

NÁDOR-KÓDEX

1508

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

NÁDOR-KÓDEX
1508

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

RÉGI MAGYAR KÓDEXEK
16. szám

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

NÁDOR-KÓDEX

1508

A NYELVEMLÉK
HASONMÁSA ÉS BETŰHŰ ÁTIRATA
BEVEZETÉSSSEL ÉS JEGYZETEKKEK

MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁG

BUDAPEST
1994

144.327

AZ EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÖLCÉSZETTUDOMÁNYI KARA
MAGYAR NYELVTÖRTÉNETI ÉS NYELVJÁRÁSTANI TANSZÉKÉN
KÉSZÜLT

Az előkészítő munkacsoport tagjai
N. ABAFFY CSILLA, ABÉRT VIKTÓRIA, CSÁNY ENDRE,
CSERESZNYÉS DÓRA, CSORDÁS KATALIN, FÜLEKI BEÁTA,
GORÁSZ JUDIT, HÁMORI ÁGNES, PUSZTAI ISTVÁN,
ZÁNDOKI ILONA

Közzéteszi és a jegyzeteket írta
PUSZTAI ISTVÁN

A bevezetést írta
PUSZTAI ISTVÁN és MADAS EDIT

MB 149.753

1994

A munkálatok az MTA és az OTKA
kutatási pályázatainak keretében folytak
E. ABAFFY ERZSÉBET és BENKÓ LORÁND
irányításával

TARTALOM

Bevezetés	7
A kódex külső leírása	7
A kódex története	9
A kódex tartalma, latin megfelelők, párhuzamos helyek a magyar kódexekben	12
A kódex hangjelölése és az átírásban követett elvek	17
Irodalomjegyzék	20
A kódex hasonmása és betűhű átírata	27

BEVEZETÉS

A Nádor-kódex az óbudai klarisszák számára 1508-ban másolt vegyes tartalmú kézirat. Elmélkedések mellett passiót és Mária-síralmat, legendákat, egy bűnlajstromot s a legkorábbi magyar kottás énekeket tartalmazza. Ma a budapesti Egyetemi Könyvtárban őrzik, jelzete: Cod. Hung. XVI. Nr. 1.

A kódex külső leírása

A kódex anyaga horgony vízjelű papírr. A vízjel PICCARD katalógusának (PICCARD, Anker) I, 343–344. számú ábráival rokon. A kódex terjedelme 353 fólió, azaz 706 pagina. A fóliók mérete: 138 x 100 mm. A kódexben eredeti fóliószámozás nincs. A XIX. században ceruzával a lapok felső sarkára írt paginaszámokat e században áthúzták és alájuk vagy föléjük a páratlan lapokon fóliószámokat írtak. Az ívfüzetek száma 33: IV-3, V, VII-1, V, 2VI, IV, 10VI, IV, 2VI, VI-2, 5VI, V, VI-1, 2VI, IV, II, III-1. Az első ívfüzet elejéről két fólió hiányzik, a végéről pedig az utolsó előtti. A harmadik ívfüzet második fóliója pár nélkül van, de a 13. és a 14. fólió (a kódex paginaszámozása szerinti 53. és 54. lap) között nincs szöveghiány. A 22. ívfüzet középső duplafóliója hiányzik, tehát a 454. és a 455. paginák között négy pagina szöveg veszett el. A 28. ívfüzet elejéről hiányzik egy fólió, de ez üres lehetett. Az utolsó ívfüzet végéről ugyancsak egy üres fólió hiányzik. A kódexben a 134–142, 389–396, 602–606 és a 705–706. paginák beíratlanok. Az órszavak az eredeti körülvágásnak jórészt áldozatul estek, csak az 56, 76, 100, 124, 188, 260, 284, 512, 536, 560, 612 számú paginákon látszik a hosszú szárú betűk felső része és néhány diakritikus jel.

Az írástükör 102 x 78 és 97 x 71 mm között váltakozik. A punctorium nyoma, mellyel a vonalazást készítették elő, helyenként feltűnik. Az ónnal történt vonalazás nem mindenütt látszik. A sorok száma általában 16, de gyakran előfordul 15 és 17 is.

A kódex egy z írása. Az írás típusa bastarda, mely a 658. paginán található évszám alapján 1508-ra datálható. Ugyanettől a kéztől származik a Simor- és a Nagyszombati Kódex, valamint a Debreceni Kódex egy része (5. kéz). Az írás legkarakteresebb betűje a kurzív *a*, melynek öble és szára elválik egymástól. Emellett jellemzője, hogy általában unciális *d*-t használ és az *l*-betűt sem hurkolja. A törzsszöveg mellett különböző korú bejegyzések találhatók a kódexben. Az első idegen kéz közel egykorú a kódexmásolóval, kiegészítéseket tesz az első három legendához (pl. 399, 401, 455, 463, 476). A második kéz valamivel későbbi, a 214. és a 658. lapon javít. A harmadik kéz XVII. századi, azonos a tartalomjegyzék készítőjével (ld. A kódex története c. fejezetet). Ez a kéz is a legendákat javíthatja, helyenként új szavakat ír az elavultak fölé (pl. 402, 418, 420, 487, 508). A kódex díszítése egyszerű. A fejezetcímeket és bizonyos szövegrészeket a scriptor rubrummal ír. A kódexet 1–3 soros vörös iniciálék és maiusculák díszítik, egyetlen esetben (544/11) azúrkék iniciálé. Vörös megerősítővonalakat nemcsak betűk díszítésére, hanem írásjelek hangsúlyossá tételére is használ.

A kódex kötése zöld bársony borítású, srégelt, eredeti tölgyfatablász kötés. A bársonyból csak az előtáblán maradt meg egy darab. A háttábla két kapocselemeze alatt bordó textilmaradvány látszik, amely valószínűleg selyempántos kapcsok csonkja. Két bordára fűzték, továbbá fejnél és lábnál valódi oromszegőt varrtak. Ezeket a legutóbbi restauráláskor négy egyforma bordaszíjra cserélték. A négy bőrszíjat a táblán bemélyített horonyban rögzítették eredetileg két-két szöggel, a legutóbbi restaurálásnál csak beragasztották. A kódexet két kapocs zárta, ezekből csak a háttábla két kapocsrögzítő lemezkéje maradt fenn. Az előtábla vertikális középtengelyében két négyszirmú virág formájú rézveret volt, ma csak az egyik van meg. Ezek képezhették a selyempántos kapcsok záródását. A kódex metszése aranyozott és poncolt. Ez a felső metszésen jól látszik, a hossz mentén és alul nagyon kopott. Szokatlan, hogy egy papírkódex metszését ez időben Magyarországon aranyozzák. A Nádor-kódex aranyozott és poncolt metszése rokonítható a budai királyi műhelyben készült kódexek metszésdíszítésével, de a selyempántos kapocs is a királyi könyvkötőműhelyre jellemző. A kö-

téshez használt jó minőségű bársony is gazdagabb könyvkötőműhelyre utal.

Az elő- és háttáblán belül megmaradt az eredeti előzéklapok belső táblára ragasztott része. A restaurálás során nemcsak újra fűzték a kódexet, hanem új előzéklapokat is kapott. A kiragasztott előzék papírai (az eredeti visszahelyezett előzék alatt) talán a múlt századi restauráláskor kerültek oda, a röpködő előzék a legutóbbi restauráláskor fűzték bele a kódexbe és hajtották át az első és utolsó ív alá.

A kódexet a múlt század második felében félbőr és márványpapír bevonatú dobozban helyezték el, a doboz gerincén aranyozott betűkkel a címfelirat: *Nádor Codex 1508*, alatta az Egyetem címere. A dobozban található még az Országos Széchényi Könyvtár cégjelzéses borítékja, benne az 1950–60-as évekbeli restauráláskor megmaradt négy erősen kopott bársonydarabka és az egyik oromszegély.

A kötés leírását Rozsonдай Marianne-nak köszönjük.

A kódex története

A Nádor-kódex scriptorának személyére vagy a kódex másolásának helyére nem találunk a szövegben utalást. A 657–658. lapon, a Zsófia-legenda záradékában viszont szerepel a másolás ideje:

Irtac ez könyvet istennek ziletese utan, ezor kilencz
zaz íolcz [!] eztendöbe Amen DiLertessec az ur isten
es o zent ania maria mindönben es orokkön oröcke
Amen 1508.

A betűvel kiírt évszám hibás voltára felhívja a figyelmet egy későbbi kéz a margón: *erraz*, a szöveg fölé pedig ismételtén beírja az 1508-as évszámot.

Csak közvetett bizonyítékok szólnak amellett, hogy a kódex a klarisszák óbudai kolostorában készült. Mivel a Simor- és a Nagyszomba-

ti Kódexet, valamint a Debreceni Kódex egy részét kódexünkével azonos kéz másolta, s a három kódex ferences, illetve klarissza eredete kétségtelen, a Nádor-kódexet is e rendhez kell kapcsolnunk. A kódex szövegeinek érintkezése a margitszigeti domonkos apácák kézírataival (Winkler-kódex, Érsekújvári Kódex), az óbudai kolostort valószínűsíti (KARÁCSONYI, Szt. Ferencz II, 594-595; VARGHA D., Szent Ferenc és fiai 79-122; TIMÁR, Kódex-családok 67, 212-213). Ugyancsak emellett szól a kódexnek a budai királyi műhelyt jellemző kötése.

A kódex az előtábla belső oldalán olvasható *Pro Sorore Conventus Posoniensis* possessorbejegyzés szerint a XVII. században a pozsonyi klarisszák tulajdonában volt. A pozsonyi kolostor nemcsak a törökök elől menekülő óbudai klarisszák, hanem a margitszigeti dominikánák végső menedéke is lett, s így vált kódexeink egyik fontos gyűjtőhelyévé. A tulajdonosbejegyzés alatt található válogatott tartalomjegyzék TOLDY FERENC szerint attól a pozsonyi klarissza fejedelemasszonytól származik, aki „a Cornides és némely kisebb kódexben hagyta keze nyomát”, s aki „Az szent Clara szerzetében élő szerzetes szűzek Előljáróinak avagy Abbatissáinak Tisztek szerént való rendtartások” című XVII. századi kéziratot írta (TOLDY, Egri szünnapok 533-534; TOLDY, Bevezetés 5. – A kézirat ma az Egri Főegyházmegyei Könyvtárban, a X. XI. 31. sz. jelzeten található.) A tartalomjegyzék és a XVII. századi kézirat írásának azonosságát nem látjuk egyértelműnek, viszont a tartalomjegyzék bejegyzőjével azonos kéz írt utasítást a Weszprémi-kódex ma már leválasztott kötésére és glosszákat a kódexbe (RMKód. 8. sz. Bevezetés 8-9). Ugyanettől a kéztől származik a Cornides-kolligátum hátsó táblájának belső oldalán található tartalomjegyzék (hasonmása: RMKód. 2. sz. 26), valamint a Horvát-kódex tartalomjegyzékének korábbi keze és a Virginia-kódex possessorbejegyzése és tartalmának megjelölése (hasonmása: RMKód. 11. sz. 39). A Kazinczy-kódex tartalomjegyzékét LÁZS SÁNDOR véleményével szemben tartjuk egyértelműen idetartozónak (LÁZS, Cornides-kódex 676-677).

A pozsonyi kolostort II. József 1782-ben rendeletileg feloszlatta. Az apácák igyekeztek kódexeiket az abolíció elől menteni, ekkortájt kerülhetett a Nádor-kódex több más kézirattal együtt Winkler Mihály tulajdonába. Az említett kiragasztott előzéken olvasható az ő tulajdo-

nos-bejegyz se is: *Ex libris Michaelis Winkler An. Domini 1801.* in -
ler Mihály (1729-1810) pécsi kanonok a kódexet az Egyetemi Könyv-
tárnak ajándékozta (életéről: BRÜSZTLE JÓZSEF, *Recensio Universi
Cleri Diocesis Quinque-Ecclesiensis. Quinque-Ecclesiae* 1874).
Ugyancsak az ő adományából került a könyvtár tulajdonába a Wink-
ler- és a Weszprémi-kódex, korábban pedig egy német imádságoskönyv
(Cod. Germ. 3.). Az ajándékozás évét TÓTH ANDRÁS az Egyetemi
Könyvtár kéziratárának történetét feldolgozó tanulmányában 1801-re
tette (TÓTH A. 1972, 29), később a Winkler-kódexét és egy meg nem
nevezett másikét (Weszprémi- vagy Nádor-kódex) 1802-re, a harmadik
felől pedig itt bizonytalanságban hagy (TÓTH A. 1982, 112). HORVÁT
ISTVÁN kódexünket illetően úgy tudja, hogy 1804-ben került az Egye-
temi Könyvtárba (Tud. Gyűjt. 1835, 84). Winkler tulajdonosbejegyzése
alatt egy XIX. századi könyvtári jelzet található: V. g.

Kódexünk első leírását 1835-ben HORVÁT ISTVÁN adta a Tudomá-
nyos Gyűjteményben. 1841-ben ILLÉS LÁSZLÓ orvosdoktor DÖBREN-
TEI GÁBOR utasítására másolatot készített róla (MTA Könyvtára Kéz-
irattára MS 862).

Amikor József nádor félévszázados kormányzását (1796-1846) egy
alkalmi kiadvánnyal kívánták megünnepelni, TOLDY FERENC-nek, az
Egyetemi Könyvtár igazgatójának a választása kódexünkre esett. A fő-
herceg betegsége, majd halála (1847) miatt azonban elmaradtak az ün-
nepségek, s a kódex kiadása is. TOLDY a Nádor-kódex elnevezéssel
tisztelgett az elhunyt politikus emléke előtt. A tervezett reprezentatív
kiadás végül 1857-ben, I. Ferenc József és Erzsébet királyné első ma-
gyarországi látogatása alkalmából látott napvilágot (ILLÉSY 1895).
TOLDY FERENC rendkívül alapos bevezetőjének megállapításai a kó-
dex keletkezésére, forrásaira, a másolási hibákra és a bejegyző kezekre
vonatkozóan jobbra ma is helytállóak. A különböző fejezetek fordítá-
sait nemcsak minősíti, hanem datálja is (TOLDY, Bevezetés 3-49). Má-
sodszer 1908-ban jelent meg, a Nyelvemléktár XV. kötetében, KATONA
LÁJOS bevezetőjével.

A kódex tartalma, latin megfelelők, párhuzamos helyek a magyar kódexekben

1. Traktátus az áldozásról (1-41)

a) A méltatlanul áldozókról (1-6)

b) A méltón áldozókról (6-33)

c) Miképpen ismerhető meg, hogy méltó-e az ember e szentség vételére vagy sem (33-41)

d) Krisztus kínja gondolásának gyümölcsei (41-63). – Az elmélkedés elején két vagy három fólió hiányzik, s egy vagy két fólió a második részből is (a 8. és 9. lapok között). A négy rész összetartozására nemcsak az egyes fejezeteket összekötő szövegek utalnak, hanem az is, hogy a negyedik fejezet végén még egyszer összefoglalja a szerző a harmadik rész tanulságait. KATONA LAJOS szerint a második, harmadik és negyedik fejezet (nála második és harmadik, mivel a c és d pontokat összevonja) forrása Johannes Herolt *De tempore sermo*-ciklusának 47. és 48. beszéde (KATONA, Előszó XXIX). Megállapítását irodalomtörténetírásunk is átvette (TIMÁR, Kódexcsaládok 213; HORVÁTH, Ir-MűvKezd. 205). Az idézett helyen, illetve már a 46. beszédben valóban ezek a témák szerepelnek. 46.: *De indigne communicantibus* (cím); 47.: *Secundo, quam bonum sit communicare digne. Tertio, quomodo et per quae homo debet seipsum probare* (divísiók); 48.: *De memoria passionis Christi* (cím). A szövegek egybeszerkesztettsége, Heroltnál az első rész teljesen eltérő kifejtése és több fontos eltérés a vonatkozó fejezetekben arra vall, hogy a *De tempore* beszédek nem voltak közvetlen forrásai a magyar fordítónak. Emellett szól az is, hogy a második fejezet eleje, mely az elveszett levél vagy levelek miatt megszakad, Kempis Tamás *De imitatione Christi* c. műve IV. könyve bevezetésének és az első caput első részének fordítása (PUSCH, Elmélkedések 68, 107-108). – A Krisztus kínja gondolásának gyümölcsei c. fejezet az említett összefoglalással együtt szerepel a domonkos eredetű Érsekújvári Kódexben is (19-24). A két szöveget közös eredetiről másolták.

2. **Bűnnek zso dja** (Traktátus a pokol k njairól) (64–134). – A latin forrás a szövegben idézett auktoritásokból következően egy XIV. századi kompiláció lehet, melyet eddig nem sikerült azonosítani. Egy részlete (82–88), Dichtelmus látomása, közvetve Beda Venerabilis *Historia ecclesiastica* (V, 12) c. egyháztörténetéből származik (KATONA, Túlvilági látomások). – Az elmélkedés vége (109–134. lap) párhuzamos a Guary-kódex csonka szövegével (1–11). (DÖBRENTAI GÁBOR a Guary-kódexet a Nádor-kódex 6–109. lapjának szövegével kiegészítve adta ki: RMNy. IV. I–XXII.). A két kódexet közös eredetiről másolták.

A 135–142. lap beíratlan.

3. **Krisztus kínszenvedése** (143–307). – Közvetlen latin forrása nem ismert. Passió több kódexünkben is olvasható (Weszprémi-kódex 1–113, a Miskolci Töredék 1–12 és a Vitkovics-kódex 72–103, Apor-kódex 157–186, Érsekújvári Kódex 77–102, Debreceni Kódex 305–326, Döbrentei-kódex 1–13), de a Nádor-kódex szövegével csak a Winkler-kódex Passiója (137–234) egyezik. A két kódex passiója közös fordításra megy vissza. – VARGHA, Kódexeink; RMDE I, 109–113; PUSZTAI, Bevezetés 27–28. és uo. a lehetőség szerint rekonstruált latin megfelelő, 308–502.

4. **A Test és a Lélek vetekedése** (307–342). – Forrása egy Gualterus Mapes-nak tulajdonított latin költemény, mely a gazdag kéziratos hagyományban a következő címeken ismert: *Liber mundi*, *Visio Philiberti*, *Disputatio inter corpus et animam*. Szövegünk prózai fordítás. – KATONA, Túlvilági látomások; RMDE I, 429–440; BLOOMFIELD, *Incipits* 1862.

5. **Mária-siralom** (342–388). – Közvetlen latin forrását eddig nem sikerült azonosítani. A Winkler-kódexben (74–117) és a Nagyszombati Kódexben (143–153) olvasható még ilyen típusú, Passióból önállósult Mária-siralom. Kódexünk szövege a Winkler-kódex szövegével szorosabb kapcsolatban áll, egyazon fordítás másolatai lehetnek. A .

agyszom ati exsze csa tarta mi egyez st mutat. - VARGA, - dexcink; MOLNÁR, A., ÓMS 35-37; PUSZTAI, Bevezetés 25-26. és uo. a lehetőség szerint rekonstruált latin szöveg, 184-270.

A 389-396. lap beíratlan.

6. Szent Eufrozina élete (397-454). - A végén megcsonkult magyar szöveg a Vitae Patrum-gyűjteményben szereplő legenda fordítása (PL 73, 643-651). - Közös fordításról másolták Lobkowitz-kódex Eufrozina-legendájával (185-220), ez utóbbi a későbbi másolat. A Debreceni Kódex Eufrozina-legendájának (190-192) forrása, KIRÁLY GYÖRGY megállapítása szerint, Petrus de Natalibus Catalogus sanctorum-a (Lib. III. cap. 113). - HORVÁTH C., Középkori legendáink 12; KIRÁLY GY., A Margit-legendá 11-13.

7. Szent Orsolya élete (455-482). - A legenda az elején csonka. Forrása a Legenda aurea 158. fejezete (De undecim millibus virginum). - A legenda megtalálható az Érsekújvári Kódexben (579-584), a Kazinczy-kódexben (156-166) és az Érdy-kódexben (591-593). A Érdy-kódex legendájának közvetlen forrása Temesvári Pelbárt Pomeriuma, de a Legenda aureán alapuló másik három fordítás sem függ össze egymással. - HORVÁTH C., Középkori legendáink 55-72.

8. Szent Apalinnról (Apolloniáról) való példa (483-491). - Latin forrását eddig nem sikerült azonosítani, szövege és írása egyezik a Debreceni Kódexben (572-575) olvasható példájával.

9. Szent Apalin élete (491-525). - A Nádor-kódex Apollónia-legendája nemcsak szöveg szerint egyezik a Debreceni Kódexben szereplővel (559-572), hanem a másoló kéz is azonos. KATONA LAJOS szerint a legenda forrása a Legenda aurea 66. fejezete (KATONA, Előszó XXXI). HORVÁTH CYRILL cáfolja KATONA állítását: „...semiféle kapcsolatot nem árul el az Aur. említett fejezetével, sőt éppen sémával más tárgyú és teljességgel más hősről szóló elbeszélés” (HORVÁTH C., Középkori kódexeink 23-24). Legendánk valóban nem ro-

kon a *Legenda aurea*-e változata, de a szent mágicsa azonos önmagával. A BHL. 641. számú tételként a következő incipittel idézett legenda lehet a forrása: *S. Apollonia unica exstitit filia Eusebii imp. Graecorum ...*

10. Szent Adviga (Hedvig) élete (525–544). – Szent Hedvig (1174 k.–1243) sziléziai hercegnő II. Endre király sógornője, Szent Erzsébet nagynénje volt. A Nádor-kódexben olvasható legendája nem azonosítható az ismert változatokkal (BHL. 3766–3768), a latin forrás a *Legenda minor*ból készített gyenge kompiláció lehetett.

11. Szent Adorján mártírsága (544–575). – Forrása a *Legenda aurea* 134. fejezete. (HORVÁTH C. a 127-es fejezetszámot említve nem a Graesse-féle kiadásra hivatkozik.) – Párhuzamos szövege az Érsekújvári Kódexben (355–361), egyazon fordítás másolata. – KATONA, Előszó; HORVÁTH C., Középkori legendáink 21.

12. Szent Elek élete (575–601). – Forrása a *Legenda aurea* 94. fejezete. – Párhuzamos helyek: Peer-kódex 1–35, Lobkowitz-kódex 221–243, Kazinczy-kódex 70–82, Érdy-kódex 409–412, Tihanyi Kódex 19–29. – HORVÁTH C., Középkori legendáink 28–29; ILLÉS, Elek legendáink.

A 602–606. lap beíratlan.

13. Szent Zsófia élete (607–658). – Az ókeresztény szent legendája a VII–VIII. században formálódott meg. A milánói özvegy leányaival (Hit, Remény és Szeretet) Rómába megy, ahol az utóbbiak különösen kegyetlen kínzások után vértanúságot szenvednek. Az ismert latin legendákkal a Nádor-kódex legendája nem mutat rokonságot (BHL. 2966–2973), KATONA LAJOS feltételezése a BHL. 2971. számú tételével kapcsolatban (KATONA, Előszó XXXII) sem bizonyult megalapozottnak. Nálunk egy olyan latin legenda lehetett ismert, mely szerint Zsófia perzsa királylány volt, apja Naufredus, anyja Srandalia. Demeter görög császár fia, Demeter vette feleségül, Konstantinápolyban templomot alapított stb. Azonos latin forrásból merít az Érdy-kódex.

ex or t a (- s ezt a egen t ismerte a önyvecse össze -
lítója is (30).

14. Egyiptomi Mária élete (658-669). - Forrása a Legenda aurea 56. fejezete. - A legenda szerepel még az Érsekújvári Kódexben (425-428), de a két fordítás független egymástól. - KATONA, Előszó XXXII; HORVÁTH C., Középkori legendáink 52.

15. Forseus püspök látomása (669-681). - Forrása a Legenda aurea 144. fejezete, mely Beda Venerabilis Historia ecclesiastica III, 19, kivonata (KATONA, Túlvilági látomások).

16. Úrfelmutatásra való imádság (681-682). - Forrása ismeretlen.

17. Szűzek koronája (Szűz Mária gyermekségéről) (683-690). - A szöveg forrása közös Temesvári Pelbárt: Stellarium Lib. V. pars. 2. art. 3,7 részével, s így tartalmilag érintkezik a Teleki-kódexszel (37).

18. Bűnlajstrom (690-696). - A Nagyszombati Kódex bűnlajstromával (355-357) közös forrásuk: DÉZSI: MNy. IX (1913), 181-182.

19. Kanciók latin és magyar nyelven (695-704). - A legrégebb, magyar nyelvű kottás énekeket kódexünk tartalmazza. Három latin kanció (nem liturgikus ének) fordításai az itt olvasható magyar népénekek.

a) Ave salutis hostia - Idvözleg iduőségős hostia.
A latin eredeti, mely feltehetően ugyancsak magyarországi szerzemény, a magyar szöveggel párhuzamosan olvasható a kódexben. A Szent Otyáról szóló elevációs éneket DOBSZAY LÁSZLÓ megállapítása szerint (RAJECZKY, Zenetörténet 457-458) a XVII. századig énekelték Erdélyben.

b) Ave hierarchia coelestis - Idvözleg istennek zent aníia.
A Latin kanció csak külföldi forrásokból ismert, kódexünkben csak a fordítás szerepel. A magyar nyelvű Mária-ének népének lehetett, vagy legalábbis a népénekké válás útján volt (RAJECZKY i.h.).

c) Miserorum pia adiutrix – BInosoknec kegos segedseg.

A latin kanció, mely Mária segedelméért folyamodik egy farkas marta seb ellen, ugyancsak magyarországi szerzemény lehet. A kódexben megelőzi a magyar fordítást, mely a harmadik versszak végén megszakad. A latin szöveg egy része és az első versszak más fordításban a Peer-kódex Csíziójában is megvan (18. lap).

A kottafrást SZENDREI JANKA (SZENDREI 1981 C91) magyar kurzív notációként határozza meg, menzurális elemekkel. Kiadás: RMKT I² 144-155; RMDT I, 1-3. Irod. RAJECZKY, Zenetörténet 457-458; HORVÁTH, Középkori vers 56, 83, 122, 128, 145.

A 705-706. lap beíratlan.

A kódex hangjelöl se és az átírásban követett elvek

A Nádor-kódex teljes terjedelmében egyetlen kéz munkája. Helyesírása KNIEZSA szerint a mellékjeles helyesírás C típusába tartozik (Hfr-Tört 115).

Másolónk ma már nem használt vagy a maitól eltérő hangértékben (is) használt betűi a következők.

aa = á | c = c, k | c = c, k, cs (egyszeri előfordulások) | ch = cs | cz = c, cc, cs | cz̃ = c (egyszer) | ʟ = c, cs, h, k (egyszer), sz (egyszer) | ʟ = c (egyszer) | ʟch = cs (egyszer) | ʟh = cs (egyszer) | ʟz = c (egyszer) | ee = é | ġ = gy | henye h = különösen th kapcsolatban minden helyzetben gyakori | i, y = i és j (az y egyszer két különjeztett i betűt jelöl) | j = i | ĩ = ly | li = ly | ñ = ny | oo = ó | ʧ = ö, ʧ̃ = ʧ̃ | ʧʧ = ʧ̃ | ph = f | s = s, sz, z (egyszer), zs | sc = sz (egyszer) | t̃ = ty | u = u, ú, v | uu = ú (egyszer) | ú = ü, ú | v = u, ú, v | ṽ = ü, ú, | w = ú, v | w̃ = ú, v | z = s (egyszer), sz, z | zs = sz (kétszer).

A maitól eltérő jelek közé kell sorolni a 310/2: **bősege** adat ʧ-jét is, melynek fekete tintával írt felső mellékjele a scriptortól való. Az adat nemcsak az o feletti mellékjel tekintetében egyedi, hanem abban is, hogy ugyanabban a szóban minden más esetben az ʧ helyén eu vagy ew áll (pl. 29/3: **beuseget**, 530/12: **beusegʧs**).

Maitól eltérő jele a másolónak a vesszővel jelzett rövidítésjel is. Ezt ugyanúgy formázza, mint a palatalizált hangok esetében (pl. ġ ejtsd gy), de ezzel a jellel a nem palatalizált hangot jelölő betű fölött az őt követő j hang jelét pótolja (pl. 9/1: **nap̃an** ejtsd *napján*, 360/16: **haraġanak** ejtsd *haragjának*). Ezzel valójában rövidítéshez folyamodik ugyanúgy, mint az általában magánhangzók fölé tett félkör alakú jellel (ezt mi a betű fölé tett vízszintes vonallal tükröztetjük), amellyel valamely mássalhangzót (többnyire m, n, r betűt pótol (pl. 181/7: **Atyā**). Van arra is példa azonban a szövegben, hogy a rövidítőjel magánhangzó helyett áll (pl. 164/1: **mārtvan**, de vö. 164/9: **megmaarthā**).

Ugyanez a rövidítő e ordu e ő risztus, illető eg Jézus nevének szokásos rövidítésében (pl. 57/16: xp̄us, 250/8: ihs). Másfajta, de ugyancsak a latin rövidítési gyakorlatot követi a 97/10: ppheta rövidítés módja. Átiratunkban a rövidítések jelölésében a scriptort követjük. Kivételt csak a latin szövegben teszünk, ahol a rövidítéseket feloldjuk, a hiányzó betűket kurzívval szedjük.

A fenti táblázatból kiderül, hogy a hosszú magánhangzókat scriptorunk meglehetősen következetességgel betűkettőzéssel jelöli. Az é hang esetében azonban akad kivétel: néhányszor ezt a hangot é-vel jelöli. Idegvágó adatok: 322/2: kérte, 154/7: kérvén, 60/16: térít, 538/6: vére, 267/1: vérnec stb. Itt jegyezzük meg, hogy scriptorunk nemcsak a hosszú magánhangzókat, hanem a hosszú mássalhangzókat is általában betűkettőzéssel jelöli. A palatalizált hangokat sem mindig mellékjeles betűkkel (ǵ, ǻ, ǿ) jelöli a scriptor. Gyakran alkalmazza a kétbetűs változatukat is (gy, ny, ty; az y helyén néha i áll).

Az írásjelek (pontok és vesszők) túlnyomó többségükben az alapon felelt állnak, átiratunk egységesen megemelve jelöli őket. A vesszőket, tekintet nélkül a hosszúságukra, jobbra dőlő virgulával szedettük. Ugyanezzel a jellel helyettesítettük a másoló egyéb, a maihoz semmiben sem hasonlítható írásjeleit, mert funkcióbeli különbséget hozzájuk fűzni nem tudunk. A pontok és a vesszők megkülönböztetését megnehezíti az utólagos rubrumozás, mely sokszor eltakarja a sötétbarna tintával írt jelet. Amikor az eredeti jel felderítése nem sikerült, a látható rubrumos jelhez igazodtunk. A szövegtagoló q jelet (pl. 16/6) és a sorkitöltő szerepű ¶ (1/12) jelet az átiratban jelezzük.

Scriptorunk a sorvégi elválasztást általában kétszeresen jelöli: sor végén és sor elején is, mi ezt a mai jellel adjuk vissza.

Az azonos alakú nagy- és kisbetűk megkülönböztetése nehézséget okozott. Mérlegelésünk során a relatív nagyságra voltunk tekintettel. Nem írtuk át eleve nagybetűvel a rubrumozott kezdőbetűt, csak abban az esetben, ha a rubrummal való megerősítés a betű nagyításának szándékáról tanúskodott. Mindez nem küszöböli ki a szubjektivitást, de a hasonmás lehetővé teszi az olvasónak az ellenőrzést. Ugyanez vonatkozik az egybe- és különírássra is.

A rubrummal írt fejezetcímeket, szövegrészeket, a vörös iniciálékat és a vörössel megerősített betűket és írásjeleket egyaránt félkövérrel szedettük.

Az átirrt szövegben egyetlen szerkesztői jelet használtunk, a csúcsos zárójelet (< >). Ebbé zárjuk a scriptor felismerhető (áthúzással jelölt) törléseit. Bonyolultabb esetben (vakarás, félreérthető foltok) lapalji jegyzetben adunk kiegészítő magyarázatot. A scriptor betoldásait, javításait a scriptor szándékának megfelelő alakban és helyen adjuk az átiratban, de minden esetben lapalji jegyzetben is felhívjuk a figyelmet arra, hogy a betoldás, javítás a scriptortól származik, és mi volt az eredeti állapot. Az idegen kezek beavatkozására csak lapalji jegyzetekben hívjuk fel a figyelmet. Ez alól csak akkor teszünk kivételt, ha a javítás az ékezetek pótlásában merül ki, bár az első alkalommal (397) ezekre is lapalji jegyzetben utalunk. A lábjegyzetekkel egyébként takarékosan bánunk, a kódexíró másolati hibáira nem utalunk, helyesbítő vagy értelmező magyarázatot nem adunk.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Irodalomjegyzék

Kiadások: Nádor-Codex a pesti egyetemi könyvtár eredetiéből bevezetéssel és szótárral. Kiad. TOLDY FERENC. Buda, 1857.

Nyelvemléktár XV. Nádor codex. Közzéteszi KATONA LAJOS Bp., 1908. 169-292.

Mikrofilmen: Budapesti Egyetemi Könyvtár: Cod. Hung. 1/1. Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára: A 6009/1.

BHL = Bibliotheca Hagiographica Latina. I-II. Bruxelles, 1898-1901. Reprint 1949.

BLOOMFIELD, Incipits = M.W. BLOOMFIELD - B.G. GUYOT - D.R. HOWARD - T.B. KABEALO, Incipits of Latin Works on the Virtues and Vices, 1100-1500 A.D. Cambridge, Massachusetts, 1979.

BÖRÖCZ MARCELL, Ferencesek a középkori magyar irodalomban. Pécs, 1911.

HORVÁT I., TudGyűjt. = HORVÁT ISTVÁN A' Pesti Fő Oskola Könyvtárának 1508-dik évi Elmélkedéskönyve 's Legendáriuma: TudGyűjt. XIX (1835.), VII. füz. 84-92.

HORVÁTH, IrMűvKezd. = HORVÁTH JÁNOS, A magyar irodalmi műveltség kezdetei. Bp., 1931. Reprint 1988.

HORVÁTH, Középkori vers = HORVÁTH JÁNOS, A középkori magyar vers ritmusa. Berlin, 1928.

HORVÁTH C., Középkori legendáink = HORVÁTH CYRILL, középkori legendáink és a Legenda aurea. Bp., 1911.

ILLÉS, Elek legendáink = ILLÉS GYULA, Szent Elek legendáink és az Elek legenda forrásai. Bp., 1913.

ILLÉSY 1895 = ILLÉSY JÁNOS, A Nádor-kódex kiadásának története: MKsz. III. (1895.), 39-48.

JAKUBOVICH EMIL, A Nagyszombati-codex írója: MNy. XIII (1917.), 12-13.

KARÁCSONYI, Szt. Ferencz = KARÁCSONYI JÁNOS. Szt. Ferencz rendjének története Magyarországon 1711-ig. I-II. Bp., 1922-1924.

- ATONA, sz = dor codex. Özzéteszi ATONA LAJOS. Bp. 1908. Előszó XXVI-XXXIII. Nytár XV.
- KATONA, Túlvilági látomások = KATONA LAJOS, Túlvilági látomások codexeinkben: Akad. Ért. XVIII (1907.), 500-507. Kis változtatással: KATONA LAJOS irodalmi tanulmányai. 1-2. Bp., 1912., 2. köt. 101-125., ua. KATONA LAJOS, Folklór-kalendárium. Szerk. REISINGER JÁNOS. Bp., 1982. 446-465.
- KIRÁLY GY., A Margit-legenda = KIRÁLY GYÖRGY, A Margit-legenda és rokonai: ItK. XXV (1915.), 1-25.
- KNIEZSA HírTört. = KNIEZSA ISTVÁN, Helyesírásunk története a könyvnyomtatás koráig. Bp., 1952.
- LÁZS, Cornides-kódex = LÁZS SÁNDOR, A Cornides-kódex körül: ItK. LXXXV (1981.), 671-683.
- Legenda aurea = Iacobus de Voragine, Legenda aurea. Ed. T.H. GRAESSE. Vratislaviae 1890¹.
- MOLNÁR, A., ÓMS = A. MOLNÁR FERENC, Az Ómagyar Mária-Siralom értelmezéséhez: MNy. LXXVIII (1982.), 29-38.
- PICCARD, Anker = PICCARD, GERARD, Wasserzeichen VI. Anker. Stuttgart, 1978.
- PL = I.P. MIGNE, Patrologiae cursus completus. Series Latina 73. Parisiis, 1849.
- PUSCH, Elmélkedések = PUSCH ÖDÖN, Vallásos elmélkedések kódexeinkben. Kolozsvár, 1910.
- PUSZTAI, Bevezetés = Winkler-kódex 1506. Közzéteszi PUSZTAI ISTVÁN. Bp., 1988. CodHung. IX.
- RAJECZKY, Zenetörténet = Magyarország Zenetörténete. I. Középkor. Szerk. RAJECZKY BENJAMIN. Bp., 1988.
- RMDE = Régi magyar drámai emlékek. Szerk. KARDOS TIBOR és DÖMÖTÖR TEKLA. I-II. Bp. 1960.
- RMDT I = Régi Magyar Dallamok Tára. I. Bp., 1958.
- RMKód. 2. sz. = Bod-kódex. XVI. század első negyede. Bev. PUSZTAI ISTVÁN. Bp., 1987. RMKód. 2. sz.
- RMKód. 8. sz. = Weszprémi-kódex. XVI. század első negyede. Bev. PUSZTAI ISTVÁN. Bp., 1988. RMKód 8. sz.
- RMKód. 11. sz. = Virginia-kódex. XVI. század első negyede. Bev. KOVÁCS ZSUZSA. Bp., 1990. RMKód. 11. sz.
- RMKT I = Régi magyar költők tára. I². Középkori magyar verseink. Szerk. HORVÁTH CYRILL. Bp., 1921.

- SZENDREI 1981 = ZENDREI JANKA, A magyar középkor hangjegyes forrásai. Bp., 1981.
- SZERECZ ALAJOS IMRE, Kódexcink párhuzamos szentírási töredékei. Bp., 1916.
- TIMÁR, Kódexcshaládok = TIMÁR KÁLMÁN, Magyar kódex-családok: ItK. XXXVII (1927.), 61–67, 211–224.
- TOLDY, Bevezetés = Nádor-Codex. Kiad. TOLDY FERENC. Buda, 1857. 3–49.
- TOLDY, Egri szűnnapok = TOLDY FERENC, Egri szűnnapok: Új Magyar Múzeum III (1853.), 10. sz. 515–534.
- TÓTH A. 1972 = TÓTH ANDRÁS, Az Egyetemi Könyvtár kéziratárának fejlődése: Az Egyetemi Könyvtár Évkönyvei VI (1972.), 13–41.
- TÓTH A. 1982 = TÓTH ANDRÁS - VÉRTESY MIKLÓS, A budapesti Egyetemi Könyvtár története 1561–1944. I. TÓTH A., az Egyetemi Könyvtár története 1874-ig. Bp., 1982.
- VARGHA, Kódexcink = VARGHA DAMJÁN, Kódexcink^A Mária-siralmi. Bp., 1899.
- VARGHA D., Szent Ferenc és fiai = VARGHA DAMJÁN, Szent Ferenc és fiai a magyar kódexirodalomban. Szent Ferenc nyomdokain. Bp., 1926. 79–122.
- ZOLNAI GYULA, Nyelvemlékeink a könyvnyomtatás koráig. Bp., 1894.
- ZOLTVÁNYI L. IRÉN, A Nádor-codex nyelvi sajátosságairól: NyK. XVIII (1883.), 190–246; XIX (1885.), 1–57.

Michael
 Winkler
 Domini 1801.

V. p.

Hieronymus 658
 170

Convent
 Oben an
 1. S. Rufinus
 2. S. Prokopia
 3. S. Hieronim
 4. S. Florian
 5. S. Leonhard
 6. S. Martin
 7. S. Nikolaus
 8. S. Stephan
 9. S. Agatha
 10. S. Katharina
 11. S. Barbara
 12. S. Margareta
 13. S. Anna
 14. S. Elisabeth
 15. S. Maria
 16. S. Joseph
 17. S. Michael
 18. S. Gabriel
 19. S. Raphael
 20. S. Michael

A Nádor-kódex előtáblájának belső oldala

A KÓDEX HASONMÁSA ÉS BETŰHŰ ÁTIRATA

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

- Kíról íg zol crístus az Soltar¹
 kőñbe / monduan / Engõmet
 megkõrñíkõzenec soc ebek
 Monga ebeknec az zent
- 5 íras mĩnd az íregõketh 𐌹𐌿𐌸𐌰
 Azert ha az íreg embõr
 cristosnac zent testet hoza
 vezĩ / oľan nağ bĩnt val
 benne ha ۆtet az ebnek vet
- 10 -neĩe / Azert meltan tilťa xps
 ez zentsegnec vetelet az íreg
 -ğõctõl • es a haragosõctõl 𐌹𐌿𐌸𐌰
 monduan • Nem vennĩe
 fiaknac keñeret • es vetnĩ az
- 15 ebeknec / Harmad gonossag
 kĩtõl embõrnec ғğõn kel

¹ A sor felett két különbõzõ kéztõl származó szó vehetõ ki. Az elsõ nem olvasható, a második talán *miserorum*. Ami jól kivehetõ: a még késõbbi kéztõl írt *N. I.*

magat otalmazma) 7 a ma-
torr akore comomital...ia. a
teli firtelmesset kynet zoot
lenmie keuanpaga da nra
vattaba. Metesebe es teeme-
riebe met valaki es eletu
firtelmesset magat ag-
ga. Es tegi magat bosonla
tossa addiznoza. Mert dzna-
nac es kenezet. Bog 9 orgmes
ben labozit assatnac firtelmesset
segebe. Honnem a keraltnac
ekossegyis palotariada. Es ile-
tenymbor nem melto arif-
tos ~~haz~~ telt veteleze mlieppen
addizno. Es ha Bogia vienti

- magat otalmaznía • ha mel-
 -tan akar comonfálnia • a
 testí fõrtelmesseg / kýnec zocot
 lennie keuansagaba / Aca-
 5 -rattaba / Illetesebe / es teteme-
 -niebe / mert valakí ez életen
 fõrtelmessegnec magat ág-
 -ga / ez tezí magat hasonla-
 -tossa addiznohoz / Mert dízna-
 10 -nac ez termetzj / hog q orõmes-
 ben lakozíc assarnac fõrtelmes-
 -segebe / honnem a kernalnac
 ekõssegõs palotafaba • Ez íle-
 -ten embõr nem melto crís-
 15 tosnac teste vetelere mîkeppen
 addízno • Es ha hozafia veíendí

3
pupnduan dāyom bolus
sames neht / mert
nem tuffac mit tēner
Maskeppen meybomit
tatir / hog gonozbar oz
meltadan comomicaloc
am megfesitol nel sent
iras nac bizonsagoboles
bolot uqmond sent pal
apostol Es mef mazbor
fzeit mef os stennet
fiat vngim magayba Es
igahet lūm Niclos dor
for ig magavazyn mond
vom Mert a meltadan

- monduan / Atŷam bolas-
 -sadmeg nekíc / mert
 nem tuŷŷac mıt tez nec
 Maskeppen megbızonıt-
 5 -tatíc / hog gonozbac az
 meltatlan comonıcaloc
 ammegfeztoknel zent
 irasnac bızonşagaboles
 holot vŷmond zent Pal
 10 apastal Esmeg mazzor
 fezeştıcmeg az istennec
 fıat vınoımmagogba Ez
 ıgeket lıraf Miclos doc-
 -tor ıg maŷarazŷa mond-
 15 -van Mert a meltatlan

comunicatoc menebe v
raytor al / es meg az meg
fettoc nec olint azic
az az / a binc / fimec / lohar
a wifus meg host Es nem
Lah wifost es elaten gonos
kerestengc megfettir de
meg menebe v raytor
al az isent vppin meg glir
Rirol sent Bernard doctur
in Sol monduan Valah
abbirde laozic / ez elaten
az alawya hog az 9 by
megne gottresser
Zer ebhol ottin asth

- comonícaloc menebe v
 raýtoc al / esmeg az meg
 -fezeítesnec okat tezíc
Az az / a bínt / kínc okart
- 5 a crístus megholt **Es** nem
 lak crístost ez életen gonoz
 kereztenoc megfezíttíc / **de**
 meeg menebe v raýtoc
 al az ístent vgan meg olíc
- 10 **Kíról zent Bernard** doctor
 íg zol / monduan / **Valakí**
 abbínbe lacozíc / ez életen
 azt akarýa hog az o bý-
 neíert megne góttressec
- 15 **Azert** ebból ottan azth

neni meltadan venne
Sol teizic hog nen vñic / met
vymond vour Neni io
a fiaknar keneret venne
es vetm az ebekner. dema
ga kel bancodmor. es ze
gynagdmoc / met eber. kic
net kellenne lenne ystener
fiaynar Mier kedege eber
grothe ordeit nar a popl
ba v vrok nar ellene. Air
rol vymond az sent frag
sent farnof nar latafrol
valo kothbe Es meq ra
gar v nelugket a nagh
kennac keserufegeriet

- nem meltatlan vennie
 Iol tezic hog nem vezic / mert
 vgmond vronc Nem fo
 a fiaknac keferet vennie
- 5 es vetni az ebeknec / Dema-
 -ga kel bancodnioc • es ze-
 -gonkodonio / mert ebec / kic-
 -nec kellene lennie istenec
 fiaynac Miert kedeg ebec
- 10 orocke ordeitnac a pocol-
 ba u vroknac ellene • Kic-
 -rol vgmond azzent Iras
 zent Ianosnac latasarol-
 valo koribe • Es meg ra-
- 15 -gac u neluoket a nagh
 kennac keserusegefert

es megharomlar mek
nehnet iskenet az 9 se
boknet nag' fnydalmaert
Mmd eddig sol es ira
az meltatlon comom
calonar keserusegys me
yerol Immar kedeg ed
ola sol az meltan Co
momicalonar edossegy
mezerol es v' kerusegys
nag' haznalattarol
Mlet es kegyes trisus
mindont keseg nekil
huot es nag' Lodala
tos vendegsege mond
van az sent ewangelionki

es megkaromlac meí-
-íeknec ístenet az q se-
-bqknec náğ faýdalmaert
Mind eddig zol ez íras

- 5 **az meltatlan comoní-**
-calonac keserúsegqs mer-
-gerql Immar kedeg ede
ala zol az meltan co-
-monícalonac edqssegqs
- 10 **mezerql • es ú zentsegqs**
náğ haznalattárol
Merl ez kegqs crístus
míndqnt ketseg nekíl
hiuot ez náğ Lodala-
- 15 **-tos vendegsegre / mond-**
van az zent ewangeliomba

Vē mīr ad me omnes
Tuetor mīnd en hōzām
Kik mīndhālcottok es mēg
vattor trāheven es en mēg
degeitler vīr īstē monga
E kēnez kīt en ador en tēf
tōm ēz velag nat elētrict
Vegētor es egētor ēz en tēf
tōm kī exōttētor el adattatir
Ez tēgētor en emlēhōgētōm
re Mēct kī en tēstōmēt ēz
es en verōmēt īstō ēz en
bennem es en v bēnne lato
Zōmī Ez īgēket mēlēket en
nētōk Zōtōmī dēt es ele
vensēg Vvām crībus mēct

- VEnite ad me omnes
 Iquetȝc mĩnd en hořam
 kík mvnkalcottok • es meg
 vattoc terhelven • es en meg-
 5 elegeitlec vr isten monga
 Ez keńier kít en adoc en tes-
 -tȝm ez velagnac eletefert
 Veęetȝc • es eęetȝc ez en tes-
 -tȝm / kík erȝttetȝc el adattatíc
 10 Ezt teęetȝc en emlekȝzetȝm-
 -re / Mert kík en testȝmet ezi
 es en verȝmet ízȝya / ez en
 bennem • es en ý benne laco-
 -zom Ez igeķet meķeket en
 15 nectȝk zoltam elet • es ele-
 -venseg / Vram crístus mĩert

te Bent igeid. ~~W~~ert io kedrad
es naſt h̄mſeggel kel ſogad
nonc. es venngne. Te igeid
mert te mondottad. eniemes
meat en iduſſegget meat mon
dottad. ~~W~~ert igeid gromet
vrom te Bent Zordbalal. hog
troſten be oltaſſanac en Zi
vembe Engomet feſſekent
net elen naſt kegſſegnet
igeid. de meſt zettentnet en
gomet en Zornitalan vmeim
es meſt ſegnetit engomet
en forctmes conſcienciam
elen naſt Bentſegnet vrede
re. heherit engomet es te

- te zent ígeíd / Azert ío kedvel •
es náǵ hŷwseggel kel fogad-
-nonc • es vennȝnc Te ígeíd
mert te mondottad / eńemes
5 mert en íduȝsseǵmert¹ mon-
-dottad / Azert íǵȝn ȝrȝmest
vezȝm te zent zadbalol / hoǵ
erȝsben be oltassanac en zı-
-vembe Engȝmet felseřkent-
10 -nec eńen náǵ keǵȝseǵnec
ígeı / de meg rettentnec en-
-ȝmet en zamtalan bıneım
es megzeǵȝneıt engȝmet
en ȝortelmes consciencıam
15 eńen náǵ zentseǵnec vetele-
-re / Kezerıt engȝmet ez te

---

¹ A scriptor az ȝ-t e-ből javította.

inapōn mind oduuagē
mōnduan. Kentsegos ven
degseg. Kibe ġim kereztengr
az edogsegos wistose ġir
es v kenña etġ emlehtegre
fir es allelōc malaztal
telebōdic es ġ Zent vendeg
segbe minekōnc az iquēn
dō. dū ofegner Zalaga nōat
tatir. Hext mind Bogbelob
nōdattatir meġ es meruonc
minemū. ġaznalatossag es
mel iyon nax felsegos iq
sag iyon minekōnc ġ a
fūci Zentseġner melmva
lo veteledol. Hext iyon ġit
eġt mutata. Hox ġ oltneri

- naþan m  nd octaua  gh
monduan **O** zentse  s ven-
degseg / k  be h  w kerez  en  c
az ed  sseg  s crístost ez  c
- 5 es    ke  n  a eth emlek  zte-
-t  c • es allel  c malaztal¹
te  fes  dic • es ez zent vendeg-
segbe m  nek  nc az   quen-
-d   d  l  segnec zalaga adat-
- 10 -tat  c • **A**zert m  nd ez  gbel  l
adattat  c meg esmern  nc
mínemú haznalatossag • es
me     g  n na  g felseg  s   -
-zag      n m  nek  nc ez ol-
- 15 -tar   zentsegnec meltan va-
-lo veteleb  l / **M**ert   gaz hit
ezt mutató / **h**o   ez oltar  

---

¹ A jobb margón k  s  bbi k  zt  l származó tollpróba van.

Zentseyde neq allat vagon
Eudonmink test: vax, lagc,
es ikenseg Bert mind e39
ketz az melton comomicalo
Bosnia vax igrn nag' Bagna
latta. Merx mindomital
adatic nehi Bilgmb Bilgmb
nag' Zentsegr s. v. andoc: es
fessegrs Bagnalattag. Merx
els3 Bagnalatta az melton
valo comomicalosnac es
Merx micowon el Zentsegrs
testet Bosnia vaxi embge
mene 10th test a. cristus
v. halando testet / mindgnbe
az melton comomicalonac

- zentsegbe neg allat vagon
 Tudnamint / test / veer / lelq /
 es istenseg Azert mind ezo-
 -keth az meltan comonicalo
- 5 hozaia vezi igon nag hazna-
 -lattel / Mert mindonictol
 adatc nekí kilomb kilomb
 nag zentsegos aýandoc • es
 felsegos haznalatossag / Azert
- 10 első haznalattá az meltan
 valo comonicalasnac ez
 Mert mícoron ez zentsegos
 testot hozaia vezi embor
 mene 10th toth a crístus
- 15 ý halando testebe / mindonbe
 az meltan comonicalonac

reze lezen. Mind o böjtok
sebe, predicallasaba, farrad
sagaba. Imadsagaba, viga
Zalaba. es mind o ketina
nac. es halalanac erdome
be Ezt megbizomitta Zent
Thamas doctor, monduan
Mindon hín kerezen hi
meltan comomai min
don misen azon haznala
tossagoc. es malaszt heri
lit. xristus nagy pentekon
az kerezen emberei nem
zetnek kereze. Es ennek folgo
te kerezenfogbe mene ma
laspeli emborgoc. Vannac

- reze lezen / Mínd ɔ boýtɔle-
 -sebe / predícallasaba / farrad-
 -sagaba / Ímadsagaba / víga-
 -zasaba • es mínd ɔ keńńa-
 5 -nac • es halalanac erdɔme-
 -be Ezt megbízoníttá zenth
 Thamas doctor / monduan
 Míndɔn híw kerezten ki
 meltan comonícal mín-
 10 -ɔn misen azon haznala-
 -tossagot • es malaztot íerí
 kít cristus nağ pentɔkɔn
 az kereztfan embɔrí nem-
 -zetnec kerese Es ennec fɔlɔt-
 15 -te kereztfensegbe mene ma-
 -laztbeli embɔrɔc vannac

es mehorzagba mene zen
toc vammac mind ega
ter ezogharbe ze vagon
Ez meghomata ok zent
kezeften hitz soloth ez
monyor a credoba hizon
zentoliner eghesseget Mas
hagnalatta ez zentsegner
vetelenec ez mert enner
matta hog az g zent veret
hogant veret bintol tztul
tatone megh hirtol vagon
ez zent tras Cristos nac
vere megh tztul m tel

- es meńorzagba mene zen-
 -tȳc vannac mńnd ezȳk-
 -nec erdȳmebe reze vaȳon
 Ezt megbńzonńtta az zenth
 5 kerez'ten hńth /holoth azt
 mongȳc a Credoba hizȳm
 zentȳknec eȳȳesseget q Mas
 haznalatt'a ez zentseȳnec
 vetelenec ez / mert ennec
 10 mńatta / hoȳ az ȳ zent veret
 hoȳanc veȳȳc / bńntȳl tńztul-
 -tatȳnc meg / Kńrȳl vȳmond
 az zent íras Crństosnac
 vere meg tńztutt'a mń lel-

Országos Széchényi Könyvtár

15
konkret ammeg Holt mi
velkódotyól. Ammeg Holt
mivelkódot ez/hog? micozon
embor malaztón vörösz
es sok iot iot tőzn Ez io
mivelkódot mind addeg
eleuen mig halalos bint
tőzn es e binner mätta
mind meg hal. de én es meg
tyredelmességgel meggőmör.
es aytatossággal comom
cal. V. ekképpen tőztul meg
allelor ammeg Hol mivel
kódotól? mert mind meg
elednet esor oror idugsségre

-kõnket ammeg holt mí-
 -velkõdetõctõl • Ammeg holt
 mívelkõdet ez / hog mícoron
 embõr malaztba vagõn •

5 es sok <íot> íot tezõn Ez ío
 mívelkõdet mínd addeg
 eleuen míg halalos bínt
 tezõn • es e bínnecc mífatta
 mínd meg hal / de ha esmeg

10 tõredelínesseggel meggõníc •
 es aýetatossaggal comoní-
 -cal¹ Íg ekkeppen tíztul meg
 allelõc ammeg hol mível-
 -kõdettõl / mert mínd meg

15elednec ezõc õrõc íduõssegre

---

¹ Az m feletti vonás valószínűleg késõbbi kéztõl való.

De meeg nam Lohi Gogol
tztul meq, de enner folotte
ol aytatossagyal es zereket
tal veset embor gozaua
hog mindon bolanando
bine es efeledot galasos
bine meq bolattatir, kit
meq bhomit ol sent iras
monduan Alkat ha o te
rende cosoknac es bihak
nac vere az sido nepet
meq tztittala, Nagyal
mud cosoknac sent vere
hi mi bingonkhet hi patre
mi lekigonket meq tztitt

- De meeg nem lak ezöctöl
tíz tul meg / de ennec fölötte
ol aýetatossaggal es zeretet-
-tel vehetj embör hozzafa
5 hoý mindön bolanando
bíne • es elfeledöt halalos
bíne megbolattatíc / Kít
megbizonít az zent íras
monduan / Mert ha o tör-
10 -venbe cosoknac • es bíkak-
-nac vere az sído nepet
megtíztítta vala / Naggal
íncab crístosnac zent vere
kí mí býnönkert ki öttetec
15 mi lelkönket megtíztítta

15
Gried Bolamando Byngh
altes effledet Galalos By
nighol. Kargol dwin Bann
Zent Jomos doktor effheppen
Zol monduan Cristas nar
titzlengd vere mitoron in
a carattal vetetir, le lobner
nimdgn cosougat meyt vi
gogin Cosougat moniga
es nem Galalat? meyt al
lelge a Bolamanda Binnel
es az el fledet Galalos Biri
nel meytrozul ide meyt nem
hal. Zent a cosagbol Zent
oenuoffaggal meyt vigaZir

- Erled bolanando býnqk-
-rql / es elfeledqt halalos bý-
-nqkrql / Kírqł arań zaíáiv
zent Íános doctor ekkeppen
5 zol monduan Crístosnac
tíztqlendq vere mícoron ío
acarattal vetetíc / lelqknec
míndqn corsagat meg ví-
-gazfa Corsagat monga
10 es nem halalat / mert al-
lelqc a bolanando bínnel
es az elfeledqt halalos bín-
-nel megcorul / de megnem
hal / Azert a corsagbol ezzent
15 oruossaggal megvígazíc

De ha e3 zent ouossagoc
 Galalos binde gozzona ve
 iendi / macd Galalt Galar
 ra hog maganac / mikap
 pen fupil me9 vagon mad
 van Hagmad Galnat
 ia e3 zent segnet vekenec
 e3 / mert ebbe hog e3 veonc
 roistof nac lalket gozzanc
 vezge / ndatic nehgne a3
 gog det nec Galaga . de
 Lah v9 / hog malagda
 e3 velagbol hi mulandone
 E3t vronc vngnmaga
 me9 vizomittu / monduan
 hi engomet hic e3 en eagt

- De ha ez zent oruossagot
 halalos bínbe hozzaia ve-
 -íendí / íncab halalt halar-
 -ra hoz maganac / míkep-
 5 -pen felúl megvagon mód-
 -van q Harmad haznalat-
 -sa ez zentsegnec vetelenec
 ez / mert ebbe hoǵ ez vronc
 cristosnac lelket hozzanc
 10 vezq̄c / adatfc nekq̄nc az
 q̄r̄q̄c eletnec zalaga • De
 lak vǵ / hoǵ malazdba
 ez velagbol kímulandonc
 Ezt vronc vnq̄nmaga
 15 megbizonítfa / monduan /
 Kí engq̄met ezíc ez en erq̄t-

tem el. az az. Mikeppen en
grogke elor ves grogke el
Mas ut meg vg mond
En vagor eletner kehere
hi menbelol lezoulottam
valaki e keherbol eiendic
grog balalt nem laat Mert
valaki grog eletot ezic en
ner zikseg grogke elmer
Meged haznalattal ezzent
segner vetelenet ez mere
mucoron embor meltan
comonomical / hoznia vezi a te
rogmty iszent Lodalatos nag
haznalattal Mert az isen
nag hortalmassag es grog

- tem el / Az az / Míkeppen en
 őrőkke előc és őrőkke el
 q Masut meg vg mond
 En vágoc eletnec keńere
- 5 kí meńbelől lezallottam
 valakí e keńerből efendíc
 őröc halalt nem laat Azert
 valakí őröc eletőt ezíc / en-
 -nec zíkseg őrőkke elńe /
- 10 Neğed haznalattá ez zent-
 -segnec vetelenec ez / mert
 mícoron embör meltan
 comonícal / hoźaía vezí a te-
 -römtö ístent Lodalatos nağ
- 15 haznalattal / Mert az ísten
 nağ hatalmassag / es őrök

bolleseg. es izon nagj fel-
 segos io. szex az v. hatal-
 massagabol lezon az
 meltem romomulo ha-
 talmasb io mindkote-
 ve. es kezemesokner meg-
 neresze. es az v. bolles-
 gebol lezon bolles idus-
 segos izonagnac valasztas-
 ra. es gonossagnac elen-
 vortatasa. es az v. io
 volta bol lezon kegyesb
 mindgonokhoz kereteshb
 istenhoz. es atyafiahoz. es
 bebesegb haborusagnac
 zenvedese. es mindon

- bölLeseq • es ígön naq fel-
 -segqs ío / Azert az ú hatal-
 -massagabol lezön az
 meltan comonícalo ha-
 5 -talmasb ío mívelkqdet-
 -re • es keremesqknec meg-
 íeresere • es az ú bölLese-
 -gebql lezön bqlEb íduqs-
 -segqs¹ íozagnac valaztasa-
 10 -ra • es gonossagnac el ta-
 -voztatasara • es az ú ío
 voltabol lezön kegqsb²
 míndönqkhqz zeretetqsb
 ístenhqz • es attýafiahoz • es
 15 bekesegqsb haborusagnac
 zenvedesebe • es míndön

---

¹ A második *q* helyén előzőleg *e*-t írt a másoló.
² A scriptor *e*-ből javította az *q*-t.

17
rambor sagba m3dget. es id
Mere valaki mcltan como
mical. enner o lelke betelic
malasztal. es elegodic istem
edosszegge. Mere micoron
embor mcltan comomical
enner lelke istembe valasztic
Vg' mlieppen az etel ital
attestbe Es mlieppen a test
el borral kienezel. gonkep
pen alledor el es Zentsegnec
veteleuel. kit megvizontic
Vrong Vngim maga / mond
van. ki es kienezet Si. es gage
ke ed Otyd haznalatt'a es
Zentsegnec vetelenec el
Mere a mcltan comomica

- íamborsagba cazdacb / es íob
 Mert valakí meltan como-
 nical / ennec q lelke betelíc
 malaztal • es elegqdic ístení
 5 edqsseggel / Mert mícoron
 embqr meltan comonical
 ennec lelke ístembe valtozíc
 vğ míkappen az etel ítal
 attestbe Es míkappen a test
 10 el borral keńerrel / ezqńkep-
 -pen allelqc el ez zentsegnec
 veteleuel / kít megbízońít
 vronc vńqmmaga / mond-
 -van / kí ez keńeret ezí / ez qrqc-
 15 ke eel • Qtd haznalattá ez
 zentsegnec vetelenec ez /
 Mert a meltan comoníca-

lonac zinet selket zerezet
re ger yeti. Mert mikop
pen a buznet elotte a bider
seg elnuozic / ezonkeppen
ezent segner vetdenet
mialta ylentol elhdegult
zino meg melegul. Kit meg
bizomt zent karpard doctor
mondvan. Valaki zerezetet
ez ez zent segos keheret. Zere
tetnet greguletit exi Pelda
nelod Micoron a hem ke
heret esod a hem seget vele
esod / ezonkeppen ki venac
zent tistet vez. Vezon hoz
iaia tizes zerezetet. de iai
mert nemeler kii ezent.

-lonac zúuet lelket zeret-
 -re gerýezti / Mert míkep-
 -pen a túznec elötte a hídec-
 -seg eltauozić / ezönkeppen

- 5 ez zentsegnec vetelenec
 míatta istentől elhídegült
 zíw megmelegul / kít meg-
 bizonít zent bernard doctor
 mondvan / Valakí zeretettel
- 10 ezí ez zentsegős keíseret / zere-
 -tetnec öregületít erzi Pelda
 neköd • Mícoron a hew ke-
 -íseret ezöd / a hewseget vele
 ezöd / ezönkeppen kí vrnac
- 15 zent testet vezí / vezön hoz-
 íaía túzes zeretetöt • de íaí
 mert nemel'ec kí ez zent-

24
segot hoſaror vezir / dattaror
mint a hider corſagot zen
vedor. kii iollehet az nap
nar heuſegen fehogener
demagn a napnar heuſe
get nem erſir. Bonkeppen
halalos bimbeli embor. ſolle
het az zenſegot hoſna vezir
demagn az zereteter heu
ſegeth nem erſi am meg
Zohor gonoffagnar ohaert
Rixol Vgmond az zent iras
Jezennas irta. Mikeppen a
Latorna a vifet meg hider
get. Bonkeppen a gonoffag Zohor
a hidergeti allehet ifentol.

- segõt hoźaíoc vezíc / oľatanoc
 mínt a hídeg corsagot zen-
 -vedoc / kík iollehet az nap-
 -nac heusegen fekoģenec
- 5 demaga a napnac heuse-
 -get nem erzíc / Ezonkeppen
 halalos bínbelí embor / Íolle-
 -het ez zentsegõt hoźaía veģe
 demaga az zeretetnec heu-
- 10 -segeťh nem erzí ammegh
 zokot gonossagnac okaert
 Kírql vgmond az zent íras
 Ieremias írta / Mikeppen a
 latorna a vízet meghide-
- 15 -geťlj / ezonkeppen a zokot¹ gonossag
 elhídegeťjí allelkot ístentol /

---

¹ A scriptor jelölt betoldása.

W hatod gāzalattā a3 mel-
tan comomicalosnar e3
Mert embger nec elmeiet
mey velogofortā es a3 el
ene3ot brynghet mey idgn-
ti Enner mey ctesere ta-
nit minhet arach Jau
Zent Janos mondran Mi-
heppen a3 verofende hi a3
adloncon be is a3 rog por
mey te3ic es mey laaric
bit embor a3 verofen nichil
nem labhat. Ez gnheppen
e3 Zent Segner mclān valo
veteuel mey es mertetner
alleghiner fogathokasi bit

- q** Hatod haznalattá az mel-
 -tan comonícalasnac ez
 Mert embõr nec elmeiet
 megvelagosoíta • es az el
 5 eíezõt býnõket meg íelõn-
 -tí Ennec meg ertesere ta-
 -nít minket arañzaíu
 zent Íanos mondvan Mí-
 -keppen az verõfenbe kí az
 10 ablacon be íõ az rõg por
 meg teczíc • es meg laccíc
 kí embõr az verõfen nekíl
 nem lathat / Ezõnkeppen
 ez zentsegnec meltan valo
 15 veteuel meg esmertetnec
 allelõknec fogatkozasi • **Kít**

meg bizonit deret izasna
 kes bizonfaga. Kirgl ek
 keppen Sol isaias mond
 van variat. es mezet eic
 hog el vesse tole aggonozt
 es valazya maganar nyot
 Ez vanyon ezled vronkan
 or zent testet. es ammeson
 v isenlegot. Es mikennen
 or velagossagot. es latust
 embgenet a testi etel ital
 zonkeppen megvelasittor
 allelokinet zornet ez zentfer
 nec vetele adbringinet meg
 es meretire hog belole magat
 ki tiztoy la. hit meg bizonit

- meg bízonít derec írasna-
 -kes bízonsaga • Kíról ek-
 -keppen zol ýsafas mond-
 -van • vaíat • es mezet ezíc
 5 hoǵ el vesse tǵle aggonozt
 es valazýa maganac aýot
 Ez vaýon erled vronkn-
 -ac zent testet • es ammezǵn
 ý istenseget • Es mǵkeppen
 10 ad velagossagot • es latast
 embǵornec a testí etel ítal /
 ezǵnkeppen megvelasítta
 allelǵknec zǵmet ez zentseg-
 -nec vetele abbínǵknec meg-
 15 esmeretíre / hoǵ belǵle magat
 kí tíztoýla • Kít meg bízonít

Wronc vngun magon / mond
vorn En vagon ez velagnar
velagossagor valaki engomert
figuet ez nem rar setet sege
veted haznalattā ez sent seg
ner vetelenet ez mert el
lensegnet ellene igon eros
seguet Euygor kedeg orz
hog embori nemzetner ha
rom sz ellensege vagon
tudhamint / ez gddgy Mas
ez velag. Varmadur ez min
non tesgnet. Mert ha gddgy
ez velagnar es tesgnāner
kenansagat romr tomazt
ia / ezoket ez sent segnet vetde

- Vronc ínqommaga / mond-
 -van En vágoc ez velagnac
 velagossaga / valakí engömet
 kquet / ez nem íar setetsegbe
 5 Heted haznalattá ez sentseg-
 -nec vetelenec ez / mert el-
 -lensegnec ellene ígön erös
 feğuer Tuğgoc kedeg azt
 hoğ embörí nemzetnec ha-
 10 rom fõ ellensege vágon 𐌆𐌆𐌆
 Tudńamínt / eg őrđog / Mas
 ez velag • Harmadíc ez mín-
 -nõn testõnc / Azert ha őrđog
 ez velagnac • es testõnkneç
 15 keuansagat reanc tamazt-
 -ía / ezõket ez zentsegnec vetele

meg chneitj. es mickppen
 a viz ottiget meg olta. es
 nehezen verhogzetta meg
 otalmaz. Ez megvizositva
 Szent bernard doctor mond
 van. Mi bennonc ket ie
 los ioth mindkoldic ez olta
 xi Szent segy. Egyet ez tezi
 mert az etelmet megkor
 nekzi malasztat ergo ho
 salaval. hog ergo ellenseg
 hozanc ne fekhesson. Most
 azt tezi hog az nag bal
 los bingkre valo engedete
 az akaratba mindgonstol
 ki vegi. Ez megvizositva

- meg ehéítf • es míkeppen
 a víz attúzet meg olta • es
 nehezen vetközettől megh
 otalmaz Ezt megbízóníttya
 5 zent bernard doctor mond-
 -van / Mí bennonc ket íe-
 -lős íoth mívelkődíc ez olta-
 -rí zentseg / Egget ezt tezí
 mert az ertelmet megkör-
 10 -ríeközi malaztnac erös kö-
 -falaval / hog erös ellenseg
 hozanc ne ferhessön • Mast
 azt tezí hog az nag hala-
 -los býnőkre valo engedetöt
 15 az akaratbol mındönöstöl
 kí vezí / Ezt megbízóníttya

Deer zent irasch, Kegel is
mond dauid profet a
solac konge vram en
elottem axtel vettel aor
nac ellene kik engomet
nomorgatnac. Mdsich
meeg vramond, for en el
langm serey farnadant
nem sel a3 en juen. Deet
meeg es mece lelogbe ez zent
profeta meeg aristo nar
Zuiletesener elotte mene
Zamtalan ha3nalatta lo3on
ez melcan valo comomica
las nac es is monda rala
Jgon w istend3 eggesulhanc

- derec zent írases / Kíról íg-
 -mond Dauíd profeta az
 soltar kőíbe Vram en
 előttem aztalt vettel • azoc-
 5 -nac ellene kík engömet
 íomorgatnac / Masuth
 meg vőmond / ha en el-
 -lenőm¹ sereg tamadant²
 nem fel az en zíuem / Azert
 10 meg esmere lelőgbe ez zent
 profeta meeg crístosnac
 zúletesenec elötte mene
 zamtalan haznalattá legőn
 ez melltan valo comoníca-
 15 lasnac • es íg monda rola
 Ígőn io ístenhőz eggesúlnőnc

---

¹ A második e-ben javítás nyoma.
² Az n valamiből javítva van.

27
d3 o3 e3 zent romonitalas
nac mialta / mert ebbol
emborner iugn for iogag
adatic / kiral ig' 3ol zent
ira bel mefior mondua
Cristus nac tefe corok nac
oruoffag / 3aromdocolinar
nugodalm Ergtelenoket
erofit / egeffegbelicket ge
tierkottet / betegoket meg
vignit Jamborokat ma
lagetba tozt / enner mialta
lezon embor 3eledbe / mico
zon megfegelmegir bekese
gost 3aborusagba / hezeb
iduoffegs dologra / buzgo

- Az az / ez zent comonícalas-
 -nac míatta / mert ebből
 embõrnec igõn soc íozag
 adatíc / kíról íg zol zent
 5 írasbelí mestõr mondua
 Crístusnac teste coroknac
 oruossag / zarandocoknac
 íugodalm / Erõtelenõk <..>et¹
 erõseít / egessegbelíeket ge-
 10 -íerõtõt / betegõket meg-
 -vígázt Íamborokat ma-
 -lázta tart / ennec míatta
 lezõn embõr zeledbe / míco-
 -ron megfegelmézíc bekese-
 15 -gõsb haborusagba / kezeb
 íduõssegõs dologra / buzgo-

---

¹ A scriptor tõrlése.

· sagosb Zeretetre / bolle
· gonossagtol magot otal
· mazma / kezeb lezen bale
· adas ra alazotosb engedel
· messagre alcosmasb ma
· lastnet vetelere es ergsb
· vias todas ra / gregent nye
· tintossagot ystenbez es Zere
· tetot altafiahos es vngm
· magahos Ez Zentseger
· metan valo vetelerol
· toeneiden ig irattatir m
· Micoron ez Zentseger
· vetelere alazotos saggal
· iarulandaz / ex Leo Zere
· tit kristus nar greg eletner

- sagosb zeretetre / bõlleb
 gonossagtól magat otal
 -maznía / kezeb lezen hala
 adasra / Alazatosb engedel-
 5 -messegre / Alcolmasb ma-
 -laztnec vetelere • es erqsb
 viascodasra / qregeít aýe-
 -tatossagot ístenhez • es zere-
 -tetqt attáfíahoz • es vñqm-
 10 -magahoz Ez zentsegnec
 meltan valo vetelerql
 tqruenben íg írattatíc ❧
 Mícoron ez zentsegnec
 vetelere alazatossaggal
 15 íarulandaz / erled crístusnac zerete-
 tit¹ crístusnac • qrqc eletnec

---

¹ A scriptor jelölt szórendi változtatása.

20
illattat, lalki iozagok nar
greguletit, kogni bullatofor
nar beuseget, zünct tore
del messager, es dīgigkner
meg es meretit. Mind eg
ket id. meg es meret vala
Zent Jeronimos doctor
hi micoron halalanar
ideyen comomicalna, el
ien Zentsegs dilezettel
dixere vte / monduan.
Oorgk eletner Zentsegs
ficheze, kibe tartatir min
dgn io allatnac iſe es
mindgn edossegnit illat
ia Te benico dāgon min

íllattát / lelki íozagoknac
 őrégületít / kőnhullatasoc-
 -nac beuseget / zú nec tőre-
 -delmesseget • es bñqk nec

5 meg esmeretít • **Mínd** ezq-
 -ket íol meg esmerte vala
 zent Ieronimos doctor
 kí mícron halalanac
 ídeýen comoníalna • el-

10 -ien zentsegős dílerettel
 dílere útet / monduan /
 O qorq elet nec zentseges
 keñere / kibe tartatí mìn-
 -dön ío allatnac íze / es

15 míndön edőssegnec íllat-
 -ía • Te benned vaqon mìn-

don geheraſeg. es mindon
oruoff dū / mindon ſeged
ſeg / mindon hugodalm
es mindon io / hit embor
ner heranma. Mert es
ſent aſtalon vagon min
don malaſtnac teſſege.
es gregor diſpſegner illat
ia Ith ielgntingeg az id
uſito v herſelmeſſeg
Ith vannaſe le tven
mindon ioſagor Ith ſol
az wiſſus ieſus az o ſere
to ieſuſenger az az aſe
tntos lelghner It vagon

- dõn geierúseg • es mĩndõn
 oruossag / mĩndõn seged-
 -seg / mĩndõn nũgodalm
 es mĩndõn io / kĩt embõr-
- 5 -nec kevannĩa • **Mert ez**
 zent aztalon vagon mĩn-
 -dõn malaztnac tefessege •
 es õrõc dĩlõsegnec íllat-
 -ĩa **Íth** ielõntĩmeg az íd-
- 10 -uõzĩtõ v kegelmesseget
Íth vannac le teven
 mĩndõn íozagoc **Íth** zol
 az cristus íesus az õ zerc-
 -tõ íegõsenec / **Az az • Az aýe-**
- 15 -tatos lelõknec **Ít** vagon

crisþus nac þe dries ielgon
volton. Ith vagon min
don egesseg. es þe neriþeg
So meeg. æt mondom
þog mind ammehter
þentoc. es angaloc na
god vigaþegot. es dū
þegot nem volþatnac
mint aþ aldot crisþus.
nac comicalaþaba
Aþ aþ. þoþa egesfulþe
Es mind effoldon valo
þentoc. es malaþtos
iamþoroc. eþnet teþt.
net þotteþmeþe naþ

crístusnac kedues felön-
voltan / Íth vagon mín-
-dön egesseg • es generúseg
Sõt meeg azt mondom

- 5 **h**óg mínd ameníneí
zentőc • es angaloc na-
-gob vígasagot • es dílő-
-segöt nem valhatnac
mint az aldot crístus-

- 10 -nac comonícalasaba
Az az / hoza eggesúlesbe
Es mínd efföldön valo
zentőc • es malaztos
íamboroc erőznec test-

- 15 -nec gőttrelmebe nag

Rintſegge ies edoſſegge
 mitoron comidmicalnar
 teſt Zerent, dūag lelorze
 rent eſ mondſgottlan
 nag Zentſegge, Berch
 valath groche amr em
 Zuhſeg enner ſog 9 go
 noſ eletſet iora valtoz
 taſſa / mer ſa eſt nem
 terendi, aſ grok eletſet
 maganac nem groc de
 tere, de mnd groc ſola
 lora vezi es iſent Bazu
 allaſta Bezeriti Kirg
 Tarcus neuu doctor ek
 Beppen Zol monduanm

kúnúsegöt • es edössegöt
 mícoron comonícalnac
 test zerent / Auag lelqc ze-
 -rent ez mondhatatlan

- 5 nağ zentseggel / Azerth
 valakí q̇röcke acar elní
 zúkseg ennec hog̃ q̇ go-
 -noz elethet íora valtoz-
 -tassa / mert ha ezt nem

- 10 teíendí / az q̇röc eletq̃th
 maganac nem q̇röc ele-
 -tere / de íncab q̇röc hala-
 -lara vezí • es ístent buzzu
 allasra kezerítí / Kírql

- 15 Ílaríus neuú doctor ek-
 -keppen zol / monduan 𐌵𐌹𐌸

Went a melatlan comomica
 lo buzu ollastra mdoita
 Zentokner vngom magatol el
 toniofatta ellenfeger megr
 gastaia / magomac eletet megr
 rinideitj / Ki cristus nac testet
 rayvan melatlan zongyat
 ia / Alet e3 Zent irafnac di
 zonsagabol mindon him
 kere3ten megtanol3ntia
 mheppen kelon iacubma
 e3 nag3 Zentsegos felsegos
 Zentsegnec vetelere / Kit ne
 konic agyon megtarmulnonc
 oita fii / es Zenteloc dmen
 himmac le3on tonusag

- Ístent a meltatlan comoníca-
 -lo buzzu allasra índoíťa
 zentqknec únqmmagatol el-
 -tauoztatťa ellenseget megví-
 5 -gaztaťa / maganac eletet meg
 -ríuídeitj / ki cristusnac testet
 ragvan meltatlan zaggat-
 -íťa • Azert ez zent írasnac bí-
 -zonsagabol míndqñ híw
 10 kerezťen megtanolhatťa
 míkeppen keľqñ íarulníťa
 ez nağ zentsegqş felsegqş
 zentsegnec vetelere / kíť ne-
 -kqñc áğğqñ megtanulnonc
 15 aťa fiu • es zentlelqç Amen
Immar lezqñ tanusag

arrol mārpen esmer
hetting embor aze ha
wiltan iaxul ez zent
segner veteleze auag
nem sollehet et senki ml
van valo bizonsagyal may
ne esmerhesse hogi ha mel
tan iaxul ez zent segner ve
teleze auag nem demagn
doctorec vetner neminem
ieghet bibol embor vel
heti ha mayaba eyeghet
lelendi hogi bizom isten
ner nag igratmassayaba
io lelghet hozza iaxulhat
Eso iege ez mitoron va

arrol m'keppen esmer-
 -het'imeg emb'or azt ha
 meltan 'arul ezzent'h-
 -segnec vetelere auag'

- 5 **nem** Iollehet ezt senk' 'nil-
 -van valo b'zo'rsaggal meg
 ne esmerhesse hog' ha mel-
 -tan 'arul ezzentsegnec ve-
 -telere / auag' nem / Demaga

- 10 doctoroc vetnec nem'inem'v
 ieg'oket / k'ib'ol emb'or vel-
 -het' ha magaba e'yeg'oket
 lelend' / hog' b'zvan 'sten-
 -nec nag' 'rgalmassagaba

- 15 'o lel'okkel ho'za 'arulhat
 Els' 'ege ez / m'icoron va-

laki magoba alt ef meri
 hoy a3 el mult bimen bon
 codic es a3 ignendgitol
 aharya magob me9 otal
 mazma es a3 nehi gajm
 do penitenciat kez leyend
 me9 turtamir es ha io
 ahargtta vagjon ifennec
 Zolgalma iflas ieg kibol
 me9 ef merhad ha melto
 vaj Bent segner petele
 re g mcoron alt ef merad
 magoba ha kez vaj io
 mvelhodette es ifem Zol
 galntra mert ha alt ma
 goba lelendod tathoit

- lakí magaba azt esmerí
 hog az el mult bínen ban-
 -codíc • es az íquendöcöl
 akarýa magat meg otal-
 5 -maznía • es az nekí hağan-
 -do penítenciát kez leýend
 meg tartanía / es ha ío
 akarattá vágon ístennec
 zolgalnía / Mas íég kíböl
 10 meg esmerhed ha melto
 vág ezzentsegnec vetele-
 -re ez / mícoron azt esmeröd
 magadba / ha kez vág ío
 mívelködettre • es ístení zol-
 15 -galattra / mert ha ezt ma-
 -gadba lelendöd / tahath

tuggad aſt / hog iſtemi ze
relet wagon te benned. hit
meg bizomit ſent gergor
monduan. Vallamia iſten
ner ſeretit. es iſtemer ef
meretit / enner tmoia aſo
mardagdet. ha bedeg ez oth
nem leyend / bizonsaſ ne
agd. hog ez eleten embor iſ
tent iſten ſem ef merete. ſtet ſem
zerete / meret or teſtyres aſor
kik ſolat aloznac / nem lelic
vmmagogba aſt / hog vñ de
zor volnanaſ aſo mrdellag
detter. es aſ iſtemi ſolgalat
ra. Meret ha magadba aſt

- tuǵǵad azt / hoǵ ístení ze-
 -retet vaǵon te benned · kíť
 meg bizonít zent gergor
 monduan • Vallanía isten-
 5 -nec zeretétíť • es ístennec es-
 -meretít / ennec tanoía aǵo
 mívelkødet / ha kedeg ez oth
 nem leǵend / bizonsag ne-
 -kød / hoǵ ez életen embor ís-
 10 -tent¹ íǵen sem esmerte • vťet sem
 zerette / mert a restøc • es azoc
 kíť sokat aloznac / nem lelíc
 vmmagogba azt / hoǵ vť ke-
 -zøc volnanac aǵo mívelkø-
 15 -dettre • es az ísteni zolgalat-
 -ra • Azert ha magadba azt

---

¹ A scriptor lapszéli betoldása.

7
es merod'es belol arua ke
vanhozol' hof ennetoua
io mivellodette akharod
magodat foglas maesisten
ner akhar' Zalgama' & igon
io ier' mer' istemner ma
lagga mivellodis benned
es ekkeppen matorn iaruiz
as Genesigenet detlere: Kar
madic ier' kibol mer' es me
rod' ha melta vaf' arlus
nar teste vetelere auag
nem & mitoron magod
Ba ast es merod' hof as isten
ner ieriet ogromet'es igher
hodesset halgatod' Mer' ern

- esmerød • es belöl arra ke-
 -vankozol / hog' ennectoua
 ío mívelkødettre akarod
 magadat foglalnía • es ísten-
 5 nec akarz zolgalnía / ez ígön
 ío íég / mert ístennec ma-
 -lazztta mívelkødíc benned
 es ekkeppen meltan farulz
 azzentsegnec vetelere / Har-
 10 -madíc íég kíböl meg esme-
 -rød ha melto vag' crístus-
 -nac teste vetelere / auagh
 nem ez / mícoron magad-
 -ba azt esmerød / hog' az ísten-
 15 -nec ígeíet orqomest • es gőríer-
 -kødessel halgatod / Mert em-

byr alikit zeret annar de
zedet gromast halgattu
de ba alt ef mærod hog ka
letten i es i setten taht tug
gud hog allegr halalos
cor sagba vagon kiril zent
Bernard dogor ekkennen hol
monduan Semmibol em
byr hamarab megnem ef
meri testener cor sagat himt
ebbol / micoron neki ok
etel i tal kalletten Ezonkep
pen Semmibol kogneden
tallgodner cor sagat megr

-bõr akkít zeret annac be-
 -zedet őrõmest¹ halgattá
 / De ha azt esmerõd hog kel-
 -letlen • es ízetlen / tahat tuğ-

- 5 -ğad hog allelõc halalos
 corsagba vağon / kírõl zent
Bernard doctor ekkeppen zol
 monduan **Semmsbõl** em-
 -bõr hamarab megnem es-
 10 -meri testenec corsagat mînt
 ebbõl / mîcoron nekî az
 etel • ítal kellettlen / Ezõnkep-
 -pen semmsbõl kõrñeben
 lelkõdnec corsagat meg-

---

¹ A scriptor e-re javította az őr-t.

nem ef merod / mint Ba
 nehod az ifennet igeiener
 Balgatasz izgeten. es kellet
 len. Kiuvel allelor Zokot el
 mi. Kiuvel vgmondor vrom
 a Kefertis grogner Nem
 Lah Ketherel el embor
 de mindon igeueles el ki
 Zarmazic ifennet Zaiaba
 Negodic ieg Kibol meg
 ef merod Ba melto vout
 es Zentsejner vetelere es
 mitoron az ef merod
 magadba / Bog az ellenod
 vetegner ellene Zuebbe

-nem esmerhed¹ / mínt ha
 neköd az ístennec ígeíenec
 halgatasa ízötlen • es kellet-
 -len / kiuel allelqoc zokot el-

5 -ní / Kírql vqmonda Vronc
 a kesertö ordqgnec Nem
 Lak keñerrel el embör
 de mindön ígeueles el • kí
 zarmazíc ístennec zafabol

10 Neğedíc íég kíbql megh
 esmeröd ha melto vag
 ez zentsegnec vetelere ez
 mícoron azt esmeröd
 magadba / hog az ellenöd

15 vetkqzqgnec ellene zífuedbe

---

¹ A scriptor a sor fölé írta a *h* betűt, majd az eredeti *g*-t *e*-re javította.

semminemū gūlojēgt. es
haragot nem tartaz. de
ha meeg ennel nagobb
vethogot volna ellenod
eztes kez volna megbo
latnod. Azt hog' a kegel
mes isten attention bing
det bolossa meg. Itodic
es inuabban valo iego es
zentsejnet meltan hog'ant
valo vetelere es / mitoron
valaki magaba olt esine
ri / hog' a kegyes wily nac
kentiarol es halalard. gr
mest emlekgis. Synet oka

- semmínemú gúlősegőt • es
 haragot nem tartaz / De
 ha meeg ennel nağobban
 vetkőzöt volna ellenőd
 5 eztes kez volnal megbo-
 -latnod / Azert hog a kegel-
 -mes ísten attennőn bínő-
 -det bołassa meg / Qtdíc
 es ríflvabban valo íége ez
 10 zentsegnec meltan hožanc
 valo vetelere ez / mícoron
 valakí magaba azt esme-
 -rí / hog a keğős crístusnac
 keńńarol • es halalarol qřo-
 15 -mest emlekőzic / Kŷnec oka-

· ert hattu nehonc 3 Bentseg
 · ner vetelet monduan Ert
 Volamengor hozator veger
 en Kenomnac es Galalom
 nar emlekgetice veger
 Aert Vnec Neuebe
 ielontetic mmar ede
 ala mene haznalatos
 sagos aymoke legen
 ez Bentsegos kennac
 gondolattynac. Aert
 elso haznalatta vronc ar
 tusnac kehnamac Galala
 nar gondolattanac 3 met
 igon kirchen isten 3 terse

-ert hatta nekõnc ez zentseg-
 -nec vetelet / monduan **Ezt**
 valamenezõr hozatoc vezítõc
 en kenomnac es halalom-

5 -nac emlekõzetíre vegetõc

Azert Vrnac Neuebe

íelõntelíc ímmar ede-

ala mene haznalatos-

-sagos gýmõl-e legén

10 **ez zentsegõs kennac**

gondolattýanac • Azert

elsõ haznalattá vronc crís-

-tusnac keńńanac halala-

-nac gondolattánac ez / mert

15 **ígõn kíńńen istenhõz terýt**

Es binnel meg kemetiult
 Zinet togedel messegre. es
 gonasra Zerzi. Ennet pel-
 dagattira ez Zentssegge ken-
 nar ideren koziklar repe-
 dozenet. folo meg indula-
 es roporbor milomac. Ez ko
 Zirlomac repedzesen ezled
 a kemeti Zinet togedel mes-
 segre. A roporbor milomac
 ezled a gonasra valo Zomak
 meg milasat. es a folonet
 meg indulasan ezled az
 kristusnac teste veteletem
 lo indulasat. es melomac valo

- Es bínnel megkemeńúlt
 zíuet tőredelmessegre / es
 ęonasra zerzı / Ennec pel-
 -dazattara ez zentseęős ken-
 5 -nac ídeíen kőzıkclac repe-
 -dęzenec / fõld meg índula •
 es coporsoc nılanc / Az kő-
 -zıcclanc repedęzesen erled¹
 a kemeń zínec tőredelmes-
 10 -seęet² • A coporsonac nılanc
 erled a ęonasra valo zanak
 meg nılanc • es a fõldnec
 meg índulanc erled az
 cristusnac teste vetelereva-
 15 -lo índulast • es meltan valo

---

¹ Az első e betűt ıntafolt takarja.
² Az el betűket ıntafolt takarja.

hozza ierulast. **M**elod haz
 rialattor ez zentsegoz kennar
 gondolattynar ez! mert
 a bynos emborbol tezon
 haznalatos iamborticszent
 eletu embort. **K**it igy kél
 kevanmi mindgmecc. **M**ert
 vymond meey a pogon
 dolcs. **H**oz bodog eler az
 iambortagos eler. **M**ert ha
 kenel vagee es alazatossa
 got kevanzei tabat gondol
 iad ez trisusnac kehnat
 es 9 mellegoz alazatosfagat
 es ebbol valami iot kevanz

- hoža íarulast / Masod haz-
 -nalattá ez zentsegos kennac
 gondolattyanac ez / mert
 a bñnos emborborl tezøn
- 5 haznalatos iambort • es zent
 eletú embort / Kít ígon kel
 kevanní míndønnec / Mert
 vğmond meeg a pogan
 borles / hoğ bodog elet az
- 10 íamborsagos elet / Azert ha
 keuef vağee • es alazatossa-
 -got keuanze / tahat gondol-
 -lad ez crístusnac keññat •
 es q melsegøs alazatossagat •
- 15 es ebbor valamí fot keuanz

nehgō mind meſt aſatic
Bere valaki aſt aſatic
hoſt a bintol meſt ſabadul
ion es lelki iſagbā aſdag
legon / tūbat ſel eſ iſetmec
aſ iſtuſnac ſetnat gātor
ta gondolma / kī nehgnē
hoſta aſ gſgſ eletnec Bo
doſſagot aſ ſormad ſagna
lōtā es ſentſegos gſmole
eſ ſentſegos ſennac gondo
lattānac eſ / mert aſ gſgſ
deheſegot / ſit vanc aſtuſ
ſeſe eſ v ſennānac ſalala
nac mātā embſri nemſet

- nekõd mînd meg adatîc /
 Azert valakî azt akarîa
 hog a bîntõl megzabadul-
 -ion • es lelkî íozagba cazdag
 5 legõn / tahat kel ez íletennec
 az crîstusnac keîrîat gacor-
 -ta gondolnîa / kî nekõnc
 hozta az õrõc eletnec bo-
 -dogsagat q Harmad hazna-
 10 -lattâ • es zentsegõs gýmõlle
 ez zentsegõs kennac gondo-
 -lattânac ez / mert az õrõc
 bekeseget / kî vronc crîstus
 zerze ez ý keîrîanac halala-
 15 -nac míatta embõrî nemzet

hōzot. es amindonhato nōr
 isten hōzot. est emborbe
 megratō. es hōborusagot
 gūlosegot. es iregsegot em
 bōner ziuēbol hū vō. es 9
 lēkē megrēntoli. hū megr
 bōzōnt. Sept. Bonouentura
 monduan. Semmi ol' iggū
 emborbe hōzōnsegos. megr
 zēntylēf. nem. mīvelhōdic
 mīnt. hōrēshis hēthānac
 gondolattā. Neged hōzna
 lattā. & zēntsegos hēnnac
 gondolatānac. & megr em
 bōzēl a hōborusagot hēnnēn
 elzēntvettēti. Mert embor vō.

- közöt • es amíndönható a'á
 isten közöt / ezt embörbe
 megtartá • es haborusagot
 gúlősegöt • es iregősegöt em-
 5 -börnec zúeböl ki üz • es q
 lelket megzentölí • kít meg-
 bízońít zent bonaventura
 monduan Semmi ol' ígön
 embörbe közönsegős meg-
 10 -zentőlest nem mívelkődíc
 mínt ez crístus keńńanac
 gondolattá q Neğed hazna-
 -lattá ez zentsegős kennac
 gondolatanac ez / mert em-
 15 -börrel a haborusagot kíńńien
 elzenveltetí / Mert embör va-

lamenezor meg somorodir
 es. meg emlekezic cristus
 nac kenhara. amnezor
 cristosol meg vigasztaltat
 hit megbizomint ungom ma
 gon az Valtar kignde mod
 vom vele vagot a habo
 rusagba. meg Zabaditom
 pter. es meg di Lgytom
 pter. Mert igit igit igit
 dehm haborusagot Zennet
 embgenet s xpus kenhara
 nac Zent emlekezeti. Kipol
 ifunond Zent Bernard doc
 tor Nem lehet ol nap. Ga
 borusagot embgake. Kof
 hi edogsegre nem valozit

- lamenezor megzomorodíc
 es meg emleközíc crístus-
 -nac keńńarol / annezor
 crístostol meg vígaztaltatíc
- 5 kít megbizonít v̄nqmma-
 -ga az soltar kqńbe / mōd-
 -van Vele vaǵoc a habo-
 -rusagba / meg zabadítom
 útet · es meg dílqýttom
- 10 útet / Azert igqń ielq̄s hýe-
 -delm haborusagot zenvedq̄
 embq̄rnec ez xp̄us keńńa-
 -nac zent emlekq̄zetj / kírq̄l
 ígmond zent bernard doc-
- 15 -tor / Nem lehet ol' naǵ ha-
 -borusagot embq̄rbe / hoǵ
 kí edq̄ssegre nem valtozíc

þa a3 idughitgnet keserú
 seget zivebe gütendi es
 róla iol meq emlekgen
 dic Bert þa zivedbe zo
 moru vngce. lalkodbe d
 keserottel. izeden es nyetat
 lan. vngce. gondolad a nau
 felsegus vnat zomorusa
 gat. es o nau keserúseget
 kiról vngnmafor vngon
 da zomoru en lalkon mnd
 en halatomm. Es d' ygn
 nau len es artatlan baram
 nat o zomorusaga. es kесе
 zúsegr. þog mnd þ. ve
 lagða mene embgr vagon
 es mene vates mene legn

- ha az íduqzítonec keserú-
 -seget zíuebe gqýtendi • es
 rola iol meg emlekqzen-
 -díc / Azert ha zíuedbe zo-
 5 -moru vaqee / lelqodbbe el-
 -keserqttel • izetlen • es aqyetat-
 -lan vaqee / gondolad a naq
 felsegqs vrnac zomorusa-
 -gat • es q naq keserúseget
 10 Kírqł únqnmaga vqmon-
 -da • zomoru en lelqom mīd
 en halalomíg • Es ol íqon
 naq len ez artatlan baran-
 -nac q zomorusaga • es kese-
 15 -rúsege / hoq mind ez ve-
 -lagba mene embq vaqon
 es mene volt • es mene lezqon

mind eborner zomorusagar
es keferuseget folul mulor
dimeia hoy vgon verzel
veritzet beleie. Bert gon
embor et id meq gondo
longa? az 9 zomorusago
mind semmi lezon ebor ke
post. Etod katalatir es gy
molle ez zentsego kenna
gondolattnat ez merth
ez zentsego gondolatnat
oligon nat ereie vagon
hoy embor nec ikenner zent
varzaltat meq ielgnh. es
tebetsegt ad hoy az iken
nec meq es merit acapaltat
beleie idesse. Et embor ez

- m'nd ezqknec zomorusagat
 es keserúseget fqlúl mula
 Annera hoğ vğan verrel
 verítqzec beleie / Azert ha
 5 embqr ezt fol meg gondo-
 -langa / az q zomorusaga
 mind semmi lezqn ehqz ke-
 -pqst • Qtd haznalata • es gý-
 -mqlLe ez zentsegqs kennac
 10 gondolattanac ez / merth
 ez zentsegqs gondolatnac
 ol' íqon nağ creie vağon
 hoğ embqrnec ístennec zent
 acarattat meg íelqntj • es
 15 tehetsegqt aad / hoğ az ísten-
 -nec meg esmert acarattat
 betelesithesse / Kít embqr ez

nabil nem tehetne. **H**ic **V**igne
Vngum magis meo bizonit
 monduan. **E**n. nalam sem
 mit nem tehetne. **H**ic **V**igne
 gromle & zent seges ken
 nat gondolattat &
Mert a keges cristus &
 ueten embornar q' siuet
 selket ajetatossagyal meo
 agueriti es bolle seges meo
 ekoseiti. **V**yhog' **V**ngum magis
 es mind v' attasiant idius
 seges iohagra taritama
 tunja. **E**s enner folote ymad
 sagat gromesben es koma
 rad meo halgatta. **H**ic
 melton des igazan dilexit

- nekil nem tehetne / Kít Vronc
 Vnqmmaga megbizonít
 monduan / En nalam sem-
 -mít nem tehattq q Hatod
- 5 gýmqlle ez zentsegqs ken-
 -nac gondolatt'anac ez
 Mert a kegqs crístus ez
 ífeten embqrnec q zíuet
 lelket aýetatossaggal meg-
- 10 -kqueríti • es bqlleseggel meg-
 ekqseitj • Vghog vmmagat
 es mind v att'áfiaít iduqs-
 -segqs íozagra tanítanía
 tuúga Es ennec fqlotte ýmad-
- 15 -sagat qromesben • es hama-
 -rab meg halgatt'a / Azert
 meltan • es ígazan dílerfc

minnæonc minnæn Zent
 doctor or Zentseggis ken-
 nat gondolattat / meret
 minnæn io hit adot'es ad
 minnæonc or felleggis or
 iften / mind eunet anatto
 attat'es or gadd / Jeted gym-
 se or Zentseggis kennat gon-
 dolattat'at or / meret or edes
 iesus or iletenghinet Euk
 or 9 Zent kennat'at gondol-
 attat'es or 9 Zentseggis or
 9 Zent iftenet harom æghe
 irta fel / 9 or goghe rolor el
 ne fellethoz'ec / 11 or irta or il

- mínekqnc míndqnc zent
 doctoroc ez zentsegqs ken-
 -nac gondolattat / mert
 míndqnc ío kít adot / es ad
 5 mínekqnc az felsegqs vr
 ísten / mínd ennec mífatta
 atta • es ágga q Heted gýmql-
 -Le ez zentsegqs kennac gon-
 -dolattíanac¹ ez / mert az edes
 10 íesus ez ífetenqk <n>et kík
 az q zent kerííaba gondol-
 -codnac • es edqskqdnec az
 q zent testenec harom rezebe
 írta fel / hoq qrocke rola el-
 15 -ne feletkqzýec / Meg írta ez íl-

iet nohet az 9 ket kizen. H
 er / hog' vket mindon. na
 ualpaionga messege. Meg
 utu az 9 ket laudannes an
 nat ietie / hog' 9 tolor soha
 el ne meheson. Meg utu az
 9 Ziuces. Arca / hog' vket
 soha el ne feletesse. Mind ego
 ketz megvizomsta vngnma
 gon. Hias profetias miat
 to / monduan. M. mende el
 felet kethie az aha v kis ga
 mgiete / hog' ne konigzülne
 9 mehenet Zülottenne. es
 ha az elfeledendi / en tagedet

- setenqket az q ket kezen • **Az-**
 -ert / hog vket mindon na-
 -ualyafogba megsegele • **Meg-**
 irta az q ket labannes an-
- 5 -nac legele / hog q toloq soha
 el ne mehesson / **Meg** irta az
 q zuebees / **Arra** / hog vket
 soha el nefelethesse • **Mind** ezq-
 -keth megbizonitfa vnqonma-
- 10 -ga Isaias profetanac mat-
 -ta / monduan / **Minemde** el-
 felethethie az afa v kis ger-
 -mqete / hog ne qonqrulne
 q mehenec zultottenne • **es**
- 15 **ha** az elfeledendi / en tegqdet

12
d new feleder Mest en
kezembe meg irtasac
tegedet Molrad gümäl
ez Zentseps kennar gon
dolattanac ez Mest ez tri
stusnac. Kinnomac ayetn
tps gondolattanac mattn
nagis malactes es exda
mot ner istenol. Bojne
ha mind ege keresztiser
madnagertis. Olat ve
li appt. Zent Janos
monouan. Semmenemü
allat eges mind en boy
m emborolner idiossege.
3239

- el nem feledlec / Mert en
 kezeímbe meg írtalac
 tegödet q Nolzad gymqlle
 ez zentsegos kennac gon-
- 5 -dolatt'anac ez / Mert ez crf-
 -stusnac kerííanac aýeta-
 -tos gondolatt'anac mífatta
 nağob malasztot • es erdö-
 -möt íier ístentöl / hoğné
- 10 -ha mífnd egez kerezíenseg
 ímadna erötte • Okat ve-
 -tí arañzafu zent Ianos
 monduan Semmínemú
 allat egeğ nínlen hoğ
- 15 míf emböröknec íduossegöt zerzöt-¹

---

¹ A másoló jelölt lapalji betoldása.

3
 volna hamern Lak ez tris-
 tus nar kennia galala. Ri-
 lenyed gymalte ez Bentseggos
 kennar gondolatyanar ez
 Mat fohul mul ez Bentseggos
 gondolat mindon egyet test-
 zerent valo io dolgornt / mat
 semmi istennet ennél kelle-
 metosb es embórnét ennél
 erdomosb mint ez trisus nar
 kennianar gondolat. Rit
 megybórnit nar Albert dor-
 tor / mondvan. Trisus nar
 kenniaral Lak ez istenseggel
 valo meg emlethet / többet
 hoznal embórnét hoznem

-volna • hanem Lak ez crís-
 -tusnac keńńa halala / Kí-
 -lenczed gýmqlle ez zentsegos
 kennac gondolatyanac ez /

5 Mert fqlul mul ez zentsegos
 gondolat mindon egeb test-
 zerent valo io dolgocat / mert
 semmi istennec ennel kelle-
 -metqsb • es embornec ennel

10 erdomqsb / mint ez cristusnac
 keńńanac gondolatta / Kít
 megbizonit nağ Albert doc-
 -tor / monduan / Cristusnac
 keńńarol Lak eg igúseggel

15 valo meg emlekqzet / tobbet
 haznal embornec hognem

estendeg valo vi? kener bōit
duag? hōr mindon napon mō
gat ofborōna mind 9 verener
fi ontas auglam / duag? hōr min
don napon eſ? eſ? ſolneth
oluaſna ~~ſ~~ ſed gōmōle 9
ſentſegs kennar gondolat
ianar eſ? mer eſ? ariſtūſnar
ſchīnānar ſneſten valo
āretatos gondolattā mēab
iduſſegs ſē emdōener hōn
nem hōr a bōdōg ſiz marior
mind ammeñhēi ſentōk
kē. es angaloſkhal eſēdōgne
ner eſōttē es eſt eſēdōg ſent
ſegs kēnhoſ kēpſkēñer

- eztendegvalo víz keñer bořt
 Auag ha mindon napon ma-
 -gat ostorozna mind o verenec
 ki ontasaiglan / Auag ha min-
 5 -don napon eg egez soltarth
 oluasna Tized gymolLe ez
 zentsegos kennac gondolat-
 -sanac ez / mert ez cristusnac
 kenisanac zonetlenuo
 10 ařetatos gondolatfa incab
 iduőségosb embornec hon-
 -nem ha a bodog ziz maria
 mind ammerinef zentok-
 -kel • es angelokkal esedözne-
 15 -nec erotte • es ezt erled azzent-
 -segos kenhoz kepořt / kynec

49
 höfnalattu minn orðkke
 valo Meit fð heppen æzent
 tokner ymad sagaba nem
 al embogner iduoffege. de or
 cristus nar kenniaba. Kirg
 vgrmond orathsonu. Zent
 Ignos Embrogner minn
 iduoffege a cristus nar kala
 laba vgron letruent. Ezen
 eyged höfnalattu ez zentse
 ggs kennar gondolattinar
 ez' meit þa valaki ez velag
 þa mulatta volna ideiet
 igon þoc þeufayðar es tene
 ez cristus kennanar gæveta
 valo æveticos gondolattarn
 enner miattu al' nag' erdo

- haznalattá mind öröke-
-valo / Mert fõkeppen azzent-
-tõknec ýmadsagaba nem
al embõrnec íduõssege / **de** az
- 5 crístusnac keńńaba / Kírõl
võmond arañzafu zenth
İanos Embõrõknec mĩndõn
íduõssege a crístusnac hala-
-laba vaõon leteuen • Tizen-
- 10 -egged haznalattá ez zentse-
-gõs kennac gondolattanac
ez / mert ha valakí ez velag-
-ba mulatta¹ volna ídefet
íõõn soc heusagba • es terne
- 15 ez cristus keńńanac ġacorta-
-valo aõetatos gondolattara /²
ennec mĩatta ol' nağ erdõ-

¹ Az m fölõtt szándéktalan vörõs pont van.

² A vörõssel írt vesszõtõl jobbra három vörõs pont van.

· mgt valbat / mint az ol' em
· bor / ki mind 9 germol'sege
· tofoga i'kennet Zolga'le. es
· iouasseget hiuon kere'ste. de
· maga ez Zentse'gos kenne'at
· gondolat'ura g'acota. es aye
· tatossag'gal nem igekoz'os
· De miert ez vol' iuto' ez Zent
· se'gos kenne'at igekoz'ic. es g'ac
· to' vola aye'tatossag'gal emle
· k'ozic. Bosonlatos lezon' / a nag'
· fa ul'mula annac erd'g' me'e
· ki mind 9 germol'segeto'fag
· va i'kennet Zolga'le. de maga
· ez Zentse'gos kenne'at gondolat
· iava aye'tatos nem vol'bu

-möt valhat / mínt az ol' em-
 -bör / kí mínd o germóksege-
 -tölfogva ístennec zolgalt / es
 íduősseget híuon kereste / De-

5 -maga ez zentsegős kennac
 gondolattára gacorta • es afe-
 -tatossaggal nem ígeközöth
 De miért ez vtol íutot ezzent-

-segős kenra ígeközíc • es gacor-

10 -ta rola ajetatossaggal emle-
 -közíc / hasonlatos lezön / auag
 felúlmuia annac erdömet
 kí mínd o germóksegetölfog-
 -va ístennec zolgalt / demaga

15 ez zentsegős kennac gondolat-
 -fara ajetatos nem volt 𐌹

47
 þæt valakz ez velagðz idier
 heapa mulatta el ez elaten
 embgr az elþayot lðkz iðz
 got iðz gannar es nag be
 uð megelhet ez zentsegs
 kennar gretotossagos gondo
 latiba. Kizl iðmond zent
 Bernard doctor. Tudom þaz
 az en ezdomgm nem eleg en
 neðgm. de ammi foghðo
 sas ebbe þayon. Et en mo
 gannar kiz veðgm en veam
 nar seðerðaz. Iðenkettoð gi
 mgle ez zentsegs kennar
 gondolatannar ez mezt a
 heðos xpūs el elaten embgr

- Azert valakí ez velagba ídeíet
 heaba mulatta el / ez eġeten
 embor az elhaġot lelki íoza-
 -got ígon hamar • es naġ be-
 5 -uon meglelhetí ez zentsegos
 kennac aġetatossagos gondo-
 -lattaba / Kíról ígmond zent
 Bernard doctor / Tudom hog
 az en erdomom nem eleg en-
 10 -nekom / de ammi fogatko-
 -zas ebbe vagon / ezt en ma-
 -gamnac ki vezom en vram-
 -nac sebeibol / Tizenkettod gi-
 -mole ez zentsegos kennac
 15 gondolattanac ez / mert a
 kegos xpus ez eġeten embort

Ki galkorta ajetatossaygal
 az o kettharol emlekezik, o
 halalanac ideien ez meg
 gatzala az gorg vinasarol
 vter bizohossa teien es o
 halalanac vanna az gorg
 orzagot es dis o segot neki ad
 vanezert es mindon em
 bogner izon nag zuliseg
 az orkus embogner o hala
 lanac ideien oth legen mat
 atvion o halando embog
 izon soc kesertet haborgatta
 az kesbo xpus izon
 buign megotalmazta ha es
 velayba az o ketthanac gon

- kí áakorta aýetatossaggal
 az Ƹ keńńarol emlekƸzic • Ƹ
 halalanac ideien ezt megvi-
 -gaztała az ƸrƸc vígasarol
 5 ýtet bízónıssa teuen • es Ƹ
 halalanac vtanna az ƸrƸk
 orzagot • es díłƸsegƸt neki ad-
 -van / Azert ez mındƸn em-
 -bƸrnec íƸƸn nađ zúıkseg / hođ
 10 az crístus embƸrnec ý hala-
 -lanac ideien oth leđen / mert
 accoron az halando embƸrth
 íƸƸn soc kesertet haborgattı
 Kıtıl az keđƸs xp̄us íƸƸn
 15 híuƸn meg otalmađa ha ez
 velagba az Ƹ keńńanac gon-

dolattānac mīatta vele meſ
 eſ merſgodot iſes vele barattſa
 got 3er3ot. Alſert mīnd eſ
 foliul mondot iralſbol ada
 ter meſ eſ meſnōnc iſmſbol
 embor veſeti ha melto leyſn
 eſ 3entſegnet vettere anag
 nem. Alſe vyan rīūden me
 ges meſ ielontor. Got embor
 ner elmeie kīnneben ſogſol
 ſa Alſert elſe ieſe eſ len. Got
 ha embor aſ el mult bīnen
 bancodīe. eſ aſ īguendotſ arū
 ia magat otalmozma Alſas
 ieſe eſ. ſa ſig vīg io mīuel
 kōdette. eſ iſkēn 3olgalatten
 harmad ieſe eſ. ha aſ iſkēn

- dolattānac mīatta vele meg-
-esmerkōdot • es vele baratsa-
-got zerzōt • Azert mīnd ez
fōlūl mondot írásbol ada-
- 5 -tec meg esmernōnc / mībōl
embōr vehetī ha melto légōn
ez zentsegnec vetelere • auag
nem / Kīt vgan ríufden me-
-ges meg íelōntōc / hog embōr-
- 10 -nec elmeše kírníeben foghas-
-sa / Azert elsō íege ez len / hog
ha embōr az elmult bínen
bancodíc • es az íquendōtōl akā-
-ía magat otalmaznía Mas
- 15 íege ez / ha kez vag ío mīuel-
-kōdettre • es istení zolgalattra
Harmad íege ez / ha az ísten-

ner iſeriet gromest hordun
tod. Meged iege es ha az el
lengd vethozgner ellene gu
loſegot. es harnyot neng
turtas. Quid iſer. es ielſt es
ha az triftus nar hennacot
gromest emlekogol. Mert
es ol nag ſeſegys iogay ho
Laki ennet miatta embot
a triftus nar ſent teſet ielſt
ſerent hogh veſi. Micoron es
ſentſegys hennol. aſetntos
ſagyal meq emlekogic. Ki
ſentſegys emlekogzetner elſt
hogh malatta es. mert em
hogh iſendog terit es bintol

-nec ígeiet őrőmest halga-
 -tod • Néged íége ez / ha az el-
 -lenőd vetkőzönec ellene gú-
 -lősegőt • es haragot nem

- 5 tartaz • Őtőd íége • es íelősb ez
 ha az crístusnac keńńarol
 őrőmest emlekőzöl / Mert
 ez ol nağ felsegős íozag / hoğ
 lak ennec míatta embor

- 10 a crístusnac zent testet lelőc
 zerenť hōza vezí / Mícoron ez
 zentsegős kenrol aýetatos-
 -saggal meg emlekőzic / Kí
 zentsegős emlekőzetnec első

- 15 haznalatťa ez • mert em-
 -bort ístenhőz térít • es bíntöl

67
eltauoztat Masod hasznalat
ia es mert a Bings embor
bol tezon malasztos embort
harmad hasznalattá mert
az oroc bekiesztet hit zezot
crisus az o kelenrang mial
ta embor kagot es isen kagot
et emborbe megtartá Neged
hasznalattá mert emborrel
a gaborusagot kintien el
zenvettej. Masod hasznalattá
mert iseniet zent akarat
iat meg ielontj. Hatod has
znalattá mert embor net
zinet selket zent mialazt
tal meg kueriti es bolle

- eltauoztat Masod haznalat-
-ia ez / mert a bŷnŷ embŷr-
-bŷl tezon malasztos embŷrt
Harmad haznalattŷ / mert
5 az ŷrŷc bekeseget kŷt zerzŷt
crŷtus az ŷ keŷŷnanac mŷat-
-ta embŷr kŷzŷt • es ŷsten kŷzŷt
ezt embŷrbe megtartŷ / Neget
haznalattŷ / mert embŷrrel
10 a haborusagot kŷŷŷnen el-
-zenvettetŷ • ŷtŷd haznalattŷ
mert ŷstennec zent akarat-
-iat meg ŷelŷntŷ / Hatod haz-
-nalattŷ / mert embŷrnec
15 zŷuet lelket zent malaszt-
-tal megkŷuerŷtŷ • es bŷlle-

seygel meq ekoseiti. Þetta
hæfnaletta / mezt or xpūs
ez elstengket kík gromst
gondalrodnar or o ketthæd
o þent testener þarom regele
fel irta. Maltzod hæfnalet
ia / mezt embæ ennet miat
ta mindgn iðag tetelne
nagob malagot. es erdgmot
ner istentol. Silenced hæfna
letta ez mezt istenmer sem
mi ennet kellemetos. Tized
hæfnaletta mezt mindgn
iðag tetelt folul mul Tizen
egged hæfnaletta / mezt or
elagot iðagot kík binner

- seggel meg eköseíí • **Heted**
 harnalattá / mert a xp̄us
 ez életenöket kíí öromest
 gondolcodnac az ö keñííarol
 5 ö zent testenec harom rezebe
 fel írta / Nolzad haznalat-
 -íá / mert embör ennec míat-
 -ta míndön íozag tetelnel
 naöob malasztot • es erdömöt
 10 íer ístentöl • Kííenced hazna-
 -lattá ez / mert ístennec sem-
 -mí ennel kellemetösb Tized
 haznalattá / mert míndön
 íozag tetelt fölúl mul Tíízen-
 15 -égged haznalattá / mert az
 elhagöt íozagot kíí bínnece

62
miatta el veztot/enner mi
atta hamar megleh/izon
kettod haznalat/ta el mert
enner miatta embor alt
erdgmli/hoy a xpus hata
lanar ideren oth ielonnen
lezoni vire me/vigastatun
es ellenfetal me/votabma3
vanies viret de vinen or
groc hazaba/kut nekone
keresde ez v bentsego keh
naual/es hatalqual/kazol
aggonc nag hatat v felse
gener mind grochal grok
te amen Duxterter v
Wen es a bent naha

- mÍatta el veztõt / ennec mÍ-
 -atta hamar meglelí • Tizõn-
 -kettõt haznalattá ez / mert
 ennec mÍatta embõr azt
 5 erdõmlí / **h**õg a xp̄us hala-
 -lanac ídeien oth íelõnnen
 lezõn / vtet megvígaztalvan
 es ellensegtõt meg otalmaz-
 -van • es ýtet be víuen az
 10 õrõc hazaba / **K**ít nekõnc
 keresõt ez ý zentsegõs keñ-
 -náual • es halalaua / **K**írõt
 aggõnc nağ halat ý felse-
 -genec mínd õrõckõt õrõk-
 15 -ke Amen **D**íLertessec **v**r
Ísten • es õ zent **a**nna

Bmuer Colga
 Vrnar lleuebe Bejde
 tur Solas or porolnar
 3or mi' es hitezu ken
 narol, hog' a byngs
 halar' a bint meghay
 ga Ulalathavalo em
 bgi halpa'es g tole
 magat magb megh
 otal paza d'zet ut
 mond cala donnd
 profeta a soltar wnt
 Onuerfantur petro
 tores in Infetum
 omnes gentes que
 obliuiscuntur deum
 Geryener a bingor po

Bínnec solga

- Vrnac Neuebe kezde-
-lic zolas az pocolnac
zornú • es keserú keń-
5 -narol / hog a bñqs
hala es¹ a bñt meg hag-
-ga Malaztba valo em-
-bor halya • es q tple
magat incab meg
10 otalmaza / Azert ig
mond rola dauíd
profeta a soltar kñbe²
CONuertantur pecca-
-tores in Infernum
15 omnes gentes que
oblíuiscuntur deum
Terýenec a bñqsoc po-

¹ A másoló sorközi betoldása.

² Az első q talán e-ből van javítva.

kolba. es mmdgn nemke
tgc kic istent efseletter
Ved iol es godbe, hog a po
rol mondatir semne bidge
es iggn firtelmes helnet
kiet neugtetir iggn on
dogfagos veromnet. es a
fulonet alsd vgenet/houa
fol. es takarodir mind &
velagnat ondofagos
genet sege. Dy mint & velag
nat or hen zekide. Es a iggn
nat melfagos verom. hog
val dki bele es endir, opche
sola belole ki nem keltet
mikeppen a nehez. kg a.

-kolba • es mĩndõn nemze-
 -tõt kic ıstent elfelettet
 Ved ıol ezõdbe / hog a po-
 -col mondatıc lennıe bıdõs •

5 es ıgõn fõrtelmes helnec
 kıert neuezttetıc ıgõn on-
 -dogsagos verõmnec • es a
 fõldnec also rezenec / houa
 fõf • es takarodıc mĩnd ez

10 velagnac ondogsagos
 genetsege • Vg mĩnt ez velag-
 -nac arńiekzekıbe • Es ol ıgõn
 nağ melsegõs verõm / hog
 valakı bele esendıc / õrõcke

15 soha belõle kı nem kelhet
 mıkeppen a nehez kõ a

tengger nec fencherol ki meq
mutattather angalnac m
atta. Rit meq irt Zent Janes
latas anac agnirbe ehkep.
pen monduam Egi eras an
jal fel vgn eg malom ko
veth. es be vete a tenggerbe
monduam Eken kertelen
vettit Babillon a pokolba
holot vagon gonossagnar
es kertelen segner teheste
ge. Ez Babillonac magu
saga galazotias ez galazot
nem egel banem Lak a
binnet rut sagos ondog

- tengörnec fenekeröl / kí meg
 mutattathec análnac mí-
 -atta / Kít meg írt zent Ianos
 latasanac kőívebe ekkep-
 5 -pen monduan **E**g erős an-
 -gal fel vön eg malom kő-
 -veth • es be vete a tengörbe
 monduan **E**len hertelen
 vetteti babillon a pokolba
 10 holot vagon gonossagnac
 es kegotlensegnec telýesse-
 -ge / **E**z babillonnac magar-
 -saga galazat • es ez galazat
 nem egeb / hanem Lak a
 15 binnec rutsagos ondog-

.

Saga. Wert es hi veltet a
porolba hit meyzom
profeta az soltar konge
monduan. Elmerittetner
mikeppen a nehes on nag
melfagos vylbe. Kysel Lo
dalrodic iras torletit me
styr. es yf mond O grolkera
lo nag jay vezic. es hana
l'assagos grolrelmuloth sasa
megnem hal hit a porol
nar kuse de helendroth van
nar a kenzoor kish kengor
nal Zornubec. es sarchannal
meygobec. ondohor, schetuc

- saga • Azert ez kí vettetiç a
 pocolba / Kít megbízonít
 profeta az soltar kıñbe /
 monduan / Elmeríttetenec
- 5 míkappen a nehez on nağ
 melseğs vízbe / Kírql Ło-
 -dalcodíc fras tırleýte me-
 -stır • es iğ mond O ırqkkeva-
 -lo nağ íaý vezíc • es náua-
- 10 -fassagos gıttreln / holoth soha
 megnem hal kít a pocol-
 -nac túze be níelend / oth van-
 -nac ol kenzooc kík keğoc-
 -nal zırnúbec • es sarkannal
- 15 mergşbec / ondokoc / feketúc

es gothwem seereng **Soba**
megnem furradnac : de
mindencoron erre. meg
vpuilnac Mindencoron
Zomorus : es mindencoron
megmaxmi **Esok** : Es q il
ien **Keserusejos** ken **Soba**
mind geche nem iuth
Balatnac **Kotazoraves** **Soba**
nem tuo **vegezet** : de min
dencoron **latatit** **elagdetm**
Ezon **elamelcodic** **Sent** **Se**
rommos **doctores** **vjmond**
Zorhu **Kodgm** **q** **eleuen** **ha**
lalon **el** **amuloc** **o** **mardo**
so **fergeton** **igon** **felge** **es** **no**

es gøttrení serenøc Soha
 megnem farradnac • de
 mĩndøncoron erre meg
 vỹíulnac / Mĩndencoron

- 5 zomoruc • es mĩndencoron
 megmarní kezøk / Es ez íl-
 -íen keserúsegøs ken soha
 mĩnd ørøcke nem íuth
 halalnac hatarara • es soha
- 10 nem tud vegezest / de mĩn-
 -dencoron lattatíc elkezdetní
 Ezøn el amelcodíc Zent Íe-
 -ronímos doctor / es vğmond
 Zørnűkødøm az eleuen ha-
- 15 -lalon / el amuloc a mardo-
 -so fergekøn • ígøn feløc esnøm

as eleuen Galatnac lieben
Kiral igmond aram Zoni
zent Jomoses Orogkeva
lo Galal, mondhatatlan
Zorhu keen, mit monjar
te volad nem tudom.
Mert bezeddel megnem
ielonghetol megnem foghat
en elmeem. Zinem megsem
gondolhat. Mert ved iool
Egden, Bog a pololdan
poganolnac kenneoc yon
nagies vegezhettek. de
maga a kerezhengol nec
kenneolnal nagyal kisset
Miert vk iduofegner vat

az eleuen halalnac kezeben

Kírql ígmond arań zaíu

zent íanoses O őrőkkeva-

-lo halal • mondhatatlan

5 zqrńú keen / mít mongác

te rolad nem tudom 𐌆𐌆𐌆

Mert bezeddel megnem

íelonthhetql / megnem foghat

en elmeem / zíuem megsem

10 gondolhat / Azert ved íool

ezqdben / hog a pokolban

poganoknac kenńoc ígqn

nağ • es vegezhetetlen / de-

-maga a kereztenqknec

15 keńńoknal nağgal kisseb

Miert ők íduqssegnec vtat

Vgan nem es merter. es
nem hallottar mihennen
a keresztén imbörgre. Azert
mindon keresztén igában
ezre. es iol ezede. vegemlet
iollehet a pocohnac kehna.
Zornitalan. es meymond
batatlan legyn. demaga
mind ez sör kőzzül rüiden
es ielgben izenhet kehna.
rol legyn most ide ala
a bezed. Azert Elsh kehna
a pocohnac ez. mert abban
ne. valoot istentol. dnné.
ra eltrudnac. hogz geoché
vater soha nem lattar

- vğan nem esmertec • es
 nem hallottac mškeppen
 a kerezten embqroç / Azert
 mındqon kerezten ıgazan
- 5 erLe • es ıol ezebe veęe / Mert
 ıollehet a pocolnac keńńa
 zamtalan • es megmond-
 -hatatlan leęon • Demaga
 mınd ez soc qozzıl rıuıden
- 10 es ıelqsben tizenket keńńa-
 -rol lezon mast ıde ala
 a bezed q Azert Elsq keńńa
 a pocolnac ez / mert abben-
 -ne valooc ıstentql anne-
- 15 -ra eltauoznac / hoę qroçke
 ı<.>tet soha nem lattac

Maðod Keirna es merre
oth vagon orge tuz. Ki
soga megnem alogir. Har-
mad Keirna es merre oth
vagon dviselheteden Ki
deyfer. Neget Keirna es
yoltvelme es merre oth va-
gon nauaigo offey. es
Kenso Somrusar. Gtod Kei-
na es merre oth vagon
hyedelm nekil mlo Galat
Kortod Keirna es merre
oth vagon ondegfagos do-
hoffar. Neget Keirna es
Merre oth vagon nauaigo
Kerufseggis seieim es fuy.

- Masod keńńa ez / mert
oth vaġon ƣrƣc tůz / kř
soha meġnem alozřc • Har-
-mad keńńa ez / mert oth
5 vaġon elviselhetetlen hř-
-degseg / Neġed keńńa • es
ġottrelme ez / mert oth va-
-ġon řaualgo ehseg • es
kenzo zomřusag • Ƣtƣd keń-
10 -ńa ez / mert oth vaġon
hředelm nekřl valo halal
Hatod keńńa ez / merth
oth vaġon ondogsagos do-
-hossag / Heted keńńa ez
15 Mert oth vaġon naġh
keserůsegƣs serelm • es fař-

172
dalm Nólzad keñña e3
Mert oth vagon zontelen
valo ísem karomlas. Ri
lenced keñña e3 mert oth
vagon tupaðtallhonto seetseg
Tized keñña e3 mert oth
vagon 'onag' vammur ka
laltolan feigget Tizen egged
keñña e3 mert oth vagon
vetteneþs zornuþseg. Tizen
kettod keñña o potolnar e3
Mert o benne of ken vagon
kynet soþa vege minlen
Adzert dso keñña potolnar
e3 mert valaki oda vettar
grogkic ístennet zynet soþa

- dalm Nólczad keńńa ez
Mert oth vaġon zontelen
 valo ístení karomlas / **Kí-**
 -lenced keńńa ez / mert oth
- 5 vaġon tapaztalhato setetseg
Tized keńńa ez / mert oth
 vaġon / auag vannac ha-
 -laltalan fergec **Tizen** egged
 keńńa ez / mert oth vaġon
- 10 rettenetős zorrúseg / **Tízen-**
 -kettőd keńńa a pocolnac ez
Mert ő benne ol' ken vaġon
 kőnec soha vege nínlen
 q **Azert** első keńńa pocolnac
- 15 ez / mert valakí oda vettetić
 orokke ístennec zýnet soha

nem latta ki mindon ken
 nat nagob / mert eleg nag
 ken az / hogz ordogynet hatal
 mangc alatta vannar de
 ennd nagob hogz minden
 nemu kent g velor zened
 me de nagyal nagob az
 hogz g velor mind gorkkel
 gorkke kenodnar de meeg
 mind egkind sotul nagob
 ken az / hogz istennet synet
 nem latyar Mert En az
 latnar kent semmit nem
 zenednener Mert ez oia
 hogz nagob ken minden po
 tolba mint istennet synet

- nem lattá / kí mindon ken-
 -nal nağob / mert eleg nağ
 ken az / hoğ ırđoğnec hatal
 -manac alatta vannac / de
 5 ennel nağob hoğ mında-
 -nemú kent ır veloc zenved-
 -nıe / De nağgal nağob az
 hoğ ır veloc mında ırıkkı¹
 ırıkke kenzodnac / de meeg
 10 mında ezıknel soccal nağob
 ken az / hoğ ıstennec zıynet
 nem lattıac • Mert ha azt
 latnac / Kent semmıt nem
 zenvednenec / Azert ez oka
 15 hoğ nağob ken nında po-
 -colba mında ıstennec zıynet

---

¹ A második ır e-ből javította a scriptor.

71
nem latnia Kiról vjmond
parias bezedü Zent János
ha enneligm elgindé esgr
keppen való Kent veten
dez es azokat olam naghar
nem alejtom sem itelgm
mint est. Hoz a gonoz bi
nosot ki rehezett nec a dug
sejos es vjgasajos tarsa
saz kosszú es a tergmto
istennet gorg gúlesegede
lennie Mert ki rehezettne
az gorg iotel es ideggunc
lennie azodal meletket az
vr isten az vter Zeretolnar
Zerzet Mert omnera nehe

nem latnía • Kířřř vřmond
arańas bezedú zent ĩanos
Ha ennekřm elřmbe ezřr-
keppen valo kent veten-
5 -dez • es azokat olńan nařnac
nem aleřřtom sem řtelřm
mĩnt ezt / hoř a gonoz bĩ-
-nřřř kĩ rekeztetnec a dĩřř-
-segřř • es vřgasagos tarsa-
10 -sag křzzřř • es a terřmtř
istennec řřřř řřřřsegebe
lennĩe / Mert kĩ rekeztetnĩe
az řřřř řřřř • es řřřřřne
lennĩe azřřřř meřřřř az
15 vr řřřř az řřřř řřřřřřřř
řřřřř / Mert¹ annera nehe-

3itir a kent / hogi ba eges
 kent sempit nem zeaved
 nener / Lab bones iyon
 for volna. Es kirithes vol
 na forzer valo tuzbe eyme
 honnem a hegye wifus nar
 meg haragut 3ynet latnia
 es 9 tole grokhe elmuosma
 Es mrcab ahoornar a set
 porol nar tomlodebe es a
 nag 3orhu sego kenban
 lottohet / honnem as iteleter
 hi iotolhet es mind 8 eges
 velagnar as 9 vut sagos on
 dog sagolical meg ielante
 sohet / holot mindon bingdi

zítíc a kent / Hog ha egeb
kent semmít nem zenved-
-nenec / Lak ezönes ígön
soc volna / Es kíííneb vol-
5 -na ezörzer valo tüzbe egníe
honnem a kegös crístusnac
meg haragut zýnet latnía
es q töle qrökke eltauoznía
Es íncab akarnac a setet
10 pocolnac tömlöcebe • es az
nağ zörnúseğos kenban
löttöket / honnem az íteletre
kí íttöket • es mínd ez egez
velagnac az q rutsagos on-
15 -dogsagokkal meg íelönte-
-söket / holot míndön bínök-

· nec Zidalmassagos Zegen
· sege in van meglattar.
· es mindongatol megesma
· tetir. Bira Lodalmovan es
· dameloduan Zent Bernard
· doctor es ymond. Mit aleb
· minemū es mene lezon
· tobat actoron a keserh.
· seg es az siras'az ohaýtas
· es az Zomorusaq / mureon
· dvalaztatnac a kespelenge
· az igazaltnac tirsasagatol
· es az istenner latasatol es
· adattatnac ezdoggtner ha
· talmassagyanac alana es
· mennec 9 velge az gye fuz

- nec zídalmassagos zegen-
 -sege nílvan meglattatíc •
 es mündönöctöl meg esmer-
 -tetíc / Kíról Lodalcodvan / es
 5 elamelcoduan zent bernard
 doctor • es ígmond / Mít aletaz
 mínemú • es mene lezön
 tahat ackoron a keserú-
 -seg • es az siras / az ohaýtas
 10 es az zomorusag / mícoron
 elvalaztatnac a kegötlenöc
 az igazaknac tarsasagatol
 es az ístennec latasatol • es
 adattatnac erdögöknece ha-
 15 -talmassaganac alaía • es
 mennec ö velöc az öróc tüz

de. Mins beina a potolmar
ez. met 9 Benne vagon ej
meg geytot sedoss egod tuz
ky groche sofa meynem alo
sir es volatit uth ez velagba
gerredotet gonos kicunfag
nac tuzencl veg pettes ne
kil Rival vjmond profeton
9 soltar kgnbe. Vethd vamm
yten vhet te zmgdnet elotte
vj mikppen oz ego kremen
rebe. Or yten 9 haragvaba
meg Laborgatten vhet. es
tis heli be vhet es mikp
pen ez. velagi tuz addeg
sofa meynem aloh. my
d allatod, lca kic 9 zohot

- be • Mas keñña a pocolnac
 ez / mert ɔ benne vaɣon eɣ
 meg ɣoɣtot sebɔsseɣɔs túz
 kɣ ɔɣɔcke soha meɣnem alo-
- 5 -zíc Es valakic íth ez velagba
 ɣerɣedɔztec gonoz kevansag-
 -nac túzeuel veg vethes ne-
 -kíl / Kírɔl vɣmond profeta
 a soltar kɔríbe • Vetɔd vram
- 10 ísten úket te zɔmɔdnec elɔtte
 vɣ míkeppen az eɣɔ kemen-
 -cebe / Vr ísten ɔ haraɣyaba
 meɣhaborgatt'a úket / es
 túz íelibe úket / es míkep-
- 15 -pen ez velagí túz addeg
 soha meɣnem alozíc • mɣg-
 -ol' allatoth leel kíť ɔ zokot

meg eget me. Ezonkeppen az
grog tüz miert neki halál.
talom faya vajon. Soha greg.
ke megnem ologir. de min.
donaton eeg. es mind greg.
ke eleuen. es abbele vetotte.
Ket soha megnem emezti
Rit megrizant alzent iras
monduan. Szallta a kegyet
len mind alobat melekhet
fogh. es megnem emeztetie
zent Bernard doctor. Ezent
bizomitta. monduan. Mert
otk a pocolka a tüz vj em.
meg. fog mindonaton meg
torc. es a ken vj nevelgeti

- meg egetníe / Ezönkeppen az
 q̄r̄oc tūz míert nekí halal-
 -talan faŷa vaġon / soha q̄r̄oc-
 -ke meġnem alozíc • **de** mín-
 5 -d̄oncoron eeg • es mínd q̄r̄oc-
 -ke eleuen • es abbele vet̄otte-
 -ket soha meġnem emeztġ
Kít meġbizonit azzent íras
 monduan / **Síratt'a** a keḡot-
 10 -len mínd azokat meġeket
 t̄oth • es meġnem emeztetġt
Zent Bernard doctor ez̄ont
 bizonít'ta / monduan / **Mert**
 oth a pocolba a tūz vġ emezt-
 15 -meg / **hoġ** mínd̄oncoron meġ-
 -tart • es a ken vġ neuek̄odíc

hog' mindenkoron meg vñul
Judatoznar nemeler azon
hog' ha a pocolbeli tűz legyen
vñan testos es velagos
mikeppen ez velagi tűz anag'
nem erre zent gergo dor-
tor zea felet es vñmond. A po-
colnar tűze testos es illetkezes
es a bele vettettek test zarent
egyet es embere zolgalattal
nem gyotatit sem kezes fa-
val nem etetic de eyszor meg-
vagon teremt ven es gergo
megnem alogit es nem zik
seg elztes ve/mat mindeno-
ron egy es vagon nemnem
heves velagossaga a benne

hoğ mindencoron meg vŷul
 Tudacoznac nemeŷec azon
 hoğ ha a pocolbelí tŷz leğen
 vğan testŷ es velagos

- 5 míkeppen ez velagi tŷz / Auag
 nem Erre zent gergŷr doc-
 -tor rea felel • es vğmond • A po-
 -colnac tŷze testŷ • es íllethhetŷ¹
 es a bele vettettek test zerent
- 10 egetj • es embŷri zolgalattal
 nem goŷtatíć sem kedeg fa-
 -val nem eltetíć / De eğzŷr meg-
 vağon terŷmtven • es őrŷcke
 megnem alozíc • es nem zík-
- 15 -seg eleztesre / mert mindenco-
 -ron eeg • es vağon nemínemú
 keues velagossaga a benne-

---

¹ A másodík h valamibŷl javítva van.

valo karstaktmar nargob
kehokma. es a3 o langa olan
nime a kenboner langa. firu
sokoru kokgru. es igon bidos
es bizon velagossaga nimen.
Kit Don Zejt gergor megi
Zornic, monduan, a binglon
bozu allo tuzner egetese vagon
de velagossaga nimen. Mert
a kikec a pahobnac. tize de
hel. Sokat a bizon velagos
sagol megi vakeyan. Bog vha
kiumul a3 egetese nec secelme
gatorje. es belal a kennar
valagaga fahole. Bog kik
o teromigolner ellene tefo

- valo karhoztaknac nağob
keñokra • es az ƣ langa oľan
mínt a kenkõnec langa sírú
sokoru kõkõrú • es íğõn bídõs
- 5 es bizon velagossaga nínLen
Kít ezõn zent gergõr megbí-
-zonít / monduan / A bínõkõn
bozzu allo túznec egetese vağõn
de velagossaga nínLen / Mert
- 10 a kiket a pokolnac túze be
-ńel / azokat a bizon velagos-
-sagtol meg vakeýtfa / hoğ ıket
kíuúl az egetesnec serelme
ğõtõrýe • es belõl a kennac
- 15 vaksaga setetíLe / hoğ kík
ƣ terõmtõqknec ellene testõc-

kel. es lelkgckel vethgztner
Bonkeppen efgtymbe tftog
de. es lelkgckel kenzottaffanar
Es 3 ilften ken legmab azor
nar odattatir, kir 3 velagj ta
betetlenfeigner bevanfagnual
harhgtmactharmad ielos
kenna a pocornar 3 merth
oth vagon elvifeteten h
deseg, hog kiki ith 3 velagj
as iftem zeretethol elhdegul
ter, es az 9 folgalattaba el
laukattanar, es el refultet
oth a pokolba rezkessener,
es fogyanar nagj kexho fi
degsegbe kikiol vjmond az

- kel • es lelq̄ckel vetq̄ztenec
 Ezq̄nkeppen ēgetõmbe testq̄-
 -be • es lelq̄cbe kenzattassanac
 Es ez ífeten ken a legjncab azoc-
 5 -nac adattatíc / Kíc ez velagi tel-
 -hetetlensegnec kevansagaua
 karhoztanac q̄ Harmad íelq̄s
 kenía a pocolnac ez / merth
 oth vāgon elviselhetetlen hí-
 10 deseeg / hōg kík íth ez velagba
 az isteni zeretettq̄l elhídegúl-
 -tec • es az q̄ zolgalattaba el-
 -lankattanac • es el restúltec
 oth a pokolba rezkessenec /
 15 es fazyanac nāg kenzo hí-
 -degsegbe / Kíkrq̄l vgmond az

Zent was Mennet Bonac
hidessegerol izon nat bew.
segre It vettelir ef keredes
Mikappen mehetner eysun
nen masua / mert nam vj
mondnac / hog a porolba d
nat Jorassag lesen mint a
saptoda izon meq Joretotk
Zolo twelot ditta rimlen
keeser hog vj nem lezon
de a iteleter utanna de del
et heysen extengne / hog e
iten vallogas / es eys kentrat
masua menes lezon Loh od
dig mig a vialso itelech
meq lezon. Mert e mikappen

- zent íras Mennec honac
 hídegsegeröl ígön nağ hew-
 -segre **It vettelíc eg kérdés**
Míkeppen mehetnec eggún-
 5 -nen masua / mert nam vg-
 -mondnac / hog a pocolba ol'
 nağ zorosság lezen mínt az
 saýtoba ígön megzoretóh
 zqlq torkol' / Abba nínLen
 10 ketseg hog vg nem lezön
 de az íteletnec vtanna • **De kel**
 ezt kegösen ertenönc • hog ez
 ílen változas / es egh kenrol
 masra menes lezön Lak ad-
 15 -díg míg az vtolso íteleth
 meg lezön / **Azert ez mikeppen**

legon hiderfegyal heusegve
menes Beda neuu doctor
vymond rala, hog az an
glia olnac cornuioyba vj
obvaka, hog kissef constanti
nos Lazarnac ideyen nemu
nemu vitef megfala, es en
nec vpanna azon tefele fel
tamonda eleate, ki ol igon
meg iyedotvaga a parbnac
kethatol, mette g meglatat
vafa, hog legoston e valag
hozal kifuto a kisten pa
torba, es oth maganac Lena
la ej folyo viz mellef cellat
es g benne ej kementeez,
es teli idon a kementeez

- leğon hídegsegről heusegre
 menes Beda neuú doctor
 vğmond rola / hoğ az an-
 -glísoknac cornícafogba vğ
 5 olvasta / hoğ kiséb constantí-
 -nos Lazarnac ídeýen nemí-
 -nemú vítez meghala • es en-
 nec vtanna azon testbe fel-
 -tamada elettre • kí ol ígön
 10 meg íyedötvala a pocolnac
 keńíratol / melet ọ meg latot-
 -vala / hoğ legottan e velag
 kőzzúl kifuta a kíetlen puz-
 -taba • es oth maganac Lena-
 15 -la eg folyo víz mellet cellat
 es ọ benne eg kemenceet •
 es teli ídön a kemenceeth

io meffutuala es emper
vama mind rubofol
magnt a vize martyn
for es hi afuala a nash
vize es a vize rubofol
magntof. Raffarala fagma
es hog meffutuala de me
gouala a nash beusegen
es 8 ilen folget minoron
9 ymeden temne / meffutala
nemdec az gent atic huz
Zul es hogdeg vize fagelma
me es rota tilmia. 8 he
deg monda netic. Vayfa
ti battator volna es kallott
tor volna alt opmitt en
latham es kallottam / ne

- íol megfútíuala • es ennec
 vtanna mínd ruhastol
 magat a vízbe martýava-
 -la • es kí al vala a naǵh
- 5 hídegre • es a vízes ruhat
 magához haǵǵa vala faǵnía
 es hoǵ megfagvala be me-
 -ǵon vala a naǵ heusegben
 es ez ílen dolgot mícoron
- 10 ǵ zǵnetlen tenne / megtudac
 nemeíec az zent aíac kǵz-
 -zúl • es kezdec¹ ítet feǵelmez-
 -nía • es rola tíltanía • Ǵ² ke-
 -deg monda nekíc • Vaíha
- 15 tí lattatoc volna • es hallotta-
 -toc volna azt ammít en
 lattam • es hallottam / ne-

¹ A c a másoló sorközi betoldása az eredetibb g helyére.

² A másolótól javított betű.

tolantam ennel: naðobbi
es tobbet tenneþe þu munt
en tesor: es nað þorgolma
þatossaggað með heider þat
mæ þatþess valma. Þu heðeg
monða En mitoron e tæf.
þat þu mener: eð þengsseggs
emþe vin engimæ nað
þelæfele: es eð ygg nað þe
læð mæseggs valþe. þu ner
eyggir olða la tæþes vala þu þe
es ammasit nað þidenseggs
þauas þaggað: es munt eð
fele tæþes vala þarþot þeðe
þe: es mitoron eð þeðe með
vinþor vala valarmæit þen
vedme o þu þer eyggeseð
mennet vala mas fele o

- talantan ennel nağobbat •
 es tōbbet tennetōc tú mīnt
 en tezōc • es nağ zorgalma-
 -zatossaggal megkerdec ýtet
 5 mīt latoth volna • V̇ kedeg
 monda En mīcoron e test-
 -bōl kí menec / eg̃ fenōsseğōs
 embōr vīn engōmet nap
 keletfele • es eg̃ igōn nağ ze-
 10 -lōs melseğōs vōlg̃be / K̃ýnec
 eg̃gic oldala tel̃yes vala túzzel •
 es ammasic nağ hidegseğōs
 hauas fağg̃al • es mīnd e ket-
 -fele tel̃yes vala karhozot lelōc-
 15 -kel • es mīcoron eg̃felōl meg
 vña vala valamēīc zen-
 -vednīe a túznec egeteseet
 mennec vala mas fele a

nag' hider segbe: es miron
 meq' vnaacvalla n' nag'
 hider segner zovvedeset / men
 neivalla es meq' a nag' se.
 Possesgys tizbe: es mind egn.
 heppen valtoztattakvalla
 az 9 ketitphact. Es eghet
 meq' monduan. Mondor
 touabba: es eghet meq'
 lat van. Vm enggmet. en
 nec vanna egn fenoffe
 gos embor ey' yon nag'
 fup' setet segys hebre: es
 oth elom a enezet: es en
 luter oth ey' nag' zovvise
 gos: es melles vermog

- nağ hidegsegbe / es mícoron
 meg vnñac vala a nağ
 hidegseg nec zenvedeset / men-
 -nek vala esmeg a nağ se-
 5 -bössegös tüzbe • es mĩnd ezon-
 -keppen változtatták vala
 az ọ keñńokat / Es ezöket
 megmonduan / Monda
 touabba • es ezöket megh
 10 latvan / Vĩn engömet en-
 -nec vtanna ezon fenösse-
 -gös embör eg ıgön nağ
 sűrű setetsegös helre • es
 oth elölem el enezec • es en
 15 latec oth eg nağ zörńűse-
 -gös • es melfegös vermöth

4.
Ribal felignoldogz nehmalo
Zamtalan tizes ol' mel
golobisot. es tizet betolt
embogot / miheppen sebof
segoz tiznet zikraia felfut
atnakivala es meg bebot
pentetner vala. es nag on-
dog sagos dohossagot belat-
nat vala. Es oth en hallat
Zamtalan siromt. es orde-
tassalvalo ohaftasokat.
es ol' mel mind evamvala
ekheppen monduan Jayde
ho princhonc hog binnet
allot volc magonliat. fient
ith guctie sonheppen got
breync. es latbet yon zechu

- kíbql fellquoldqznek vala
 zamtalan túzes ol meġ
 goġobísoc • es túzzel betqlt
 embqorq / míkeppen sebq-
 5 -segqos túznec zíkraía felfut-
 -atnak vala esmeg behq-
 -pentetnec vala • es naġ on-
 -dogsagos dohossagot boġat-
 -nacvala / Es oth en halleec
 10 zamtalan sirocat • es orde-
 -tassal valo ohaġtasokat •
 es ol meġ mínd ertqm vala
 ekkeppen monduan Iaġve-
 -zíc minekqnc hoġ bínnecc
 15 attok volt magonkat / Kíert
 íth qorqcke ezqonkeppen ġqt-
 -tretqnc • es lathec íqon zqrnú

ordogphet. es qharuan en
gomet el rayadmaies de
batni o^{re} ego ^{vergunde} kementede es
ieloner o^{re} fenosfeyner an
gala mentit voin o^{re} ordog
gohet. ^{hah} engomet ne ille
fener monduan. Met o^{re}
nag biro parant o^{re} ne
ki hog terhon be tefcebe es
top Lon penitenciait for el
o^{re} harja tauoztat mia el il
jaton. Iohnu kementes es
keth meymonduan a^{re} solina
Zaichat tuvel de hote hic
ites fegelmazic valor a ke
mentes penitenciait tou
tusrol. Meted ielos kementa

ordogoket / es akaruan en-
 -gommet el ragadnia • es be
 vetni az ego kemencebe verombe¹ • es
 felonec oth fenossegnec an-

5 -gala megtiltvan az ordog-
 -goket / hogh engomet ne illes-
 -senec / monduan / Mert az
 nag biro paranlalth² ne-
 -ki hog teryon be testebe • es

10 tarlon penitenciat ha el-
 -akarja tauoztatnia ez il-
 -ieten zorru kenocat / es ezq-
 -keth megmonduan azoknac
 zafokat euuel bekote kic

15 ytet fegelmanezic vala a ke-
 -mensegos penitencia tar-
 -tasrol / Neged felos kerina

¹ A másolótól származó sorközi betoldás.

² A t-t z-ből javította a másoló.

a pokolnar, grot eſſeg. es
zomeshag / hog kir itz es
velagba tozossagba elener.
es neki veget nem vettener
otz a pokolba grot eſſegot
es zomeshagot zenvetjener
Mikappen inlvam megterur
az evangeliombeli mſdag
rol kirg vront iesus by
mond Meg hola a kazdag.
es pokolba temetethet / ki
az zegen laſor nar nem
ada a keher morſalekot
9 sem erdgmle gſale es Lpp
penet vizet Ez illeten tozko
ſokrol vſmond az zent iras
az eleſegyt mit z illetenre

- a pokolnac ɔɾɔc ehseg • es
 zomehsag / hoǵ kíc íth ez
 velagba torcossagba eltenec •
 es nekí veget nem vettenec
- 5 oth a pocolba ɔɾɔc ehseǵǵɔt
 es zomehsagot zenveǵǵenec
Míkeppen nílvan megteczíc
 az ewangeliombeli cazdag-
 -rol / Kírɔl Vronc íesus vǵ-
- 10 -mond / Meg hala a kazdag •
 es pokolba temettethec / ki
 az zegeń lazarnac nem
 ada a keńer morsalekot
 ɔ sem erdomle ɔ tole eǵ Lɔp-
- 15 -penet vízet **Ez ífeten torko-**
 -sokrol vǵmond az zent fras
Az elesegɔt mıt ez ífetenıɔc

meſſen oſſenec, voltoſic 9
 gromogba meſſen keſonar
 epeue. es aſ 9 koroc kiuel
 meſſen reſogilteneſ, lezen 9 ne
 hic ſorhannat meueue
 aſeet kiki 9 velaſba doehof
 ſagſor reſogof kagoneſ, Bal
 gaſſak aſ 9 letteigheſ, es
 eſet aſeden aſ ſent waſt
 kikiſal vſmond ſorias pa
 ſetor iſtenneſ kepebe aſ en
 ſolſarim ſneſ, ſi kedeſ eſ
 toſ, aſ en ſolſarim ſneſ, ſi
 kedeſ ſomeſtoſtoſ, aſ en ſol
 ſarim ſeſeſneſ, ſi kedeſ ſi
 ſalmaſtoſtoſ, es ſeſſenſtoſtoſ

- meg öttenec / változic q
 gomrogba megos¹ kegonac
 epeieue • es az q boroc kiuel
 meg rezogíltene • lezen q ne-
- 5 -kic sarkannac mergeue
 Azert kik ez velagba torkos-
 -saggal rezogoskodnec / hal-
 -gassak az² q lecceseket • es
 en et egezlen az zent frast
- 10 Kikrol vgmond Ísaías pro-
 -feta istennec kepebe Az en
 zolgaím ez nec / tú kedeg ehöz-
 -tőc / Az en zolgaím íznac • tú
 kedeg zomehoztoc / Az en zol-
- 15 -gaím qrúlnec / tú kedeg zí-
 -dalmaztattoc • es zegonkottoc

¹ Az r sorközi betoldás valószínűleg későbbi kéztől.

² A szó fölött a következő oldalról lenyomódott piros tintafolt van.

44
d3 en Solgum vigaðgnar
fi kedeg ordeytotor. es keser
gotor Soltor kornbe es v3
vattatir Es segot Zenvedner
mikeppen a3 eber Ez ileten
ken leg mab adattatir
a torhosoknac. es a3 zeshy
sakner a3 Od kenha a po
kolnac ez met oth vagon
halal. halal nokil. fi mon
datic elo halanac Met a3
oth valoc v3 halnac meg
hog koronked etner. es v3
etner. hog koronked megal
nac Ved id o3ert e3d3e
hog e3 velagba naga ken

- Az en zolgaſm vígadoznac
 tſi kedeg ordeſtótoc • es keser-
 -götöc Soltar kſſnbe es vg
 írattatſc Ehsegöt zenvednec
 5 mikeppen az ebec / Ez íſeten
 keen leg íncab adattatſc
 a torkosoknac • es az rezögö-
 -söknec q Qſöd keſſſa a po-
 -kolnac ez / mert oth vağon
 10 halal / halal nekſl / kſl mon-
 -datſc elö halalnac / Mert az
 oth valoc vg halnac meg
 hoğ coronked elnec • es vg
 elnec / hoğ coronked meghal-
 15 -nac / Ved ſöl azért ezödbe
 hoğ ez velagba nağob ken

minnen a halanah / meret
 mindon embor turgottā
 es igon feel tye de las nag
 Lodot / hog a potolba of igon
 vettenetys / es d'igon felcmes
 az grocke valo keserū ken
 hog a korthotar oth a potol
 ba incab kenannac a halalt
 bonnem elctyket / Oha es hog
 az grockevalo keserū zgrni
 kentol megzabardulhantnā
 hog es mind ekheppen leyn
 Bent Japob mezbizomittā
 * latasara valo kognueben
 monduan / a kennac iden
 keser nec embgorc halalt
 es megnem lelic kenan

- nínlen a halálnal / mert
 mindon embor tauoztatá
 es igon feel tole / de las nag
 lodat / hog a pocolba of igon
 5 rettenetqs / es of igon feelmes
 az orokke valo keseru ken
 hog a karhoztac oth a pocol-
 -ba incab keuannac a halalt
 honnem eletket / Oka ez · hog
 10 az orokkevalo keseru zorru
 kentol megzabadulhatnanc
 Hog ez mind ekkeppen legon
 Zent Ianos megbizonittá
 latasarol valo kornueben
 15 monduan / A kennac idefen
 keresnec emboroc halalt •
 es megnem lelic / keuan-

43
 nanac megholmic^a es el
 futu 9 tylo a halali arra
 monga nemnempi iam
 doe docto. O halal mel
 igon edos volnal mase
 azolnac kikner msa igon
 keseru volal. Loh tegodet
 kevonnac. Kic tegodet igon
 nem zerebner vala. es te to
 led igon fanac vala. Erraf
 ig' 300. Zent gergor mond
 van. Kikner. itz e3 velagda
 adatot ggc elety th keres mge
 es nem kereset a porolba
 keresnet halalt. es nem lehe
 Egon Zent gergor monga
 Zyrinu keppen lezon a porolba

- nanac meghalnia¹ • es el
 -futh q tölöc a halal / Arra
 monga nemínemú íam-
 -bor doctor • O halal meí
- 5 -ígon edös volnal mast
 azoknac kíknec nisha ígon
 keserú voltal / Lak tegödet
 kevannac / Kíe tegödet ígon
 nem zerefnec vala • es te tő-
- 10 -led ígon felnec vala / Erröl
 íg zool zent gergör mond-
 -van • Kíknec ith ez velagba
 adatot öröc eletöth keresniöc
 es nem kerestec / a pocolba
- 15 keresnec halalt • es nem lelíc
 Ezön zent gergör monga
 Zörnú keppen lezön a pocolba

¹ Az elrontott szóvégi *a* fölé másik *a*-t írt a scriptor.

valoknar a Balal, Balal ne
 kil. Vegzet vegnekil. es
 a fogathozas soha nem tud
 megfogathoznia, mert a
 Balal oth mindencoron ed
 es a vegzet mindencoron
 kezdetir, a Balal megis a
 de meg nemholt a kennek
 keserisege gyoter, de soha
 a felelmet a nem, tougatat
 ia, a tiiz egyet, de soha a se
 tetseget a nem, uzi, es soha
 velogossagot nem adna
 hatoz kehrna porolnac a
 Mert oth vagyon igon na
 vndogssagos dohossag, Mer

- valoknac a halál / halál ne-
 -kíl vegezet vég nekíl • es
 a fogatkozás soha nem tud
 megfogatkoznía / mert a
- 5 halál oth mindencoron eel
 es a vegezet mindencoron
 kezdetíc / A halál megh ől
 de meg nem holt a kennac
 keserúsege góter / de soha
- 10 a felelmet el nem tauoztat-
 -ía / A tűz eget / de soha a se-
 -tetsegöt el nem úzí • es soha
 velagossagot nem ad 𐌵𐌵𐌵
 Hatod keńíńa pocolnac ez
- 15 Mert oth vágon ígőn nağ
 vndogsagos dohossag / Mert

valakur iſſ 3 velagða a
bimben meybizbutter / alok
nar vſ illir þag oth 03
ondogſagos kenba grokke
bizhoggenec. Rikrol vſmal
03 zene was ſſiaſ nac
Kigrovebe. A porolnac halat
toi Rivotteſſenec. es 03 9 d
gocbelol mindencoron do
hoſſag ſag maſſec. es 03 9
veroc valtozer ſuroam. es
03 9 nedueſſegoc kenkue
O mel' igon nar biz oth
lezon. Holot enne ſamtalan
þingſakner daghi eggit
ſorultomaci. Bert nem Loda

- valakíc íth ez velagba a-
 -bínben megbizhúttéc / azok-
 -nac v́g íllíc hoǵ oth az
 ondogsagos kenba őrőkke
 5 bízhoǵǵenec / Kíkrql v́gmōd
 az zent íras Ísaiasnac
 kőńvebe / A pocolnac halat-
 -tai kívettessenec • es az ǫ dǫ-
 -gőcbelql mńndencoron do-
 10 -hossag zarmazzec • es az ǫ
 verőc valtozecz zurocca • es
 az ǫ neduessegőc kenkőue
 O mel' ígőn naǵ búz oth
 lezőn / holot enne zamtalan
 15 bńńsőknecc dőghí egǵut
 zorultanac / Azert nem Łoda

ha ez iſetenghner ſenvedcke
 bidgſ dohoſ az iſtemner
 horaganac vermede. houa
 enne ſor zornu vndogſag
 eyde gult. Mer ez iſeteng
 ner fiſh melam. es yor
 zam bidgſ holt enne zam.
 talam euet nehor / parafnac
 rezogſer / tothoſor es eyde
 zamtalam byngſor eydet
 ner. Mer meneuel a pora
 ba tybber vanna / amneua
 nagob oth az ondogſag. es
 es az zornuſeg. es a dohoſ
 ſag. Beted kenna a pohal

- ha ez ifetenők nec senvedeke
 bídős dohos az istennec
 haráganac vermebe / houa
 enne soc zöríú vndogsag
 5 eǵbe ǵúlt / Azert ez ifetenők-
 -nec fústj meltan • es íga-
 -zan bídős holot enne zam-
 -talan eretnekők / paraznac
 rezögösec / torkosoc • es eǵeb
 10 zamtalan býnösök egettet-
 -nec / Mert meneuel a pocol-
 -ba tóbben vannac / anneual
 naǵob oth az ondogsag • es
 es az zöríúseg • es a dohos-
 15 -sag q Heted keńíńa a pokol-

647
nar es. Mer oth vagon
elviselbetet nec kennar se.
velme mind goghe. Solot
azon testben kibe es velag.
va zuletter. es e velagban
elter Zennedic a keseruseggs
hent. Vaggon. mindon testbe
tugba lezon mindonnemai
cofagnac frydalmia. es keser
usegnet neme. Kie pph
ta az saltar konde ekheppen
bizomit. monduan. Mer ker
mikezenet engomet a kalal
nar keseruseggs sevelmi
es a kegyetlensegnet soc ken

- nac ez / Mert oth vagon
 elvíseltetnec kennac se-
 -relme mind qrocke / holot
 azon testben kibe ez velag-
 5 -ra zúlettec • es e velagban
 eltec zenvedic a keserúsegos
 kent / Vghog / mindon testbe
 tagba lezon mindonnemú
 corsagnac faydalma • es kese-
 10 -rúsegnec neme / Kit pphe-
 -ta az soltar konbe ekkeppen
 bizonit / monduan / Meg ker-
 -nikezenec engomet a halal-
 -nac keserúsegos serelmi
 15 es a kegotlensegnec soc ken

naí meghaborectinnac en
 gomet. Es lezon a hachogot
 embogner o teste of igon gen
 ge a kenniac zennedese
 hog? ef hā inded zalmazal
 nac illetef in hāb seicene
 vter / bonnem o3 ege3 em
 bogt elos torrel vialo vagas
 Pelda melle Uetnie a hooz
 embogner sebeit ef hīs calas
 zallal / in hāb se3it bonnem
 o3 ege3 embogt na3 battal
 ut nec zent dūselmos v3
 mond / hog? a hachogot em
 bog lezon mindon vndog
 sagnal. es dogner vtolatof

- háí meghaboretanac en-
-gõmet / Es lezõn a karhozot
embõrnec q teste of ígõn gen-
-ge a kennac zenvedesere
5 hoğ eğ kíLínded zalmazal-
-nac ílletese íncab sertene
ýtet / honnem az egez em-
-bõrt elõs tõrrel valo vagas
Pelda melle Illetnfe a koor
10 embõrnec sebeít eğ kfs calah
-zallal / íncab serzic¹ honnem
az egez embõrt nağ bottal
útnec / Zent Anselmos vg-
-mond / hoğ a karhozot em-
15 -bõr lezõn mĩndõn vndog-
-sagnal • es dõgnec vlatatosb

---

¹ A c fölött vessző és pont látható.

Es d' ighon naq' neßesegel
fomoxittat' meq' es min
don gemos allatnal 3getu
fegob. Bog' o sem kezet labat
sem eges tefener valamine
mü xet et' mal' 3omme
megnem inditt' Balth. Ez
kedeg nem Loda' mext
q' parantol o hatalmas
Biro' Bog' kezet labat meq'
kotsuen vetteset uf' de o
orgc setesegde es dth va
lamm' nem oharua' orua
mindonee kezvitteset es
valamm' oharua' attol
mindontyl megtilleteset

- Es ol ígön nağ nehesseggel
 ñomoríttatic meg • es mñn-
 -dön cormos allatnal zornú-
 -segqsb / hog ȳ sem kezet labat
- 5 sem egeb testenec valamíne-
 -mú rezet eg mak zomne
 megnem indíthhatta • Ez
 kedeg nem Loda / mert
 vg paranLol a hatalmas
- 10 bíro / hog kezet labat meg-
 -kötqzuen vettessec íg be az
 qroc setetsegbe • es oth va-
 -lamít nem akarna / arra
 mñndönre kezeríttessec • es
- 15 valamít akarna / attol
 mñndöntöl megfílttassec¹

¹ Alul a scriptortól származó színezett díszítés van.

Es mind esolner folotte me
 ne naſt kent Zentvedne
 Paldar velt malle eson Zent
 dodor monduan / or valor
 kiner malk es velaydan
 o Zornit es mindon brayot
 de vernet Zilvago Eles vas
 sal / es ileten embor igon
 naſt kent Zentvedne / de ap
 Kolbeki Karzogtor Zamtalan
 Esoror naſtobbat Zentvedne
 ennel oth / or Hova Kildi vlt
 or Hovngos biro / monduan
 Mehtetor el othogtor or gar
 tizbe / in megragton Zent
 gedogner es o anſt lmar. Es

- Es mínd ezqknec fqlotte me-
 -ne nağ kent zenveggön 𐌆
 Peldat veth melle ezqn zent
 doctor monduan / **Ha** vala-
 5 -kȳnec mast ez velagban
 q zomeit • es míndqn tagȳat
 be vernec zíkrazo tízes vas-
 -sal / ez íleten embqr ígqn
 nağ kent zenvedne / **de** apo-
 10 -kolbelí karhoztac zamtalan
 ezqzqr nağobbat zenvednec
 ennel oth / a hova kúldí vket
 a haragos bíro / monduan /
 Meínétqc el atkoztac az qrc
 15 túzbe / kí meg vağon zerezven
 qrdqgnec • es q anğalínac • **Es**

mind eszaker folotte lezon
kösötör nagy hadorufagz
es oroc gúlóscz, hogy kic
itt e velayba est Zeretthet
es Zersötter, ott mind orocke
zen veger, vghogy a test all
kock gúlólm kezdi, azert hogy
iooth nem akart es alleloc
a test gúlóh, azert hogy a
gonoz aturatot, es a gonoz
keuanlagot univelhodettel
be telestotte **Molza**
keziha a potolnac esllert
ott vajon szentelen valo
istem karomlas, ki megne
yon unan Zent Janosnac
latasacol valo figyveden

- mînd ezqknec fqlqtte lezqn
 kqzqtqtqc nâg haborusagh •
 es qrqc gûlqseg / hoğ kíc
 íth e velagba ezt zeretthec
 5 es zerzqttec / oth mînd qrqc
 zenveggéc / Vghoğ / a test allel-
 -kqth gûlqlní kezdí / azert hoğ
 footh nem akart • es allelqc
 a testqt gûlqlí / azert hoğ a
 10 gonoz acaratoth • es a gonoz
 keuansagot mívelkqdettel
 betelesíttqtte q Nólczad
 keńńa a pocolnac ez / Mert
 oth vağon zqntelen valo
 15 istení karomlas / kí megva-
 -ğon íruan zent Ianosnac
 latasarol valo qqníveben

holat vꝛ mondanic. **M**ey ka-
 romlat am merineker iste
 neet o naz 3orinu keserise
 ggs kenere. **M**ext oth of igr
 rettenetys es faydalmas a
 keen. **H**og annar miatto a
 terymto isent es mind o jen
 tolat / attokot / antokot o
 napot / o3 borot a kenere. a
 abbot es mind o3okot mind
 es kichel e3 velayba etener
 me3 orthozar. **E**s oth le3on
 3ontden valo ficas es kighu
 lothas. **L**egon of mint a tize
 temerdor zilraia. **M**ext oth
 minlen iken kophullatas
 mint i3 e3 velayba. **M**ext

- Holot vğ mondatıc / **Meg** ka-
 -romlac ammeññeknec iste-
 -neet a nağ zorñú keserúse-
 -gøs kenert / **Mert** oth ol ıgøn
 5 rettenetøs • es faýdalmas a
 keen / hog annac mıatta a
 terømtø istent • es mınd a zen-
 -tøket / attøkat / aññokat a
 napot / az horat a keñeret • es
 10 abort • es mınd azokat mıvel
 es kickel ez velagba eltenec
 meg atkozzac / **Es** oth lezøn
 zøntelen valo sıras / es kørñhul-
 -lathas / lezøn ol mınt a tız nec
 15 temerdøc zıkrafa / **Mert** oth
 nıñlen ıñen kørñ hullatas
 mınt ıth ez velagba / **Mert**

Wymond zent d'goston doctre
 hogh ba o karhortaknar kigh
 hullatofor o'j'm volna nimit
 volt e'z velagda / Lak e'z kar
 hozot embornec kighu'zese to
 lenne bonnem nind o' na'f
 tengener samtalan vize az
 o'ro'fegner vegebetelen vol
 tneet Mert oth mihopen
 monja zent Bernald doctre
 Semmi eg'eb nem hallat
 tic bonnem Lak sinas es kigh
 hullatfas / O'ha'it'as / Kes'eg'es
 sinas reuas es fogaknar Li
 dogatufi. Es oth eg'eb semmi
 nem lattat'ic / Hanem for
 z'gehu'seg es mindon eitelens'eg

- vémond zent Agoston doctor
 hog ha a karhoztaknac kőn
 -hullatasoc olfan volna mint
 volt ez velagba / Lak eg kar-
 5 -hozot embornec konuezeze tob
 lenne honnem mind a nag
 tengornec zamtalan vize / az
 orocsegnec¹ vegezhetetlen vol-
 -taert / Mert oth mikeppen
 10 monga zent Bernald doctor
 Semmi egeb nem hallatta-
 -tic honnem Lak siras / es kon-
 -hullathas / Ohaftas / keserges
 siuas reuas • es fogaknac l-
 15 -corgatasa² • Es oth egeb semmj
 nem lattatic / hanem Lak
 zorruseg / es mindon ektelenseg /

---

¹ Az első p-t-e-ből javította a scriptor.
² A c-t l-ből javította a másoló.

Silenced kerna a poronac
 e. Mert oth vagon tapagal
 hato setetset / bog kila us e
 velagba lahogpanac binnet
 setetsetos vabagaba / ottes
 legeret a poronac groc se
 tetsetet / e. Zervedic
 yon meltan / mert e. ve
 lagba mrad Zervetec abbinne
 setetset / bonnem a iam
 bogagnac velagossagat / kila
 vpl panazol vronc iefus
 vnbmmaga a. Zent eman
 geliomba / monduay. Vela
 gossag igue e. velagra. es
 embogroc mrad Zervetec a
 setetset / bonnem a velago

- Kılenced keñña a pocolnac
 ez / Mert oth vağon tapaztal-
 -hato setetseg / hoğ kík íth ez
 velagba lakoztanac bínneç
- 5 setetsegos vaksagaba / ottes
 leğenec a pokolnac qıroc se-
 -tettegebe / Es ezt zenvedíc
 íğon meltan / mífert ez ve-
 -lagba íncab zeretteç abbínneç
- 10 setetseget / honnem a íam-
 -borsagnac velagossagat / kíc-
 -rıł panazol vronc íesus
 ínqommaga azzent ewan-
 -geliomba / monduan / Vela-
- 15 -gossag íque ez velagra • es
 embqıroc íncab zeretheç a
 setetseget / honnem velagos-

sagot O mei athozot Bolond
sag ez emborglener sag ara
rattvor berent elquoztattic
az eletty es a halalt volagt
iat dyot meg vialar. es a
gonagt tizir Ment Battr
vetic es az grdogner enged
ner. Ruvl vafmond zent
agoston doctor Noy Bolond
sag grdogner Zolgalma
es a tergmtz istent elhord
ma. Mex az grdogner sen
hi semminemui Zolgalat
tal keduet nem leli. es va
laki neki tobbet Zolgal a
binnet miatta / ordog na

- sagot O meŕ atkozot bolond-
 -sag ez emborqknec hog aca-
 -rattȳoc zerent eltauoztattac
 az eletqth / es a halalt valaszt-
 5 -iac / Aȳot megvtatac / es a
 gonozt tezić İstent hattra
 vetić • es az¹ qrdqgnec enged-
 -nec / Kırql vqmond zenth
 Agoston doctor / Nağ bolond
 10 -sag qrdqgnec zolgalnía
 es a terqmtq istent elhad-
 -nía / Mert az qrdqgnec sen-
 -kí semminemú zolgalat-
 -tal keduet nem lelí • es va-
 15 -lakí nekí tqbbet zolgal a
 binnec miatta / addíg na-

---

¹ A z fölött piros pont van. Valószínűleg szándéktalan.

gōb. es tōb kennal fīzet neh
 vōm esgn doctōr kōhōrīal
 ven a bīngs embōgn vōmōd
 fēzetō alāmfīa. Mīre hōf ten
 ngn tōrōddā vāgōd el nā
 rādāth. Mīre acarōd mō
 gadōt vās fēcōual meghō
 tōzngō. Mīre tēzōd grōdgnē
 gōnōz akarādāt. Mīre vān
 vēle el vēzngō. es attē gōt
 tīzōssēgōdet el hād nōd vōmōd
 tōuabba. Lōdālōr aīzōn hōf
 embōr mīndōn tērgmīt
 allatōkīnal oīōssāgōs vōl
 nā. es ol' mēl' sēmīdē nō
 hōuēt aīz oīōssāgnar īvēlēt

- gob • es tob kennal fizet neki
 Vgan ezon doctor kőnőrűl-
 -ven a bŷnős embőron vgmōd
 Zerető atāmfiā ? Mīre hog ten-
- 5 -nőn tőrōddel vagod el řa-
 cadath ? Mīre acarod ma-
 gadat vas becoul megkő-
 tőznōd • Mīre tezōd ōrdōgnec
 gonoz akarattat • Mīre acarz
- 10 vele el veznōd • es atte ōrōc
 tīztōssegōdet elhadnod Vgmōd
 touabba • Łodaloc azon hog
 embő mīndőn terōmtōt
 allatoknal okossagosb vol-
- 15 -na • es ōf mef semmibe nem
 kőuetj az okossagnac ūteletit

11 Neg vta van a3 iduosses
 103 agot, kevamuan a3 vzedd
 messyohet es ortomdotat
 kevsvn es a3 kevuan a3 Ba
 lalos gonozohet O mel'yon
 bodontalom vultsog valazta
 m' d3 grot kevnt es elhadmi
 a3 grot dilsesyt, venmi
 magannar a3 grot setesyt
 es el admi magntol a3 grot
 nagg' velaysagot. Ezed kev
 na a porobnat es. Mert o3
 vamnac gottro feryeh kizal
 ekheppen vajon meg irva
 Sains profetnat, mngton
 te alaad terittetir mol' es

- Meg vtalvan az íduşsegõş
 ıozagot / kevanuan az vezedel-
 -messegõket / es artandocat
 keresven • es akaruan az ha-
 5 -lalos gonozokat O meř ıgõn
 bodogtalan valtsag valazta-
 ni az ırõc kent • es elhadni
 az ırõc diıõsegõt / Venni
 maganac az ırõc setetsegõt
 10 es el adni magatol az ırõc
 nağ velagossagot • Tízed keń-
 -ńa a pocolnac ez • Mert oth
 vannac ęõttro fergek / kírõl
 ekkeppen vağon meg írva
 15 Ísağas profetanac mıatta
 Te alaad terıttetıc moř • es

attē lepled lēner fērgēc
 Zōhet sirattēvala Zent
 Agoston doctor / monduan
 Jay vezir aloknac kīh nēc
 Zeer ven vagon fērgēlner
 mōrdosasa / tūzner egefe
 ehseg / Zomesage etel itol
 nehil / Zonetten valo fūas
 es fag Li Longtūb / Zomāner
 Zikrazo kīgūllatafa / Golot
 Balol Kevantatīc / es nem
 adantatīc / Zent Bernard da
 tor el ametrodic / es itēn Zor
 hūsēns Kēgēd / es vjmond
 O tūzzel tēhēs potolnac
 elitelen tūctōmāna / Balol

- atte leppled leznec fergec
 Ezqket sirattávala zent
 Agoston doctor / monduan /
 Íaý vezíc azoknac kíkneç
 5 zerezven vaçon fergeknec
 mardosasa / túznec egetese
 ehseg / zomesag / etel ítal
 nekíl / zqnetlen valo síras
 es fog LÍLorgatas / zqmøkneç
 10 zíkrazo kqñhullatasa / holot
 halal kevantatíc • es nem
 adattatic / Zent Bernard doc-
 tor el amelcodíc ez ííeten zqr-
 -núseços kenro<d>l • es vgmond
 15 O túzzel telýes pocolnac
 ektelen tartomaña / holot

asot kar gotorner soha
megnem faradnac. es
asot kiker gotorner soha
megnem halhatnac. O aser
mel igon nem kellene es
ilen zoruisegos sietnont.
es abinnac mossa hozza
kozelgetnont. De intab 9
tole figon kellene futnont
es eltaugtatnont. Holot
vagon koronked ego tuz
dedergo. es vezkiety hideyseg
halaltalan fergo. elviselhetet
len. dohoslag. agon vezg vas
vezge. torpaztalzoto sotetseg.
es binglener galazottu. Ezok

- azoc kíc gõtörnec soha
 megnem farradnac • es
 azoc kíkét gõtörnec soha
 megnem halhatnac O azert
 5 mef ígön nem kellene ez
 ifen zörnűsegös sietnön •
 es abínnec míatta hozza
 kőzelgetnön / De íncab q
 tőle igön kellene futnonc
 10 es eltauoztatnön / holot
 vágon koronked egő tűz
 dedergő • es rezkető hídegseg
 halaltalan ferőg • elviselhetet-
 -len dohossag / Ágön verő vas
 15 verő / tapasztalhato setetseg /
 es bínőknec galazattá • Ezők-

við Zola regnente Jeremias
profeta, monduan Igon
meg gálatassanar mind
azot. hi meg nem esmeret
az gwothwalo gálatatots
hi soða elnem mosattatic
Ezen eggjed kehna a po
winnac ez. Meret oth wagon
igon rettenetys Zornus
Meret oth lezon gwothwaler
Zornussegos latasor / hoi hi
ich ez velagha nem waltac
gwothner tarsasagnt res
hoothwalo hoothlatossa
got / othtes segenet velot
latwan trivan az g Zornu

-rql zola regõnte Íeremías
 profeta / monduan / Ígõn
 meg galasztassanac mînd
 azoc / kík megnem esmerek

5 az q̣rõcke valo galazatoth
 ki soha elnem mosattatíc
 Tízen egged keńńa a po-
 -colnac ez / Mert oth vaõon
 ígõn rettenetõs zõrńúseg

10 Mert oth lezõn q̣rdõgõknec
 zõrńúsegõs latasoc / hoğ kíc
 íth ez velagba nem vtaltac
 q̣rdõgnec tarsasagat • es q̣
 hozzaíokvalo hasonlatossa-

15 -got / otthes leğenec velõc
 latvan nílvan az q̣ zõrńú

legos singlet mind greghe
Kiral bymond Jeremias pro
feta Iger. es menne a
harhozottakira ordogghene
nag' Igeruisege. Wed ial
Gode. Bog' ighn nag' Ige
nuisege volna embyner lot
ma. Lak eg ordogner Ige
nuisegethes. De mit aleyen
mene Igeruisege leghn as
holot Igetlen. es mindgn
coron latta as samtalan ge
dogner Igeruiseget. es as sam
talan bynosghner hik gedog
haz mind hasonlatofot. Kiral
bymond sent agoston doctor

segős zínöket mind öröcke
 Kíról vőmond İeremías pro-
 -feta İönec • es mennec a
 karhozottakra ördögöknec

5 nağ zörńüsege • Ved íol
 ezödbe / hoğ ígön nağ zör-
 -ńüsege volna embörnec lat-
 -ńfa Lak eg ördögönc zör-
 -ńüsegethes / De mıt aleýtaz

10 mene zörńüsege lezön az
 holot zönetlen • es mindön-
 -coron lattác az zamtalan ör-
 -dögönc zörńüseget • es az zam-
 -talan býnosöknec kík ördög-

15 -hoz mind hasonlatosoc / Kíról
 vőmond zent Agoston doctor

Ethen vizonos leg' hog' es
 illeten zornu beszvenet 3.
 nener latasa es velagborn
 mene ken vagon mind se
 lil mulia. Vgmond touat
 Ba Hon doctor Jov iay ha
 elaten es den nag' ken le
 gon az vndog sathornac
 Lak a 3yruet latasa, ki
 mind es velagbeli kential
 nagob, tushat valon mit
 alexand mene nag' iay vizic
 es mene nag' zornu segas
 ken legon az 9 illetef fogdof
 sa. Horne kizot zorongot
 tafa es az 9 nag' merys

- Ebben bízońios leg / hog ez
 fleten zornú bestyenec zý-
 -nenec latasa ez velagban
 mene ken vaĝon mınd fe-
 5 lúl mulýa / Vĝmond touab-
 -ba ezon doctor laý iaý ha
 eġeten • es eġen naĝ ken le-
 -ĝon az vndog sathannac
 Lak a zýnenec latasa / ki
 10 mınd ez velagbeli kennal
 naĝob / tahat vaġon mıt
 aleýtaz mene naĝ íaí vezíc •
 es mene naĝ zornúsegos
 ken lezon az ô ílletese fogdosa-
 15 -sa korme kozot zoronga-
 -tasa • es az ô naĝ mergos

125
fornyal valo mardosafu
Valon miheppen a horte
a3 9 Zornussegos Zynener
elotte. es a3 9 Zananar el vi
felhetetlen dohossagomac
ellene. es a3 9 Kienkouel lan
gazo Zomeynec elotte. Val
ion ki a3 ki mind Eghet
megmondhasson Eizghetted
Kenna a potolnar es mert
oth vagon ol ygn nay
Keserusegos. es Zornusegos
ken kynec greghe vage sobe
minlen. Kic mer ki Zornik
Zent János lafifara valo
Kerivede monduan. Eghet
tetner a3 kuzben. es konkige

- fogauai valo mardosasa /
 Vaſon mſkeppen alhat
 az ȝ zȝrſúſegȝs zſſnenec
 elȝtte • es az ȝ zaſanac el vi-
 5 -ſelhetetlen dohossaganac
 ellene • es az ȝ kenkȝuel lan-
 -gazo zȝmeſſnec elȝtte / Val-
 -ſon kſ az kſ mſnd ezȝket
 megmondhassa ȝ Tizȝnkettȝd
 10 keſſſſa a pocolnac ez / mert
 oth vaȝon oſ ſȝȝon naȝ
 keſerúſegȝs • es zȝrſúſegȝs
 ken / kſſnec ȝrȝcke vage ſoha
 ninlen / Kſt meg bizonſth
 15 zent Ianos latasarol valo
 keſſvebe / monduan / Ȝȝttret-
 -tetnec az túzben • es kenkȝbe

Ich Immar vettene cū
 herdes o herquas gorch
 valo voltrou ekeppen
 monduum. Valon mare
 vagon es hog embge ad
 sint keues ideig tezi es
 groche valo kent hel egte
 zempedmi / tectur emnehom
 hog et igassag nem ordna
 ra / mert az ipas vjmond
 Mene medetkel te mezo
 amneval mezic neigdees
 zent Thomas dottor e ka
 dsre ren fele ekeppen
 monduum. Igassag wjga
 et hog ne maraggon ad
 vinnat eitelenssege igassag

- Íth Ímmar vettétic ég
 kerdes a kennac őröcke
 valo voltarol ekeppen
 monduan • Valon mire
 5 vağon ez / hog embor ab-
 -bint keues ideig tezi • es
 őröcke valo kent kel erotte
 zenvedni / tecczic ennekom
 hog ezt igassag nem adna-
 10 ia / mert az iras vğmond
 Mene merteckel te merod
 anneval meric nekodees
 Zent Thamas doctor e ker-
 -desre rea felel ekeppen /
 15 monduan / Igassag agga
 ezt / hog ne maraggon ab-
 binnecektelensege igassag

146
nor blossege nekal. Bert
zollehet. hof abbin lezon
hies idiglen. demaga o
henna grokhe meymarad
de Lah az ol binnet. hynec
ez velandam veg nem vellest
ennec. Zent thomas doctor
ney chat vet. es zent gregor
doctor d'wegezi. Cid oia. Ez.
Mert abbin lezon annac
ellene. hynec soha vege rin
Len. Bert abbinnet henna
nackes vykel lemmi. Hof
soha vege ne lezon. ez nem
geb hanem Lac az v' isen
hynec sem keldet. sem wegezet
milen. Masod oia. mert
embor meq di vnmagoba

nac ekössege nekíl / Azert
 follehet / hog abbín legön
 keues ídeíglen / demaga a
 keníña qorokke megmarad

- 5 De Lak az ol bínneç / kŷnec
 ez velagban veg nem vettetöt
 Ennec zent thamas doctor
 neğ okat veti • es zent gergör
 doctor el vegezí Elsö oka ez /
- 10 Mert abbin lezön annac
 ellene / kŷnec soha vege nín-
 -len / Azert abbínnec keníña-
 -nackes vg kel lenni / hog
 soha vege ne legön / ez nem
- 15 egeb hanem Lak az vr ísten
 kŷnec sem kezdetj / sem vegezetj
 nínlen / Masod oka / mert
 embör meg öli ínmagaba

az Zent iozgorz abbinnet
motta / kinet neli gogake
kellot volna drie / harmad
oka / mert a karzogot embor
ith ez velogba nem tortot
penitenciat / kit oth a pora
ba mind gogthe sem tort
bat kiert idugulm kelle
ne. Nejed oka / mert ad
bin elvalagt embort az gog
elettol Tudnamint az isten
tol. Mert meltag es igazan
esic az gogc halalmac mar
caba / Otd okat veti Zent
gergorz doxor ekheppen
monduan Miert a kergot

- az zent íozagot abbínnec
 mÍatta / kíuel neki őröcke
 kellötvolna elnÍe / Harmad
 oka / mert a karhozot embör
 5 ith ez velagba nem tartot
 penítenciát / kíit oth a pocol-
 -ba mínd őröcke sem tart-
 -hat kíert íduözúlní kelle-
 -ne • Néged oka / mert ab-
 10 -bín elvalazt embört az őröc
 elettöl Tudníamínt az ísten-
 -töl / Azert meltan • es ígazan
 esic az őröc halalnac mar-
 -caba / Ötöd okat vetí zent
 15 gergör doctor ekkeppen
 monduan **Míert** a kégöt-

lenge gromest alioptore
volna ez velayba dinge
mind grocke dera hog am
meg zocot binner gerneru
segebe mind grocke elhetter
volna. Best at isenner igas
sagos ideoz alt agga hog
soga ken nekil ne legerer kir
not qauallor mindonaron
ez velayba binden gungelg
dot. Best mind elghala int
van mesterzic hog e keues
ideig vallo bin tetelert groc
ke vallo kent zemveggener
It mmar veltetis mas
kerdes orrol hog ha a
porolnat kenna kerefe
tic nagob monamal

-lenqç q̄r̄q̄mest akartac
 volna ez velagba eln̄q̄ç
 m̄ind q̄r̄q̄cke / Arra hoğ am-
 -meg zocot b̄innec ġeñerú-
 m̄ind q̄r̄q̄cke / Arra hoğ am-
 -meg zocot b̄innec ġeñerú-

5 -segebe m̄ind q̄r̄q̄cke elhettec-
 -volna • Azert az ístennec íğas-
 -sagos iteletj azt ağğa / hoğ
 soha ken nekil ne leğenec / kíc-
 -nec acaratt̄oc m̄indq̄ncoron

10 ez velagba b̄inben ġon̄q̄rk̄q̄-
 -d̄ot / Azert m̄ind ezq̄gbelq̄l r̄iil-
 -van meg teczic / hoğ e keues
 ídeig valo bin tetelert q̄r̄q̄ç-
 -ke valo kent zenveggenec

15 Ít ím̄mar vettelíc mas

kerdes arrol hoğ ha a

pocolnac keñúa kereste-

-líc nağob mvncaual

124
Annoz kedez a menozay
Kre ekeppen selel magora
Bo messor / mononay Bog
a gonozor nagyal nehez
monkonual kereke magor
nac a potonac grot ken
nat bonnem ayot az grot
menorlagot krol ekeppen
3al halgot neuu messor / mod
van Bynoskner monka
roc nagyal nehez az grot
ken nar kerekebe bonnem
az sentyknec az grot menor
zagba menesokbe Mert az
3olga menetuel to8 vrnac
3olgal ainneual to8 monkar

- Auág kedeg a menorzage
 KÍre ekeppen felel mağara-
 zo mestor / monduan / hoğ
 a gonozoc nağğal nehezeb
 5 mvnkaual keresíc magoc-
 -nac a pocolnac q̄r̄oc keñ-
 -nat honnem aýoc az q̄r̄oc
 meñorzagot / kířl ekeppen
 zol holgot neuú mestor / m̄od-
 10 -van / Býnq̄s̄oknec mvnka-
 -foc nağğal nehezeb az q̄r̄oc
 kennac keresesebe / honnem
 az zent̄oknec az q̄r̄oc meñor-
 -zagba menes̄okbe / Mert az
 15 zolga meneuel t̄ob vrnac
 zolgal / anneual t̄ob mvnkat

117
Kil tenri Miert Kiedog ab
Bingos Zolgal ordogner, es ve
lagnar, es 9 testener mand
bonnem iskenner, Miert pa
lakki e harom venar Zolgal
ellensegenec Zolgal, Miert
es 9 ellensege embogner er
dog, Miert az ordog venar
miert 9 igon gonog igon go
nog Zolgalattal Kil 9 nepi Zol
galma Tudnamint for iruf
segge, for gulo segge, for
valgal massalggal, es for harnis
kille, Miert mondateng hog
3 ordog venar Kil Zolgalma
for iruf segge, isner harna
latta 3, Miert az iruf embog

- kel tenní / Míert kedeg ab-
 -bínqs zolgal őrđőgnec / ez ve-
 -lagnac • es ę testenec íncab
 honnem ístennec / Azert va-
 5 -lakí e három vrnac zolgal
 ellensegenec zolgal / Azert
 első ellensege embőrnec er-
 -dőg / Azert az őrđőg vrnac
 miért ę ígőn gonoz / ígőn go-
 10 -noz zolgalattal kel ę nekí zol-
 -galnía / Tudnamínt soc íríg-
 -seggel / soc gűlőseggel / soc
 ragalmassaggal / es soc hamís
 hittel • Elezteb mondateg / hog
 15 ez őrđőg vrnac kel zolgalnía
 soc íríggseggel • kűnec hazna-
 -latta ez / Mert az íríg embő

mas embornec iamborfa
gabol gonogkodic. Mas em
embornec iozagba valo faz
nalattabol fogatkozic. mas
embornec bodogfagabol
bodogtalan. es genette lezon
Mas embornec zoldsegebol
meg az. Mas embornec
lalki kguerssegebol elforniad.
es meg gztguersodic. Mas
embornec zepsegebol megfi
ketodic. es zornue lezon
Mas embornec velagoss
gabol megvaful. Mas em
bornec deuensegebol megfi

mas embõrnec famborsa-
 -gabol gonozkodíc / **Mas em-**
 embõrnec íozagba valo haz-
 -nalatfabol fogatkozíc / mas

- 5 embõrnec bodogsagabol
 bodogtalan • es geñette lezõn
Mas embõrnec zõldsegebõl
 meg az / **Mas embõrnec**
 lelki kquersegebõl elfoñnad •

- 10 es meg õztquerõdic / **Mas**
 embõrnec zepsegebõl megfe-
 -ketõdic • es zõrñúe lezõn
Mas embõrnec velagossa-
 -gabol megvakul • **Mas em-**

- 15 -bõrnec eleuensegebõl meghal

21
Bert mind, elge az irigseget
haznalattá kiert az greg po
robnac keinnat vezi. Maszol
galattá ordogner az atfogot
gülosey. Kynner haznalattá
zent János ekkeppen irta
meg monduan. Mindon ki
atnyasítat güloli, ez életén em
dor gülos es az greg menör
zagot nem vezi. Mize, meat
meg olte o lekhet az gülosey
ner miatta kiert menör
zagot elvezi es magornac
potlot heri. Hæmadzol
galattá az greg vrnac, tor

- Azert mınd ezq az írígseǵnec
 haznalatt'a kíert az q̄r̄q po-
 -colnac keńńat vezi • Mas zol-
 -galatt'a q̄rd̄q̄nec az atkozot
 5 ǵúl̄q̄seǵ / k̄ȳnec haznalatt'at
 zent Íanos ekkeppen írta-
 -meg / monduan / Mınd̄q̄n kí
 att'ıafıat ǵúl̄qlı / ez eǵeten em-
 -b̄q̄ ǵılcos • es az q̄r̄q meńor-
 10 -zagot nem vezı / Mıre / mert
 meg q̄lte q̄ lelket az ǵúl̄q̄seǵ-
 -nec mıatta / kíert meńor-
 -zagot elveztı • es maganac
 pocclot ńerı / Harmad zol-
 15 -galatt'a a q̄r̄q vrnac / tor-

rossog. es rehogsey. Mel
iggn nay nege zolgalar
leggn geddyner ez. Meg idgn.
ti iras moyfarafo mofgr
ekheppen monduan. A reggs
torlofoliat ordog vgon dir.
ia mint embor 9 bor mat
Vghog. Valaminemü Binte
akarya vket hantaria. Za
Badon megleketi. Mize Met
a xistus eggn geddyner
Za Bad sagot sagot. Mint me
vagon irvan az ewangelion
Ba az emborrol. Kibe vala
hach. Za. es hat van hat ordog
Kiket micoron vront 9 belole

- cossag • es rezögseg • Mel
 ígön nağ nehez zolgalat
 legön ördögnec ez / Meg felön-
 -tí íras mağarazo mestör
- 5 ekkeppen monduan / A rezögös
 torkosokat ördög vğan bír-
 -ia mint embör ö barmat
 Vghög / valamínemú bínre
 akarýa vket haýtania / za-
- 10 -badon megtehetí ? Mire Mert
 a crístus ezökön ördögnec
 zabadsagot hağot / Mint meg-
 vağon irvan az ewangeliom-
 -ba az emböröl / kíbe vala
- 15 hath zaz • es hatvan hat ördög
 kíket mícoron vronc ö belöle

2
Hi iſe Mondanac. ha min
ket minet hi vetr. Kēgn
teggd aſon hog boras de
minket e3 diſnoeda. Kik
ich velone vannac. es leg
ottan. Zorbadde hagn. Vket
belegā menne. Es e diſno
kot grifala a paſtoroc
a tēgnor mellet. Es hog be
legor menener a3 gredogge
legottan mind a tēgnor
Zogdoſeneg. es mind bele
halanac. Es a diſnoedon a
tetner mind a tēgnor. es a
vezgrogoc. Kikōn a Crifus
gredogge nec fatalmat adoe

- kí úze / Mondanac / ha mín-
 -ket ínnet kí vetcz / keerõnc¹
 tegõd azon hog bolas be
 minket ez díznocba / Kík
- 5 íth velõnc vannac • es leg-
 -ottan zabadda hága ýket
 beleõk mennie • Es e dízno-
 -kat õrízik vala a pastoroc
 a tengõr mellet / Es hog be-
- 10 -leõc menenec az õrdõgõc
 legottan mind a tengõrbe
 zõgdõsenec • es mind bele
 halanac / Azert a díznokon er-
 -tetnec mind a torcosoc • es a
- 15 rezõgõsõc / kíkõn a Crístus
 õrdõgõknec hatalmat adot

¹ Az e betű fölé írt másik e betű valószínűleg a másoló betoldása.

hog' ha a hinde vegig
meg maradnat, mind a
tengorbe, az az potolba g ve
loc Zagdosseuer es mind bel
oler ether Bert valaki or
dogter Zolgal testener kedue
ner kezefesuel, ez g neth Zal
gal es fizetse, de halgassad
mmon az zent doktoroat
nat Zolnat a torossagvol
Mext zent Agoston doctor
Agmond rola az rezogsey
bizalkodo ordog, edes megg
genierkodo bin vetfigetok
ner anna gonossagnat

- Hoğ ha a bínbe vegíg
 megmaradnac / mınd a
 tengorbe /Az az • pocolba q ve-
 -lqc zqgdqssenec / es mınd bele
 5 qlec vket Azert valaki qr-
 -dognec zolgal testenec kedue-
 -nec kereseseuel / ez q nekí zol-
 -gal • es fízetese / de halgassad
 ímmar az zent doctorocat
 10 mít¹ zolnac a torcossagrol
 Mert zent Agoston doctor
 vğmond rola / Az rezqgseg
 hízqlkqdq qrdqğ / edqs merqğ
 geñerkqdq bín / Vetkqzetqk-
 15 -nec añña / gonossagnac

---

¹ Az m valamiből javítva van.

yghere byngolner kezdeti
 Rnec megborítóya
 Elmenec dördítőya es sehor
 nec vesedeme kit valaki
 val es gummagat nem val
 ia es valaki nem tesi es
 bint nem teyoy Deneca
 nerb mehor vifmond vala
 valon m valatosz zhor
 embocnel, Rnec Zariab
 dohassay Zarmagic Zala
 sala dolondofic titkos
 nem tart Rnec emeja
 elidegnult, ez el ves
 Rne elvalogic Stenec

- gqkere / bñnqk nec kezdeti
 ffq nec meg haborisítoya
 Elmenec elfordítoya • es lelqc-
 -nec vezedelme / kít valakí
 5 val / ez qmmagat nem val-
 -ía • es valakí nem tezí / ez
 bínt nem tezqn / Seneca
 new mestqr vgmond rola
 valon mí vtalatosb rezqg
 10 embqrnel / Kýnec zaiabol
 dohossag zarmazíc / zola-
 -saba bolondozíc / títkoth
 nem tart / kýnec elmeýe
 el ídegqnúlt / eze el veez
 15 zýne elvaltozíc Ístennec

lezon gūlesegos anguloc
 nac vialatos es embog
 nec inquite Jozagotol
 megfotatic es mindog
 tol megñomottatic. Zene
 ambrus doctor es igon z
 dalmaza ez atkozot bint
 monduanthezgyseg meg
 galaza n teemezetoth. Bi
 vezzi emborbol isstener
 rialazthit es el vezzi q dila
 segit ala vetuen vter n
 mellesegos tizes vezgmber
 Mezt emborbol tezon s
 iet. az erogbol erogelent
 Jamborbol tezon nem iam

- Iezõn gúlesegeõs / Angáloc-
 -nac vtalatos • es embõrõc-
 -nec mõquete Íozagoctol
 megfoztatic • es mîndõnõc-
 5 -tõl megrõmottatic • zent
 Ambrus doctor es ígõn zî-
 -dalmaza ez atkozot bínt /
 monduan A¹ Rezõgseg meg-
 -galaza a termezetõth / kí
 10 vezti embõrbõl ístennec
 malazttat • es el vezti õ dílõ-
 -seget Ala vetuen ýtet a
 melsegeõs túzes verõmben
 Mert embõrbõl tezõn best-
 15 -iet / Az erõsbõl erõtelent
 Iamborbol tezõn nem íam-

---

¹ Utólag rubrummal beírva.

dort: Tiztabol fertelmest
es bõl embor bõl. tezon
dolondoc: azert kiki mind
iol vege ebebe/ mert a tor
rossag mindon binner
vont zerez allelakbe menef
re/ mert valaki e binner
meg gyzetendic semmine
mli binner ellene nem ol
batidzert e vezogseg sem
mi nem egyb/ hanem bi
lak bingolnec toporol
vndogfagnac oztagon es
gytuenel fertelmessene
kezdeti. Octogfagnac annia
Tiztasagnac elleneg es tisa

-bort / Tíztabol fõrtelmest /
 es bõlL embõrbõl tezon
 bolondot / Azert kiki mind
 iol vege ezebe / mert a tor-

- 5 -cossag mindõn binnec
 vtat zerez allelõkbe menes-
 -re / mert valaki e binnel
 meg õõzetetendic semmne-
 -mú binnec ellene nem al-

- 10 -hat • Azert ez rezõgseg sem-
 -mí nem egeb / hanem <bí->
 Llak bñõknec coporsofa
 vndogsagnac aztaga • es
 õõyteuerie / fertelmessegne

- 15 kezdeti • Ocadasnac ariña
 Tiztasagnac ellensege • es testi

künec goytas. Mind gōhet
 meybizomittā azzent iwas
 monduan. Bolnec miat
 fa Boenac itala de meyon
 hizalkoduen. es kedueson
 de az utolsō napon mey
 max mihēppen azzomas
 es mihēppen a regulos na
 meygos kēgo. merget ont
 allelode. azzent mind ezo
 sol meyerlic mel yon nē
 leyon ordogner. es a tēfnet
 Bolgalmia. kient ordog fē
 neti annal amme nē
 kēti kēder egeb iōaga ma

- túznec goýtasa / Mínd ezöket
 megbízoníttá azzent íras
 monduan bölñec míat-
 -ta / Bornac ítala be meğon
 5 hízolköduen • es kedueson
 de az utolso napon meg-
 -mar míkeppen azzomac •
 es míkeppen a regulos neuú
 mergos kégo mergot ont
 10 allelöcbe / Azert mínd ezögbe-
 -löl megteczie meł igon nehez
 legon ördögñec • es a testnec
 zolgalnía / kíert ördög fizet
 nekí auual ammíe vağon
 15 Nekí kedeg egeb íozaga nññ

12.
honem Lok a polnac
Kehna. Aert est meghallat
es meghomittat. Hest
ordogner. es a polnac Keh
naert naggal nehez
Zolgalma honnem istennec
Immar bizomittat. Aert megh
Hest naggal Kinnied istennec
Zolgalnont honnem ordogner
es naggal Kinnied mehor.
Zagob Vennont honnem
a polnac Kehnat. Est megh
bizomittat. Ezon was magna
So mehor. monduan. Al istennec
zereto embornec lelke. es 9

- hanem lak a pokolnac
 keńńa • Azert ezt meghallooc •
 es megbizonítottathek / hoǵh
 ǵrdǵnec • es a pocolnac keńń-
 5 -ńaert naǵǵal nehezeb
 zolgalńńa honnem ístennec
 Ímmar bizonítassec azes meg
 hoǵ naǵǵal kǵńńeb ístennec
 zolgalnonc honnem ǵrdǵnec •
 10 es naǵǵal kǵńńeb meńor-
 -zagot vennǵnc honnem
 a pokolnac keńńat / Ezt meg-
 bizonítottá ezǵn íras maǵara-
 -zo mestǵr / monduan / Az ísten
 15 zeretǵ embǵrnec lelke • es ǵ

Jine dan mint a3 zonte
 len valo vendessey Mi
 keppen monyſſen zent leſe
 bol nec mialla Mea mi
 keppen zokot emborneſſen
 nexhadmi a3o vendessey
 etelbe itallan es vinyſſa
 elonkeppen a3 iſen zere
 ty leſe gehadmi idſſe
 es vinydos a3 iſen zent
 zereedbe es on lelki iſen
 goda Jif elkeppen Mea
 ha ſeltekent latta a3 iſen
 lelki zomeymel hit ſoſe

zíue ofan mint az zõnte-
 -len valo vendegseg / **Mí-**
 -keppen monga zent lelõc
 bõlnec miatta / **Mert mí-**

- 5 -keppen zokot embõrnec gõ-
 -nerkõdní aõo vendegsegbe
 etelbe ítalba • es vígasagba
 ezõnkeppen az isten zere-
 -tõ lelõk geñerkõdíc edõskõdíc •

- 10 es vígadoz az ístení zent
 zeretedbe • es a lelkí íoza-
 gocba Íg ekkeppen / **Mert**
 ha feltekent / latí'a az ístent
 lelkí zõmeýmél / kít soha

Országos Széchényi Könyvtár

131
megnem bantog. es ha
veti gottsee rola peniten
ciat tartot. es io remense
ge vagon hog az isten kit
9 zerec. bynet neki meg
bolatta. es mind hoc 9
neki tehenet nag gyomet
Es ha tehenet az isten zere
ty alaa. es latt a portot
hog boua semminem
isten zerec. es byon peni
tencia tartot nem meg
es abba io remensege va
gon. hog 9 oda nem veteti

- megnem bantoth /es ha
vetközötthee rola peníten-
-cíát tartot • es ío remense-
-ge vágon hog az ísten kí
5 ɔ zeret /býnet neki meg-
bolatta • es mínd ezɔc ɔ-
-neki teznec nađ ɔrɔmet
Es ha tekent az isten zere-
-tɔ alaa • es lattá a pocclot
10 hog houa semmínemú
isten zeretɔ • es bizon pení
tencía tarto nem meğon
es abba ío remensege va-
-ğon /hog ɔ oda nem vetteti

Országos Széchényi Könyvtár

es ebbe neki vagyon nagy
 orome. Es ha tekent holtan
 ofmeri az elmúlt időt. Hogy
 istennel Zolgalattja. Holtt
 te el. Es ha elgondolte tekent
 ofmeri. es vő hizi. hogy az
 iguendy időt istennel Zolga
 lattadon akartja. es kevania
 elholteme mind addig mig
 ez velogyon el. Kibol mind
 nagy lelki vigaszt adatik
 o neki. ha kedeg tekent id
 fele. tahnat azt latta. hogy az
 angel ki neki adottatott
 Zolgalattja. es orizette. Vt
 orizi. es otahrnazza mind

- / es ebbe nekí vágon nag
 orome / Es ha tekent hattra
 ormerí az elmúlt időt / hog
 istennec zolgalattába koltot-
 5 -te el Es ha elque tekent / vág
 ormerí • es vág hízi / hog az
 íquendő időt istennec zolga-
 -lattába akarýa • es kevaníia
 elkoltenfe mind addíg míg
 10 ez velagba el / Kíbol mind
 nag lelki vígasag adatí
 ő nekí / ha kedeg tekent íob
 fele / tahat azt lattá hog az
 angal kí nekí adattatoth
 15 zolgalattra • es orízettre / ýtet
 orizi • es otalmazýa mind

73
o Balalorig ordogner hortat
matol es o Lalarðsorgitol
Es Balalanac vörma vizi
o lekiet ammetheir Bodog
fayba Holot a cristofsal es
a Bodog 3iz maxiaual es
mind ammetheir samta
lom Bentgheil es angaloc
hal orzagolnac mind
grothol groche Bert or
isten Zereto alagatosor es
engedelmesor mindgnitron
vannac vigafoybor es id
uoffegghrol nag batofay
bor es io remenfybe dydy
E iletan nem fel Galalol

- ɔ halalaíg ɔrdɔgnec hatal-
 -matol • es ɔ ɭalardsagatol
 Es halalanac vtanna víz
 ɔ lelket ammeríneí bodog-
 5 -sagba / holot a cristossal • es
 a bodog zíz maríauaual • es
 mínd ammeríneí zamta-
 -lan zentɔckel • es anǵaloc-
 -kal orzagolnac mínd
 10 ɔrɔckɔl ɔrɔcke / Azert az
 isten zeretɔc alazatosoc • es
 engedelmesɔc míndɔncoron
 vannac vigasagba • es íd-
 -uɔsseɔkrɔl naǵ batørsag-
 15 -ba • es ío remensegbe / Vǵhog /
 Ez íleten nem fel halaltol

Nem fel ordogtol es semmi
 nemu ellenfegtol. **Rexol**
 Wymond vers tyeleto Me
For Qui seruit deo regnat
 ut leo **Malaki** isemec **Zalga**
 orzagt vsz mint orozlanm
 Bert mind hogbol tulvorn
 megtasit, hog isemec kyn
 heb **Zalgalni** bonnem mint
 godognec es a mehorzayba
 nagyat kinnheb menne
 bonnem potolbaso **Iesus**
 otalmazmeg minket
 a potolnac keinnolto

Nem fel őrđogtöl • es semmí-

-nemú ellensegtöl / Kířol

Vgmond vers tőrleýtö Me-

-stör Qui seruít deo / regnat

5 vt leo • Valakí ístennec zolgal

orzag' vg' mÍnt orozlan 𐌆

Azert mÍnd ezögböl nÍlvan

megteczíc / hog' ístennec kÝń-

-ńeb zolgalni honnem mÍnt

10 őrđognec • es a meńorzagba

nağğal kíńńeb mennÍe

honnem pocolba Io İesus

otalmazmeg mÍnket

a pocolnac keńńiatol

Országos Széchényi Könyvtár

135¹

68r

136

68v

137

69r

138

69v

139

70r

140

70v

141

71r

142

71v

---

¹ Üres lapok a kódexben. A lapszámokat azért közöljük, hogy szövegünk a Nyelvemléktár XV. kötetében megjelent kódex lapszámozásának megfelelően.

Passio domini nostri ihu xpi

Mirum facit iesus
christus facit qd halala
quid sit hinc fiet totu
tumadot. Claret. Sed nep
net iuxta getol. Mastru
q el aculoidanah se vense
getol. Si mag peldaz na
vagon. Sent moyses hinc
ebn hohveben. Sono. Ad
mag mawla en fiamath
Iosephet. Hoy e bezedot
legetet. Mico alimac
q fiamol. Azur a gonaz
vad. Sudo nepnet. iuxta
ge. Mort a. Lot. Lotat. Lot

Passio domíni nostrí ihu xp̄i

Mí Vronknac íesus

crístusnac ɔ halala

auag̃ kerífa kettɔtɔl

5 tamadot Elɔzer Sído nep-

-nec íregsegetɔl / Masttol

ɔ el aruloíanak fesvense-

-getɔl / kí meg peldazva

vaɔn Sent moýsesnec

10 elw kɔríveben Gonoz vad

megmarta en fiamath

Iosephet / hog̃ e bezedɔc

leɔenec a síro atýanac

ɔ fíarol • Azert a gonoz

15 vas Sýdo nepnec írígse-

-ge / Mert a soc Lodat / kíft

77
teñvala. es idennen la
Zaenias feltamoztaspett
Lohot a nep megat vala
votina. liert. xemulone
wessette Bent Janos mon
dala. Zarent d. sido feredel.
mek. es a Zerketys sido
gylchogenec tangha. es
et mongar pala. Mit
tezonc / mest e embor
for Lodat tezon. Ba. wa
elheppen elhaggoc / nind
o Beune bznek. Es el is
mek a romayac. es el vga
wintu belonfies. es ne

tezenvala • es ielennen la-
-zarnac feltamaztasaert

Tahat a nep megen vala
vtanna / kiert remúlenec

5 íregsegre Sent Ianos mon
-dasa zerent A sido feýedel-
-mek • es a zerzetqs sídoc
gýlekqzenec tanaLba • es
ezt mongac vala / Míth

10 tezqnc / mert ez embq
soc Lodat tezqn / ha ýtet
ekeppen elhaýgóc / mínd
q benne híznec • Es el íq-
-nek a romaýac • es el vezíc

15 ammi helqñket • es ne-

44
ponhet. demagor o kor
zúloc. kanyfor neuu ki
valla az estendo belí fye
delm. Jouendo mōdo
mandvōm. Ulic. neyōk
hōt. eg. embōe halon mēg
iōō. honnem mind o for
nep el vezon. demaga az
o tole nem mangia valla
de mēet az estendo belí
pispēc valla Jouendo mōh
dōe valla. es. eg. mōhōe
ta valla. mēet o nepet
mēg. Batando valla. es. nem
Lat o nepet. de embōe mēet

-põnket / Demaga Ƹ kƸz-
 -zúlƸc kaýfas neuú kí-
 -vala az eztendƸbelí feýe-
 -delm İquendƸth monda

5 mondván Illic nectƸk
 hoğ eğ embƸr hařon meg
 foob / Honnem mĩnd a soc
 nep el vezzƸn / demaga azt
 Ƹ tƸle nem mongavala

10 de mĩfert az eztendƸ belí
 pĩspec vala İquendƸ mon-
 -dot vala • es ezt mondot-
 -ta vala / mert a nepert
 meg halando vala • es nem

15 Lac a nepert / de embƸrneç

- fiai / kík el ozlottacvala • égbe
 gúttene Senth Mathe ewan-
 -gelista mondasa zerent • het-
 fen be mene íerusalemben •
- 5 es az vton lele ég fíge faath
 leveleuel qzue gýmql ne-
 -kíl meg ehqzven / meg at-
 -koza / Ki legottan meg aza
 Mert íegqzfuala sido ne-
- 10 -peth Lak bezeddel leueles-
 -tól thetemeñ nekil • es íd-
 -vessegnek gýmql le nekil •
 Azert atkoza meg Es íqve
 a templomba • es mínd¹ napot
- 15 estíg predícalla • es soc ve-

---

¹ A másoló jelölt lapszéli betoldása.

147
tehadesevata a sidu poppi
seyedimelha es az Seze
es sidokhal es be mene
bethannia Ra. Haddeh reggel
if meg ierusalembe mene
es igvala olivetim hegen
Es monda a temetvaron
nac. Eujgator. Bog e henz
nap vtom hus pety legen
es emdgenez fia el avulta
tic. Bog megseztesset. Ma
ga guborta papicalottina
la meg nehik de ma el ve
gyven. Neged napon az az
Seveden nem mene ier
salembe. Bog 9 nehik adna

- tekðesevala a sído papí
 feýedelmekkel • es az zerze-
 -tqs sidokcal • es be mene
 bethaníaba / Kedden reggel
 5 ismeg íerusalembé mene •
 es íqvala olíuetím hegen
 Es monda a tanítvańok-
 -nac / Tuğgatoc hoğ e keth-
 -nap vtan husveth lezen
 10 es embørnec fía el arulta-
 -tfc / hoğ megfezíttessec / Ma-
 -ga ġakorta predícallottava-
 -la meg nekík / de ma el ve-
 -gezven Neğed napon / Az az
 15 Seredan nem mene íeru-
 -salembé / hoğ q nekic adna-

ia halabro. es el arulash
 nar helet meg mastata.
 Marc ba de iet volna. ta
 bat o vete nag vefekade
 sek. es ellenkodeseti volar.
 volna es bog iressenyh
 nem bagot volna o nelli
 tualok guttem. demagn
 mcoron. bat megtem
 lehe vala. tabat az o tina
 Lotinat idet vala. Enbat
 oze gulener a papi sek
 delmet. es az sidolinar va
 mi az sido sejedelmek na
 pit vavaba. ki morida
 tie vala. kassas nar es ta

- fa halálra / es el arulasa-
 -nac helet meg mutata /
 Mert ha be iőtvolna / ta-
 -hat ő vele naő vetekőde-
 5 -sek • es ellenkődesek voltac-
 -volna • es hoő úressęőth
 nem haőotvolna ő nekőc
 tanalcz őűttenő / Demaga
 mőcoron őtet meőnem
 10 lelőcvala / tahat az ő tana-
 -lőknac ődeő vala • Tahat
 őzve őűlenec a papi feőe-
 -delmec • es az sīdōknac vee-
 -nő az sīdō feőedelmeknec
 15 pītvaraba / Kő monda-
 -tőc vala kaőfasnac • es ta-

nasoth tuctornac / boy' ie
ist Lalard / pugal megh
tuctornac / es megh d'neiek
Es ayt monyat vala Ne
B innep napon / az az hus
veth napon / mert netu
lantom Zendules lenne a
nep hogoth / felic vala a
nepet / mert igon Zeretis
vala iesof / Es judof f
venfete ketelenet vala
boy' iesof el acutnain az
nepnet / Cabat factomas
az porolbeli ondog hyl
kedek / iudas nar / anaf
ille / tudman kedeg / boy'

- naLoth tartanac / hoğ fe-
 -sost Lalardsaggał megh
 tartanac • es meg qłnefek
 Es azt mongacvala / Ne
 5 ez innep napon / Az az hus-
 -veth nařan / mert neta-
 -lantā zendúles lenne a
 nep kōzqth / feltícvala a
 nepet / mert ígōn zeretíc-
 10 -vala iesost / Es íudast fes-
 -vensege ketelenetíuala
 hoğ fesost el arulnafa az
 nepnec / Tahat sathanas
 Az az pocolbelí qrdqg hízel-
 15 -kōdeck íudasnac / Auağ
 ýhle / Tudvan kedeg / hogh

cyben gylchogtend a sio
 papi sevedel mek es mek
 gondom, isaf nac Balalat
 Es el mene Judas a fepal
 es monda nehic Mly am
 tal nelsoni adom en ver
 nethi adom kik Balan
 igon mek orplener es fga
 danar nethi har mps peng
 a vala scadan hie mek
 bionie Jent estag fag es
 napon crassa fagat pro
 fagiat Jm o uatama dga
 vala Mlyppen dga gondo
 la Judas dymond role
 Jent Janos emagelista fag
 veng vafanap elot vala

- eĝben ĝúlekőztenek a sído
 papi feýedelmek • es meg-
 gondolní íesusnac halalat
 Es el mene Íudas tanaLba
 5 es monda nekí Míth acar-
 -tok nekőm adní / en ýtet
 nectők adom / kík halvan
 ígőn meg őrúlenec • es foga-
 -danac nekí harmícz penzt
 10 A vala seredan / kíť meg-
 -bízońít zent eĝhaz / hoĝ az
 napon olvassa ýsaías pro-
 -fecíasat Im ő íutalma előtte-
 -vala Mikeppen azt gondo-
 15 -la Iudas Vĝmond rola
 zent Íanos ewangelfísta / hoĝ
 verag vasarnap előt valo

Zombaton ioue Iesus Betani
 aba. holat lazaros fcltama
 tota vala. met meg holtva
 lahit iesus fcltama sta. es
 oty to nek par orat es mar
 tha zolgat vala es lazar effic
 vala az exstinet Maria
 von eg fony. nardos Ban
 allhatos nomos keneget
 es meg kene iesus nac
 labait vele. es az 9 fcltaval
 meg fcltale labait. Es az 12
 be telec a nomos keneget
 nec illataval. Mondat
 eg az 9 tarmittam fcltaval
 fcltaval ki vte el arulopa
 la. Mite a keneget nomos

- zombaton íque Íesus betaní-
 -aba holot lazart feltamaz-
 -totta vala / mert megholtva-
 -la / kít Íesus feltamazta • es
 5 oth tőnek valorat • es mar-
 -tha zolgalvala / es lazar égőc-
 -vala az evőknec / María
 vőn ég fonth nardosban
 alkotóth nőmőş kenetőth
 10 es meg kene Íesusnac
 labait vele • es az ő háíával
 meg tőrle labait Es a haz
 be telec a nőmőş keneth-
 -nec íllattíával / Monda
 15 ég az ő taníttvaní kőzzúl
 Iudas kí ítet el arulo va-
 -la ? Míre a keneth nem

adatos el Barom Son per.
 Son. es Zegenig nec ordato.
 volna. de age nem mon.
 ga vala. a Zegenig. de.
 maga ver vala. es exen.
 vala. es nehic mit adnat.
 pila abba. viseliva sam.
 dicit Jesus monda. Had.
 del vlet. a nomos. Kenet.
 lara. en temeta. omne.
 papia. Mece Zegenig.
 mindoncoron. vanaat.
 veltet. de en nem varet.
 mindoncoron. tu veltet.
 Jent. Mark. monda. Se.

- adatot el harom zaz pen-
 -zon • es zegeńqknec adatot-
 -volna / De azt nem mon-
 -ga vala a zegeńqkrql / De-
 5 -maga lopo¹ vrw vala • es erzeńe-
 vala • es nekíc mıt adnac-
 vala abban viselívala 𐌆𐌆𐌆
 Azert Íesus monda / had-
 -del ýtet / A nõmqş kenetqt
 10 tartta en temetesqm nec
 napara / Mert zegeńqk
 mındqncoron vannac
 veletqc / de en nem vaqc
 mındqncoron tú veletqk
 15 Zent Mark mondasa ze-

---

¹ Valószínűleg a másoló sorközi betoldása.

153
vent Bizon mondom tinek
tyh valabyl 3 emangelio
moth predicallangar ind
velagot ma mondaricm
hog 3 3t totte fudeti 9 emle
kzetix. Sent. luges eman
gelista Symond hog 3 3y
next ment volna Judysia
sathanas. 3 az pocolbeli
ordog. 3 3onheppen egel
newro be iguendogol 3 3y
el v33pala Es a nymas he
netog heb3ottamla harom
3 az per3on iutopac next
ihanner 9 3ymeleuel. nymon

-rent / Bizon mondom tinek-
 -tøk valahol ez ewangelío-
 -moth predícallangac mīd
 velagot mīa mondatic 𐌆

5 hoǵ ez ezt tǫtte hírdetī ǫ emle-
 -kǫzetīre / Zent lucacz ewan-
 -gelīsta vǵmond / Hoǵ ez bý-
 -nert ment volna Íudasba
 sathanas / Az az pocolbelī

10 ǫrdǫǵ • es ezǫnkeppen éǵeb
 -nemw be íquendǫbǫl tǫzedǫth
 el vroz vala Es a nǫmq̄s ke-
 -netǫth kebǫttevala három
 zaz penzǫn íutonac / mert

15 ístennec ǫ zǫmelevel vegǫn

igaat a haemich perzel
 maginnac. Bert zent huan
 mandasa zezent Zola a B
 sidonac. es of iras tudor
 nac. Hog micheppen vter
 netic adnara es mer ze
 godek velok. keeven azch
 dinnim a kenetoch el adhar
 tar vana tizedett hi tegh
 vana haemich perze. Es
 keez vana iressetge mi
 keppen adnara netic vter
 schaffag netil. guala ze
 vedan. Schmonde nemme
 mi ofiel. Rodog azgon
 nah g keeven ich Judas

- ígazat a harmícz penzel
 maganac / Azert zent lucacz
 mondasa zerent zola a fõ
 sidoknac / es az íras tudoc-
 5 -nac / hog mîkeppen ýtet
 nekíc adnaía / es meg ze-
 -gõdek velõk / kérven azth
 ammín a kenetõth el adhat-
 -tacvolna tízedeet ki tezon-
 10 -vala harmícz penzt • Es
 keres vala úressegõt mî-
 -keppen adnaía nekíc ýtet
 sokassag nekîl / ez vala ze-
 -redan • Vgmond nemíne-
 15 -mû e felõl bodog azzon-
 -nak õ kepeben íth Íudas

72
Mire nem oroad' aniaq'
aculad el orinat' fapual
ozve' hog' kitenec el vala
tutlan' es fapual' gog
moh' vala' az' fexelm' igenlo
lenne monno kenthonar
Oalnac' es kitenec Judas
hi nem zeponted' anhanac
epitelen' eg' fiat' if' kemeu
kema' el aculm' . Sed nem
filovet' meq' a vedelmec
fia q' yonoz' es abag' Sando
tued' Sed fia el fapual' es
eged' apofolocat' az' fido fe
iadelmec' meq' es az' el

- ? Míre nem adaad / auag
  arulad el ańńat fiaval
  qzve / hog kík nec el valha-
  -tatlan • es fesqlhetetlen qrq-
5 -møk vala / az serelm ígenlq
  lenne monno kenńanac
  O alnac • es hítetlen Íudas
  kí nem zegonled ańńanac
  eggetlen eg fíat íf kemerí
10 kenra el arulní / Azert nem
  tilovek meg a vezedelm nec
  fía q gonoz • es alnoc zando-
  -carol Sqth fia elhağvan • es
  egeb apostolocat az sido fe-
15 -iedelmekhöz mene • es az el-

azulaf. Rie Zeigst vula
 mogetelefute m. Zent aposton
 dodor a Bon hepeben vjind
 O Judas alnoc mefste es
 tofer O Judas for ven gono
 herhetel volna o qirnatol
 harnit penz Es ha o
 viltontent iart volna es
 nehod merletel volna m
 elos o Zent fiat il Zent
 el ovuland volna. Letzte
 ken iouie betamial olue
 tim hogze es elbolata pe
 tpe es pnoft mondran
 Meinetghel althoffator
 nehont ennonk. Hof

- arulast / kít zerzõtvala
 megte'ésittení • zent Agoston
 bodog azzon kepeben vgm̄od
 O Iudas alnoc mestor • es
 5 t̄oseer O Iudas gonoz¹ f̄osven
 kerhettel volna q a'íriatol
 Harmicz penzt • Es ha q
 a'ŷtonkent iartvolna ees /
 nekqod meglelte volna mí
 10 elqth q zent f̄íat í' zeríen
 el arultadvolna / Leterte-
 -ken íque betanfabol olfue-
 tim hegere • es elbolata pe-
 -tort • es íanost / mondvan
 15 Me'ínetqk el alkossatoc
 nekqnc ennqnk / hóg

¹ A scriptor jellel utalta helyére a *gonoz* szót.

77
egyonc. dñk. pñdñ. fclenec
hol aharod. hog. alho
fñc. Mlonca iefus. g. he
huc. fm. de mñeeth a va
roftan. lefth. ef. embort
hi. ef. cofo. vizeth. vizon
hguess. ethe. vñt. a. horgir
lan. h. mellen. mēn
es. mongator. a. has. vra
nac. dñ. monga. nethod
mefth. hol. vizon. a. va
loralo. hraz. es. oth. en. ta
nit. vññ. val. mēx. eom
a. hñ. vñ. bñ. vñ. es. a
mēx. mñtath. tñ. nethoc
a. nñ. vñ. loralo. heth

- egync • Azok ottan felelenec
 Hol akarod hog alkos-
 -sonc Monda iesus q ne-
 -kfc • Im be meneth a va-
 5 -rosban • Ieltok eg embort
 ki eg corso vizeth vjzon¹
 kquessetoc vtet a hazig-
 -lan a melben megen /
 es mongatoc a haz vra-
 10 -nac • Azt monga nekod
 mestor / hol vagon a va-
 -loralo haaz • es oth en ta-
 -tanftvarif<.>mval² meg ezom
 a husveti barant Es a
 15 megmutatta tynektoc
 a nag valoralo helth

¹ A másoló javította valamiből a *j*-t és *e*-ből az *q*-t.

² A másoló valamit törölt, és helyére betoldotta az *m* betűt.

es aly alkossatok meg en
 nekem a husvoti dolog
 Es elmenven / alkossatok
 leleket / miképpen iesus mon
 dottamla nekik / es meg
 alkossatok a világon / De
 Leve megsegyen migo
 von ideie volna letele
 es a tizenket apostolok
 vele egyen Iesus veue
 a kehez / meg egy / es
 meg alda / es ada a tamit
 vinnac / es motida
 Ugyet / es meg egyet
 Es en tesom / Es veuen
 a kelso / kolat ada / es

- es oth alkossatokmeg en-
 -nekõm a husvetí barant
 Es elmenven / azonkeppen
 leleek / míkeppen íesus mon-
 5 -dottavala nekíc / es megh-
 -alkothak a vaLorat / Ve-
 -Lerné megleueen míco-
 -ron ídeíe volna leúle
 es a tízenket apastaloc
 10 vele õzveen Iesus veue
 a keíeret / meg zege • es
 meg alda • es ada õ tanít-
 -vaíínac • es monda
 Vegetec • es meg egetek
 15 ez en testõm / Es veuen
 a kelhõth / halat ada • es

nehic. ada monduan. Iy
iatoc ebbol mind more
es en vezem. Eā tū extetoc
es sobalere E. otglat
mindon bñolner bolat
nallawa. Demagor mon
dom. E. uetoc. E. matol
fogua. nem. E. om. a. vesso
ner. E. mol. E. eben. na
pistat. magner. atg
E. om. veletoc. ozue. en.
atpangnac. ozagabanes
monda. nehic. E. enanba
E. om. atn. veletoc. mag
erit. a. valozoc. m
elg. maghen. otom. E. oc
valozabian. E. amodec. a.

- nekíc ada / monduan / íg-
 -iatoc ebból mînd / mert
 ez en veerem • kí tú ertetȳc
 es sokakert kí ȳthletíc
- 5 mîndȳn býnȳknec bolat
 -nattára / Demaga mon-
 -dom týnectȳc / hoȳ matol-
 -fogva nem ízom a vezzȳ-
 -nec gýmȳleben a na-
- 10 -píglan mîgnem azth
 ízom veletȳc ȳzue en
 atȳamnac orzagaban • es
 monda nekíc / kevanva
 kevanam veletȳk meg-
- 15 enní a vaLorat mî
 elȳth megkenzatom • Azoc
 vaLoralvan bancodec a

judaſon keſerálteben
 mondat. Bizón mondom
 nátao: fog' egiptón en
 gimes el arul es az egeh
 kantiobvan igen kezdena
 mondat. Nemde en va
 goke vram Jéſus ſelele
 es monda. Ki en telern
 a talba martá a kinyert
 az ki engom el arulm
 Emboríſet fia el megen
 mibeppen urvan vagom
 a róla. De iai naq' az
 ornak. Ki miaty el adate
 De Bizónual iob volévolna

- Íudason / keserűlteben
 monda • Bízóni mondom
 nektoc / hogéggítok en-
 -gomet el arul **Es** az egebi
 5 bankodvan ígen kezdenec
 mondaní / **Nemde** en va-
 -góke vram • Íesus felele
 es monda / **Kí** en velem
 a talba marfa a kŷneret
 10 az kí engom el arul 𐌆
 Embornec fia el megen
 míkeppen írvan vágon
 q rola / **De** íaí nağ **Oh**
 annak kí mŷath el adatíc
 15 **De** bízóniaual íob voltvolna

167
ammah. Bog. evelayra ne zi
letotat na. oz omlog felele
Judors ki elocultu mila itet
Magor Nemde en vajer
ee. felele Jesus es monda
nehi. Te mondad Jh ne
minemio alazaps douter
Agmond Bodog. o Rongac
kepebe. O vezdelmner fia
Mize te byngodner nebes
seget nem nesod es nem
latod kenodats binden ad
todat semmideppen nem
Sejenlod. Mize nem selod
ilen nagh binnet kenhat

- annak hog e velagra ne zí-
 letqthvolna az embqr Felele
 Íudas kí elarulta vala útet
 Mestqr Nemde en vaqoc
 5 -ee • Felele Iesus • es monda
 neckí • Te mondad Íth ne-
 -mínemw alazatos doctor
 vqmond bodog azzonnac
 kepebe • O vezedelmnec fía
 10 Míre te býnqdnec nehes-
 -seget nem nezqđ • es nem
 latod kenodath / bínben vol-
 -todat semmikeppen nem
 zeqenlqđ • Míre nem felqđ
 15 Ífen naq bínnek kenríat

Mert teneked iob volt
 volna hog' e velagra
 se zilettel volna. Mire
 ararod e penze el venne
 kit b'ynnehit nem val
 has. Mire hog' b'inden
 telességgel lattatol. Ki te
 godet meg valszin igt
 b'inden fogattal. O gonosz
 lelök / mel' keves neked
 idusséged / hog' azt ki
 mindennec iduszitgye
 il igon keves. es naua
 las jutalmert el attal
 Es va k'edec kerdesni

- Mert teneköd iob volt-
 volna hog' e velagra
 se zilette volna ? Míre
 acarod e penzt el vennöd
- 5 kít býnnekíl nem val-
 hacz / Míre hog' bínben
 te'esseggel lattatol / kí te-
 -gödét megvaltani íöth
 bínben fogattal • O gonoz
- 10 lelök / me' keues neköd
 íduössegöd / hog' azt kí
 mínden nec íduözítoýe
 íí ígön keves / es ííaua-
 -ías íutalmert el attal
- 15 Es v'k kezdec kerdezní

9 Kozottoc / ki est akarna
ia temni. Es a tamit vo
noc koggul egvala. Ki
ies of nac gleben le totte
vala feyet. Kit Seret va
la iesua. Zolala neki
petor. es alt monda neki
ky of kiroi monda. Es
heppen hog leskio vala
Zent Janos iesu nac ter
dere Monda. iesu nac
Vram. Ky of ki tegodet
el arul. Selele iesu. A ki
nec maartoth kyhetet
ador. Va. Valozalvay

- օ կօշօտօց / կի ezt akarna-
 -իա tenní / Es a tanítva-
 -նօց կօշշւլ eգvala / կի
 իսոսնac օleбен le տօtte-
 5 vala feյet / կիt zeretva-
 -la իսսus / Zolala neki
 petօr • es azt monda neki
 կի az կիրլ monda / Az
 -keppen hoգ lefekւտvolna
 10 zent իanos իսսusnac ter-
 -dere Monda իսսusnac
 Vram կի az ki tegօdet
 el arul • Felele իսսus • A կի-
 -nec maartoհ կիյնeret
 15 adoc / յկ vaLoralvan

Vene Iesus a k'nezet es
meg martnam' oda Ju
das scariot nac' Es tug
gad bog' Zent János
monda semmit pete
ner az el arulas' rol Mert
halvati es latvati mino
ron cristus vene a k'ne
zet es megmaaxtha es
Judas scariot nac' oda
Mert legottan 9 nagh
banattaban vrnac' ko
gisa miat el aluek v
ont cristos nac' 9 melen
Mert ko 9 megmondot
ta volna Zent petroner
es az eges t'ndevannac

Veue Iesus a kífieret • es
 meg mártvam¹ / ada Iu-
 -das scaríotnac / Es tuğ-
 -ğad hoğ zent Ianos

- 5 monda semmít petør-
 -nec az el arulasrol • Mert
 halvan • es lathvan mico-
 -ron crístus veue a kýñe-
 -ret • es megmaartha • es

- 10 Íudas scariothnac ada 𐌆𐌆𐌆
 Mert legottan Ɔ nağh
 banatt'aban vrnac ha-
 -ğasa miat el aluek vr-
 -onc crístosnac Ɔ mefen

- 15 Mert ha Ɔ megmondot-
 -ta volna zent petørnec •
 es az egeb tanítvanínac

¹ Az a fölötti jel valószínűleg rövidítésre utal. Vö. 163/14: *maartoht*.

ohi ottan ütet meij alteevol-
na. es tagonkient el zang-
gattac volna. es a falats hi-
ner vitan be mene iudaska
sathanas. nem eld. de hog-
tekelletyben gyttene. es bir-
naia vter. es dygondolts
alnok sagot karmarban meij-
tykelleneie. Es monda neki
iesus ted karmar. ommit-
tes. Dymond zene anjel-
mos. Vram es mind te
engedelnessed vala hog-
es keredent te karmarban
hogot ielonteni. es alasztat-
ni nem alasztad. de gorsou
ietni kattad ommit tyre.

- ők ottan ṽtet meg ȳltecvol-
 -na • es tagonkent el zag-
 -gattacvolna • es a falath ki-
 r̃er ṽtan be mene fudasba
 5 sathanas / nem eleb / de hog̃
 tekell̃etȳsben g̃ottrene • es bír-
 -naia ṽtet • es a gondolth
 alnoksagot hamarban meg-
 -tȳkelleneŃe • Es monda nek̃i
 10 Ńesus • Ted hamar amm̃t
 tez • Vgmond zent Ansel-
 -mos Vram ez m̃ind te
 engedelmessegȳd vala / hog̃
 ez keg̃otlent te tañtvaŃid
 15 kȳzȳt Ńelȳnteñi • es alaztat-
 -ñi nem akartad / de gȳrson
 Ńet̃ni hattad amm̃t tȳre-

Radit vala: de maga est
a leultar: nem tuggaeva
la: miet mondomas Vog
nem extic vala Nekit a
fac hog exene volna in
das nar miet monvotta
volna neki iesus Ved
est ammi kel as inep
napra duag Zegtholner
valanne admi Mient el
veue a falatots: lagottan
ki mene: E helen de telosedir
a Zent iras Miez en deke
seggmner embore ki en
ki nierzemet Guuala: hog
ki ment volna Mondor

- kõdícvala / Demaga ezt
 a leúltec nem tuǵǵacva-
 -la / mǐre<rt>¹ mondana<c>² vaǵ
 nem ertícvala / Nekíc aleŷ-
- 5 -tac hoǵ erzeŷe volna űu-
 -dasnac mǐert mondotta-
 -volna nekí ǐesus / Ved
 azt ammí kel az ǐnnep
 napra / Auag zegeŷǐqk nec
- 10 valamít adnı Mınth el-
 -veue a falatoth / legottan
 kí mene • Ez helen be teŷesedic
 a zent ǐras / Mert en beke-
 -segomnec embõre kí en
- 15 kŷŷeremet ezűuala / Hoǵ
 kí menth volna Monda

¹ Az r betűt utólag írta be a scriptor a szó fölé, majd törölte az eredetibb r és l betűt.
² Az előző szó javításával egyidejűleg törölte a c betűt.

iesus Immar meq' dicit
emboer nec es isten meq'
nosil ombenne. Es ton helar
ol edos bezedoth es zola ne
hic Zeretethal valo barout
agert es alafiusagrol kit
dora annas elotte nem tye
vala minyor tametvinnat
mondvan Nemiporon fia
nac Nemiporon baratnat
eenek nag' keso ideiglen
Meq' idontven mind kins
hallo vala q' zent attatol
es a bezed meq' vegesven
ki bezed edos es gozuvala
Es isennec halat adanac
duay dilectoth es menenec

- Iesus Ímmar meg dílóílt¹
 embõrnec • es ísten megfe-
 -nõsil õmbenne / Es tõn nekíc
 ol' edõs bezedõth • es zola ne-
 5 -kíc zeretettõl valo barath-
 -sagert • es a'afíusagrol / kít
 soha annac elõtte nem tõt-
 -vala mínezõr tanítvaínac
 mondvan / Nemícoron ffaí-
 10 -nac / Nemícoron baratínac
 eenek nağ kesõ ídeíglen 𐌆𐌆𐌆
 Meg íelõntven mínd kíth
 hallot vala õ zent attatol
 Es a bezed meg vegezven
 15 kí bezed edõs • es hozzuvala
 Es ístennec halat adanac
 Auag díleretõth • es menenec

¹ Az õ valamibõl javítottnak tûnik.

olinetim hegere. Tabat mon
da nehir iesus Ez eyel tu mo
meg vettoztya en bennem.
Azere urvan myson. Megh
verom a pastore. Auag az
griztya es el dolnac az Lor
donac iurba. De minet van
na feltamadaandoc elal vezte
galyleaban Monda iesus pe
tyneret Symon Im tityhet
fathomas potolbeli ordog meg
keere hog meg rofaton / mi
heppen a buzat gabonat. de
en ymattam. es keertem te
erted hog megne fogattogza
atte hito. es mironon meg
fiedulanda. ergisied meg atte

olíuetím hegere • Tahat mon-
 -da nekíc íesus Ez eýel tú mīd
 meg vetköztoq en bennem •
 Azert írvan vaqon / Megh

- 5 verqın a pastort / Auag az
 qrızqth • es el ozolnac az Lor-
 -danac íuhaf / de mínec vtan-
 -na feltamadandoc elql vezlec
 galýleaban Monda íesus pe-
 10 -tornec Sýmon Ím títoqket
 sathanas pocolbelí qrdq meg
 keert hoq meg rostařon / mí-
 -keppen a buzat gabonat • de
 en ýmattam • es keertem te
 15 erted hoq megne fogatkożec
 atte hıtqđ / es mīcoron meg-
 fordulandaz erqřshedmeg atte

169
atyaq fiait. Seie petyr es
monda Es ha mind tevolge
ndec te benned en soha
nem tevolge. Monda ne
hi iesus bizon mondom
nehod hog ma es evel mig
len tyk ketser zolna hocom
zor tagor me engometh
Monda nehi petyr Es ha
ennekom me hellene veled
halnom megnom tagadlar
Dymond zent geyor hog
stem zerzes nec mialla tuf
gavala sten hog o egha
nac iguendo pastora lenne
es kenneh lenne engedene
mibeppen nemmadi mon

atýad fíáft • Felele petor • es
monda Es ha mínd tevölge-
-ndnec te benned en soha
nem tevölgök / Monda ne-

5 -kí íesus Bizoní mondom
neköd hog ma ez eýel mfg-
-len týk ketzer zolna három-
zor tagacz meg engömeth /
Monda nekí petor Es ha

10 enneköm meg kellene veled
halnom megnem tagadlac

Vgmond zent gergör • hog
istení zerzesnec miatta tug-
-gavala ísten hog o eghaza-

15 nac iquendö pastora lenne •
es kemerí lenne engedemre
míkeppen nemícoron mon-

doch vala veonc cristos nac
 ha vetend en neigom oltom
 fia bol assacie o neki bechor
 Es feleiven neki iesus monda
 Nem mondom neki od bechor
 de bet ven betler dert briga
 vter est in hog o by neben ta
 natua mickepen egebeliner
 meyr bolatna Es igue o ce
 dron vize alcal gethsemam
 meu faluba bolot vala
 keret hibe be mene q es ta
 mitram vele ggue demaga
 kugya vala judas ki vter el
 avulta vala a belc merre g
 koeta gylekigic vala o tamib
 natival oda e helen berth

- dothvala vronc cristosnac
 Ha vetend ennekõm a fam-
 -fia bolassacke q nekí hetzõr
 Es felclven nekí iesus monda
- 5 Nem mondom nekõd hetzõr
 de hetven hetzer Azert haða
 ýtet esní hog q býneben ta-
 -nolna mikeppen egebeknec
 meg bolatna Es ique q ce-
- 10 -dron víze altal gethsemaní
 neuú faluba / holot vala
 kerth / kíbe be mene q · es ta-
 -nítvaní vele õzue / demaga
 tugga vala iudas kí ýtet el
- 15 arulta vala a helt / mert ga-
 -korta gýlekõzícvala q tanít-
 -varííval oda E helen Zenth

127
Iras betelur mondvon. Kik
en selkomet orzic vala ta
na. Lotz tartanac egetynde
(Tabat Iesus Isakal bog Ba
marab meg selneiet kime
ne a bog Belve. es monda
nekir. ikyetor le itg. es viga?
iator minglen oda meyor
es ymadkator. viuen vele
petyrt. es Zebedeos nac keth
fiout iacobos. es Iomofz. es
hezde Bancodmia. es Iomozu
lenmi. Es monda nekir. So
moru az en selkom mind
halaly. legetor itg. es viga?
iator en velen. Om maga
keder elta vorek. eg horgitaf
ne foldon o tohor. es or Laima

- íras betelíc / mondvan / kík
 en lelkömet qrízícvala ta-
 -naLoth tartanac egetömbe
 Tahat Iesus Isakcal hog ha-
 5 -marab meg lelncíec kíme-
 -ne a kqz helre / es monda
 nekíc / úlyetqc le íth · es vígaz-
 -fatoc máglen oda megqc
 es ýmadkozatoc / víuen vele
 10 petqrt · es Zebedeosnac keth
 fiaít íacabot · es lanosth · es
 kezde bancodnía · es zomoru
 lenní · Es monda nekíc / Zo-
 -moru az en lelkqm mínd
 15 halalíg / legetqc íth · es vígaz-
 -fatoc en velem / Qmmaga
 kedeg eltavozek eg hagíttas-
 -ne földqn q tqloc · es orLafara

172
esek ymadhogron. es mond
van. Altam. Ba legeth segos.
menthogel en volam e ben
Demaga nem vif michep.
pen en alaxom. de michep.
pen te Micoron iesus wifus
wifna kesetsegner vona
podasan. a ketives vernek
verecie. es Ziuener banat.
iabr 9 altarnat monda
Zent alam detactan vage
es te pwenalotodnat
vtrat el nem multam. le
yon ottam du segos nag.
tagodnat acurallia. Es
bolota angale hi vte me

- esek ýmadkozvan • es mond-
 -van / Atýam ha lehethsegos
 meniñon el en rolam e ken
 Demaga nem vg míkep-
 5 -pen en akarom / de míkep-
 -pen te / Mícoron íesus crístus
 volna keserúsegnec vona-
 -codasan / a keñives vernek
 vereefe • es zíuenec banat-
 10 -íaba o attýanac monda
 Zent atam Artatlan vagoc
 es te paranLolatodnac
 vtaat el nem multam / le-
 -gñon ottan díŁsegos nağ-
 15 -sagodnac acarattýa • Es
 bolata angalt / kí ýtet meg-

47
exsittene es monda of an-
gal O vronc isennec fia-
te almadnac felol eofsul mag
mert is hel lenni hog or
henth meg zeu vestged em-
bori nemzetnec iduassege-
iet Miron vronc iesas
felholt volna ymad sagol
v tannit vaint mind oru-
van lese banatnac miatta
Es monda petoznec Ekep-
pen nem viga gatale of
boraglan en velem Ist of
Neminemav doctor igmond
O petor hol vagon ofte
bortor sagod. Vag engedel
med hi ennes elotte heuisse

- erősítene • es monda az an-
 -gal **O** vronc istennec fía
 te atyádnac felől erősül meg
 mert íg kel lenni / hog a
- 5 kenth meg zenveggéd em-
 -bőri nemzetnec íduossege-
 -fert • **Mícoron** vronc íesus
 felköltvolna ýmadsagarol
 ý tanítvaíft mínd alu-
- 10 -van lele banatnac mífatta
 Es monda petőrnec **E** kep-
 -pen nem vígazhatale ég
 horaíglan en velem • Íth ég
 Nemínemw doctor ígmond
- 15 **O** petőr hol vagon atte
 batørsagod • vag engedel-
 -med / kí ennec elötte keuesse

mesherodet elal rotteduala
Immox elfeletted fugadaso
dath. Vignaz petox egel hep
pen felved, hog raitnd kiese
teth ne hatalmager, Vign
Zatoc es ymadkoZatoc, hog
kesetette ne essetok Merx
a telok keez volna, de a test
koon. Masdozor is mey el
mene. ImadkoZec azon kee
deth, monduan En otjom
ha lehet hog e kennac el
nem kel en tolem menmi
banem alt mey Zevvessers
legon te adamatod Is mey
masdozor elique az orn.

- mestorqdet elql vottedvala
 Ímmar elfelettet fogadaso-
 -dath / Vígaz petor egeb kep-
 -pen felýeb / **h**og raýtad keser-
 5 -teth ne hatalmazzec / Vígaz
 -zatoc / es ýmadkozatoc / hog
 kesertetbe ne essetok / **M**ert
 a lelok keez volna / **d**e a test
 koor / Masodzor ísmeg el-
 10 -mene / Ínadkozec azon beze-
 -døth / monduan En atýam
 ha lehet hog e kennac el-
 nem kel en tolem menni
 hanem azt meg zenveggem
 15 legon te akaratod Ísmeg
 masodzor el íque az an-

175
u

gal. es monda. O Māndon
 nepner idugitoſe, tegodeſ
 mind wōrnac. Hoſ meſ
 Zabaduſbatnanac. 9 Galalor
 Bol Adam. es ewa ſirnar.
 es Ecaltīar te el iouetodeſ
 Hoſ meſ Zabaduſbatnanac. 9
 potolnac. Berthotol. Syme
 on. Hi tegodeſ. reſta. Hoſ
 Berthotol. Abraham. David.
 es mind. Hiſ dedok. Hoſ. Parni
 es. Naſor. ſeſſia. es. Botial
 lator. Zene. Janos. Baptiſta.
 Hi tegodeſ. meſ. Ecaltīar. es.
 mind. meſ. Ecaltīar. te el iouetodeſ.
 Minem. Ha

- gal • es monda **O Míndon-**
 nepnec íduqzítóye / tegödet
 mínd warnac hog' megh-
 zabadulhatnanac q' halaloc-
 5 bol **Adam •** es ewa sírnac /
 es kealtýac te el íquetödet
 hog' meg zabadohad úket
 pocolnac keñíratol **Sýme-**
 -on kí tegödet regtöl fogva
 10 kevant / **Abraham Dauíd-**
 es mínd kisededqk / Idest **Paruf**
 es naqoc / ferfiak • es **Azzoñial-**
 -latoc / **Zent İanos baptista**
 kí tegödet meg kereztoit / es
 15 míndonnec meg ýelontötte
 te el íquetödet / **Mínem ha-**

god vket setet segben de alad
bolortot tegodet emborgi nem
zetner val Lagara es fogat
tor mindon profetakinacm
Ni nem kazug lezon es min
don profetar minem boru
goc lezner ha emborgi nem
zet te miattad clagot lezen
Es soha meynem zabadiu
Mind remenadonec te ber
ned Emborgi nemzetner id
vazitoje es ha te meynem
fogatigol mind grot kea
tasban lezner Te kesod a
hadovut es meynem soha
nast az az pokolbeli odogor
Minem balalt fel mindon

-god úket setetsegben de a'ad
 bolatot tegodet emborí nem-
 -zetnec valagara • es fogat-
 -ta mindon profetaknac ❧

- 5 Nínem¹ hazug lezon / es mín-
 -don profetac mínem hazu-
 -goc leznec ha emborí nem-
 -zet te miattad elhagot lezen
 Es soha megnem zabadul

- 10 Mínd remenkodnec te ben-
 -ned Emborí nemzetnec íd-
 -vözítőye • es ha te meg<nem>
 fogatkozol / mínd oroc keal-
 -tasban leznec / Te kezdod a

- 15 haborut • es meg gőzod satha
 -nast / Az az pokolbeli ordogot
 Mínem halalt felz / mindon

---

¹ Tévesen *Mínem* helyett. L. egy sorral lejjebb helyesen.

Sonnc uesner te seged seged
 re. es ha te messagathozal
 es mind es veloy nes seged
 deth. Ha messagathozal es
 mind seged seged legner. es
 simindan. Alzet hies he
 tal. es vralodooknac den
 igalma3 mindonnet ala
 vetotekiner segalma3 te
 nepedner Es nuer uore al
 opafalohoz. es lele vliet
 alu von. mere al g Sonnc
 mer negezultet valares nem
 tungar valar mit selesnec
 Es vliet elvon von d mere
 es imondozet baymondor
 azon bezedot. seloper ne
 hi menibela atija mer

zomq̄ nez nec te segedsegod-
 -re • es ha te megfoǵatkozol
 es mĩnd ez velag nez teg-
 -deth / Ha megfoǵatkozol • es

5 mĩnd fogsagban leznec • es
 siramban / Azert tĩztos ke-
 -ra' / es vralkodooknac vra
 őrǵalmaz mĩndonnec ala
 vetotttek nec Irgalmaz te

10 neped nec Es meg¹ őrve az
 apastalokhoz • es lele őrket
 aluvan / mert az őr zomq̄
 meg nehezűltec vala • es nem
 tuǵgacvala mĩt felelnenec

15 Es őrket elhaǵvan el mene
 es őrmadcozeec harmadzor
 azon bezedot / Ielonnec ne
 -kĩ menbelol anǵal meg-

---

¹ Az összehűzés későbbi lehet.

crofit ven vter. Es lon elhag
yndonm. es hezvad ymord
tozic vala. Es lon q verey
mdeppen folde folo Lgp
penetis vter Ez heh n orybus
ymord vala. es q el moulora
elkgelir vala Crisus fethel
Judas vrygud vala Crisus tn
mibom alom ma megh ne
hezultek vala Sido neper
gonossay ma megronul
tomak vala Crisus siromla
Judas ozokval mguet al
nolifaymual Crisus verie
tozic. es ottat ymadga Ju
das el arultatote tozgn tri

- erősítven ítet • Es lön elbag-
 -gadvan • es hozýab ýmad-
 -cozícvala / Es lön q vereý
 miskeppen földé fofo Lqp-
 5 -peneth veer Ez helen crístus
 Ímadvala • es q el aruloýa
 elközelítvala Crístus felkele
 Iudas vígad vala Crístus ta-
 -nítvaní alom mía megh ne-
 10 -hezúltek vala Sido nepec
 gonossag mía megvacul-
 -tanakvala Crístus sír vala
 Iudas azokval mquet al-
 -noksagauval Cristus verít-
 15 -tözc • es attát ýmadga Iu-
 -das el arultatast tezön Crí-

17.
 Iusnar tami vami alufnar
 Judas koteletk zerez / Bogi
 wistof meq kigtozzer Eden
 vula 9 balalanac nag fa
 lese / auag veketese / Bogi
 magat ysa epdogenet ma
 tat naia Es mitoron ymad
 sagba a keent vula elvetni
 keenuala ymad sagba Bogi
 engedel messeteth ayaulana
 Veres vey kibol nasa Bogi
 iguendo mivelligetret mu
 tat naia meq ielont angal
 nar vna dionianaria Es
 e Helen be telec a zent Jnas
 mondvon Nappal es eyel
 kealtrec dgtted menngn

-stusnac tanítvani aluznac
 Iudas kötteleth zerez / hog
 cristost meg kötözzec Eben
 vala q halalanac nag fe-

5 -lese / auag rezketese / hog
 magat igaz embornec mu-
 tatnafa • Es micoron ymad-
 -sagba a keent rola elvetni
 keruala ymadsaga / hog

10 engedelmesegeth ayanlana
 Veres verq kibolatasa hog
 iquendq mivelköteteet mu-
 tatnafa meg felont angal-
 nac vra bizonitanafa / Es

15 e helen be telec a zent Iras
 mondvan Nappal / es efel
 kealteec elotted menroq

te dode en ymad Lagom
Mert seget seg nekil vafor
Jhesu betelic a ieyges dug
a peldazas Mert cristus
ymada Zent heliaffal mi
keppen meg vagon irua
keraki kenben helias nafi
ymad Lagoma merichbol
esok ndataniar Cristus ymad
Lagoma tefe ada veer net
lefolafat. Elias hegen yma
da. Cristus folom el noytos
van Zent lucas mondas
Zerent le terdepotven Elias
Elias tamit vahat fel birg
Cristus tamit vahat ymad

- te elõdbe en ÍmadLagom
 Mert setetseg¹ nekíl vágoc²
 Ithes betelíc a íégõzes • Auág
 a peldazas / Mert crístus
 5 ýmada zent heliással / mí-
 -keppen meg vágon írua
 kerafi keríben / Helýasnak
 ýmadLagara meńńekbõl
 esõk adatanac • Crístus ýmad-
 10 -Lagara teste ada veernec
 lefoľasat • Elýas hegen ýma-
 -da • Crístus földõn el nõýtoz-
 -van Zent lucas mondasa
 zerent le terdepõlven Elías
 15 Elýas tanítvańat fel hýva
 Crístus tanítvańít ýmad-

¹ Az első t-t későbbi kéz g-re javította.

² A második először *valoc*-t írt, majd az l betűt g-re javította.

koſni monybovala Elyna
ymad Logonac vanna
veritozie vala. Crisus
ymad Logon vana ketyt
vala. Haxmadzor es meg
keze a fiv mindon teron
tonet keze attat. atyd Zaba
dogmeg minket. es teef
vegeth ammu puztaſago
nkanac. es keſerüſegonkner
bolaffadel a Zabaditooth
kut mi atyanknar ſigat
tab Es oz angaloc mond
nac vala. Zene iſtenſeg ſez
ied. es bolaffad te zeked
nec ſfedelmes mindon
nec iduſſegeyeb. es

- kozní mongávala Elýas
 ýmadŁaganac vtanna
 veršttqzícvala / Crístus
 ÍmadŁaga vtan kq̄tq̄ztetíc-
 5 -vala / Harmadzor esmeg
 kere a fýv mındq̄n terq̄m-
 -tq̄nec kere att̄at / Atýā zaba-
 -dohmeg mĩnket • es teeġ
 vegeth ammu puztasago-
 10 -nknac • es keserúsegq̄nknec
 bolassad el a zabadítooth
 kít mĩ atýanknac fogat-
 -tal • Es az anġaloc mond-
 -nacvala / zent ístenseg rier-
 15 -íed • es bolassad te zeked-
 -nec hýedelmet mındq̄n-
 -nec íduqssegeřert / es

mind healt nat vala ugal
mat merner es foldner
adrianat banathwot Es az
dizendo es tizolendo agra
isten aharwan magat lewen
atwaforg zarent y flauat
es monowan En edes si
am iesus meghel gadnod
Bert weged te banatos ha
lalodnat heinnat es igadmag
Es az angalocat giuan es
modwan nehic te weged
a heogefat Masilnat
monidwe weged a wasse

mĩnd kealtnacvala őrgal-
 -mat mennec • es földnec
 ańńanat banattȳarol / Es az
 dílerendȳ • es tiztȳlendȳ atȳa
 5 őrten akarvan magat leven
 atȳasag zerent ȳ fiaual
 es mondvan • En edes fi-
 -am őresus megkel hadnod
 Azert veȳed te banatos ha-
 lalodnac keńńat • es őrĩadmeg
 őr az anȳalocat híuan • es
 mȳdvan nekĩc • Te veȳed
 a kereztfath Masĩknac
 monda • Te veȳed a vas ze-

Országos Széchényi Könyvtár

gebet. Es donkepen mon
 da as gebiet. as gebet. as
 ia valo zerehul. Es as
 toh en tolem as en flammac
 iesusnat. as en parantio
 latimba megisa e kientas
 mind teard gaituan mon
 danac. legen zont ihsen
 ner zont. as. Es a is
 venek mind egeymde eg
 mas. vrom e kessengel iesus.
 as Es monda as esd. as
 e kessengel. kien. as
 toh te mindgubato as.

- geket • Es ezönkeppen mon-
 -da az egebíneć / Az egeb hoz-
 -ía valo zerekről • Es ágga-
 -tok en tőlem az en fíamnac
- 5 íesusnac / hog en paranlő-
 -latímba meg íga e kent / es
 mínd terd haýtvan mon-
 -danac / leğen zent ístensegőd-
 -nec zent akarattá Es el íq-
- 10 -venek mínd egetőmbe eg-
 -mas vtan ez kesseggel íesus-
 -hoz Es monda az első • Veged
 e kereztűfath / kín megfeszűlte-
 től te míndőnhato atyadtol

Országos Széchényi Könyvtár

A mas angul monda. Veged
e Zegeket te kezerd. es labaid
altai Zegezm. Es a boarmad
monda. Veged e tuijfk coro
nat. Iki miath te feydedth
altai veric. Es a negedir mon
da. Veged ez epeth. es ez ere
toth. Ez onkeppen minden
Zerzamat. es kesseget nehi
adaac iesusnac. Ieterdepel
ven iesus g. Zomeit. es kezer
methe sel emelven. Toibat
lon unkeppen elbagjad.
Van latvan e kesseru Balak

- A mas angal monda • Veged
 e zegeket te kezeid • es labaí
 által zegezní • Es a harmad
 monda / Veged e tíuísk coro-
 5 -nat / kí míath te feýedeth
 által veríc Es a negedíc mon-
 -da Veged ez epeth • es ez ece-
 -tõth • Ezõnkeppen mĩnden
 zerzaammat • es kesseget nekí
 10 adaac íesusnac / le terdepõl-
 -ven iesus õ zõmeít • es kezeít
 meńbe fel emelven Tahat
 lõn mikeppen elbagǵad-
 -van latvan e keserú halalt

Országos Széchényi Könyvtár

Jesús monda legón atya
iennec zene atiarattyon
Tasot kogelben lata undast
es a ierusalem nepeas fel-
kesalven es gorsón fegverge-
ket Igue tamitvainiboz es lele
ghet el aluvam es monda
nehic O petor. Mire baga-
tok el engymet. O Imos Egn-
heppen az egelynehas monda
harmadzor is mety tamitva-
iniboz igue estmeg lele vket
el aluvam Es monda nehic
alugatot inrmayes tiv
godgatot mevt el kogelgeth

- Iesus monda / legön atya
 istennec zent akarattya
 Tahat közselben lata iudast
 es a ierusalem nepeeth fel-
- 5 -kesülven / es görson fegverőc-
 -kel / Íque tanítvánihoz • es lele
 őket el aluvan • es monda
 nekic **O petor ? Mire**¹ hağa-
 -tok el engömet • **O Ianos / ezön-**
- 10 -keppen az egebýnekees monda
 Harmadzor ísmeg tanítva-
 -nihoz íque / esmeg lele őket
 el aluvan • **Es monda nekic**
Alugatóc ímmar • es ív-
- 15 -godgatóc / mert elközselgeth

¹ Az *M* alatt eredetileg *ha* állott. Valószínűleg a scriptor javítása.

az idy es emborner d arul
tatic dyngs dāner kezeke
keletor sel menhōne cleide
Ekeppen iesus tudvan
mindon iguendghet 9 wa
ia valohat el crede es mon
da nehic kith kezeke ok
mondanac d nazaretheli
iesos Mondan nehic En va
gor dext hog ge monda
9 nehic en vaggot ottom pa
tra esener es mind a faldā
hullanac es mek kerde vlt
kith kezeke legottan azoc
mondanac d nazaretheli
iesos felede iesus Mondan

- az ídő • es embőrnec el arul-
 -tatic bŷnőşoknec kezeibe
 keŷetőc fel menőnc eleibe
 Ekeppen íesus tudvan
 5 mındon íquendőket ő rea-
 -ja valokat / el erede • es mon-
 -da nekíc / Kíth kerestők • ők
 mondanac / A nazarethbelí
 íesost / Monda nekíc • En va-
 10 -goc / Azert hogé ezt monda
 ő nekík en vagók / ottan hat-
 -tra esenec • es mınd a földre
 hullanac • Esmeg kerde ýket
 kíth kerestők / legottan azoc
 15 mondanac / A nazarethbelí
 íesost • Felele íesus / Mondam

147
74

nehtos meret en vafoci
 Bert ha engomet blestet
 bot affatet o samit vahim
 ath belesged / bog o befed
 bat mondot vala bebetnet
 kaker ennehom adal at
 iam egget sem vstottem d
 kagzulec Judas merfiget
 te bog / ~~et~~ mer apola
 Monda nehi iesus bara
 tom mire iottel Judas leg
 ottom iesus bog mene as
 monda nehi Joudag me
 for O mer apola ~~et~~
 Iesus monda nehi O
 Judas beketkadesse dnuq

nektȳc mert en vaȳoc •
 Azert ha engȳmet kerestȳc
 bolassatȳc el tanítvańńm-
 -ath bekesegegel / hoȳ a bezed

- 5 kńt mondot vala betelnek
 Kńket ennekȳm adal at-
 -sam / egȳget sem vezttȳtem el
 kȳzzńlȳc ńudas meg kȳzelńt-
 -te hoȳ ńtet meg apolna /

- 10 Monda nekń ńesus Bara-
 -tom mńre ńȳttel • Iudas leg-
 -ottan ńesoshoz mene • es
 monda nekń ńduȳzleg me-
 -stȳr Es meg apola ńtet

- 15 ńesus monda nekń O
 Iudas bekelkȳdessel / Auag

Apalassal oculod el em.
dyrnet fiat. Eabot el io.
veen ragador es megh.
toretne vlet. Aft latrom.
Sent Petre hiene tyet
Monda haath tyet vi.
vompes nem voren reis.
tof nar feleletis. Banem
legatim a pifper Zolgonia.
nar el voga job fileth, hi.
net neue vala malus
Mondor neht iefus Tofd.
Be Gredet Biuelebe. Mett
muid ahot hih tyet vion.
nec tyet mia vefnet durg.

Seindt

- Apalassal arulod el em-
 -bõrnec fíat • Tahat el íq-
 -veen ragadac • es megh-
 -tartac ṽtet • Azt latvan
 5 zent Petõr kíueue tõret
 Monda haath tõrrel ṽy-
 -íonc • es nem vara crís-
 -tosnac feleletíth / hanem
 legottan a píssec zolgafa-
 10 -nac el vaga íob fíleth / kí-
 -nec neue vala malcus
 Monda nekí íesus Teged-
 -be tõrõdet híuefebe / Mert
 mínd azoc kík tõrt veíend-
 15 -nec tõr mía veznec • Auag

aleytod hog nem herbet
nem en alyamat es adna
emadon tobbet tigeniet
seveg angalmat Osta azer
mordana lebetoc as fi
zeniet appolmat seged se
ge nehil in igas magdal
mazhatnatat. Kinet a
methei angali seveg
lebet Eg legio quia seveg
regni toruende hat. Ego
emboc regni dicit a hien
has seveg angali. Bat ven
Ego angali regni. Li Zam
ra emboc ticti velagot
ma. Aua velag Zente.

- aleýtod hog nem kerhet-
 -nem en atýamat • es adna
 ennekõm tõbbet tízenketh
 sereg anǵalnal • Olha azth
 5 mondana / Lehetõc az tí-
 zenket apostoknac segedse-
 -ge nekõl / Ha ígaz meg otal-
 -mazhatnanac / kínc a
 meńńeí anǵalí sereg
 10 lehet Eǵ legio / auag sereg
 reghi tõruenbe hat ezõr
 embõrt tezõn / Azert a tízen-
 -keth sereg anǵal / hetven
 ezõr anǵalt tezõn / kí zam-
 15 -ra embõrí ńeíw velagot-
 mia / Auag velag zerte

oðloch dæm 30iu 3ent 3on
 vifmond: En eð omfal
 het ven oð eor fegvesfak
 meg verth: Ezenthet feg
 an 3in 3ak mæmth gūn
 meg. Oð a 3e moridana
 3en, petre nec/ nem kel
 bog engemet fegat feged
 mæmth: I mibepth 3en
 3. iufor. Mæc e 3eppe kel
 lenn: E kent kik adod en
 nehm a 3 en atām nem
 ahoxodee bog meg iām 3
 legottam bog filer ille a 3on
 idolm meg vifatte væt m
 Monda: iefus 3 fofaffag

- ozloth / Arañ zaíu zent Ianos
 vǵmond / ha eǵ anǵal
 hetven ǵth ezǵr fǵgvezesǵket
 meg verth • Tizentket sereg
 5 anǵal tahat míníth ǵǵzne-
 -meg / Olha azt mondanafa
 Zent petǵrnec / nem kel
 hoǵ engǵmet seǵel / seǵeled
 magadat / mikeppen telneche
 10 az irasoc / Mert e keppen kel
 lenní • E kent kít adot en-
 -nekǵm az en atǵam nem
 akarodee hoǵ meg íǵam azt /
 legottam hoǵ filet illete azon
 15 ídǵben megvígazta útet 𐌆𐌆𐌆
 Monda íesus az socassag-

76
noli totteret michepten
tolpura tynochel es ruidac
hal magsforn engometh
Naxi pridon napon ve
letor volam a templemka
tinet van es engomet nem
turtottatamer de es noli
tolp es fets fegner fets fegner
Ih Nemi nemie doctre
mend hadox asan kappelen
O kappelen judas hog en
kappa fiamnac hi tnet
michodvula on fiam
guldovula lallodion tven
fets fegner michepten
nem fets fegner de fets

-nak • Íõttetõk mîkeppen
 tolvaýra / tõrõckel • es rudac-
 -kal megfogní engõmeth
 Nam mîdõn napon ve-

- 5 -letõc voltam a templomba
 tanetvan • es engõmet nem
 tartottatok meg / de ez attú ídõ-
 -tõk • es setetsegnec hatalma /
 Íh Nemínemú doctor vg-

- 10 -mond bodog azzon kepeben
 O kegõtlen Íudas hoğ en
 kegõs fiamnac / kí tenekõd
 mestõrõdvala orlalat ze-
 gõnlõdvala / lelõdben teven

- 15 setetsegnec mívelkõdetíh
 nem velagossagat / de setet-

Iegnet wæghættel. Tabat
 o kumbvaim. Væte elþag.
 þan wimð elþættnat in
 Zent Bernald Bodog oð
 þos hepeðe vðmond O
 hepe iefus O hegetnes
 iefus O regalmes iefus
 O vīgsto iefus þol van
 nac atte regalmes fagid
 senta minn en þu denegð
 regalmes þu þol minnac
 oð enþogð. Es is a þornal
 lotot. Eufet oð oð æp
 kinnep. með elegit
 min. Ninnep. in ægðet

- segnec megtartottal / Tahat
 ɔ tanítvaíí útet elhağ-
 -van mínd elfutanac 𐌆
 Zent Bernald bodog az-
 5 -zoí kepebe ýgmond O
 keğos íesus O keğelmes
 íesus O írgalmas íesus
 O vígazto íesus / hol van-
 -nac atte írgalmassagíd
 10 senkí nínlen kí tenekod
 írgalmazon / Hol vannac
 az emborɔc • es az azzoíal-
 -latoc / kíket az ɔth arpa
 kíínerrel meg elegíttottel-
 15 -vala / Nínlen kí tegodeth

meq' e' meoren. **H**ol pennac
 az itossigoc. **K**ihet. az apa
 stololinnac. **o**ttal. **F**ine. **d**iso
 haral. **i**mmac. **t**eggedet
 mino. **s**hottanac. **r**es. **m**arb
 te. **s**iro. **a**ppadal. **i**nesallodm
 kelloe. **v**onna. **z**ent. **i**acul. **n**on
dasa. **z**erene. **E**n. **e**st. **n**acotm
mihet. **p**ep. **i**dogat. **t**he. **d**ine
nene. **e**n. **t**olent. **j**es. **a**snat
ung. **f**ogusa. **c**ocot. **n**acotm
in. **d**ac. **e**n. **y**ol. **i**mes. **t**he
nem. **i**ngent. **i**fy. **v**lanta
es. **a** **f**idat. **p**oc. **v**ac. **t**he
kedat. **v**ac. **t**he. **i**ngent. **n**ol
mes. **i**ngent. **t**he. **i**ngent.

- meg esmerŷen / Hol vannac
 az tíztőssegec / kiket az apa-
 -staloknac attal • Íme bízo-
 -nával ímmar tegődeth
 5 mĩnd elhattanac / es íncab
 te síro añaddal tarsolkodní
 kellőtvolna zent iacab mon-
 -dasa zerent En esmerőím
 mikeppen ídegőnek elme-
 10 -nenec en tőlem Iesusnac
 megfogasa coron megen va-
 -la lak eg gől ŷmegben
 nemínemw ífŷv vtanna
 Es a sidoc fogac ŷtet / Az
 15 kedeg nekik haėvan a gől
 íngőth / mezítelen elfuta ő

17
tolget Nemet doctoroc mon
gac hog' a3 embge let leg
kisset Zene Jans openstod
Nekic v3 mononac hog
Zent Jans evangelista
Es v3t dger v3nch an
nas p3 p3thos Mero a3 an
nas p3 p3t v3la C3p3f
nac ip3 hi tanalet
adot v3la n3 sidofinat
hog' e3 embgenet iob mag
k3p3 n3 loc nepere Ozent
n3p3 te Zent f3nd. K3p3ne
M3p3 O Aug3loc at3s
K3valen f3ndat O men
eg3 O L3l3goc O embge

tqlqç / Nemeŕ doctoroc mon-
 -ğac / Hoğ az embqç lqt leğen
 kisseb zent İacab apastal
 Nekİc vğmondnac hoğ

- 5 Zent İanos ewangelİsta
 Es İtet elqzer vİuek An-
 -nas pİspqkhqç / Mert az an-
 -nas pispec vala Caýfas-
 -nac İpa / kİ tanaLoth

- 10 adotvala a sidoknac
 hoğ eğ embqçnec İob meg-
 halni a soc nepert O zent
 atıa te zent fiad kqçqzue
 vİtetİc O Anğaloc attı

- 15 keraltoc huztatİc O meñ • es
 egek • O İllagoc O embqçqç •

O lalkosor O Zeng alhuc.
 Ozen padohad a bebedes
 refusa o Baranca hi a
 fuzosor hoggavala Es gon
 doljademex Met nax se
 bafegget vizit vole vitz
 Bonellat tution hogven es
 hievala vitz handfom
 valkigge es gonheppen
 o for heinnarol gondol
 Es hogue non nistelen
 labbal vala es a hogue dne
 hi el gvidvala hiegnitich
 es o labait cedron vhe al
 tala beveden fegget vomban
 vitz / arce lafchies es o quia

- O lelqşoc O zent atyac /
 Oztan fordohad a bezedoth
 íesusra e baranra / kí a
 farcasoc qşzot vala Es gon-
 5 -dolıadmeg / Meı nağ se-
 -bşseggel vızıc volt ıteth
 kştellet íakon kşten • es
 útıcvala ıtet kardfoccal
 valkşbe • es ezşneppen
 10 q şoc keńıarol gondol
 Es kşes vton meztelen
 labbal vala • es a kşuec q ne-
 -kí el tşrıkvala kşmeıth
 es q labaıt cedron vıze al-
 15 -tala hertelenseggel vonvan
 ıtet / arcel le eseek • es q orla-

iana mundongol neta
 rofule. Es a pappi idip
 Battoral herde Elgarog
 tennipant vana. Es a
 a tudomortionat. Cornig
 p. mixel semmip neta
 fele. Mexe idonvata
 bog mmo elbattar vala
 vax. Es a. 9 amofagavol
 monda. Es mibvati neta
 Ntine engomex herde
 herdoged alopat fili ba
 lottac. miet aloc tuggar
 mth en mondotam. bog
 et mondotavolna. egge
 a. 3. Solganac orel Lapa
 iefofes monda neta

- sara mĩndonostol megve-
 -rosule / Es a pispek fesust
 kettorol kerde • Elqzer az q
 tanstvanstvanrol • es az
 5 q tudomañarol • Tansth-
 -vanrol semmst nem
 felele / Mert selonvala
 hog mĩnd elhattacvala
 vtet • Es az q tanosagarol
 10 monda • Es nĩlvan nectoc
 ? Mĩre engomet kerdez
 kerdged azokat kĩk hal-
 -lottac / mert azoc tugggac
 mst en mondottam / hog
 15 ezt mondottavolna / eggc
 az zolganac arlel lapa
 iesost • es monda nekĩ

407
Ekeppen feler a p p p
net Es mind Gok ellen
sem m gonogt nem mon
da harnem alazatos es edos
Besedoket felehen mondar
ha en gonogt Zoltam tannu
bizonyogot tag agondrot
ha kedeg ioofg Zoltam mi
re veeg orcel engometh
Of ha ozt mondmair
ha en besedgimbe vethoz
tem mongad quagh
mutassad mellen ha
kedeg valarmellen meg
nem iegbe mive veeg
engometh. Mert vsmond
Zent Agoston doctoorki atta

Ekeppen felelzee a pispok-
 -nec / Es mind ezok ellen
 semmí gonozt nem mon
 da / hanem alazatos • es edqs

- 5 bezedqket felelven monda /
 Ha en gonozt zoltam tanu
 bizonsagot teg a gonozrol
 ha kedeg footh zoltam / mí-
 -re veerz arcel engqmeth

- 10 Olha azt mondanaía
 ha en bezedqmbe vetkqz-
 -tem / mongad / auagh
 mutassad melben / ha
 kedeg valamelben meg-

- 15 -nem iegzez mire veerz
 engqmet / Mert vgmond
 zent Agoston doctor / kí atta

iesus nac as arcel Lapast
 nem a barnadee hog vte
 mennei tiz meg emesten
 duag fold elnetneie. vng
 gedoged be heletner. duag
 egas nemu kenekial ken.
 ratner Es kende vte ama
 Cassas pispahes. Bolot a
 Sergetys sidor. es a vengk
 meg galeligzetenetvala Me
 gontvala iesusai. es liguet
 vala iesuso sent petros
 mas bantmanais kivala
 es mergete a pispahner es
 be mene vele a pispac pi

- íesusnac az arcel lapast
 nem akarnadee hog' útet
 meññei tüz meg emeztene
 Auag föld el ñelnefe • vağ
 5 ordoggel be ñeletnec / Auag
 egeb nemú kenokcal ken-
 -zatnec Es külde útet annas
 Caýfas pispøkhez / holot az
 zerzetos sidoc • es a venøk
 10 meg gülekøztenek vala / Me-
 -gøn vala íesussal • es køuetí-
 -vala íesust zent petør • es
 mas tañstvanñais kí vala
 esmerøfe a pispøkñec • es
 15 be mene vele a pispøk pñt-

varaba. Zene petre al
vala kiuil az ayton. ka
mene a mas tunitvates
monda az ayto tuctonac
es Be. Bolattata Zentz pe
tyre. Es monda Zentz pe
tyner az ayto tucto tecth.
Nemde thees Embgner
tunitvati kazzil valo ha
gee. Monda Zene petre
Nem vogyor Omnoton kof
hi mene legottan tik Zola
Alnak vala a Zolgar es a
Zolgaloc a tuznel. mert
hided vala. es magokas

- varaba / Zent petor al
-vala kíuıl az aŷton / kí
-mene a mas tanıtvań • es
monda az aŷto tartonac •
5 es be bolattata zenth pe-
-tort / Es monda zenth pe-
-tornec az aŷto tarto leań /
Nemde thees ez embornec
tanıtvańı kózzıl valo va-
10 -gee • Monda zent petor
Nem vağoc Onnaton hoğ
kí mene legottan tík zola
Alnak vala a zolgac • es a
zolgoloc a túznel / mert
15 hídek vala • es magokat

melegittik vala. es vala
Zent petor o kottor. es
magat melegittik vala
Mondanac neli Nemde
thees o tamitvati kottul.
valo vage Emeq magat
gada. es monda Nem va
gor. Vymond Zent Am
bucus. Hext tagadameq
Zent petor. mert odtalan
foga Balakra. Hox nem
tagadameq nem Zent
es kottor. nem o kottor
Hox nem o fidoknac pr
vaxaban odt tagada. Bal
iesus kottor vala. kottor

- melegíttik vala • es vala
 zent petor q kőztőc • es
 magat melegíttűala 𐌹𐌹𐌹
 Mondanac nekí Nemde
 5 thees q tanítvarí kőzzúl
 valo vage Esmeg megta-
 -gada • es monda Nem va-
 -goc / Vgmond zent Am-
 -burus / Azert tagada meg
 10 zent petor / mert octalan
 foga halalra / hog nem
 tagadga meg nem zenth
 eghazba / nem q hazaba
 hanem a sídoknac pít-
 15 -varaban oth tagada / hol
 íesus kőtzve vala / holot

igassag minleris keues
vattarva monda eg' az
Zolgar kazzul amac ro
kona kynes zent petre
filet el vryta vola Nemde
lontalake en tegydet gbelc
a kereben: es g kazzulhera
lo vryt: nelvedes agt ma
tat ya hog' g kazzulac va
lo ley. Es kezde meytayad
m: es eskodm hog' nerrt
es merte volna az embre
a kith mondana. Es mey
ottom tih Zola Jttes be telec
az iraa ki vrymond. Meze
vetted es megyymet en gozam

- ígassag nínlen Es keues
vartatva monda ég az
zolgac kőzzúl / annac ro-
-kona kýnec zent pető
5 filel el vagta vala / Nemde
latalake en tegődet ő vele
a kertben • es ő kőzzúlőcva
-lo vag / nílvedes azt mu-
-tatýa hog ő kőzzúlőc va-
10 -lo leg • Es kezde megtagad-
-ní • es eskődní hog nem
esmerete volna az embőrt
a kith mondana / Esmeg
ottan tík zola • Íttes be telec
15 az íras / kí vgmond • Mezze
vetted esmerőymet en hozzam

Deteneh engomet mikop
pen valatost magod
nar. Itz mehtelic a zep
regzes. Met tabat Zent
petre salamonnal. tagad
mey istent. Met v va
gan az o hotveben meht
u van Salamon keral
azorhotuac Zauara Zent
petre leathotuac Zauara
Salamon Babannar iz
tossere. Zent petre a
leannar feletere. Dema
ya mindomilner iooth
toth vala. Meve folo
mont kerala tottenla

- Vetenek engomet mškep-
-pen vtalatost magok-
-nac • Íth meg telíc a reghí
feğzes / Mert tahat zent
- 5 petor salamonnal tagada-
-meg ístent / Mert vg va-
-gon az o kóníveben meg-
írvan Salamon keraí
azzońoknac zauara / zent
- 10 Petor leańoknac zauara
Salamon balvannac tíz-
tősegere / Zent petor a
leannac felelmere / Dema-
-ga mındoníkneć sooth
- 15 tōth vala / Mert sala-
-mont keraía tōtte vala

es veloginat. ozogorban
 zent petzet pispotche le
 lobinet ozogorban Jesus
 mayfordala. es tephente
 zent petzet tefti zomene
 es meq emlehoger. vronc
 iesus mondesaral. nulle
 mondot vale nelli kock mag.
 len tik zolna oddig krom.
 zoe vlet meytayndawes
 zent petzet emene ighn ke
 serren. sira. es az y marm.
 Laiat vifeliapla kentele
 dyorban. kum. kumet. mag.
 keni vula. es petziat. zae
 naktayndala. d. papi. ferdem

- ez velagnac • orzagaban
 Zent petört pispocke le-
 -lõknec orzagaban / Íesus
 megfordula • es tekente
 5 zent petörre testi zõmevel /
 es meg emlekõzec vronc
 íesus mondasarol / melet
 mondotvala nekí hog´ mîg-
 -len tîk zolna addig harom-
 10 -zor ýtet megtagadnaía • Es
 zent petör elmene ígõn ke-
 -serven síra • Es az õ catrîn-
 -laíat víselíuala kentese
 vÿaban / kíuel kõnúet meg-
 15 -kení vala • es orlaíat zar-
 -raztÿavala / A papi feÿedelm

es mind egyebet hamisítan
noszogat keresztet való, g
ellené. Hogy vót meg olta
es nem telene. Got hamis
tomok elque igazhet Elger
keth hamis tano elg allom
mondomac. Ez est monda
Hogy meztokethi stemmet
templomat es gortmord
napon az van es meg
fel allatgortia Es okhna
nemvala illendó tano
sagoc Es falketh a sido pap
sejeden monda neth Sem
mit nem feleke ezre mith

- es mÍnd egebec hamÍsta-
-nosagot keresnecvala ȝ
ellene / hoĝ ųtet meg ȝlnec
es nem lelenec Soc hamÍs
5 tanok elȝue íȝuenec Elȝzer
keth hamÍs tano elȝ alla • es
mondanac / Ez ezt monda
hoĝ meĝtȝrhetÍ ístennec
templomat • es harmad
10 napon az vtan esmeg
fel allathhatta Es azoknac
nem vala íllendw tano-
-sagoc Es felkele a sído papÍ
feȝedelm monda nekÍ Sem-
15 -mÍt nem felelze erre mÍth

Got te allenod samulnat.
Jesus kedeg vesteg balgort
vala. Es a sido papi fere
delm monda nehi En ked
lek. az elo istenre hog meq
monyord nehiogt ha te
vogy a cristus aldot isten
net fia Monda nehi ihs
Te mondad. Bizonaval
mondom nehiogt. Hog
matosfogva lattatok em
bognet fiat ulmi olti is
tenner iogafelol es igm
men nehi net kadibe Es meq
vogyator rubinat mondan

- ezqk te ellenqd tanulnac /
 Iesus kedeg vezteg halgat-
 -vala • Es a sido papí feýe-
 -delm monda neki En kerd-
 5 -lek az elq ístenre hog meg-
 -mongad nekqnc ha te
 vag a crístus aldot ísten-
 -nec fía / Monda neki ihs
 Te mondad / Bízoñaval
 10 mondom nektqc / hog
 matolfogva lattatoc em-
 -bqrnec fiat úlní a'fa ís-
 -tennec íogafelql • es íqní
 meñíeknec qodíbe • Es meg-
 15 zaggata ruhaíat / mondvan /

2
Mog koromla iſent. Mies
teſſye meges a tamochal
Im iol Gallator a corom
laſt / m lattaſt tiz neitok
legottom oſi Galaſna ieler
vter / es Baggyapanar ne
hi or Laiara / es Be feder
o neki or Laiat. Sent Ma
the minnſ monſa / met
nem verhetic vala vter
lat van neki or Laiat i
kevanſogofnat / dzer vter
Be feder / es mind etaltoi
es et Zalka a nanvols

- Meg karomla ístent • Míth
teeztoc meges a tanockal
Ím íol hallatoc a carom-
-last / mí lattatíc tú nectok
5 legottan ok halakra ítelec
ýtet / es hagýapanac ne-
-kí orlaíara • es be fedek
ok nekí orlaíat / Zent Ma-
-the mínth mongá / mert
10 nem verhetícvala ýtet •
latvan nekí orlaíat íí
kevansagosnac / Azert ýtet
be fedec • es mínd etaltal •
es etczaka a náualas

26.
sidoc vter vereh nakhon
nehic palmarat orla
iahos veruen es mond
nar vala. Crisus mong
nehant iguendoot, hi az
a hit te tegoder ite. Hoz
de tehet dauid profetula
sa. En Barmmon fangamar
a Bynofor, mey Bofittur
9 alnalfagphat es de feder
orlaigt. Ith Becheit az
wab, hi yfmond En elle
ngm gonoffagot. Salamar
ayocet, es gulo segnet de
Zedeuel mey higt nühoge.

- sídoc ýtet verek riakon
nekíc palmakat orla-
-šahoz veruen • es mond-
-nac vala • Crístus mong
5 nekõnc íquendõqt / kí az
a ki te tegõdet úte / hog
be telnec Dauíd profetala-
-sa • En hatamon faraganac
a býnõsqc / meg hozzíttac
10 õalnalsagokat • es befedec
orlafat • Íth be telíc az
íras / kí vgímond En elle-
-nõm gonossagot zolanac
aýoert • es gúlõsegnec be-
15 -zedeuel meg kornúkkõze-

nich ongometyllis magis
 danielis per dazorh meo
 takot uisus danielis de
 dolentia uala. Daniel uis
 agnomat. Crisus a Bonkep
 pen. Daniel hams fudam
 nait. Crisus hams fano
 tint. Daniel datus elget
 xpus a sio psser dty
 Mea. Monno Sent Be
 nito dicit. Idus alt
 hennatus ois adit. Ann
 as. Angelot. Hennat u
 nent. Hatt. mer. fozte
 teat. Daniel. per. es

- nek engomet • Íttes megtelíc
 daníelnec peldazasa / mert
 tahat crístus daníellel va-
 -doltatík vala / **Danél** íríg
- 5 -Legmíat / **Crístus** azonkep-
 -pen / **Daniel** hamís feşedelm
 míat • **Crístus** hamís tanoc
 míat / **daníel** daríus elqth
 xp̄us a sído píspqc elqth¹
- 10 **Mert** vgmond zent **Ber-**
 -nald doctor **Ío** íesus atte
 kevanatos orladat / kíre
 az ángaloc kevanac <ze>
 nezní nállal meg fertqzte-
- 15 -teek / kezqckel verec² • es

¹ Az ρ feltehetőleg v -nek indult.

² A második e -t valószínűleg a scriptor javította i-ből.

15
vubaroal be sedek Gots
a kesseru sebekner sem
engedenec. Begge a vrom
tanalet tanalet tanalet
mind a sido papi feyedel
nek. es a sido nepelner
veemi. Idest seniores iesu
va. Gof vter galatra od
nat. Kotsven elpozaak
vter. es odar poncio pi
lato snac a feyedelmekinn
Eorbot latvan Judas Ez
iesu el ovulta vala. Gof
Korbozot volna. meq. oda
a Karmis elst perst a
sido papi feyedelmekner

- ruhaval be fedeeek Sõth
a keserú sebeknec sem
engedenec / Reggel az vton¹
tanaLot tanaLot tartanac²
- 5 mĩnd a sido papi feýedel-
-nek • es a sido nepeknec
veenĩ / Idest senfores íesos-
-ra • hogó ýtet halalra ad-
-nac / kõtõzven elhozaak
- 10 ýtet • es adac poncio pí-
-latosnac a feýedelmek 𐌆
Tahat latvan íudas kí
iesost el arulta vala hogó
karhozot volna / meg ada
- 15 a harmíciz ezíst penzt a
sido papí feýedelmeknec

¹ Az *o* olvasata bizonytalan. Lehet az egy elrontott *a* is.

² E sorral egy magasságban a jobb margóra grafitceruzával rajzolt csillag van.

es a benghene, mondvan
 Bruch vallottan, merth
 as igas vert el arultan
 Is ysmund bent Ambu-
 rus doctor. Lat van Judas
 mert karbolot volna tabat
 meg es meruen gonossapit
 legottan mondanac or sida
 Mith gondolont vele te las
 sord, of en azt mondanac
 Mi raitont mi aal benne
 En igas te mi velkodesod
 meg ielontetir Nemet
 doctoroc ysmondnac, Roj
 vafienapon habvan a
 felamadaft, kottelle ma

- es a venőknek / mondvan
Bínt vallottam / merth
az igaz vert el arultam
Íth végmond zent Ambu-
5 -rus doctor • latvan Íudas
mert karhozotvolna / tehát
meg esmeruen gonosságot
legottan mondanac a sídoc
Míth gondolonc vele te las-
10 -sad / oí ha azt mondanac
Mí ráýtonc mí aal benne
ha igaz te mívelkødesød
megh ieløntetíc / Nemel
doctoroc végmondnac / høg
15 vasarnapon halvan a
feltamadast / køtellel ma-

211
135
gat es napon abegumey
Lahatylacuan Judas mear
met. d. gualta. Bap. kauso
Sott volha / penitencia
temubren may ada a
fido. papi. seyedel metner
a kermes pengt. es a ven
sidolnac monda. dectos
tem. met. az. puz. vactos
d. oculum. a. temptom
d. Bap. a. puz. es. d.
ment. kottel. magot
meg. ahaga. huc. vuz
Kead. Bent. puz. papi
monum. O Judas min
dymel. Byns. es. Bodog

- gat az napon akasztameg
Tahat latvan Iudas / mert
ki¹ v̄tet el arulta hog karho-
-zoth volna / penitenciára
5 remúlven meg ada a
sido papí feýedelmeknec
a harmícz penzt • es a ven
sidoknac monda / Vetköz-
-tem / mert az ígaz veerth
10 el arultam / a templomba
elhagítvan² a penzt • es el-
-mene kötellel magath
meg akazta / kíre v̄g
kealt zent gergor papa
15 monduan O Iudas m̄n-
-dõnnel b̄ynõsb • es bodog-

---

¹ A másoló lapszéli betoldása.

² A scriptor sorközi betoldása.

6.
tuland te voltal. Bit ic
lon volta nem vonth
ve ifensz, de a ketter
vonth kette. Met v
mond ex doctor az igs
Bollefgral. Also idugger
mey hammi a binc. Ma
lod Nem ketollgodm Bora
natoch, mert magath
pogde mey gli hi igs
bivonal penitenciar
nem fordulduag nem
theer. O gong tofer zu
das hamms byngiden le
lettel. Pesagot kette. met
te mesagodat avulas te

- talamb te voltal / Kít íe-
 -lön volta nem vonth
 vr ístenhöz / **de** a ketseg
 vonth kötélbe / **Mert** vg-
- 5 -mond ég doctor az igaz
 böléségről / **Első** íduősseg
 meg hanní a bínt / **Ma-**
 -sod **Nem** ketölködni bölä-
 -natoth / mert magath
- 10 oröcke meg ölf ki igaz
 bíronal penitenciára
 nem fordul / **Auag** nem
 theer **O** gonoz tqseer Íu-
 -das / hamís býnökben le-
- 15 -leteel / vrsagot töttel / mert
 te mestörödet arulas ze-

rent el attad Nepetner ala
mfnariat meg vroguan'os
fufbenfer hi legodet kefte
vitoth valla vafagra es el
arulas fa / mert te melfgodet
arulas zerent el attad eret
neksegt teven / mert a ke
reften hitget el boguan es
alnahfayban magad tohelle
toft vid Es embor halalban
leletel / mere azartadan var
meg ghen es megbantvan
Mert a var otletet oha te
votal legottan mint ma
gat meg alahfauhete Jarada

- rent el attad / Nepek nec ala-
-mísnafat meg vrozuan / az
fõsvenseg kí tegõdet kesce-
-rítõthvala vrsagra • es el
5 arulasra / mert te mestõrõdet
arulas zerent el attad / eret-
-neksegõt teuen / mert a ke-
-reztýen hitõth el hagvan • es
alnaksagban magad tõkelle-
10 -tõst víd Es embõr halalban
leletel / mert az artatlan vert
meg õlven • es megbantvan /
Mert a ver õtlesnec oka te
voltage / legottan mínt ma-
15 -gat meg akazta / kette zacada

es o belī mind kī omīa
Mert nem illīc vala hog
iben Bimmel. Hecce letor
Zoiacol kī igne. Hog en albe
fiomat votte vala aldozot
ra. es hog dragolatos Zoi
megebehtē vala. es mege
Lokoltē vala. Ich betelic o
ixas kī vifmond. Allōp
nat o fildr. Kerafor. es fye
delmet eybe gulekgeuer
arifus ellen. Ich betelic o
peldazot. Mert tūzot ar
fus samfonnal ellen. Segna
ndatit. kī megeagon. Judi
kōnveben. wēan. Samfon

- es ȝ belí mínd kí omla 𐌵
 Mert nem íllíc vala hog
 ífen bínnel ȝortȝȝȝt lelȝcnec
 zaíarol kí ȝne / hog en aldot
 5 ȝíamat vȝtte vala aldozat-
 -ra / es hog dragalatos zaíat
 meg bekeltevala / es inegh-
 -Lokoltavala • Íth be telíc az
 íras kí vȝmond • Allapa-
 10 -nac a ȝöldi keraíoc • es feȝe-
 -delmcc egbe ȝúlekȝzenec
 crístus ellen • Íth be telíc a
 peldazat / Mert tahat crí-
 -stus samsonnal ellensegnec
 15 adatic / kí meg vaȝon Iudít¹
 kȝíveben írvan Samson

¹ Az eredeti t-t későbbi kéz áthúzta, és cū-t írt föléje. A szövegben valóban a Bírák könyvére történik utalás. – E sorral egy magasságban a bal margóra grafitúrónnal rajzolt csillag van.

215
78
raſolmar heſeden Chriſtus
ſido nepelner es poganor
nar heſeden Samſon meg
goren Chriſt meg hogoren
Samſon Dalida neuu pa
raſna mar Chriſtus ſidar
gulehoſener alnaſagor
mar Samſon meg ha
romlar Chriſt meg meg
vetic vala Samſon acal
ratta nehi Chriſt meg
heer ſere vuer a ſida
papi ſeyedelmar a pene
neuen mondanac nem
illu neſione hor et az ſe
lenebel auag poſſoben
tegor / mar verner intal

- fazoknac kezeben Crístus
 sido nepek nec • es poganoc-
 -nac kezeben Samsont¹ meg
 -gózven Crístost meg kötözven
- 5 Samson Dalída neuú pa-
 -razna mÍat Crístus sidoc
 gúleközesenec alnacsaga²
 mÍat Samsont meg ka-
 -romlac • Crístost meg mő-
- 10 -vetícvala Samsont aca-
 -ratfa nekÍl • Crístost vŁan-
 -keent zerte vfúek • A sido
 papi feýedelmec a penzt
 veuen mondanac Nem
- 15 Íllíc nekőnc hog ezt az ze-
 -lencebe / auag pössqlben
 tegőc / mert vernec Íutal-

¹ A t a másoló sorközi betoldása.

² A c a scriptor sorközi betoldása.

ma. Dext tinnalott tættum
a penzen vgnar Zornando.
Kokinnar valo temeto foldess
kynar vala neuc a Eldema
gyggul. Margotul monda
tic vernek Zornito foldar
mind e napiglan. Reggel
vala. es ga neta menena
be a pitvorbam. Hoz megm
firtogvener banem tizom
ennerek megm a husvethi
borant. Ich vgtmond Zent
Agoston doctor. O sidoknar
hegöten vakfoga. Hoz a
pitvorbam be neta mene
nec Hoz megm firtogvener

- ma • Azert tanaLoth tartvan
a penzen vonec zarando-
-koknac valo temetõ földeth
kõnec vala neue aLeldemac
5 gõrõgûl / Magarul monda-
-tıc vernek zanto földenec
mınd ez napıglañ • Reggel r¹
vala • es õk nem menenec
be a pıtvarban / hoğ megne
10 fõrtõznenec² hanem tıztan
enneıek meg a husvethı
barant • Ith vğmond zent
Agoston doctor • O sıdoknac
keğõtlen vaksaga / hoğ a
15 pıtvarban be nem mene-
-nec hoğ megne³ fõrtõznenek

¹ Ez a betû a lap jobb szélén áll.

² A szó első n betûjét valószínűleg a scriptor javította valamiből.

³ Utána egy fölösleges m betû kezdete gyanítható.

fenech vala de attjot fuanat
 actatlam vaxet. Eñ ontomni
 nem felie vala. Mas em
 byrtol fenech vala meysse
 jom de otingon tulaydon
 byrtol nem fenech vala
 lefus meys alla o feydeh
 elos. Es hof o modlatneat
 a fido pape feydeh meysse
 es a ven fideat. Semmit
 nem fidele. Monda. ^h
 pylatos. Nem kallade ^h
 Ellenod mondat ^h
 bath. Es semmit naly nem
 fide. Hof yon Lodahod neac
 rayta o feydeh. Eñ mende

- felnek vala / De attýok fíanac
 artatlan veret kí ontaní
 nem felícvala / Mas em-
 -börtöl felnecvala megfór-
 5 -tőzní / De ǵnnǵon tulaýdon
 býnǵctǵl nem felnekvala
 Iesus megh alla a feýedelm
 elǵth • Es hoǵ ǵ vadoltatnešet
 a sido papi feýedelmeknec •
 10 es a ven sidoknac / semmit
 nem felele / Monda nekí
 pýlatos • Nem hallodee mıt
 ellenǵd mondnac tanosago-
 -kath • Es semmıt nekí nem
 15 felele / hoǵ íǵǵn Lodalkodnešec
 raýta a feýedelm / kí mene

2
æter p̃latoz a sidol̃h̃oz . es
monda . Mit mondoter Es
emb̃oz ellen Es oð fæleener
es mondanac nehi . R̃gon
teug nem volna duag nem
vole volna . ṽter nehoð neg
æter volna . Es hezder ief̃st
vadolni mondṽan . Et t̃ze
figl̃ner elfordot̃h̃oz̃mar let̃
es Lazarnac odoor adin æl
toz̃mar . es magat moñ
ristofnac . es heralnac . Es
Rozombar vadol̃ac vala i
J̃ . J̃st a hezgeol p̃latoz nem
herde ief̃st / a nep elfordita
sacol / mere 9 elfordito vol̃

- azert pýlatos a sídokhoz • es
monda / Mít mondotoc ez
embõr ellen Es õk felelenec
es mondanac nekí / ha gonoz
5 teuõ nem volna / Auág nem
volt volna / ýtet nekõd nem
attoc volna / Es kezdec íesost
vadolní / mondvan Ezt tõrue-
-níõknec elfordothoýanac leltõc
10 es Lazarnac adoot adní til-
-toýanac • es magat monga
crístosnac • es kernalnac • Ez
haromban vadoíac vala íe-
-sost A kettõrõl pýlatos nem
15 kerde íesost / a nep elfordíta-
-sarol / mert õ elfordito volt-

- volna / m̃keppen egebeketh
 meg gottrene / A masikrol
 sem kerde a Lazar adoŷa
 meg tiltasarol / mert hallot-
 5 -ta vala m̃keppen a s̃idoknac
 felelt vala / de a harmadik-
 -rol kerde iesost / hog̃ m̃keppē
 monǵavolt magat kernalnac
 Azert monda neki p̃ylatos
 10 Veǵetoc t̃ynmagatoc ʷtet • es
 tú t̃oruentoc zerent iteŷetoc-
 -meg / Mondanac neki a
 sido nepek • Nekonc nem
 ill̃c valak̃t meg ʷlnonc
 15 ez husvetban • es ez husuet-
 -nec innepen P̃ylatos esmeg
 be mene a p̃itvarba • es h̃y-

221
Vg. ielst. 4. munda nehi
Te. vorgee o. sidokanag.
katala. felele nehi iefus
Tertulied mondode et. iana
egēter mondottar. nehi d. t.
en felelem felele pylatos
es munda Nānem sūdo
uagor en Te. uengetid. es
atte pissekid astenar. tēp.
det. en nehiom. Mich. tēttel
felele iefus En. o. l. g. m.
min. en. es. tēlagtēd. mērt
ho. es. tēlagtēd. volm. tēp.
tēttel. en. tēlagtēd. mērt
at. m. a. t. u. a. n. a. s. h. o. x. n. o. m.

- va íesost / monda nekí /
 Te vágee a sídoknac
 kerafa • Felele nekí íesus
 Ten tǫled mondode ezt / auag
 5 egebec mondottac nekǫd ezt
 en felǫlem Felele pýlatos /
 es monda Nínem sído
 vágoc en Te nemzetid • es
 atte píspekid attanac tegǫ-
 10 -det en nekǫm / Míth tǫttel
 Felele íesus En orzagom
 nínlen ez velagbol / mert
 ha ez velagbol volna bízo-
 -ríaua en zolgaým meg-
 15 otalmaznanac hog nem

adatnam or sidotnac de or
en orlagom imlen e de
lagbol Monda pylotus
Bert keral voge tefele
iesus Te monod merth
keral vagoc en Ebben zu
lettem es erre iottem ez ve
logra hog' bizon sagot ager
az ignissagot Bert valak
ignissagot valo en somath
dalgattya Monda nekiz
pilatos Miroda az ignissag
kyner extemet nom er
domle mert toguent ign
zan gahovon nom togh
vala de ignissagot nom

- adatnam a sídoknac / de az
en orzagom nínlen e ve-
-lagbol / Monda pýlatus
Azert keraľ váge te • Felele
5 íesus • Te mondod / merth
keraľ vágoc en Ebben zú-
-lettem • es erre íottem ez ve-
-lagra hogé bízonsagot tegec
az ígassagrol • Azert valakí
10 ígassagtol valo / en zomath
halgattýa / Monda neki
pilatos / MíLoda az ígassag
kýnec ertelmet nem er-
-dõmle / mert tõruent íga-
15 -zan íakorta nem tõth-
vala / De ígassagba nem

vala. dætt þoð er monda-
ta volna. legottan þýmene,
oðsidar þoð es monda nehr
En semmi oðot nem leter
þoð a. legottan aþoð mon
dætt. Með þabovittot
mnd sio oðayða a nept
galileat þoðvan mnd
eddiglen. Pylatus þabov
galileat. með herde þoð
galileai emðge volna. Með
es mere þoð þerodes þatal
ma ala valo emðge volna
legottan. dætt de þæt þer
de þoð. með aþkoton þes

- vala / Azert hog ezt mondot-
 -ta volna / legottan kýmene
 a sídokhoz / es monda nekíc
 En scmmí okot nem lelec
 5 hozýa / legottan azok mon
 -danac Meg haborította
 mınd sído orzagba a nepet
 galíleatul fogvan mınd
 eddíglen / Pýlatus halvan
 10 galíleat¹ / meg kerde ha
 galílcaí embor volna / Meg-
 -esmere hog herodes hatal-
 -ma ala valo embor volna
 legottan elkúlde ýtet hero-
 15 -deshoz / mert ackoron q es

---

¹ Elótte valami ki van vakarva.

273
ierusalembe vala a napor
ba lat van herodes iesof
iggn meg geule. Iosef ga
nifus est valde, arra
mert for Lodahat gallot
vala 9 selole. Es var vala
Loda tetelohet 9 toleis for
fæddel herode itet Jesus
kedeg semmit nem sel
vala, alnar vala a fido
papi fæddelmer. es a valaz
toch fidos. 3onneten vadol
van iesof. herodes mer
vtula vitet mind 9 socu
fagaua, es fægeuel. es

- ferusalembe vala a napoc-
 -ba / latvan Herodes íesost
 ígõn meg õrúle • Idest ga-
 -uisus est valde / Arra •
 5 mert soc Lodakat hallot-
 -vala ɔ felõle Es war vala
 Loda tetelõketh ɔ tõle • es soc
 bezeddel kerdõze ýtet • Iesus
 kedeg semmít nem felel-
 10 -vala / Alnacvala a sido
 papí feýedelmec • es a valaz-
 -toth sídoc zõnetlen vadol-
 -van íesost • Herodes meg-
 vtala ýtet mınd ɔ socas-
 15 -sagaua / es seregeuel • es

meg nyugte vter es feyer
 rugabn oltoztet ven'es kúl
 de vter es meg pilatos hoz
 Es a naptol fogva herodes
 es pylatos boratofor ignek
 gye Met annaki elotte el
 lesegofor volanac esben
 annac kelty oia metth
 o ellenfegeseit volanac gye
 Co met pilatos aharjon
 volt tybeius Lazartol her
 des oraganac es? zset sa
 penzon meg venni Met
 mind a napiglan ellenfeg
 for volanac gye. Monn
 oia az hog' teuen magot

- meg mquete útet • es feyer
 ruhaba qltöztetven • es kül-
 -de útet esmeg pílatoshoz
 Es a naptolfogva herodes •
 5 es pílatos baratosoc lönek
 özue / Mert annak elötte el-
 -lesegösoc valanac egben
 Annac kettö oka merth
 ö ellensegesek¹ voltac özue
 10 Elö² / mert pílatos akarýa
 volt týberíus Lazartol hero-
 -des orzaganac eg <z> rezet soc
 penzön megvenni / Azert
 mind a napíglan ellensegö-
 15 -söc voltanac özue • Maas
 oka az / hog teuen magat

¹ A szó végén egy c-ből javított k van, utána pedig egy áthúzott, majd kivakart c nyoma látszik. A másoló műve.

² Az első két betűt az elfolyt piros tinta takarja.

stennet flannac es soñ puga
nolac effitete volna: ignen
sido edaydan donkeppen au
van mer lalmi sido nephet.
Pylatus iter mer utele soac
hal: mer o hordulma aloith
valo embor vala Pylatus
ellen mer baragwech herodes
es mind a napyslan ellense
gysde louch huc: iter herodes
es pylatos louch barato
soe effe: lat van herodes bar
pylatus kildotte vopra huc
saia: mer achoron po
gannac mondatie vala. Es
o hatulmat alac vala: duarf

- ístennec fíanac • es sok poga-
 -nokat elhítetötvolna / íquen
 sído orzagban / Azonkeppen acar-
 -van meg Łalni sído nepeket •
 5 Pýlatus ýtet meg ítele socac
 -kal / mert ọ hatalma alath
 valo enbör vala Pýlatus
 ellen meg haragveek herodes
 es mínd a napiglan ellense-
 10 -gösöc lõnek ọzue • Azert hero-
 -des • es pýlatos lõnec barato-
 -soc egbe / latvan herodes hoğ
 pílatus ícsost¹ küldötte volna hoz-
 -zaía / mert ackoron po-
 15 -gannac mondatícvala • Es
 ọ hatalma² alat vala / Auağ

¹ A scriptor jelölt lapszéli betoldása.

² A szó után vakarás nyoma van.

9 fatalma alath volna es 9
 ozagabol. Pylatos egyben
 gittera. Sido papi fevedelme
 keth. es a ven sidokat. es a
 valoztatakat. es mind a
 sok assagot. Ki mene. es mon
 da nekic. Ennekom vybo
 zator es embort miheppen
 a neep elforditot. es en mind
 tu elottor meghazdogven
 semminemmi olat ez em
 bogt nem lelge. Eiben vut
 vadolhatoc. Egy sem deo
 des nem lele. mert kizldot
 te vut es meg rancs dert

- օ hatalma alath volna • es օ
 orzagabol / Pýlatos egben
 gútte a sído papí feýedelmé-
 -keth • es a ven sidokat • es a
 5 valasztottakat • es mind a
 sokassagot • kí mene • es mon-
 -da nekí • Ennekqm vg ho-
 -zatoc ez embört mskeppen
 a neep elfordítot • es en mind
 10 tú elöttetoc meg kerdözven
 semmínemú okot ez em
 -bört nem lelóc / kicben¹ ýtet
 vadolýatoc Sqth sem hero-
 -des nem lelt / mert küldöt-
 15 -te ýtet esmeg reanc • Azert

¹ A c betűt utólag toldotta be a másoló.

117
nem illuc neta dala dert
mey veruen vter a boratom
Ment neta sator a3
hog e suspecta hie a3
tor eger dora assa dore
iatoce aert hog a3 sicut
keralat dora assa dert
mongu dala i met tuga
dala hog vter uessert
aert a3 sicut papi sicut
dormet hie dert dert mon
dara a nepma dert a ve
neta hog dert dert
keralat me dert dert
a dert dert dert dert
dert dert dert dert

- nem illíc nekí halál / **Azert**
megveruen ýtet elbolatom
Mert nektoc sokastoc az
hog ez husuetba kít akar-
- 5 -toc egget elbolassak / **Akar-**
-íatokee azert hog az sidoc
kerafat elbolassam **Azert**
mongavala / mert tugga-
-vala hog ýtet íregsegert
- 10 arultac el • **A** sído papi fefe-
-delmek hízelkedenec • es mon-
-danac a nepnec • es a ve-
-noknec hog barrabast
kerneíec meg • **Iesost** kedeg
- 15 el veztenefec • **Felele** a feye-
-delm • es monda nekíc •

[illegible]

- Melet akartoc e kettő köz-
-zúl elbolatni **Barrabasthe**
auág íesost / **kí** mondatíc
crístosnac / **Mondanac** mínd
- 5 a közönsegős sokasság ívöl-
-te • es monda végedel ezt
es bolassad nekőnc bar-
-rabast el / **A** barrabas va-
-la tolvái / **kít** nemínemű
- 10 oktalanság thetefert a
varosban • es embört őlese-
-ert vetőttenecvala a tőmlőcz-
-be • **Monda** nekíc pila-
-tos **Míth** teğec a íesosrol
- 15 **kí** mondatíc **crístosnac**

Mondanac ninnid naggorn
Meyfessitesset Ith Nemine
miv alazortos doctor vgy
mond bodog azzornar ke
pebe O alnak pylatos mel
lehetelen a zoo kiuel eleztet
en fiamnak bizelgodeal mod
van aldotz legon ki igth
vnaak neuere Bent arsel
mos kealt van vgymond
O barmis valsegy O alnak
torueh Balot az az megy dal
tatic es a zolga megy keret
tetic az igaz kensalic es a
dynos el zabadultatic a Ba

Mondanac mĩnd naŷan

Megfezĩtessec • Íth Nemĩne-

-mŵ alazatos doctor vġ-

-mond bodog azzonnac ke-

- 5 **-pebe O alnak pŷlatos meŷ**
lehetetlen a zoo kŷuel elezteb
en fiamnak hízelkȳdeel / mȳd-
-van Aldoeth legȳn kí ŷȳth
vrnak neuebe • Zent Ansel-

- 10 **-mos kealtvan vġmond**
O hamıs valtsag O alnak
tȳrueŷ / holot az vr meg vtal-
-tatĩc • es a zolga meg keret-
-tetĩc Az ígaz kenzatĩc • es a
 15 **bŷȳȳs el zabadultatĩc • A ba-**

rañ meç oletic fuchas be
lemetys lezon. Elett a hoga
tic. Balal meçtactatic. E meç
pylatos zola nekir aharuan
iesofe elbolatm. Monda ne
kir Mli gonogt toth. Hoc In
hab wltner wala. mondan
Meçfebed meçfebed wtet
Harmadezor ef meç monda
nekir Semmi Balalan va
lo okot nem lelga o benne
Wext meçweretom wtet es
elbolatom wtet a vereser
otom. duay a3 ofcorozas nam
Wt vjmond. ocan zoru zent

- rań meg iletic farkas kel-
 -lemetıs lezın • Eleth el hađa-
 -tıc / halal megtartatıc • Esmeg
 Pylatos zola nekıc akaruan
- 5 ıesost elbolatnı • Monda ne-
 -kıc Mı gonozt tıth / Azoc ın-
 -kab ıvıltıneç vala / mondvan
 Megfezehed megfezehed ıtet
 Harmadczor esmeg monda
- 10 nekıc Semmı halalra va-
 -lo okot nem lelık ı benne
 Azert megveretım ıtet • es
 elbolatom ıtet a vereseg
 vtan / Auag az ostorozas vtan
- 15 Ith vımond arań zafu zent

James O pylatos id mondad
hog' semminenat' balatr
valo ok' of nem' kelz o benne
mert mihappen meriteh
se magastattur solat' donkep
pen samastatic ocistof nar
elotte mi elat'ok, Bato ammar
ora hog' pylatos monda
mey ostocostant' iefost. Eto
ok' of mert valahi mey
fittetic vala eloger of mey
ostocostatic vala romay tye
ven' Serent. Mert pylatos
romay tyeven' Serent iat' va
lor. Mas ok' of akavug' vter
mey Sabaditami es akavara

- Íanos • O pýlatos íol mondad
 hog' semmínemú halalra
 valo okot nem lelz q benne •
 Mert míkeppen merííek
 5 fel magasztattac foltol / Azonkep-
 -pen felmagasztatíc cristosnak
 elotte mí eletqnk / kettq annac
 oca hog' pýlatos mondaa
 meg ostoroztatní iesost • Elo
 10 oka ez / mert valakí meg-
 fezíttetícvala / elozer az meg
 ostoroztatícvala romaý tqr-
 -veí zeren / Mert pýlatos
 ramaý tqrueí zeren íar va-
 15 -la / Mas oka Akaruan útet
 megzabadítaní • es akarvan

230
az fajtalan gonos, azp am
vallyolnac eleget termi
meg baga ostorom iofst
hog az ostoros vtm barn
naia vtet ammeg degye
neptet Mert vjmond
zent bernald meg vrom
vtet es elbolatom, oltu ag
mondana kemeu ostor
kal miglen mongator ad
dig veretym miglen m
tudlan vert sem vear hi o
tetni Es azolnac zoua ka
talmazic vala es nag fel
zoual keric vala hog meg
fezitteneie. Ragadoi pilatus

- az faýtalan gonoz nep aca-
 -rattýoknak eleget tenní
 meg hağa ostorozní sesost
 hoğ az ostorozas vtan han-
 5 -naía ýtet ammeg elegödöt
 nepnec / Mert vğmond
 zent bernald Meg veròm
 ýtet • es elbolatom / olha azt
 mondana / Kemeń ostorok-
 10 -kal máglen monğatoc ad-
 -díg veretòm máglen ar-
 -tatlan vert sem veret ki öt-
 -tetni Es azoknac zaua ha-
 -talmazícvala / es nağ fel
 15 zoual keríc vala hoğ meg-
 fezíttencie • Ragada pílatus

277
Iesof. es meg ofcorofborta
Ih vy'mond sent geyge
hoi nien voltac a kith
Iesof ofcorofborta. N agh
pas retezel. met kettei meg
farrad volt. es a kettei meg
huguan es meg vemi kezdi.
volt. Es a vitezor viner var
a pit vanden. es hogen geyteek
mind a hogen geyteek. farrad
got. es kivonar vuzaiabol
es zeder jes zyn palofst
meg hogen geyteek. es hogen
goytornac coronat tuisstabol
es feyden teuch. es ey naad
salat o iob kezdi. es terd hene

- Iesost • es meg ostorozthata
 íth vǵmond zent gergor
 hoǵ neǵen voltac a kǵth
 íesost ostorozýak volt / Naǵh
 5 vas retezzel / mert ketteí meg-
 -farradvolt • es a ketteí meg-
 ńuguan esmeg verní kezdíc-
 volt Es a vítezoc víuec ýtet
 a pítvarban • es hozza ǵoýteek
 10 mǵnd a kǵzǵnsegǵs socassa-
 -got • es kǵvonac ruhaíabol
 es zederýes zýnǵ palastal
 megkǵrnikǵzeek • es haýto-
 -gatanac coronat tíuískbǵl
 15 es feýeben teuek • es eǵ naad
 zalat ǵ íob kezebe • es terd haýt-

van vter megg mguettkvalla
monduan. Þouglej sidoc
nac kervalla es vter megg
hagjapuan venuek or nað
Zalot es veric valor or
seyet vele. Es or nac valo
neki al itest es seyet tuijk
ner gahor fignual fudn
tatic valor Embori allat fel
valo Zep or laia sidok nar
ignoual be fignatetik valla
Jth vjmond Zent Bernald
Pylatos hymene es mon
da neki. Im ki hokom ner
tok vter hog megg mer
ietok met semmi nemu

- van ýtet meg mquetíkvala
 monduan • Íduqzleg sidoc-
 -nac keraġa • es ýtet megh
 hagýapvan veueek a nad
 5 zalat • es veríc vala az q
 feýet vele / Es adnac vala
 nekí al ítest / es feýet tíufsk-
 -nec gákorsagauaġ furdal-
 -tatícvala Embqrí allat felqt-
 10 valo zep orġaía sídoknac
 ríalauaġ be fqtqteték vala
 Ith vgmond zent bernald
 Pýlatos kýmene • es mon-
 -da nekíc Im kí hozom nec-
 15 -tqk ýtet hoġ meg esmer-
 -fetqk / mert semmínemw

okoc en o benne nem leloc
 kymene iefus hogvan a toco
 nat'es a dorefon rubac Mon
 da a fidoanac pylatos. Jme
 az embor Jch vymond zent
 agoston/duag zent Bernald
 33 morcianac Mongad meg
 ennekom en anam ha ie
 rusalembe valaal micoon
 te fiad megfogatek/duag meg
 fogatok vala'es hogore py
 latoshoz vitethek Sekele 33
 morcia'es monda Jerusa
 lemben valeck micoon es
 hallam mikppen mehetek
 hazomhoz o alots utek latni

- okot en ɔ benne nem lelɔc
 kȳmene ʃesus hozvan a coro-
 -nat • es a barson ruhat **Mon-**
 -da a sídoknac pȳlatos • Ime
- 5 az embɔr Ith vȳmond zent
 Agoston / Auag zent **Bernald** .
 zíz maríanac **Mongádmeg**
 ennekɔm en ańam ha ʃe-
 -rusalemben valaal / mícoron
- 10 te fiad megfogatek / Auag meg-
 fogatoth vala • es kɔtɔzve pȳ-
 -latoshoz vítethek Felele zíz
 maría • es monda • Ierusa-
 -lemben valeek mícoron ezt
- 15 hallam mȳkeppen meheteek
 hazamhoz ɔ alath útek latní

okollcl vermi. Itesohet nek
admi. Actel Hongari. tiust
coronazni. es emborokner
ellenkoghiet len mi. Meg hodo
zola en ionhom. es megso
gottogec az en lelkomi. es
en bennem semminemv
ezekenscge nemvalododem
valornac en hugom. es
egeber sokak velem simok
es engymet tomogatodak
an tiol laba vlet ki igmi
tunskel meg coronaztar
ostoroztnak / legottom foldet
esek mint latja vlet. Az
pispak. es a fejedelm inglren

- őköllel verní / Ítesőkét nekí
 adní / Arcel hágapní / tíuískel
 coronazní / es embörökne
 ellenkődöket lenní / Meg habo-
 5 -rola en íonhom • es megfo-
 -gátkozec az en lelköm • es
 en bennem semmínemű
 erzekenseg nem vala • velem
 valanac en hugálm • es
 10 egebec sokak velem sírook
 es engömet tamogatook • Mí-¹
 ańńa lata útet kí íoní
 tíuískel hog² meg coronaztac /
 ostoroztaak / legottan földre
 15 eseeek mínt latha útet • Az
 píspök • es a feýedelm ívöltven

¹ Helyesen valószínűleg: *Mikoron*.

² A scriptor jelölt betoldása a jobb margón.

mond naki vala. Se sid meq
se sid meq. Utet. Monda pila
tos. Vejeto k ten magator se
zibeto k meq. Utet. mert en
semminemuz okot 9 benne
nem letor. Seledener a sidor
es mondomac. Nekonc tor
venonc vajon. es mi tor
venonc. Zeant meq kel
halmi. Mere isten fia totte
magot. Hoy. Ballata volna
pylatus e. Bezedoket. mard
meq. selemeh. Bemene apit
varka es meq. es mondor
iesus nac. Te. vajec a sidor
kerala. Jesus semmit nem

- mondnakvala / Fezíd meg
 fezíd meg útet • Monda pílato-
 -tos • Vegetők tenmagatoc fe-
 -zihetők meg útet / mert en
- 5 semmí nemú okot q benne
 nem lelq / Felelenec a sidoc •
 es mondanac • Nekqnc tq-
 -venqnc vaqon • es mí tq-
 -venqnc zerent meg kel
- 10 halnı / Mert ısten fia tqtte
 magat / Hqg hallotta volna
 pıylatus e bezedqket / ıncab
 meg felelmek / bemene apıt-
 -varba¹ esmeg • es monda
- 15 ıesusnac Te vaqee a sıdoc
 kerafa İesus semmıt nem

---

¹ Az első a betű feletti vonás későbbinek tűnik.

sele neri. Azeet monder ne
hi pylatos Ennehogm nem
Zolaz / nem tudodee hog' ha
talmann vajon elboratnom
tegyedet. es hatalmann vajon
megsehitni tegyedet. selete Jesus
es monda Nem volna sem
minemü hatalmad en raj
tom ha neho felül nem
adott volna. Azeet hi enyo
met neho adott nago sine
vajon. Azeet iljen adoch
hatalmat gonoszul ne eel
toruen ellen valamit te
ven / mert sine vallaz. A
Vigmond Abakuk prophetu

- felele nekí • Azert monda ne-
-kí pýlatos Ennekòm nem
zolaz / nem tudodee hog ha-
-talmam vağon elbolatnom
5 tegòdet • es hatalmam vağon
megfezítní tegòdet • Felele Iesus
es monda Nem volna sem-
-mínemú hatalmad en raý-
-tam ha nekò felúl nem
10 adatot volna • Azert kí engò-
-met nekòd adoth nağob bíne
vağon / Azert ílÿen adoth
hatalmal gonozul ne eel'
tòruen ellen valamít te-
15 -ven / mert bínt vallaz Ith
Vgmond Abakuk propheta

234
 Weritot voth vala Batimat
 embor elenezoth ibent itane
 idon valo embor / mert oth
 el enestetot volt az easscy Es
 Inneton kerezuala pylatos
 elbolatni vter. Es a sidon
 i vltnekvala es p mononac
 vala / ha vter elbolatod
 nem les Lazornac karas
 ia / mert mindon ki gamma
 got kexala tegi or ellene
 mond Lazornac / hoy bal
 lottavolna pylatos e kezdo
 ketz / ki viue iesus / es le ule
 utelo zikibe itelni / Itz vjmd
 amn zonu bent Tomas / hoy

- İstentöl vøth vala hatalmat
embør el enezøth İstent İtelne
ieløn valo embør / mert oth
el enestetøtvolt az erøsseg Es
- 5 İnneton keresİuala pİlatos
elbolatnİ İtet • Es a sidok
İvøltnek vala • es vğ mondnac-
-vala / ha İtet elbolatod
nem lez Lazarnac barat-
- 10 -İa / mert mİndøn kİ ømma-
-gat keraİa tezi / az ellene
mond Lazarnac / hog hal-
-lottavolna pİlatos e bezedø-
-keth / kİ vİue İesust • es le İle
- 15 İtelø zikİbe İtelnİ • İth vğmød
Araİ zaİu zent İanos • hog

Kizneben el honyol az igazság
 tol ki utékben mind fél
 embert gonnem istent. Nagy
 penteken hatod idő koron
 a likofratos neuu helyen is
 itelni Zekiben es monda
 a sidoknac Ime attü keral
 tok. Akoh imolnekvola ved
 fel vedel fezikedmeg iteti
 Monda nekür pilatos attü
 keraltokat fezikeme meg
 felelenec a sido fejedelmec
 es mondanac. Nekönc min
 Len keralönc gonnem La
 Zorönc vagon Lak Es il

- kúneben el haŷol az ígassag-
 -tol kí ígekben íncab feel
 embort honnem ístent / Nag
 penteken hatod ídõ koron
- 5 a líkostratos neuú helen úle
 ítelní zekíben • es monda
 a sidoknac Ime attú keral-
 -tok / Azok ívõltnekvala Ved-
 -fel vedfel fezíhedmeg ýteth
- 10 Monda nekíc pýlatos Attú
 keraltokat fezíheme megh
 Felelenec a sido feýedelmec •
 es mondanac • Nekõnc nín-
 -len keraíonc hanem La-
- 15 -zaronc vaõon Lak • Es úl-

ven bekiben. Kilde sozzor
fildsege' monduan. Semm
iged te nehod ne legon az
igaz emborboz / mert en es
eyel lathos mias. sohor
zen vettem. 9 ereteth vjmond
kornus hog' az ordoy lat.
vorn arstos nar engedelmes
seget. azzo hallat mia
arora. meg arstus kehna
narc zever / mikoppen azzo
innallat mia zezc embri
nemzet nec korhozattat. kon
keppen akoravala a meg
vultastes. Meg ki mene

- ven zekíben / kúlde hozza
 felesege / monduan Semmi
 íged te nekød ne legøn az
 ígaz embørhqz / mert en ez
 5 eýel lathas mÍat sokat
 zenvettem q erte • Íth vğmond
Rabanus / Høg az qrdqg lat-
 -van cristosnac engedelmes-
 -segeet / azzoñallat mÍaa
 10 acara meg crístus keríña-
 -nac zeret / míkeppen azzo-
 -ñnallat mÍa zerze embørí
 . nemzetnec karhozatťat / **Azon-**
 -keppen akarýavala a meg-
 15 -valtastes **Esmeg** kí mene

hogzoioc. es monda nethic
 En semminemab ohot nem
 lelak ez emboden balaxa
 valoot. Abak inpleven mon.
 damac fogad fogad fezised.
 meg vlet. es meg eras itek
 Zauohat. mere fadassag Zaua
 islen Zaua. es islen Zaua fad
 sag Zaua Pilatos latvorn
 hog semmit nem haznalm
 de macab nagob Zendules
 lenne a nep hogot. Vilet
 vneven magmosh kezeth
 a nep eloth monduan de
 taclam vngor en es igolnac
 vezetol. ta lassator felele

- hozzaíoc • es monda nekíc
 En semmínemw okot nem
 lelők ez emborben halarra
 valoot / Azok ívöltven mon-
 5 -danac • Fogad fogad fezíhed-
 -meg ýtet • es meg erősittek
 zauokat¹ • mert socassag zaua
 ísten zaua • es ísten zaua socas-
 -sag zaua Pýlatos latvan
 10 hog semmít nem haznalna
 de íncab nagob zendúles
 lenne a nep közöt / vízet
 veueen megmosa kezeeth
 a nep elöth / monduan / Ar-
 15 -tatlan vágoc en ez ígaznac
 veretöl / tú lassatoc • ffelele

¹ Az első a-t feltehetőleg e-ből javította a scriptor.

a soassag es monda. 23 9
 veere mi raytonc es mi
 fionkion legyn Ich vgmond
 neminemu olazatos dotor
 313 marjanac. O Balsyntic
 sayra adaltac ti byngket
 es ti gonossaytokat vanna
 tor valokica kuldetyk eleg
 vala nectyk astu byngk
 de ich fiatokat akaryator
 rezesitmi 23 notadan iesus
 cristofnac geseclmet kenen
 den kerez in akaryator ti
 fiatokion len mi. Hec vgan
 lezen miheppen lenni nare
 iator auay beertetyk Meg

- a socassag • es monda • Az q
 veere mí raŷtonc • es mí
 fionkon legon • Íth vġmond
 nemínemú alazatos doctor
- 5 zíz maríanac • O balgatac-
 -sagra adattac tú býntøket •
 es tú gonossagtokat vtanna-
 -toc valokra küldetøk / eleg
 vala nectøk attú bíntøk
- 10 de íth fíatokat akarŷatoc
 rezesíttení az artatlan íesus
 cristosnac ġezedelmet kemen-
 -ben keresní akarŷatoc tú
 fíatokon lenní • Azert vġan
- 15 lezen mikeppen lenní acar-
 -íatoc / auag keertetøk Meg

Galgattatottz attü Imadfar
toc. es kecsker ömē Pilatos
akocsa a nepnet elegett
termi / nekik elboratn bñ
vabak. kezemboz Galalert
es habocsaert vetetotva
la a tomlósbe. Eit kerner
vala Jese kedey meg obo
rozvan ada 9 annadoknar
hog megfeszitteneiek. Uua
vter. es ki vünek. Jth es meg
a sidoknar hazlakodere
es meg le vonvan nekik ru
haiat. es Zederjes paloszt
rea advan / kuiszbe roconat
hastvan feyere theven. es

- halgattatoth attú Ímadsag-
-toc • es kerestec bínre¹ Pilatos
akara a nepnec elegeth
tenní / nekíc elbolata bar-
5 -rabast / kí embor halalert
es haborosagert vettetotva-
-la a tomlóczbe / kí kernec-
-vala / Íesost kedeg meg osto-
-rozvan ada o acarattoknac
10 hog megfezitteneíeek / Veuec
ýtet • es kí víuek Ith esmeg
a sidoknac hízelkodesere
esmeg levonvan nekí ru-
-hafat • es zederýes palastot
15 rea advan / tfuískbe coronat
haýtvan feýere theveen • es

---

¹ Az r betű a scriptor sorközi betoldása.

245
nad Zalāt 9 iob kegeben tead
hört van vter meſt inquetit
vala mikenpen or ſorgloun
or kart. es nem leſetotit mād
van Idueſley ſidok nar ke
rola. es ren ſagaprom or
nadat ſeyebz veric vala es
mind meſt inquetit. anag
meſt karomlac vter. le vo
nat rola or ſederes palas
totit. es oltoztetek gning
ruhoriaba. es el vinec hog
meſt ſezittenec vter es ve
ven 9 vallam or keceſat
es vineek or helceſk mon
datic copaz helnec Sidoul

- nad zalat q íob kezeben terd
 haýtvan ýtet meg mquetíc-
 vala / míkeppen orzaglaní
 akart • es nem lehetqth / mōd-
 5 -van / Íduezleg sidoknac ke-
 -rafa • es rea haġapvan a
 nadat feýehqz verícvala **Es**
 mínd meg mquetec / Auag
 meg karomlac ýtet / le vo-
 10 -nac rola a zederýes palas-
 -toth • es qltqtetec qnnqn
 ruhařaba • es el víuec hoġ
 meg fezítteneć ýtet **Es** ve-
 -ven q vallara a kereztfat •
 15 es víueek a helre / ki mon-
 datíc copaz helnec Sídoul

golgatha. Hærmad ido vñ
 ekeppen Zereztetech sentenci
 onq. es Hærbolathen Cletes
 pylatos ile itelm. o3 vñ
 al wine a hejvelen Lozar
 Rotelen nahan vonvon. es
 magot latuclannac tzi
 o3 idlo Zeh dgh. Hærmad
 hogel igne o3 hogza a hezess
 Negedgor ignenek a totra
 ior. Hærmad Hærmad
 noic. Hærmad Hærmad
 remuilestæ mindon felil
 lonet. es o3 9 a nna vala
 haatmegul mindon nec
 vñ nna. latvan est meg

- golgata • Harmad idő vtan
ckeppen zerezteek sentenci-
-ara • es karhozattra Elezdeb
pýlatos üle ítelni / az vtan
5 el víue a kégytlen Lazar
kötelen riakan vonvon • es
magat latatlannac tezi
az ítelő zek előth / harmadzor
közeli íque <az> hozza a kereztfat
10 Neğedzör íquenek a tolva-
-íoc / harangoc harangoztat-
-nac / kúrtők kúrtöltetenec
remúlesők mindön felül
lönec / es az ő ańńa vala
15 haatmegül mindönnec
vtanna • latvan ezt megh-

habocult vasa o ionha es
 pylatos kezener eltervege
 miath vetuen veztegegyt
 mindonnet es ferdula ie
 sus hoz mondvan En isolt
 karhozatom halarm ma
 rianac fiath elieppen hoz
 elsetol megvalier es vites
 set az hegre ki mondatic
 calvaria belnet onag co
 poz belnet a varos capu
 lanac kiul es otlogon meg
 feztesset es legon mind o
 ruhaitol megfogatot es
 nag vas zegel o labayban
 altal vezetteset es monno

- haborultvala q ionha • es
 pylatos kezenec elterfyztese-
 -míath vetuen veztegsegot
 mindon nec • es fordula fe-
 5 -sushoz / mondvan En fesost
 karhoztatom halarra ma-
 -rianac fiath / ekeppen hog
 elesetol meg valíec • es vites-
 -sec az hegre • kí mondatíe
 10 calvaria helnec / auag co-
 -paz helnec a varos capu-
 -ianac kifúí • es ottogon meg-
 -fezittessec • es legon mind q
 ruhaytol megfoztatoth • es
 15 nag vas zegek q labayban
 által verettessec • es monno

koge vas seggel altal vete
 seck. es tinaisk coronaval
 mek coronastesser. es om
 manual a heretfa ki
 vitesseck es senki o vata
 ne kognrulen. es koga sen
 ki ne hyvassseck. es senki
 neki ne zoljon. Ez kappen
 vter itelom. es kornogantom
 kog mindonostol faga me
 vatek etol. Ez monovan
 tekente iesu. es ol iggn. koge
 koge eossen siena. es a nep
 ner. gilekoge koge lemm
 az indulat pa. es a zenda
 lesre Monduan. mekhal

- keze vas zeggel által veres-
-seek • es tiuísk coronaval
meg coronasztassek • es qm-
-magaua a kereztfá kí-
5 -vitesseek • es senki q raýta
ne kqíqrúfen • es hozza sen-
-kí ne hívattasseek • es senkí
nekí ne zolýon Ez keppen
ýtet ítelqm • es karhoztatom
10 hog mındqnqstqlfogva meg-
-vaiek ettql / Ezt mondvan
tekente íesust / es ol ígqn kegqst¹ kezde
erqssen sírña • es a nep-
-nec gúlekqzese kezde lenní
15 az índulasra • es a zendú-
-lesre / Monduan / Meghal-

¹ A scriptortól jelölt szórendi csere.

1011 Es takat monda 9 an
na Sent Janos nates Sent
maria magdalenanar Ok
mel igon meysogutkozer az
en lekigim es 9 kezeuel vno
koryanar vallara tama3to
deek. Es takat a vite3or
vallara tenek a kere3fuit3
iesus nac es forditac vite3
a topozto he33fele es 9 elate
louagos vite3ok es galogoc
seg ver3chel es kure3chel e
keppen jere3uen ignek vala
a korrissagnar helere. Sent
janos 33 latvan monda
3iz maxianar O kornatos
a3ia te fiad megen immar

- íon **Es** tahat monda q ań-
 -ńa zent **Í**anosnac • es zent
 maría magdalenanac **Oh**
 meġ ígon megfoġatkozec az
 5 en lelkqm • es q kezeuel vno-
 -kaġanac vallara tamazco-
 -deek / **Es** tahat a vitezq
 vallara teuek a kereztfath
 íesusnac • es fordítac v̄teth
 10 a copazto heġ fele • es q elq̄tte
 louagos vitezqk • es ġalogoc
 fegverq̄ckel • es kúrtoq̄ckel e-
 -keppen zerezuen íq̄nek vala
 a hamissagnac heġere • zent
 15 **Í**anos ezth latvan / monda
 ziz marianac **O** banatos
 ańa / te fiad meġen ím̄mar

halabon. Rynec felele az 33
ana. fiam torc engometh
merr meyfognothom. es
vig oda bog lassam minc
elote meghaloc / merr min
dognstolsogvan exom ma
garmat meghalmi Es el viue
vter egeb vton. es 9 el elge
futharmeth. es az 33 ana ma
ria fogvom fiath. es nalog
olde sorossam bog azok sem
mikeppen sel nem emelle
tir vala / mef sorittassal
megy betegule vala iesus.
es nem videriualon touab
bon a kerezt futh. de a torc

- Halalra / Kýnec felele az zíz
 aía • ffíam tarl engometh
 mert megfogatkozom • es
 víg oda hog lassam mínec
 5 elötte meghaloc / mert mín-
 -dönöstöl fogvan erzom ma-
 -gamat meghalni Es el víue
 ütet égeb vton • es q el elque
 futhamek • es az zíz aía ma-
 10 -ría fogvan fíath • es riakon
 ölele sorossan hog azok sem-
 -míkeppen fel nem emelhe-
 -tícvale / meí soríttassal
 meg betegültvale íesus •
 15 es nem víhetíuvala touab-
 -ba a kereztfath / de a tqr

ferevel itik valla vter Jesus
 ielt tyn hog couadden nem
 mehetne banem ha vter vin
 neich Es vā nagadamar ef
 Symon nemū emdret Jent
 alexander es Jent Rufus
 attat es alt kettemiter ie
 susnac vter vintm kereg
 fouiat Jent vsmont nem
 nemū alazatos doctor J
 maria ngms azohone
 kepeben En kevonomvalla
 ketesfuiat el vintm hog
 o neli mehtistebitnem
 ketfiat de of koga nem
 mehetech koga hog neli

- feŷeuel ítík vala ýtet • Iesus
íelt tøn hog̃ touabba nem
mehetne hanem ha ýtet vín-
-neíek • Es ýk ragadanac eg̃
- 5 Sýmon neuú embort zent
Alexander • es zent Rufus
attát • es azt ketelenítec fe-
-susnac vtol vínní kerez-
-faíat • Íth vg̃mond nemí-
- 10 -nemú alazatos doctor zíz¹
maría nqm̃s azzoríonc
kepeben En kevanom vala
kereztfaiat el vínnqm̃ hog̃
q̃ nekí megkíssebítenem
- 15 keńíat / de ol̃ közet nem
meheteek hozýa / hog̃ nekí

¹ A jobb margón későbbi kéztől származó tollpróba.

Zolbaffar, dē solā nepnec
meyfiger hūā gēsāhtol. An
nat folotte vitetie vala
sōc nepnec vtolortossāgon
val mīnt gonozul teug
es bīndm leletotth kevom
vom 9 hōzzaia zobnom eē
pīlot vton elā venm. Mīnt
dē helre vīte a kīnzel mēng
vala. dē 9 zent oīrīna tehent
ven 9 zent fīanac kepere
tāht el valtozog, es semm
keppen neth nem Zolbāteck
en Barnatomtol, hānem a
faldre le eseem, mīkeppen
holt cleuen, 9 Bedeg latvom.

- zolhassac / Az sok nepnec
 megkorrúközesőktől / An-
 -nac fölötte vitélcivala
 soc nepnec vtalatossaga-
 5 -val mint gonozul teuoth¹
 • es bínbín leletőth kevan-
 -van ő hozzáfa zolnom ég
 galoc vton elől venni / Mint
 a helre vttet a kín el menő
 10 -vala / Az ő zent ańńa tekent-
 -ven ő zent fíanac kepere
 tahat el változot • es semmí-
 keppen nekí nem zolhateek
 en banatomtól / hanem a
 15 földre le eseeem míkeppen
 holt eleuen / ő kedeg latvan

---

¹ Az előző oldalról áitűnő rubrum okozza ezen az oldalon a foltokat.

engomet ekheppen megrbu
sulvom / siuð zezemel leg
ottom megrkezde fogathoz
m / touadba nem akorvan
magat segethetm Nimm
koron es megr az en hugom
tol mine tehetsegom vol
la kezdek velor ggue fiam
vatom syetnom / ki immar
bornat mar es nauasama
nem mehet valor el Mine
i hozza kezdetek es az azon
allatolnac sixasath es Re
altasath hallottu valna azoc
hoz fordula es ekheppen
monda / Reseriuala vtet

- engomet ekkeppen megbu-
-sulvan / fíuŷ zerelmel leg-
-ottan meg kezde fogatkoz-
-ní / touabba nem akarvan
- 5 magat segethhetní Nímí-
-koron esmeg az en hugom-
-tol mínt tehetsegom va-
-la kezdek veloc qzue ffam
vtan sŷetnqom / kí ímmar
- 10 banat mía / es íauaí'a mía
nem mehetvala el / Mínt
q hozza qzelíteek / es az azzorí-
-allatoknac sírasath • es ke-
-altasath hallottavolna • Azoc-
- 15 -hoz fordula • es ekeppen
monda / Keseríuala ýtet

feſſv nac · es a 3omallatoh
nar ſerege · es o an'ria · es o
an'hanac hugay galileatol
ſogvan 3olgarvan ſirattic
vula vter · hogvior ſcedul
van ieſu monda nekir
Jeruſalemner leatij ne ſir
iutor en vortam · de ten ma
gaton ſirvator · es ty ſiato
ton · mert im igner ol' na
por hog' kik ben monvator
Bodogot ol' ol' mehor kik
nem ziltenec · es bodogot
ol' errilge kik nem errilet
tenec · Es talhor kedorer mon
dani a hegetener Eſſetor m

- ferfývna • es azzoíállatok-
 -nac serege • es ȝ ańńa • es ȝ
 ańńanac hugaȝ galíleatol
 fogvan zolgalvan síratfác-
 5 -vala ýtet / Hozǵaíoc fordul-
 -van íesus¹ monda nekíc
 Ierusalemnec leańń ne sír-
 -íatoc en raȝtam / De ten ma-
 gatokon sírȝatoc • es tȝ fíato-
 10 -con / mert ím íȝnec ol' na-
 -poc hoȝ kíkben monǵatoc
 Bodogoc az ol' mehȝc kík
 nem zíltenec • es bodogoc
 az emlȝc kík nem emlet-
 15 -tenec • Es tahat kezd nec mon-
 -daní a heǵeknec Essetȝc mí-

¹ A szó második s betűjén a rubrum elfolyt.

veanc' es a valgekner fejtte
tok be / mert ha a ners zold
fom ez tezt hi mindon
morasztal helyes vajoc
il' kemen iteletott. teztet
Mith teztet tobat az azu
fian. Hagt u rajtatoc. har
malasztnekil vattoc. es
mindon gonassaggal telis
vattoc. azon nem egyeb
hanem kemen kerzostoc
vitetnek vala a keth bynos
emboroc es o vele. hog meg
glettetnener. Mint utol
nali a helye. hi mondatit
topoz belnet. oty megfeztet

- reanc • es a völgnek fecgge-
-tokbe / mert ha a ners zold
fan ezt tezie ki mindon
malaztal teljes¹ vagoc
- 5 il' kemei iteletoth teznec
Mith teznec tahat az aziu
faan / Az az / Tu raytatoc / kic
malaztnekil vattoc • es
mindon gonossaggal tel'es
- 10 vattoc / bizon nem egyeb
hanem kemei kenzastoc
Vitetnek vala a keth bynos
emboroc es o vele / hog meg-
qlettetnenec / Mint iuta-
- 15 -nak a helre / ki mondati
copaz helnec / oth megfezitek

¹ A szó utolsó betűje helyén elfolyt a tinta. A folt feletti s betűt a scriptor rubrummal írta be.

iesus zynheppen mi
pen uth meg igezen lat
vator mint iutottak vobis
a compa segre a porozlor
kürtöleret. es a vitazor id
vort ütendi a segre veros
es mind az socossagot of
ben gúlenet. Es iesus kizot
tok leuen. Megföztör
megítelen mindonostol
veret meg verhetetmet
9 neki ockidon megvítat
szelmet. Mert az ostaro
zaset 9 neki ruhaz tete
hoz. es a sebzok hoz fogot

- iesust ezönkeppen mīkep-
-pen íth meg íégezven lat-
-íatoc mīnt futottak volna
a copaz hegre / A porozloc
5 kúrtölenec • es a vitezöc vd-
-vart útenek / A fégveröc •
es mīnd az socassagoc¹ ég-
-ben gúlenec / Es íesus közöt-
-tök leuen / Megfoztac
10 mezítelen mīndönstöl
verrel meg² verheztet / mert
ö nekí ackoron megviýtac
serelmet Mert az ostono-
-zasert ö nekí ruhái teste-
15 -hoz • es a sebökhöz fagot-

¹ A szó utolsó betűjét vakarás után a scriptor javította valamiből c-re.
² A scriptortól rubrummal javított g betű.

vala. es ragadot vala
Es el noytor vter a kereg
fan. es a földön felven ve
uen egyir kiser. es a nays
temerdor vas Zegyel Zegye
Zek a keregfaloz. Es veuen
masic kiser vonzar mint
vonhattar vala. es azonkep
pen nag' temerdor ke
men vas Zegyel Zegeszek
a keregfaloz. Mas felgl
annar vtarma vonar az
a labait crossen mint
vonhattar vala. es azon
keppen guzar egybe a ma

- vala • es ragadotvala
Es el hóýtac ýtet a kerez
-fan • es a földön fekvén ve-
-uen éggíc kezét • es a nágh
5 temerdőc vas zeggel zeghe-
-zek a kereztfához • Es veuen
masíc kezec vonzýác mÍnt
vonhattácvála • es azonkep-
-pen nágh termerdőc¹ ke-
10 -meń vas zeggel zegezek
a kereztfához / Mas felől
annac vtanna vonac az
ő labáít erőssen mÍnth
vonhattácvála • es azon-
15 -keppen huzac égbe a ma-

247
sifra trueen termerdoge
es hogzu was zeygel altal
zeygeek / Mind ezokben
mikeppen enyedelmes Ba
ran nem poma zola hane
nag' hegds bezedot bolat
van es monduan dham
bolos nekic meet nem
tuyfag miff tegner. Sent
Bernald vjmond hog
a zeygel nem volent elofet
ho nem temerdoghe vola
nate neg' zeyu volt semmi
elofeghe nem volt es nem
Lak a hufst hant vola me
de meeg a hufst a fada de

- síkra teueen termerdȳc /
es hozzu vas zeggel altal
zegezeek Mínd ezȳkben
míkeppen engedelmes ba-
5 -rań nem panazola / hanē
naġ keġȳs bezedȳt bolat-
-van • es monduan / Atȳam
bolas nekíc mert nem
tuġġac mĩth teznec / Zent
10 Bernald vġmond Hoġ
a zegek nem voltac elȳsec
hanem temerdȳkȳc vala-
-nac neġ zegú volt semmĩ
elȳsseghe nem volt • es nem
15 Lak a hust hatta vala meg
De meeg a husth a faba be

visit vala nadjob fnydalmer.
Ich vjmond zene Gejge
doctor hog a sidoc elzer
a keregeter vetek a foldre
Es mi vronc iesus cristus
meizelen kezer ki rut vom
ren sekuteek es telenet me
teke zerent hoxom furest
toner a keregeter es a kere
for ygon kemet vala es a
vas zegelinec semmi elj
nem vala hog a actaelan
teket kemenden zaggath
bortner. Elzer a kezeret fel
zegezeiere mind a zent
teket meg zovitari hog a

vízic vala nağob faýdalmert •

Ith vğmond zent Gergor

doctor hoğ A sidoc elqzer

a kereztfat vetek a földre

5 Es mí vronc íesus crístus

mezítelen kezéi kí rútvan

rea fekúteek • es testenec mer-

-teke zerent harom furasth

tõnec a kereztfan • es a kereztf-

10 -fa ígõn kemení vala • es a

vas zegeknecc semmí elý

nem vala hoğ az artatlan

testeet kemenben zagga-

-hatnec • Elqzor q kezenec fel-

15 zegezeseíert mínd q zenth

testet meg zorítani / hoğ az

dal kezet akarnaiat Ze-
gezi / nem erivala a
fuzatoty / torhat buzvarn
la zoret van ketelvel ger-
ge teler / es a nagy buzors
miany kezdenec o teler
ty maszol el o lam / es el
Zakadom / hog lattatna
valla mind o tetem / don
keppen lobait buzvan a
fuzatva hotelle / donkep-
pen nagy kemenyeggel
altal Zegezec Nemelec
labbal nomodvan Nelic
kezel vete veruen / met

- bal kezet akarnaiat ze-
 -gezní / nem erűala a
 furatoth / tahat huzűacva-
 -la zoretvan ketelvel ġen-
 5 -ge testet • es a naġ huzas
 mĩath kezdenec ȝ teste
 eġmastol el ozlaní • es el
 -zakadozní / hoġ meg¹ lattatnac-
 -vala mĩnd ȝ tetemí • Azon-
 10 -keppen labaít huzvan a
 furattra ȝtellel / ezȝnkep-
 -pen naġ kemenseggel
 altal zegezec / Nemeűec
 labbal řomodvan / Nekűc
 15 kezzel ỳtet veruen / mert

---

¹ A scriptor jelzett sorkȝzi betoldása.

a Kewatfa Zeltelen vala. d
ere eygic labot masic ala
teuck. es Kemeign ozue
Zegzer. es a Zegk ol temer
dok valanac. hog a sebohet
mimd betlic vala. es verr
semmi kinem igbet valo
Es az o buus aitia halvan
a vergner Leigeset. met
a socassag hogt vala. es
a socassagol nem latthet
ia vala iesust. Mikoron
elzted a vergner Leigeset
de mene a zizner zineden
tahot meg zovolanc a zizner
tefey. es mondon. Oennehign

- a kereztfá zeltelen vala • **Az-**
 -ert éggíc labat masíc ala
 teuek • es kemeñon qzue
 zegezec • es a zegek ol' temer-
 5 -døk valanac / hog' a sebøket
 mĩnd betelícvala • es veer
 semmĩ kí nem íøhetvala
Es az q buus ańńa halvan
 a verøk nec Lergeset / mert
 10 a socassag køzøtvala • es
 a socassagtól nem lathhat-
 -fa vala íesust • **Mĩkoron**
 elezteb a verøk nec Lergese
 be mene a zíz nec zíueben
 15 tahat meg zorolanac a zíz nec¹
 testeỹ • es monda • **O** ennekøm

---

¹ A scriptor marginális betoldása.

24.
Zerets fiam meg Baloc.
Es miron halla o vas
vergner masod Lerdülest
es meg azon keppen mon
da en labom es keleny.
es tob az zokot ki dolatom
o foldre esek mikoppen
holt cleuen Lak Zue ally
Jehets vala. Es o vas vel
lathal fel emelce a kegyfu
Miglen o kerezfa o foldre
meny volna / oddiglon o
testnet nehessegyert meg
inlanac o sebo. es az o va
tabot ki igue. dert gondol
zotok ristus nar Zerelnet

- zeretq fíam meg haloc /
 Es mícoron halla a vas
 verq nec masod Lerdúleset
 esmeg azon keppen mon-
 5 -da / en labaim • es kezeím •
 es <lab> az zokat kí bolatvan
 a földre eseeek míkeppen
 holt eleuen Lak zfue aleg¹
 leheth vala / Es a vas vel-
 10 -lackal fel emelec a kereztfat
 Míglén a kereztfá a földbe
 menth volna / addíglan a
 testnec nehesegeřert meg
 rílanac a sebk • es az q vere
 15 tahat kí íque / Azert gondol-
 -íatok crístusnac zerelmet

¹ Az e betű feletti folt a rubrum áttűnése az előző oldalról.

es foydal mat. es oclmanat
Myron lara az ozent fiat
vukarabol meffozom me
zitelen a kerzefara felfezit
tem/ kezit vero mat zegen
kel altal zegen/ Es a tolia
iokat egynket iob felol Ma
sirat dol felol ferieny kages
ben iesus. Ith betelic az tras
~~Gongollos~~ ~~Rasonlatos~~ es
betelic az tras. Ki vyzmond.
Meffirac en kezmet. es
en labatmat. es meffom
salac. mind en tete meffmet
Iesus sala. es monda abm
bol as netic meret nem
tuygar mit teznec. Kere

- es faýdalmat • es ańńanac
 Mícoron lata az q zent fiat
 ruhaíabol megfoztaní me-
 -zítelen a kereztfara felfezít-
 5 -tení / kezeít verq mían zegek-
 -kel által zegezní Es a tolua-
 -íokat eggíket íob felql / Ma-
 -sícát bal felql fezítven / kqzeb-
 -ben íesust • Íth be telíc az íras
 10 g Gonozokhoz¹ hasonlatoth • es
 be telíc az íras / kí vgmond /
 Megfurac en kezeýmet • es
 en labaýmat • es megzam-
 -lalac mınd en tetemeýmet
 15 Iesus zola • es monda • Aťam
 bolas nekíc mert nem
 tuğgac mıt teznec • Azert

¹ A szókezdő G-t rubrumozáskor maga a másoló mázolta el, ezért eléje írt rubrummal egy g-t. Az utolsó betűket (hoz) kivakart betűk fölé írta.

kezezen embere tana legy
tol arifstol bekeseget anag
zenvedesket / mert pal
malakal megveretoth osto
vohal meg ostopzatoth
tuisa coronaua corona
tatoth. Vas zepelhet zepre
tetoth. Malakal megfor
tustetoth es megkaromla
toth es halakra kacsogatot
de maga mind egketth
el feledven. Monda. Alom
dol as nehir / mert nem
tuffac maly kener. Mert
ne monga valaki kezezen
emberec magot ha tristol

- kerez'ten embor tanol legristos-
tol¹ cristostol bekeseget Auag
zenvedeseket / mert pal-
-makcal meg veretoth • osto-
5 -rokcal megh ostoroztatoth
Tiuisk coronaual coronaz-
-tatoth / Vas zegekkal zegez
-tetoth / Nalakcal megfor-
-toztetoth / es meg karomla-
10 -toth / es halakra karhoztatot
De maga mind ezoketh
el feledven • Monda •. At'am
bolas nekic / mert nem
tug'gac mith teznec • Azert
15 ne monga valaki kerez'ten
embornec magat ha cristost

---

¹ A g-t valószínűleg c-ből javította a másoló.

llen/egener ^{32d} Zemeben nem
houctendi. Es pylatos a
keretfora neuet ekeppen
ira Nazaretheli iesus si
doknac kerala. Es vala
es neiz sidoul. geretgul'es
deatul meg irtam. mert a
parosok kozel vala a kel
bolot megfeszitettek vala. Mon
danc a feredamer pylatos
nac. Ne ird sidot keralamac
felele nekik pylatos ammit
meg irtam. meg irtam. hog
es ielen valo iras ketelneiet
E mth irtam megbiuatait
lan irtam. a vitezok hog meg

- ellensegenec zerelmeben¹ nem
 kquetendí • Es pýlatos a
 kereztfara neuet ekeppen
 íra • Nazarethbelí íesus si-
 -doknac kerafa • Es vala
 5 ez neú sídoul / geregúl • es
 deacul meg írvan / mert a
 varoshoz közél vala a hel
 holot megfezítetttec² vala • Mon-
 -danac a feýedelmec pýlatos-
 10 -nac • Ne írd sídoc kerafanac
 Felele nekíc pýlatos • Ammít
 meg írtam meg írtam • hog
 ez íelen valo íras betelnefec
 E míth írtam meg híuatat-
 15 -lan írtam • A vítezoc hog meg

---

¹ A *rel* a scriptor jelölt betoldása.
² Az *q-t* e-ből javította a másoló.

fchittet volna vter deuch
 o ruboriat es beuch neg fela
 es a neg vitzner iuta ef ef
 rez benne dext mehitelen
 a heretfan fup vola es
 mind verrel meg verasit
 es megfietult dext Iesus
 harom zinu vala dext o ala
 zatos lelet negred otto zary
 det iesus veresgnet kemia
 unl es lassad vter harom
 doc sagoddal harom zing
 zafional duay a zafioth
 Mene biz testenec ferefegu
 es oforoknac felletu bele es

- fezítetttek volna ýtet • veuek
 q ruhaíat • es teuek neg felee •
 es a neg vítez nec íuta eg eg
 rez benne Azert meztelen
 5 a keresztan fúgh vala • es
 mind verrel megverősilth
 es megfeketült / Azert Iesus
 három zínú vala / Azert o ala-
 -zatos lelők¹ nezyed atte zeretq-
 10 -det íesust veresegnec keńńa-
 -val • es lassad ýtet zaran-
 -docsagoddal három zínq
 zazstoual / Auag a zaztooth 𐌆𐌆𐌆
 Mert zíz testenec feýersegú •
 15 es ostoroknac feketú hele / es

---

¹ Az p-t e-ből javította a scriptor.

a veres vcr nec ki gtleſe
vter mutortyar hoxcom
ſingner. Es a kontos valo
varnacion folul hogortz
Nert mondanac eſmaſnar
Ne metelgcmeg vter ki
nem veſſone inlat varta
kve legon. Hog az was betel
neſek monduan Meg oſ
tuak en rudaymag ies tad
to vetenec trulat dvala
a nep varuan el mulvan ite
meg hoxcomlone vala ſigket
ingantean. es mondanac
la. Nuu ki nigtorod iſten

a veres vérnec kí ۆtlese
 ۆtet mutatýac harom
 zínۆnec / Es a kۆntۆs vala
 varratlan fۆlۆl kۆtۆth

- 5 Azert mondanac eęmasnac
 Ne metefiۆcmeg ۆtet / ha-
 -nem vessۆnc nílát raýta
 kýe legۆn / Hۆę az íras betel-
 -neýek / monduan / Meg oz-

- 10 -taak en ruhaýmat / es raý-
 -ta vetenec nílát / Alvala
 a nep varuan el mulvan ۆtet
 megh karomńacvala / feiۆket
 íngantvan • es mondnac va-

- 15 -la / Wau kí meętۆrۆd ísten-

nec templomat. es haxmad
 napon es meg fel ollatod
 ha istennec fia vag. Zaba-
 dohad meg ten magadat. es
 Zalle mastom a keresztfáról
 es hysont nekad. Zontiep-
 pen a pápi sido fejedelmek
 meg mogetat vagla vgt alk
 es vgt sidothaly mondan.
 Egyeteket meg Zabaditotth
 vinnagat nem Zabaditotth
 ja meg. Ha sidothar keralt
 Zalyon a keresztfáról es hys-
 on o neki Menke hgt. Zaba-
 dohad meg vgt mastom ha
 alanya Monda Jesus Mor

- nec templomat • es harmad
 napon esmeg fel allatod
 ha istennec fia vag zaba-
 -dohadmeg¹ ten magadat • es
- 5 zalle mastan a kereztfarol
 es hysqnc nekqd / Azonkep-
 -pen a papi sido fejedelmek
 meg mqetfcvala vtet **A** bql
 es ven sidockal / mondvan /
- 10 Egebeket² megzabadítoth
 vmmagat nem zabadíthhat-
 -ía meg / ha sidoknac kerafa
 zalyon a kereztfarol • es hý-
 -zon q neki Istembe hýt • zaba-
- 15 dohameg vtet mastan ha
 akarýa **Monda Iesus Mert**

¹ A sor előtt a bal margón későbbi kéz rubrumozott / betűt rajzolt.
² Az E betűn elfolyt a piros tinta.

istemper fia vagor. A to
vay. "egyr dal felol ki vala
kimer, gestas vala neve meg
koxomla isust, mondvan
ha te vag, te isus zorbadozod
meg magadat es minket
selele a masir ki iob felol
felol vala kimer dsmas va
la neve es feddivala vter
mondvan Te isent nem
felod ki azon koxozatba
vag, mert mi igazan
te nem engkert valoc ez
kent, de o semmi gonoz
nem toth Es monda ie
sus nar. Dram emlekgyel

- ísten nec fia vagóc • A tol-
-vaŷ <.> éggíc bal felöl kí vala
kínec gestas vala neue / meg
karomla íesust / mondvan
- 5 Ha te vag cristus zabadohad-
-meg magadat / es mínket
Felele a masíc kí íob felöl
felöl vala / kínec dísmas va-
-la neue • es feddívala ýtet
- 10 monduan Te ístent nem
felöd kí azon karhozatba
vag / mert mú ígazan
tetemenönkert vaľoc ez
kent / de ȝ semmí gonozt
- 15 nem tȝth Es monda fe-
-susnac • Vram emlekȝŷel

meij en volam mioron
iutendaz atte orzagodda
Vijmond zent agoston. hi
torneytta vole vtet. Lak or
hi melleste fuyt vole Monde
neki iesus. Bizon mondom
tenekod hoy ma velen le
paradixombail fiamro
Vijmond zent Bernald to
dog orzon kepeben. latam
93 33 maria 9 zent fiat
hoy immar mindyngha
afogva meffogathozic m
la. es semmie nemmond
vala neki nebebeven hoy

- meg en rolam mícoron
íutandaz atte orzagodba
Vgmond zent **A**goston • kí
taneýtta volt ýtet / Lak az
5 kí mellette fúgh volt **M**onda
nekí íesus • **B**ízoń mondom
tenekød hoğ ma velem lez
paradíLomba **A** síramrol
Vgmond zent **B**ernald bo-
10 -dog azzon kepeben / latvan
az zíz maría ɔ zent fiat
hoğ ímmar mındɔnɔstɔl
-fogva megfogatkozícva-
-la • es semmít nem mond-
15 -vala nekí nehezelve hoğ

a toluainnaki Zolna: igon
megkésde nehezulmi es
mondami En edes fiarn
hallatic, atté Zood en fi
lembeni mize nem kigog
ruk en vortam ionbodnac
kiserüsegeuel gyedemnefil
enygmet meg azmi es meg
hocz fogatkozmi Es ala fal
vala a veer meg felöl az
Zoiarov, kezeivöl es labairol
ki meg Zegzetetvala es
orLarabol mindon Zep
ki fogotvala. Mert mindon

- a toluaynak zolna / ígön
megkezde nchezulní • es
mondaní En edős fíam
hallatíc atte zood en fí-
5 -leben ? míre nem kőńő-
-rulz en raytam íonhodnac
keserúsegeuel hýedemnekíl
engõmet meg azní • es meg-
-hacz fogatkozni Es ala fol'
10 -vala a veer neg felõl az
zaíarol / kezeýrõl • es labaírol
kí meg zegeztetõtvala • es õ
orlaíabol mındõn zepseg
kí fogõtvala / Mert mındõn

emgeri allatnal diſſbner
lallatir valadgaſembner
latom vala en magommat
el valni tole kith ſiltemvala
Mert egeb ſem vala banem
nehom Lak egeſſen ege
vala aſert ſogotvala en
gommet banget es nemvala
bonnan valam keues vi
gaſogot venneth O en ſe
reſo ſiam te el menesſod al
tal iara en lellgommet te
ſapud meſkeſeritnet ege
ſe de mondom en ſiam
li aſſa ennehom goſ en
meſ galac erred en ſe

- embõrí allatnal dílõsb<nec>
lattatícvála díztelembnec¹ Es
latom vála en magamat
el valní tölç / kíth zíltem vála
5 Mert egeb sem vála hanem
nekõm Lak eggetlen egh
vála / Azert fogotvála en-
-gõmet banath • es nem vála
honnán valamí keues ví-
10 gasagot vennekk O en ze-
-retõ fiam / te el menesõd al-
-tal íara en lelõmet / te
zauíd megkeserítnecc engõ-
-met / de mondom en fiam
15 kí agga ennekõm / hog en
meg hafác erted en zeretõ

---

¹ Mintha utólag szorította volna be a scriptor ezeket: *dízl.*

edys fiam O en hanales
mit teget met meghal
al en Serety fiam Mice
nem hal vde gwe megh
uth 9 barnatos aña en
fiam O ey egden ey edys
fiam ne ahow enyometh
el bōdmi. Domy auaq huz
vinnad te bōzind boy hal
iac vled gwe megh O halal
ne ahow enneghm enyed
m ten magad enneghm
mindon net folotte kellez
zagga d megh enyomethm
auag ay kennaq auag
fiamval gwe cler Serety

edős fíam **O** en náuaílas
 mít tegec / mert meg hal
 az en zerető fíam ? Míre
 nem hal vele özue megh

5 íth ő banatos ańńa en
 fíam **O** eg egőtlen eg edős
 fíam / ne akaf engometh
 el hadní / vonğ / auag huz
 vtannad te hozýad / hog hal-

10 -íac veled özue meg **O** halal
 ne akaf ennekom enged-
 ní / ten magad ennekom
 mindonnec fölötte kellez
 zaggasdmeg erometh ❧

15 Auag ag kennac / Auag
 fíamval özue efec zerető

eggeden egg fiam, eggellen
egg orgnem, en leikommer
elotte mindon vigoſagom
teged hog en halvakt meg
maſton ick, Nam tegodet
halvten Zultelevolt O en
Zerety fiam, es merjed meg
haualeſ anadat, halvaf
meg en ymadſagomat. All
hog a fiv meg halvaf el
halv annat, Keder halvaf
meg enyomeres fogod otte
keretfordra, hog hia egteſt
bol etneres egg Zerel mel egg
maſt Zeretter, egg halallal
halvamat, Monde a ſidor

- eggetlen eg fiam / eggetlen
eg oromem / en lelkomnec
elotte mindon vıgasagom
teged hog en halıakmegh
5 mastan ıth / Nam tegodet
halalra zultelevolt O en
zeretq fiam / esmerıedmeg te
ıauafas afadat / halgasd-
-meg en ımadsgomat • ıllıc
10 hog a fıv meghalgassa el
hagot anıat / kerlec halgas-
-meg engomet • es fogad atte
kereztfadra / hog kik egetest-
-bol elnec • es eg zerelmel eg-
15 -mast zerettec / eg halallal
halanac • Monda a sıdoc-

nak **O** hegotlen sidoor. **O**
naualyas sidoor Ne ak or
iutoc ennekom engedm
Mert egyetlen egyfiamat meg
szülottek Anathes megse
Zibetok augq akac minem
halallal meg ol'veto **O** enne
kom mert dech meg hoi
es az iduossy meg oleties
folddol ki veteit szinhanac
mindon kenle / mire az 9
airna vtonna barnatban
eel. Vezetok airnat fiaual
azue **O** druzgalatos fiarn
O hegetmes Zülottem / irgal
moz'es foggyind anadnat

- nak O kegyetlen sídooc • O
fíauaíyas sídooc / Ne akar-
-íatoc ennekqm engední 𐌚
Mert eggyetlen ég fiamat meg
5 fezíttottetok / Aíííathes megfe-
-zíhetok / Auág akar mínemv
halallal meg qlýetoc O enne-
-kqm / mert eleth meg hal
es az íduosseg meg qlétíc • es
10 földből kí vetetíc aíííanac
míndon kenle ? mire az q
aíííá vtanna banatban
eel • Vegetok aíííat fíauaí
qzue O dragalatos fíam
15 O kegelmes zúlottem / írgal-
-maz • es fogaggad aííadnac

veled ggue a kerezesen. Bog
elen veled Galalanac vram
na mindoncoron Semmi
edogb ennekorn. Bog tegder
a kerezesen olesven meghal
iac Semmi nekorn kese
rub. mine Galatod vram
valo eletorn. O ennekorn
zereto iefus Im meghalac
hyedem nekil. es Symeon
nac toyre en Ziuemet alta
very. Oh ennekorn mel
donatos atte elmenesod en
tolem. O en zereto fiam me
feketule nekorn annorpi.

- veled qzue a kereztfan / hog
 c'en veled halalanac vtan-
 -na mindqncoron Semmí
 edqsb ennekqm / hog tegqdet
 5 a kereztfan qlalven meghal-
 -íac Semmí nekqm kese-
 -rúb / mínt halalod vtan
 valo eletqm • O ennekqm
 zeretq íesus Ím meghaloc
 10 hýedem nekíl • es sýmeon-
 -nac tqre en zíuemet altal
 verý • Oh ennekqm mel'
 banatos atte elmenesqd en
 tqlem O en zeretq fiam meg-
 15 feketúle nekqm annap • es

e velag meyfoga O iag en
nekom / mevt te nekom
atjam / iego sem fiam vram
es mindonm. Immar elor
atjam nehil / iego sem nehil
guzgul / marzatomtol
mev puztulot. Vrtol el va
lazdrom / mindont elveztor
O en edos fiam, mindon te
betp. de nem aliaad. Bog
en veled gze meghalyar
Nekom hax valarnet he
dos toria Lotz. Eynes felede
iesus Zent Janofra mod
van Azonembor. Im te
fiad. Es vala Zent. ianos 30.

- e velag megfogá O íáŷ en-
 -neckom / mert te neckom
 atŷam / ieğosem fiam vram
 es mindonom • Immar eloc
 5 atŷam nekil / ieğosom nekil
 ozuegúl / magzatomtol
 meg puztuloc / vrtol el va-
 -lazzatom / mindont elveztoc
 O en edos fiam mindon te-
 10 -heto / De nem akarod hog
 en veled ozue meg halŷac
 Neckom hag valamef ke-
 -gos tanaLoth / kŷnec felele
 iesus zent Ianosrol mōd-
 15 -van Azzoñembor • Im te
 fiad • Es vala zent íanos zo-

mozu oclauaſ mindon
coron ſirvan O hoſ oſt
mondana O en cdes anam
hi loſt uag ſirſra / te tu
dod hogſ arca iſtem
arca ſiſtem / te tſed em
bori tſſot arca ſogottom
hogſ a ſergetſon uſtomam
en meſ embori nemſſot
Mikſſen tſnerbe oſ ira
ſoc a ſent ſit adot neſom
en oſſom nem aſarode
hogſ meſ ſenſſſem oſt
ſaromad naſon neſod
ſilgſſen iſlongom ſolar

- moru orLaua! mÍndõn-
-coron sÍrvan Ol' ha azth
mondana O en edos ańam
kÍ laġ vaġ sÍrasra / te tu-
5 -dod hoġ arra íõtem • es
arra zúlettem / te tõled em-
-bõrí testõt arra fogattam
hoġ a kereztfan valtanam
en meg embõrí nemzetõt
10 MÍkeppen telnece az íra-
-soc / A kent kÍt adot nekõm
en atýam / nem akarodee
hoġ meg zenveġġem azt
Harmad napon nekõd
15 díLqúlven íelõnõm / halat-

taibol feltamador. Bert
ne orkox fixia Monda
neki Im te fiad Bentanos
Es Bent rano nar monda
Im te oviad O Jomos en at
iam fia. Vtet nekod hogom
barnal velc es soba el nehay
gad neki zolgal. Bert oleled
meg vtet. es vognaladmeg
vtet. Mat latom vtet dan
kodom Noug barnat. es nag
nehesseg zolla en keseru
nuembe Im halalomhos
kosef vagoz. es mengogitkor
tam tobber sem elhetor Bent

-taíbol feltamadoc / Azert

ne akaí síriía Monda

nekí Im te fíad zent Íanos

• Es zent íanosnac monda

5 Ím te ańad O Íanos en at-

-íam fía / ýtet nekød hağom

banńal vele • es soha el nehağ-

-ğad / nekí zolgaí / Azert leíed-

-meg ýtet • es vígaztaíadmeg

10 ýtet / Mert latom ýtet ban-

-kodní / Nağ banat • es nağ

nehesség zalla en keserú

zíuembe Im halalomhoz

közel vağoc • es megfoğatkoz-

15 -tam tbbet sem elhetc / zent

Jonos meg glele vter mod
vorn O bonatos otha irgal
mas ennelom es veg va
larni keues crossegoth
Erisus latum es gond
vorn egmak meg gleben
a kerestfa alath. Sir vala
az 9 zent otha 33 maria
a folden es zent Jonos
vele gye olmet vultsag
nehad maria a Jonos ne
hgd adatic iesusert. Bolgn
az vreat hornet vorn a me
styreert. Sebedeus fia az is
ten nec fiaert Tizta embod
az iscenert. Mikappen te ke

- Íanos meg ȳlele ȳtet / mōd-
-van O banatos ańa írgal-
-maz ennekȳm • es veġ va-
-lamí keues erȳseġȳth
- 5 Cristus latvan • es gondol-
-van eġmast meġh ȳlelven
a kereztfā alath Sírvala
az ȳ zent ańńa zíz maría
a földēn • es zent Íanos
- 10 vele ȳzue ol' meġ valtsag
nekȳd¹ maría a Íanos ne-
-kȳd adatíc íesusert / zolga
az vrert / tanetvan a me-
-stȳrert / Zebedeus fía az ís-
- 15 -tennec fiaert Tízta embȳr
az ístēnert • Míkeppen te ke-

¹ Eredetileg *nehil*-t írt a scriptor, majd az utolsó két betűt átírta.

vanatos . es aytatos lel .
kudet altal nem mentse
ez Ballas mi zuignhet mint
figuet vag' vofath meg
engestel ez Ballas . Et Zent
Bernald monya ziz mari
anac . az idotol fogva az
tanejt von veue vter an
fiaua Mert / yfmond Zent
Agoston doctor / hog' Bodog
azonnac meg heruat
vot bornat ma . or Louia
es Sonia meg verusit vol
na ceifosnat veretol / duag
Zerelmecol / mert meg
Sopauala 9 fengs verener

- vanatos • es aŷetatos lel-
 -kødet által nem menthe
 ez hallas mí zúønkøt mínt
 køuet vaŷ vasath megh
 5 engeztel ez hallas / Ezt zent
 bernald morøa zíz marí-
 -anac • Az ídøtøl fogvan az
 taneŷtvan veue ýtet ań-
 -ńaua Mert vŷmond zent
 10 Agoston doctor / hoŷ bodog
 azzonnac meg heruat
 -volt banat mia orlaŷa
 es zaŷa megverúsílt vol-
 -na crístosnac veretøl / Auag
 15 zerelmmetøl / mert megh
 zøpauala ø fenøø verenec

Lopegeset! Tabat cristus
anhanar mondyrtta va
na Minem adatic iort
gonos! met vermot as
nat en lekkmnet. Jme
en deugulatos anom me
valloc te nemetiddol. En
adek te nepedner kerak
coronat. Vñ kedey nekom
adamar feyemben tiuisk
coronat. En adek 9 kezobbe
kerak vezet. Vñ nekom
adamar meq avolt nad
Zalath. En rufazani te ne
pedetg neyven stendey
Vñ engommet meqfoztmar

- Lepegeset¹ • Tahat crístus
ańńanac mondhatta vol-
-na / Mńnem adatfc ńoert
gonoz / mert vermōt asa-
5 -nac en lelkōmnec • Íme
en dragalatos ańam mńt
valloc te nemzetńdtōl / En
adek te nepednec kerańf
coronat / ńk kedeg nekōm
10 adanac feńemben tńuńsk
coronat • En adek ō kezōkbe
kerańf vezzōt / ńk nekōm
adanac meg avolt nad
zalath / En ruhazam te ne-
15 -pedeth negven eztendefg
/ ńk engōmet megfoztanac

¹ Az első e-t p-ből javította a scriptor.

es en vuhamon inlath
vetener Es a kyedlenben
mennaval eltetem vhaty
Vh nehom az etyhet epet
a es etoty adomac En a ky
Ziklabol vhet adeek neht
Vh engornet ettel itatanac
En hi Zabaditom vhet egip
tom neperet kezeibol. Vh
engornet helhogtetener ke
tolvay kigibe en hi Zaba
ditom fopabonac hatalma
bol. Vh kedeg engornet
poncio pylatosnac ada
nac Jme en Zent anam
meletet ennehom io tetu

- es en ruhamon nílath
 vetenec Es a kýtlemben
 mennaval eltetem v́keth •
 v́k nekqm az etqkert epet
 5 <a> es ecetqth adanac En a kq
 zíklabol vízet adeek nekfc
 v́k engqmet ecettel ítanac
 En kí zabadítam v́ket egíp-
 -tom nepenec kezeíbol • v́k
 10 engqmet helhqztetenec keth
 tolvaý kqzíbe • en kí zaba-
 -dítam farahonac hatalma-
 -bol / v́k kedeg engqmeth
 ponció pýlatosnac ada-
 15 -nac / Íme en zent ańam
 meíeket ennekqm ío tetq-

meest ordinaak. Meest meest
likastaak en hezeymest
laboymat es euhomion
milat. vetenec Dymond
Zent Agoston doctor. Hof
Cristus a herezefan fugt
ven testamentomoth toth
volna mindginner. Hege
segnet mivelligdeset oer
van. dz apostolotinar
haboy sagot. dz sidon
nac testee. Altynac lel
keeth. Altynat Zent Jans
nac. a totynlac porach.
Lomot. Bynsotinet pok
loet. Penitencia tauto he

- meert adanac / Mert megh-
 -liskaztaak en kezeŷmert
 labaŷmat / es ruhamon
 nŷlat vetenec • Vgmond
 5 zent Agoston doctor / hog
 Crŷtus a kereztfan fŷg-
 -ven testamentomoth tŷth
 -volna mŷndŷnnec / Kego-
 -segnec mŷvelkŷdeset ozt-
 10 -van • Az apostoloknac
 Haborusagot • Az sidok-
 -nac testeet • Attŷyanac lel-
 -keeth • Aŷnat zent Ianos-
 -nac / A tolvaŷnac¹ paradŷ-
 15 -lomot / Bŷnŷŷoknec pok-
 -loth • Penŷtencia tarto ke-

---

¹ Az n alatt vakarás nyoma látszik.

ænnoðnet a berestfaath
hagia, hortod idotofogon
kilenced ideuglen meyse
tetule a nap mmd vela
got mma. Es kilenced idon
healtor iesus naq' zonal
es monda. Heli heli lama
adaton. Ennet ez etelme
e n yfengm en yfengm m
re hattal el engomet. Wy
mond nemel' doctor. Mert
monga vnmaga iesusm
Muxc alam engomet el
hattal en sevelmemben.
duag' en nauakamban
mmt' zannuuetgittet hyedem

- rez'tenøk nec a kerez'tfaath
hağa / Hatod idøtølfogva
kilenced ideíglen megse-
-tetúle a nap mínd vela-
5 -got mía • Es kilenced idøn
kealta íesus nağ zoual
es monda • Helí helí lama-
-zabataní **Ennec ez ertelme**
En ístenøm en ístenøm / mí-
10 -re hattal el engømet / Vg-
-mond nemel' doctor / Mert
monga ýnmaga íesus 𐌹𐌺𐌹
? Míre a'ám engømet el-
hattal en serelmemben /
15 Auag en íaua'amban Széchényi Könyvtár
mínt zamkíuetøttet hýedem-

nekil meztelen fogozet ne
kil it sötassaghoz zerfogoz
tárnak nekil vordolat it
kemen itelettel kiarfogtat
en magarmat setetsejre
kil it uesszegel bingfletet
Nekis az oth allobban
halvan iesus kealtasat
vgmondnacula il yesth
hyia ez Nekis mondnac
vala vezteg lassor hor iles
el is masborditani vlet
annac vanna tudvan
iesus hog mindongor mag
tyhelleket volna hog og uat
megtahelletneier Monda

- nekí meztelen földzet ne-
 -kí í socassaghoz zerköztet
 tanal nekí vadoltat í
 kemeí ítelettel karhoztath
- 5 en magamat setetsegne-
 -kí í íregseggel bínosítet
 Nekí az oth allokban
 halvan íesus kealtasat
 vgmondnacvala ííyesth
- 10 híía ez / Nekí mondnac-
 -vala • Vezteg lassoc ha ííes
 el í megzabadítaní ítet
 Annac vtanna tudvan
 íesus hog míndönöc meg-
- 15 -tökellettek volna hog az íras
 megtökelletnesec • Monda

Homibom. Vgmond zent
Bernald Bizonnal ha zom
iozal nem vizet sem eys
nemu veneretotz hancu
Brngolner iduoffeget Ric
nec iduoffegete magadat
u' Remenon Kenzatanad. 22
edenben vola eletz es isop
vol egide elegit es adar
Zotiahos es adnac vala ne
hi mna bore meroggeb
es epeetz elegit ven. Hoy
betaneier a profeta mon
dasa. En itelomre adnac
epeetz es en zomjosagom
ra cietotz. Es hoy Zayaba

- Somíhozom / Végmond zent
 bernald / Bízonnal ha zom-
 -fozol nem vízet / sem egeb-
 -nemú venereköth / hanem
- 5 bŷnşoknec íduşseget / Kíc-
 -nec íduşsegekert magadat
 iŷ kemerŷon kenzataad / Az-
 edenben vala eceth / es ísop-
 -val ég<e>be elegítec • es adac
- 10 zaŷához • es adnacvala ne-
 -kí ínŷa bort merşggel •
 es epeeth elegítven / hoğ
 betelneŷec a profeta mon-
 -dasa • En ítelşmre adanac
- 15 epeeth • es en zomŷşagom-
 -ra ecetşth • Es hoğ zaŷaba

vötte volma nem alinea
 meg inna. a vitezor meg
 meguetir vala eleiben men
 ven. es az ecetgeth neki ad
 som mondnac vala neki
 ha te vög or cizsus sidor
 nar valasztoth keralt. za
 boldir meg magadat. Es az
 ejedi mondnac vala. Vitez
 lassor ha el is illes. es meg
 Zornditta vter Zonleppen
 a papi feredemet or ven
 sidolcal megmguetir vala
 vter / monduan. Vnu ki
 megtyegd istenec templo

- võtte volna / nem akara
 meg írnia / A vitezõc meg-
 -mõuetõcvala eleiben men-
 -ven • es az ecetõth neki ad-
 5 -van mondnac vala neki
 Ha te vag a crîstus sidoc
 -nac valaztoth kerafa • za-
 -badîl meg magadat • Es az
 egebi mondnac vala / Vezteg
 10 lassoc ha el fõ fîes • es meg-
 -zabadîttâ útet Azonkeppen
 a papî fejedelmec a ven
 sidokcal megmõuetõc vala
 útet / monduan / Vau kí
 15 megtõrõd îstennec templo-

mat. es hær mad napig d' meq
fel allatod. hær ikenner fia
varg. Zalle masten a kærz
fural. es hærzner nehod. hog
jesus votte volna a3 ertrou
nem ankara meq m'na Mon
da Berol a profetah nat
monda. i. Engga vola iesus
hog a3 g kennearol mindon
wasol. mindon peldarol
mindon mondarol. i. stener
mindon mondarol. es paran
Lolatta meqthellente vol
na o telen mindon neesse
gok mindon nemq. mindon
vtalato ssagor. "telar" mindon

- . -mat • es harmad napíg esmeg
 fel allatod / **Ha** ístennec fia
 vag zalle mastan a kerez-
 -farol • es hizonc nekod / **Hog**
 5 Iesus vottevolna az ecetoth
 nem akara meg innia **Mon-**
 -da / **Betolt** a profetaknac
 mondasi • **Tugga** vala iesus
 Hog az o keniarol mindon
 10 irasoc / mindon peldzasoc
 mindon mondasoc istenec
 mindon mondas • es paran-
 -loltat megtokelettec vol-
 -na o testen mindon nehese-
 15 -gok mindonnemú testoc¹ mindon /
 vlatatossagoc • es mindon

¹ A másoló jelölt sorközi betoldása.

30candok sagoc, mindon
lankat sagoc, es segoc es
3omes sagoc. Es hog min
don testud kienzar es ne
hessegoc vallocvalna netve
sem maxada atqatqan mer
valatos venerabbel itatqat
3onkeppen mer emeztetget
9 teste Es mer kealta iesus
nag fel 3oual es mondon.
Altam te kezeidbe ayanlom
en lalkomer. Dymondon beda
dutor, hog cristus az gedogt
a keregetanac iob ayan lalt
valna. Azere mondon. Altam

- zarandoksagoc / mîndon
 lankatsagoc / ehsegoc • es
 zomesagoc • Es hog' mîn-
 -don testeuel kenzac • es ne-
 5 -hessegot vallotvolna / ñelve
 sem marada artatlan / mert
 vtalatos venerekkel ñtathak
 Ezonkeppen meg emeztethek
 o teste Esmeg kealta iesus
 10 nağ fel zoual • es monda /
 Atyam te kezeidbe ayanlom
 en lelkomet / Vgmonda beda
 doctor / hog' cristus az ordogot
 a kereztfanac iob agan latta
 15 -volna / Azert monda • Atam

ge kearidde ayanlom en le
komet Mier ymond Zene
Bernard. Magasra Bogen es
wssen kealan hog mezes
hallanet. es sentu maguet
magne mentetneie. de a
kealtu hog konbullaat. ude
hog embge vele gve tärne
es a nebesseger Zane kiet
minden es velaghi ullatoth
megseletu laltat. foder
remulener. Coposor meg
inlanac. Attemplomnac so
poelgyn kette Zanda. es
men egea q velagossagoc
Bom megsetulener. Loh

- te kezeídbe aȳanlom en lel-
 -komet / Mert vȳmond zent
 bernard / Magasra haga • es
 erossen kealta hoȳ mezzeb
 5 hallanec • es senkí magath
 megne menthetneíe / de a
 kealtashoz kónhullatást ada
 hoȳ embor vele ozve túrne
 es a neheseġnec zaua kíert
 10 mĩndon ez velaghí allatoth
 megfelelní lattatfc • ffoldec
 remúlenec / Coporsoc meg-
 nílanac / A templomnac so-
 -porlaȳa kette zacada • es
 15 meń egek q velagossagoc-
 -ban megsetetúlenec / Lak

embor nem kintárul ki
ert a cisus meg gletic
Es olt mondván es feve
hajtvan elboratn 9 Zent
telket Im templomnac so
porlaka lezarada felit
mind földir es föld meg
indula es a k9 ziklar
mind lezaradozama es
coporsot meg8 inlanac
es sok halattaknac testok
kik meg boltacvala feltor
madanac es az coporsoba
ki iguen 9 feltor madolnac
Vanna iguenek az Zent

- embor nem kúnúrúl / kí-
-ert a crístus meg oletíc
Es azt mondvan / es feýe
haýtvan elbolata o zent
5 lelket • Ím templomnac so-
-porlaha le zacada felíl
mínd földíc • es föld meg-
índula • es a kő zíklac
mínd le zacadozanac • es
10 coporsoc megh rílanac
es sok halattaknac testők
kík meg holtacvala felta-
-madanac / es az coporsobol
kí íquen o feltamadoknac
15 vtanna íquenek az zent

varro/ba: es meg ielonenet
l'ak'nat Es Centurio. Ka
oth al vala: es luk o vde oth
valamat oxizic vala iesof
lat van o foldner indula
sath. es egeb Lodakac, kik
lesner vala. Es hog' ilven
kealtassal megdole vala na m
Igon megselemener es dile
ic istene, mondvau. Bizon
isten fia vala es es igaz em
por. Es mind o schassingb "latarvala"
kik valamat oth es varjat
vala o Lodakac, kik lesner
vala, Melchiet. Idest pectora
verik vala: es o varro/ban

- varosba • es meg felönenec
 sokaknac **Es Centurio** / kí
 oth al vala • es kí k q vele oth
 valanac qrízíc vala fesost
- 5 latvan a földnec indula-
 -sath • es egeb Lodakat / kí k
 leznec vala • **Es hog ílyen**
 kealtassal megholtvolna ☸
 Ígön megfelemenec • es díle-
- 10 -rec ístent / mondvan / **Bízoí**
 ísten fia vala ez • es ígaz em-
 -bör • **Es mínd a sokassagh**
 kí k valanac oth • es varýac-
 -vala lattacvala¹ a Lodakat / kí k leznec-
- 15 -vala / **Meföket** / **Idest pectora**
 veríkvala • es a varosban

¹ A másoló jelölt betoldása a jobb margón.

De tennich vala Es 9 es megn
 abnac vala meze tale es az
 azon nepok kik vete keser
 tek vala galileato fagvan al
 galvan neki gne egembe
 menener morianal ierui
 salembe / met az sidonac
 nag innepor vala hog ne
 maxondor az 9 testok som
 botten / met nag innep
 vala az sombaty kerck
 pylatost hog megtra nek
 zarokat es eltemetneiek
 hog az innepre ne ma
 radnanak Es el iguenek

- be ternec vala • **Es** q esmerqí
alnacvala mezze tole • es az
azzon nepek / kík v̄tet keseer-
-tek vala galíleatol fogvan zol-
5 -galvan nekí qzue eġenbe
menenec maríaua! íeru-
-salembel / mert az sídoknac
naġ ínnepq̄c vala hoġ ne
maradna az q testq̄k zom-
10 -battral / mert naġ ínnep
-vala az zombath • **Kerek**
p̄ylatost hoġ megt̄orneíek
zarokat • es eltemetneíek
hoġ az ínnepre ne ma-
15 -radnanak / **Es** el íquenek

1149.
a? vite?ok . es a tolvand nar
meg toret Zacobat . es hog
mentek volna iesos hog . es lat
van hog megholt volna ne
torek meg neki Zorait ? Ba
nem effik a vite?ok net
kyner longinos vala neue
oldalot meg oklele Lul a
val . es Zonetten igvala ki
a sebbol veer . es viz es a
vite?net vala vak Zome
hog meg oklele iesos . az
Lulard Loppene ef Lop
veer Zomere . legottom meg
inlet Zome . Es neki v? tet?ir

- az vitezok • es a tolvasoknac
 meg tprec zarokat • es hog
 mentek volna iesoshoz • es lat-
 -van hog megholtvolna • nē
 5 tprekmeg neki zaraft / ha-
 -nem eggik a vitezoknec
 kynec longinos vala neue
 oldalat meg oklele lula-
 -val • es zonetlen fova ki
 10 a sebbol veer • es viz / es a
 viteznec vala vak zome
 hog meg oklele fesost • Az
 lularol loppene eg lop
 veer zomere / legottan meg
 15 nilec zome / Es neki vg tetczf-

vala hog' olam zome legen
mine germoht voltaban.
es olam iolotna es oht
benne hy'n annar veom
na maxtiromsaget val
lot capadociaban cesaren
neuū varosba. Ez naht
.Loda hog' a holt testol
veer es viz igyon hi. Ez
hi latte bizonsaget mon
dot rala es iga? 9 nehi ta
no bizonsaga. Es 9 tyggon
mect bizon ammit mond
hog' tyes higgetok. Ezak
orra lotter hog' az was

- vala / hog' olan zome lezen
 mint germok voltaban •
 es olan iol latna • es azert
 benne hyn / Annac vtan-
 5 -na martíromsagot val-
 -lot capadociában Cesarea
 neuú varosba • Ez naǵh
 • Loda hog' a holt testbol
 veer • es viz íőyön kí • Ezt
 10 kí latta / bízonsagot mon-
 -dot rola • es igaz o nekí ta-
 -no bízonsaga / Es o tuǵga
 mert bizon ammit mond
 hog' tyes híǵgetok • Ezok
 15 arra lottec hog' az íras

de telneieck Tetemeth meg
 ne tpejetyk Es Mas iras
 vgtmond Meg lattor kit
 meg gyacostor hog este
 lot volna mert nag pentor
 vala Eligue neminemu
 kardog embor aromatfia
 belu kynec Josef vala neue
 ki vala io iambor embor
 es igor vala Jefonac titkon
 valo torner vana a sidok
 nar feletmejeret es istenner
 orogot vorando valo
 Netn engedvee g tora Lok
 nar es mivelskodesolmer

- betelneieek Tetemeth : os¹ meg-
 ne toryetok / Es Mas íras
 vgmond / Meg lattac kft
 meg gyacdostac / hog estve
 5 lotvolna / mert nag pentoc-
 -vala • El íque nemínemú
 kazdag embor aromathía-
 -beli / kynec Íoseff vala neue
 kí vala ío íambor embor
 10 es ígaz / vala Iesosnac titkon
 valo tanetvaría a sídok-
 -nac felelmeýert • es ístennec
 orzagat varando vala
 Nem engedveen o tanaLok-
 15 -nac • es mívelkodesoknec

¹ A scriptor sor fölötti betoldása. Vö. Jn 19,36: „Os non comminuetis ex eo.”

Es demene pylatoshoz • es
bizvan megkere vtet • Es
kere iesusnac testet • Pyla
tos legottan neki ada mert
tuggia vala • hoz megholt
Ioseff von golloth • es elio
ve le venni iesusnac Zent
testet • es igne Nicodemos
ki iesoshoz dozer eyel igh
vala • hozvan nemgs kene
toth • ol mint zar fontvolna
ki voth vala iesus testenet
es betakarar tizta gollda
es bekotzet nemgs kene
tykhel • mikoppen sidolna
sokasor vagon temetesre •

- Es bemene pýlatoshoz • es
bízvan meg kere útet • Es
kere íesusnac testeet / Pýla-
-tos legottan neki ada / mert
5 tuǵǵa vala / hoǵ meg holt
İoseff vǝn ǵolLoth • es el íq-
-ve le venni iesusnac zent
testet • es íque Nicodemos
ki iesoshoz elqzer eýel íqth
10 -vala / hozvan nemǝs kene-
-tǝth / olmínt zaz fontvolna
ki vǝth vala íesus testenec •
es betakarac tízta ǵolLba •
es be kǝtǝzec nǝmǝs kene-
15 -tǝkkel / mikeppen sidoknac
sokasoc vaǵon temetesre /

Es a helon bolot iesust
 megfesitter kert valores
 a kertben vy coporsod. Ki
 den senkit nem tottenecva
 la. Bert oth a sidor nmepe
 cit etemetek iesust. Joseph
 teve iesofnar testet gn vy
 coporsodvaba. Kich ki fucanta
 totvaba ergs kobot. Es a te
 mety belnet aytoiaro nag
 kgueth tamasztam. es elme
 ne. Valonar oth tmuol
 nezven kik kgot vala
 monia kisseb Zent iamb
 omia. es Joseph omia. es sa
 lomee ilven a coporsod ellene
 de. es negir vala bolot ten

- Es a helʒon holot ʒesust
megfezíttec kert vala • es
a kertben vŷ coporso • Kí-
-ben senkít nem tótteneceva-
5 -la • Azert oth a sidoc ínnepe-
-ert eltemetek icsost Es Ioseff
teve ʒesosnac testtet ʒon vŷ
coporsoʒaba • kith ki faracta-
-tothvala erʒs kőből • Es a te-
10 -mető helnec aŷtoʒara naŷ
kőueth tamaztván • es elme-
-ne • Valanac oth tauol
nezven kík kőzöt vala
maría kisseb zent ʒacab
15 ańńa • es Ioseff ańńa • es sa-
-lomee ʒlven a coporso ellene-
-be • es nezíc vala holot ten-

neiek d pentok elmulban
 Zombattra verrodvan el
 menener es alkotomac
 kenetokiet hog' minet a
 Zombat elmulnet igne
 nev megkettmi iesose es
 Zombaton vezteglener a pa
 rancolat Zereit Mosod
 napon a papi fevedelme
 es az iras esmero sidoc
 gilenet pylatosfoges mon
 datat nehi. Vram meg
 emlekogtunc' meze a bi
 tetp vgmondvala elven
 es elcuen voltaBa Roumad

- neiek / **A** pentok elmulvan
 zombattra verradván el-
 -menenec • es alkotánac
 kenetoket hog' minth a
 5 zombat elmulnec íqne-
 -nec megkenni íesost • es
 zombaton vezteglénec a pa-
 -ranLolat zerent / **Masod**
 napon a papí feýedelmec •
 10 es az íras esmerq sidoc
 gílenec pýlatoshoz • es mon-
 -danac nekí / **Vram** meg-
 emlekqztqnc / mert a hi-
 -tetq vgmondvala elven
 15 es eleuen volta **harmad**

207
191
napon feltamador. Azert
griztesed a coposot har
mad napiglan' mert ne
tolantam el ignet o tarrit
vaim' es el vozzac utet' es
a nepner azt mongar hog
feltamador halottvibol.
Es az vallaso tevolges go
nozb lezon az elo binnel.
Monda nekic pylantos
Vagon grizotekies minth
iokban tuggator ug grizetor
Azok elmenener meg grizm
a coposot' es perettet meg
peretlec a ko coposot' lat

napon feltamadoc / Azert
 qriztessed a coporsot har-
 -mad napíglan / mert ne-
 -talantan el íq nec q tanít-

- 5 -vañi • es el vrozzac ýtet / es
 a nepnec azt mongác hog
 feltamadot halottaíbol •
 Es az vtolso tevqlges go-
 -nozb lezqn az elq bínnel •

- 10 Monda nekíe pýlatos
 Vágon qrizqtek • es mínth
 íobban tuqqátoc vg qrízzetqc
 Azok elmenenec meg qrizni
 a coporsot • es pelettel meg-

- 15 peletlec a kq coporsot / Lat-

van a 313 maria hog el
 akorenaiac temet mi a 3 o
 zent fiat iesust Monda
 nekic mitoron a keregeta
 vol le akorenaiac vala venmi
 lassan tegesic istemmet ne
 vede hog mas 3or hi ne a
 lek en fiamnac vede Mint
 le vatter volna legottan veue
 vter glebe a foldon i ven
 hol vele bekelic vala hol
 nekic 3ol vala hol feyer hol
 or 2 oriat hol kereit hol la
 bant es 9 derekat mege
 menep ven Lokolm vala

- van a zíz maria hog el-
-akarnaíac temetní az q
zent fíat íesust Monda
nekíc mícoron a kereztfá-
5 -rol le akarýacvala venni
lassan tegetqc ístennec ne-
-vebe hog maszor kí ne qt-
-íek en fiamnac vere / Mínt
levottecvolna • Legottan veue
10 ýtet qlebe a földön ílven
hol vele bekelscvala / hol
nekí zol vala / hol feýet / hol
orlaiat • hol kezeft / Hol la-
-baít • es q derekat megke-
15 -meñeýtven Lokolýavala

Es Et mongirvala O en
 Zeretis fiam mire nem fidez
 ennekim Nemde Ege atte
 aldor Zad. Ki a sidoknac
 Lodakat edesen pcedirvala
 la, Kieyth egde edelohuanes
 monduan O en edes fiam
 Nemde Egeke atte Kieyid
 Kik a sidoknac Lodakat
 tehervala. es labant Bekel
 ven vjmondvala Nemde
 Egeke a labat. Kiket a sidoc
 gvakorta ymadnacvala
 Nemde Ege as oldal. es
 derkad. Kit il' igon Zeret
 nervala Es il' kemeri ke

- Es ezt monǵavala O en
zeretǵ fíam míre nem felelǵ
ennekǵm / Nemde ezee atte
aldot zaad / kí a sídoknac
5 L odakat edesen predícal va-
-la / kezeth egbe colLolvan¹ • es
monduan O en edes fiam
Nemde ezǵkee atte kezeíd
kík a sídoknac L odakat
10 teznecvala • es labaít bekel-
-ven vǵmondvala Nemde
ezǵkee a labac / kíket a sídoc
ǵyakorta ǵmadnacvala
Nemde ezee az oldal • es
15 derekad² / kíť íť íǵǵon zeret-
-necvala / Es íť kemeń ke-

¹ A c betűt valamiből (L?) áírta a scriptor.

² Az első e betűt valamiből javítottá a másoló.

nokat teveen cyeb nemu
 testodon. Es mindon torgu
 ru kilomb kilomb siral
 makat tezon vala. Es on
 mivala 9 kighvenet hulla
 tosa. hog' mind 9 testet meg
 mossavala. ki verrel meg
 megvezisult vala. Immar
 hog' vetet elakaraiat te
 metni Nicodemos. es Josef
Semmi keppen az 9 kegye
 aima nem bagya vala. ki
 nem vjmondvala. Meer
 ej kevesse bagyator ennekoni
 hog' sirassam. naag' sirath
 hassam vetet. ihug' 9 or laiat

- nokat teveen egeb nemú
testödön • Es mindön taghí-
-ra kílomb kílomb síral-
-makat tezön vala / Es an-
5 -ní vala ọ kónívenec hulla-
-tasa / hog mind ọ testtet meg-
mossa vala / kí verrel meg
megverúsúltvala Ímmar
hog ýtet el akarnafac te-
10 -metní Nícodemos • es Ioseff
Semmíkeppen az ọ kegős
ańńa nem hagğa vala / ha-
-nem vgmondvala / Mecg
eg keuesse hagğatoc ennekqm
15 hog sírassam / auag sırath-
-hassam ýtet / Auag ọ orlaíat

gollal be foggem Oen berra-
tm. Ne akorvator vter elte
metmholgyator vter q naua
las airrianar hog immore
mthassam vter meghalvan
Es ha vter el akorvator temet-
m temessetor airriatges el fia
val. Es mind a kornul al
look sirnakvala mtab airria
nar bornatvan es keseruse
gon honnem az q zent fianar
serchmen folleket ateg zoluar
vala a bornatert es a sirasert
akik otg alnarvala demago
vgmondnar. O azon e halot
nar airria herour tegydet

golaL be foggem O en bara-
 -tim / Ne akarȳatoc ȳtet elte-
 -metnı / haġġatoc ȳtet q nıaua-
 -fas ańńıanac hoġ ımmar

5 tarthhassam ȳtet meġhalvan
 Es ha ȳtet el akarȳatoc temet-
 -nı / temesetoc ańńıathes el ffa-
 -val • Es mınd a kqrńıl al-
 -look sırnakvala ıncab ańńıa-

10 -nac banatȳan • es keserıse-
 -ġon honnem az q zent fianac
 serelmen İollehet aleg zolnac
 -vala a banatert / es a sirasert
 akık oth alnacvala / demaga

15 vġmondnac O azzoń e halot-
 -nac ańńıa / kerqnc tegodet

hag? haggad eltemetm vter
Es eltemetek completamar
ideyen. Eltemetven immar
anna keze elteritven vy
mondvala. Aldot leg en
Zerety fiam. es aldot legyn.
az kit nekig ottam. es ol
dot az gymola. es a monka
kit te beled. es erted ze. Zen
vettem en Zerety fiam. To
hant Zent János keseru si
vassal fel emele ornat. es
haza viuc. es sok orzon ne
per kiguetit vala vter sirvan
Mert gondolvator mindmeg
et mikoppen az sz marid
pustulvan maradot vala.

- hoǵ haǵǵad eltemetní útet
Es el temetek completanac
ideýen • Eltemetven ímmar
ańńa keze elterítven vǵ
- 5 mondvala • Aldot leg en
zeretǵ fíam • es aldot legǵn
az kít nekǵd attam • es al-
dot az ǵǵmǵıl • es a mvnka
kít te beled • es erted <ze> zen-
- 10 -vettem en zeretǵ fíam Ta-
-hat zent Ianos keserú sí-
-rassal fel emele ańńat • es
haza víue • es sok azzoń ne-
-pec kǵuetíc vala útet sírvan
- 15 Azert gondolýatoc mındmeg
ezt mikeppen az zíz maría
puztulvan maradotvala •

hizom hog mureon Zent
Janos antianac hiya vala
tagat a Zothone 33 maria
nag kafeva fixafokat tigon
vala, monduan Nem en
fiam Zava e3) Nem en ef
getlen effgem Zava g. Mezt
es antiat hog byngskiner
ajanolom ki vagon aldoth,
mochol groche. Amennum
Vmar lleurbe kezde
ar e3) velagnac alha
mtlanfagracol valo. 12as
es a gonozoknar vego
delmohzol ef Lodalatof
Me e3) velagi embgr latas
meyhal byngabe eltemettelic

- Hízom hog' mscoron zent
Íanos ańńanac hířa vala
Tahat azzońonc zíz maría
nağ keserú sírasokat tezõn-
5 vala / monduan Nem en
fiam zava ez / Nem en eg-
-getlen eggem zava ez • Azert
es ańńat hog' bȳnõsqk nec
ańanlom / ki vağon aldoth .
10 qõckõl qõcke Amen 𐌛𐌛𐌛
Vrnac Neuebe kezde-
-líc ez velagnac alha-
-tatlansagarol valo íras
es a gonozoknac vezõ-
15 -delmõkrõl eg' Lodalatõs
ÍMe ez velagí embõr latas
meg hal bȳnõkbe eltemettetic

poctolbon vettetic Mert az
okossag nem birtatic Alla
toknac zeri elfordul Crisbus
Zolgalatta megzomac. Az
igossag el aloszic. A bold
meg dolondul Ez velag
vezedelgmbc teert q ma
stom idoben Mert a kynet
sckieppen penze vagon. es
marhaua! beugs. es tizolte
tic mikent yten szaggchd
meg kgrinkoztetven Zent
wasi idagoc nem gondol
tattatnac. hysti remensag
Zent Zcretet megfoytatnac
Lalarzag. es fosvensag m

- pocolba vettetíc / **Mert** az
 okosság nem bírtatíc / **Alla-**
 -toknac zerí elfordul **Crístus**
 zolgalattá megzõníc • **Az**
- 5 ígassag el alozíc / **A** böl
 meg bolondul **Ez** velag
 vezedelõmbe teert ez ma-
 -staní ídõben / **Mert** a kýnec
 soc keppen penze vágon • **es**
- 10 marhaua beuõs / ez tíztõlte-
 -tíc míkent ísten seregõckel
 meg kõrníkõztetven / **zent**
 írásí íozagoc nem gondol-
 -tattatnac / **hýth** / remenseg
- 15 **zent** zeretet megfoýtatnac
 Lalarsag • **es** fõsvenseg íncab

ti^{ne}stetie ha nemhet segge no
mgs v^og^o v^oidam orl^ou
ha kegetmes al^oalmas es er
kol^ol^o teles^og^oh nek^og^o s^om
mit nem hoz^ona^omac es ha
legen levende^o Mere Lak o
penz ad Zep^oeg^oot^oes nem^oet^ose
got^o Mere hog^o leg^oek m^ost^om
io v^ou^oh^oat^oal^o s^om^og^o es ek^og^oes
sok Lalad^oal^o leg^oet meg^okor
h^ou^og^oztet^og^oth^o es^o v^oag^oot^o es
kol^o es io er^ok^ou^oll^ou^o sok b^oaz^o
tm^o v^oam^oac^o et^o o^o penz^o t^oev^o
de ha o^o z^oer^oen^ole^o el^oford^oul^oand
Lak^o o^oleg^o eg^oes m^oar^oad O L o
dal^oatos h^oim^oag^o O h^oes^oer^ou

- tíztöltetneic¹ / ha nemzetseggel nq-
-mqş vağ vıdam orlaıu
ha keğelmes alcolmas / es er-
-kqllel teıes / ezqk nekqd sem-
5 -mıt nem haznalnak • <es> ha
zegeń leýendez / Mert Lak a
penz ad zepsegqt / es nemzetse-
-gqt / Mıert hoğ leğek mastan
ıo ruhakcal fenlq • es ekqs / es
10 sok Laladval leğec meg kqr-
-rıúqztetqth • erqs vağoc • es
bql • es ıo erkúllú / soc bara-
-tım vannac ezt a penz teven
De ha a zerenle elforduland
15 Lak eğes aleg² marad O Lo-
-dalatos híwsag O keserú

¹ A ne szótag a scriptor sor feletti betoldása.
² Scriptortól jelölt szórendi csere.

megeg szalmas zerelm m
dagfogolnar dsege w
daglez meg enne embge
ket teren keduesse kik fo
marab elmulnar honnem
mint a Lipiner langor is
a kardagolnar a sor penzge
ez harmat adhatnar zepu
vezaggo yfufagob es a fa
lalt elmozthatat hatnar rep
es sokraig elo maghatat in
hat meltem gitenener ken
Lotz a kardagor O nauas
embge gondolat meg hog a
halal mindgonohet le eytst
Dorlon ki volt mind kezde

- merőg síralmas zerelm caz-
-dagsagoknac bõsege¹ Míre²
dõgleLzmeg enne embõrõ-
-ket teven keduesse kík ha-
5 -marab el mulnac honnem
mínt a Lúpúnec langa / ha
a kazdagoknac a soc penzõc
ez harmat adhatnac zepõn
veragozo ýfývsagot • es a ha-
10 -lalt eltauoztathatnac • zep
es sokaíg elõ magzatoth ta-
-hat meltan gutenenec ken-
-Lõth a kazdagoc O náuaľas
embõr gondoladmeg • hog a
15 halal míndõnõket le eýtoth
Vaľon kí volt mínd kezdet-

¹ Az ̑ betű fölötti félkör a scriptor kezétől való.

² Az M betűt a scriptor írta a helytelennek ítélt oz-ra vagy ou-ra.

tolfofgva þu a þalalnar nemi
engedot volna. Alþi a þalalw
gondalwot. Loda þag wigad
þat. merit embæner ket þege
þagon wola þova a þalalnar
þvinnar meyon. Merit egþol
magnmagaral wjmon. Mito
con a þalalwol gondalwodom
ottom meq þomozodom. Ket
tudom þag meq þalot. de ide
iet nem tudom. es kikk nec
tar þalagabon þel þag tetom
Mitocon az en þazam ket þe
al orromat þeðon erin es þe
agþi oromek mmit gome
þe þeðon ket þellom. Merit or

- tqlfogva / kí a halalnac nem
engedqltvolna • Akí a halalrol
gondolcodít / Loda hoq vígad-
hat / mert embqrnec ketsege
- 5 vaqon rola hova a halalnac
vtanna meqon • Azert egbql
vñqmmagarol vqmond Míco-
ron a halalrol gondolcodom
ottan meqzomorodom / Azth
- 10 tudom hoq meghaloc / de íde-
-iet nem tudom • es kíknec
tarsasagaba helhqztetqm
Mícoron az en hazam teteýe
az orromat kezdí erní ez ve-
- 15 -laghí qrqmek mínt gane
vq kezd nec kellení / Mert oth

Lak az yassag 3ol. az Lor
lardsag vesteghalgat Oth
az alnalsag nem alittatit
bollesegner Nlikppen m
ga scut icrominos Ne
gontr eg puzaba lotozo
remote vala. kynet sube
tus vala neue francia or
zagbol valo vala. kynet il
ien elet vala mny ez velag
ba ele. es magat ekppen
visele / miron 3ol vala
bolten eytuvala. es keral
fiu vala / mnd o eletede
magat gonostol meq otal

- Lak az ígassag zol • Az La-
-lardsag vezteghalgat Oth
az alnaksag nem alittatíc
bõlLeseegnec **Míkeppen mon-**
- 5 -**ga zent Ieronimos Re-**
-**gõnte** eg puztaba lacozo
remõte vala / **kýnec** filber-
-tus vala neue francia or-
-zagbol valo vala / **Kýnec** íl-
- 10 -**fen** elete vala míg ez velag-
-ba ele • es magat ekeppen
vísele / **mícoron** zol vala
bõlLen eýtíuala / es keraľ
fíu vala / **mínd** q eletebe
- 15 magat gonoztol meg otaľ-

maior niny es velayba lgn.
es miron creiche volno
Jnnlen latost lata minth
ommaga monga hezdetir
mimor itli a latas zu
uer vestrysgeden teli idon
Olmmir selki aloni ere la
ter eyholt testot. kirof enne
kom ilen latas ielgnet el
zunaduan keuesse oz etel
mem vigad vola. es ime
nemine mai seloc el igne. ki
es meymondot testot by
nakiel rakva ki ment va
la nag ohytallal. es zopos.

-maza míg ez velagba lön •

es mícoron erefebe volna

Ímílen latast lata / mínth

qmmaga monga kezdetic

5 **ímmar ílh a latas zú-**

-nec veztegegeben telí időn

Ólmint lelki alom ere la-

-tec ég holt testöt / kíról enne-

-kqm ílen latas íelönec el

10 zuíadván keuesse az ertel-

-mem vígadvala¹ • es íme

nemínemú lelőc el íque • kí

ez megmondot testből bý-

-nőkkel rakva kí ment va-

15 -la nag óhaýtassal / es zopq-

¹ Ezt a szót egy későbbi kéz javította: a g mellé diakritikus jelet tett, a d-t áthúzta, s z-t írt föléje: vígaz.

gessd o testnet bment ch
keppen sirattirvala alldor
alla o test melle es timler
bezeddel kезде vter kemeing
fegelnuck m es doggathu ich
alldor o testnet es
vismund **O** Nivalasson
gos test hi eyte chkeppen le
tegodet hit es velag tregt
len megkardaguttot vala
nag Hertelen Nemde mmid
es eges toxtomari fel vala
te toled Nemde tegetlen te
alad vettetot vala hova lora
mofstan o nag Lalad / hi

- gessel a testnec bíneit ek-
 -keppen sírattávala • A lelőc
 alla a test melle • es ímssen
 bezeddel kezde ýtet kemerőn
 5 fegelmanzi • es dorgalni íth
 zol a lelőc a testnec • es
 vgmond O Náualassa-
 -gos test / kí eýte ekkeppen le
 tegődet kí ez velag teget-
 10 -len meg kazdagítottvala
 nağ hertelen / Nemde mınd
 ez egez tartomañ fel vala
 te tőled / Nemde tegetlen te
 alad vettetővala / hova lőth
 15 mastan a nağ Lalad / kí

tegod liquet valor. O'ha at
te fæccad immar mindo
nostol fogva el Zakath Nam
nem vng' mast a nect segü
ho tæomba / sem a nag'
zelos polotabo / de feliz
mast a keseru coporsobor
es a serbe vitetol a zoros
verombe. Mitg ha3 nabrac
a nag' palotac' mit a nag'
hazac' mitoron attæ sergd
Lah aley faglal hetg lab
nomdehot fimen toua
hamissan itelven valakit
meynem banta? Te mæc

- tegød k̄oetvala Oŋha at-
 -te farcad ímmar m̄índq-
 -n̄ost̄ol fogva el zakath Nam
 nem vağ mast a neğ zegú
 5 k̄o toromba / sem a nağ
 zel̄os palotaba / de fek̄oz
 mast a keserú coporsoba
 es a serbe v̄ítet̄ol a zoros
 ver̄ombe / M̄íth haználnac
 10 a nağ palotac / m̄ít a nağ
 hazac / m̄ícoron atte ser̄od
 Lak aleg foglal¹ heth lab
 r̄íomdekot / Innen toua
 ham̄íssan ítelven valak̄ít
 15 megnem bantaz • Te m̄íat-

---

¹ A g-t l-ből javította a scriptor.

ind naualas tse porolba
 vagon zehod On ki naga
 ngmossen tergmotttem vala
 vala es ikenner hansonlat
 sargora zerzetttem valon
 te miattad o naualas tse
 yne mine feketultem meg
 vizonaua melton mond
 hatom Jai enneligm Bog
 zivlettem volt idd ornam
 nat mesebol a serbe vitet
 tem volna legottan es ek
 keppen meg Szabadultom
 volna ez zgetai kentol Kit
 immar zenvedor mig
 el el mindgoncoron binne

-tad náuaľas test pocolba
 vaġon zekōd En kí naġh
 nōmōssen terōmtōttemvala
 <vala> • es ístennec hasonlatos-

- 5 -sagara zerzettettem vala
 te mĩattad o náuaľas test
 íme mĩnt feketũltem megh
 Bizonauaľ meltan mond-
 -hatom Íaí ennekōm hog̃
- 10 zũllettem volt / íob ańam-
 -nac mehebōl a serbe vĩtet-
 -tem volna legottan / es ek-
 -keppen megzabadultam
 -volna ez zōrńũ kentol / kĩt
- 15 ímmar zenvedōc mĩġ
 elel mĩndōncoron bĩnre

277
vonal. Mett mindoncoron
lezont nag keserü kendar
Mind es velach helve sem
iclonetnetne meg Lak min
tus kisset kethaages kut kes
icnvedngm. de mind emel
mrad gator hog soha hvede
mett nem varor. No Bol
vannac o nag telhog. kikee
gorttel. a zeles palotac es
a magas tothoc kikee ra
kotal. a gongoc. a fixisok
a kasonoc. a nassac a ga
ruc kikee vudba visetel
a soc peng mrad zezetted
bonnem mint isent ayo

- vonal • Azert mĩndõncoron
 lezõnc nağ keserũ kenban
 Mĩnd ez velagh nĩelve sem
 5 ıelõnthhetne meg ıak mĩn-
 -tũl kĩsseb kenĩnathes kĩt kel
 zenvednõm / de mĩnd ennel
 ıncab ġõtor / hoğ soha hĩedel-
 -meth¹ nem varoc / No hol
 vannak a nağ telkõc / kĩket
 10 ġõyťõttel / A zeles palotac • es
 a magas tornõc kĩket ra-
 -katal / A ġõngõc / A firĩsõk
 A kõsõntõc / A nasfac A ġũ-
 -rũc kĩket vỹodba vĩseltel
 15 A soc penz ıncab zeretted
 honnem mĩnt ıstent / Aỹo

---

¹ A jobb margóra a scriptor rubrummal n betűt írt.

1311 fures et hiet. es henes.
ketz. dzo zymu fexer gik
edenet. d. 3m valogato
kilomb kilomb io rubat
bona lotter a nag elos agt
leppor leppor. Minen
mimar vad. es mador
busod. sem ielos valorad
sem io fures boaid. de
ten magad nag fegeter
etia. ge agta ilcomer la
vene. hog a bynoset inssa
nar ilen vezodelombe de
te hazad midappen kel ma
stom te nehod kener o ked
ves teteje os orvodat exi

- ízü fíues etkeket • es kenetq-
 keth / Aýo zýnú feýer ezíst
 edeneket • A zín valtoztato
 kílomb kílomb ío ruhacat
 5 houa lqttec a nağ ekqş ağh
 lepplqç lepqdec / Nínlen
 ímmar vad • es madar
 husod / sem íelqş vaLorad
 sem ío fíues boraid • De
 10 ten magad vağ fegeknec¹
 etke / ezt ağğa ístennec tq-
 -veñe / hoğ a býnqsec fussa-
 -nac ílen vezqdelqmba At-
 -te hazad mikeppen kel ma-
 15 -stan te nekqđ kýnec q ked-
 -ves teteýe az orrodat erí

¹ Későbbi kéz toldotta be a hiányzó r betűt.

31.
þomeid meg þarultþar. or
rod meg doðofult. valamt
þok ideig þútottel. eg þora
þa tyle mind meg valtal.
Nem þeðmúkoðtel in
mar þoratiðnar þeðgþ
vel / mert otte þeðþeð
ner þeðaga leðulhutt
a þalallal. Martoþoð
otte þuleidde ne þeððel
Lok eg þenes ideig þrat
iac otte þalalod otte
maðþatid / mert a neðic
maradot ofþok þenes
a þaazies az oðokþeð
þinel þamattokab el mu

zõmeid meg vaculthac / or-
 -rod meg dohosult / valamít
 sok ídeig gútóttel / eg hora-
 -ba tõe mind meg váltal •

5 Nem korrúúqztettel ím-
 -mar baratídnak sereghí-
 -vel / mert atte zepsegõd-
 -nec veraga lehulluth
 a halallal / Matolfogva

10 atte zúleídbé ne bízzal
 Lak eg keues ídeíg sirat-
 -fac atte halalod atte
 magzatid / mert q nekíe
 maradot assok kencz

15 a haaz • es az qrõksegh
 kíuel banattókat el mu-¹

---

¹ Az u fölött piszokfolt van.

luttic . nem bizzom bogh
otte barotid . es mind te
fard ordnanar vth zanto
fildet . ouguf retet . bogh
minket kik v kazzulok
el vitettont . bogh meg val
tanarar o kenarbol . kiket
kel zenvedngnt Ote na
vorkossagos test . vug im
makom bizodalmas dra
gnlatos ruhakban nem
vug oltoztetven . attte po
lastod Lok oley erne ket
gonost . kikim lepodybe fe
kuz torartatvnn a zegenet

- latt'ac / nem házom hogh
 atte baratid • es mind te
 ffaíd adnanac úth zanto
 földet / auag retet / hogh
 5 minket kik ú kozzulok
 el vitettönc / hogh meg val-
 -tananc a kenocbol • ksket
 kel zenvednök O te na-
 -va'assagos test / Vag im
 10 mastan bizodalmas dra-
 -galatos ruhakban nem
 vag oltöztetven / Atte pa-
 -lastod Lak aleg erne ket
 garast / kulin lepödo'be fe-
 15 -küz tacartatvan / A zegenek

maſtani nekod adot nem
fizetner: mert a ſegynok
nec attā nem volta. De
māab ſoſtoya. Aert tegod
ragnar a ſerbe ſerget: es
rotthadatoffay. Itē in
mar touabba nem albatoc
de in mar el meſor. In
mar a teſt ſol allclok ellen
llmet vanna alleſok il
reket mondot volna. Ateſt
ſeret ſel emele ol mint meg
eleuenult volna. es minet
vanna ſor ſepogefoketh
toth volna. es hog ki 9 velt
ſole volna. es ki 9 ellene il

- mastan nekød adot nem
 fizetnec / mert a zegerñøk-
 -nec attā nem voltal • **De**
 incab foztoŷa / **Azert** tegød
 5 ragnac a serbe fergek • es
 rothhadatossag • **İth** ім-
 -mar touabba nem alhatoc
 de immar el meğoc • **Im-**
 -mar a test zol alleløk ellen
 10 Mí nec vtanna alleløk sl-
 -ieket mondotvolna / **A** test
 feŷet fel emele olmínt meg-
 -eleuenúlt volna • es mí nec
 vtanna soc zepogesøketh
 15 tøth volna • es hoğ kí q vele
 zolt volna • es kí q ellene sl

hemeign pamoglot volna
 et meij kerte volna
 Monda a test alleclomert
 No en selkijn vage te hi
 it hemeign soz vola nem
 mind igzak o kiketh
 mondal. Im et inuan
 valo bizonsogokkal bizo
 netom. Hog felij igak.
 es felij nem. Et vallom
 hog sozox tevolgettetelec
 tegod. es io mivellgodetor
 tol meij vontalac. de ha
 valammiceon o test allelak
 kel bint thetetok. es nem

kemeñon panazolotvolna

ezt meg kérte volna

Monda a test allelőknecc

No en lelqom vage te ki

5 íf kemeñon zolz vala • nem

mínd ígazak a kíketh

mondal • Ím ezt nílvan-

valo bízonsagokkal bízo-

-rietom / hog felíg ígazac •

10 es felíg nem • ezt vallom

hog sokzor tevölgettettelec

tegöd • es ío mívelkødetøc-

tøl meg vontalac / de ha

valamícoron a test alleløk-

15 -kel bínt thetetøth / ez nem

57
Loda. halgafsa in megh
mondom mize of gedag
es e velag hiki mind o
ioraja zereht vonza a testet
mind o testetsege zereht.
De mikenet inmar megh
mondaad. isen tegod zepon
trymtyth volt. es iol. es
nemes ertelmeel megh aian
dehozot volt. es o kepere
zerzot. hagh solgalo lea
nod lennec. enygm ne
god adoth. Bert ha te en
aßonhom voltal. es otossa
god. volt. enygm e velagha

- Loda / Halgasza ím megh
 mondom míre az őrđog •
 es e velag kíkí mínd ę
 zocasa zerent vonza a testę
 5 mínd ę tehetsęge zerenth /
 De míkent ímmar meg-
 mondaad / isten tegęd zęęn
 teręmtęth volt • es íol • es
 nemes ertelmvel meg áfan-
 10 -dekozot volt • es ę kepere
 zerzę / hoę zolgalo lea-
 -ńod lennec / engęm ne-
 -kęd adoth • Azert ha te en¹
 azzońom voltal • es ocossa-
 15 -god volt / engęm ez velagba

---

¹ Utána későbbi kéztől származó tollpróba.

Mirc nem bírtal es enne
hóm mirc hēbuctel alol
matlan dolgoyba ellengm
mirc nem allottal nem
a test de a lelök bñgöven
Mert a testnek a lelöknek
miatta kel meg enbētetm
ha akar vralkodm a test
allelök nekil semmit nem
tegn. Azert ha allelöknek
miatta a test nem bírtal
tic es velagnac hizollode
senek miatta legottam
megbolondultat. Míron
a testnek meg ielöme m

- Míre nem bírtal • es enne-
-kqm míre ke<z>duzeltel¹ alcol-
-matlan dolgogba / ellenqm
míre nem allottal / nem
- 5 a test / de a lelök bñnqs 𐌲𐌹𐌸𐌰
Mert a testnec a lelöknc
míatta kel meg enheýtetní
ha akar vralkodni / A test
allelök nekíl semmít nem
- 10 tezqn / Azert ha allelöknc
míatta a test nem bírta-
-tíc ez velagnac hízqlkqde-
-senec míatta / legottan
megbolondultatíc / Mícoron
- 15 a testnec meg ielöníc mít

¹ A scriptortól betoldott *d* a helytelen *z*-t javítja.

Kevan allelok. Abbin illet
 allekhor, kit gondol a test
 ner matta a garlo test
 deuen valomrit tesgn al
 lelghner matta tesi. Az
 ext mondom nchod. Big
 cunckon. Bog nagokiba
 vethoztel. Eguetven a garlo
 es dohos testner akorattat
 ragat en oldalamat faget
 e serpe. Immar nem zoloc
 touabba lelgh metihel in
 nen allelok felcl a test
 ner ellenc. Himer monda
 allelok Megis uth akorot
 maradm es mig idom

- kevan allelqk • Abbin illetf
 allelkq̄t / kíť gondol a test-
 -nec míatta / A ġarlo test-
 eleuen / valamít teẓon • al-
- 5 -lelqknec míatta tezí / Az-
 -ert mondom nekq̄d / híġ
 ennekq̄n / hoġ nagokba
 vetkq̄ztel / kq̄uetven a ġarlo
 es dohos testnec akarattát
- 10 raġac en oldalamat fergek
 e serbe / İmmar nem zoloc
 touabba lelqk meńńiel ín-
 -nen **Allelqk felel a test-**
nec ellene • Kínec monda
- 15 allelqk / Megis íth akaroc
 maradní • es mġg ídqm

vagon velcd veteðgodm
 Mire 3olz enneðgom te test
 il' kemengn' aharvorn en
 reom abbin' mindonostol
 fogva vetm O nauafas
 test, kitzl tamulad ez ke
 men igeðet, kikeð mastan
 monðg. es mondal. Jolleðet
 soðakiba igazan feðelol ez
 igaznac fudom lenm' hogk
 aharatodnac ellene kelloðg
 volna allanom. de atte
 givlofagod. ki himsfagra
 kiz. es ez velagra alaið
 vettitot nem aþora est

- vağon veled veteködni
? Míre zolz enneköm te test
if kemenőn¹ / akarvan en
ream abbínt míndönőstöl-
5 -fogva vetní O náuaíás
test / kítl tanultad ez ke-
-meń ígeket / kíket mastan
mondaz • es mondal / íollehet
sokakba ígazan felelel² ezt
10 ígaznac tudom lenní / hogh
akaratodnac ellene kellőth-
volna³ allanom • de atte
garlosagod / kí híwsagra
kýz • es ez velagra alaíya
15 vettetőt nem akara ezt

---

¹ A diakritikus jel elcsúszott.

² Az utolsó *e* javított; talán *o*-nak indult.

³ Az *o* alatt vakarás nyoma van.

377
Zemvedni e velangi Biddkio
des nec matta / mindgnato
ron engom vturnad vo
nal . es e velagnac ku
tada merittel / tudom hog
dynos / vafpo / mert ebben
teuolgottem / hog mitoron
azothod volner / meynem
cubetelet / de mert engom
meg Lalal edos Bezeddel / bi
gom hog ennatam na
gobben vetkogtel / mitoron
tenekod tegetlen mosolag
vala e3 velangi Lalandsag
es gozzu eletoth crossen so
gad vala / nem alenodvala

- zenvední e velagí hízqlkq-
 -desnec míatta / míndqncq-
 -ron engqm vtannad vo-
 -nal • es ez velagnac ku-
 5 -taba meríttel / tudom hog
 býnqs vagoc / mert ebben
 teuqlgqtem / hog mícoron
 azzoñod volnec / megnem
 enhetelec / de míert engqm
 10 meg lalal edqs bezeddel / hi-
 -zqm hog ennalam na-
 -gobban vetkqztel / mícoron
 tenekqd tegetlen mosoľog-
 -vala ez velagí lalardsag •
 15 es hozzu eletqth erqssen fo-
 -gadvala / nem aleýtod vala

234
hog meg balnaſ, de ſor balal
tegod ſe eſte mitoron o pa
loſmbol o ſerbe doſonta o
velagnar haſug embogor
vel eſt exholle vaſon kiker
mraſ hozara gleſ. kiker
tiſtſegor ad. oſohat ſama
raſ meg laſya o balalnar
ereinel. Es o generuſegok
ner. vanna ſergetet and
es doſoſſagor. kiker nehog
mraſ elſe baratid valanac
ſmraſ o wpoſſoda ſekuen
latu nem oſkarnac. Aſt
ſeket meg eren. legottan
ſirna kezde. es ſomoru

- hoğ meg halnal / de <h>a halal
 tegød le eýte mícoron a pa-
 -lotabol a serbe bolata ez
 velagnac hazug emboroc
 5 -vel eğ erkøle vağon / kiket
 incab hozaiá ølel / kík nec
 tíztøssøgøt ad / azokat hama-
 -rab meg lalýa a halalnac
 ereíuel / Es a génerúsegøk-
 10 -nec vtanna fergetek aad
 es dohossagot / kík nekød
 míg elel baratíd valanac
 ímmar a coporsoba fekuen
 latní nem akarnac / A test
 15 ezeket meg ertven / legottan
 sírniá kezde¹ . es zomoru

¹ Nem dönthető el, hogy az első e feletti vonás szándékos-e.

igeucl okkeppen selem
 ity feld a test allelohnert
 ellene monduan. Mito
 ron ehren sokakmar poran
 Lothattom. Mrahat. gongot
 telckot. es kenLoth gupyt
 tem. Vorahtat vorkattom
 Nepet itelsettem. Valon
 oleytode hog hittem hog
 a sezbe igneck. de mimar
 m lortom. next ennekam
 inham vagon. hog sem
 ero. sem batam. sem no
 mos. a Balqinat ke
 serues ostone el nem fm
 vortathhaltu. ite mondom
 hog mind ketten bmkot.

- ígeuel ekkeppen felelní
 íth felel a test allelqknec
 ellene / monduan • Míco-
 -ron elven sokaknac paran-
 5 -Lolhattam / Arañat / gongqot
 telekqot • es kenlqoth gúýtqot-
 -tem / varakat rakattam
 Nepet ítelhettem • vañon
 aleýtode hoğ hítttem hoğh
 10 a serbe íqneek / de ímmar
 im latom / mert ennekqm
 nílvan vağon / hoğ sem
 erq / sem hatalm / sem nq-
 -mqş <nem> a halalnac ke-
 15 -serues qztqnít elnem ta-
 -voztathhatta / Azt mondom
 hoğ mínd ketten bínhqot-

. arhgetyng isenyl te nekyd
 naryd bym tulaydonattatit
 Ez Joka okokial byzomittatit
 Et mindon byl iol tullyn
 byg iobban meyg esmer
 ied was byzomittatit bygh
 valakinet iohagolinar na
 yod malazita adatic okos
 Jary oyt nylja byg naryd
 bon es tyddel tartozic elatz
 emilchogetygh es extelmetgh
 adoty vr isen tenekyd es
 Et te mind exdgm nekil
 el mulattad es valami ioh
 tultal Et te mind el battad
 Mierc keduglen byg enne

- tethhetõnc istentõl te nekõd
 naõob bín tulaýdoníttatí
 Ez sok okokkal bizoníttatí
 ezt mindõn bõl íol tuõõa
 5 hoõ íobban megh esmer-
 -íed íras bizoníttá / hoõh
 valakínc íozagoknac na-
 -õob malazttá adatí • okos-
 -sag azt aõõa / hoõ naõob
 10 -ban • es tõbbel tartozí / eletõ
 emlekõzetõh • es ertelmeth /
 adoth vr ísten tenekõd • es
 ezt te mínd erdõmnekíl
 el mulattad • es valamí íoth
 15 tuttal / ezt te mínd el hattad
 Míert kedíglen hoõ enne

557
Job 20 agokkhal megis eko
siltet ven. es az en hízol
hodesomner sósá ellentis
nem tartotta. Mikor va
gon mindomner, hog' na
gobban vetkőztel. Mond
meg a test nag' keserű
zoual allelokner. Mond
meg ennekem ha trilvan
megtuttad a lelők ki men
ven m'leson a testnek in
gottac om magot hamoc
ennek váma. Quag' Lak
nemcoron tudode ha lat
tad quag' ha 3ol valamico
ron allelok este a test ke
veset hoznal ha allelok

- sok fozagokkal megh¹ ekq-
siltetven / es az en hizql-
-kqdesqm nec soha ellenth
nem tartottal / Nílvan va-
5 -gon mindqm nec / hog na-
-gobban vetkqztel • **Monda**
esmeg a test Nag keserú
zoual allelqknec Mond-
-meg ennekqm ha nílvan
10 megtuttad a lelqk² kí men-
-ven mí lezqn a testnec / In
-gattae qmmagat hamar
ennec vtanna / Auag Lak
nemícoron tudode ha lat-
15 -tad / auag ha zol valamíco-
-ron allelqk eltet **A test** ke-
-ueset haznal / ha allelqk

¹ Az e alatt vakarás nyoma van.

² Az q fölött rubrummal húzott vonás van.

ystnet tokelletoþon Zeretne
 a test allelokner exet soða
 megnem gðsne mig eltel
 ystnet þa Zeretted volna,
 es Zegenigkner iðet iðom
 iteltes volna. þa gonoð em
 þorokner vtat nem ko
 vetted volna. es velaggi þin
 sag engom. sem tegod
 megnem Lalt volna. Bert
 a kiket mastom lað. þor
 mi þynemk. rothðadatoð
 sag. es e ferget. es es þoras
 þaða. þik vel sonetlen gð
 zetom. Bert adattanar. þi
 dom þor. a. vtoðo napom

- istenet tőkelletoşon zeretne
 A test allelőkneç ereişt soha
 megnem gőzne míg eltel
 istent ha zeretted vona /
 5 es zegeńőkneç íget igazan
 itelted volna / ha gonoz em-
 -bőřőkneç vtat nem kő-
 -vettedvolna / ez velagí híw-
 -sag engőm / sem tegőd
 10 megnem laltvolna • Azert
 a kiket mastan lacz / ezőc
 mí býneínk / rothhados-
 -sag • es e fergeç • es ez zoros
 haaz / kíkvel zonetlen gőt-
 15 -retőm¹ • Azert adattanac / tu-
 -dom hoğ az vtolso napon

¹ A második p e-ből van javítva. A margóra írt re is a másolótól származik.

33
felamando vortoc: es veld
cgetombe kenzodou mind gae
ke. O kemenscops halal O ve
geshetelen zenu halal mi
ze fagoc be engomet. Ith al
lelor dol: tesuier allen
Meget krale allelok naig
rekedot zonal: monduari. O
rai ennekom iob myen se
zullettem volna. Mire hatta
ve isten hog en tergmesssem
miron 9 meget merte volt
hog en elvzendo volner a
ioknar gylchoretibol: es isten
ner gongatol: merte isten a
karhorantat nem gondol

- feltamadando vagoc • es veled
egetombe kenzodom mind oroc-
-ke¹ • O kemensegös halál O ve-
-gezhetetlen zernú halál / mí-
5 -re fogacz be engomet • Íth al-
-lelőc zol a testnec ellene
Meges kealt² allelők nágh
rekedőt zoual / monduan • O
íai enneköm főb íngen se
10 zúlettem volna ? Mire hatta
vr ísten hog en terömtessem
mícoron ő meg esmerte volt
hog en elvezendő volnec a
íoknac gúlekőzetíből • es ísten-
15 -nec gongátol / mert ísten a
karhoztaccal nem gondol

---

¹ Az első p-t e-ből javította a másoló.
² Az e í-ből van javítva.

Ootulan allatoknar . es bar
 moknar bodog ter meſeti / me
 a3on 9 teſokvel el vegg a3 9
 lelhog . akor lak ihenbotna
 a gonoknar vegereti . es
 cheppen meymenchodnener
 a nay gottremtol a teſt 3o
 meges allelokner mon
 um . Leloh ha pokobnar va
 tal / kerler tegod monmeg
 ennekom mith oth lattel
 ha vajon remenſegokner a
 inqualaſdenar teſoknar re
 yalmassagadol / monmeg ha
 kedueznec valomit a ngm
 3omelohner / kik mig elner

- O octalan allatoknac • es bar-
-moknac bodog termezeti / mert
azon q testokvel el veez az q
lelkoc / Akar Lak ilyen volna
- 5 a gonozoknac vegezetj • es
ekeppen megmenekodnenec
a nag gottremtol A • test zol
meges alleloknecc mond-
van / Lelok ha pokolnal¹ vol-
- 10 -tal / kerlec tegod mondmeg
ennekom mith oth lattal
Ha vagon remensegoknecc a
fiuafasoknac cristosnac ir-
-galmassagarol / mondmeg / ha
- 15 kedueznec² valamit a nomos
zomeloknecc / kkk mfg elnec

¹ A szövegi / k-nak indult.

² A második e-t p-ből javította a scriptor.

vala zekokben ilnervola
ha vagori valarni keduezes
es ha meg változtatnar
kenzel, duag, ez velagi aiam
dekokral, Allclor monda
a tsstuer Tefsz ez okossag
nekil valo keredes, mert
porolba valarnel zomelet
mennet, touabba minen
9 nekut valt szignat zeme
sege, sem alammislanac,
sem ymadlagoknac mi
attu, ha mind kezeltvenseg
erte boytolne, es ha mind
ez velag 9 kenlet ezotte
adna, egyh porolbeli lelket
megnem zabadithatnanac.

- vala zekqkben únecvala
 ha vágon valami keduezes
 es ha meg valtozhatnac
 kenlel / Auag ez velagí aían-
- 5 -dekokcal • **Allelq̄c monda**
a testnec Testh ez okossag
 nekíl valo kerdes / mert¹
 pocolba valameġ zq̄meġec
 mennec / touabba nínlen
- 10 q̄ nekíc valtsagnac remē-
 -sege / sem alamisanac /
 sem ŷmadlagoknac mí-
 -atta / ha mínd kereztyenseg-
 erte boytqlne • es ha mínd
- 15 ez velag q̄ kenlet erq̄tte
 adna / eġh pocolbelí lelq̄t
 megnem zabadíthatnanac .

---

¹ Az e más betűnek indult.

Meit hogh iſtmett ergolma
 ſogt nekil vammac. Derra
 hogh meßabadulnomac' nem
 adna o ſene. es hegetten ged
 eg ſelket ki az o fogſagabot
 mind es velagun egetunden
 o kenke erbes' ſem kedeglen
 hadna hogh valammicoron
 ken nekil lenne derra he
 deglen o hit kerdes. Hogh
 bo valamit kedueſnet o
 nomſolnet. annac meß
 tyenehe / hogh valaki mene
 vel noßobom es velagun
 ſelmaßgöſtatit' annenat

- Mert ezök ístennec ergalmas
-saga nekíl vannac / Arra
hoğ meğzabadulnanac / nem
adna a fene • es keğetlen őrđög
5 eğ lelköt ki az őr fogsaga <bol>
mínd ez velagon eğetőmben
őr kenle erthes / sem kedeglen
hadna hoğ valamícoron
ken nekil lenne • Arra ke-
10 -deglen a kit kerdez / hoğh
ha valamít kedueznec a
nőmőşőkneć / Annac ímez
tőruenie / hoğ valakí mene-
-vel nağobban ez velagban
15 felmagasztatíć / anneual

nagobboam esic þu vertiggen
dic Minet. vrommer alleloc
ilven, dolgocmt mondotvol
na. Ime hets ordog vrom
nal fetetibbet; kikner ekte
lenfegget mind & velog
nac ico denki megnem
irbatnac, sem kep icoi meg
nem ieggetbetner, Das kosnet
kegokbe visetven, kenkigues
langot Zayokion ki Bolat
vom, kapakos kasonlatos
fogokvala. es orrokba ke
gok ki Zarmaznac vala, 30
mor vala mikent azitra
so tpr. es a filokion genetsog

- nağobban esíc ha vetköz-
 -díc • Mínece vtanna allelőc
 flýen dolgotat mondotvol-
 -na • Íme keth őrdög corom-
 5 -nal fetetibbec / Kíknec ekte-
 -lensegőket mınd ez velag-
 -nac író deakí megnem
 írhatnac / sem kep írói meg-
 -nem íégőzhetnec / Vas kosart
 10 kezőkbe viselven / kenkőves
 langat zaýokon ki bolat-
 -van / kapahoz hasonlatos
 fogokvala • es orrokból ke-
 -gők kí zarmaznacvala / ző-
 15 -mőc vala mikent az zicra-
 -zo tőr • es a főlőkön geńetseg

fd' vala ki, homlokaton zar
vok vala, es a Zornoc veg
mergy for vala ki, ezok a
vas gorsanal a lelket el
ragadar, kit legottom nagy
herelen seggel pokolba vi
natar. Kiknek ordogy se
reger eleibe iguener, es e
ilyen tarsrol nagyon oru
lener, es vas lantok val
vitet megkötözet Nemelec
vas vezguel verivalos.
Nemelec homlokot fogt
val ragfarcvala. Miner
otanna kedeglen az ordogy

- foř vala kí / homlokocon zar-
-vok vala / es a zaruoc vegen
meroğ for vala kí • ezok a
vas gorsaua a lelkoř el
5 -ragadac / Kíř legottan nağ
hertelenseggel pokolba vo-
-nanac / Kíknec ořdoğí se-
-regec eleřibe řquenec • es ez
ilřen tarsrol nağon ořú-
10 lenec • es vas lanlokval
řtet megkořozec Nemeřec
vas vezzoel verřcvala /
Nemeřec homlocat fogh-
-val rağğac vala / Míneç
15 řtanna kedeglen az ořdoğoc

meġ farrattanaċ volna
 Jmilen beżeddel illeċter ier
 monduan. Alkik minne
 kione Solgarnar ekkennen
 tiżtoltetnet orokid orokke
 ekkennen ġustrettetnet. Ez
 keth halvan alleċor. iġġn
 nawn meġheferoċer. es
 firalmas Zornal ekkennen
 felkealtan. Donid kexalmar
 fia tekent otte terġmtoġk
 allarodron kit a kexetfan
 meġ halvan veżoddel meġ
 moſal, fel reożkodanar
 ez ellen aż ordoġk. es

- megfarrattanac volna
 ímifen bezeddel ílletec útet
 monduan • Akkíc míne-
 -kőnc zolgalnac ekkeppen
 5 tíztöltetnec q̄r̄ockq̄l q̄r̄ocke
 ekkeppen ḡottrettetnec • Ezq̄-
 -keth halvan allelq̄c / ígq̄n
 naq̄on megkeserq̄dec • es
 síralmas zoual ekkeppen
 10 felkealta / Dauid kernalnac
 fía tekenL atte terq̄mtq̄th
 allatodra kíft a kereztfan
 meg halvan verq̄ddel meg-
 -mosal / fel reazkodanac
 15 ez ellen az q̄rdq̄gq̄k • es

mondanac necta. Iggon kiesen
 huiod otte istengdner neuet
 Ne mongad innetoua
 valammisozon ogt hog igan
 moß ennehom / mert nem
 illie ide oß / mert minen so
 ha bolanatnac remensege
 Innetoua nap fent soß
 "nac nem lac / otte orzadar elg
 sege elvaltozic / es ammi &
 pynkhoz hasonlatatit. Ime
 miheppen vigaaltatnac
 a byngse porolba. Kito
 minket Sabadil meg van
 iesus cristus elo istenner

mondanac nekí • Ígõn kesen
 hıuod atte ístenõdnec neuet
 Ne mongad ínnectoua
 valamícoron¹ azt hog írgal-
 5 -maz ennekõm / mert nem
 íllíc íde az / mert nínlen so-
 -ha bolanatnac remensege
 Innectoua nap fent soha
 nem lacz / Atte orczadnacat² ekõs-
 !0 -sege elvaltozíc • es ammí ke-
 -põnkhõz hasonlattatíc • Íme
 míkeppen vígaztaltatnac
 a býnõsõc pocolba / Kíftõl
 mínket zabadílmeg vram
 15 íesus crístus elõ ístennec

¹ A c alatt vakarás nyoma van.

² A nac a scriptor jelölt marginális betoldása. A tévesen leírt at-ot elfelejtette törölni.

347
zent fia. Ez zent iambor
mmar v magarol 3ool
es vgmond hog' alomner
mutoron ilveket latner.
Igon meg rettenet. es na
gon el Lodolcodam. es hog'
felsekenet ilegottom kezer.
met ifenszgz emelem v
zent felsetet vmadvan
hog' enyom megmenlen
es ilven nagy kentol. es
velogot mind gveraga
val. es elassegetuel meg.
vtolam. drarnat. ezüstet
heusagnac itelem. el mu
lando machomac ellenet
monder. es en magommat

zent fía • Ez zent iambor
ímmar úmagarol zool
es vőmond hog alonnec
mícoron ílyeket latnec •

5 Ígön meg rettenec • es na-
-gon el Lodalcodam • es hog
felserkenec • legottan kezeý
-met ístenhöz emelem ú
zent felseget ýmadvan

10 hog engöm megmenLen
es ílyen nag kentol • ez
velagot mind q veraga-
-val • es ekössegeuel meg-
vtalam / Arañat / ezústot

15 heusagnac itelem / elnu-
-lando marhanac ellenec
mondec • es en magamat

mm dno stal fogva aristo/
nat markaba manlam d.
Venaq. Heude kezde
tic a bodog 312. annu
marimar siralmurol
valo emlekozet cheppen
Rszal emlekoznone gon
dolrodnone. es zolnone
hoz zuignkibe. es telkone
be nag edossyos ayetn
tossagot. es isem malazt
nai. velagossagot. Mert
ha az otalom allatot meg
sirattat q vrokmac halalat
Mithy mongone q keserve
anarol. es mmd vtanna

- míndqñstql fogva cristos-
-nac markaba aíanlam Am
Vrnac Neuebe kezde
-tic a bodog zíz anyá
- 5 **maríanac siralmarol-**
valo emlekqzet ekeppen
KIrql emlekqznqnc gon-
dolcodnonc • es zolnonc
hoz zíuqnkbe • es lelkqnc
- 10 -be nağ edqssqqs aýeta-
-tossagot • es ístení malazt-
-nac velagossagat / **Mert**
ha az octalan allatoc meg-
sirattac q vroknac halalat •
- 15 Míth mongqnc a keqerues
añarol • es mínd vtanna

24.
valo zent azonichrol i mi
keppen si rattat legon meg
es velognar vranac kerinat.
es halalat. Krol zent banar
dmos atyanc. es zent anel
mos doctor yymondnanc
Regesseget hizyat / hoy mi
roon hallor e keserues ana
a vas vezoner Lengeset
kiuel a vas zegeret verer
9 zent fianac kezebe. es
laboda / az 9 yengeseggs
huet symeonnac megh
yget elos tyre altal hatu.
es nem zenvethet. De
vg mikoppen holt eleven

- valo zent azzoñokrol / mī-
keppen sirattac legõn / meg
ez velagnac vranac keñíat •
es halalat / Kírõl zent bernar-
5 -dínos atýanc • es zent Ansel
-mos doctor vgmõdnac 𐌆
Kegesseggel hízýoc / hog mī-
-coron halla e keserues aña
a vas verõnec Lengeset
10 kíuel a vas zegeket¹ verec
õ zent fíanac kezesbe • es
labafba / az õ gengesegõs
zíuet sýmeonnac megh
ígert elõs tõre által hata •
15 es nem zenvethhete / De
vg mikeppen hol eleuen

¹ Az első e alatt vakarás nyoma látszik.

o feldre maggat le bol on
de miner utanna o fegitor
o kerezformar ololar elta
voztar volna e kesecues
ania felemelteter o feldrol
az o hugyitol es fel emele
o zorniet es lata horom
kerezformar fel igitvan es
kozebbe lata az o zent fiat
figven es o sidota mindo
nostol megvatalvan es im
mar galatra valtozuva es
hog lata a verrel ki folb
neg feboket. Torcula es fe
iere kullola az o zent ke
zeit monda. Tay ennekom

- a földre magat le bolata
De minéc vtanna a feztőc
a kereztfanac alola elta-
-voztacvolna / e keserues
- 5 aña fel emeltetec a földről
az ő hugától • es fel emele
ő zőmeit • es lata három
kereztfaat fel ígazítvan • es
közébbe lata az ő zent fát
- 10 fígyen • es a sidótol mindő-
-nőstől meg vtalvan • es im-
-mar halálra változuan • es
hőg lata a verrel ki foő
negő seböket • Íarula • es fe-
- 15 -fere kulóla az ő zent ke-
-zeít / monda • Iaő ennekőm

il'en nemj lats rot. Mire
Ziltem volt en il fiat. Kit
ekkeppen lator megBagat
van lennie Es terite ma
got az azomallatorhoz
monda Omind fu fu
zilt azomallator Imagga
tor a terymto ifent. hog
attu fiatokert ileten kefe
rusegot ne Zerveijfeto
Es fogdossavala palastya
val az ala bullo Zentse
gys veert. nem akaruan
hog a foldet illetneie. es
annera hog nem kevesse
vala meg veresilven mint
a kezesfan az 9 Zent fia

- ifen nemí latasrol ? Míre
 zíltem volt en íf fiát / kít
 ekkeppen latoc megzagat-
 -van lennie Es teríte ma-
 5 -gat az azzońíallatokhoz
 monda O mind tú fíu
 zílt azzońíallatoc Ímaggá-
 -toc a terqmtq ístent / hoq
 attú fíatokert íleten kese-
 10 -rúsegqot ne zenveggetqoc
 Es fogdossavala palastya-
 -val az ala hullo zentse-
 -gqs veert / nem akaruan
 hoq a földet ílletneie • es
 15 annera hoq nem keusbe
 vala meg veresílvén / mínt
 a kereztfan az q zent fía

23ert sirvala az aha 9 3em
fiaual egeymbe' mert az 9
fia nem segelhetuvala asin
mert az 9 attya vter elbat
torvala. Oth sirnarvala o
bekesegnet angial. Mint
Isaias profeta monja, de
termezetnet ellene. Kiral
Zent Bernard doctor igmond
ki volna valon a bekeseget
angial ki termezet ellen
nem sirna, holot az istennek
fia termezet ellen kents
Zentved. Oth sirna o nap sár
seggel. A fold verrel es sir
vala mind fold meit. Sir
vala magdalombeli maria

- Azert sírvala az aña q zent
fiaual egetombe / mert az q
fia nem segelhetíuala Afiu
mert az q attya útet elhat-
5 -tavala • Oth sirnacvala a
bekesegnec angali / Mínth
ysaiás profeta monga • De
termezetnec ellene / Kíról
zent bernard doctor ígmond
10 Kí volna valon a bekesege-
nec angala kí természet ellen
nem sírna / holot az istennec
fia természet ellen kenth
zenved • Oth síra a nap setet-
15 -seggel / A hold verre • es sír-
-vala mind föld meí Sír-
-vala magdalombeli maría

münd o baratiualde münd
 Bolner folgte firvala o3
 keserues 3iz aria maria.
 Riner keseruseget megh ie
 lonti ysaias profeta mond
 van keseruseget fogoth megh
 engomet micheppen 3ule
 azomallat nar keserusege
 Mert micheppen nem
 tugyn a 3ule azomallat
 mit tegen a nat keseruse
 get kezet edestoua hanna
 veti kesesven magomac
 hyedelmet / ezonkeppen te
 zendoula a bodog 3iz aria
 maria Mert mika vetina
 la magot o3 otya istenhy

- mínd ɔ barátíual • De mínd
ezɔknec fɔlɔtte sirvala az
keserues zíz ańa maría •
Kinec keserúseget megh fe-
5 -lɔnti ýsaías profeta mond-
-van / Keserúseg fogothmeg
engɔmet míkeppen zúle
azzonísallatnac keserúsege
Mert míkeppen nem
10 tuǵǵa a zúlɔ azzonísallat
mít teǵen a nag¹ keserúse-
-gert kezet edestoua hańńa
vetí / keresven maganac
hýedelmet / ezonkeppen te-
15 -zen vala a bodog zíz ańa
maría Mert níha vetíua-
-la magat az atýa ístenhɔz

¹ Tintafolt takarja a g betűt.

Niha als 9 Zent fiahos Niha
a Kerezfahos. Niha a ha
lalkos. Meha kedeg als 30
trialatohos. Mett of 100
nawala als 9 Kersuſege.
Kitol vsmond. Vbertinos
doctor. Hoy. Laß anner
gondolhatta emborner
elmeie mene eg kis hom
gumar roma & foldner
mind 9 Zelosſegen. Lat
van kedeg a Kersues 30
aria maria Hoy als 9 Zent
fia immar mind 9 noſtol.
foga elfogattozot volno.
Kedde leam Korigeſt

Níha az ɔ zent fáahoz / Níha
 a kereztfahoz / Níha a ha-
 -lahoz • Neha kedeg az azzo-
 -níallatokhoz / Mert of ígön

5 nağ vala az ɔ keserúsege •

Kírql vğmond vbertínos
 doctor / **H**oğ Lak annera
 gondolhatta embørnec
 elmeie mene eg kis hañ-

10 -ğanac noma ez földnec
 mind ɔ zeløssegen / Lat-
 -van kedeg a keserues zíz
 aña maría hoğ az ɔ zent
 fia ímmar mindõnos ol-

15 fogva elfogátkozotvolna •

Keзде leañí kørnørgeſt

amindonhato alā iſtenber
termi monduan. En met
ner Zent alom, es vram
te valaſtal engomet ielos
ſolgalo leahodda, en hogom
ongalt Kuldven. Bert mi
re hozel engomet imma
en Zikſegomde, es en Zikſegō
net idien. Mire ſegedelmet
ennekom nem teg. Te hozad
healtor vram teles elmem
mel, es teles Zuremmd, te
hozad ſohagodom. Berlet
veddel oz aāt a fiuralne
Zenveyged vram meghalm
a fiat alha nekil, hogb
kiknet eſ volt mindenco.

- a mǐndõnhato aʔa ʃtenhez
tennǐ / monduan **En** merǐ-
-ńeǐ zent aʔam • es vram
te valaztal engõmet ʃelõs
- 5 zolgalo leañodda / en hoʒam
angalt kũldven • **Azert** mǐ-
-re haczel engõmet ʃmma
en zǐkseǧõmbe • es en zǐkseǧõ-
-nec ideien ? **Mǐre** segedelmet
- 10 ennekõm nem tez • **Te** hoʒad
kealtoc vram teʃes elmem-
-mel • es teʃes zǐuemmel / te
hozzad fohazcodom **Kerlec**
vedd el az aʔat a ʃiũval • ne
- 15 zenveǧǧed vram meghalni
a ʃiat aʔńa nekǐl / hoǧh
kiknec eǧ volt mǐndenco-

ron e3 velagba eletor
 Ezonkeppen legyn halalo
 kes monno felner e3. Es
 lat van hoy amindengoto
 ntýatol megnem halgattat
 ner / teritte magat az 9zent
 fia33 / monduan. O enne
 hom Zerety fiam / hol vagon
 a viga33 / Eit nekem bir
 dete gabriel / monduan. Id
 vesley malasztal teles / e3
 viga33 teljességgel en
 vago33 en tolem. Mert3
 nem malasztal de keser3
 seggel teljes az en lelkom.
 Mezivala az 9 tiris3elt
 3entse333 fe3et / es sz3vala

- ron ez velagba eletq
 Ezonkeppen legon halalo-
 -kes monno fel nec egh • Es
 latvan hog amindenható
 5 atyatol meg nem halgattat-
 -nec / teritte magat az q zent
 fiahoz / monduan • O enne-
 -kom zeretq fiam / hol vagon
 a vigasag / Kit nekóm hí-
 10 -dete gabriel / monduan • Id-
 -vezleg malaztal feles • ez
 vigasag teljesseggel elta-
 -vozoth en tolem / Merth
 nem malaztal / de keseru-
 15 -seggel teljes az en lelkom •
 Nezuála az q tiuiskelt
 zentsegos fejet • es sir vala

es 3t mongavala Oggh
 1stern mihappen, es 1 hogh
 a mindon Zentokner Zent-
 seggs feye. hi menbe dra-
 galatos gongel coronaztic
 es foldon tiruskel .. altal
 veruen coronaztic. O hi
 kemenseggs tirusker, nem
 oera valator teromten
 hogh altal vratoknar feiet
 altal vernetyr. Mux hogh
 altal kemensegtoket el nem
 hattator hi teremtetokner
 feletmeiert. Nem lattatok
 hogh a nap. es a fold altal
 heggoten kenzastome el
 nem Zervetetic. es a ho

- es ezt mongá vala **O** őrök¹
 ísten / míkeppen ez / hogh
 a míndön zentők nec zent-
 -segős feýe / **Kí** meńbe dra-
 5 -galatos gőnggel coronasztátic
 es földön tíuískel <..> által
 veruen coronasztátic **O** tú
 kemensegős tíuískel / nem
 arra valatoc teremtven
 10 hog attú vratoknac fefet
 által vernetoc • Míre hog
 attú kemensegtöket el nem
 hattatoc tí teremtetők nec
 felelmeiert • Nem hattatoke
 15 hog a nap • es a föld attj
 keğötlen kenzastocat el-
 -nem zenvethetic • es a kő

¹ A scriptor a sor után a margóra kis o betűt írt. Nyilván a később beírandó O-ra utaló jel.

3iklar kik nalatoknal
 termezet zerent kemern.
 Ber de az 9 keseru kentan
 keherulven meg hordoz
 nar es nezuala az 9zent
 orziat 9 zinenec keseru
 segevel es ez mongyalta
 Q en Zereto fiam En tego
 dech adalar mindon em
 bor fiaynac folotte zepse
 gosben Mast kedeg latom
 te zent orzadat kivola
 zep piros zynnel meg
 ehertven halalos sargu
 saggal megbernatnac

- zúklak kék nalatoknal
termezet zerent kemem-
-bec / De az ő keserű kenőian
keherülven meg hasadoz-
5 -nac Es nezfuala az ő zent
onláiát ő zúuenec keserű-
-segeuel • es ezt mongavala
O en zerető fíam En tegő-
-deth adalac mündön em-
10 -bör fiaýnac főlötte zepse-
-gősben / Mast kedeg latom
te zent orczadat kí vala
zep píros zýnnel meg
ekesílvén halalos sarga-
15 -saggal megheruatnac

347
lenne, es kivala mindo
noknel zeb. Imma latom
mindongknel eklemb
net lenni. Es azzentsegy
zaad ki emmekom odo
for apolyatadit, es be
kelhodesket, imma latom
hog enyomet vigasztalma.
es nekem zolma meztagyad
Es ime a zentsegy kezec
kik foldet meknet birjat
latom hog a vas segekkel
altal veruen taktatnac, es
ime az zentsegy ¹⁷²ziu, ki
ben az isennet mindon

lenníe • es kívala mǐndq-
 -nqknel zeb / Ímma latom
 mǐndqnqknel ekteleb-
 -nec lenní / Es az zentseǵos

- 5 zaad kí ennekqm adot
 soc apolǵatasocat • es be-
 -kelqdesqket / ímma latom
 hoǵ engqmet víǵaztalnía
 es nekqm zolnía meǵtagad
- 10 Es íme a zentseǵos kezec
 kik fǵldet meńńet bírýac
 -latom hoǵ a vas zegekkel
 által veruen tartatnac / es
 íme az zentseǵos zúu or¹ / kí-
- 15 -ben az ístennec mǐndqn

¹ A másoló jelölt sorközi betoldása.

bok segneroes tudomaria
 nat kenle el vaxon xep
 ven Immax egedet nem
 tud hanem Lok Galatnac
 keseruseget. Es inne azent
 segs labor kaker a tenger
 rojta iaxoan hortat vete
 Immax lotom hogz esobe
 thes a kemen vas zergek
 biryat Vaxon mikappen
 zervethet aiazi ziv eme
 seghet o fian latma hogz
 o zine megnem hasad
 Es ennet vanna teritte
 magat a kergetfogoz es
 o zine net keseruseget

- bql̥esegenec • es¹ tudamaña-
-nac kenLe el vaġon reŷt-
-ven Ímmar eġebet nem
tud hanem Lak halalnac
- 5 keserúseget • Es ime a zent-
-segős labac kíknec a tenger
raŷta űarvan hataat vete
Ímmar latom hog̃ ezöke-
-thes a kemerí vas zegek
- 10 bírŷac Valŷon mŷkeppen
zenvethhet añaf zŷw enne
seböket ȳ fian latnía hog̃
ȳ zúue meġnem hasad
Es ennec vtanna teritte
- 15 magat a kereztfahoz • es
ȳ zúuenec keserúsegeuel

¹ Piros tintafolt van a szó előtt.

34
170
ekheppen Zalvala / mond
van. **O**khemenseggs kezege
fa hi lottel ez napon en fi
amriat oirria / mire vot
ted el en tolem vter En vter
olgetymvola en koraim
mal / te kedeg Zovetottad
hoozad vter o kremen vas
zegetch. En vter tabaryn
tom loq ruhaban / te kedeg
olgotetted omnon veener
ruhaidan En vter eltetem
en emlommec teicuel / te
kedeg itatad vter ennel
es epeuel **O**khemenseggs
kezegefa Judas byng nec
valla magat / monduary

- ekkeppen zol vala / mond-
-van • O kemensegős kerez-
-fa / ki lötöl ez napon en fi-
-amnac ańńa ? mire vöt
- 5 -ted el en tölöm vót En vót
ölölgetömvala en karaím-
-mal / te kedeg zoretottad
hozzad vót a kemeń vas
zegeckel • En vót takarga-
- 10 -tam lag ruhaban / te kedeg
öltötötted önnön vereneć
ruhaíaban En vót eltetem
en emlömneć teíeuel / te
kedeg ítatad vót ecettel
- 15 es epeuel O kemensegős
kereztfá • Íudas bññsneć
valla magat / monduan •

Vetkøstem el avulvan oz
ortatlan vert / te kedeg
e verrel Zenvedgd maga
ydatth meg verositterin Oke
menscys kerefta Mitt
tittel / bizon nafra bator
kottal ve cristof te read
el teruttven / ki mindgnghet
teromtyth Ennet vltamoi
teritte magot es meg oz
Zent fiahoz / monda nek
nag kognrületys Zivel Im
max en Zerety fiam laton
hag balalodnac vtofsd
horoman ideien veatngez
Mongadmeg nekgn ki

Vetköztem el arulvan az
 artatlan vert / te kedeg
 e verrel zenvedöd maga-
 <..> -dath meg verösfittení O ke-

- 5 -mensegös kereztfá Míth
 tötöl / bízóni nágra bator-
 -kottal vr crístost te read
 elteríttven / kí míndönöket
 terömtöth Ennec vtanna

- 10 terítte magat esmeg az ö
 zent fiahoz / monda nekí
 nág köriörületös zíuel Ím-
 -mar en zeretö fiam latom
 hoğ halalodnac vtolso

- 15 horaian ídeíen vertengez •
 Mongádmeg neköm kí-

ner hægöd attē ariadath
Nemde iol latoder hog
ē napon mindon re
menfegtol .es mindon vi
gasagtol megfōstatorn
Mongadmeg aẓert 3ere
to fiam mit tegē immar
attē ariad .Neāgm sem
atȳam sem ariam .es ol
mel' senki minlen hi enen
toua en gondornat viſele
Es ennet ſolotte iol latod
hog mind ē neptol meg
vaȳoc mguctven .es vtal
van aẓert immar ȳgal
maȳo fiam mongad aar
Lak aȳ hog halacmeghi

- nec hağod atte ańadath
Nemde íol latodee hoğ
ez napon mındon re-
-mensegtol • es mındon ví-
- 5 -gasagtol megfoztatom /
Mongadmeg azert zere-
-to fiam mıt teğen ímmar
atte ańad / Nekom sem
atyam / sem ańam • es ol
- 10 mel senki nınlen ki enen-
-toua en gondomat visele
Es ennec fqlotte íol latod
hoğ mınd ez neptol meg
vağoc mquetven • es vtal-
- 15 -van / Azert ímmar írgal-
-mazo fiam mongad acar
lak azt hoğ haľacmegh /

te valed. Mext nekign na
lad nekil galal. es te valed
meghalnom eletth. No Zereth
fiam mitth halgarth. mire
nekign nem zolaz. Nem de
iol tudode. hog en tegget
en Siuennet alatta gordog
talar. es nag. Zegensegben
neuelde. Zorgalmatoß sag
gal oristeler. nag. edgdon
Zolgaltalar. es en Siuenn
Zerent Zerettdec. Imma
kedeg a. nag. keseriseg en
cagmet elvotte. es en loba
mon. immar allanom nem

- te veled / Mert nekõm na-
-lad nekíl halal • es te veled
meghalnom eleth / No zeretõ
fíam míth halgacz ? míre
- 5 nekõm nem zolaz Nemde
íol tudode / hog en tegõdet
en zíuemnec alatta hordoz-
-talac • es nağ zegenşegben
neueltelec / zorgalmatossag-
- 10 -gal oríztelec / nağ edõsdõn
zolgaltalac • es en zíuem
zerent zerettelec • Imma
kedeg a nağ keserúseg en
erõmet elvõtte • es en laba-
- 15 -mon ímmar allanom nem

7
Baag Mert | ymeonnac
dos tye en zuremet min
donosel meghatta es Es
ket monduan a foldre ma
gat le Bolata f g kil mded
nvgodalmaek vanna es megh
eg kil mded erogh vellegh
Es lat van hog a3 o fiatol
megnem halgattat net her
telenkoder nag kesseru kon
hullatassal a halal hog es
monda Ote zemergmtelen
halal Nam te mind es
napex oriasokint es nag
erog vitzeket meghozel
es mma kille tegod megh

- haag / Mert sýmeonnac
 elqs tǫre en zíuemet mǫn-
 -dǫnǫstel meg hatta • es ezǫ-
 -ket monduan / a földre ma-
 5 -gat lebolata / Eg kílǫnded
 rǫvgodalumnak¹ vtanna esmeg
 eg kílǫnded erǫth velleýthe
 Es latvan hog az ǫ fiatol
 megnem halgattatnec / her-
 10 -telenkǫdec nag keserú kǫn
 -hullatassal a halalhoz • es
 monda O te zemerǫmtelen
 halal / Nam te mǫnd ez
 napeg oríasokat / es nag
 15 erǫs vítezeket meg gǫztel •
 es ímma kelle tegǫd meg-

¹ A n betűt a scriptor pótolta. A szó végén álló k-t c-ből javította.

gōm egi crotelen leannaker
 Soc zuucher te mehtortel
 Zegedineg imma oß en
 zuemethes, hi teles naß
 keserūsegge, dert Bonkep
 pen sirvan es honrogeven
 es latvan hog a Balatol
 megnem vigaßtatnet
 Texitte magat esmeg aß
 9 Zent fiabos monda Im
 mar en Zereß fiam en de
 Zedgmmec vege bagon
 hog sem tenekod nem 30
 hator sem enneligm te
 nem feleßheß Odessege
 arna valyon mits 30hat

- gőzní eg erőtelen leannakee ?
Soc zúeket te megtörtel
zeğedmeg ímma az en
zíuemethcs / kí teles nağ
5 keserúseggel / Azert ezönkep-
-pen sírvan • es kőnqroğven •
es latvan hoğ a halaltol
megnem vígasztaltatnec
Teritte magat esmeg az
10 q zent fiahoz / monda Ím-
-mar en zeretq fiam en be-
-zedqm nec vege vağon
hoğ sem tenekqd nem zöl-
-hatoc / sem ennekqm te
15 nem felelhecş O edesseğos
ańa / valyon míth zolhat-

völa az edasseggs fiord hi
 mmar Lak aley vezonba
 la lelogsetotthes / Miron
 kedeg e kijos orstus hallor
 ta volna o amnat sirum
 es neki kongoroven : es
 vniot mellek alom / Talleher
 teljessengel nem latatva
 la / De magor o zemeie kik
 a verrel es a sirassal meg
 homalosottakvala megmian
 co vyonnan o edes ainha
 val sira / Amnera hog meg
 gte o zent orbonat es
 meket a kongorpletoz kon
 hullatassal es kongorül te
 kentven monda / Botnia

- vala az edősseğős fiad / kí
 ímmar lak aleg vezon va-
 -la lelőgzetőthes / Mícoron
 kedeg e keğős crístus hallot-
 5 -ta volna ő annat sirvan •
 es nekí kőnőrogven • es
 íanost mellette alvan / Íollehet
 telýesseggel nem lathhat va-
 -la / De maga ő zemeít kí
 10 a verrel • es a sírassal meg
 homafosottakvala megnita
 es vyonnan ő edes anía-
 -val sira / Annera hog meg-
 őtőze ő zent orcaíat / es
 15 melet a kőríőrűletős kőn-
 -hullatassal / es kőrrűl te-
 -kentven monda / Azzoífal-

lach. Ime nehod fii Janos
 ime nehod aia Et aia
 mondarn. Mhaes Janos det
 toe magaraka. En edas aia
 e Janosf hie en nehod aia
 let Peldazya mind e velay
 beh emboroket / met egi
 kikeet en mma magaraka
 egi mind te fiau. es mi
 coron a en meihet aia
 o igassaga zerent a byngst
 ellen bertelenhondendic aia
 van vket a vestem / te by
 mikappen kages an hoc
 aia. aia. aia. aia. aia. aia
 bad. es aia. aia. aia. aia
 nac ellene fiau. det magar

- lath • Íme nekød fíu Íanos
 Íme nekød aña Ezt akara
 mondaní / Mínth Ianos doc-
 -tor magaraža En edes ańam
 5 e Ianost kíť en nekød ańan-
 -lec Peldazŷa mínd e velag-
 -belí emborøket / mert ezøk
 kíkert en ímma meg haloc
 ezøk mínd te fiaíd • es mí-
 10 -coron az en meńńeí ańam
 ø ígassaga zerent a býnosøc
 ellen hertelenkødendíc akar-
 -van ýket el veztení / te vg
 míkeppen keges ańńoc
 15 ańaí ølellettel hoz zad zore-
 -had • es atŷamnak harağa-
 -nac ellene fiaýdert maga-

datz voffed / bogz Gen Gala
 lomenac exdome o benno
 Senba ne effet / Mitodon Re
 bog Gallotharolna e lleserues
 ana maria o flat Zolma
 es Janost nehi ayanlania
 monda Ziuener nag hese
 rusegeuel Jay ennelom Ze
 agy fiam / tmitemiu vale
 sagot tal es napon / meto
 ime adater nehora Bolon
 az vrent / tuncetren a me
 storet / Zebedeus fia az isen
 ner flaere / embax az isenat
 Jay ennelom Zeveto fiam
 Mert solha nem abantalar
 en terodee ealy fiam d val

- dath vessed / hog ez en hala-
-lomnac erdome o bennoc
heaba ne essec / Mícoron ke-
-deg hallottavolna e keserues
5 zíz¹ aña maría o fiát zolnía
es Íanost nekí ayanlanfa
monda zíuenec nağ kese-
-rúsegeuel • Iaý ennekom ze-
-retó fiam / mínemú valt-
10 -sagot töl ez napon / mert
íme adatec nekóm zolga
az vrent / taneýtven a me-
-stóreret / Zebedeus fi / az ísten-
-nec fiaert / embor az ístenert
15 Iaý ennekom zeretó fiam
Mert soha nem akartalac
en tegódet egeb fion el val-

¹ A másoló marginális betoldása.

/ tanom. es egeb ahat en
 / nalamna neko adnom
 / Jay ennekom. met in
 / ma. furaia leger en abia.
 / tol. gvege leger en dego.
 / somtol. Megpuzuloc en
 / magbatomtol. es nind
 / nol. megfoztatom. O en
 / Zerey fiam. mit tejer. es
 / boya meñhec. kibos fiam
 / fepemet edossego fiam. hi
 / legen ennekom ennetoua
 / segedelmet. es hi ad tanom
 / Lot. es tano sagot. Es nind
 / egelnet vama texitte ma
 / gnt. ab azornallator. es
 / monda neli. O ti fuzend

- tanom • es egeb aňat en
 nalamnal nekød adnom
 ľaŷ ennekòm / mert ľm-
 -ma āuaia lezec en aľam-
 5 -tol / qzvegge lezek en iegq-
 -sømtql / Megpuztuloc en
 magzatomtol / es mĩndq-
 -nøstql megfoztatom O en
 zeretq fiam / mĩt tegec • es
 10 houa meńńec / kĺhøz fogam
 feŷemet edøssegøs fiam / kĺ
 tezen ennekòm ennectōua
 segedelmet • es kĺ adľana
 -Loth • es tanosagot Es mĩnd
 15 ezøk nec vtanna terĩtte ma-
 -gat az azzonĩallatochoz • es
 monda nekĩ O tĩ tĩzlendq

azonhor vegetor ezotgkbe
 es lassator ha ez az en fiam
 ki sügg mkeppen a tolvai
 az nkhosfan. az en fiam
 diafegner kemén / mne hog
 mma emdgrakner takna
 val. es nalaual vajon meg
 firtozuen. es a tizitkel roo
 nazvom. az en fiam anga
 loknac zepzge / gogk vela
 gossagnac fengsgeies zep
 plotden tike / mne hog
 mma megatelenult m
 keppen a poklos. az en fiam
 mindon tiztosagnac tokel
 letosge. es soha o sagan
 arandofag nem lelettet.

- azzońoc veġetqoc ezqţokbe
 es lassatoc ha ez az en fıam
 k  fıgh mikeppen a tolva 
 az¹ akaztofan • Az en fıam
 5 d   segnec kera a / m re hog 
  mma emb r knec takna-
 -val • es   alaua  vaġon meg
 -      en • es a t    kel coro-
 -nazvan • Az en fıam an a-
 10 -loknac zepsege /  r k vela-
 -gossagnac fen   sege / es zep-
 -   telen tik r ? m re hog 
  mma meg ektelen    m -
 -keppen a poklos / Az en fıam
 15 mind n t     agnac t    -
 -     sege / es soha   za aban
 artandosag nem lelett    /

---

¹ El  tte   ntafolt.

Illir vagon & hog inma
 Vg mint yon ge het lotor
 fel akasztatott Es mind & il
 ieten, kerdes hanc az orzoma
 lotor semmit nem felhet.
 nekvala i met keseruseggel
 telesor valanac. Bert ra
 zongot veger, mene nag
 keseruseggel vala telyes az
 angulotnac orzoma. es a
 dicsogner keralt. ki fugh
 vala a magnus keresztom
 Met nem Lok vter nehe
 zituvala a kenneac gottrel
 me de meg az 9 zuleienac
 kes. keseruseggel guggat
 vala az 9 kenneac. Bert

- ꞑ Míre vaǵon ez / hog ímma
vǵ mǐnt igõn geńet lator
fel akasztatoth Es mǐnd ez íf
-íeten kerdesõkre az azzońíal-
5 -latoc semmít nem felelhet-
nekvala / mert keserúseggel
telíesõc valanac • Azert íol
ezõngbe veǵõc / mene naǵ
keserúseggel vala telíes az
10 anǵaloknac azzońa • es a
diłõsegnec kerała / ki fúgh-
-vala a magas kereztfan
Mert nem lak ýtet nehe-
-zítíuala a kennac ǵottrel-
15 -me / de meeg az õ zilefenec-
-kes keserúsege õreǵýti-
-vala az õ keńírat / Azert

34
a funac ketina vala a?
athanac keserusege. es a?
anagrac keserusege. vala
a funas ketina mind
addeg mylen gzent lakt
ki balata. Es e keserues
anaba marada my mind
a funac mind gmmaga
nac keserusege mind addeg
my nem nag dix segge
felamagovan zomevel lata
Vet Ith kezdetur a te me
tesur ideicir valo epesge
Nert minet vanna To
seph. es Nicodemus g
zent lakt a keseruforol
ala veneer. es a ter helen
le tevek. Es e keserues ana

a fiunac keñía / vala az
 añanac keserúsege • es az
 añanac keserúsege • vala
 a fiunac keñía mínd

5 addeg mǵlen ǵ zent lelket
 kí boLata / Es a keserues
 añaba marada meg mínd
 az fiunac mínd ǵm maga-
 -nac keserúsege mínd addeg

10 mǵnem naǵ díLǵseggel
 feltamadvan zǵmevel lata
 ýtet Ith kezdeLíc a teme-
 -tesnec ídeien valo epsege
 Mert mínec vtanna Io-

15 seph • es Nícodemos ez
 zent testǵt a kereztfarol
 ala veueec • es a ter helen
 le tevek / Es e keserues aña

legottom ren hertelenkoder.
es 9 Bent. fiamac testere le est
.es btet meg gletren nag ke
seru sirassal monda Oen Ze
reto Zinem lalkom / met dila
seggel. es met keseruen / meg
oleteel Oen Zerety fiam / en
teggodet adalac e velagnac
nag vignsaggal. es nehgm
orda meg e velag nag kesi
zu Zomdrusdaggal Oedosse
yos Zilottenn / en teggodet
adalac e velagnac nag
egesseghen. es nehgm orda
meg e velag testodden mm
dongstl megssesilven Oen

- legottan rea hertelenkõdec •
 es q zent fianac testere le esec
 • es ýtet meg õlelven nağ ke-
 -serú sirassal monda O en ze-
 5 -retq zıuem lelkõm / meı dilq-
 -seggel • es meı keseruen meg-
 -õleteel O en zeretq fıam / en
 tegõdet adalac e velagnac
 nağ vıgasaggal • es nekõm
 10 ada meg ez velag nağ kese-
 -rú zomorusaggal O edõsse-
 -gõs zılõttem / en tegõdeth
 adalac ez velagnac nağ
 egesseben • es nekõm ada
 15 -meg ez velag testõdben min-
 -dõnõstõl megsebõsilven O en

lelkomner. es mind es ve
 lagnac iduossge. en tegu
 det adalar emborgner
 elevenseyde. es vli adanac
 tegod meg ennekom meg
 ghen Odiosseger felseggs
 kernala. te Ziletsodner idoen
 oz eyner setetseye nap ve
 laura valtoeer. es ma the
 halalodnac ideien ammap
 vclong setetseye fordulor
 Oen feymner ekossseggs
 coronaa. es ammalodnac
 kernala. kiki te Ziletsodner
 ideien meirhei vigoisagot
 eneklenet. es foldre emborg

- lelqm̃nec • es m̃nd ez ve-
 -lagnac íduqssege • en tegõ-
 -det adalac embõrq̃nec
 elevensegbe • es ṽk adanac
 5 tegõd meg ennekõm meg-
 -qlven O dílq̃segnec felsegõs
 kerafa / te z̃letesõdnec ídefen
 az eýnec setetsege nap ve-
 -lagra valtozeec • es ma the
 10 halalodnac ídefen annap
 velag setetsegre fordula
 O en feýemnec ekõssegõs
 coronaia • es angaloknac
 kerafa / kík te z̃letesõdnec
 15 ídefen meńńeí vígasagot
 eneklenec • es földre embõrq̃c-

-

nch nag² gurgnet hordete
 net, meeg eghes te hola
 lodat keseriseggen meesi
 rataat Es mind egheseg
 apolgathavala 9 zent fia
 nac telen valo zent seghet
 Niba a tuiskeel alen wat
 zent sejet, kibol zedegbetina
 la o kele tuis tuiskeket, es
 egheseggen apolgathavala
 az o ketz kezem, es aldalan
 valo zent seghet 9 zime
 net nag² keseriseggen in
 annera bou mind a hox
 jil altooc latvan e ke
 sezes ananac 9 nag² kes
 usseget, terneravala al nag²

- nek nağ qorqmet hırdete-
-nec / meeg ezqkes te hala-
-lodat keserúseggel megsi-
-rataac Es mınd ezqnkqzbe
5 apolgattavala q zent fia-
-nac testen valo zent sebqket
Nıha a tíúfıskel altal vert
zent feýet / kıbql zedeghetfua-
-la a bele túth tíúfskeket • es
10 ezqнкеppen apolgattavala
az q keth kezeın • es oldalan
valo zent sebqket q zíue-
-nec nağ keserúsegeuel
Annera hoğ mınd a qor-
15 -rııl allooc latvan e ke-
-serues ańanac q nağ kese-
-rúseget / teznecvala ol nağ

heerijegos sirast hogh
sem a Bent azzonoc sem
Janos ewangelisto / sem
kiedeg a ket ven iambor.
Ioseff, es Nicodemus efmal
nac nem Zohatnar valen
demagn miet Janos va
la a Kefezus ananac gond
visclore / Zomet Zinat meq
toele azzononk nac eleibe
allones monda. Azzonon
tagohadmeq a si rast, es
hagghad eltemetnour vronc
nac Bent testet / miet amap
est velenne kogelget, legottan
e Zora mint tozossig es meq
iz nekur bol atri o Bentk
fianac Bent testet, kit de tri

- kiserúsegos sírast hoğh
sem a zent azzoñoc sem
Íanos ewangelísta / sem
kedeg a ket ven íambor
- 5 Íoseff • es Nícodemos egmas-
-nac nem zolhatnac vala
Demaga míert Íanos va-
-la a keserues ańıanac gond
viselq̃ye / zq̃met / zafat meg
- 10 tqrle azzoñonknac elefıbe
alla / es monda / Azzoñom
tagohadmeg a sírast • es
hağğad eltemetnq̃nc vroñc-
-nac zent testeet / mert annap
- 15 estvelere kq̃zelget / legottan
e zora mınt tíztq̃sseg esmerq̃
zíz nekic bolata q̃ zenth
fıanac zent testet / kıt be ta-

372
Kogatornar tiztasagos galsbo
Zuipfner nagh kighovaleto
libasduab es keede veuen
winer a woporsdog 'es ois
le teven. si keserues aña ma
got res bolata es orbaia
orbaiaa teue es monda
O en Zerey flam mihappen
Kogord el magadat emipri
nemzetet. Kic ilven Zeveter
tel aipwal meg valornod
O en edge flam. Zme ejmasal
elvalont / bego eltemetner.
es en keserues aña 3 vtm
bona menter Oha meg
balhatner / en te veleq ege
tymbe magamot eltemetler

- kagatanac tíztasagos gólba
 zúqknec nag kqíqrúletq
 sirasaul • Es keezde veuen
 víuec a coporsohoz • es oth
 5 le teveen / A keserues aña ma-
 gat rea bolata • es orczaia
 orczafara teue • es monda
 O en zeretq fiam mkeppen
 haqad el magadat embqí
 10 nemzetert / Kít ilýen zeretet-
 -tel acaral meg valtánod
 O en edq fiam / Íme efmastol
 elvalonc / tegqd eltemetnec •
 es en keserues aña ez vtan
 15 houa menñec O ha megh
 halhatnec / en te veleg ege-
 -tqmbe magamat eltemetteth-

323
 nem / hog hol te volnal / enes
 te veled / temec / Es goker
 monduan / anne hgn hul
 labast t99n / hog / mnd meg
 mos / 9zent fiamac a3a
 iat / vele / mint neho meg
 dalom bel maria mostaral
 meg / 9zent labait Enner
 vana / vanna meg t9le
 es magt9c / es meg apolgn
 mind / 9zgmt / 3aiat / es
 es h9kgn9vel / 9zent fejet
 betaravntor / es h93a belcl
 h9dven a topovsda h9hez
 teteer nait h9f9z sirassal
 Es mik9ppen / 9z loth legen
 h9ggor gondalnia a3 a3eta

- nem / hoǵ hol te volnal / enes
 teveled lennec / Es ezǵket
 monduan / anne kǵn hul-
 -latast tǵǵn / hoǵ íncab meg-
 5 -mosa ǵ zent fianac orcza-
 -íat vele / mínt neha mag-
 -dalom belí maria mostavala
 meg ǵ zent labait Ennec
 <vtaval> vtanna meg tǵrle
 10 <es meǵtǵrle> / es meǵ apolgata¹ .
 mínd ǵ zǵmeít / zaíat • es
 eǵ kezǵǵǵǵvel ǵ zent feýet
 betacargata • es hozza bekel-
 -kǵdven a coporsoba helhez-
 15 -teteec naǵ keserú sírassal
 Es mikeppen ez lǵth leǵen
 haǵǵoc gondolnía az aýeta-

¹ A margón látható négy pont későbbi tinta nyoma.

tos lclot nec Es mitoron
 a nagt Kouet a ropasf
 Zaiara : es aytaiara emel
 neier : es keserues oria a
 foldre magat le erege mi
 kppen Galt eleven Es hog
 eltemetter volna Monda
 Zent ianos az Zent azo
 noknac. Vegetyesfel a ke
 serues aniat : es terjgnede
 a varcosda : mert az eyna
 setet sege elkozefget : es fel
 emelven a foldra az 9 hon
 ves Zomert felvette menk
 es monda. **O** Gabriel din
 nat vagon harmis harom

- tos lelőknek **Es** mícron
a nág kőet a coporso
zaíara / es aýtoíara emel-
-neíec / ez keserues aña a
5 földre magat le erezte mí-
-keppen holt eleven **Es** hog
eltemettec volna / **Monda**
zent íanos az zent azzo-
-ríoknac / veéetq̄c fel a ke-
10 -serues aña • es terýoncbe
a varosba / mert az eýnec
setetsege elközelget • es fel
emelven a földröl az q̄ kőí-
-ves zomeít fel vethe menbe
15 es monda **O** Gabríel An-
nac vaq̄on harmícz három

cztendere hog ennelig om eht
 mondd. Dougleg malax
 tal telyes vt vngon te ve
 led Jme 8 idoben nem
 malaxal. de mindon nag
 kiseru scygel en zinem le
 hom telyes es en, vromtal
 a halal erigmet meffogon
 es 9 tole a kg ropoeso di ze
 keste Es a3 zent a3onoc
 c kiserues ahat keth felal
 fogvorn de indulanac a va
 xofa Josef es Nirodemos
 elol merren, zent Jomos
 vromnoc a3 a3onokanac
 elotte Es a3oukeppen e qazba
 olc3ot processio lassu lepes

- eztendeie hog' ennekom ezth
 mondad Iduozleg malazt-
 -tal telyes vr vagon te ve-
 -led Ime ez idoben nem
 5 malaztal / de mindon nag
 keseruseggel en ziuem lel-
 -kom telyes • es en vramtol
 a halal engomet megfozta
 es o tole a ko coporso ki re-
 10 -kezte Es az zent azzoñoc
 e keserues ariat keth felol
 fogvan be indulanac a va-
 -rosba Ioseff • es Nicodemus
 elol menven / zent Ianos
 15 vtannoc az azzoñoknac
 elotte / Es ezonkeppen e gazba
 oltozot processio lassu lepes-

sel mendeget nec porla o
 porros sele. Ez keserues orha
 nem seletgetiualala el az g
 zent fiat de botra fardulor
 es monda. Den zeceto fiam
 hol hayfalar tegodet. es nem
 mondardmeg ennekom hol
 vajon az grolsey hol az
 iozay hit te oriad nar bot
 tal. Kibol en eletymner zik
 sege mer bolgaltasset. hol
 a haaz. es a het en zeceto
 fiam. Kiben en feyemet le
 haylam. hova menhet edo
 segos fiam nalad nekilni
 kiboz fogom en orua fe

- sel mendegelnecvala a
 varos fele • Ez keserues aña
 nem felethhetíuala el az ȳ
 zent fiat / De hatra fordula •
 5 es monda O en zeretȳ fiam¹
 Hol haǵalac tegȳdet / es nem
 mondadmeg ennekȳm hol
 vaǵon az ȳrȳkseg hol az
 íozag kí te ańadnac hat-
 10 -tal / Kibȳl en eletȳmnec zik-
 -sege megzolgaltasse / hol
 a haaz • es a hel en zeretȳ
 fiam / kíben en feýemet le-
 -haýlam / hova menníec ídȳs-
 15 -segȳs fiam nalad nekíl 𐌆
 Kíhȳz fȳgam en arua fe-

¹ Az a valamiből javítva van.

47.
4.
remet. es kiboz haylam
magamat. ime nem tu
dom. Ezoket halvan a ki
Linded seret. tesnet vala
nau. Keszeti. Jozsef. Onnet
es meg el indulanac. es hog
utomat a keresztmarac el.
lenede. Ottes. Keszues ana
mey alla. es kezde negni
a keresztmar. Rit latvom
hog az o zent fiamat vereuel
meg verosult. legottam o ter
det. a fudre leghytr. es mon
da. Idugleg. te dnygalatos
zent keresztmar. ki mind ed
nylen emboroknet utalatos

- femet • es kíhöz haýlam
magamat / íme nem tu-
-dom / Ezöket halvan a kí-
-linded sereg / teznec vala
- 5 nağ keserú sirast Onneth
esmeg el índulanac • es hog
íutanac a kereztfanac el-
-lenebe • Ottes e keserues aña
meg alla / es kezde nezní
- 10 a kereztfara / Kít latvan
hog az q zent fíanac vereuel
meg verösilt / legottan q ter-
-deet a födre lehaýta • es mon-
-da • Íduözleg te dragalatos
- 15 zent kereztfa / kí mind ed-
-díglen embörökneç vlatatos

1.
voldal. es minnar ormmeg
valto tefgnar. es verener
illtefervel felfyden chofitel
meg minn ha nornos yon
gd axannal. es elitel. chg.
fultettel volna meg. Es mi
kroppen og 9 sent fiat e de
lougra zilven mindgnnet
elotte ymada / honkroppen
og 9 sent keregetfat mindgn
net elotte tigtyle es ymada
Es onnet felkelven mene
net a varoffele. es e keser
ves 313 omia maria gntor
ta hattra fordul vala. es koni
ves 30mmel a keregetfat

- voltal • es immar ammeg-
 -valto testenec • es verenec
 illetesével felýeben¹ ekqsttel-
 -meg / mínt ha nqmqs gqn-
 5 -gel aranýal • es ezístel ekq-
 súltettel volna meg **Es** mí-
 -keppen az q zent fiat e ve-
 -lagra zílven mýndqnnec
 elqtte ýmada / ezqnkeppen
 10 az zent kereztfat mýndq-
 -nec elqtte tíztqle • es ýmada
Es onnet felkelven mene-
 -nec a varosfele • es e kefer-
 -ves zíz aña maría gacq-
 15 -ta hattra fordul vala • es kqn-
 -ves zqmmel a kereztfath

¹ Későbbi kéz az *l* fölé még egy *l*, a *b* fölé pedig még egy *b* betűt szúrta be.

347
14.
nezualla. Es hog' intamar
a varos nar inpuvaxor e
keghe onia maria otthes
meg alla es o zomeit a
foldre figgerte. es kege gon
dolrodma. kit Joseph lath
van. es rola meg exte hog
ven monda Tiztolendw
arzonom ne gondol semmit
mennonrde. az en hazam
x bazad. es semmibe tene
hog mig es velayba elok
megnem foyatidzir. es en
mird en hozam bartofo
val ozue zolgallar nime
arzonomat. Monda Nide
mos dityam fya Joseph az

- neziuala • Es hog' íutanac
a varosnac capuýara • e
keg'os aña maría otthes
meg alla • es q zomeít a
5 földre figgezte • es kezde gon-
-dolcodnia / kít Íoseph lath-
-van • es rola meg erteköz-
-ven / monda • Tiztqlendw
azzoñom ne gondol' semmít
10 mennqnc be / az en hazam
te hazad • es semmibe tene-
-kqd m'g ez velagba elok
megnem fogatcozíc • e en
mínd en hozzam tartozo-
15 -val qzue zolgallac m'nt
azzoñomat • Monda Nícode-
-mos Atýam fýa Ioseff az

nem illir hog' atte hazadnal
 meymaraggon / miet
 e masarni ido felmes es
 atte hazad vander fogado
 haaz es oda soc igug ia
 ro vajon. de miet en
 torende doctor vajor es
 a nepnek biraia. Mett
 engomet tizolner es tolem
 felmigh vajon. Mett vj
 illir hog' en hazamhos igi
 .ion holot nagob tiztoss
 gel es batofagyal marat
 hath meym. Mett azonon
 tez be / miet az en hazam
 te hazad es nehad semmi
 de meymern fogathozin. Co

- nem íllíc hoğ atte hazadnal
 megmaragğon / mıert
 e mastanı ıdğ felelmes • es
 atte hazad vendeg fogado
 5 haaz • es oda soc ıquğ fa-
 -ro vağon / De mıert en
 tırvembe doctor vağoc • es
 a nepnek bırafa • Azerth
 engımet tıztılneç • es tılem
 10 felelmıq vağon • Azert vğ
 íllíc hoğ en hazamhoz ıfı-
 -ıqn / Holot nağob tıztısseg-
 -gel • es batırsaggal mara-
 hath meg • Azert azzoñom
 15 teı be / mert az en hazam
 te hazad • es nekıd semmı-
 -be megnem fogatkozıc • Ezı-

387
lieth hog' halla magdalon
beli maria / monda. En tizto
lendo vram nedor az (v
isten magdalon es tu io am
rattohat / de en nekom vy
tesic / hog' mrad illir az 9
iohot Zellasara termie az
en hozomhoz es mikuppen
corair en neki Zalgalo
lgaia voltam es mindom
de en neki Zeretettel es tiz
tossagget Zalgaltam / Egn
keppen matolfogvor mrad
erokodom en magomath
mij eloc neki Zalgalttra
adnom. Aert en Zereto az
zonom ne / valvond megh

- keth hoğ halla magdalom-
beli maria / monda • En tíztö-
-lendö vraím nectöc az vr
ísten meghalálýa ez tú fo aca-
5 -rattokat / De ennekörm vg-
teczíc / hoğ íncab íllíc az ö
zokot zallasara ternie az
en hazamhoz • es míkeppen
e coraíg en nekí zolgalo
10 leańa voltam • es mindöm-
-be en nekí zeretettel • es tíz-
-tösseggel zolgaltam / ezön-
-keppen matolfogva íncab
eröködöm en magamath
15 mig elöc nekí zolgalattra
adnom • Azert en zeretö az-
-zońom ne vtalýad megh

te 3olgalo leaŋnodat. ter de
 hažadhog / mert az en hažam
 te hažad. es en tved vaigor. es
 valahova ki kelendez min
 donūt vāmnad. es veled
 lezor mindon ti 3ojssegyei. es
 3olgallat. Es mind e3gice
 e kezesves oia semmit nem
 felde sem kedeg Joseph nec.
 es Nicodemusnac kezesdare.
 De Lak kignives 3om mel
 ne3vala zent Janosra. Vor
 van 9 akaxattat e dologba
 Janos kedeg monda. Istener
 valasztotti. kel emnekem
 mind attu io akaxattoc. es
 mondasoc. de emnekem ne

- te zolgalo leañodat / tef be
hazadhoz / mert az en hazam
te hazad • es en třed vağoc • es
valahova kikelendez mın-
- 5 -dönút vtannad • es veled
lezoc mındon tıztsesseggel • es
zolgalattal • Es mınd ezokre
e keserues aña semmıt nem
felele / sem kedeg İosephnec •
- 10 es Nícodemosnac keresokre •
De Lak kónives zommel
nez vala zent İanosra / Var-
-van o akarattat e dologba
İanos kedeg monda • İstenmec
- 15 valasztottai / kel ennekom
mınd attú io acarattoc • es
mondastoc / de ennekom vg

282
terzic . es alkolmasbnac vj
lactatic . hog mentigne azon
helre . holoe veone tegnap
efve velonc a valorat teve .
es vjan oth varjor veone
nac . Zent akharattat . mity
tovabba akor velonc temme
E keserues onia mind adder
semont nem felele . de Zomof .
nac . akharattara mondon .
Kd en nehom Zevety fiam te
io akharatod . Es e mondvani
el indula . es hog a capuor
iutanac . 2 9 keseruseggel
betolt zine vjonnan megh
keseredek . es mondon . O Jesus
en edgseggys fiam . In vjg

- teczić • es alkolmasbnac vǵ
lattatīć / hoǵ menřonc azon
helre / holot vronc tegnap
estve velōnc a valorat teve •
- 5 es vǵan oth varřoc vronc-
-nac zent akarattřat / mřth
tovabba akar velōnc tennie
E keserues ařa mřnd addeg
semmřt nem felele / de Ľanos-
- 10 -nac ez akarattřara monda •
Kel ennekōm zeretō fiam te
řo akaratod / Es e mondvan
el řndula • es hoǵ a capura
řutanac / Az ō keserřseggel
- 15 be tōlt zřue vřonnan megh
-keseredeeek • es monda O řesus
en edōssegōs fiam / Kř vaǵh

Iet fegden iaroðnar belagg
 fagu. es mindonokner bizon
 vta. es mindon teuglogner
 bizon. vzeze. micon en e a
 pruz te. vttamad hi mentem
 es be iottern. iacvan mindon
 teugloges nekil. Batorfaggal.
 es zuemner mindon nag
 vigaſagaua. Miert keder
 immar nem laelac. es veku
 nem vaf. Miert imma bu
 doſom. es teuglogh. minter
 a mezoðen a paſor nekil
 valo baran. hi feel a fene
 farcaſnar. Zaiatol. Miert ze
 reto fiam. Gova menner na
 lad nekil. es hiſſez faggam.

- setetsegben íaroknac velagos-
-saga • es mîndonqknec bizon
vta • es mîndon teuqlgqknec
bizon vezere / mîcoron¹ en e ca-
- 5 -pvn te vtannad kf mentem •
es be sqttem / iarvan mînden
teuqlges nekîl batersaggal /
es ziuemnec mîndon nağ
vigasagaua • Mîert kedeg
- 10 ímmar nem latlac • es velem
nem vağ / Azert ímma bu-
-dosom • es teuqlgqk / mînth
a mezqben a pastor nekil
valo barań / ki feel a fene
- 15 farcasnac zafatol / Azert ze-
-retq fiam hova menńec na-
-lad nekil • es kŷhez² fogŷam

¹ A ro a scriptor sorközi betoldása.

² Az ŷ-t két i-ből javította a scriptor.

en arua feyemet Ime nem
tudom Mind ezoket : es
ezokhez hasonlo igeket ol
nagy kongruentosséggel . es
ol nagy keserűséggel siccassal
mongya vala / hogy az ujanar
kethselen kik halynar vala . Ne
melyet a palotannar adlakara
Nemeter a capura ki alnar
vala . es kiurul kik lattacva
la nem La a kongruentossé
Zinu azotnallator . de
meeg a kemei Zinu fer
fiakes hogy keppel tezne
vala nagy keserűséggel si
rast . Es az apetatos azotn
allator ragyogitvala pa

- en arua feýemet Íme nem
 tudom / Mínd ezøket / es
 ezøkhez hasonlo igeket ol
 nağ kørørúletøssseggel • es
 5 ol nağ keserúsegøš sirassal
 mongýa vala / hoğ az vıanac
 kethfelen kık halýac vala • Ne-
 -melýec a palotanac ablakara
 Nemeýec a capura ki alnac-
 10 -vala / es kıuúl kık lattácva-
 -la nem ıak a kørørúletøš
 zıuú azzońıallatoc / de
 meeg a kemeń zıuú fer-
 -fiakes hoza kepošt teznec-
 15 -vala nağ keserúsegøš si-
 -rast / Es az aýetatos azzońıf-
 -allatoc ragağgavala¹ pa-

¹ A harmadik a betű fölötti a későbbi kéztől való sorközi betoldás.

lastvokat . es hozya eggesul
 . necvala . es ekeppen nagh
 . seceggel . es keseru sicassal
 . kgueter vter mind a va
 . Lomlo haziglam . es be men
 . ven a hnaazba . keth felc telien
 . te . es monda Janos . Zerecy
 . fiam / melyc az seck kin
 . ule mestorod az aztal mel
 . let es estve . kat nehí meg
 . mutatvan / nem ule verua
 . de altal esec rayta . es lgn
 . minth . hat eleuen kith
 . Zene Janos latvan eleide
 . alla . es monda En tiztolen
 . do azzonom . Jme neked va
 . gbe advan . fu vireth . ki

- lastȳokat • es hozȳa eggesúl-
-necvala • es ekeppen naĝh
sereggel • es keserú sirassal
køuetec v̇tet mĩnd a va-
- 5 -Loralo hazĩglan • es be men-
-ven a haazba • **Keth** fele teken-
-te • es monda Ianos zeretø
fĩam / mefȳk az zeek kĩn
ũle mestørd az aztal mel-
- 10 -let ez estve / **Kĩt** nekĩ meg-
mutatvan / nem ũle reaĩa
de altal esec raĩa • es løn
mĩnth holt eleuen / **Kĩth**
zent **ĩanos** latvan / eleibe
- 15 alla • es monda **En** tĩztølen-
-dø azzøĩom **ĩme** nekød va-
-goc advan fĩu vĩzeth • **Kĩ**

nem vajoc melto huiattat
 nom 3olgudnac. Kexler
 tagogadmeg a keserusegbe
 es zerez vigne valamith
 enngd valoot, hog' mindo
 noshol a keserusegbe el ne
 fogadkozval Ezokppen mind
 az ajetatos azomallato
 vigasztalyat vala vter. De
 mind ezokbe e keserues zis
 ana maxia semmit ezbe
 nem vezon vala, mert a
 keserusegbe sirasha elbag
 gindot vala. Hog' belefogor
 az sent iras. Mit learmi
 as profeta ig' ut mondog.
 Dirvan sira mind etzala

- nem vaġoc melto hġuattat-
-nom zolġadnac / **Kerlec**
tagohadmeg a keserúsegöt •
es zerezŷqnc valamíth
- 5 ennqđ valoot / hog mındq-
-nqstql a keserúsegbe el ne
fogátkozŷal / Ezqkeppen mınd
az aŷetatos azzońiallatok
vıgatzalŷacvala ıtet / **De**
- 10 mınd ezqkbe e keserues zıf
ańa marıa semmıt ezebe
nem vezqn vala / mert a
keserúsegqs sirasba elbaġ-
-ġadotvala / **Hog** betefesqġec
- 15 az zent fıras / **Kft** İeremı-
-as profeta fıġ fırt / mondva •
Sirvan sıra mınd etczaka

es az q hitor or 23aim ala
 folva es nem lyu ki meg
 vigasztalholssa vter mind
 q rokonfagi koczul es sirta
 bor ig mondvatol O Iesus iesus
 kit fold men'eg es a tengre
 nem foghat vala azt ez na
 pon a ko aporsd magnob
 rehezte O Iesus iesus kit
 a mindgnakato olya vr isten
 oda ennekorn es en adam
 e velagnar ez velag oda
 a kennar a ken oda a
 halalnar es az q halala
 oda minckor embegh
 net groh eletet amen
 Dilctesset vr isten groh

- es az օ կոնփե օրւ շափալ ալա
 ֆոլյա • es nem lön kí megh-
 -vígaztalhassa v́tet ḿnd
 օ rokonsaǵ kózzúl • es sirta-
 5 -ba ígmondvala **O Iesus iesus**
 kítf ֆոլդ / meń / eg • es a tengօr
 nem foghatvala / azt ez na-
 -pon a kօ coporso magaba
 rekezte **O Iesus iesus / kíth**
 10 a ḿndօnhato atյա vr ísten
 ada ennekօm • es en adam
 e velagnac / ez velag ada
 a kennac / A ken ada a
 halalnac • es az օ halala
 15 ada ḿnekօnc embօրօk-
 nec օրօk eletօth **Amen**
Dílerlessec vr isten օրօcke

389¹

195r

390

195v

391

196r

392

196v

393

197r

394

197v

395

198r

396

198v

---

¹ Üres lapok a kódexben. A lapszámokat azért közöljük, hogy szövegünk a Nyelvemléktár XV. kötetében megjelent kódex lapszámozásának megfelelően.

Uruah lleuebe kedent
Zis sent eufrosin. Azon
Uala alexannah cisti
driaba pasun imen
tius neuu emboer. ti?
toletos mindencknet. es
istennick toruenenck gri
zoie. Ez von magornac se
lescypt o nemsetihes alkohol
mak. es az azon tiztosse
gos erhel. Lckhel vala tel
ies. De meddu vala. es o
neki maghatta nem lezen
vala. Az o vra kedeg igen
barnatos vala. bog o neki
fia nem volna. Kynat 1.

Vrnak Neuebe kezdetíc

zíz zent Eufrosína azzon-

VAla alexan nak eletí

driaba Pafun- Amen

- 5 cius neuú embör / tíz-
-töletős míndeneknec • es
istennek törueñienek¹ orí-
zósé / Ez von maganac fe-
-lesegöt ö nemzetihez alkohol-
- 10 -mast • es az azzon tiztösse-
-gös erkelLeckel vala tel-
-ies / De meddú vala • es ö
neki magzattá nem lezen-
-vala • Az ö vra kedeg igen
- 15 banatos vala / hog ö neki
fia nem volna • Kynec m²

¹ A későbbi kéztől (kezektől?) kirakott ékezeteket – mint jeleztük – átiratunkban nem jelöljük, és azokra jegyzetben csak kivételesen utalunk.

² Az í betű a papír rongálódása miatt csonka.

þou kordagsfagit budna
hog 9 koralamanar vanna
id. es allkormason. 03 kax
dagfagit biuna. 03 9 fele
sege kedeg nem zemkva
la. 03 segnokner 3algotm
eyel. es nappal istenner 9
koralagor eyge/iven ayeon
tos ymadfagokval. kono
rogven. hog isten neki fiat
adna. 03ert ielgful. met
latta vala. 03 9 vrat iggn
barkodm. Nag. sok. pen
3eket is segnokner. es
isten ymadoknac. 03togat
van kerivala be. teliesedm

- dön kazdagsagít hadna
 hoğ ɔ halalanac vtanna
 fol • es alkolmason az kaz-
 -dagsagot bírna / Az ɔ fele-
 5 -sege kedeg nem zeník va-
 -la az zeğenɔknec zolgalnı
 eýel • es nappal istennec eg-
 -hazahoz egğesılven aýeta-
 tos ýmadsagokval / kɔnɔ-
 10 -rɔgven / hoğ isten neki fiat
 adna / Azert ielɔsúl / mert
 latía vala az ɔ vrat¹ ígɔn
 bankodni Nağ sok • pen
 -zeket is zeğenɔknec • es
 15 isten ýmadoknac oztogat-
 van kerı vala be tefiesednj

¹ A v fölötti jel fekete tintával van rajzolva. Ugyanennek a tükörképe látható vele egy magasságban a következő oldal (399) 12. sorában az *apat* *t*-je felett. A jel aligha a másolótól való.

az a kevansagat^{es} Ezonkep
pen mene neminem
monosforda. Holot a feye
delm isten elot nag Zent
vula. Es oda be menven
sok penzt ada nekic. Oth
kedet a feyedemtöl. es a
koz baratoktól megbiz
taltateek. Sok ido elmul
van megmonda az apat
nec a kevansagannat okat
az apat kedet a rajta
kenervulven. Kere istentöl
hog nekic adna magzatott
Es mindennecet meghal
gatvoti isten ymad sagat

azonkppen az a va. Konozzon
ez vula ol yten felo er bogt
a madagavui nez eng a
munkat mo be tel. 1322

- az¹ ȝ kevansagat es² Ezȝ nkep-
 -pen mene nemínemú
 monostorba / holot a feýe-
 -delm isten elȝt naȝ zent
 5 vala / Es oda be menven
 sok penzt ada nekíc / Oth
 kedeg a feýedemtȝl • es a
 kȝz baratoktol meg biz-
 -tattateek³ • Sok idȝ el mul-
 10 -van megmonda azapat
 -nac ȝ kevansaganac okat
 Az apat⁴ kedeg ȝ raýta
 keñerúlven / kere istentȝl
 hoȝ nekí adna magzatoth
 15 Es mίνdeniknec meghal-
 -gatvan isten ýmadsagat

¹ A szó utáni folt átnyomódás az előző oldalról.

² Jelölt, sor fölötti betoldás. Valószínűleg ide szánta az egykorú idegen kéz a lap aljára írt kiegészítést:

*eznekppen az ȝ vta kȝnȝrȝkven
 keres vala ol ýsten felȝ embȝrt
 kȝ ȝ imadiagaval ñerhetne az ȝ
 kevansaganac be telessedesed
³ biatlattateek-ből javítva.*

⁴ A t betű fölött tollvonás van. Vö. előző oldalon a 3. jegyzettel. A jel nem a másolótól való.

es eð leam gærmahot cīdon
 o neki. Latvān kēdeg pā
 funtiūs oð opāt nāt io ele
 tect. sōha o monastorbol
 elnem megen vala. ðert
 be viue oð g selesēget ið
 hog oð opātto es oð iatā.
 fiantol meq aldātner. El m
 lozēvān kēdeg o gærmā
 hot o listol. augg oð em
 lotol. es het egnog cōdā
 meqkerēstallēder. es enfo
 smānāc neuēstetēk. es
 iurūfnekvāla o rāytn oð
 o Zilei. mert kēllemetys
 vala iðtennek. Es vala

-
- es ég lean germőköt ada
 0 neki / Latvan kedeg Pa-
 -funcús az apatnac¹ ío ele-
 -teet / soha a monostorbol
 5 el nem megen vala / Azert
 be víue az 0 feleseget ys
 hog az apattol¹ • es az atya-
 ffactol meg aldatnec / El va-
 -laztvan² kedeg a germo-
 10 -köt a lúltol³ / Auag az em-
 -lötöl / es het eztendő corba
 meg kereztelkődec • es ewfro
 -sinanac neuzteteek / es
 úrulnek vala 0 rayta az
 15 0 zilei⁴ / mert kellemetős-
 vala istennek / Es vala

¹ Az *apat* második *a*-ja feletti fekete hullámvonal idegen kéztől való.

² A *t* betű felett piszkolt van.

³ A másoló az *e* helyén eredetileg *f*-t írt, ékezetét rubrummal is meghúzta.

⁴ Az első *i*-be idegen kéz avatkozott be.

orðarið þess segs Mico
von hedeð volnir tiz sten ^{senker}
ðes koraban, 9 orðia Ri
mulez ez velouþol Mana
ðer hedeð 9 orðia forriti
von vort irasðira. es ol
vrasðira. es ez velouþi
þollesegghre. Az leaþi he
deð ol nauþ þollesegghre
igon vala. þog Lodalkodir
vala 9 vortir az 9 attir. A
nchi hedeð hixe neue. es
þollesegghre. es tudomana el
teritte mind a varost. merz
igon þess vala. es orðia
ðan igon eðes Bokan he

- orczaiba zepsegős / Mico-
-ron kedeg volna tíz¹ ezten-
-dős koraban / ę ańńa kń-
-mulec ez velagbol Mara-
5 -da kedeg ę attya / tanńth-
-van ýtet írasokra • es ol-
-vasasokra • es ez velaghń
bõŁeseęõkre / Az leań ke-
-deg oń naę bõŁeseęõt ve-
10 -zõn vala / hoę Łodalkodńc-
-vala ę raýta az ę atta / ę
neki kedeg híre neue • es
bõŁeseęe • es tudomańa el-
-terńtte mind a varost / mert
15 íęõn zep vala • es orczańa-
-ban íęõn ekõs Sokan ke-

¹ A lap jobb szélén az ehhez a szóhoz jelölt kiegészítést (*zenket*) idegen, talán egykorú kéz írta.

rili vala. de senki a do
lognat veget nem erke
tivala. Az vton monda
az q attya. legen venar
okkarattya Eg kedeg felul
mulvan mindenehet. tizet
sejget es ^{szalag} mulvaual. Javula
q attahoz es a leant fiamar
kere hazas tarsul. es q att
ia erre hajotvan zokias
zerent meg iegoze vtet.
Nem sok idg elmulvan
felveue vtet posuncius
micoron volna tizen nolt
estendei embor. es elmenc
q vele a monostorba a go
va zokta vala mienteth

- rik vala / de senki a do-
-lognac veget nem erhe-
-tívala • Az vtan monda
az q attya • Legen vrnac
5 akarattya Eg kedeg felul
mulvan mindeneket tiztos-
-seggel • es marhaua¹ / farula
q attahoz • es a leant fianac
kere hazas tarsul • es q att-
10 -ia erre hajolvan zokas
zerent meg² segoze vtet /
Nem sok ido elmulvan
fel veue vtet pafuncius
micoron volna tizen nolcz
15 eztendei embor • es elmene
q vele a monostorba a ho-
-va zokta vala menteth

¹ A szó fölötti későbbi kézzel: *gazdagssággal*.

² A szót későbbi kéz húzta át, és föléje írta: *el*.

453
Och e/ meg / sök penze oda
a Baraboltmar Zibsegodice
es monda a feredemnek
Atte ymadfagodnar gymol
Let hoztam tenekod / hogh
ymag' egotte / mert minar
vter hoghsagion okavom
admi. / az apoth kedeg pa
ramlala vter de vintin az
vender fogado hazba. es
zola vele. es meg aldvon
vter inte tiztasagra es isteni
felemnek bekesezere hatmad
napeg kedeg oth marad.
von mindon napon az
istenti dilexyket halgat
ia vala. Es latvan minde

- Oth esmeg¹ sok penzt ada
a baratoknac ziksegokre
es monda a fejedemnek
Atte ymadsagodnac gymol-
5 -let hoztam tenekod / hogh
ymag erotte / mert immar
vtet hazassagra akarom
adni • Az apath kedeg Pa-
-ranLola vtet be vinni az
10 vendeg fogado hazba • es
zola vele • es meg aldván
vtet inte tiztasagra • es isteni
felemnec bekeseget Harmad
napeg kedeg oth marad-
15 -van / mindon napon az
isteni diletereteket halgat-
-ia vala • Es latvan minde-

¹ Azó után piszokfolt van.

miferet nōyāskodaſit. es
 lelki io zandoſat. Godaſ.
 ia vala o eletyket. mond.
 van Bodogor e embgor
 kic e velagones haſonla.
 toſoc anguloſog. es e
 van oſi gogok. elettoc
 menner. es kezde az o zſi.
 ve bugyari az iſtem ſelem.
 net zexetetre. Harmad
 nap van kedeg monda
 paſſancius az apatnac.
 Alſam iſtte hoſy kozenign.
 nehad ſtte legnod. es imaj
 ezotte. mert el a varoſbor.
 ataroc menne es mitoron

- ník nec nářaskodasat • es
lelkí ío zandokat / Łodal-
-fa¹ vala q eletqket / mond-
-van / Bodogoc ez embqřoc
5 kfc e velagon es hasonla-
-tosoc anğalokhoz • es ez
vtan qk qřock elettre
mennec • es kezde az q zř-
-ve buzgani az isteni felem-
10 -nec zeretetire / harmad
nap vtan kedeg monda
Pafuncius az apatnac /
Atřam řottē hoğ kqzenřqn
nekqđ atte leařod • es imağ
15 erqtte / mert el a varosba
acaroc mennē **Es** mīcoron

¹ Későbbi kéz toldotta be az s betűt.

el iot volna a3 apat / terdore
eser clotte a lean / es mondon
kiedet tegyd io atyram ymag
en eztem hog' nezye megh
isten a3 en telkomet / es
ky' noyta kezet / es meg al
da vter / mondvandram
isten ky' es mezed a3 embget
minnek elotte zilet nec Te
e3 leannar gongat visel
ied / hog' ezdomlisen rezthi
es tae / a sagot meiorzag
dan / es a venner mago
kat ayyandvan be menener
a voroska / A leannar ke
deg 9 attya micron va

- el írtvolna az apat / terdre
 eset elötte a lean • es monda
 kerlec tegöd ío atŷam ŷmag
 en ertem hog' íerŷe megh
 5 ísten az en lelŷmet • es
 kŷ íioŷta kezet • es meg al-
 -da ítet / mondvan / Vram
 ísten kí esmered az embört
 mínek elötte zíletnec Te
 10 ez leannac gongát vísel-
 -ied / hog' erdömlŷen rezth /
 es tarsasagot meńorzag-
 -ban • es a vennec¹ mago-
 -kat aŷanvan be menenec
 15 a varosba / A leannac ke-
 -deg ŷ attŷa mícoron va-

¹ Az első e feletti folt lenyomat az előző oldalról (13. sor: *ípte*).

lamel' baratot lel vala
be vizinala hazaba ker
ven hoy ymadna a lea
nert. Ezendonec kedegs
forgastiba a nap el iguen
mironon az apatot feve
delme totter vala. A barator
kazzil cyget elkulde pasun
riosert, hoy vter hma az
tiztosseget, ki el menven
hazaboz megherefe vter
az 9 zolgar kedeg meymon
dar hoy hazol elment vol
na. Meghahvan kedeg
Euffrosina. es behuan a
barator. Kede tolc kerde;

- lameŕ baratot lel vala
be vízíuala hazaba / Ker-
-ven hog' ýmadna a lea-
-ńiert • Eztendõnec kedegh
5 forgasaba a nap el íquen
mícoron az apatot feýe-
-delme tõttecvala • A baratoc
közűl egğet elkúlde pafun-
-ciosert / hog' ýtet hína az ȝ
10 tíztõssegere / ki el menven ȝ
hazahoz megkerese ýtet
Az ȝ zolgaí kedeg megmon-
-dac hog' hazol elmentvol-
-na / Meghalvan kedeg
15 Euffrosína • es behíuan a
baratot / kezde tȝle kerdez-

464
304
Eodm' Mongadmeq ne
kom atyam Zent Zeretat
harian lakoztoc a mono
storban Es monda a ba
zat. Haxom zozan es vtz
ven ketten Monda neki
a leari. A ki ahar menmi
altu Zent etetire, be vezze
vtet altu fejedelmegre. Fele
neki es monda. Gromeskes
nag' vyzom, ielefol vztar
bezedcielt / mel' bezedben agt
monga. Ki en hozyam io / at
nem vetym ki. Monda neki
cuffcos ma Mind eg' Zent
eg' hazban eneketotie 1 es

- kõdní / Mongádmeg ne-
 -kõm atýam zent zeretetert
 hafian lakoztoc a mono-
 -storban Es monda a ba
 5 -rat / háromzazan • es ýth-
 -ven ketten / Monda neki
 a leañ / A kí akar menní
 attú zent eletõkre / be vezýe
 ýtet attú feýedelmetõc ffelele
 10 neki • es monda / Qõqõmest • es
 naý vígan / íelesõl vrnac
 bezedefert / meí bezedben azt
 monga • Kí en hozýam iq / azt
 nem vetõmki • Monda neki
 15 euffrosína • Mínd eg zenth
 eghazban enekcletõke • es

miðeppen dýttoltr Mond
neki o Barar. Minn egen
þe enetlgnr demagn min
don vð dýttol minn g okar
ia. es menet teget. Þor ne
legen oð okarntnar dagrðs
narrscodasa. de tulaydon am
rattinnar. Zvbadfayabol. Þe
re o þeantolinnar minden
clatpæcel meytudakozum
Monda o fratezner. Enes
okaxocvala elmennem.
es iutnom oð tiztoletys el
net vegulagaxo. de felgr
en atyamtol engedethem
lenngm. Merit e velagði

- msképpen böjtöltöc Monda
 nekí a barat / Mínd egen-
 -be enecclönc / demaga mín-
 -dön vg böjtöl mint ő akar-
 5 -ía • es menet tehet / hog ne
 legén az akaratnac dagaľos
 naľascodasa / De tulaľdon¹ aca-
 -ratľanac zabadsagabol • Aze-
 -rt a baratoknac minden
 10 eletökreľ megtudakozvan
 Monda a fraternec • Enes
 akarocvala el mennem •
 es íutnom az tíztöletös elet-
 -nec reguláľara / de felöc
 15 en atľamtol engedetlennek
 lennöm / Mert ez velaghi •

¹ A do valamiből javítva van.

44
hauſagos. es elmulando
machact engem kēvan
ſeener ordm Monda neht
a bōcat. ſeanom ne haſſad
hog² ember megron. a atte
teſtoder. es hog te haſt ilen
3epſeyner zemermet valla
mi. de igrēd ariſtoſ nar ma
gadat. ki nekod aſſaſh
mind e3 elmulandolierth
orpehe valodiat. es angali
tarſaſagor. Tichon kedea
menriel a monoforban e3
velaghi ruſadat elvalog
tatvan. es ſlegzēl aipaba
hog² megne e3 merjenet. ki

- Heusagos • es elmulando
marhaert engem kervan
feernec adni / Monda nekí
a barat • leañom ne haǵǵad
5 hoǵ ember megronla atte
testoǵet • es hoǵ te haǵ ílen
zepseǵnec zemermet valla-
-ni • de ígerýed cristosnac ma-
-gadat / kí nekõd athhath
10 mínd ez elmulandokerth
orõcke valokat • es anǵalí
tarsasagot • Títkon kedeg
meńíel a monostorban / ez
velaghí ruhadat elvaltoz-
15 -tatvan • es õltõzýel capaba
hoǵ megne esmerýenec / Kí

mihioron hallottarvohna
kelle 9 neki es monda
Ar tiri el a hayomat. Ma
nem akarayavala hogz pa
ragt tiri ne el 9 hayat. ma
nem tirt titkot Monda
neki a barat Im olte olad
el io en velen a monostor
ba es och marad baromad
duag neged napig. Te ke
deg a barator hogzil hinas
egyet te hogzad es miket
pen akarod nagz gregmel
hogzad io. Mihioron eger
bejellene a barat cuffed
manat. hogzor igue pasun
rius es latvan a barator

- míkoron hallottavolna •
Kelle q nekí • es monda
Kí níri el a haýamat / Mert
nem akarýavala hog pa-
5 -razt nírne el q haýat / mert
nem tart títkot Monda
nekí a barat Im atte atad
el íq en velem a monostor-
-ba • es oth marad harmad
10 Auág neged napíg / Te ke-
-deg a baratoc kőzzíl híuas
egget te hozzad • es míkep-
-pen akarod naág q̄r̄mel
hozzad íq / Mícoron ezqket
15 bezellene a barat euffrosi-
<i>nanac / hozza ique pafun-
-cíus • es látvan a baratot

777

^{miss}
 Monda neki. Dram munda
 otal en bogvam. Es monda
 neki a bant. N apatnac. es
 a monofoenac. iztose nap-
 ra vajon. es alkilde engom
 te bograd az apat bog odn
 igr. es aldomasf vreg. Meg
 grule kedeg pafincius az
 cuffosmanac attk. es be il-
 ven est boyoda. elmenener
 a monoforba. Mikoron ke-
 deg otg volna. el bolatt est
 hrv. Zolgruat cuffosma. mod-
 van. Mehnel teodosiosnac
 monoforaba. es be menden
 az Bent esthazba. ammet ba
 ratoth otg lek. bogad el te ml.

Monda neki • vram mire¹ munkal-
 -ottal en hozýam Es monda
 neki a barát • Az apatnac • es
 a monostornac tíztössege nap-
 5 -sa vagon • es elkülde engom
 te hozzad az apat hog oda
 íy • es aldomast vee • Meg-
 orüle kedeg pafuncius az
 euffrosinanac att'a • es be fl-
 10 -ven eg hajoba / elmenenec
 a monostorba Mikoron ke-
 -deg oth volna / elbolata eg
 hiw zolgafat euffrosina / mod-
 -van / Merínel teodosiosnac
 15 monostoraba • es be menven
 az zent eghazba / ammel ba-
 -ratoth oth lelz / hozzad el te veled •

¹ A scriptor sor fölötti betoldása.

Stenner kiedeg regalmasson
gordol me nemet barat
igvala a monstordol el
atocvan admi a moxhous
kut a vorosra dnat a vo
sarra zexot vala. es latvan
vtet. a Zolga. Kere hof igne
euffrosinagof. Ki mitoron
el igt volna. lata vtet a le
an kigone neki. es monda
atvam ymag en extem. es
ymadkagvan meg alda vtet
es le ile Mondor kiedeg ne
ki euffrosina. Vvam einne
kigm kicvztem atvam vo
gon. es isten Zolgon ves igt

- Istennec kedeg írgalmassa-
-gabol íme nemel¹ barat
íq vala a monostorbol el-
-acarvan adni a marhath
5 kít a varosra / Auág a va-
-sarra² zerzöt vala • es latvan
ýtet³ a zolga / kere hog íqne
euffrosínahoz / kí mícoron
el íqtvolna / lata ýtet a le-
10 -an közqne nekí • es monda
Atýam ýmag en ertem • es
ýmadkozvan meg alda ýtet
es le úle / Monda kedeg ne-
-ki eufrosina • Vram enne-
15 -kqm⁴ kereztem atýam va-
-gon • es ísten zolgafa • es ígon

¹ A tintafolt a következő oldalról nyomódott át, ahol az egyik későbbi kéz fekete tintával törölt.

² A lapszéli betoldás a scriptortól származik.

³ A szó után piszkolt van.

⁴ Az első e betű fölött piszkolt van.

407
azdag. es vala neki felse
ge. ~~hine~~ engom zule. hi e
muler e velagbol. akor
kedeg az en atvam mind
az o maxonaert bolnar
velagnar odm. es en nem
akoroc meffortogtetngm
o benne. ~~az~~ nem tudom
mit tegy. mert mind e
eugt. duag eyelt alom ne
kil multam. al kervenlent
hog meymutatna en zegen
lekognher o irgalmassagat
Es holval leuen kelle nekem
hog elkiuldenet az egyhazban.
es az atvaszar kossul egyet

- cazdag • es vala nekí felese-
-ge / kitöl ¹ engom zúle / kí el-
-mulec ez velagbol • Akar
kedeg az en atyám mind
5 az q marhaiaert ez alnac
velagnac adni • es en nem
akaroc megfortoztetnom
q benne • Azert nem tudom
mit tegec / mert mind ez
10 euot / Auag eyelt alom ne-
-kíl multam <k>el² / kerven ístent
hoğ megmutatna ez zegen
lelkomnec q írgalmassagat
Es holval leuen kelle nekóm
15 hoğ elkúldenec az eghazban •
es az atyafyac kozzul egget

¹ Talán későbbi kéz törölte a *löl*-t.
² A scriptor javítása.

hozam hiuater, ouat hi
 vattatner, hog 9 tale hol
 gatnam istenner igevees
 es mit kelen tennom. Ker
 ler kedeg atyam selkod.
 ner iduossegeiet hog ta
 mit meeg enngmet okokra
 kik istene / met teyodet
 isten hogot ide Mondon
 neki a den. Ur isten mon
 ga. Valaki el nem bogga
 attat. es arihat. es atyafat
 meeg enner folotte 9 aka
 rattyothes / nem lebet en
 tamit vanom. es nem fu
 dom tybbet mit mongat

- Hozzam híuatnec / auag hí-
-vattatnec / hog q tole hal-
-gatnam istennec ígeýeeth •
es mít kelen tennom • **Ker-**
5 -lec kedeg atyam lelkod-
-nec íduossegeiet / hog ta-
-nıl meg engomet azokra
kık istene / mert tegodet
isten hozot ide / **Monda**
10 nekı a ven • **Vr** isten mon-
-ga / Valakı el nem hagga
attat • es anıat • es atyaffat
meeg ennec folotte q aka-
-rattıathes /nem lehet en
15 tanıtvanom • es nem tu-
-dom tobbet mít mongac

demaȝn bi elhagghatod
 ez velagot. es ez velagiarot
 es el viſ elhetod teſner he
 ſertetit haddeſt mindesfulſſe
 mert atte alvondar eadag
 ſaghi ſoð vrot ſetner ſme
 vundar Zegen monſto
 roc. Gveget / aruar / hoaror
 foglor. es bi aharva atte
 alvad. es nehi kellend / hag
 ia eokner / Te keder ne
 vezeffe el atte ſelkoder.
 Monda nehi a leah Bi
 ſom iſemben. es te vmadſa
 godban / hog monkaſodha
 tom en ſelkomert iſen ſe
 gedelmevd Monda nehi

- Demaga ha elhaghatod
ez velagot • es ez velagíacat
es el víselhetođ testnec ke-
-sertetít haddel mınd • es fussel
5 mert atte atýadnac cazdag-
-saghí sok vrat lelnec İme
vannac zegerí monosto-
-roc / qzveğec / aruac / kooroc
fogíoc • es ha akarýa atte
10 atýad • es nekí kellend / hag-
-íá ezoknec • Te kedeg ne
vezessed el atte lelkødeth /
Monda nekí a learı Bı-
-zom istemben • es te ýmadsa-
15 -godban / hoğ mvnkalkodha-
-tom en lelkømert İsten se-
-gedelmevel / Monda neki

a ven. Es i'en kevnfagor
a? exssettol el ne hoynolmar
Mert tud a? idy penitenti
at tractam Monda nekri
effrosina. Mert hittalor ide
hog? de tyked en kevnfago
mat. Es ymadfag teuen meg
alg engomet el harjed en
haryamat. Es felkelven a ba
rat ymadrozer. es el ture a?
o haryat. es fel ghtzete vter
monostori rugabaw es ymad
van 9 exte / mondawsten li
mind a? zentoket meg 3a
bodittottad 9 teggedet grezen
mindon gonasztol. Es a ven
Egket megmondvan / el me

- a ven / Ez ílen kevansagoc
az erősegtől el ne hájolanac
Mert tud az idő penítenci-
-at tartani Monda neki
5 evffrosína¹ / Azert hittalac ide
hog be tölled en kevansago-
-mat Es ýmadsag teuen meg-
alg engomet • el hírfed en
háýamat • Es felkelven a ba-
10 -rat ýmadcozec • es elíre az
ő háýat / es fel őltöztete ýtet
monostori ruhaba • es ýmad-
-van ő erte / monda • Ísten kí
mínd az zentöket meg za-
15 -badítottad / ő tegödet őrízen
míndön gonoztol / Es a ven
ezöket megmondvan / el me-

¹ A hiányzó v-t a másoló írta az e fölé.

115 o tole naef grommel es
 yfreni duczetel Eufros ma
 hedeg on bennette. Iest inka
 se monda. ha en menendor
 a? apat hof. of en oltom mef
 leel engomet. es eiquel en
 gom onnat hi vezen a? en
 iegel smiert. Hert el meger
 o ferfakinar kalafromada
 holot fenki nem veel engo
 met lenni leannar. Es ephiet
 meymonduan el bagitta le
 ain ruhariat. es ferfu ruhat
 von rea. es ofve hymene
 o kalabol. veuen o vele oth
 303 penzt. es el reyt onma
 gat nemel helen mind a?

- ne q tǫle naǵ qorǫmmel • es
ısteni dılerettel / Eufrosina
kedeg ǫn bennette • Idest ıntra
se / monda / ha en menendǫc
5 az apaczhoz / az en aǵam meg-
-leel engǫmet • es erǫuel en-
-gǫm onnat kı vezen az en
ıeǵesǫmert • Azert el meǵec
a ferfıaknac kalastromaba
10 holot senkı nem veel engǫ-
met lenni leannac • Es ezǫket
megmǫnduan el hagıtta le-
-ańı ruhaıat • es ferfiu ruhat
vǫn rea • es estve kımene
15 q hazabol • veuen q vele ǫth
zaz penzt • es el reıte ǫnma-
-gat nemel hefen mınd az

cvel Holval kedeg leven
 iuta 9 attva a vancos Bos
 es ystem Zexce/Bol ottam or
 eygarzhar mene. Alzet en
 frosma iuta a monostor
 ba. Bolot 9 attva es meretas
 vala. es az ayto tractota
 meg bene az apatnar
 monduan Joth neminemui
 hof mester ey felseigner po
 lotnabol ies al az ayto elot
 kevannuan Jothi te veled
 hi menven kedeg az apat
 le dser 9 elotte az ysvt ymad
 sagot teven. le uleneo Mon
 da nehi a ven Mith iaz
 fiam Monda nehi euffro

+
 Konvolutum
 az f. 11. v. 11.
 h. 11. v. 11.
 Ge. 11. v. 11.
 h. 11. v. 11.

- eŷel / Holval kedeg leven
 íuta q attŷa a varosba
 es isteni zerzesbql ottan az
 eghazhoz mene • Azert eu-
 5 -frosina íuta a monostor-
 -ba / holot q attŷa esmeretqs
 vala • es az aŷto tartotol
 meg izene az apatnac <...>
 monduan Íqth nemínemú¹
 10 hof mester eg felsegnec po-
 -lotaiabol / es al az aŷto elqth
 kevanuan zolni te veled
 kí menven kedeg az apat •
 le esec q elqth az ífŷu² ýmad-
 15 -sagot teven / le úlenec • Mon-
 -da nekí a ven Míth farz
 fiam / Monda neki euffro-

¹ Az eredetibb o-t e-re alakította a scriptor.

² A bál margón ideutalt későbbi betoldás olvasható:
*komporoghuén
 az Apdiurnak
 hogi fogadnd
 bé edet az
 kalastromban*

Ima En valer nag nembel.
es igitur kevonom vala a
baratokmar eletyhet. es am
m varosonkba mullen es
fide ele Meg ielonteter ke
deg nekem attu io elettor
dzer enes kevamor veletor
laroznom ha kel tynedye
Vagon kedeg emnekem
lok groksegom Es ha ysten
nekem nygodalmat adand
okates ide utatom Monda
neki a den ysten meg algon
fram huc a monostoch ne
god kel lakozyal mi velont
Monda neki a apat touab

- sína En valec nağ nembeli •
 es ígön kevanom vala a
 baratoknac eletöket • es am-
 -mí varosonkba nínlen¹ ez
 5 fele elet Meg íelöntetec ke-
 -deg neköm attú ío eletöc /
 Azert enes kevanoc veletöc
 lacoznom ha kel tñnectöc
 Vagön kedeg enneköm
 10 sok öröksegom • Es ha isten
 neköm nívgodalmat adand
 azokates íde íctatom / Monda
 neki a ven Ísten meg algon
 fñam Ime a monostor<b>ha² ne-
 15 -kqd kel lakozñal mi velönc
 Monda neki az apat touab-

---

¹ Későbbi kéz javította az eredeti l-t as-re.
² Úgy tűnik, hogy a másoló törlése és javítása.

da .ki neued .Monda al
apatnar Smaragdus ne
ven .Monda neki a ven
Iffir vau nem lakhortol
ten magad .Nert ziksey
hog mestyrod legen ki ta
nohon tegod a baxati re
gulara .es naiafodasfa
Monda al apatnar .Mi
kent paranzolod atyam
es vram igen tezeres ne
ki ada al gth ^{orini} 3az penzt
monduan .Atyam vedde
Egket masam .Ba keder
latom hog en usz meg

- ba / Kí neued / Monda az
apatnac Smaragdus ne-
-ven • Monda neki a ven
íffýv vaǵ nem lakhatol
- 5 ten magad / Azert zíkseg
hoǵ mestorod legén kí ta-
-nohon tegod a baratí re-
-gulara • es íáfascodasra •
Monda az apatnac • Mí-
- 10 -kent paranolod atýam
es vram ígen tezec • es ne-
-ki ada az oth zaz¹ penzt /
monduan / Atýam veddel
ezoket mastan / ha kedeg
- 15 latom hoǵ en íth megh

¹ A betoldott forint és a következő szó e-je felett az ékezet a már eddig is szorgalmas későbbi kéz műve (vö. 418. oldal 2. jegyzet).

21
Alhator a tōbbitis ide hōm
hūa hēdeg aš apat eš hā
ratōth agnypitus uenot sent
emōnt es hōnōzetōst es ada
o hēzebe o Smaragdōst es
monda nehi Imā mā eš
rēn te hād es tōe tanit va
nōd Hēnne tegēd vāt hōg
meg hālagā mēstret eštrā
eš eš rēn es ymad sīg rēn
hāza vūe vāt es mīnd
a hōratōr fēlehen monda
nac amen Es be vūe vāt
agnypitus o cellaraba Mēst
hēdeg Smaragdōst nac oēla
a rēn hēp vāt mīrōm

- alhatoc a tōbbítís íde hozom
Híua kedeg az apat ég ba-
rath agapítus neuqt zent
embort • es kōñqretōst • es ada
5 q kezebe a Smaragdost • es
monda nekí Īma ma ez
leġen te fiad • es the tanítva-
-nód Īenne teġed útet hog
meg halaġa mesteret • es terd-
10 -re esven • es ŷmadsag teven
hozza veue útet • es mīnd
a barathoc felelven monda-
-nac • Amen • Es be vŷue útet
agapítus q cellafaba Mīert
15 kedeg Smaragdostnac orLa-
fa ŷgon zep <.> vala / mīcoron

az csiha ida iovaia hog' a
ymadroznet isten hog' a
barator kagziil sokorath
ordog felamagtevala az
nener zepsege ellen gonag
gondolator mia. ug' hogh
mind nehezelnemet az a
patra. Az ilyen zep ifjont
hozat volna a monostorba
Ezoket halvan az apath
Zolayta Smaragdost. es
monda neki. Fiam igit
zép atté orzond. Mert en
felat hog' ne legyen a garlo
borvotoknac. romlosokra.
Mert kel richganc hog' tr.

- az eǵhazba íqvala / hog ǵ
ymadcoznec ístenhǵz / a
baratoc kǵzzúl sokacath
ordǵ feltamaztvala ǵ zı-
- 5 -nenec zepsege ellen gonoz
gondolatoc mía • vǵ hogħ
mínd nehezelnec az a-
-patra / kí ilýen zep ífýat
hozot volna a monostorba
- 10 Ezǵket halvan az apath
zolaýta Smaragdost • es
monda neki • ffíam ígǵon
zep atte orczad / azert en
felǵc hog ne legén a garlo
- 15 baratoknac romlasokra •
Azert kel nekǵnc hog ten-

ı

422
morgid il' n cellaba . es oth
cyei . es ymadkossal . es soda
innen ki ne men . Es paron
Lola agapito / nar hog' atos
son onmaganae valo cellat
hog' kiben lak om magon
laknek Smaragdus / mege
ve kedeg agapitus mind
eghet . kaket nekiz az apat
paron . Lok valo . es be viue
smaragdus a maganae va
lo cellaba . es oth ymadkossal
bor tolvain . es vigas valon
evd . es nappal . es zolgalva
la venaik ajeatossaggal
Vyhog' . Lodolrodic vala

- magad íf a cellaba • es oth
eğel • es ýmadkózzal • es soha
innen kí ne meń • Es paran-
-Lola agapítosnac / hog̃ alcos-
5 -son ɔnmaganac valo cellat
hog̃ kíben Lak¹ ɔmmaga
lacnec² Smaragdus / megte-
-ve³ kedeg agapítus m̃nd
ezɔket / Kíket nekí az apat
10 paranLolt vala • es be víue
smaragdost a maganacva-
-lo Lellaba • es oth ýmadcozva
boýtɔlvala • es vígaz vala
eýel • es nappal / es zolgalva-
15 -la vrnak aýetatossaggal
Vghog̃ • Lodalcodicvala

¹ A későbbi kéz s betűt szűrt be a l után.
² A későbbi kéz javította k-ra a c-ket.
³ A rubrum tűnik át a következő oldalról.

a barat ki 9 vele barmiva
la. es mindon baratnar
megmonda az 9 aligotatj
sagat es mind dilexiva
la istent. ki ilen coroban
egket keresztmala
az o alta kedet
pasuncius micoroti meg
teret volna a monostor
bol. es 9 hazahoz sietven
be menne a terombe hol
a leon zokotvalla lakik.
Es meg nem lchven. meg
zomordoder. es meg rette
ne. es kezde kezdozni hol

- a barat kí q vele banícva-
-la • es mındon baratnac
megmonda az q alhatatos-
-sagat • es mınd dúlerícva-
5 -la ístent / kí ífen coroban
ezqket zerzíuala
Az q atía kedeg
Pafuncús mícoron meg-
-tert volna a monostor-
10 -bol • es q hazahoz síetven
be mene a terqmbé hol
a leaí zokotvala lakní •
Es megnem lelven / meg-
zomorodec • es meg rette-
15 -ne • es kezde kerdqzni zol-

guit. es Solgulo leornit
bona lot volna a? a lea
na eufrosina. Es mondan
ar a? solgar. evel lotor gtr
mert are alitoor hog? a?
o ipa icth volna. es o vutte
volna el vttet. Bo Latn oget
a? o noznagint hogz hog? es
nem lelek meg vttet. Hal
van kedeg o ieyose. es o
ipa. igen meg zomoroda
nar. es iguen pasimios
hog? lelec vttet igon meg
götretven a folom fekon
ni. es mondanat nichi.
Ne talantal valaki meg
holval kedeg nem lattor deee

-gaít • es zolgalo leaíít
houa lötvolna az q lea-
-íá eufrosína • Es mondan-
ac az zolgac / eýel latoc qtet¹
5 mert azt alítooc hog az
q ípa ieth² volna • es q vítte-
volna el ýtet • Bolata azert
az q naznağat hazahoz / es
nem lelekmeg ýtet / Hal-
10 -van kedeg q iegqse • es q
ípa / ígen megzomoroda-
-nac • es íquen pafuncíos-
-hoz / lelec ýtet ígqen meg-
-ğottretven a földqen feqon-
15 -ní • es mondanac neki •
Ne talantal valakí meg-

¹ Ugyanaz az egykorú kéz, amely a 399. oldalon terjedelmes kiegészítést írt, itt a következőket toldotta be a lap alján ehhez a sorhoz jelölve: *halval kedeg nem laltoc qtet*
² A szövegi *h-t*-ből javított a másoló.

Lalta vtt. es el futor q' dele
Es legottom louagokot el
Dolat van mind az eger
alexandria. es egyptom
Zerte. Valomac kedeg az
Hayor. es be menven azor
Ba. Keresic vala vtokon
es apa Lalknar monqso
ribb. puztomban. borlom
gocban boratmac. es som
Zedmar haziban. es sobol
megnem leter Sirattar
la. vtt. mikent megfoltat
az q' menet mikent vlc
gen iefofet. es az q' alta
Siratta vala leonat. mond

- Lalta útet • es elfutot q vele
Es legottan louagokat el-
-boLatvan mind az egez
alexandria • es egyptom
5 zerte / Valanac kedeg oth
hajoc • es be menven azoc-
-ba / keresic vala vtakon
es apallaknac monosto-
-riba • puztacban / barlan-
10 -gocban baratínac • es zom-
-zedínac haziban • es sohol
megnem lelec Sírattac va-
-la útet miként megholtat
az q meñet miként völe-
15 -geni fegöset • es az q attá
sirattá vala leañat / mond-

¹⁰¹
 427
 Van Jay en edes leaþom. O
 en neþom en 3omgimne
 velagon es en eletgimne vi
 gasaga. Ki þustitotta el a3
 en krazdagsgomat. Ki the
 hoslotta el a3 en groksogmet
 Ki a3alta meg en ergimeth
 Ki. altottameg a3 en velago
 mat. Ki Laltameg en æmen
 segmet. Ki 3epþositotte meg
 en leaþomnat 3epsegeth
 O minemū farkas marta
 meg a3 en þaxanomat. Mi
 nemū þel' reyti el ilen 3ep
 sint Minemū melleþ fog
 van vi3i a þe-aki ngmge

-van • Íaŷ íai¹ en edes leańom • O
 ennekom en zomomnec
 velaga / es en eletomnec ví-
 -gasaga / kí puztitotta el az
 5 en kazdagsagomat • kí the-
 -kozlotta el az en oroksegomet
 ki azalta meg en erometh
 kí oltottameg az en velago-
 -mat / kí laltameg en remen-
 10 -segomet / ki zepplositotte meg
 en leańomnac zepsegeth
 O mínemú farkas marta-
 -meg az en barañomat Mi-
 -nemú hef reŷti el ífen zep
 15 zínt / Mínemú melseg fog-
 -van vízí a keraí nqmqs

¹ A scriptor sor fölötti jelölt betoldása.

œlat 9 uala nemzetſeg
nec ſerſſye 9 uala ſomo
rultaknac vignztoſoſ
9 uala montialrodokmar
nvgodalma es ſohazroder
nac part ſo. Ezket es
ezokhez hoſonlatofokac
micoron mondana paſun
aus / mind kik iclon uala
nac ſel emdet ſoruokatus
ſionac uala vghog / mind
a / varos ſirattâ uala vtt
Nem ſenveduen kedeg
paſuncius ſem letven
vigaſagdt es elinene a

- orlat q uala nemzetseg-
-nec zerzqŷe / q vala zomo-
-rultaknac vígaztaloŷa
q vala mvnkalcodoknac
5 rívgodalma • es fohazcodoc-
-nac partŷa / Ezqket • es
ezqkhez hasonlŷosokat
mícoron mondana pafun-
-cíus / mínd kí felon vala-
10 -nac / fel emelec zauokat • es
sirnac vala / vghog / mínd
a varos síratŷa vala ýtet
Nem zenveduen kedeg
Pafuncíus / sem lelven
15 vígasagot¹ • es el mene a

¹ Az o a scriptor utólagos betoldása az eredeti a fölé.

foliul megmondot venhöz
es le gſer o labai elſth
monduan. Kerſet ne ſzn
nel meg az ymadſagt ol
hog megſelctteſſer te ymad
ſagodnar monkonia / mert
nem tudom mi tortenec
atte leamodnar cuſſroſma
nar. Balvorn Kedeg a tiz
toletos / ven' ygon megzo
moroder. es poran Lola
hog a Barator mind be
yultnener. es monda ne
kiz altyamſiai mautaffa
tolamag az Zeretetot. es ker

- fqlúl megmondot venhöz
 es le esec q labaf elqth
 monduan • Kerlec ne zqn-
 -riel meg az ýmadsagtol
 5 hog meg lelettessec te ýmad-
 -sagodnac mvnkaísa / mert
 nem tudom mí tqtenec
 atte leañodnac euffrosína-
 -nac • Halvan kedeg a tíz-
 10 -tqletqs ven / ígqn megzo-
 -morodec • es paranLola
 hog a baratoc mñnd be-
 -gúlnenec • es monda ne-
 -kíc Atýamfiaí mutassa-
 15 -tokmeg az zeretetqt • es ker-

ictok v̄r iſtentyl. hog̃ med
toltaſſer meymutatni. m̄
lyth leyten om̄mi baxator
nar panſunciuſnar lea
narol. Es mind a baxator
bgytobven. es ymadhogvan
mind aly ege heton ſem̄
nem idonet nekic eufro
ſmarol mint ſokot vala
lenmi mitoron valorhon
nan v̄tet kerit. hog̃ eſed̄
nener v̄r hog̃. mert eufro
ſmanac ymadſaga ſgn̄t

- fetoq vr ístentöl / hoq mel-
-toltassec megmutatni / mi
-loth legen ammi baratonc-
-nac panfunciusnac lea-
5 -narol / Es mind a baratot
boytolven • es ymadkozvan
mind az egez heton semmi
nem felonec nekic eufro-
-sinarol mint zokotvala
10 lenni micoron valahon-
-nan itet kerfc / hoq esedez-
-nenec vrhoz / mert eufro-
-sinanac ymadsaga zonet-

len megen vala vi isten hog
eyd es nappal hog vtet
megne ielgnle 9 elteden
Microon kedeg sem a den
nec sem volamel borat
nar megnem ielgn volna
kelde az apat vtet vigaz
calm / monduan / fiam ne
akhar megzonni vnat
bolgalattntol / mert isten
akhar zeret / az megzeg
es ez tuzgod hog isten
akharat nekil Lak eg ve

-len megen vala vr ístenhoz
 efel • es nappal / hog' vtet
 megne íelõnle q elteben
 Mícoron kedeg sem a ven-
 -nec sem valamel' barat-
 -nac megnem íelõnt volna
 Kezde az apat vtet vígaz-
 -talni / monduan / Fíam ne
 akaf megzõnni¹ vrnac
 zolgalattatol / mert ísten
 akkít zeret / azt meg feeég •
 es ezt tuéggad hog' ístení
 akarát nekíí Lak eg ve-

---

e-ből javította a scriptor.

· reð sem eſir a foldre me
 · nevel inuab 9 a karatta
 · nekil atte leathodnar sem
 · mi nem tyeent. Hæ tu
 · dom hog io reſt valagt
 · maganar. Hætt nem iel
 · ner meg neſigne valami
 · 9 rola i mert hi tæuol le
 · gen. Ha valami gonoffa
 · þa 9 eſt volna. Soðan ſem
 · a karatoknar iſ nað
 · mynkariomt megnem
 · vtaſta volna En megnis
 · þizom v iſtemben hog
 · atyðben megnuſta
 · vte teneſgd. Balvan 86

- reb sem esíc a földre / me-
-nevel íncab ɔ akarattá-
-nekil atte leañódnac sem-
-mí nem törtent • Azt tu-
5 -dom hog' ío rezt valasztot
maganac • Azert nem felɔ-
-nec meg nekɔnc valamí
ɔ rola / mert kí tauol' le-
gén / ha valamí gonossag-
10 -ba ɔ esɔt volna / soha ísten
a baratoknac íl' nağh
mvnkaíocat megnem
vtalta volna En meghis
bizom vr ístemben hog'
15 eltɔdben megmutattýa
ýtet tenekɔd / Halvan ezt

pasunius meg vigasztal
tater. es meg Lokolvan a
vent. es az ötyöfiakat. d
hazaboz mene halat ad
van iszemer. es ymadkog
van mindon nap io mi
velkedetekhoz. es alomifnal
hodosokhoz ujkogit vala
kenes napuat kedeg
ymunc. Bemene is meg
a monostorba nyar van
gm magat. a Baratoknar
ymadfoguban Egy na
pon kedeg iguen az
opat hoz. es le eser g lo
bai elgt. monduan Atam

Pafunciús meg vígaztal-
-tatec • es meg Lokolvan a
vent • es az atýafíakat / el
hazahoz mene / halat ad-

- 5 -van istennec • es ýmadkoz-
-van mındon nap ío míf-
-velkødetekhoz • es alamísna|-
-kudasokhoz ígekøzícvala

keues napnac kedeg

- 10 vĺanna be mene ísmeg
a monostorba aýanlván
ømmagat a baratoknac
ýmadsagaban Eég na-
-pon kedeg íøuen az

- 15 apathoz • es le esec ø la-
-bai eløt / monduan / Aťam

Imag' extem' mert el nem
 vifeltetgm oꝝ en leaſnomad
 valo nag' banatott. de nap
 .rol napra no .es nevek
 .dic .es Buſkodir oꝝ en lel
 .figm .lotvan kedeg a ven
 .vitet hog' iggy meg gottet
 Monda neki Alharze Zama
 eg' lelki fraterrel .Bi iggy
 theodoſioſnac palotaiaba
 nem tudvan .hog' aꝝ valon
 aꝝ o leaꝝa enſtoſma Mon
 .da paſimius .Alharoc .es
 .huna agapitoſt a ven .es
 monda neki Meinid pa

- Ímag ertem / mert el nem
 viselhetom az en leañomrol
 -valo nağ banatoth / de nap-
 -rol napra nõ • es nevekõ-
 5 -díc • es buskodíc az en lel-
 -kõm / latvan kedeg a ven
 ýtet hog ígõn meg gõttrõt
 Monda nekí Akarze zolnod
 eğ lelkí fraterrel / kí íõth
 10 theodosiosnac palotafabol
 nem tudvan • hog az volna
 az õ leaña eufrosina Mon-
 -da Pafuncíus / Akaroc • es
 húa agapítost a ven • es
 15 monda nekí / Meńíel pa-

fumiussal. es viged v̄tet Oma
ragdos nac cellaia ba. es Be
v̄ue v̄tet o cellaba semmit
ebbe elger megnem ielgnt.
ven Micoron kedeg Ber
telen latta volna 9 othv̄tes
meg es merven v̄tet. nag
kgn Bullotussal Pasuncius
kedeg aleytā vala v̄merol
heser gem. Nem es mere kedeg
v̄tet pasuncius. meot 9 or
Loianac 3yne megrauat
valor o nag Bortolestol. Eu
foosma kedeg Be fede 9 æla
iat o kullcl'aua. Bog vala

- funcíussal • es víged ýtet Sma-
-ragdosnac cellafaba • es be-
-vűe ýtet a cellaba • semmít
ebbe előzer megnem ielőnt-
5 -ven Mícoron kedeg her-
-telen latta volna ő attya¹ • es
meg esmerven ýtet / nağ
kőn hullatassal / Pafuncíus
kedeg aleýtta vala bíneről
10 kesergeni / Nem esmere kedeg
ýtet pafuncíus / mert ő or-
-Laíanac zűne megheruat-
-vala a nağ bőýtőlestől • Eu-
-frosína kedeg be fede ő orla-
15 -fat a kukcfaual / hoğ vala

¹ A szövegi í-t későbbi kéz írta.

· mihennen · bet meyne es
· merneye · Es ymadfay le
· ven le alener · Kezde bedeg
· nehi zolm a mehozagner
· iguendos Bodogfagaxol · es
· az gregor dixofegvol mihenn
· pen alammis nannat miatta
· es tizta eletnec miatta · es io
· nayastodafnac · es alazatos
· fagnac · es zeretetnec miat
· ta intzhat kiki mind egor
· re · Es g velagnac megruta
· lasaxol · es hog iscennec so
· lotte fionkat nem kel zeret
· nont alancort sem g nehi
· folotte · Es kezde basogarmi

- míkeppen útet megne es-
-merneýe / Es ýmadsag te-
-ven le úlenec / Kezde kedeg
nekí zolní a meńorznagac
5 fquendq bodogsagarol • es
az qřoc dílqsegrql mikep-
-pen alamísnanac mífatta •
es tízta eletnec mífatta • es io
řařascodasnac / es alazatos-
10 -sagnac • es zeretetnec mífat-
-ta řuthhat kíkí mınd ezqç
-re / Es ez velagnac megvta-
-lasarol • es hoğ řstennec fç-
-lqtte fionkat nem kel zeret-
15 -nqnc atāncat sem q nekí řéchényi Könyvtár
řqlqtte / Es kezde hasogatní

neki alszent palnac monda
lat / mikoppen a haborusag
bekesegyt zerez a bekese
kedeg megvizontast / lat
van kedeg as o attat nag
kieszu / egben megnomoro
m konorui vala roptu de
felven hog megne esmeret
net / es o attu megne banta
na utet akorvan kedeg
utet meg vigastalmi / monda
hig ennekoni / mert nem
vtal tegydet meg isen / es
ha vezedtembe volna attu
leoni / od meg idontene hog
o ordogtu tartatvan neki od

- nekí azzent Palnac monda-
 -sat / mikeppen a haborusag
 bekeseget zerez A bekesege
 kedeg megbízónítást / lat-
 5 -van kedeg az ő attát nağ
 keserűségben megñomorod-
 -ní / kőñqrúf vala rayta / De
 felven / hoğ megne esmertet-
 -nec • es ő attá megne banta-
 10 -na ýtet / Akarvan kedeg
 ýtet meg vígaztální / monda
 híg ennekőm / mert nem
 vtal tegődet meg ísten / es
 ha vezedelembe volna atte
 15 leañod meg íelőntene hoğ
 ő őrdogtöl tartatvan nekőd

groet jirast ne hoer. de
hig isembe / meet is tana
Lot valastot / mint mon
dom a3 zent ewangel
om zereut / hol vy mon
datic Walaki zereut o
attat / ouag omnat en
folottem / nem melto en
reom. **ES** ho ki el nem
hogand mindongket / ki
ket byr / nem leket en
tinnit voniom. Mey mutat
hatta vtet isten meeg
Egon. Delagon. Zonnid
meeg a3ext zennel meeg

- orok sírast ne hozna • de
híg ístembe / mert ío tana-
-lot valasztot / mínt mon-
-dam az zent ewangeli
5 -om zerent / hol vg mon-
-datíc Valakí zereti o
attat / auag ariat en
folottem / nem melto en
ream / Es ha kí el nem
10 hağand mindonoket / kí-
-ket býr / nem lehet en
tanítvañom / Megmutat-
-hatta ýtet ísten meeg
ezon velagon / zonnfel-
15 -meg azért zennelmeg

439
marc. veltod el ten magu
dat komat ma. af halat
sterner. Semmit nem
ketolskodven. Mert az en
mesioromis agospitos sok
jor nag banattal mon
dotta ennekorn. meet ide
igth neminemu embor
posumius neuu. es io
jors. ki siratta o leamat
mihent halottat. nem tud
van mit tartent o neki. es
nag siras ma gottretir.
telosben ogor. mert az ej
nel tod nem volt. es nag

- míre veztd el ten maga-
-dat banat mia / Ag halat
istennec / Semmit nem
ketqlkqdvén / Mert az en
5 mestqrqmís agapítos sok-
-zor nađ banattal mon-
-dotta ennekqm / mert íde
íqth nemínemú embqr
Pafuncíus neuú • es io
10 gors / kí síratfa q leanat
mikent halottat / nem tud-
-van mí tqrrent q nekí • es
nađ síras mia gqttretíc •
Íelqsben azert / mert az ég-
15 -nel tqb nem volt • es nađ¹

---

¹ A jobb margó felső felén tintafolt van.

siroffal le cser az apatnar
 labaynal hogz 9 ymadla
 ganar es az barontoknar
 ezdomoknet miatta meg
 lelhetne leornat es 9 raptor
 hongrubven hogz enees
 mikent az tgd barontok q
 tent ymadnar ezotte es
 en mikent moltatlam es
 byneymnet tudova garo
 ta kezgyala az isent
 hogz moltatnet nekod
 bekieseg admi es alhatatof
 sagot es ammi tenekod
 es te leathodnar altobmas

- sírssal le esec az apatnac
 labáynal / hog q ýmadla-
 -ganac • es a baratoknac
 erdqmoknec mÍatta meg-
 5 lelhetne leañat • es q raýta
 kqñqrúlven / hog enees
 mikent a tqb baratoc ís-
 -tent ýmadnac erqte • es
 en mÍkent meltatlan • es
 10 býneýmnec tudoýa gacor
 -ta kerqm vala vr ístent
 hog meltoltatnec nekqd
 bekeseg adni / es alhatatos-
 -sagot • es ammi tenekqd •
 15 es te leañodnac alcolmas

444
221
Et enygedne dinnac ohaert
gvaetwa acwatalac tegod
latnom. es veled 3ohnom
hogf ne tolam valann vi
gaztalast en mattam lel
hetnel. Hogf kedeg a for
beddbol vter megne es
mezne. Monda pasimius
nac. Vram menhel in
mar. es mtezon el akac
na menm / a leannar sellic
honaril vala rayta. a orla
ia kedeg meghernadvala
es 3omei kionpel detelnet
vala Euffrosina kedeg a
for bekelesert. es mmden

- azt engedne • Annac okaert
gýacorta acartalac tegod
latnom • es veled zolnom
hog ne talam valamí ví-
5 -gatzalast en míattam lel-
-hetnel / hog kedeg a soc
bezedbøl ýtet megne es-
-merne • Monda pafuncús-
-nac / Vram menríel ím-
10 -mar • es mícoron el akar-
-na menní / a leannac lelke
kõnqorúl vala rayta • Q orla-
-ia kedeg megheruadvala •
es zomeí kõiível betelnec
15 -vala Euffrosína kedeg a
soc bekelesert • es mínden-

napr chezeert vort pot
vala. posunius kiedeg
az q mtesebol igomieg
consilven el mene q tole es
iguen az apathoz monda
Meg epule en selkigm q
barat mia es ol vir va
gor isennet malaztada
es q vigaztalasabom mmt
ha meg lestem voltom en
leathomat es ayanlvan
qm magat az apatnat es
az atyofiatinat madla
gaben megteze q hozakoz
istent diletuen Smorag
dus kiedeg az cellabom

- napi ehezesert vert pöc-
-vala¹ • Pafuncíus kedeg
az q ínteseböl ígönmegh
erősílvén el mene q tőle • es
- 5 íquen az apathoz / monda
Meg epüle en lelkom a
barat mia • es ol' víg va-
-goc istennec malazt'aba
es q vígaztallasaban • mínt
- 10 ha meg leltem voltam en
leaíomat • es ayanlván
ommagat az apatnac • es
az atyafiaknac ímadLa-
-gaban / megtere q hazához
- 15 ístent díleruen Smarag-
-dus kedeg az cellaban

¹ A ppc-beli c-t későbbi kéz javította k-ra. Természetesen az ékezeteket is (mint előbb is) ez a kéz rakta ki.

hærmis nōr's estēdo be tel
ven rōsagōm esēc sriben
megus hālō Nemet napon
hedeg pafinūius a3 o zōa
sō zērent igue a monostort
meylatogatrī es ymad
sagnac vtrina es a bō
rotōfīnac kōzenesekner
vtrina monda a3 apat
nac il tām hō akarod
lassomney smazagdosē
mērt igōn kēuannia vtr
a3 en lēkōm a3 opōrt
hedeg hūia agapitōf
Es parom Lola hōg hōzō
vtrine pafinūius Be

- harmícz hólcz eztendő be tel-
-ven corsagban¹ esec / kiben
megís hala Nemel napon
kedeg pafuncús az ő zoca-
5 -sa zerent íque a monostort
meglatogatni • es ýmad-
-sagnac vtanna • es a ba-
-ratoknac közeneseknek
vtanna monda az apat-
10 -nac / Atýam ha akarod
lassammeg smaragdost
mert ígön keuaníá ýtet
az en lelköm Az apath
kedeg híua agapítost
15 Es paranLola hog hozza
vínne pafunciúst • Be-

¹ Az ő különös alakú. Fekete tintával van írva. Nem a másoló kezétől való. Törlésnek nincs nyoma.

men den kedeq pōmān
aʒ tellaʒa hol in roor feh
ʒic vala es kēʒ de vteff
Lokolgatm naʒʒ ſiraffon
monduan ʒai ennekōm
hol vannaʒ atte igeretd
hol atte edes beʒedid kic
kel en ʒemeimner lata
ʒora igerod vala aʒ en
leorhomaʒ ʒine Lok aʒ
ʒem latom de ime tʒeis
elhaʒ enʒgmet kē migt
mēʒ vīgāʒtal latom val
O ennekōm kē vīgāʒtal
mēʒ aʒ en venʒgmet
kova beʒer es kēʒ for

- menven kedeg Pafuncius
 az cellaba / hol a coor fek-
 -zícvala • es kezde ýteth
 Lokolgatní nađ sírassal •
 5 monduan / Íaí ennekõm
 hol vannac atte ígeretíd
 hol atte edes bezedíd • kí-
 -kel en zemeím nec lata-
 -sara ígerõdvala az en
 10 leaíomat • Íme Lak azt
 sem latom • De íme theís
 elhacz engõmet kí mías
 meg vígasztaltatom vala
 O ennekõm / Kí vígasztala
 15 -meg az en vensegõmet
 hova terýec • es kihõz for-

du'ar fimmur bi lezen ne
kom seggednem. Ketkep
pen valo nauafan firoc
en ma. Hænnið nold e
tendere vagon hog' el ves
tattem leornomat. es seh
m rola nekom nem ie
lonet Maga cyd. es nap
pal madozon vala eig
te. es a hog' hafonlotos nag
danat turt engomet. Mi
den bizom tonabba. Hol
lelor magnumac vign
logot fimmur le 3alloc
nag' sirassal porolra. lat

7

- duľac • Ímmar kí lezen ne-
-kõm segedelmem / Ketkep-
-pen valo náuaľan síroc
en ma / Harmícz nólcz ez-
5 -tendeíe vaĝon hoĝ el vez-
-tõtem leańomat / es sem-
-mí rola nekõm nem íe-
-lõnec Maga eýel • es nap-
-pal ímadcozom vala erõt-
10 -te • es a hoz hasonlatos náĝ
banat tart engõmet / Mí-
-ben bízom touabba / Hol
lelõc magamnac viga-
-sagot / Immar le zalloc
15 náĝ sírassal¹ pocolra / Lat-

¹ A *sírassal* alatti önálló rubrumozott díszítmény is a másoló műve.

van keder Smoragdu
o ottat ighn nargon su
m. es semm vigoz tolal
sal megnem ighn Mor
da neki. Mitg habborog.
es mire glad megr magr
dat Nemde crotene isten
ner kelse duag' neheze isten
ner volamt tenm. Des
veget immar alte Zomo
rusagodnar. es emlekoz
megr mikuppen isten is
cob portior thomar megr
ielonte of o fiat Josefeth
knt mikent haltat sizat
ianva. idc kerler teggo

- van kedeg **Smaragdus**
 ȝ att'at iȝon naȝon sír-
 -ní • es semmí vígaztalas-
 -sal megnem zõnní **Mon-**
 5 -da neki • **Míth** haborogz •
 es míre ȝlȝd meg maga-
 -dat • **Nemde** erȝtlene ísten-
 -nec keze / **Auaȝ** neheze ísten-
 -nec valamít tenní • **ves**
 10 **veget** ímmar atte zomo-
 -rusagodnac • es emlekȝzel-
 -meg míkeppen ísten ía-
 -cob patríarchanac meg
 -felȝnte az ȝ fiat **Íoseffeth**
 15 kít míkent holtat sirat- *Széchenyi Könyvtár*
 -íavala / **de** kerlec tegȝd

hog' harmad napot en
gom el ne hog'. Velekod
ven kedeg pasimius
gonom magabam monda
Netolam isten ielontyts
neki volamit en rolam
Harmad napon monda
Smoragdosnac. En vram
es atimfia meppram az
harmad napot kize kezet
engymet. es otta fogvan
soba nem mentem. Meg
es mezuen kedeg Smorag
dus kivala vizonnal en
frosma hog' ielen volna
az 9 halatanac napja. Ki
va pasimius. es monda

hoğ harmad napíg en-
 -gõm el ne hağ / Velekõd-
 -ven kedeg pafuncius
 õnnõm magaban / monda •

- 5 Netalam ísten íelõntõth
 nekí valamít en rolam
 Harmad napon monda
 Smaragdosnac • En vram
 es a'ámfia megvram az

- 10 harmad napot kíre kerel
 engõmet • es attol fogvan
 soha nem mentem / Meg-
 esmeruen kedeg Smarag-
 -dus kí vala bízonnal eu-

- 15 -frosína hoğ ielen volna
 az õ halalanac napýa / hí-
 -va pafuncíust • es monda

neki. Miert omminnen
borto isten iol birta æ en
gärlos agomat es betel
iesitte en kevans agomat
es enggmet mind vegur
len gossen viorhodvan
vise nem en enggmet
de 9 segedsege vel 'K en
ggmet gviæt ellen segner
Lalard agomat Immar en
eletomner folaisa betelven
ielon vagon nekom æ
jgassagnac coronatior
æde nem akarlone tegu
Jorgolmaznod te leinodet
euffrosinert en vofor

- nekí • Miert amminden-
-hato ísten íol bira¹ az en
garlosagomat • es betel-
-iesítte en kevansagomat •
- 5 es engomet mind végig-
-len erossen víaskodvan
visele nem en erömmel
de ő segedsegevel / Kí en-
-gomet orizót ellensegnec
- 10 Laldsagatol Immar en
eletömnec fořasa betelven
ielön vağon neköm az
ígassagnac coronaia 𐌆𐌆𐌆
Azert nem akarlac tegöd
- 15 zorgalmaznod te leañodert
euffrosínaert / en vağoc

¹ Az a valamire rá van írva.

12
a givelo leon. es te voug
12 en atyam pasuncius
hinc mmax latal engo
met. es & eleg tenehog. de
lenki et ne tugga. es ne
tuggad mas nar oz en te
stomet megsoztam. es meg
mos m. de temagn magad
teged et mondottam vala
hedeg oz apatnar. hog for
marham vagon neham.
es ide hoznam ozokot
kiki ha elheter vala. de tel
iesettter vala. Hedec ajet
veretg atyam. hog tyla de
a. igeretomet. es tuggad

- a gárló leañ • es te vag
az en atýam Pafunciús
Íme ímmar latal engo-
-met / es ez eleg teneköd / de
5 senkí ezt ne tuǵǵa • es ne
haǵǵad masnac az en te-
-stõmet megfoztani • es meg
-mosní / De tennõn magad
teǵed ezt / mondottam vala
10 kedeg az apatnac / hoǵ soc
marham vaǵon nekõm •
es íde hoznam azokat
kik ha elhetecvala • be tel-
-ieseyttec vala / Kerlec azert
15 zeretõ atýam / hoǵ tõl be
az ígeretõmet • es tuǵǵad

47
Hog' sent hel ez. es ymag
ezottem. es ezoket meg
monduan Istennet meg
oda az 9 lelket Miron
halotta volna posunciis
ez igeket. es latta volna
hog' meg Gala / meg remi
le az 9 zine. es le eser or fi
re. es len mkent meg
volna Smaragdus. es po
funciis or fiden sekze hat
deuermil / meg hunte vizze
9 orlonat. es fel emele vit
monduan Mi lele vram.
Posunciis kedeg monda
neki. haddgel engemeth

- Hog zent hel ez • es ýmag
erõtem • es ezõket megh
monduan Istennec meg
ada az õ lelket Mícoron
5 hallotta volna pafuncíus
ez ígeket / es latta volna
hog meg hala / meg remú-
-le az õ zíue • es le esec a föld-
-re • es len míkent megholt-
10 -volna Smaragdus • es Pa-
-funcíus a földön fekvén holt
eleueníl / meg hímté vízzel
õ orlaíat • es fel emele ýtet
monduan Mí lele vram •
15 • Pafuncíus kedeg monda
nekí / haággel engõmeth

hog̃ balac meȝ it̃ m̃ert
naȝ Lodonkat loter m̃o
felkelven kedeg̃. es efer
a leannac or Laxar
naȝ sok̃sagu k̃on veket
huallat van. es felkealt̃.
mondum. Jai en edes lea
nom / m̃re et̃ nek̃om en
nek̃ elotte meȝnem iel̃on
totted. hog̃ enes veied
asue araratom Zerent
meȝ balner Jai ennekom
m̃keppen eneztel el. es
m̃keppen mentel et̃ al̃tal
ellen / eȝkner forit. es el
velagnac lek̃i al̃nok̃sag̃.
es be m̃end et̃ g̃ort el̃et̃de

- hóg ha'ac meg íth / mert
 nağ Łodakat latec ma
 f'felkelven kedeg • es esec
 a leannac orŁafara
 5 nağ soksagu kőńveket
 hullatvan • es felkealta •
 monduan • Ĩa' en edes lea-
 -ńom /¹ mĩre ezt nekőm en-
 -nek előtte megnem ĩelőn-
 10 -tőtted / hóg enes veled
 őzue acaratom zerent
 meg halnec / Ĩa' ennekőm
 mikeppen eneztel el / es
 mĩkeppen mentel <el> által
 15 ellensegők nec tőrit • es ez
 velagnac lelki alnoksagĩt •
 es be menel az őrőc életbe

---

¹ A vesső feletti szándéktalan rubrumnyomok. Talán kérdőjel.

Robiet halvam agapibus
es meg es merren o sira
samar nag Lodolotos
okot el amelroder es
folamvan megmonde
mud eshet. 2 apatnar
El iguen Redeg az apat
esec o rena es ohamvan
mondvula. Eufesina n
tusnac iegose es zentokner
leoma ne feledkogyel el
te Zolgardrol es ez mono
storrol de ymag mi ex
tunc mi vronc iesus vi
stose / hogz exssen viastod
vorn iuthassone az id

- Ezeket halvan agapítus
 es meg esmerven q sira-
 -sanac naǵ lodalatos
 okat / el amelcodec¹ • es el
 5 folamvan / megmonda
 mind ezeket az apatnac
 El squen kedeg az apat
 esec q reaia • es ohaýtvan
 mondvala • Eufrosina crís-
 10 -tusnac íégqse • es zentqknec
 leaia ne feledközýel el
 te zolgaídrol • es ez mono-
 storrol / De ýmag mí er-
 -tqnc mí vronc íesus crí-
 15 -stost / hoǵ erqssen víascod-
 -van íuthhassonc az íd-

---

¹ Az a előzményét a scriptor kivakarta.

vessegner partvara. es
nagon rest. 9 vele. es
mind az bentokkel es pa
ranlola az aprit hgy
mind a baxgtor begit
nener. es alomias iztos.
segge az bent testot e
temetner. Micron
kedeg oth ielen volna
nar. es isttar volna e.
Lodolat os dolgot. dicens.
vala az v. istent az gardo
azomallaton. hgy il. nag
Lodat tot volna. Nemel
baratnac. kedeg Lak eg.
Zome vala. es meg apola

- vessegnec partýara • es
aggon rezt q vele • es
mind azzentokkel Es pa-
-ranLola az apat / hog
5 mind a baratoc be gif<.>-
-nenec • es alcolmas tiztqs-
-seggel az zent testot el
-temetnec / Mícoron
kedeg oth ielen volna-
10 -nac • es lattacvolna ez
Lodalatos dolgot / díLeríc-
-vala az vr ístent az garlo
azzoníallaton / hog íl nag
Lodat totvolna • Nemel
15 baratnac kedeg Lak eg
zome vala • es meg apola

nagj sirassal 9 orzaiat
 es ottan hagj illete, meg
 adater 9 zome. Idest Oru
 lus suus Es est latvan
 a barator. dilexer istent
 halat advan neki kie
 minden, ioc kie vannac.
 es ebbol vajon meg epul
 ven eltemeter vlet nagj
 nyetatossgyal az otvak
 nar coposdia ba. 3 9 ot
 ia kedeg minden iszagit
 egyba orcba. es monostoror
 ba ada. es gmmayn be
 glazek azon monostorba
 Al vegesulik szl Eufrosinának etc

- nağ sırassal q orczafat •
 es ottan hoğ illete / meg-
 adatec q zome / Idest Ocu-
 -lus suus / Es ezt latvan
 5 a baratoc / Dilerrec İstent
 Halat advan nekí kfe
 minden íoc kíc vannak •
 es ebböl vağon meg epül-
 -ven eltemetec ýtet nağ
 10 aýetatossaggal az atýak-
 -nac coporsofaba / Az q at-
 -fa kedeg mındon íozagft
 eghazacba • es monostoroc-
 -ba ada • es qmmaga be
 15 qltqzek azon monostorba¹

¹ A következő sorban későbbi kéztől (amely a tartalomjegyzéket írta: *It végezédik Szu Eufrosimanak élete*).

azonnac atynhoz' norg
 ijeretysket igere. E dos
 dezedgt sokat fogndam
 Nag' fenegeteseketes ize
 ne ha az v' kgueti hozn
 ia io valoz nekil meg
 tenenec. az moral kezal
 Ben igon megzomoro
 dot vala mert v' kezezt
 ien vala Crisusnat hitbe
 valo lennat baluan ymo
 donac adnaia meltatlan
 lenme alaptyn vala hog'
 az v' leana eznet nem
 mert az 60 badda vala

azzonnac atyahoz / nağ
 ígeretöket ígere / Edös
 bezedöt sokat fogada 𐌚
 Nağ feñegeteseketes íze-
 5 -ne ha az ú kquetí hoza-
 -ía ío valaz nekil meg-
 -ternenec / Az morol keraí
 ezen ígön megzomoro-
 -dot¹ vala / mert ú kerez-
 10 -íen vala Crístusnac hítebe
 valo leañat baluañ ýma-
 -donac adnafa meltatlan
 lennie / Alaýtýa vala hog
 az ú leaña ez nec nem²

¹ A scriptor az utolsó o-t e-ből javította.

² Az utolsó sor után a 399. és 425. oldalról már ismert későbbi kéz utalás nélkül ezt írta be: *mert azies tudga vala.*

engedne, de maga mind
ezre folot, a pogon kezal
harcagintol igy n felvala
Demaga vsda istentol
ezen megformittater, hogh
e kezalnac akorvathyattj
megteléséene Iken Zerzes
alot, hog a kezalfia v
attirual neki tiz zuz lea
nokar kuldene, es v ma
ganac es, es ez zizekneris
ezre zizeket zerzene, es
v neki harot venne, es
az v zizegyoknec viga
sagaxa horemord euig

- engedne / Demaga mind
ezqç fqlot a pogan keraľ
haraġatol iġon fel vala
Demaga vrsola ístentql
5 ezen megtaníttatec / hoġh
e kernalnac akarattýath
megteíesetene / Ííen zerzes
alat / hoġ a keraľ fia v
attíauaľ neķí tíz zúz lea-
10 -ríokat küldene • es v ma-
-ganac es • es ez¹ zízeknecís
ezqr zízeket zerzene • es
v neķic haýot venne • es
az v zízesegqknec víga-
15 -sagara harmad euíq-

¹ Az e valamiből javítva van.

7
valo szabadfogot odna
Es a kezal fia addig meg
kezeztelkodnet es a kezezt
ien hitben megtanoytomar
Bolt tomalk zerent mind
koddak es dulosagos 33. vgy
hog' duag' es nehez zerest
az kezezt meg nem telest
teneie / duag' erel az o lel
ket zerelmetol elzakozta
na / duag' az 33eket orishy
nac magamat gye odna
De az yfry es zerest orome
son halla es hog' mind
ezok meg zerestetnener

- valo zabadsagot adna
Es a kerał ffa addíg meg-
kereztelkõdnec • es a kerez-
-fen hítbén megtanoýtanac
5 Bõl tanal zerent mível-
-kõdek¹ ez dúqsegõs zíz / vğ-
-hoğ / Auağ ez nehez zerzest
az kerałfi meg nem tełesít-
-teneie / auağ ewel az q lel-
10 -ket zerelmetõl el zakazta-
-na / Auağ az zízeket crístus-
-nac magauał qzue adna
De az ýfýv ez zerzest qromē-
-sõn halla • es hoğ mınd
15 ezõk meg zereztetnenec

---

¹ Az utolsó *e* és *k* eredetileg *n*-nek, illetõleg *c*-nek indult. A scriptor javításai.

attat rea here meeg om
 maga attamal meeg here
 tolkodner es az ziz mikent
 parant olt vala mind
 meeg zerzek, vesolamanc at
 ia mindont, mivél v lea
 na es v tarsasagabeli vite
 zor zizekis zikkosok vola
 nar meeg zerze, solamanc
 fersiac mindon soldner
 zegeletibol es orzohoc, zi
 zer es leahoc ez ilen hal
 latsan Lodara Mert soc
 pispokoc v hozzaioc ignac
 vala, Azert hogi q veloc el
 menye akarnac valozent
 garasma siciliai keralne

Attat rea kere meeg ım-
 -maga attauual megkerez-
 tılkıd <n>ec • es az zız mıkent
 paranlıtvala mınd

- 5 meg zerzek / Vrsolanac at-
 -ia mındont / mível ú lea-
 -rıa • es ú tarsasagabelı vıte-
 -zıc zızekıs zikkısık vala-
 -nac meg zerze / foıamanac

- 10 ferfiac mındon fıldnec
 zegeletıbıl • es azzoıoc¹ / zı-
 -zec • es leaıoc ez ıfen hal-
 -latlan ıodara / Mert soc
 pıspıkıc ú hozzaıoc ıınc-

- 15 -vala / Azert hođ ı velıc el-
 -menıe akarnac vala / zent
 garasına sıcılııı keralne

---

¹ Az e alatt rubrumfolt.

azõn mel' az g vrac ke
menscjos embore al' mel'
mint az fihosbol barant
tgt vala Matrisius pispoc
ner huga. es dacia azõn
zent vsulazzonnac ainn
levelben e dolgot megh
zente volna. es morol
kerat legottan ez zent ga
rasma azõn isem ihies
ner miaatq neg leanaual
kikner neug vala Billor
Juliana, victoria. es aurea
es egkised fia kaiaual
kyner adoryan vala neve
Mel germol ke v nehney
zeelmeiert ainnat. es nehet

- azzoñ / meñ az q vrat ke-
 -mensegqs embort of meñ
 mint az farkasbol¹ barant
 totvala • Matrisfús pispoc-
 5 -nec huga • es daría azzoñ
 zent vrsúlazzonnac añaña
 levelben e dolgot megh-
 -szente volna • es morol
 kerañ legottan ez zent ga-
 10 -rasina azzoñ isteni ihles-
 -nec miatta / neg leañaua
 kiknec neuqc² vala babilla³
 Iuliana / victoria • es aurea
 es eg kiseded fiañkañaua
 15 kñnec adoryan vala neue
 Meñ germolke v neñneñ
 zerelmeñert añañat • es neñet

¹ Az r a scriptor sorközi betoldása.

² A rubrumfolt az előző oldalról nyomódott át.

³ Az a-t i-ből javította a scriptor.

Kouete . es v̄m magat az
 Zorandok sagra Zabadon
 oda . az orzagot a kissebe
 fianac kezben haza . es
 hayon ez sent azon drita
 mada igue Mel Zent
 azonnoc tonallora soc
 orzagbol zizec ignervala
 Mefekner Zent gomasim
 fevedelmegh vala Mefek
 vel az v̄tam moxixomsa
 got is vallor . az poranlo
 latotk orzet thintk v̄
 sola hatta vala a kerat
 a hayokat az zizekner
 mindon epulesgetk . es
 cledegetk meg alhattat

- kouete • es ýmmagat az
zarandoksagra zabadon
ada • Az orzagot a kíssebfé
fianac kezeben hağa • es
5 hağon ez zent azzon bríta-
-niaba ique / Meľ zenth
azzonnoc tanalLara soc
orzagocbol¹ zízec íqneçvala
Meľyeknec zent garasína
10 feýedelmok vala / Meľyek-
-vel az vtan martíromsa-
-got ís valla / Az paranLo-
-latoth azert mínth vr-
-sola hatta vala a keraľ
15 a hağokat az zízeknec
míndon epúlesockel • es
eledelockel meg alkottat-

---

¹ A scriptor jelölt sorközi betoldása az oc.

427
651
ta vala. azzent gora smor
orzon a vitezoknet. kir
vele valomac titkon
akkorattvit meymonda.
es vket mind na vyon
nan vy vitezsegre ekote
Tabot akkoron mindon
hodi chossejner ielgnse
git mutakvokvaloi. mer
mast futamast ielgnier
valoi. mastom viadalhoz
kezulner vala. Neha at
mel mint veretgt hodi
futast zerezner valoi. es
mindon vigfogot zerez
ner valoi. es valami v

- ta vala / Az zent garasína
 azzon a vítezoknec / Kísc
 vele valanac titkon
 akarattýat megmonda •
 5 es ýket mýnd <ńa> výon-
 -nan vý vítezsegre ekýte¹
 Tahat akkoron mýndýn
 hadí ekýssegnec ielýnse-
 -gýt mutatýakvala / mert
 10 mast futamast ielýntnec-
 vala / mastan víadalhoz
 kezýlnecvala / Neha ol'
 meł mýnt veretýt had
 futast zereznece vala • es
 15 mýndýn vígsagot zerez-
 -nec vala • es valamí ý

¹ Az s későbbi kéz betoldása.

clenevghben is vala sem
 mit illettelen megnem
 hadnar vala Nemet ko
 ron delben, neha kedig
 este koron ternervala
 hozokhoz Junek vala nag
 vrac, es iobbagok ez Lo
 dolatos dologra, es vk
 mind Lodalkoznakvala
 es nag vigasaggal betel
 iesodnervala. azert mi
 rozon bent vsolazzon
 az zizeket mind kereszt
 hittee fordította volna
 Eg napon mirozon zep
 lassu zel legedguc francia

- elmeŷokben¹ ŷo vala / sem-
-mŷt illetetlen megnem
hadnac vala / Nemeŷ ko-
-ron delben / neha kedŷg
5 estve koron ternecvala
hazokhoz / Iúnekvala naŷg
vrac • es ŷobbaŷok ez Lo-
-dolatos dologra • es ŷk
mŷnd Lodalkoznak vala
10 es naŷg vigasaggal be tel-
-iesodnecvala • Azert mŷ-
-coron zent vrsolazzoŷ
az zizeket mŷnd kerezŷen
hittre fordŷttottavolna
15 / Eŷ napon mŷcoron zep •
lassu zel legedozne francŷa

¹ A scriptor *e*-ből javította az *m*-betűt.

473
orzag zeveze mel' monda
tic tilleanac Innen igue
net colonhara Mel' Be
len zent vesolazomnac
vzno angala ieloner.
es vlet mind menen
valanac zamoc zereht
mind mef beznenec. es
vgan ottm marturom
signac coronariavol
coronastatnanae Innen
qert q3 angalnac inte
re romabam indulanac
Mel' vton Basilea varos
bam iouenec. es oth ho
uokant elbagar. es ro

- orzag ¹ Meŕ monda-
tŕc tilleanac Innen ſque-
-nec colonŕara / Meŕ he-
-len zent vrsolazzonnac
5 vrnak² angala ielŕnec •
es vket mŕnd menen
valanac zamoc zerent
mŕnd meg ternenec • es
vĝan ottan martirom-
10 -sagnac coronafával
coronaztatnanac • Innen
azert az angalnac ſnte-
-sere romaban ſndulanac
Meŕ vton baſilea varos-
15 -ban ſquenec • es oth ha-
-ſoiokat el haĝac • es ro-

¹ A kihagyott helyre mŕs kŕz írta be: *revere*. E kŕz utoljára a 455. lapon jelentkezett.
² A kŕsŕbbi kŕz betoldása. Nyoma van – tŕbbek kŕzŕt – a 418. oldalon is.

2.
maban gálog menener
kiknet iquetokre tíria
tus papa ighn megh
írúle / mert vís Bri
taniabol valo vola. es
az zizek hozot sok roton
sagi valanar. Mert vket
nag' iztosseggel fogado
Evel papamar omgal
ieloner. es hog' velor
elmenne. es moztizom
sagot egetymbe az zi
zekkel vallana. Ezt az
zent papa vngn ma
gabari tugga vola. de
meeg az zizek hozul

- maban galog menenec
 kiknec íquetőkre círfá-
 -cus papa ígön megh-
 úrúle / mert ú ís brí-
- 5 -taníabol valo vala • es
 az zízek közöt sok rocon-
 -sagi valanac / Azert őket
 nağ tisztósseggel fogada
 Eýel papanac anğal
- 10 ielönec • es¹ hoğ velöc
 el menne • es martirom-
 -sagot egetömbe az zí-
 -zekkel vallana • Ezt az
 zent papa ínön ma-
- 15 -gaban tuğgavala • De
 meeg az zizek közzül

---

¹ Az s alatt vakarás nyoma.

nemeſet heaſtēngk nem
volanar. 30katis meſhe
veſtolte vala. De mitoron
a3 id9 betol vala. a papa
ſagnar ellene mondon. Zent
petre apoſtal vton tižen
kilenced papa vala. es
romai Zent eſhazat eſ e3
tendeg. es tižen eſ hetiglen
breto vala. a3 cardinalor
ko9ot mindon a3koxatthāt
megmonda. es 9 a papas
got tæctannia nem a3kox
na. De mitoron e3 doſog
nac mind ellene mondana

- nemeŕec kerezŕenøk nem
valanac / Azokatŕs megke-
-reztølte vala / de mŕcoron
az ŕdø be tøl vala / a papa-
5 -sagnac ellene monda • zent
petør apastal vtan tŕzen-
kŕlenced¹ papa vala • es
romaŕ zent øghazat øg • ez-
-tendeg • es tŕzen øg hetŕglen
10 bŕta vala / Az cardŕnaloc
køzøt mŕndøn akarattŕat
megmonda • es ø a papasa-
-got tartanŕa nem akar-
-na / De mŕcoron ez dolog-
15 -nac mŕnd ellene mondana-

---

¹ A szø eleje alá van húzva. Føløtte késøbbi kéztøl alig olvashatóan: *harmincz*.

/ nac / Mindennet folotte
 az kardmalok melek.
 Utet bolondnac mony
 / iak vala / Axt hog' az
 papai meltsagot elhadno
 es nemyhetk onallo
 tok vton indulna akoc
 na / De ez papa v'za uok
 nac semmi modon nem
 engedte / hanem eg' zenth
 embort / mel a meltsag
 / nac neuezetit vala pa
 / paia / es heleben zentse
 De miert hog' ez papa
 az eg'hazi emborok nec
 akarattok nekil a pa

- nac / Míndõnnec fölõtte
az cardínalok mefiek
ṽtet bolondnac mong-
-fakvala / Azert hog̃ az
5 papaí meltosagot el hadna
es nemȳheth azzonalla-
-tok ṽtan indulña akar-
-na / De ez papa ṽ zauok-
-nac semmí modon nem
10 engede / hanem eg̃ zenth
embõrt / mel ameltosag-
-nac neueztetit¹ vala pa-
-paía • es heleben zentõle
De m̃iert hog̃ ez papa
15 az eg̃hazi embõrõknec Széchényi Könyvtár
akarattȳok nekí a pa-

---

¹ A scriptor a z után betoldott egy i betűt.

pasagot elhagyá, az o
menet a tyb papak kőz
zül ki vakgrat, es attol
fogva vala mener ma
lázot romai eg'hozna
es zent zizerner sezege
vallot vala nem valha
ta. Azon idoben ket alnor
fejedelmec, lgy azert mi
toron romabon volna
nac ket alnor fejedelm
ek. Maximus es affrica
nus romai vitezokner
hadnagi, latok a zizek
nac sokassagit, es hog' nag'
sokar v' hozzaior solamua

- pasagot elhağa / Az ę
neuet a tőb papak kőz-
-zúl kí vakarac • es attol-
-fogvan vala meńei ma-
5 -lazit romai eghaznal
ez zent zızecnec serege
vallotvala nem valha-
-ta • Azon ıdőben ket alnoc
feęedelmec / lőn azert mı-
10 -coron romaban volna-
-nac ket alnoc feęedelm-
-ek • Maxımus • es Affrıca-
-nus romai vıtezőknec
hadnagi / Latak a zızek-
15 -nac sokassagi / es hog nag
sokac ı hozzáfoc Fofamna-

nar megfelemlenec / hog
ez zizekto keretn tyuen
elne sokasulno / vket meg
kemlet es mel' vton men
nener megtudat / Eguet
bolatonac eg' attok fudor
kmet neuc vala Iulianus
a magyaroknar fevedelme
ner / Kenener nchi / hog
hadat zeretne 9 ellengh
Es mitoron coloniyaban
mennener vket ottan le
vagatnar Mitoron dema
go / Eriarius papa a vi
rosbol / az az / romabol a
zizekkel elmenec vele vint

- nac megfelemlenec / hoǵ
 ez zizektől kerezten törüen
 elne sokasulna / űket meg-
 kemlec • es meŵ vton men-
 5 -nenec meg tudac / kőuetőt
 bolatanac eg attók fiahoz
 kínc neue vala Iulíanus
 A magyaroknac feýedelme-
 -nec Izenenec¹ nekí / hoǵ
 10 hadat zerezne q ellenők
 Es mícoron colonýaban
 mennenec / űket ottan le-
 -vogatnac Mícoron dema-
 -ga Círíacus papa a va-
 15 -rosbol / Az az / romabol a
 zizekkel elmene / vele vńnce

---

¹ Az I az elfolyt rubrum miatt szinte fölismerhetetlen.

pap cardinalis. es Iacob
mel' Beth estendeig tacc
totta valo anthioz Liabek
esokscgot. es az idoben
papahoz igt valo. Balla
az Zizek nec igyetit. velor
el mene. es o velor keent
Senvede Maruxfui. es la
micomai. ezzek ki es. Bri
tomadol valo valo Beth
Zizek nec attafia Babilia
nac. es Juliananac. mel'
ekkel egjut is temetigzek
formaxius. es Lucensi
pipgh. ki az idoben ro
maba igt valo. Item idg

- pap cardínalís • es íacab
 Meġ heth eztendeig tar-
 -totta vala anthíolábelí
 ersøksegöt • es az ídöben
 5 papahoz íötvala / halla
 az zizeknec íquetít / velöc
 elmene • es ö velöc keent
 zenvede / Mafurfíu • es la-
 -nicanai¹ erzek kí es brí-
 10 -taníabol valo vala keth
 zizeknec attáfia babílsa-
 -nac • es íuliananac / meġ
 ekkel egút ís temetközek
 Formarfus • es lucensi
 15 pípök / kí az ídöben ro-
 -maba íötvala ístení íelö-

---

¹ *lanicaniai*-ből javította a scriptor.

netgt latot vala. az 33ek.
kel elmenec. es colon mada
es velgt egenben marb
hromsogot Zentveden.
Lutorius. es Bodog Zent
vrsolagomac iegose. la
kozic vala Britaniaban
es angali ielgnetgt lata
hog amiat intencie. Hog
meg kezeztolkodnet. mert
attya a mel eztendoben
kezeztenne lgeth vala. az
on eztendoben megholt
vala. es v vtor nor fia
kyner eutherius vala ur

-netöt latotvala / az zizek-
-kel elmene • es colonnyaba
es veloc egeben mar<ti>
-tiomsagot zenvede 𐌆

- 5 Iutorius • es bodog zent
vrsolazzonnac segose / la-
-kozic vala britanfaban •
es angalf ielonetot lata
hog aniat inteneie / hog
10 meg keresztolkodnec / mert
attya a mel eztendoben
keresztenne loth vala • az-
-on eztendoben megholt-
vala • es utanna fia
15 kynec eutherius vala neve

7
Vtanna az orjayban kecal
valoz es ez is zent vsula
nac intese kezezenne
lotvala az zizek micron
romabol megtertenecval
na Megtuda kivet altal
es megzenec neki fog 9
foldebol ki menne es zent
vsulazonnac eleiben
menne es vele egyenben
nuortromsognac palma
iot venne ki legottan
az isten akaratnac enge
de annat megkezezte
the es v an hual es hu
gual melne florentia

- vtanna az orzagban keraf
vala • es ez is zent vrsula-
-nac intesere kereztenne
lot vala / **Az** zizek mícoron
5 romabol megtertenec vol-
-na / **Megtuda** kquet által
es meg ízenec neki hog q
foldebql ki menne • es zent
vrsulazzonnac eleiben
10 menne • es vele egenben
martíromsagnac palma-
-fat venne / **Ki** legottan
az isteni akaratnac enge-
-de / aníat megkereztelte-
15 -the • es v aníaua • es hu-
-gual melnec florencía

vala neue / melet meye
reztetot vala / a zizek
nec eleibe mene / es velor
martiromsagot zende
De az matulus is eg g
rog pispok v hugnual
dorothens kerak terra
val / mel a pispok nec hu
ga vala / mel constanti
napolban lakik vala
fir midmei kerak ne az
zonnac fianac toquen
zerent odot vala / demaga
a menekoz teleffulesenec
elotte megholt vala / ez

vala neue / meŕet megke-
 -rezteltetõtvala / a zizek-
 -nec eleŕbe mene • es velõc
 martíromsagot zenuede

5 De az maculus ís eg gõ-
 -rõg¹ pispõk ý hugauai
 dorotheus keraŕ leaŕia-
 -val / meŕ a pispek nec hu-
 -ga vala / meŕ constantí-

10 -napolban lakík vala
 firmídimeŕ keraŕne az-
 -zonnac fianac tõrueŕ
 zerent adot vala / demaga
 a meŕiekõzõ teŕessúlesenec

15 elõtte megholtvala / ez

---

¹ Az első g-re fölöslegesen kitett mellékjelet a scriptor mázolhatta el.

313 ystennec orgh a ztasagor
 fogadot vala. Es e felul
 meymondot puspochel
 a zickner eleise ioue yf
 tem ielonetbol velor tar
 solkoder. es martiromsa
 got zenvede egende mind
 egh qzue tarsolkodvan
 tezenet colonna fele a z ba
 rolokat a magaxodol kgr
 na vetetot vouta segottin
 a papamar a z zicketh
 meg kemleter. es bertelen
 seggel reuor rohananar
 nag healtassal. es i voltes
 sel mint a firkasoc a z

- zíz istennec qrók tíztasagot
fogadotvala / Es e felúl
megmondot pispöckel
az zizeknec eleíbe íqve is-
- 5 -teni ielqnetbql velqc tar-
-solkodec • es martiromsa-
-got zenvede eégenbe mind
ezqk qzue tarsolkodvan
terenec colonía fele az va-
- 10 -rosokat a magároctol qqr-
-ríql vetetqth vala / Legottan
a papanac az zízeketh
meg kemletec • es hertelen-
-seggel reafoc rohananac
- 15 naé kealtassal • es ívqltes-
-sel / mínt a farkasoc az-

ioholira fogor Lihogyt
vam esener mind az
Zamtalan lot Zizeket
meg oler. De miron do
dog Zent vsolazzonra
vtolzor mittanac volna
Lodalnac vala neki mod
hatatlan Zepsegen. Ke
mensegket es kezoket
tole megtartak vala. es
az fevedelm mel' vala
a binnec kezdogie. az Zi
Zekner Zerelmeden meg
gervedot vala. Aleyton
hog az Zizec edogethnie.

- fohokra fogoc   korgat-
-van esenec m  nd az
zamtalan soc z  zeketh
meg   lec • De m  coron bo-
5 -dog zent vrsolazzonra
vtolzor   ttanac volna
  odalnac vala nek   m  d-
-hatatlan zepsegen • ke-
-menseg  ket • es kez  ket
10 t  le megtart  yakvala • es
az fe  yedelm m    vala
a b  nnec kezd    / az z  -
-zeknec zerelmeben meg-
ger  yed  tvala / Ale   ta
15 ho   az z  zet ed  sgethn   •

es az székner halálaxol
 batoretomaia fogda es
 hog' v'et hozyn venneie
 de mitoron kedeg bodog
 cent vsolazzon es dolgot
 nem alarnai es v'et
 inha meg v'atnai az
 fevedelm on v'atolot el
 nem vseneie. Akora
 eg' millal zivet altal
 sm' es ekheppen v'et
 martiromnia zentyle
 Vala demaga hozottok
 eg' sz' mel' nec cordula
 Vala neuc / mel' az tyb

- es az zizeknec halalarol
batoretanasa fogada • es
hog vtet hozfa vennefe
De micoron kedeg bodog
5 zent vrsolazzoñ ez dolgot
nem akarnasa • es vtet
nilva megvtalnasa / az .
fevedelm on vtalasat el
nem viselnefe • Akara
10 eg nillal ziuet által
loni • es ekkeppen vteth
martiromma zentole
Vala demaga kozottok
eg ziz / melnec cordula
15 vala neue / mel az tob

Zizek olettetnec vala, feltebe
 magat elenezte vala
 a havonar egy retykeden
 es az egyel oth lappagot
 vala, de reggel gmingn
 magat Zardadon meg ye
 lgnit, es a martizom
 gra oda, mel' minar va
 na sok ido elmutvan egy
 bent azotmiallat nar meg
 ielgnec, miert hog' az egy
 egyel megmaradoth vala
 neki az tobb Zizekel mine
 pe nem illetik vala, parom
 Lola, hog' mint az elso

- zizek iletetnecvala¹ / feltebe
magat el eneztette vala
a haýonac eg reytokeben •
es az eýel oth lappagot-
5 -vala / de reggel onnon-
-magat zabadon meg ýe-
-lonte • es a martíromsa-
-gra ada / me! annac vta-
-na sok idõ elmulvan eg
10 zent azzonfallatnac meg-
ielonec / miért hog az egh
eýel megmaradoth vala
nekí az tob zizeckel inne-
-pe nem illetikvala / Paran-
15 -Lola / hog mfnt az első²

¹ Az itt betoldott *micoron* valószínűleg attól a kéztől származik, amely utoljára a 463. oldal első sorába avatkozott be.

² A sor végén levő folt áttűnés az előző oldalról.

napon az zizekner napvok
illetnek: vgan azon zerzel
holtakéve nekys fiztossag
gel mney lenne kenzolta
nac ez lent zizek antheos
paponac ideicbe es maxi
mianos Lazar ideyeben
vornak ziletsefener vanna
keth zoz es harmas zendo
den: Nemnemu opatur
konecualon az opolok feye
delmeth: melek ez zizner the
temit tartvok vala colomna
dan hogz egyet az zizekner
tetem hogzul nekye odna.

- napon az zizeknec napȳok
 illetnec / vȳan azon zerrel
 Holtakelve nekȳs tiztȳsseg-
 -gel innep lenne / kenzata-
 5 -nac ezzent zizek antheros
 papanac ideicbe • es maxí-
 -mianos Lazar ideȳeben
 vrnak ziletesenec vtanna
 keth zaz • es harmicz eztendȳ-
 10 -ben • Nemínemú apatur
 kȳetfuala az apaLak feȳe-
 -delmeth / mefiek ez ziznec the-
 -temit ossa¹ tartȳak vala colonńa-
 -ban hogȳ egȳet az zizeknec
 15 tetemí kȳzzul nekȳe adna •

¹ Lapszeli betoldás valószínűleg a scriptortól.

fogada hogz esth az o esz
 zabán helhet neie. es eise
 edenben zerzeneie. de esth
 mitoron egz estendeig tor
 totta volna az oltaron egz
 fabol alkotott zekrenden
 Egzer hogz az opatur. es
 mind a barator veterne
 volnana. es a veterhet
 engelenec / mindo ngkner
 latafora az oltarrof lezol
 la. es nekik feyet hayta
 es az egzhozbol elki mene
 Meg remüle az opatur
 az oltarhoz fut. es az

- Fogada hog' ezth az q egha-
 -zaban helhetneie • es ezist
 edenben zerzeneie • De ezth
 mícoron eg' eztendeig tar-
 5 -totta volna az oltaron eg'
 fabol alkototh zekrenben
 Egzer hog' az apatur • es
 mind a baratoc veterien
 volnanac • es a veteriet
 10 enoklenec¹ / mindonoknec²
 latasara az oltarrol le zal-
 -la • es nekik fejet haszta
 es az eghazbol elkimene
 Meg remule az apatur
 15 az oltarhoz futa • es az

---

¹ Az *q e*-ből van javítva.

² Az első *q e*-ből van javítva. Miként az előbbi, ez is a scriptor műve.

Zekrent hion lele. El az
 apal a fejedelmhez mene.
 es ez dolgot minth lothva
 la neki megmonda. es az
 zsek nec tetemít mel' ropor.
 jobol kivettek vala. vgon
 azonban meglelek. es is meg
 azont megkere. hog' a fo-
 gadast betelesettencic fogu
 da hog' annal dragalatosat
 alkotna. soka keze. demago
 semm ok alar megnem
 nezhet. Ez nem nemu
 Zerzetos ez zsekhet nag
 a petatoson tiztolivala. es

- zekrent híuon lele / El az
 apaLa feýedelmhöz mene •
 es ez dolgot minth lõth va-
 -la nekí megmonda • es az
 5 zizeknec tetemít meí copor-
 -sobol kíuettek vala / ýgan
 azonban meglelek • es ismeg
 azont megkere / hog a fo-
 -gadast betelesetteneie / foga-
 10 -da hog annal dragalatosbat
 alkotna / soka kere / demaga
 semmi ok alat megnem
 íerhete Eg nemínemú
 zerzetos ez zizeket nag
 15 aýetatoson tíztolí vala • es

nag' edgss'gguel zerektuála
Eg' napon latša eg' mond
hatatlam nag' zep zizet
mert az idgben betegva
la ielgnnen. Es ha vter
es merne kerduala e fra
ter Lodalyuála ez zizet
9 nag' dilgseget. es azch
monga vala hoy' vter ne
es merne Mondor. En va
gok eg' az zizek kozzul mel
ieket te u'en igon nagh
zeretettel tiztel. Es hoy' te
nehod nag' erdgm adas
ser / nehod ielgnem. es ha
mi tiztoss'egynkeret napon

- nağ edősseggel zeretíuala
 Eg napon latha eg mond-
 -hatatlan nağ zep zízet
 mert az időben betegva-
 5 -la ielönnen • Es ha ýtet
 esmerne kerdíuala e fra-
 -ter Lodalíauala ez zíz nec
 ọ nağ diłoseget • es azth
 mongávala hoğ ýtet nē
 10 esmerne / Monda • En va-
 -ğok eg az zizek kőzzúl / mel-
 -ieket te ílen ígön nağh
 zeretettel tíztelz / Es hoğ te-
 -nekød nağ erdöm adas-
 15 -sec / nekød ielönem • es ha-
 mi tíztősseğönkert napon-¹

¹ter alatt későbbi kéztől: *nescio quod hec* (bizonytalan olvasat).

keent tzen eſ egrzor valo
Iduezleg mariat. es Mi
atvankat olvasandaz. te
halalodnac ideyen minket
vigasztalodnac. es segged
mednet ofmerz. Tabat az
frater mivel hamocub
ez ymadſagot deteleſca. ez
izene az apatur vtom. hagt
az kszsegotz que ygtene
Ime micoron az apatur
vter mend az conventz.
vel que zent kenettel
kenethnee A coor frater
kealtanyon fogon. mondra
ffuffator el minetyn. es az

- keent tízen eg' ezorzor valo
 Iduezleg' maríat • es Mí-
 atýankat olvasandaz / te
 halalodnac ídeýen minket
 5 vígaztalodnac • es segödel-
 -mednec qsmierz • Tahat az
 frater mível hamarab
 ez ýmadsagot betefesete • ez
 izene az apatur vtan / hog'
 10 az közsegoth qzue götene
 Íme mícoron az apatur
 ýtet mend az conventh-
 -vel qzue zent kenettel
 kenethnee A coor frater
 15 kealtanýa foga / mondva
 ffussatoc el ínnetön • es az

33ekner agyatok bdt. Ten
3oth az apatur kardinala
mity 3olna. Az frater meg
ielonte neki az dolagnac
3ezet. Es micoron g neki
az 33ekner igeretit meg
monda: mind elki toka
rodanac. es eg keues el
mulvan be iguenec. Vter
prban el nyogotnac telek.
Ez iral nat es veyc
Dilectissim pro isten
es az 33 anna maria

zizeknec aggatok helt • Ten
zoth az apatur kerdíuala
míth volna / Az frater meg
felönte nekí az dolognac
5 zeret / Es mícoron o nekí
az zizeknec ígeretít meg-
-monda / mind elkíta-
-rodanac • es eg keues el-
-mulvan be íquenec • ṽtet
10 vrb̃an el ñyogotnac lelek •
Ez írasnac ez vege
Díler̃tessec vr¹ ísten
es az zíz aña maría²

---

¹ A v előtt tintafolt van.

² A lap alján levő tintafoltok átnyomódások a következő oldalról.

zent lóalny azzenrol
Borgondia chasit e
ba vala eg káz nci
dag nymgs embor. Amer
o felesegeuel. es hazabe
liciel egetombe nagh
ayeto ssa gn vala ozent
opatm azzonhog' vghog'
mindgn extendoben nagh
vendersegt tenné az o
napvann. O nymgs embor
felesegenet mitoron el
igt volna az o zilese Nag'
kent zenved vala vghog'
ket fogot. nehi ki kiel vala
vontatm. Immor nejed

Zent Apalín azzonrol

Bvrgondía oluastatic ez

ba vala ég kaz pelda

-dag nõmq̃s embõr / Kíneç

5 q̃ felesegeuel • es hazabe-

-lieckel egeťõmbe nağh

aťetatossaga vala a zent

apalín azzonhoz / vğ hoğ

míndõn eztendõben nağ

10 vendegsegõt tenne az q̃

napýan Ez¹ nõmq̃s embõr

felesegenec mícoron el-

-íq̃tvolna az q̃ zilese Nağ

kent zenvedvala / Vğ hoğ

15 ket fogat nekí ki kel vala

vontatni² / Ímmar neğed

¹ Az vízfelt miatt nehezen olvasható.

² Valószínűleg idegen kéz törölte a t-t, és húzta meg felette a vízszintes vonalat.

vttaſ No mitoron im max
Zülneſ Kellene, el igue aſ
Zent opalm aſſon nap
ia, mel nopot eſ meg
naſ aſſetatoſſaggal iſe
Kozikvalla ſolgalma, ſi
vogatvoni Zegenſket
iduſſitene ieſue xriſtoſ
nat, eſ aſ 9 Keyoſſegge
Zileueneſ, eſ Zent opalm
aſſonmac Zewelmeiſet.
Mitoron eſ iutotvolna
a vendeſſegnet napſon
aſ aſſon allat vngnma
ga ſolgalvalla a Zegenſk
net, Valla 9 neki eſſe

- vttal / No mícoron ímmar
 zúlnj ¹ kellene / el íque az
 zent apalín azzon nap-
 -íá² / meí napot esmeg
 5 nağ aýetatossaggal íge-
 -kqzíkvala zolgalní / hí-
 -vogatvan zegeríqket
 íduqzítenc íesus crístos-
 -nac • es az q keğqssesqqs
 10 zileíenec • es zent apalín
 azzonnac zerelmeíert /
 Mícoron el íutotvolna
 a vendegsegnec napýa
 Az azzoní allat ínqonma-
 15 -ga zolgal vala a zegeríqket
 -nec / Vala q nekí eğh

¹ A/ betűt e-ből javította a scriptor.

² A szó elején a rubrum tűnik át az előző oldalról.

18
iste a tüz fölöt felsügger
rven telves kussal Torte
ner hog az aq ellenség
ordog eg zordandoc képe
be dióuc. es be kézedget. Mi
toron be bol attac volna
a tüz hog üle. ol' mel ma
gát melegittene. demagor
az azomallat miet iggy
Solgalmatos vala a Zege
nők nec etelt Zegez mislejt
te estendos germogk leiet
a tüz nel grizetnekil hog
az ordog azt latta volna
ragoda a germoghet. es az

- úste a tűz fölöt felfüggez-
 -tven telyes hussal / Törte-
 -nec hog az ag ellenseg
 ordog¹ eg zarandoc kepe-
 5 -be elíque² • es be keredzec / Mí-
 -coron be bolattacvolna
 a tűzhöz üle / ol mel ma-
 -gat melegittene / demaga
 az azzoíallat miért ígon
 10 zolgalmatos vala a zege-
 -ríoknec etelt zerezní / felejt-
 -te eztendos germokleiet
 a tűznel orizetnekil / hog
 az ordog azt latta volna
 15 ragada a germoket • es az³

¹ A második *o* *e*-nek indult.

² Az *el*-t a scriptor utólag szoríthatta be.

³ A jobb margón égési folt van.

iſtben vette, holot legottom
apronked ſarkadgor, es el
ola. ſtirma kedeglen a ſor
dolog kgor elſeletkozer a
germogkrol. Annera kgor
mucoron a huſt fel adna
az iſtbol, megtele a ger-
mogk. Lenck a ſagait, hol
vrat, hol kezet, hol labat.
Ezt latvan meg rettene, es
zede iutvan a germogk.
el valtozeck mint felhole
Annac ſtimma iſ meg erot
von ki ſedegete a germogk.
nec ſagait eg tizta ruhaba
es a miſe mucoron meg

ústben vethe / holot legottan
 apronked zakadoza • es el-
 ozla / Ańńa kedeglen a soc
 dolog kőzőť elfeletkőzec a

5 ģermőkrőľ / Annera hog
 mńcoron a hust fel adna
 az ústbőľ / meglele a ģer-
 -mőklenek ő tagať / hol
 vőťat / hol kezet / hol labat /

10 Ezt latvan meg rettene • es
 ezebe řutvan a germőķ •
 el valtozeek mńť felholt
 Annac vtanna řsmeg erőt
 vőť / kń zedegete a ģermőķ-

15 -nec tagať eģ řřzta ruhaba •
 es a mńse mńcoron megh

vegeſtetottv d. n. a. ſelmene
ſitoc hazaban naq ſirva
kealtvan vr iſtendg. es
zent apalm aſſonkog.
monduom O grok iſten
Immore lortom bog mind
ommt tottem atte Zerel
medert vſalatos tenekod
Maga garkorta halloottom
predicatoria. volommt az
enim kogul leg kiſſebnet
tottetoc nekum tottetoc
Nert mire nem lortod az
en mivellkodetymet. Kiket
en tottem atte kiſtoſſegodre
es zent apalm aſſonier.
O zent apalm aſſon. Im

- vegeztetõthvolna / felmene
tõtoc hazaban nağ sırva
kealtvan vr ístenhõz • es
zent apalín azzonhoz •
- 5 monduan / O orõk ísten
Ímmar latom / hog mînd
ammît tõttem atte zerel-
-medert vtalatos tenekõd
Maga ġakorta hallottam
- 10 predícacíoba / valamît az
en<.>ím¹ kõzzúl leg kîssebnec
tõttetõc nekõm tõttetõc
Azert mîre nem latod az-
-en mîvelkõdetõmet / Kîket
- 15 en tõttem atte tõztõssegõdre
es zent apalín azzońera
O zent apalín azzoń / Ím

---

¹ Az n és az i között a folt törlés nyoma. Az ek késõbbi kéz sorkõzi betoldása.

maie iaton en sok cyendy
tufogva alte minpudet
illottem Zeghoket hittam
es nekik Zolgaltam Nemde
e'ce az en iutalmam Mi
rozon est mondana az az
omallat el almekies tato
latas Zerent sent apalm
azont iguen ongalor
cal nag' Zepseggel megh
ekosulven monduan one
ku Ne akor' ketsegbe esnod
Mert semminemü io nem
marad meghzetetlen Tug
gind hog' valamit tottel
istennet bodosz onnacs

- <mar latom>¹ en sok eztendő-
 -tölfogva atte innepödet
 illöttem / zegenöket híttam •
 es nekik zolgaltam Nemde
 5 ezee az en futalmam Mí-
 -coron ezt mondana az azz-
 -oníallat el alwek • es lata
 latas zerent • zent Apalín
 azzont íquen <.> angaloc-
 10 -cal nağ zepseggel megh
 -ekösülven / monduan öne-
 -kí Ne akaf ketsegbe esnöd
 Mert semmínemú ío nem
 marad megfízetetlen Tug-
 15 -ğad hoğ valamít tötöl
 istennec bodog azzonnac / es

¹ A két szó rubrummal van áthúzva.

ennekom segenokner Sol
gal van nekom igen kel
tenetys dert valomit
hevanz adua vagon es a
germog meg lezen nehod
egesscyge. A; foy lēat hit
en vetter fulesedroon fogat
K; voritut van touabba ne
semvedod sem te sem egebisem
aloc kik ytenner xcrete
neet dntidnat tiztsscyget
es en halalominat emleko
etert en vigiliamat fgy
nli es en napomat vdi
ytent bodog rzzont es
engomner fogt duag fere

- ennekqm zegeñqknec zol-
galvan nekqm ígen kel-
-lemetqs • Azert valamít
kevanz adua vaqon • es a
5 germqc meg lezen nekqd
egesseggel • Az fog serest kíť
zenvettel sílesedcoron¹ fogat
kí vontatvan / touabba nē
zenvedqd / sem te / sem egeeb / sem
10 <..> azoc kíť ístennec zerete-
-tíert / Aníñanac² tíztqssegeret³
es en halalomnac emlekq-
-zetíert en vígílíamat bqđ-
-tqlí • es en napomat vdlj
15 Ístent bodog azzont • es
engqmet foga / Auag feýe

¹ Az eredeti *i*-t nem a scriptor javította *u*-re.

² A két *n* közé interlineáris *i*-t, a második *a* fölé *n* betűt írt a késői kéz, de ez utóbbit ki is törölte.

³ Az *r* fölé tett vonással saját hibáját jelzi a scriptor. Bizonyára ezt akarta írni: *tíztqssegeert*.

fiyodalma honnor/ággat
valse segedseget es meyen
Ez meg leven felserkenc. es
9 germeket egessége lele
es yngmmagat mindon
fiyodalmekei Mel dolgot
mindommet hirdetenet. es
v vromal hozabekkel
egyetembe 9 innepet mig
ele meyvöle. Es kiz atar
tat illem meg ielont
Bert Solgalyonc Zent
apalmi azommar. hog 9
erdemenet miatta fog
sereget. sy sereget. es mm

- faŷasaba hamarsaggal
valo segedsegnec esmerŷen
Ez meg leven felserkene • es
o ġermeket egessegbe lele
5 es vnoŷmmagat mĩndon
faŷdalm nekil / Meŷ dolgot
mĩndonnec hĩrdenec • es
vraual hazabeliekkal
eġetombe o ġnnepet mĩg
10 ele megvde / Es kik acar-
-tac ĩlleni meg ielonte /
Azert zolgalŷonc zent
apalin azzonnac / hoġ o
erdemenec mĩatta fog
15 serestol / fo serestol • es min-

don hāborusagtol tēstītōl
es lēkītōl meġzabādūlōne
es a3 gregi grombe felma
galtassē. Meġ bodog sag
ba minnet vigen atvō
fiv es Zentclōc dmen.

uent āpa

In azzon vala Lazari
neinsetbol. Kynec attvō
mondatic vala eusebios
nac. gorgogk nec Lazara
Es birvō vala Lazari zekit
algeandria nerō varosba
ki veue ierusalem belz
kezal. Icanat gozsoya Ky.

- dön haborusagtol testitöl •
 es lelkitöl meg zabadufonc
 es az qorok qorombe felma-
 -gattassonc¹ / Meŕ bodogsag-
 5 -ba minket vígen atya
 fýv • es zentlelóc Amen Ith
 kezdetíc zent Apalín
 Sent Apa azzonnac q eletí
 lín azzon vala Lazarí
 10 nemzetből • kýnec attya
 mondatícvála Eusebíos-
 -nac • gőrogoknec Lazara
 Es bírya vala Lazarí zekít
 Alexandríá new varosba
 15 kí veue ferusalembelí
 keraŕ leaŕiat hozzoŕa • ký-

---

¹ Az utolsó három betűt későbbi kéz javította. Az *on-t* átrta *ek-re*, a *c-t* pedig *untával* lefedte.

11
nec vala neue leonia hita
Zule Zent apalm aßont. hi
mutoron Zuletyt volna...
Adontek eg kerezen ngmgs
aßonnar. hi 9 vele dajral.
kodner. es 9 vele barmet. hi
vtet nem Loh test Jarent
de meeg io erkolden. es
kerezen hitben vtet neue
liuala. Mo mutoron in
mor neuekodner e Zent
aßon. Zepsegge felil mul
ia vala mind aß orzagbel
Zizeket. latvan attyn aß 9
Zepseget. hog mindon 30
mogner kellemet 98. es

-nec vala neue leonfa • Kftol

züle zent apalín azzont / kí

mícoron zúletot volna 𐌹

Adatek eg kerezten nomos

5 azzonnac / kí q vele daycal-

-kodnec • es q vele bannec • kí

vtet nem Lak test zerent

de meeg so erkolben • es

kerezten hitben vtet neue-

10 -liuala • No mcoron sm-

-mar neuekodnec e zent

azzon / zepseggel felulmul-

-favala mind az orzagbeli

zizeket / Latvan attya az q

15 zepseget / hog mindon zo-

-moknec kellemetos • es

gēnerűsegs az olcañomac
tehenetű. es zepsege. vegeze
arra az 9 gondolatűt hog
űtet tartana egz magas
toromban. No micoron es
megűt volna. ada 9 neki
ki űtet orűne egz ven em-
bert Collidrian neuűt. ki
lamborűggal. es bolűeseg
gel egűbeűet felűl mulva
la. es kezűe tűműttűm. Zent
apalmű űzont filűűűara
űűűű. bolűesegű. es level
űűűűűű. Mel' tűműűűűűű
űűűű. idűű űűűűűű űűű
űűű. hog űűűűűű űűűűűű

- geñerúsegos az q leañanac
tekentetj • es zepsege / Vegeze
arra az q gondolattat / hog
vtet tartana eg magas
- 5 toromban • No mcoron ez
meglvtolna / Ada q neki
ki vtet qrizne eg ven em-
-bert Collidrian neuut / ki
famborsaggal • es bqlLeseg
- 10 -gel egebket felul mulva-
-la • es kezde taníttani zent
apalín azzont filosofiara
Az az / bqlLesegre • es level
zerzesre / Mel tanosagba
- 15 hamar idon annera haz-
-nala / Hog gorog orzagba

nem volla hozzonia hosonla
 tos demagor o igekozikva
 la incab o hitre hit vgt
 vala o davorol ki nekil
 lehetelen istenec kellenec
 tgs lem annac okacert el
 hayfa a felul mondott tudo
 monokat Mert e velagj
 tudomandian Lak hitag
 leletic Mikeppen Jermias
 profeta tanit monduan
 Ne akartatok a pogorok
 nac vtiit megtorulni
 Mert az o toruengh hitfa
 gor annac okacert ez velagj

- nem vala hozzáfa hasonla-
-tos / demaga o ígekqzık va-
-la íncab a híttre kíft vót-
-vala a daıcatol / kí nekıl
- 5 lehetetlen ístennec kelleme-
-tqs lenı / Annac okaert / el
hađa a felıl mondot tudo
-mańokat / Mert e velagj
tudomanban lak hítsag
- 10 leletıc / Mıkeppen Ieremıas
profeta tanıt / monduan /
Ne akarjatoc a poganok-
-nac vtaıt megtanulnı
Mert az o tıruenok hítsa-
- 15 -goc Annac okaert ez velagj

tudomanokat meghaga
Es kedde olvasni a kereszt
ienokaner konuoket, kik
felol a hitot mindon meg
tomulhatta Mert tuggaba
la hog' istennek orzaga vol
na az igaz hitben, nem e
velagi tudomamba, sem
vetelkodesgeben leletnek Mi
keppen a torueni kognitart
id No azert mikoron o
lelkiben felmagasztatot vol
na keresztén hitben, es io
zagos mindkodetnek mi
atta. Kiuul test Jereut, es
ielveuel kognorge o meste

- tudomañokat meghağa
 Es kezde olvasni a kerezt-
 -ferőknec kőruket / kík-
 -belöl a hűtöt mindön¹ meg-
 5 -tanulhatta / Mert tuğğa va-
 la / hoğ istennec orzaga vol-
 -na az ıgaz hűben / nem ez-²
 velagi tudomanocban³ • sem
 veteködesőkben leletnec • Mı-
 10 -keppen a tőrueni kőn⁴ tart-
 -ia • No azert mıkoron ę
 lelkeben felmagaztatot vol-
 -na kerezfen hűben • es ıo-
 zagos mıvelkődetnec mı-
 15 -atta / kıuul test zerent • es
 nıelveuel kőnőge ę mestő-

¹ Az első n fölött piszkolt van.

² Utána a margón talán tollpróba.

³ Az oc a scriptor sorközi betoldása.

⁴ A későbbi kéz valószínűleg a hiányzó betűt kívánta pótolni.

renek Roy Badna vter
a kereztven hitden elm
Meg engedven Ez bodogsa
gos sz legottan a aranas
asztalat kivala dragala
tos kozvetkel meg chosit
ven aranas ruhait de
galatos gonggokel fusven
sevenet dragalatos coro
nariat. 9 nag dragalatos
quut. es egeb dragalatos
oltozetit el tgre. es Zegenok
net oztol. Vngnringgn
kedeglen oltozet olavalo
ruhada Mert drasztua
la vronkhat mondast

- renek / hog' hadna  tet
 a kerez  en hétben eln 
Meg engedven Ez bodogsa
 -gos z z legottan   ara as
 5 aztalat / ki vala dragala-
 -tos k ueckel meg ek sit-
 -ven / Ara as ruha t dra-
 -galatos   ng ckel f zven
Fe enec dragalatos coro-
 10 -na at /   na  dragalatos
    t • es e eb dragalatos
  lt zet t el t re • es zegen  k-
 -nec ozta / V  mmaga
 kedeglen  lt zec ala valo
 15 ruhaba / **Mert olvastaua-**
 -la vronknac mondasat

44
Ki vjmonid Ne akaryator
kenLem magatoknac ken
Leth földön. Holot es vnor
Ki assaar. es el vrozac. de
kenLetyetor magatoknac
kenLor menorzaga Soc
ido el muham megballac
9 attyafai hog' el bantavol
na ruhait. es megmondac
9 atinobnac Ennec vtar
na akara ariia meglatm
vter. es vglele ammuty
ballotta vata alazatos ru
haba Miroxon exrol aia
ygn feddege / monon 9
armanac ammirql te eu

- kí vǵmond / Ne akarǵatoc
kenLezní magatoknac ken-
-Leθ fǵldǵn / holot az vruoc
kí assaac • es el vrozzaac • de
- 5 kenLezǵetǵc magatoknac
kenLǵt meńorzagba Soc
idǵ el mulvan meg hallac
ǵ attǵafíaf hoǵ elhanta vol-
na ruhaít • es megmondac
- 10 ǵ ańńoknac¹ Ennec vtan-
-na akara ańńa meǵlatńǵ
vtet • es vǵ lele ammíth
halottavala alazatos ru-
-haba / Mícoron errǵl ańa
- 15 íǵon feddene / monda ǵ
ańńanac Ammírǵl te en-

¹ Későbbi kéztől származik a két *ı* közé betoldott sorközi *i*.

194
gomet feddes io helre tottem
dært hog elver velar mi
coron ider lezon. Annac vta
na monda o ainnanar
dria. Ba a3 vr iesus cristos
Ban hyendes kynne nem
emmet de gnet attam o3
Zegenokner. Kiden enes bi
39c. megheruattatlan co
ronaval corona3tatol o3
orok elctben. hog 3t hal
lotta volna o3 o ainnar. Bi
mene o tole Annac vtm
na o3 o 3olgar tiz ngmog
3iz. Kiket 3er3ot vala neta
o attu labarhos esenec. sic

-gomet feddez ío helre töttem
 Azert hog' elýec veloc¹ mí-
 -coron ídefe lezön • Annac vtā-
 -na monda q' aññanac

5 Aña / ha az vr íesus crístos-
 -ban hýendez kýnek² nem
 enímet de quet attam az
 zegenqknec / Kíben enes hí-
 -zoc / meg heruattatlan co-

10 -ronaval coronasztatol az
 qroq eletben / hog' ezt hal-
 -lotta volna az q' añña / kí-
 -mene q' tole • Annac vtan-
 -na az q' zolgaí tíz nqmqs

15 zíz / Kiket zerzqtvala nekí
 q' attā labaihoz esenec • sír-

---

¹ Az q' betű javítotttnak tűnik.

² A szónégi k-t valószínűleg m-ből javította a másoló.

4
van. es keruen vtet hog ez
igeket es meg meymondana
o elottec. Micoron meymon
dotta volna o elottec legottan
mind arifosda hūner Es ez
megleven hog kiment vol
na o anna' meghozza igue
hualkodo legnochial. es ki
tomb kilmmb vifay teuoc
kel. Aleptvan hog Boghel
meg engeftelne az o leoniat
de azonat mind meyvatala
zent apalin azon. es le ter
depolven. es menbe kezeit
fel emelven ymadfogot te
yonvala / monduan Dram

- van • es keruen ýtet hog ez
 ígeket esmeg megmondana
 ę elõttec • Mícoron megmon-
 -dotta volna ę elõttõc / legottan
- 5 mĩnd cristosba húnec Es ez
 megleven hog kiment vol-
 -na ę ańńa / meg hozza íque
 hiuolkodo leańockal • es kĩ-
 -lõmb kílõmb vicsag¹ teuõc-
- 10 -kel / Aleýtvan hog ezõckel
 meg engeztelne az ę leańat
 De azocat mĩnd megvtala
 zent Apalĩn azzon • es le ter-
 -depõlven • es meńbe kezest
- 15 fel emelven ýmadsagot te-
 -zõn vala / monduan • Vram

---

¹ A betoldandó c betűt az i fölé írta a scriptor.

Jesus cristus so badir meg
engemet ez idgen. Eiben
dilerom attē zent neue
dettē en suemnet bodog.
sagual. es so mnaſ orgo
naſaval. hog^a ez lottē
volna az o aſna. es meg
igon. kezde vter feddem
Es az ellen et monda
o nehi dña beabon mon.
kalkodol. mert attē beſe
dod nem haznalatos⁸ az
felne. es feheytelgō az
esgnel. de az en ekmem
meg vajon crosulven

- Iesus crístus zabadíl meg
engömet ez időben / kíben
díleröm atte zent neue-
-deth en zíuemnec bodog-
5 -sagaua! • es zamnal orgo-
-nasava!¹ / hog ezt latta
-volna az q ańńa / esmeg
ígon kezde ýtet feddení
Es az ellen ezt monda
10 q nekí Ańńa heaba mvn-
-kalkodol / mert atte beze-
-död nem haznalatosb az
zelnel • es feriefýteköd az
esönel / de az en elmem
15 meg vágon erösúlven

¹ Későbbi kéz az eredeti *s*-et *l*-re javította, majd a sorközbe *sa*-t írt. Tehát javítva: *orgo-nalasava!*

12
az eros ko Siklom ki a
ristus iesus es en istengm
Lat van anna az o lea
hanac hemenseget at
ianac meg ielonte ki
ellenseguel az Erme
nolike iz etendeig bada
kozot vala es atoron
igt vala baza hozza me
ne es hog latta volno
9 orloant meghervad
van es hit van rubaba
oltzuen monda 9 neki
O en Ziemner eijgeten
cy / viga saga duag nem

- az erős köziklan / Kí a
crístus íesus • es en ístenom
Latvan ańńa az  lea-
-ńńanac kemenseget • At-
5 -ńńanac meg felontte / kí
ellensegíuel / Az az Erme-
-ńńokkal tíz eztendeíg hada-
-kozotvala / es accoron
íqt vala haza / hozza me-
10 -ne • es hog latta volna
 orlaíat meg hervad-
-van • es hítván ruhaba
qltqzuen / monda  nekí
O en zíuemnec eggetlen
15 eg vígasaga / Auag nem

tydod / hogz or iesus hit &
istennet ymarz / or sidoc
9 gonossagaert megfeszittot
teek. Ez ellen monda sent
apalim orzoh. ha istennet
malasztot es merzed sem
mikeppen iletch nem mer
nel mondomod / mert
tudnad hogz or iesus is
tennet igriz fia / ki nem
or 9 bynie iert. de ammi
byngniet sentede or ke
veztfom or kent. hogz ezt
hallottavolna or 9 attya
haragra indultateek. es

- tudod / **ho**g a iesost kít te
istenec ýmacz / a sidoc
o gonossagaert megfezíttot-
-teek Ez ellen monda zent
- 5 Apalín azzoń • **ha** istennec
malaztýat esmerned • sem-
-míkeppen ífeth nem mer-
-nel mondanod / mert
tudnad hog a íesus ís-
- 10 -tennec ígaz fia / **Kí** nem
az o býneíert / **de** ammú
býnõnkert zenvede a ke-
-reztfan a kent / hog ezt
hallottavolna az o attýa
- 15 Haragra índultateek • es

1
leornat meġtomylo^{or}stete
hog^{or} v^{or}let a rettenetossēg
gel nuab meġterithbet
ne. De sent apalm a^{or}son
reistofnac iegose a rette
netossēgtol meġnem fe
lelmet. sem hizzalkodo
bezed m^{or}ath meġnem
Lalateek. holvabra iut
van kezon ragador v^{or}let
es a hitvan ruzat go
la le zaggator es v^{or}let aza
nog ruzada oltzette.
es fevere dring n^{or}ings
coronat t^{or}nes e^{or}heppen

- leañat meg tōmlōcztete¹
Hog' űtet a rettenetōsseg-
-gel ĩncab megterĭthhet-
-ne / De zent Apalĭn azzoń
5 cristosnac fegőse a rette-
-netōssegťol megnem fe-
-lelmec / sem hĭzōlkōdō
bezed mĭath megnem
Lalateek • Holvalra fűt-
10 -van kezōn ragada űtet •
es a hĭtvan ruhat ō ro-
-la le zaggata • es űtet ara-
-ńas ruhaba ōltōztethe •
es feűere draga nōmōs
15 coronat tōn • es ekkeppen

---

¹ Az őz-t későbbi kéz írta a sor fölé.

fel ultiotet ven Iouis nac
templomida vine! Bol
micoron a templom bige
pgt volna. Stenner anga
lor meg idonet o neki eg
ysyonac zomeledenukimer
iob kezeden vala sent ke
restnet iege. es a bal keze
den eg zold palma ang
ki monda o neki Bortor lat
es ergo i met tufford bog
e keresztner iege alot eke
sultetol meg a martirgon
sognac palmariorval. De
is angalt senki nem late
hanem Lok vngm maga

- fel ltztetven ousnac
templomba¹ vue / hol
mcoron a templom köze-
-pt volna • stennec ana-
5 -la meg ielnec  nek eg
fvnac zmeeben / knec
iob kezeben vala zent ke-
-reztnece fee • es a bal keze-
-ben eg zöld palma aag
10 k monda  nek • Bator leg
es ers / mert tuggad² hog
e kereztnec fee alat eke-
-sltetlmege a martrom-
-sagnac palmafaival / De
15 az analt senk nem lata
hanem Lak nmmaga

¹ Az a betű idegen kztl származó sorközi betoids.

² Az u betű fölött piszokfolt van.

21
annak vtarma monda
attor gneki. En züemnek
es vigaſiga aldozal az if-
tenkmer. Ez ellen felele.
es monda. Eio aldoz attal
attam magarmat iſtemnek
en vram iqus ceſtoſnar
herannam hogz thces megz
gnnel atte balgontagſogod
dol. es meg efmer ned az
igoh iſtent. es az igah bit-
re ternel. No mitoron
egz mondotta volno. Aſold
re le eſeek. es ekheppen va-
lo ymadſogot ton mondu.
Oen vram iſten. te benned

- Annak vtanna monda
attŷa ɸnekí • En zŷuemnek
eğ vígasaga aldožal az ís-
-tenɸknec • Ez ellen felele •
- 5 es monda • Elɸ aldozattal
attam magamat ístennek
en Vram íesus crístosnac
kevanvan hoğ thees megh
zɸnnel atte balgatagsagod
- 10 -bol • es meg esmerned az
ígaz ístent • es az ígaz hít-
-re ternel • No mícoron
ezt mondotta volna / A föld-
-re le eseek • es ekkeppenva-
- 15 -lo ýmadsagot tɸn / monduā /
O en vram ísten • te benned

hinguener iduogsege es ve
mensege sed semme e bal
vemt hog es meryekmeg
kik ogt imadynr hog ten
nagmagad vng a bizon
isten es naiaad nekil ege
mmen Mel' Imadsag es
vegiknen menbel vella
mois Zalla es a balvemt
eltore duag semme teve
es a kik kizal alnakvale
hamia igner Micoron gt
iattavolna az a attu Ba
vayvaban hagu hog es Zzet
a varas kopezot ozlop hoz
kocznes es vebokiel es
ostemhkal ver ner Tagyat

- híuqknec íduqssege • es re-
-mensege / ted semmie¹ e bal-
-vant / hoğ esmerŷekmeg
kík azt ŷmadğac / hoğ ten-
5 -nqnmagad vağ a bizoñ
isten • es nalad nekıl egeb
nínLen / Meı Imadsag el
-vegezuen / meñbelqı² vella-
-mas zalla • es a balvant
10 eltqre / Auag semmie teve
es a kík kıúúl³ alnak vala
hamua lqnc • Mıcoron ezt
lattavolna az q atfa • ha-
-ragŷaban hağa / hoğ ez zızet⁴
15 a varos kqzepqt ozlophoz
kqtqznec • es vezzqkkel • es
ostorokkal vernec • Tagŷat

¹ Az i betű fölé valamit betoldani szándékozott az idegen kéz.

² Későbbi kéz toldotta be az i-t és alakította át a második e-t ő-vé, majd törölte a szó végén az q-t.

³ Későbbi kéz a két ú közé alul jelet tett. Ideszánta talán a sorközbe írt mai formájú ő-jét is.

⁴ Az i valamiből javítva van.

507
vas gevebennel Zaggatnar
Demagn micoron e beno
kat Zenvedne vronc iesus
meeg ielgnet 9 neka nag
lok sagu angulokral es
kel inondran. Es mer vedmen
33 atte teromtydet. Kier
vial kodol. Al katatos ley
mert meeg tybbet kel
en nevemde Zenvedngd
al hoherok es 30 balvan bag
senkit nem lat nanact mid
elfutarnat. Al vton isenner
angulpr. igueneh 9 hazzor
es meeg viganltar vter es
meeg adozuan Babadon
el bolatne iaxmillo hog

- vas gerebennel zaggatnac
 Demaga mícron e keno-
 -kat zenvedne / vronc íesus
 meg íelq̄nec q̄ nekí nağ
 5 soksagu aḡalokcal / es zizek-
 -kel¹ / mondvan • Esmerfedmeg
 zíz atte terq̄mtq̄det / kíert
 viaskodol / Alhatatos leg̃
 mert meeg tq̄bbet kel
 10 en nevembe zenvednq̄d
 A hoherq̄k ez zo halvan hoğ
 senkít nem latnanac / mīd
 elfutanac • Az vtan ístenec
 aḡalj² íq̄uenek q̄ hozza •
 15 es meg vígaztac ítet • es
 meg oldozuan / zabadon
 elbolatac íarni • No hoğ

---

¹ A későbbi kéz beavatkozása miatt nem lehetünk biztosak a szó eredeti alakjában.

² A jelenlét törlés nyoma látszik.

est attie kallottavolna. Hog
ia huiator in dolgofdkot
es pavmuloa nekir. Hog
nietvet ki messet hog' criston
- ~~af~~ tonabbol semmykep
pen ne valkessid. fuleth
forro onnal betolceek
Zameit agmbol ki vavak
foguit verquol ki vervek
No imoron ekenokot
Zenvedue Islem. Zozat igur
ki ez. Znech. Zambol Mond
van. Vram iesus cristus
es ayandekochal. ayande
wom te felfeyndet. Zom
in mel. fogaimmal. es

- ezt att'a hallottavolna / hoz-
 -ia híuata a dolgosokat
 es paranLola nekíc / hog
 íelvet kímessec hog cris-
 5 -tost¹ touabba semmikep-
 -pen ne valhassa · fúleth
 forro onnal be tolLeek
 zomeít ágabol kí vaŷaak
 fogait verq̄uel kí verŷek
 10 No mícoron e kenokat
 zenvedne Istení zozat íque-
 -ki ez zíznek zaŷabol Mond-
 -van vram iesus cristus
 ez aŷandekockal aŷande-
 15 -cozom te felseḡdet · zome-
 -ímmel / fogaímmal · es

---

¹ A későbbi kéz ezt a szót ő vagy ű íslenet-re alakította.

fulcrummel. Mit mund ver
zet en benneem alle zent
dogod. Es kerlek hog bi
valaki en kienballasdu
rol meg emeliching. or
vengener on tigothau
egessener unalta Es
sorat ioue o hoia mond
pom Tuggad en keretym
hog valant keret meg
vagon advan Es so betel
iesoduen souener angia
lor. Es meg vengatut vter
Es meg le ven on o altvon
es meg a setet tomilochde
vettete. vter Inzelhodven

- fúleýmme / kít mînd zer-
-zõt en bennem atte zent
iogod¹ / Es kerlek hog  ha
valak  en kenvallasom
- 5 -rol meg emlek znec    r-
-ven enec en tagomban²
egessegnec m atta Es
zozat  que   ho a   mond-
-van / Tu   ad en zere  m
- 10 hog  valam t kertel   meg-
va on advan / Ez zo betel-
-ies duen     uenec an a-
-loc   es megv gaztac  tet
Ez megleven az   att a
- 15 esmeg a setet t ml czbe
vettete  tet  n      ven

---

¹ A k s bbi k z i-b l  -t alakított.

² A k s bbi k z  gy alakította át a két utolsó szót: *on tagokban*.

minnemv begotten segochel
 megterithetne leornat.
 No mas napon monda
 neki. duag' az en yleno
 nec ag' tomvent duag' ot
 nag' kent zenveg'. Kith
 amigen sem velbetnel
 Ez ellen monda betorsag
 gal. es felele neki. Az en
 vram iesus cristos nar
 attam eynom magamat
 regon. Hog' est hallotta
 volna az o attor / mikor
 pen meg duhit. Kede
 havat Zaggatni. es o

- mínemw kegötlenségöckel
megteríthetne leañat /
No masnapon monda
nekí / Auağ az en istenq-
5 -nec ağ tømŷent Auağ ol
nağ kent zenveg / Kíth
íngen¹ sem velhetnel
Ez ellen monda batóság-
-gal • es felem² nekíl Az en
10 vram íesus crístosnac
attam ennqm magamat
regon / Hoğ ezt hallotta-
-volna az q attŷa / míkep-
-pen meg dúhút / Kezde
15 háyat zagatní • es a

¹ A scriptor beljebb kezdte a sort mert pacát ejtett az elején. – Későbbi kéz a szó elé írt egy i-t, az m fölé is betoldott egy i-t, törölte az eredeti szókezdő í ékezetét, vagyis *imígen*-re javított.

² Későbbi kéz az első m-et *le*-re javította, a töle írt *e* fölé pedig betoldott egy m-et. A javítás eredménye: *felelem nekíl*.

Varos közepre tette na-
tízet. es az o leányat meg-
kötöztüen mind rugósol
a tűzbe vettette. Es a tűz
legottan meg olvék / hon-
nan sevelni nekül. Kinek
Lóvára est az o atya vőn-
nan megkötöztette vte
es a varos zerte tömítat-
lan lovakkal bódóztat-
ta vala. Párcan Lóvára
akaszták. Kik a lovon va-
lónak fogt nemottatnak
vte. Demaga nem kesek
az isteni bogni által. Sz

- varos közepöt thetete nag
túzet • es az ȝ leańat meg-
-kȝtȝzuen mńnd ruhastol
a tűzbe vettethee **Es** a tűz
5 legottan meg alveek / hon-
-nan serelm nekıl • kısıque
Latvan ezt az ȝ attā vȝon-
-nan megkȝtȝztethe ıtet
es a varos zerte tanıttat-
10 -lan lovackal hordoztat-
-ía vala / **Pańan**Loľvan
azoknak kık a lovon va-
-lanac hoğ fıomottatnac
ıtet / **Demaga** nem kesek
15 az ısteni bozzu allas **Eğ-**

gik a louac kizzul kik zent
apalm azzont hoxdozvar
bala vgi ruga az q atac
hog ottan meg balardema
ga az o amia fual ege
tymben e zent iznet eleik
menc es sicut kerikvala
hog attanac feltmadasa
er ristof nar vmadfagob
tenue Es zent apalm azzon
affoldne le esek le tendepol
zen ymada m yzent
az o vmadfagual o
a atac feltmadastor bi leg
ottan hirdetm herde ristof
nar a hitit Es es hantre

- gík a louac kőzzúl kík zent
 Apalín azzont hordozýac
 -vala vğ ruga az ɔ attac¹
 hog ottan meg hala • Dema-
- 5 -ga / az ɔ ańńa fíauaľ ege-
 -tomben e zent zíz nec eleibe
 mene • es sirua keríkvala
 hog attanac feltamadasa-
 -ert crístosnac ýmadsagot
- 10 tenne • Es zent apalín azzoń
 affoldre² le esek / le terdeppol-
 <...> ven ýmada vr ístent •
 es az ɔ ýmadsagual az
 ɔ attat feltamazta / Ki leg-
- 15 -ottan hírdetni kezde crístos-
 -nac ɔ híttt • Es ez halvan

---

¹ Az első t-t a scriptor toldotta be.
² A scriptor a d-t ɔ-ból javította.

hik oth palamar. legottom
mind istenhoz terener. Es
nagy sot esor emboror sent
leominos paptol keresztse
gor vonek. az lo kedeglen
ki sent apalm azonnac
attat meg ote vola em
bori keppen solvala.
mondian Bodog nagy
apalm. es bodogor mind
azor. hik te mattad ocis
fossa bitter No micoron
denus Lazar megballot
ta volna. hog enfebus
Lazar keresztvenne letvol.

- kík oth valanac / Legottan
mínd ístenhöz terenec / Es
nağ soc ezor emboroc zent
leoninos paptol kereztese-
5 -göt vonec • Az lo kedeglen
kí zent Apalín azzonnac
attat meg olte vala em-
-borf keppen zolvala 𐌆
monduan / Bodog vag
10 Apalín • es bodogoc mínd
azoc / Kík te mífattad crís-
-tosba híttec • No mícoron
Decius Lazar meghallot-
-ta volna / hog eusebfus
15 Lazar kereztfenne lotvol-

na Ioue romaból a lex.
 andriaba. Kit mitoron
 megvolna. eusebioson
 nag' kenakot thetete
 es annor vannon fciet
 vetthetthe annar vanna
 zent apalm azzont keth
 kezek kocz elos zegckkel
 rakva. kiket viz haytva.
 la nag' seboss'eggel vette
 the. es igon ghtrete dema
 gon e bodog sz sezeim ne
 kul marada. Ezt latvan
 mind azoc kur oth va
 lanac cristosba huncce

- na Íque romabol alex-
-andriaba / Kíft mícoron
meg volna • eusebíoson
nağ kenokat thetete
5 es annac vtanna feiet
vethethe / Annac vtanna
zent Apalín azzont keth
kerek kőzze elős zegekkel
rakva / kíket víz haýtva-
10 -la nağ sebősseggel vette-
-the • es ígön góttrete / Dema-
-ga e bodog zíz serelm ne-
-kíl marada • Ezt latvan
mínd azoc kfc oth va-
15 -lanac crístosba húnec

Derius kedeglen az sör zen
tök meg ölefeiert ammen
gorgy meg úte es megfala
az után a gorgyokner elot
ter iáro lön talior. ki
keresivola zent apalín
azont Mo mitoron a van
rosnac hostatón elot al
andriaba elol talalta vol
na, legottan megvartula
mind feregeuel. Sue. Ez
leven kealtam kezdenec
az zizhes, kiket le terdepal
ven ymadfogot tyn or
istenhez es legottan zomgo

- Decius kedeglen az soc zen-
-tøk meg øleseiert ammení¹
görgø² meg úte • es meghala
Az vtan a görögøknec eløt-
5 -tec íaro lõn talior / kí
keresívala zent Apalín
azzont • No mícoron a va-
-rosnac hostattá eløth Alex-
-andriaba eløl talalta vol-
10 -na / legottan megvacula
mínd seregeuel øzue • Ez
leven kealtaní kezdenec
az zízhez / kikert le terdepøl-
-ven ýmadsagot tøn vr
15 ístenhez • es legottan zømøc

---

¹ A szövegi í idegen kéztől való.

² A későbbi kéz az első g-t valószínűleg d-vé kívánta átalakítani.

velaga meg adatack. de
ezor elfelejteck a'yo tetele
bolalatlan szokmar miat
tor. es az o talpat elos vas
jegkkel be verck. es az v
narkara cy' naly' saag fo
venth kotenet. es a varos
zerte ekkeppen harom aen
iglom tozignolac. es iartat
tat. No micoron immor
neged. Horara fordult vol
na. a varos kigepgeth
meg milet a fold. es talior
Lazar el hede mind az o

- velaga meg adateek • De
ezq̄c elfeleýteek aýo tetelt
halalatlansagoknac m̄fat-
-ta • es az q̄ talpat elq̄s vas
5 zegekkel be verék • es az v̄
íákara eḡ naḡ saag f̄q̄-
-venth k̄tenec • es a varos
zerte ekkeppen haram ora-
-íglan tazs̄galac • es fáta-
10 -tac / No m̄ícoron ím̄mar
neḡed horara fordultvol-
-na / A varos k̄z̄ep̄q̄th
meg n̄ílec a f̄q̄ld • es talfor
Lazar el n̄íle m̄índ az q̄

Sereghuel Annac Utan
na ysternec angala igue
eg ifv zemelbe meghaba
dito vlet a fouennet o
nehessegel es a was ze
getet ki zede o talpaibol
es megh vigorta o sebeit
Ezt lat van a sereghel
mmd xystosba hūnec
Touabba micozon talior
el fityet volna Utanna oz
Lazar sag Zalla Nammera
riosra ki akara Buzzut
allam talior nac Galala

- sereghíuel / Annac vtan-
-na istennec anáala íoue
eg ífýv zemeíbe • megzaba-
-díta útet a íouennec o
- 5 nehessegetol • es a vas ze-
-geket kí zede o talpaíbol •
es meg vígazta o sebest
Ezt latvan a seregok
mínd cristosba húnec /
- 10 Touabba mícoron talíor
el sílyetvolna / Vtanna az
Lazarsag zalla Numera
-ríosra / Kí akara buzzut
allaní talíornac halala-

Országos Széchényi Könyvtár

rol ki vala v neki attasia
duag' rok onfagn. ~~et~~
hoxom tizes okrog Lenalta
m. es Zent apalm azont
bele vettete de legottim min
don hemsege el alveek. es o
harmad gage kibe vala
Ez Zent Jz. Loda Keppen
ingom kezde. es kette re
pedven v neki mpyth
ada ki igmi Ez Loda latvan
tiz esor embor hun xistofor
Annac vtoanna Numerca
rios Lazor feye besaggyat.

- rol / kí vala v neki attáfia
 Auág rokonsaga • <ercbelöl>
 Harom túzes őkört Lenalta-
 -ta • es zent Apalín azzont
 5 bele vettete / De legottan mín-
 -dön hewsege el alveek • es a
 harmad őkör kíbe¹ vala
 ez zent zíz / Loda keppen
 ínganí kezde • es kette re-
 10 -pedven v neki capvth
 ada kí íóní Ez Loda latvan
 tíz ezör embör hún crístosba
 Annac vtanna Numera-
 -ríos Lazar feýe befaggat-

---

¹ A b alatt vakarás nyoma van.

51
van Zornu halallal Balu
az vton emeltettheek az
Lazar sagba Torquinos
hi aristo nar o iegofer vas
lancokhal megkötöztetthee
es eg' magas fara labbal
felsüggetthee es fo vel ala
hog' tüzner macton v'et
el vegzne de istenre an
gala zokbol v'et meg
Sabaditor. Ez lat van tor
quinos mind nepe vel
felveue az igaz hitot Mico
ron ez hallotta volna obso

- van zornú halallal hala
Az vtan emeltetheek az
Lazarsagba Torquínos
kí cristosnac o íégöset vas
5 lanczokkal megköztetthee
es ég magas fara labbal
felfüggeztethe • es fövel ala
hog tűznec mÍatta ýtet
el vegezne / De ístennec an-
10 -gala ezökböl ýtet megh
-zabadÍta / Ezt latvan tor-
-quínos / mÍnd nepevel
fel veue az ígaz hitöt MÍco-
-ron ezt hallottavolna Obso-

Országos Széchényi Könyvtár

nor persay keral. oda
ioue nag ergvel. es alex
andriat meg. Zallor. es
meg veuc mind nepenc
eggetombe. es meg kotz.
torquinoft. es a tamige
be vettete. Pour milolom.
hogi vtet exossen. tractanac
Zent apalm. Mont. Ke
deglen. micoron. tuzel
vizzel. vassal. cohonai
Koverchei. onnal. feio
vrokral. for eniguel. Ken
kovel. Olavial. es vas

- nor Persaŷ keraŷ / Oda
 íque naŷ erqvel • es Alex-
 -andriat meg zalla • es
 megveue mínd nepeuel
 5 eŷetqmbe • es megkq̄tq̄zven
 torquínost • es a tq̄mlq̄cz-
 -be vettete • Paranolvan
 hoŷ útet erqssen tartanac
 Zent Apalín azzont ke-
 10 -deglen mícoron túzzel
 vizzel vassal éohoccal¹
 kq̄veckel / onnal / feńq̄
 zvrokcal / fa enq̄uel² / ken-
 -kq̄vel / Olaŷal • es vas

¹ Bizonytalan olvasat. Lehet *éohoual* is.

² Az *q̄*-t a későbbi kéz feltehetően *ŷ*-ra írta át.

gereden nēl igrn gōttrē
te volna Istermet angula
Eorbol innd hi mente vter
Vg hog? sem minemū ken
Vallasnac niatta meq
nem gōstetrek amac oer
ert paranzolō hog el vag
iac nakt annac van
nō mcoron iutō volnō
9 ken vallasnac beleve
Kouete eg? keues idgt anag
halindekot. Es ekkeppen va
to vmad sagot tōn Ozeke
net ekossēge es kēgossēge

gerebennél ígön göttret-
 -tevolna İstennec anğala
 ezqcbql mínd kí mente ýtet
 Vghog / semmínemú ken

- 5 vallasnac mífatta meg-
 -nem gözteteek / Annac oca-
 -ert paranŁola hog el vag-
 -fac nákat / Annac vtan-
 -na mīcoron íutotvolna

- 10 q ken vallasanac helere •
 kqnete eg keues ídqt / auag
 haladekot / Es ekkeppen va-
 -lo ýmadsagot tqn O zizek-
 -nec ekqssege • es kegqssege

Országos Széchényi Könyvtár

Vram iesus xristus. hi en
 gomet meltatal solle
 bet meltatant atte zent
 neuedner esinereure hi
 uod hog' engomet tenne
 tizto aldo, atto Ma ne
 kod avanlom en lelkomet
 kongroyven alazotossag
 gal, hog' valakie oz en he
 nomrol megh emlekgner
 bokot mindomnemni testi
 es lelki vezedemtöl megh
 orized. Bynoket kegelmeg
 seggel megholassad, buvor
 sognat monlaschatt, o ben

- Vram íesus crístus / kí en-
-gomet meltataal¹ Íolle-
-het meltatlant atte zent
neuednec esmeretíre hí-
5 -nod · hog engomet tennel
tízta aldozatta / Ma ne-
-kod aýanlom en lelkomet
kónqorogven alazatossag-
-gal / hog valakíc az en ke-
10 -nomrol megh emlekoznec
Azokat míndönnemú testí
es lelkí vezedemtöl megh
örízzed • Býnqeket kegelmes-
-seggel megbolassad / buýa-
15 -sagnac índulasaath q ben-

---

¹ Az s a l későbbi kéztől való betoldás.

nod meg dē ad. **Stolpo** ze
gen segot. es hertelen ha
salt nekior latm ne ag
Moimallatokot / kink ger
magi zilcsben gottrodner
a magbat aduan vket
megvignatvad. es hal o
lok nar ideyen kegosssegel
nekic meg iel on neel. es
veloc leeg. **Es** halalok nar
vtanna tey regalmat
o veloc. **hoy** te veled vign
dozzanac drucke. **Eymad**
sag meg vegezuen. **hozat**
ione menbol o hozaria

-nqđ meg olŁad / Vtolso ze-
 -gensegqđ¹ • es hertelen ha-
 -lalt nekíqđ latní ne ađ

Azzońfallatok / kík ġer-

5 -mqđ zilesben ġqđtrqđnenec

a magzat advan vket

megvigasztalġad • es hala-

-loknac ídeġen keġqsssegel

nekíc meg ielqńńeel • es

10 velqđ leeg / Es halaloknac

vtanna teġ írgalmat

q velqđ / hoġ te veled víġa-

-dozzanac qđqcke • Ez ġmad-

-sag megvegezuen / zozat

15 řqđe meńbqđ q hozzafa

---

¹ Az í betű a későbbi kéz sorközi betoldása.

Monduan Joyel en Jerebym
Veged a coronat ku tene
hog groche megrayon
Jerezuen. Tudvan dizont
saggal hog te mindon
kerejndben meghalgattar
taal. Ez megleven a fold
re schayle. es a nak va
go fel veuc a; o tyret. es
eg vagassal el vagor ha
katty. Annac vtanna a;
a teste ol ngmos illati lo
hog mindoncoron betegor
vakoc. es siketor. santar
es nemot mindon nau.

- Monduan İoyel en zeretom
veged a coronat kí tene-
-kød qrocke megvagon
zerezuen • Tudvan bizon-¹
- 5 -saggal hog te mindon
keresqdben meg halgattat-
-taal • Ez megleven a föld-
-re le hayla • es a riak va-
-go fel veue az q toret • es
- 10 eg vagassal el vaga ri-
-kath • Annac vtanna az
q teste ol nomos illatu lon
hog mindoncoron betegoc
vakoc • es siketoc /santac •
- 15 es nemac mindon ri-
a-
ua-

---

¹ Az n betűnél az előző oldalról áttűnik a rubrum.

laiochol megzabadulnac
vala. Ez zent azon zen
vede martíromságott
oth az barom ezendob
amen. It is, deit zent
adiga azon elte

Adiga vala Olesianac
Cvatonac. es mind
lenyel obzagnac he
regne azon. Es of heges
es igrálmós azon vala
hog valabol iax vala
mox varosba. akaz in
luda mindennék betegot
es hoort kerdozvalg. leg

-fáocbol megzabadulnac-
 -vala • Ez zent azzon zen-
 -vede martíromsagoth
 oth zaz harom eztendöbe

5 Amen It kezdetíc zent

Aduíga azzon elete

HAduíga • vala Slesfanac

Craconac • es mînd

lenğel orzagnac her-

10 -cegne azzonía Es ol keges

es írgalmas azzon vala

hoğ valahol íar vala /

acar varosba / akar fa-

-luba • mîndenúth betegot •

15 es koort kerdöz vala • leg-

ottan minne halva vala
 zereitast meylatogatta
 vala es vter meyviga
 talhavalala mikent ana
 fiat aurq leinat Ennet
 folatte mundenit tomlor
 de sekii foglornt nagt
 zeretettel latogat vala
 M meh ayo aZonrol
 iras orvastitir iſ hog
 ielos konhauavalala cleſ
 got ruhazatot gortvamt
 a tomlor beliekhet 3ol
 galat vala hog hiderſer

- ottan mint halýa vala
zeretetőst meglátogattá-
-vala • es útet meg vígaz-
-talýavala / míkent aña
- 5 fiat • auag leañat • Ennec
föľötte mindenút tömlöcz-
-be fekú fogľocat nağh
zeretettel látogatvala /
Mínth aýo azzonrol
- 10 íras olvastatíc íg / hog
íelős kónháíavala / elese-
-göt ruhazatot / gortýacat
a tömlöczbeliekhez¹ zol-
-galtat vala / hog hídegseg-

---

¹ A hez ragot a scriptor javítgatta.

tol vliet eltanostatnori
Ennet Vienna es folotte
halakra valokiat kiker
exoz vala mitoron von
herceg miserol auag
veleznerol ki igvala ter
dre es ven ruhniat meg
fogmuala es o esedrese
net minatta vliet kizoba
ditta vala. Domok es odor
kik vliet illetic vala nag
hagomast tegn vala. Kit
egyre Caploma latvon
nag felzovul o neki ast

-tól őket eltauoztatna /
 Ennec vtanna / es fölötte
 halalra valokat kiket
 eröz vala mícoron vra

- 5 herczeg míseröl / auag
 veLerníeröl kí íqvala • ter-
 -dre esven ruhafat meg-
 -fogýauala • es q esedqzese-
 -nec mífatta őket kízaba-

- 10 -díttá vala / Vamok • es adoc
 kík útet ílletícvala / nag
 haqomast tezqn vala / Kít
 éggíc Caplana látvan
 nag fel zoval q nekí azt

Országos Széchényi Könyvtár

monda. Ec assionu ad
deg. es engeri e powh
nac hog nu huc te gel
gaud. Vagone semm ne
kiesd lenm. Es ayo assion
nag kiegolen nchi fele e
es ig monda. Oh vram
melet te monda. Vten o
icunval minket niegla
tando lezen. Alammis nac
hog ol' igon igekozikvale
hog mitoron effer iclos
Joltura cloth hi Camora
iaba vala rakvan. Imad

- monda • Te azzoníom ad-
-deg • es engecz e porok-
-nac hog' mí kíc te zol-
-gaíd vağonc semmí nē
5 kezd lenní • Es aýo azzoní
nağ keğosen nekí felele
es íğ monda Oh vram
meřet te mondaz Isten o
íauíval mínket meğla-
10 -tando lezen • Alamisnac-
-hoz ol' íğon ígeközlk vala
Hog' micoron egzer íelős
oltara elõth ki Camora-
-faba vala rakvan /Ímad-

Kozmi kezdoe volna. es az
vmad sagok nac avetatos
sagato nag ideig el nem
tauotneec. az alamsuarc
sottator zegeni kik vala
nac. nag soval health
nak vala. mondvan ez.
dimmu azzononc elenezot
mi elottonc. nag idg va
gon. megsem adot oia
mfnat. Ez halvan egy
apaczyn azzon hozza beme
ne. Es micoron. az zegenec
nec tauokat neki meg
mondotta volna. legottmi

- kozní kezdőtvolna • es az
ymadsagoknac aŷetatos-
-sagatol naŷ ídeíg el nem
tauozoneec • Az alamísnara
- 5 zocatatot zegeríi kík vala-
-nac / naŷ zoval kealth-
-nak vala / mondvan ezt •
Ammú azzońonc el eńezőt
mí előttonc / naŷ ídö va-
- 10 -ŷon / megsem adot ala-
-mísnat • Ezt halvan égh
Apaczŷa azzoń hoŷa beme-
-ne • Es mícoron az zegeríqc-
-nec zauokat nekí meg-
- 15 -mondotta volna / Legottan

monda Ved fel a pohar
ki nekü jöhöt vala minden
coron penzel telyes allam
Viged ki es öýád a sege
noknec mkient ylen ma
laztyat atta. Ezt teziualo
mncoron aretatossagban
foglaltatik vala es om ma
ga ki nem mehet vala m
Micoron kedeglen omma
ga ki megön vala omnön
kezevel naq demsegys ala
mis nac tüzön vala Es ol
naq kegyes özön vala
hog ha Lak eg kehere
Anag eg tik mona volta

- monda / Ved fel a pohart
kí neckí zokot vala minden-
-coron penzel telýes allanf
Vígéd kí • es ozýad a zege-
5 -nøk nec miként ísten ma-
-laztýat atta • Ezt tezíuala
mícoron aýetatossagban
foglaltatícvala • es om ma-
-ga kí nem mehetvala 𐌹𐌿𐌹
10 Mícoron kedeglen omma-
-ga kí megøn vala / onnøn
kezcuel nağ bewsegøs ala-
-misnac tezøn vala Es ol
nağ keğøs azzoñ vala
15 hoğ ha Lak eg keñere
Auag eg tíkmoña volthes

ottan a Zegenigkhet kizli
 vala es a mel Zegenigket
 nala taut vala fulaydon
 9 kezeyuel le terdepolven
 elcedo nekiki Zolqulstath
 vala es az 9 laborkath
 mind megmossa vala es
 oztom megbekelgethuala
 Ennec folotte potlos ok
 nar socassagat estendgnt
 keench elledellel segetinala
 Es segnet ideyen nag ala
 min nat tesson vala En
 fuluyaba nekki nag soc
 zantasa vala es mind
 az solsaqu gabnat Ze

- ottan a zegenőkkal közli-
-vala • es a mel' zegenőket
nala tart vala / tulaýdon
ő kezeýuel le terdepölven
5 eledeld nekik zolgaltath-
-vala • es az ő labokath
mínd megmossa vala • es
oztan megbekelgetíuala
Ennec fölötte pocclosok-
10 -nac socassagat eztendőnc-
-keenth eledellel segetíuala
Ehsegnec ídeýen nağ ala-
-misnat tezön vala • Eğ
faluýaba nekí nağ soc
15 zantasa vala • es mínd
az soksagu gabnat ze-

genohet ottavala. Og es
mondatir hog varso
hon megthetattavala
hog valathner iksige va
na. Oda mennu es mago
net iksige. Serent eld
enne Miroon a grabona
megfogitkozot volna hus
sa tott. es hat ozt vala
hucgokner. es aruaknar
amior vala. es herseg elot
igehet viscluala. Soc si
icket gongu ala vezon
vala. es nemelicket ap
Lasagra. nemelicket

- geńoqk nec ozt'la vala / Vg es
mondat'ic hog varoso-
-kon megkealttatt'a vala
hog valakynec ziksege vol-
5 -na / oda menne • es maga-
-nac ziksege zerent elesth
venne / Micoron a gabona
megfogatkozotvolna husth
saytoth • es hayt oztvala /
10 ozuegoknec • es aruaknac
an'oc vala • es herczeg elot
igeket visel'uala Soc zi-
-zeket gonga ala vezon
-vala • es nemel'eket apa-
15 lasagra / nemel'eket

32
hazassagra advala. Hufst
es holath generus seggel fo
seth vala. es Zegehogner
Kulduala Es a Zegehog
amiokehppen tawtyakvala
es vter Kouetic vala Mert
valaki tole mit keerv
ia. Huon senkit nem bo
Lat vala. Mmd meng
iguedelme nehi vala clon
stombeliekiner. es Zegehog
ner oztavala. Laki ru
hazattra. es eledelre valoot
nala benne meytatva
ia. Es il' nagf ovetatos ag

- hazassagra advala / husth
 es halath geñerúseggel fõ-
 -zeth vala • es zegenõknec
 küldíuala Es a zegenõc
 5 anõokkeppen tarttýak vala
 es ýtet kõetícvala / Mert
 valakí tõle mýt keer va-
 -la / h́uon senkít nem bo-
 -latvala / Mínd mene
 10 íquedelme nekí vala cla-
 -strombelíeknec / es zegenõc
 -nec ozttávala / Lak ru-
 -hazattra • es eledelre valoot
 nala benne megtartva-
 15 -la • Es íl nağ aýetatos az-

3on vala / hog' hovaltol fog'
va deliglen az zent egbaz
tol el nem iudozic vala
A zent. aytatossaghoz ol
igon zexhozot vala es
vrat annexa engezalte
vala / hog' hamisch esten
deiglen a bazassagnac
agratol valazt van volta
nac. Es eresb eletyos vi
sel vala mindon clau
strombelieknel. Elger eb
ben / hog' mindon napon
fogytol vala iedse mnepor
tol meg val van Eikre.

-zoñ vala / hoğ hovaltolfog-

-va delíglen az zent eghaz-

-tol el nem tauozícvala

A zent • aŷetatossaghoz ol'

5 ígön zerközöt vala • es

vrat annera engeztelte-

vala / hoğ harmíc ezten-

-deíglen a hazassagnac

ağatol valasztvan volta-

10 -nac • Es eresb eletötli ví-

-sel vala mindön clau-

-strombelíeknel • Elözer eb-

-ben / hoğ mindön napon

böytöl vala / íelös ínnepöc-

15 -töl megvalvan / kíkre •

Confessori. es vra herceg
intir vala kettzer crime
Tollehet guszt. es halath
geheruseggel Lenatakat
azalaxa zalgaltathnac
vala. demaga azokat
megnem emalo banem
segenekinec kulduala.
es magomac hoz halath.
es kopoztath fozettet va
la. Azala foth viz vala
es scer Bort Lac ielgs
mnepeken izir vala. Vi
giliakat nem Lak apo
stoloheet. de mindon

- Confessorf • es vra herceg
 ínticvala kethzer enníe
 íollehet husth • es halath
 génerúseggel lenatakat
 5 aztalara zolgaltathnac-
 -vala / Demaga azokat
 megnem ezíuala hanem
 zegeníqknec kúldíuala •
 es maganac kőz halath •
 10 es kapoztath főzettetva-
 -la / Ítala főth viz vala
 es seer / Bort lac íelős
 ínnepeken ízícvala / Ví-
 -gílfakat nem lac apo-
 15 -stolokeet / de míndőn

Senton nec dikh nec folden
 napoc illo vissel. es k
 nerrel bogtoluuala. Et
 tesuuala mmdon comito
 roktion Mmdon aduent
 he. es mmdon bogtben
 Annar. Utannar egeb for
 napokion es. Vghogh
 Mmdognok Ladoltodnar
 vala rayta. Elcy kene
 ret dik vala. es a fevret
 Jegenok nec kuldualon
 Nem Lok bogtakkil. de
 egeb guttrelmekelces testet
 orthouerituala. Lo Zgrba

- zentõknec / kíknec földén
napoc íllõ • vízzel • es kí-
-nerrel bõjtõlfuála • Ezt
tezfuala mîndõn canto-
5 -rokon / Mîndõn aduent-
-be • es mîndõn bõjtben
Annac vtannac egeb soc
napokon es / Vghogh /
Mîndõnõk Ladalcodnac-
10 -vala raýta • Eleg keñe-
-ret ezík vala • es a feýeret
zegeñõknec kúldfuála
Nem Lak bõjtõkkel • De
egéb gõttrelemekelees testet
15 õzthquerítfuála / Lo zõrbõl

Lenalt rilaomot d' John
ig el vis el vala / hog' o rayta
lotz sedar vigan megeve
sodner vala . es e vel folnar
vala . Solgalo leanaual
magat annera ofstorozt
ia vala . hog' a lean ma
gat igon sirattavala ius
ad vign azon kerdinala
miert o sirna . es a lean
felct vala / monduan hog'
ne sirpac . ha ennekom
annera kel embgit vez
nom . hog' a veer testeth
kgr mil folva Miert az

- Lenalt cılıcıomot ol soka-
-íg el visel vala / hog ȝ raýta
lȝth sebȝc vȝan meg eve-
-sȝdnec vala / es evel folnac-
5 -vala / Zolgalo leařauual
magat annera ostoroztat-
-íavala / hog a lean ma-
-gat íȝȝn síratřavala **Iesus**
Adviga azzorř kerdřuual
10 mřert ȝ sirna • es a lean
felelt vala / monduan / hog
ne sirřac / **ha** ennekȝm
annera kel embȝrt ver-
-ȝm • hog a veer testeth
15 kȝrnřl folřa / **Mřert az**

hog' raxta tobbet nem
 Latoc Lonthnal. es bognd.
 Vetterne tozon capolnaua
 bam megen vala. es of ex
 sen magit oftozva vala
 hog' az 9 vere a foldre
 Loxogvala. es a folden meg
 tettetic vala. Sonetlen. es
 megitelen labbal mind
 telben mind harba. es
 mindon ergs idokben ek
 keppen iar vala. Labi olt
 Zetoth Lah auroron veson
 vala fel. micoron pispog
 kokinac. papokinac. es ba

- hoğ raŷta tōbbet nem
 latoc Lonthnal • es bōrnel •
 Veterne coron capolnaŷa-
 -ban meġen vala • es of erōs-
 5 -sen magat oŷtorozŷa vala
 hoğ az ɔ vére a fōldre
 Lorogvala • es a fōlden meg-
 tettetiċvala • zōnetlen • es
 mezītelen labbal mīnd
 10 telben / mīnd ŷarba • es
 mīndōn erōs ŷdōkben ek-
 -keppen ŷar vala / labí ɔltō-
 -zetōth Lak accoron vezōn-
 -vala fel / mīcoron píŷpō-
 15 -kōknec / papoknac • es ba-

ratokmar cleyeben megen
vala. es a laba noma
torefma verrd tettetic
vala. Bokor subat. es ege
nemu borrel. Lenalt ru
hats nem viset akar mel
nag bideg volt. es Lak eg
doknoba. es ege hog palast
ba iac vala. Es mind
enne monkara testener
semmi generusegot ne
tezon vala. Holleket o aga
ngmossen meg Lenalta
tic vala. Demaga mezi
telen dezkan hugosirva.

- ratoknac eleýben megen-
 -vala / es a laba ríoma
 tøres mía verrel tettetic-
 -vala Soha subat • es egeb-
 5 -nemú bõrrel Lenalt ru-
 -hath nem viselt akar mef
 nağ hídegvolt • es Lak eg
 zoknába • es egh kòz palast-
 -ba íar vala • Es mínd
 10 enne mvnkara testenec
 semmi geñerúsegõt nē
 tezõn vala / Íollehet q ağa
 nõmõssen meg Lenalta-
 -tícvala / Demaga mezí-
 15 -telen dezkan nugozićva-

la. **S**oha semmi koczigoba
 puppar nara nem fekez
 vala Mmdon miset ve
 gye hal vala. es azokat
 igy szetvala kiki mi
 set halgatnakvala **S**oha
 az zent egha ba le nem il
 vala. hanem mindent
 ron terdon. es labon ymre
 kozikvala **S**oha sem goda
 sem esoben. sem saorba
 meg nem tartanak vala
 la. **S**oha mezt lab zent
 egha azhoz evel nappal
 nem folamot volna. **O.**

- la / Soha semmí korsagaba
 pípparnara nem feksz-
 -vala / Míndõn mîset ve-
 -gíg hal vala / es azokat
 5 ígõn zeretíuala kík mî-
 -set halgatnak vala Soha
 az zent eghazba le nem úl-
 -vala / hanem mîndenco-
 -ron terdõn • es labon ýmad-
 10 -kozíkvala Sonha sem hoba
 sem esõben / sem saarba
 megnem tarthhattác va-
 la / hog mezt lab zent-
 eghazhoz¹ ešel nappal
 15 nem foíamot volna / Ol

---

¹ A g-t valószínűleg h-ból javította a scriptor.

27
nag' nyetatos vala hog'
miron zent miset hal
got vala magot nem
thurbetuala nag' sira
tol. es a sira ba valo ze
peget. es fogaz kodasok at
tezen valo. **Oltar** zent
seget amera sebetu va
la. hog' miron istennec
testenel eggesil valo. nag'
sira sal meg' otletik valo
Soba ymadfagtol sira
nekil el nem meg' en valo
Oh ki nag' bodog azon
vala es. hog' ki egebetnekes

- nağ aŷetatos vala / Hoğ
mícoron zent miset hal-
-gatvala / magat nem
thúrhettíuala nağ síras-
5 -tol • es a sírasba valo ze-
-pegest • es fohazkudasokat
tezen vala / Oltarí zenth-
-seghez annera sebhetic va-
-la / hoğ mícoron ístennec
10 testeuel eggesíl vala / nağ
sirassal megh ötletíkvala
Soha ŷmadsagtól síram-
nekíl el nem megen vala
Oh kí nağ bodog azzoí-
15 -vala ez / hoğ ki egebeknekes

idnessegokirál ielgs gondot
 vifet vala. Neki ielgs zer
 39th 3olyaloya vala. hog'
 ki emborgoket gonafra int
 vala. Eg' neminemu az
 3onallatoth ki ymadfagot
 nem tud vala. tiz hotben
 nag' 3eretettel ifeni ymad
 fagra torneytha Embgri.
 allatnak. ezci fylot vigiz
 vala. Mindgn eyel hugom
 neki ymadogic vala. Am
 mel' azo' hoc nola valanac
 vala micoron felket nec vala
 minidencoron ymadkoguan

- íduessesegökröl felös gondot
viselvala • Nekí felös zer-
-zöth zolgaloŷa vala / hog
kí emböröket gönasra ínt-
5 -vala • Eg nemínemú az-
-zofállatoth kí ýmadsagot
nem tud vala / tíz hetben
nag zeretettel ístení ýmad-
-sagra taneýtha Embörí
10 allatnak ereí fölöt vígaz-
-vala / Míndön eýel íugom
-nekí ýmadcozícvala Am-
meí azzoíoc nala valanac
valamícoron felkelnecvala
15 míndencoron ýmadkozuan

342
Lottar vala. Veterne vörn
soða nem alogic vala. Þor
nem mind naddeligð
ymadlogic vala. Vgðog.
Nag terdepplesener mat
ta. Volger lezner vala. es
deiner vöanna eladelt vezen
vala. Ez az Zent azon. Þog
kynner Zent seget es aytatof.
sogut ifensog halalanac
ideyen meý ielont. Mert
micoron az Zent Zgek 9
testener mellette soltacth.
olvasnanae. ol nag gene.
ruseggs illath othleter oth

- latt'acvala / Veterne vtan
soha nem aloz'cvala / ha-
-nem m'ind naddel'gh
ymadkoz'c vala / V'ghog •
- 5 Nag' terdepplesenec m'iat-
-ta v'olgec leznec vala • es
delnec vtanna eledelt vezen-
-vala / Ez az zent azzo' / hog'
k'ynec zentseget es a'ytatos-
- 10 -sagat istenseg halalanac
ide'yn meg iel'onte / Mert
m'icoron az zent z'izek o
testenec mellette soltarth
olvasnanac / O' nag' ge'ne-
- 15 -r'useg'os illath o'thletec oth

a helen. Küt soha nem ex
Zot volt embor allat an
nar elotte Es elheppen
arstolba es nomos azon
el hugoneck hi most
valtozt orvokot conke
menozagnar bodogfagn
born amen Venu hi
me hi detit sent an
an an rnat ma nar

Adoriam ve istennet
sereto senti moeti
romfagot zembet max
innanos Lazar mat

- a helen / **K**ft soha nem er-
-zöt volt embörí allat an-
-nac elötte / **E**s ekkeppen
crístosba ez nõmõs azzoñ
5 el ñugoueeek / **K**í masth
vralcodíc őrõkkõl őrõkke
meñorzagnac bodogsaga
-ban **A**men **V**rnac Ne-
-vebe kezdetíc zent ador-
10 ían martírnac martírósa-
ADorýan¹ vr istennec ga
zeretõ zenti martí-
-romsagot zenvede max-
-ímíanos **L**azar mîat

---

¹ Az iníciale (*A*) ezúttal zöld színű.

Ekkeppen mitoron e folul
meymondot maxima
nos Niromedia neuu
voroſda Balvornoknar
aldomer o parranolaia
Bol mindomut kereſtet
net vala o kereſtenor
Nikik vket kereſirva
la kentol valo feltygbe
Nikic penzner valo
orultogben. Vghog. Som
zed o Somzeggat gazda
Bazabeliekiet o kenwa
vonza vala, kik kozo

- Ez keppen / mīcoron e fōlīl*
megmondot maximia-
-nos / Nīcomedīa neuú
varosba balvańoknac
5 *aldoznec ȝ paranŁolatťa-*
-bol mīndõnút kerestet-
-nec vala a kereztenȝc
Níkík vket keresíc va-
-la kentol valo feltȝgbe
10 *Níkíc penznec valo*
ȝrúltȝgben / Vǵhoǵ / zom-
-zed ȝ zomzegǵat / gazda
hazabelícket a kenra
vonza vala / kík kȝzȝt

Országos Széchényi Könyvtár

Esok miat harmes har
mon megfogattanac
es a kiral' elrebe vitte
per kükner a kiral' mon
da Nem hallottatok
minemü Ken a kerezt
ienok ellen szeltetot
kynet vk mondanot
hallottot de otte basza
tagfogos parancolatod
megmiquettot Ezen a
kiral' igyn megharag
veck es parancolat
hog' vket ners ma
kal verne es jonokot

- ezøk mÍat harmÍsz har-
-man megfogattanac •
es a keral¹ eleÍbe vítete-
-nec / KÍknec a keraÍ mon-
5 -da • Nem hallottatooke
mÍnemú ken a kerez-
-Íenøk² ellen zerzettetøt
Kýnec ýk mondanac
Hallottoc / ðe atte balga-
10 -tagsagos paranLolatod
megmøuettøc³ / Ezøn a
keraÍ¹ Ígøn meg harag-
-veek / es paranLola
hoğ ýket Íers Ínak-
15 -kal vernec • es zaÍokat⁴

¹ Későbbi kéz Írt i-t az e fölé.

² Az ø fölött egy parányi e látható (valószínűleg későbbi kéztől).

³ Az utolsó ø-t e-ből alakította a scriptor.

⁴ A későbbi kéz az Í mellé még egy i-t, esetleg j-t betoldott.

544
Kouckki . es meghalgat .
voni mmdornikner mon
dofat vket meghvaszta
tga . es a tynlacsbe vkeste
trec kikner adoryan ol
hantatossagokiat esbe veue
ki vala a vitezor kszoth
naujob Mondon nekic
keszeritlec titoket attu is
tentokire hogz meginongu
ior cynekotm ni legon
az erdorn melet tu az
kenohert vartor Erre
megfelelener a sentor
hogz som nem latta sem

- kövekkel • es meghalgat-
-van mindöníknec mon-
-dasat / úket meg vasazta-
-tha • es a tömlöczbe rekezte-
5 -thee / kíknec adorján al
-hatatossagokat ezebe veue
kí vala a vitezöc közöth
nağob / Monda nekí
kezerítlec títöket attú is-
10 -tentökre / hog megmonga-
-toc ennekön mi legön
az erdöm melet tú az¹
kenokert vartoc / Erre
megfelelenec a zentöc
15 hog zöm nem latta / sem

---

¹ Az eredetűb a *e*-re van javítva. Nem dönthető el, hogy ki javított.

ful nem hallotta seni em-
 berner zueben nem zallos
 mit ve isten meg zerzot
 az 9 zeretvner. Ezt halom
 adoryan kigirbe mene es
 monda az utanna vo-
 loknac zornlalator engo
 mettes esgkhez met enes
 kergeten vnyor. Hogy ezt
 hallotta volna. a Lazarus
 latna Hogy nem alhar na
 aldogm a halomoknac
 Meg vasfistata vtet es
 a tornlogzbe vettete Enner
 Utanna az 9 felesge Na

- fúl nem hallotta / sem em-
-børnec zúeben nem zallot
mít vr ísten meg zerzõt
az ȝ zeretȝynec / Ezt halvan
- 5 Adorȝan kȝzícbe mene • es
monda az vtanna va-
-loknac / zamlalȝatoc engȝ-
-methes ezȝkhez / mert enes
kerezfen vaȝoc / hoȝ ezt
- 10 hallotta volna • a Lazar • es
latna hoȝ nem akarna
alozni a balvanoknac
Meg vasastata ýtet • es
a tȝmlȝczbe vettete Ennec
- 15 vtanna az ȝ felesege Na-

talía meġħalla · hogħ vā
meġto inloġtetot volna
meġ kākāsta ruhānat
sivam · es nagħ oħātrān
De mitoron meġħittad
na hogħ ħitirert tomloġ
tetot volna meġ · Nagħ
grg · mel a tomloġbe futa
es aġ o vranac vācūt
es a tob Zentokner Lokol
gūtta vāla · mert vēs Ħe
resten vāla · De a ħoboru
sāgnac oħāert magħt
meġnem iclonuāla
Annac vāanna monda

- talía meg halla / hog vra
megtömlöcztetötvölna
Meg zakazta ruhafat
sírvan • es nağ ohaýtvan
- 5 De mícoron megtutta vol-
-na hog híteíert tömlöcz-
-tetötvölna meg • Nağh
orömmel a tömlöczbe futa
es az ö vranac vasaít •
- 10 es a töb zentökneclökol-
-gattá vala / mert íves ke-
-rezten vala • De a haboru-
-sagnac okaert magat
megnem ielöntíuala 𐌹𐌿𐌹
- 15 Annac vtanna monda

að þu vramar Þodog vng'
 te en vrami adorum. Mezt
 meglestid a kardagsagokar
 kikket atte zilcid el þattar
 li nichil vrayonn. kerdner
 aþor kiki most sokat þiær
 Mitoron nemu lezu a kere
 kodesner idere sem a kúl
 Len vetelner. Mitoron sen
 ki a kenborol most meq
 nemu Sabadithat Sem
 atva fiat sem onia leaþat
 sem solga vvat sem þorvat
 þ boratvat Sem a kardag
 sag þ vvat Enner vram

- az ɔ vranac Bodog vaǵ
te en vram adorǵan / Mert
meglelted a kazdagsagokat
kíket atte zúleíd elhattac
5 kínekíl vaǵonnní kezdnec
azoc kik mast sokat bírnac
Mícoron nem · lezen a keres-
-kɔdesnec ídeše / sem a kúl-
-Len vetelnec / Mícoron sen-
10 -ki a kenbalol mast meg-
-nem zabadíthhat Sem
atǵa fiat / sem ańa leańat
sem zolga vrat / sem barat
ɔ barattǵat Sem a kazdag-
15 -sag ɔ vrat Ennec vtan-

na mitoron vtet intotte
volna arro hog minden
nemii c velngi di l ofegge
meg vtalna karatit es
suleit meg vtalna es
mmdonkor o zueben nich
den igekornet Monda one
ki zent adoryan Ereggel
hugom met ammi ken
vallasontnac ideyen elhy
lar tegget hog lassad am
mi halalonkat Ez meg
monduom Natalia az o
vrat ayornlo az zentoknet
hog vter crosittenet Augst

- na mícoron ýtet ýntötte-
-volna arra / hog' mýnden-
-nemú e velagí dílqsegot
meg vtalna • baratít • es
5 zúleít meg vtalna • es
mýndqnhá q zúeben meí-
-ben ígekqznec / Monda qne-
-kí zent Adorýan Ereggél
hugom • mert ammi ken-
10 -vallasonknak ídeýen elhý-
-lac tegqdet / hog' lassad am-
-mú halalonkat • Ez meg-
-monduan Natalía az q
vrat aýanla az zentqknec
15 hog' ýtet erqsítteneq Auag'

biztatnac Es e meymond
vorn el hozahoz menea
Amnat vtrinna mitoron
zent adoryan hollotta vo
na az 9 ken vallasoknac
napiat el igne es avon
dehot ida az grigknet
es az jentoket kiki 9 vele
valonac kezessenyon hoga
es vngm magor el mene
hozahoz natalliat el ho
ma Mikeppen 9 neki
bitzerent fogatta vala
hog 9 ken vallasoknac
ideven oth lenne. No

- bíztatnac / Es e megmond-
-van elhazahoz mene 𐌚
Annac vtanna mícoron
zent Adorġan hallotta vol-
5 -na az ȝ ken vallasoknac
naġat / el íque • es aġan-
-dekot ada az ȝrízȝknec •
es az zentȝket kík ȝ vele
valanac kezessegȝn haġa
10 es vȝȝm maga elmene
hazahoz natalíat el hȳ-
-nía Míkeppen ȝ nekí
hít zerent fogatta vala
hoġ ȝ kenvallasoknac
15 ídeġen oth lenne / No

micoron mumar þaga
menneclate vettur e
und þa þottan elstirnes
ne talianar meg þene
mondian aldorþam elst
aðnir es mi þoi 19 þog
es slattia hallottavolna
Nem þu e mondian de
þu þiditotta volna vett
þu a þogþagbol Ne agga
þen gneþam aþ þogþ
þu a þogþagbol þizabadi
þu es a þentoktol elstiaþ
þu Micoron es monda
þu þu e þermok æon

- mícoron ímmar haza
 menne / Lata útet ég ze-
 -meí / kí legottan elfuta • es
 natalíanac meg ízene
- 5 monduan / Adorýan elza-
 -badult / es ím hol íq / hoğ
 ezt Natalía hallotta volna
 Nem híue monduan / De
 kí zabadította volna útet
- 10 kí a fogsagbol / Ne ágga
 isten ennekqm azt / hoğh
 q a fogsagbol kizabadul-
 -fon • es a zentqktql elzakağ
 -fon / Mícoron ezt monda-
- 15 -na • Íque ég germqk azon

34
haztol valo ki monda ne
ki Bizon m hol is vrom
elbolittat ilatalin azth
aleyttat hogz a marturomsag
tol valo feltoben futot volna
d Iagn keseruen sira. Es
miroron lottat volna vter
felkelc hammar. es 9 elotte
az aytoot de zarlat es monda
Estonogzer en tolem alkhi
istentol el esoth es ne tor
tenner nekorn Zolm 9 Zo
ianial. Kinel 9 vrot meg
tagottat Ermer. Vtanna
tehente 9 vvara mondua
Ou istentelen hanalyas

- haztol valo / Kí monda ne-
-kí / Bízorí ím hol íq vram
elbolattac / Natalía azth
aleýtta / hog a martíromsag-
5 -tol valo felteben futotvolna
el / Ígön keseruen síra • Es
mícoron latta volna útet
felkele hamar • es q elötte
az aýtoot be zarla • es monda
10 Eltauozzec en tölem akkí
ístentöl el esöth • es ne tör-
-teníec neköm zolní q za-
-fauul / kiuel q vrat meg-
-tagatta • Ennec vtanna
15 tekente q vrara • mondua
O te ístentelen ífauulýas

272
555
Ki kezerid tegydet meg
fogm ammit elnem tekel
hecs ki valasztm el tegydet
az zentotol. Augy ki hitet
d tegydet. Hoz ki ternel a
bekesegner gulekgetibol
Mond meg ennekym tize
futtal el miner elotte a via
dal lenne es miner elotte
a kientz latynad Mikseppen
sebesytettelmeg. Hoz meg
a tril el sem zalasztot Im
en Lodasdom vala ha is
tentelen nembol es egonoz
nemzetbelol valaki isennet
adatneer O ennekym. Bodog.

- Kí kezerít <te>¹ tegödet meg-
fogní ammit el nem tekel-
-hecz / kí valazta el tegödet
az zentöctöl / Auağ ki híttete
5 el tegödet / hog kí ternel a
bekeseegnec güleközetiböl
Mondmeg enneköm míre
futtal el minec elötte a vía-
-dal lenne • es mínece elötte
10 a kenth lathnad / Mikeppen
sebeseýtettelmeg / hog meeg
a ííil el sem zalaztatot ím
en lodalcodom vala ha is-
-tentelen nemböl • es egonoz
15 nemzetbelöl valakí ístennec
adatneec O enneköm bodog-

¹ A szövegi te-t a scriptor rubrummal h-ra írta át.

talannac · es nannalafnar
 Mit teger. En verhoitem e
 gonoz nembel. hōr Nem lon
 engedven nekōm hōg' eg'
 horauflan valo ideben
 huiattatnam martir fele
 segener. de munt monda
 tom hite segot felesegener
 Eg' heuesse lon nekōm v
 ynlagom. de fme m mōar
 holtig valo keferu segom
 es egen segom vagon Et
 kalgatvōm zent Adorvōm
 yon grul valo. Lodatroc
 vōm es nomos sepleas
 itv ozzoinallatnar a bōe

- talannac • es náuaľasnac
Mít tegēc / Kí zerköztem e
gonoz nembelíhöz / Nem lön
engedven neköm hoğ en¹ eg
- 5 horaíglan valo ídeben
híuattatnam • martír fele-
-segenec / de íncab monda-
-tom hite zegöt felesegenec
Eg keuesse lön neköm ví-
- 10 -gasagom / de íme ímmar
holtíg valo keserúsegom
es zegensegom vağon Ezt
halgatvan zent Adorýan
ígön orúl vala / Łodalcod-
- 15 -van ez nömös zepsegös
ífýv azzońfallatnac o beze-

---

¹ Az en a scriptor jelölt lapszéli betoldása.

den .kic vgt vala baras
sagra annar elotte Lak
tizen negi boual. Honan
tudna e keppen Zobni m
Orgmest Balgatta vala o
Bezede / meret ebbelol ger
iedetys sezon vala a mare
tixomfagra. de micron
latna vter hog igon keser
gene monda o neki Nis
meg nehom azonon
natalia az aytot. Meret
nem a marotixomfag elot
fultom el ammint te alep
tod. de hog tegodet ammi
keppen fogadom elyalac

- den / Kít vótvala haras-
 -sagra¹ annac elötte Lak
 tizen neg houal / hōnan
 tudna e keppen zolni 𐌹𐌹𐌹
- 5 Qrōmest halgattā vala q
 bezedet / mert ebbelq̄l ger-
 -sedetqs lezōn vala a mar-
 -tīromsagra / de mīcoron
 latna v̄tet hoq̄ īq̄on keser-
- 10 -gene / monda q̄ neki Nisd-
 -meg nekqm azzoñom
 natalia az aytot / Mert
 nem a martīromsag elq̄l²
 futtam el / ammint te alef-
- 15 -tod / de hoq̄ tegōdet ammi-
 -keppen fogadam elh̄yalac

---

¹ Az első r betűt későbbi kéz írta át z-re.

² A scriptor itt t-t javított l-re.

511
Natalia megsem hizen
vala 9 neki monduan
lassator miképpen Lolo
gath engemet e hitc igot
Miképpen hazudoz am
mas Judas fustel te na
valyas en tolem, meret
en magamat mayd meg
olom, hog meg elegogye
immare. No mitoron de
neek natalia neki megfi
nitni az gytoot Mondol
Gyes nisd meg, mert el
megor, es toruabba engo
met nem lat, es annar
vtoanna sirz, hog engemet

- Natalia meg sem hízen-
-vala q neki / monduan /
Lassatoc msképpen lalo-
-gath engomet e híte zegot
- 5 Mikeppen hazudoz am-
-mas İudas ffussel te ría-
-valýas en tolem / mert
en magamat maýd meg
qlom / hog meg elegoggel
- 10 İmmar Nò mícoron kes-
-neek natalía nekí megh-
nitní az aýtoot / Monda /
Sýes nisdmeg / mert el
megoc • es touabba engo-
- 15 -met nem lacz / es annac
vtanna sírz / hog engomet

546
en vegeſctymmet elotte
nem loittel Mert o Zen
tohet hattom kezeſül
en extem. Mert ha o ſolgar
kezeſven engymet megne
lelendnet. az o kennekhat
es az enemeth egetyembe
kezdic Zennedni Ez hatvan
Natalia Megmita. es ejmas
eloth leſenener o foldre
Annac Vtanna o tymloſ
den egetyembe menener.
Holot Natalia keth naper
o Zentykner v ſeboket
nomos gold val kenegethua
la Annac Vtanna o Zentyk

- en vegezetomnek elötte
nem lattal / Mert a zen-
-töket hattam kezesül
en ertem • Azert ha a zolgac
5 keresven engomet megne
lelendnec / az o kenőokat /
es az enemeth egetombe
kezdic zenvedni Ezt halvan
Natalia Megnita • es egmas
10 eloth le esenenec a foldre
Annac vtanna a tomlocz-
-ben egetombe menenec /
holot Natalia heth napeg
a zentoknec v seboket
15 nomos golval kenegetfua-
-la Annac vtanna a zerzot

napen a L. V. utet elen
 de hōzātū. Kic mīcoron s
 kēnnat mēttā nēnī iāi
 hōtānāt vītētēt vālē
 mīnt a bārmōt. Kic v
 adōrymī. Kēzēt hātā mēgē
 kōt ven kguetivālā Ennēt
 vōmna zēt adōrymī ē
 kēzīm vītētēt a L. V. utet elen
 de No mīcoron vītētēt
 Nōtālīā ē kēppen hōvālē
 a nēkī lāssād en zētēt vōm
 hōg mēgē rēttē mīcoron
 a kēnt lātōd mēt kēuē
 ammt māt zēvēr, de
 lēzōn nāg vīgōsīg tēnē.

- napra a Lazar v̇tet eleí-
 -be hozata / K̇íc ṁícoron a
 kennac ṁíatta nem íar-
 -hatnanac · v̇itetnec vala
- 5 ṁínt a barmoc / K̇íc zent
 Adoṙyan kezeíft hata mege
 k̇otven k̇oetí vala / Ennec
 vtanna zent Adoṙyan ez-
 -terún v̇itetec a Lazar eleí-
- 10 -be / No ṁícoron vitetnec
 Natalía e keppen zolvala
 ̇ nekí / lassad en zerė̇ vram
 hȯ megne retterí ṁícoron
 a kent latod / mert keues
- 15 ammít mast zenvecz / de a
 leżon¹ nȧ v̇ígasag tenek̇od

---

¹ Az ̇-t e-ből javította a scriptor.

561
hog' legottan az sent angla
lokital kezdez grendengd
No miron sent ador
ian nem akarna aldoz
m Nag' nehes vereget
senvede. Ez lat van Natn
lia nau' grommel elfuta
az sentokhez kik a tomlor
den valanac' monduon
Im az en vram elkezdote
a martiromsigot. Kik m
coron a Lazar intene hog'
az o istenit ne karomlan
es o monda. Ha en gottretom
miret azokat kik nem
istengc karomlom' mikép

- hoág legottan az zent anga-
-lokcal kezdez orvendenod
No mícoron zent Ador-
-ían nem akarna aldoz-
5 -ní Naág nehez veresegot
zenvede • Ezt latvan Nata-
-lia naág orommel elfuta
az zentokhez kík a tomlocz-
ben valanac / monduan
10 Ím az en vram elkezdotte
a martíromsagot / Kít mí-
-coron a Lazar íntene / hoág
az o ístenít ne karomlana •
es o monda / ha en góttretom
15 mert azokat kíc nem
ístenoc karomlom / mikep-

pen te gottretol ionuendore
 ki a3 igras istent megharom
 lod. Monda neki a Lazar
 Ez igras tegodet a Lalardoc
 tamttottmar zent adarom
 ez ellen monda Mire mon
 dod vket Lalardokmar ha
 az grot eletner vtoron tamt
 nar. Ez halvom megentz
 elfuta natalia es az a ve
 nar feleletit az zentok nec
 nag' orommel meymodo
 En nec vanna a Lazar
 nag' eras emborokkel
 vket es meg yon vezette
 Touabba natalia mind

- pen te ǵottretǵl ǵuendǵre
kí az ǵgaz ǵstent megkarom-
-lod • Monda nekí a Łazar
Ez ǵgekre tegǵdet a Łalardoc
5 tanǵttottanac / zent Adorǵan
ez ellen monda Míre mon-
-dod úket Łalardoknac ha
az ǵrǵc eletnec vtara tanǵt-
-nac • Ez halvan megenth
10 elfuta natalía • es az ǵ vra-
-nac feleletǵt az zentǵknec
naǵ ǵrǵmmel megmōda
Ennec vtanna a Łazar
naǵ erǵs embǵrǵkkel
15 útet esmeg ǵǵǵon verethe
Touabba natalía mind

56
a kienokat a keredesoket
es vranat feleletit a zent
martinomoknac kic a
tymlosbe valamac legot
tam meg ielontu ala No
anneru veter utt hog a
beli ki igvala immox
Annac vtorina meg va
sazot vtet es a tob zentoc
kel a tymlosbe vetteter
Vala zent oldorvay genge
isrv es igon zep odvazn
huzon nalc eztehdos No
falia tehent ven g vrac
hakra feken g noy ken
nac es tnglosnac imatto

- a kenokat a kerdesoket
 es vranac feleletit a zent
 martíromoknac kíc a
 tomlóczbe valanac legot-
- 5 -tan meg ielontíuala • No
 annera vérec ýtet / hog a
 beli ki ío vala ímmar /
 Annac vtanna meg va-
 -sazac ýtet • es a toíb zentóc-
- 10 -kel a tomlóczbe vettetec
 Vala zent Adorýan géngé
 ífýv • es ígön zep abrazu
 huzon íolcz eztendós / Na-
 -talia • tekentven o vrat
- 15 hatra fekven a naíg ken-
 -nac • es taglasnac míatta

feve ala teve o heſeth. es
 monda Bodog vug te en
 ſerelmeſ vami te melto
 laol a ſentor hagebe ſam
 laltentnoo Bodog vug te
 ſammon velaga hog te ſen
 vedel. Merre hi te erted ſen
 vede creggel en edoſom creg
 gel. Luſſid amnar diu oſeger
 hi nec ſerelmeicert e hent
 ſen vetted Meghilla a La
 tar. hog ſoh a ſomallator
 ſolgalnamar a ſentokner
 a tomlgebe. Parantola
 hog tonabbon Be ne Bolat

- feýe ala teve ƣ kezeth • es
monda / **Bodog** vaǵ te en
zerelmes vram / kí melto
lƣql a zentƣc kƣzıbe zam-
- 5 -laltatnod / **Bodog** vaǵ te en
zƣmqm velaga / hoǵ te zen-
-vedel / **Azert** kí te erted zen-
-vede / ereǵǵel en edƣsqm ereǵ
-gel / lassad annac díLƣseget
- 10 kýnec zerelmeıert e kent
zenvetted • **Meg** halla a La-
-zar / hoǵ sok azzońıfallatoc
zolgalnanac az zentƣknec
a tƣmlƣczbe / **Paran**Lola
- 15 hoǵ touabba be ne bolat-

noði vket Megþalla eftir
natalia hog' azzon nepet
oda nembo Latuanac, ei
iethere grant. es fethyr
rughaban oltozer. vgr
idyal vala a zentofiner
a tymlozbe, egeb azzomal
latockales eft thetetualor
io pelda adafanac mietta
Ennet vlamna keze a3 o
vrat, hog' mitoron a3 greg
dilossegbe, lenne, ymadna
a exotte, hog' v iſten vte
e. Velagon megr grifne zep
plotelenſeyden, es harmar

- nak úket / Meghalla ezth
natalia / hog azzon nepet
oda nem bolatnanac / el
vethete hayat • es ferfiyv
5 ruhaban oltozec / vg<hog>¹
zolgal vala a zentoknec
a tomloczbe • egeb azzonial-
-latockales ezt thetetfuala
io pelda adasanac miatta
10 Ennec vtanna kere az o
vrat / hog miconon az oroc
dilosegbe lenne / ymadna
o erotte / hog vr isten ytet
e velagon meg orizne zep-
15 -plotelensegben • es hamar

¹Valószínűleg a scriptor törlése. A megsemmisítő vonal rubrumos.

üt es vlagdol ki venne
 Ege halvan a Lason, hog
 az azsomallator ekeppen
 totter volna, hozator ily va
 sath, kim mundomikne la
 bant elvoretne. es ekeppen
 vk meghalnamar. Melva
 la bent natalia hog az
 9 vran egebelne kethia
 latvan megrettenne. de
 kere a dolgosokat kik et
 jersikvala, hog az 9 vran
 kezdenet el No mitoron
 immar 9 neki labant el
 metuttek volna es hozoit

- 5   útet ez velagbol kí venne
      Ezt halvan a Lazar / hog
      az azzońfallatoc ekeppen
      töttec volna / hozata úlo va-
 5   -sath / kíń mĩndoniknec la-
      -bait eltoretne • es¹ e keppen
      ők meghalnanac ffeleva-
      -la zent natalia hog az
      o vra egebeknec keńńa
 10   latvan meg rettenne / De
      kere a dolgosocat kik ezt
      zerzıkvala / hog az o vran
      kezdenec el • No mĩcoron
      ımmar o nekı labast el-
 15   metúttekvolna • es zaraft

---

¹ Nem lehet megállapítani, hogy az *e* feletti vonás a scriptortól származik-e.

el tórtek volna. Kere vót
nortalica. hog' az o keztes
albmna metbm. Mivel
az o sent tarsolyagja. az
hik többet zenvettek való
egenlo lenne Ez megleven
sent d. dorum elbolato o
lclket. v. istenyg. es a tob
dentge. in kveken az ilgre
tortak való laborat. es ek
keppen mind v. istenyg
menener annac. v. v. v.
porom. lola o labor. hog'
testeket mindmeg egyetne
Natalia addig o v. v.

- el tɔrtek volna / Kere ʋtet
natalia / hoǵ az ɔ kezethes
elhanna methni / Miucl
az ɔ zent tarsasagíhoz
- 5 kik tɔbbet zenvettekvala
eǵenlɔ lenne Ez megleven
zent Adorʃan elbolata ɔ
lelket vr ístenhoz / es a tɔb
zentɔc ʋn kʃeken az ʋlɔre
- 10 tartakvala labocat • es ek-
-keppen mınd vr ístenhoz
menenec / Annac vtanna
Paranlola a Lazar / hoǵ
testɔket mındmeg egetnec
- 15 Natalia addíg ɔ vranac

heiet hebelede cleyte No
 mitoron minne an sen
 tohneet testor a tunde vet
 tetneet ah van natalus
 v nommagat a tunde vet
 tetri de hertelenseggel nag
 hox maty eseeh. Hi a tunde
 el oita. es a. zent testoket
 vandra nekil meghayra
 a kerezttenor exrol fama
 Loty tuxtonar. es a. zent
 testoket constantinapol' de
 viueek mylen ana zent
 cyba' nar dekeseg lenne hog
 a. vrom es megh tizosseggel
 megh hox nar. Es zentor sen

kezet kebelebe elrejte • No
mícoron ímmar az zen-
-tőkneç testöç a tüzbe vet-
tetnenec / akara natalíaes

5 únömmagat a tüzbe vet-
-tetni / De hertelenseggel nağ
harmath eseeç / ki a tüzet
el olta • es az zent testöket
bantas nekil meghağa

10 A kereztténöç erroł tana-
-Loth tartanac • es az zent
testöket constantínapoľba
víueek máglen ańa zent
eğhaznac bekeseg lenne / hoğ

15 az vtan esmeg tíztösseggel
megh hoznac / Ez zentöç zen-

vedener magetivom jagot
vront iefus nac vletese
vltan h. heam haxom 3a;
etendobe No azeit Nata
lia munda haxan es
et addor amnat fel kezet
magetivac megtracn Mel
kezet a eletmet vngatila
lara mundoncoron fittosseg
gel ferehez tezen vala en
ner vltanna lata ed fo
fittotaxto aucto ado 3edo
hog Natalia ygon 3ep
ygon kaidag es ygon
nomas volna a Lazar
nac akarattabol fittos

- vedenec martífromsagot
vront íesusnac ziletese
vtan huz hean harom zaz
eztentqbe No azert Nata-
5 -lia marada hazaban • es
zent Adorýannac fel kezeet
maganac megtarta / Mel
kezeth q eletíneç vígaztala-
-sara mındqncoron tíztqsseg-
10 -gel feýehez¹ tezen vala En-
-nec vtanna lata eg fı
tızt tarto / auag ado zedq
hog Natalía igon zep
ıgon kazdag² • es ıgon
15 nqmqs volna / A Lazar-
-nac akarattabol tíztqs-

---

¹ A h a scriptortól javított betű.

² A z-t a scriptor javította.

115
legbek azomallatokat kilde
o hozza, hog' ha hazossagra
amratos volna, kikeret na
talia felele, ki ierhetne ne
hogm azt, hog' en uen em
borhez bir nam, demaga
keroc haxom napi idos
hog' magamat hozza ze
rezhessem. Ezet mongor
vala azet hog' el zalat
hatna Anna utanna
ymada v' istent hog' v' tet
tiztam megtartamnia. Ez
megleven legottam el al
vek. Ime hog' el aluth va
na, eg' a mortuomoc
Kozzul neki meg ielmer

- segbeli azzoífallatokát kúlde
 0 hozza / **ho**g ha hazassagra
 acaratos volna / kíknec na-
 -talia felele / kí íerhetne ne-
 5 -kqm azt / **ho**g en ífen em-
 -bqrhez bírnam / Demaga
 kerqc harom napí ídõth
 hog magamat hozza ze-
 -rezhessem • **Ezt** monga
 10 vala azert hog el zalat-
 -hatna • **Annac** vtanna
 ýmada vr ístent hog ýtet
 tíztan megtartanaia • **Ez**
 megleven legottan el al-
 15 -vek • **Íme** hog el aluth vol-
 -na • **e**g a martíromoc
 kqzzúl nekí meg íelõnec

es v̄tet naq̄ edoſſ'eggel meq̄
vigoſtalia / paromē olom
a neki / hoḡ a heſre men
ne ſolot a martiromok
nar . es aſ v̄anac teſtge
volna No mitoron ſeſſe
henti volna . Deuc Loka
ient adoryannar kezet
es naq̄ ſoc kereztenghel
hayora zalla hoḡ et meq̄
hallottu volna a ſo lizttaro
ſor vitezokhel hayon v̄ket
lizm kezde . De maga ellenge
valo ſel tamada / hi 9 ben
nge ſokacath elſilezt ven
kezerite v̄ket meq̄termi
No mitoron immore eſſel

- es útet nağ edösseggel meg-
vígaztala / Paranolvan
q nekí / hog a helre men-
-ne holot a martíromok-
- 5 -nac • es az vranac testq-
-volna • No mícoron felser-
-kenthvolna / Veuc Lak
zent Adorýannac kezeth /
es nağ soc kereztenqckel
- 10 haýora zalla / hog ezt meg-
hallotta volna a fq tízt tarto
soc vítezqkkel haýon úket
úzni kezde / Demaga ellenq-
-valo zel tamada / kí q ben-
- 15 -nq sokacath elsfesztven
kezerite úket megterní /
No mícoron ímmar effel

volgia Potiobeli ordog
 nehic megiesoner eyn
 havon wido embornec ke
 pedon settet vey wuf a
 havon en von er es
 kichei mair a
 da a nehic dom a
 es dom menter illomen
 na a a mediabol iougn
 es Constanap a a mair
 Monda nehic Eltenettetor
 de Bal sele touzator ha 10
 belre akartor meini Ert
 mongivala azeret hog
 a tengorre meiniener es
 vhet elvettuc es aor

- volna / Pokolbeli őrđőg
nekic meg íelőnec egh
haŷon íaro embőrnec ke-
-peben / tettetven hođ a
5 haŷoban volna • es azokat
kiccel natalia vala • Mon-
-da ő nekic • honnan íőtek
es hova mentőc / Monda
-nac Nícomediabol íőőőnc
10 es Constaníapolba megőnc
Monda nekic Elteuettetőc
de balfele tarlatoc ha ío
helre akartoc menni Ezt
mőgavala azert / hođ
15 a tengőrrre mennenec • es
űket elveztene • es hođ meg-

543
halnanae Ez halvann mi
toron o vitorlariort meg
fordittanac legottan meg
ielonec zent Adorjorn o
nekie eg kis havoba ul
ven es monda nekie hog
azonkeppen mennene
minth elozer Meg ielont
ven hog akki elozor zolt
volna grdog volt volna
Ez megmonduan o havo
elot megen vala es vutath
mutath mutath vala gne
kie Natalia lattvan hog
zent Adorjorn elottor menne

- halnanac Ez halvan mí-
coron q vitorlaíocat meg-
-fordíttanac / Legottan meg-
-ielőnec zent Adorýan q-
5 -nekíc ég kís haýoba úl-
-ven • es monda nekíc hog
azonkeppen mennenec
mínth előzer Meg ielőnt-
-ven hog akkí előzör zolt-
10 -volna qrdog volt volna
Ez megmonduan a haýo
előt megen vala / es vtath
<mutat> mutath vala q ne-
-kíc Natalía lathvan hog
15 zent Adorýan előtqoc¹ menne

---

¹ Az első q-t e-ből javította a scriptor.

ȳgg̃n naȳȳ ȳrommel̃ beteler
 Es e kēppen minet clotte
 meg̃ vllamodnec conston
 timopol̃ba iutornat. No
 mitoron oth̃ natalia o ȳaz
 ba ment volñaz. Bolot zent
 adoryanñac tēste. es o tȳb
 moctrom̃ob̃ñar. Es zent
 adoryanñar kēzet o tēste
 ȳoz tȳtte volñar. o Im̃ad̃s̃on
 ȳa vtan el alvek. es meg̃
 iel̃gñec o neki zent̃h̃ odor
 ian. neki k̃oz̃on ven p̃on
 ram̃. Lolo ȳog̃ o vele oz
 ȳroȳ bek̃es̃ȳbe menne.
 Aññar vtanñar mitoron

- ígõn nağ qõmmel be telec
Es e keppen mínec elõtte
megvillamodnec constan-
-tínapolba íutanac / No
- 5 mícoron oth natalía a haz-
-ba mentvolna / holot zent
Adorýannac teste • es a tqb
martíromoknac / Es zent
Adorýannac kezet q teste-
- 10 -hoz tqtte volna / q Imadsa-
-ga vtan el alvek • es meg-
íelõnec q nekí zenth ador-
-ían / neki qõznven pa-
-ranLola hog q vele az
- 15 qõc bekesegebe menne 𐌆𐌆𐌆
Annac vtanna mícoron

575
almabol felsékent volna.
es aasmath megidontyt
te volna azoknac kit ogy
volanac. bolut vgn o
toloc. es lalliet legottan el
bolatho. kit azzent an
gulos nag' vigasaggal
menoragdan viner. leg
ottan vneek a kereztengc
9 testet. es tevek azzent
mactromoknac testchez
armendnac lleucbe kezd
at sent elch confessor
Ent eck ki ez nac eleti
velagot vjonnan valo
mestorfeuel megz lala

- almabol felsekentvolna /
 es aalmath megh felontot-
 -te volna azoknac kic oth
 valanac / bqlut von q
- 5 tqloc • es lelket legottan el-
 bolatha / Kít az zent an-
 -galoc nađ vigasaggal
 meńorzagban vı́nec / leg-
 -ottan veueek a kereztenq
- 10 q testet • es tevek az zent
 martı́romoknac testqchez
Amen Vrnac Neuebe kezde-
tıc Zent Elek Confessor
SEnt elek / Kí ez nac eletı́
- 15 velagot vı́onnan valo
 mestorsegeuel megh lala

es embori nemzetnet ellen
 seget meg gőze Vala no
 mog nemiből romosig
 Ba euffemmos nar fia
 ki vala Lazar vdiar
 bo cilo ki vdiar iar vala
 harom egor zolgo hir a
 mind nas quel gvedgnet va
 la es oltoznet vala romo
 caba En nec folotte euffe
 mmos vala igon irgal
 mas. Vy Bog? Naponked
 Zegengket aruakot, o;
 vegyket es Zaramdokok
 nar harom aztalt ad vala

- es emborí nemzetnec ellen-
-seget meg gőze • Vala nõ-
-mõs nembelõl romasag-
-ba euffemíanosnac fía
- 5 kí vala Lazar vduara-
-ba elsõ / kí vtan farvala
harom ezor zolga / kíc mînd¹ ara-
-rías qvel qvedqznecva-
la² • es qltqznecvala camv-
- 10 -caba • Ennec fqlõtte euffe-
-míanos vala ígõn írgal-
-mas / Vghog / Naponked
zegeñqket / aruakat / qz-
-vegqket / es zarandokok-
- 15 -nac harom aztalt advala

---

¹ A *mînd* a scriptor jelölt lapszéli betoldása.

² A szó előtt szennyes a papír.

577
Ruk nec tiztoſſeggeſal
vala. Es ennet vtaſſa
q kulenc horan etelt ve
ſendvga ſerzetos nepek
kel iſtem ſeſel mel. hi nec
ſeleſege diglaes aſſon es es
ſerrel iamborſaggaſal d va
la Micoron q nehir mag
ſattor nem volna ſmad
Lagortial herenec va iſten
tol eg ſyat. es attolſogma
elenec naq tiztoſſaggaſal
No micoron mmor a ger
mor eſos voſna. adac vter
tornuſaggaſal a mac vtaſſa
micoron a tornuſaggaſal

- Kíknec tiztósseggel zolgal-
-vala • Es ennec vtanna
q kílenc horan etelt ve-
-zenvala zerzetős nepek-
5 -kel ístení felelmel / kýnec
felesege Aglaes azzon es ez
zerrel íamborsaggal el va-
-la / Mícoron q nekíc mag-
-zattóc nem volna • Imad-
10 -Lagockal íerenec vr ísten-
-töl ég fýat • es attolfogwa
elenec nág tiztasaggal 𐌆
No mícoron ímmar a ger-
-móc ezős volna • adac ýtet
15 tanusagra • Annac vtanna¹
mícoron a tanusagban

---

¹ A szó felett kiolvashatatlan írásnyom van.

tudomorianac matten
 verayozner .es emborse
 gge ext volna . Dalaztanac
 neki Lazar vdiarabol eg
 zizet .es neki odac felesegul
 Annac vtanna mitoron
 a rugodalomnac ideye el
 igt volna Bemene oz Bent
 ifiw oz 9 matiskianal ag
 ias hazaba holoe kezde vta
 tomitham istem felemre .es
 zizeegner toctasova Mel tu
 nisagnac vtanna orom
 gürüyet .es vitez guener
 Lattyot Kuel quedozicva
 la neki oda toctam / mand

- tudomañanac mîatta
veragoznec • es emborser-
-gõt ertvolna / Valaztanac
nekî Lazar vduarabol eg̃
5 zîzet • es nekî adac felesegûl
Annac vtanna mîcoron /
a ñugodalomnac îdeye el
-îgõtvolna • Bemene az zent
îffîw az q mathkafával ag-
10 -îas hazaba / holot kezde ṽtet
tanithanî îsteni felemre • es
zîzesegnec tartasara / Mel̃ ta-
-nusagnac vtanna arañ
gûrûyet • es vîtezî quenec
15 Latt̃yat / kîuel quedozîcva-
-la nekî ada tartani / mond-

22
vorn ved hazzad ezket. es
tarL nalad ammig vr
istennec kellemetos des hazzet
tunc vr isten leyn. annac
vtanna venen 9 iozagaba
es a tengorre mene. es tit
hon. de zalla ey haryoban
Mel hayon vtet veter lao
diariba. es onnam elmene
edissa neuu vaxosba sicia
orlongban. hol vala mi
vront iesus cristus nar ke
pe. hi nem embori kez mi
ott vala alhot van gollu
zezeven. No micoron oda
iutott volna mind valanne

- van / Ved hozzad ezöket / es
tarulalad ammíg vr
ístennek kellemetös • es közöt-
-tönc vr ísten legön • Annac
- 5 vtanna veuen ö íozagaba
es a tengörre mene • es tit-
-kon be zalla ég hájiban
Mel hájon ütöt vetec lao-
dicíaba • es onnan elmene
- 10 edissa neuú varosba siría
orzagban / hol vala mú
Vronc íesus crístusnac ke-
-pe / kí nem embörí kez mí-
-ath vala alkotvan gölba
- 15 zerezven / No mícóron oda
íutoth volna / mínd valamít

vcle hozoth vala zegenoh
 ner otm. es hit vorn ruha
 barn oltogven a tob zegenoh
 kel egyptimide ozzononc ma
 rianac eghaza elot hezde
 ulm / holot alammis na val
 el vala. es o b b a m tob b e t h
 megnem tart vala. banem
 Lak kine q zegendon mag
 ernc. es a tob b e t a tob zage
 noh ner otm vala. demaga
 o z o attva miron mag
 es mate vala hog o z o fia
 elment / o rayta nag sraft
 ton. es zolgakac mindon
 fele bolata. hog o z o fiat

- vele hozoth vala zegeríqk-
-nec ozta • es hítván ruha-
-ban őltozven a tőb zegeríqk-
-kel egetőmbe azzoríonc ma-
5 -ríanac eghaza előt kezde
úlní / holot alamisnaval
el vala • es abban tőbbeth
megnem tartvala • hanem
lak kíuel ő zegendőn meg-
10 -erne • es a tőbbít a tőb zege-
-nők nec oztýavala / Demaga
az ő attýa mícoron megh-
esmerete volna hog az ő fía
elment¹ • ő raýta nag sírast
15 tőn • es zolgakat mındőn
fele boLata / hog az ő fíat

---

¹ Talán o-ból javított a scriptor az e-t.

981
241
megheresner nag' Zorgal
matossaggal. es zeretettel
kik kossul nekuc iouener
ediss' a bor. hog' latta val na
zent elek az Zolgarath
vket meg' es m'ere. de vter
az Zolgar semmikeppen
megnem es m'ere. es oth
a to' Zenghikel egyetm
ben Zolgar nek' alammis
nat adamas. Mel' alammis
nat von istenner v'lo
hala adassal. monduan.
halat adoc teneh'od en
vram isen. mert Zolga
vmtol alammisnat vetetjel

- megkeresnec nağ zorgal-
matossaggal • es zeretettel
kík kőzzúl nekíc íquenec
edíssaba / hoğ latta volna
5 zent elek az zolgacath
üket meg esmere / De ýtet
az zolgac semmíkeppen
megnem esmereec • es oth
a tőb zegeríqkkel eęetqm-
10 -ben zolgai nekí alamís-
-nat adanac / Meł alamis-
-nat vőn ístennec valo
hala adassal / monduan /
halat adoc tenekőd en
15 vram ísten / mert zolga-
-ýmtol alamísnat vetethel

en velcm Annac vtanna
 megferener oz 3dgac. es
 megmondac o altanac
 hog' sohol megnem lester
 vana vtet Touadba oz
 o aña fianac elmene
 fener vtanna o agas ha
 3nac nat pagimentoma
 ra sakot teritte. Holot nat
 ohoytassal. es sirassal valo
 iaygntafokat tezenvala.
 monduan. Itz siratom
 oz en fiarnat mind ad
 diglom mig vtet megle.
 lomi es meglatom. oz o

- en velem / Annac vtanna
megterenec az zolgac • es
megmondac q att'fanac
hoğ sohol megnem leltec-
5 -volna ýtet • Touabba az
q ańńa f'fanac elmene-
-senec vtanna q ağas ha-
-za<ba>nac pağımentoma-
-ra sakot terítte / holot nağ
10 ohaýtassal • es s'írással valo
íaýgatasokat tezenvala •
monduan / Ith siratom
az en f'famat m'índ ad-
-díglan m'íg ýtet megle-
15 -lqm • es meglatom / Az q

582
iegyse kediglen vymond
vala 9 naparat En
addiglan mygh az en
edessegos vram felol
hirt nem hallok mkep
pen a gerlice cgedul ve
letor meymarador es
(velator lakozom No m
coron sent elec a folul
meymondot helen az
Azononc sz marianac
eyhaza cloth tizenheth
eztendeiglen lacozot vol
na vr istennec zolgalat
uiba Azononc marianac

- íégőse kedíglén vőmond-
-vala ő napanac En
addíglán mígh az en
edessegős vram felől
- 5 hírt nem halloc míkep-
-pen a gerlíce égedúl ve-
-letőc megmaradoc • es
veletők lakozom / No mí-
-coron zent elec a fölúl
- 10 megmondot helen / Az az /
Azzońonc zíz maríanac
éghaza előth tízenheth
eztendeíglén lacozotvol-
na vr ístennec zolgalat-
- 15 -íaba / Azzońonc maríanac

kepe ki oth vala az egha
 Monda az eghaz grizg
 nec. Hozd az eghazba isten
 nec emboret mert mel
 to mehorzagra es istener
 zent lekke hugozic 9 rax.
 Jme az 9 vmadfaga fel
 megen vz istenner eleibe
 trikeppen a tomyennec
 9 fusz. Murozon az eghaz
 grizg nem tudna. Eirg/
 mondoma. Monda es meg
 9 neki. Akki az eghazhoz
 lato vala ottan ki mene
 es vtet az eghazba be ho
 za nagf tiztoffegyel. No

- kepe kí oth vala az égha-
Monda az éghaz qrízq-
-nec / hozd az éghazba ísten-
-nec embqret / mert mel-
5 -to meñorzagra • es ístēnec
zent lelke nūgozíc q raŷta
İme az q ŷmadsaga fel-
-megen vr ístennec eleibe
mikeppen a tōmŷennec
10 q fústj / Mícoron az éghaz
qrízq nem tudna / kirql
mondana / Monda esmeg
q nekí / Akkí az éghazhoz
lato vala ottan kí mene
15 es ŷtet az éghazba be ho-
-za nağ tíztōsseggel • No

585
hog e dolgot mindon ember
megtutte volna es mind
tízolnet vter nem okara
hog e velagon tizolternek
annac okart es meg elme
ne laodiciaba holot be zalla
cig haroda es mucoron aar
na men m torfiaba vi y
tenner okaratta zerevth
a haro zel mior vettetecku
romanal hog est lattorvol
na zent elet monda vn
nombenne zen atyam
hasarnal es meretlen loco

- Hog e dolgot mindon ember
 megtuttavolna¹ • es mind
 tiztolnec vtet / nem akara
 hog e velagon tiztoltetnek
- 5 Annac okaert esmeg elme-
 -ne laodiciaba / holot be zalla
 eg hayoba • es micoron acar-
 -na menni tarsiba / vr is-
 -tennec akaratt'a zerenth
- 10 a hayo zel m'at vettetecki
 romanal / hog ezt latta vol-
 -na zent elec / monda vn-
 -nombenne Az en atyam
 hazanal esmeretlen laco-

---

¹ A v betű fölött piszokfolt van.

Zom. es nem te'or egeber
 ner nehessegot Ez leven
 el indula. es azonk'arben
 tortenek hog' az o att'or
 Lazar vdiarabol ki igven
 na'f' sor Zolgar'kal me'g
 k'ar'ink'arven. es v'et k'o
 vet ven elol talalo. es o
 v'tan kezde kealtam. mod
 van. Istennet Zolgar'at
 kerlec tegydet. hog' fogag
 engomet Zegen' Sarando
 rot' hozadba. es elte'ssel en
 gomet az talodrol valo
 g'ulladek'ok'kal. es mo'ra
 dek'ok'kal. hog' az v'c isten

- zom • es nem tezoc egebec-
-nec neheseget Ez leven
el indula • es azonközben
tortenek / hog az o attya
5 Lazar vduarabol ki foven
nag soc zolgackal megh-
-kornikozven • es itet ko-
-vetven elol talala • es o
vtan kezde kealtani / mod
10 -van • Istennec zolgafa
kerlec tegedet / hog fogag
engomet zegeni zarando-
-cot hazadba • es eltessel en-
-gomet aztalodrol valo
15 hulladekokcal • es mara-
-dekokcal / hog az vr isten

legem melto ante Zorande
koddales iryau massagoth
tenm. Hogg' est hallottarval
na az o atta o fianac
berel meiere be hogni fogad
mies o neki kulton hazat
serestethie az o vytora eloth
hogg' vter gincortab latna
es neki volgalot serze es
vngon aratalaxol valo ethet
ad vala o neki de zentg
elck mmb gondal vala az
lelki etelre honnem a te
stire annac oiaert ymad
fagba foglalatos mila ho

- leġen melto atte zarande-
-koddales irġalmassagoth
tennġ / Hoġ ezt hallottavol-
-na az ȝ attġ / ȝ fianac
5 zerelmeġert be haġa fogad-
-nġ / es ȝ nekġ kŭlȝn hazat
zereztehe az ȝ aȡtoġa elȝth
hoġ ŷtet ġacortab latna
es nekġ zolġalȝt zerze • es
10 ŷnȝn aztalarȝl valo etket
ad vala ȝ nekġ / De zenth
elek ġncab gondol vala az
lelkġ etelre honnem a te-
-stġre / Annac okaert ŷmad-
15 -sagba foglalatos vala ko-

zomk ed testet bgytel vi.
 gāzassal megh 9ztgueri.
 tivallā annar fālgotte a
 hōzbeliek mīat nāg sōr
 nomorusāgot es bōzzusa
 got zēved valā Nekiktā
 mguetsegot. Nekiktā tū
 mōsādetā valō 9tōzest
 9 fēvēre gākorlōtōst. idē
 magm zent elek 9ōketā
 mīnd bekēsēggel zēved
 valā a3 9 ordemenet gā
 būlēfēvēt No mīcōxon
 mīmāx tizenhet estēndē
 iglē lakōgot volnōr attē
 nār hālamal esmēretlē

- ronked testeet bõytel / ví-
 -gazassal megh õztõuerí-
 -tí vala / Annac fõlõtte a
 hazbelfek mîat nağ soc
 5 nîomorusagot • es bozzusa-
 -got zenved vala / Nekîktõl
 mquetsegõt / Nekîktõl tal
 mosadeccal valo õtõzest
 õ feýere ġakorlatost / De-
 10 -maga zent elek ezõketh
 mînd bekeseġgel zenvedí-
 -vala az õ erdemenec õreg
 -bûleseýert / No mîcoron
 ímmar tízenhet¹ eztende-
 15 -íġlen lakozot volna attá-
 -nac hazanal esmeretlen

---

¹ A h betűt k-ból javította a scriptor.

586
Meg es mere istenec ma
laztvad hog' elhozcljetne
az a clebnet vegeretj. here
paprost. es tenthaat. es az
a detath mindon zeent meg
ira. Minet vtoamoz eg' va
sarnapon mise megleben
a sanctuariomdoz mehbelt
zogot igue. monduan. Jye
tor en hogzam mind kike
monka lottitot. es meg far
rattitot. es en meg tygot
lac titoket. hog' est hallog
tat volna. i yettykbe arret
mind a faldre le esenec.
No meg masodzor zogat

- Meg esmere ístennec ma-
-lazttýabol hog elközelgetne
az q eletínece vegezeti / Kere
papírost • es tenthaut • es az
5 q eletíth mindön zerent meg-
-íra • Mínece vtanna egva-
-sarnapon mise megleven
a sanctuariomba meribelöl
zozat íque / monduan / Íőye-
10 -töc en hozzam mind kik
mvnalcottatoc • es megfar-
-rattatoc • es en meg ívgot-
-lac títöket / hog ezt hallot-
-tac volna / íyettökbe arcel
15 mind a földre le esenec •
No megmasodzor zozat

igue monduan. Kereſſe
 tgh meſ iſtennet emibget
 hog vnaqyon romaſaget
 Kereſm kezder vtet legot
 tom de nem lelhetec ſemm
 keppen. Eſ meſ monda &
 zoſat Euſſemianos haſaba
 Kereſſetgh Euſſemianoſtgh
 erroſ kezdoſm kezdek. es
 o aſt monda hog e doloſda
 ſemmit nem tudna. No
 legottan o Lazaros Archa
 diuſ es Onorius Innoten
 tiuſ papaual eſetymden

ique / monduán • Keresse-
tők¹ meg ístennec emboret
hog ŷmaggon romasagert
Keresni kezdec ŷtet legot-
5 -tan / de nem lelhetec semmi
-keppen Esmeg monda az
zozat / Euffemianos hazaba
keressetők • Euffemianosth
erről kerdőzni kezdek • es
10 ő azt monda / hog e dologba
semmi nem tudna • No
legottan a Lazaroc Archa-
diús • es Onorfus Innocen-
-ciús papaua egetomben

---

¹ Piszkolt van utána.

297
el indulanar euffemianos
nar hoꝝa hoꝝ es zent dea
ner zolgaloxa iguala vñ
elade monduan lasdmeq
vram talom anmiii zoran
dokont / mert naq zent
cictu . q es beke seggs ember
uala Euffemianos est hol
van el d sveltse es veltse
halva lele kynec oxlapat
lattho hog fenlc nec mint
yten nec angala. Es akara
a leveletth ki venm q keze
bol de nem beket No

- el indulanac euffamianos-
-nac hazához • es zent elek-
-nec¹ zolgaloŷa íquala vra
eleŷbe / monduan / lasdmeŷ
- 5 vram talam ammu zaran-
-dokonc / mert naŷ zenth
eletú • <.> es bekesegŷ ember-
vala Euffemianos ezt hal-
-van / elŷl el ŷŷethe • es ýteth
- 10 halva lele / kŷnec orlaŷat
latha hoŷ fenlenec mŷnth
ísten nec anŷala • Es akara
a leveleth • kí vennŷ ŷ keze-
-bŷl / de nem vehete / No

---

¹ Az első e betű felett tintafolt van.

micocon ninnar ki igton
 na o tyle a Lazarokinar
 es a paparnac megj uelg
 tott bulna. Vics he mene
 net. es ezt mondat. Tolle
 heth hog' bynosor vagon
 demogor es orzagnac te.
 het vicsor. es e papa
 hog' nseguet pastor/agt
 Bert agjad nekone a
 leueletth. hog' tuggor m
 vagon benne megj ur.
 Es a papa hozin mene
 es a leuelet kezegol ki
 veue. Kit legottom neki

- mícoron ímmar kí fótvol-
-na ọ tọle a Lazaroknac •
es a papanac meg íelọn-
-tọttevolna / ́kes be mene-
5 -nec • es ezt mondac Iolle-
-heth hoǵ b́ynọsọc vaęonc
Demaga ez orzagnac ter
-het v́sẹlọc • es e papa
kọzonsegnec pastorsagat
10 Azert agęgad nekọnc a
leueleth / hoǵ tuęęoc ḿ
vaęon benne megh írva
Es a papa hoźya mene
es a levelet kezebọl kí-
15 -veue / Ḱft legottan neḱ

593
bol anton es el dinstator
mind az sokfogu nep
eloth No hog est bollottor
volna euffemianoszent
elkinec atta 9 nag kese
rusgeben ereie elzardozor
es a foldre le seec mint
holt eleven annac vtoina
mucoron kevesse meg vlo
dot volna zagyatm hebe
ruhonat es num kesde
az 9 ven feyen valo hoyot
huzm kesde zalkalat es
vngnmagot gytkerm
es az o fignac testere esedg
m kealtvom Oennekom

- boLata • es el olvastata
mínd az soksagu nep
elqth • No hog ezt hallotta-
-volna euffemíanos zent
- 5 eleknec att̃a / q nağ kese-
-rúsegeben ereíe elzacadoza •
es a földre le eseec / mínt
holt eleven • Annac vt̃ana
mícoron kevesse meg vLo-
- 10 -dotvolna / zaggatní kezde
ruháíat • es rúní kezde
az q ven feýen valo haýat
huzní / kezde zakalat • es
vñonmagat góttrení •
- 15 es az q fíanac testere esedqz-
-ní / kealtvan • O ennekqm

en xerety fram. Mire hog
 engomet ez xerent meg
 hornorittottal. es enne g
 tendeiglen valo barnorott
 es sirak ennekom xerel
 Jay ennekom niaualosnar
 mert tegodet latlac en
 vensegymner istapat. es
 az agim halva fekvendes
 ennekom nem zolvan Jay
 ennekom minemui vigasza
 gom lezen minore. Fouas
 ba az o arhaes hog elt
 megballotta volna. Mi
 Keppen a frás orolom
 a halot Zagnattior macorom

- en zeretq fíam • Míre hog
engomet ez zerent meg-
-zomorítottal • es enne ez-
-tendeíglén valo banatoth •
- 5 es sírast ennekqm zerzel
Iaŷ ennekqm íauaľasnac
mert tegodet latlac en
vensegomnec ístapát • es
az aġan halva fekven • es
- 10 ennekqm nem zolvan¹ Iaŷ
ennekqm minemú vígasa-
-gom lezen ímmar • Touab-
-ba az q ańńaes hog ezt
meghallotta volna • Mí-
- 15 -keppen a fŷas orozlan
a halot² zagattŷa mícoron

---

¹ Az o e-nek indult.

² Az a o-ból van javítva.

mege a bad. Bonkeppen 425
nag' siraſſal ruboriat
daggatta min hayat. es
zomeit meiden feleneli
Es micozon a nag' ſocſagtol
a teſtba; nem meget ne.
healt van vymondvolder
daggator nekom vort
hog' latbaffom a; en fia
matb a; en ſelkom net
vigaſagt. Rit emlettem
a; en emleym vel No mico
ron iutor volna a teſtba;
reana eſer healt van Jay
ennekom en ſereto fram
en zomeymner velagor
Mire minnekone ekeppen

- megh akad / Azonkeppen
nağ sirassal ruhafath
zaggattā • nūī haṣat • es
zomeit meñben fel emelí
- 5 Es mícoron a nağ socsagtol
a testhöz nem mehetne •
kealtvan vğmondvala
Agğatoc nekòm vtath
hoğ lathhassam az en fía-
- 10 -math az en lelқomnec
vígasagat • Kít emlettem
az en emleýmvel / No mícó-
-ron íutotvolna a testhöz
reaía esec kealtvan Iaý
- 15 ennekòm en zerető fyam
en zomeýmnc velaga •
Mire mínekqnc ekeppen¹

---

¹ A lap alján rubrumozott díszítmény a scriptortól.

es iſt Keyſer den tothel / latod
 vala abſchad. es enngmet
 naſt Keſerū ſixalombæ. es
 tennom magadat megnie
 icſgntotted. es attē ſolgard
 te rāyſad Boßuſagot tothet
 es el ſennvettēd. Eymkēppen
 ottan ottan eſedgiz vala a
 teſtre Nihon Kezeri elteryezt
 ven Nihon Kezeuel 9 onga
 li or Laiat illetven. es Lo
 koſgnt von iuglt vala. Or
 iator en veleſen nind Kic
 ith vattor / mert tizenhet
 eſtendeiglen volt en ha

- es íg kegőtlen tötöl¹ / Latod-
 vala atýadat • es engömet
 nağ keserú síralomba • es
 tennömmagadat megne
 5 íclöntötted • es atte zolgaíd
 te raýtad bozzusagot töttec•
 es el zemvetted • Ezönkeppen
 ottan ottan esedözícvala a
 testre Níha kezeí elterýezt-
 10 -ven Níha kezeuel q anga-
 -lí orlaíat ílletven • es LO-
 -kolgatvan ívöltvala Sír-
 -íatoc en velem mind kíç
 íth vattoc / mert tízenhet
 15 eztendeíglen volt en ha-

¹ A második q betűt mintha e-vé akarta volna javítani a scriptor.

547
Zamban. es nem es met
tem hog en eggeten eg
fiann legen. Ki o 3olgnit
nag for nomorusigot
es arrel verest turt Jay
ennekign. Ki od o3 en 3o
meymner iuadmas kutse
iet. hog iuassam eyel
es nappal en lekignner
keferuseget. d3 o feliseget
guz ruhadan gletzen oda
futa. es siuattavala vte
monduan Jay ennekign
Mert es ma3 napon nag
gusba. es gzevsegen mol

- zamban • es nem esmer-
-tem hog en éggellen eg
fiam legén / Kí q zolgaítol
nağ soc nomorusagot •
- 5 es arcel verest túrt İaý
ennckqm / kí ad az en zq-
-meymnec síralmas kutfe-
-feth / Hog sirassam eýel
es nappal en lelqm nec
- 10 keserúseget / Az q felesegecs
ğaz ruhaban qltqzven oda
futa • es siratfa vala ýtet
monduan İaý ennckqm
Mert ez maý napon nağ
- 15 ğazba • es qzvegsegben ma-

vattotin, es immor nml
 ennekom kire nekom
 sem zomeymet kire vet
 nom Immor elromlot
 en tolem en tukorgom es el
 v3oth nekom remensgom
 Ez mai napon elkezdetic
 nekom zomorusgom, ki
 ner vegbe soha nem lesom
 halvan onnep et, nagb
 szost teznec vala. Annac
 utanna a papa, es a La
 zaros teuek v3at tiztos ha
 lot vifelore, es vinct a m
 xosnac k3ezpice, es onnep
 nec megb izenec, bog meg

- rattam • es ímmar nínl
ennekqm kíre neznqm /
sem zomeymet kíre vet-
-nqm Ímmar el romlot <.>
5 en tplem / en tókqorqm es el
vezqth nekqm remensegom
Ez maí napon elkezdetíc
nekqm zomorusagom / kí-
-nec veghe soha nem lezqn
10 Halvan an nep ezt / nagh
sírast teznec vala • Annac
vtanna a papa • es a La-
-zaroc teuek ýtet tíztqs ha-
-lot viselqre • es víuec a va-
15 -rosnac közepíre • es annep-
-nec megh izenec / hoğ meg-

186
Ielter volna oß ißtenner em
dæct. Rith mind oß egeß
Voxos kezes volaies mind
clerbe iguener oß Zentner
Touabba ve ißen Loda tetel
Iel meßß iclonre oß Zolgon
nar Zentseget, mert va
Iakir oß testet illetic vola
legottan mindon betegse
gortol, velagtalamfingortol
es gonos Zelletol meßßa
badul nar vola. No e nag
Loda latvan oß Lazarcot
papauaI vngmmagot
keßder oß Zent testet vifcl
m. Bog vhes meßßentolter

- leltecvolna az ístennec em-
-bõret • Kíth mínd az egez
varos keres vala • es mínd
eleibe íquenec az zentnec
- 5 Touabba vr ísten Loda tetel-
-lel megh íelõnte q zolgaía-
-nac zentseget / mert va-
-lakíc q testet íletícvala
legottan míndõn betegse-
- 10 -gõcbõl / velagtalansagocbol
• es gonoz zellettõl megza-
-badulnac vala / No e nağ
Loda latvan a Lazaroc
papaua! ínõmmagoc
- 15 Kezdec az zent testõt vísel-
ni / Hoğ vkes megzentõltet-

nener tole Annar vtannu
 a Lozarot Bagar' Bogh
 Berseggel arthot' es zu
 stoth hrintenener el a pr
 a Lon Bog' a Zent testoth
 vüetner a Zent cythaz' ho
 De annep nem gondola
 a penzel' hanem inkab
 nagobbom nagobbom siet
 ner vala a Zent testner
 illetsere. Sy' Bog' Nag' doloq
 gal vüetnek Zent Bomfa
 tius martirnat temploma
 ba. Es oth istem di Leretta
 tractar heted napig nüg
 len o neki herzenet coposor

- nenec tȑle • Annac vtanna
a Lazaroc haġac / hoġh
bewseggel araġat • es ezú-
-stȑth himtenenec el a pı-
5 -aLon hoġ az zent testȑth
vıhetnec a zent eġhazhoz
De annep nem gondola
a penzel / hanem fnkab
naġobban naġobban sıet-
10 -nec vala az zent testnec
ıilletesere / Vġhoġ / Naġ dolog-
-gal vıheteek zent bonıfa-
-cıus martırnac temploma-
-ba / Es oth ıstenı dılerettel
15 tartac heted napıg mıg-
-len ȑ nekı zerzenec coporsot

64
arombol: gongekbol: es dragen
higebol: hiken: az o testee
nag: tatessege: helbotter
Es a to porobol: nuag: a
seebol: io vala: hi ok edosse
gns illat: hog: ha rak: va
volna: ngmgs: tomyen
nel. Ez velaybol: mulcr
hi zent clek: wistof: hac
ziletese: vtan: haxom
303: haxmics: nol: bad: ez
tendoben: hi mast: viga
doz: gregckgn: groke: vr
istennec: elotte: a: dize: se
ggs: zentgckel: Amen: m
D... tsser: az: vr: sten

- aranbol / gēngēkbol • es draga
kquecbol / kíben az ȝ testeet<..>
nağ tiztȝsseggel helhȝteec
Es a coporsobol Auag a
5 serbol ȝȝ vala kí ol edȝsse-
-ȝȝ íllat / hoğ ha rakva-
volna nȝmȝ tȝmȝen-
-nel • Ez velagbol mulec-
-kí zent elek crístosnac
10 zíletese vtan három
zaz harmícz íolczad ez-
-tendȝben / Kí mast víga-
-doz ȝrȝckȝn ȝrȝcke vr
ístennec elȝtte a dílȝse-
15 -ȝȝ zentȝckel • Amen 𐌆𐌆𐌆
Dílerlessec az vr ísten

602^l

301_v

603

302_r

604

302_v

605

303_r

606

303_v

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

54
Me nar Neucbe ith kez
detig zent Sofia rizon
Nauffredo zent
Sofia attā. Vala persa
rom beli keraf. Anria neuez
tetig vala Scandalianar
az Nauffredus keraf laro
zik vala medorum fer vo
rosba. Ribol maganar von
het orzogot Medorum affri
cat. Serelen orzogot Caldeo
sokat. Arabiat. Alexandriat
es egyptom foldet mind
meg dira. az idoben pogam
nep kozoget senki nem va
la 9 hozza foghato Mert

- Vrnac Neuebe íth kez-**
-detíc zent Sofía azzon
NAuffredo zent elethí
Sofía attá • Vala persa-
5 **-rom beli kerał • Ańńa neuez-**
-tetíc vala Srandalíanac
Az Nauffredus kerał laco-
-zík vala medorom few va-
-rosba / kíbql maganac vón
10 **het orzagot / Medorom / Affrí-**
-cat / ZereLen orzagot Caldeo-
-sokat / Arabíat / Alexandríat
• es egýptom földet mínd
meg bira / Az idqben pogan
15 **nep kqzqt senkí nem va-**
-la q hozza foghato / Mert

Valahoua fogvala min
 deneket 9 meg ygz vala
 Minth romayoknar tart
 ia kormany az idoben
 anacletus nemu papa
 zent segebe veruozet. Zent
 silvester papa utan huzon
 hatod eztenyben romba
 derius Lazar ideicbe az
 idobe gorgy orzogy vala
 mindgyfela nag io beke
 segben / mert derius Lazar
 keresztvenoket igit halozat
 vala Ez anacletus papa
 ki futa roma bol es elment
 gorgy orzogyba Micron
 ezt domator Lazar latta

valahoua fog vala mín-
-deneket o meg gőzvala
Mínth romaŷaknac tart-
-ia kornícaŷa / Az időben

- 5 Anacletus neuú papa
zentsegbe veragozec / Zent
siluester papa vtan huzon
hatod eztendőben romaba¹
Decius Lazar ídeíebe / Az

- 10 időbe gőrőg orzag vala
míndőnfelől nağ ío beke-
-segben / mert decius Lazar
kereztŷenőket ígőn haborgat-
-vala² Ez Anacletus papa

- 15 kí futa romabol / es elmene
gőrőg orzagba Mícoron
eszt Dömőtor Lazar latta •

---

¹ Az első *a* betűt az *m* fölé toldotta be a scriptor.

² A *gat*-ban *o*-ból javította a scriptor az *a*-t.

co hallotta volna, nagh
orommel, es nagh tiztos
seggel fogada az Anacle
tus papat, es 9 orzagode
li vtrakat Jelonnen ieru
salembe, Jomos patriarhat
kikve Janna Lot erre vegeze
hog 9 fianar domgornet m
nert a Lazar vngommaga
igon venkot vala Bophia
azont igon dragalatos Zep
hizet Naufrედus kevalnac
leant merherne, de mirt
hog egiu vala hereston Ma
tic posom Anacletus papa
engede, hog Naufrედus keval
domgorn Lazaral mer egi
gesulven, es hog derus nar

- es hallotta volna / nağh
orommel • es nağ tıztoş-
-seggel fogada az Anacle-
-tus papat • es o orzagabe-
5 -lí vrakat / İelqnnen ieru-
-salembelí İanos patriarchat
kikvel tanaLot erre vegeze
hoğ o fianac domotornec 𐌆
míert a Lazar vnoommaga
10 ígon venhot vala Sophia
azzont ígon dragalatos zep
zizet Nauffredus kernalnac
leańat megkerne / de míert
hoğ eggíc vala kerezten Ma-
15 -síc poğan Anacletus papa
engede / hoğ Nauffredus keraf
domotor Lazarral meg eg-
-gesúlŷen • es hoğ decfusnac

elene leghessen. es ~~in~~
 gōzheße deioſt. Mert o
 deius iſtemer zent egga
 zat iggn naſon haborgat
 ia vala. Ez meg leven meg
 ſor idg el mulvan meg ſon
 la ez ven domgtor Loſer.
 es az 9 orſaga mērodo
 fiara domgtorre **Sofia** az
 zontol lgn Rowom learia
 hitz. remenſeg. es ſtem zere
 tetz naſz Zepſegyel. Eihet
 totittata zent waſ nar bolle
 ſeyere **Sofia** orſon vala iſem
 be iggn ayetatos. es 9 ſolgalat
 ia iſtemmel iggn ſogannatos

- ellene lehessen • es megh
gőzhesse decíost / Mert a
Decius istennec zent egħa-
-zat ígőn nağon haborgat-
5 -ía vala / Ez meg leven meg
soc ídő el mulvan / meg ha-
-la ez ven dőmőtör Łazar •
es az ő orzaga marada
fíara dőmőtörre Sofia az-
10 -zontol lőn harom leańa
híth / remenseg • es Ístení zere-
-teth nağ zepseggel / kíkēt
taníttata zent írasnac bōle-
-segere Sofia azzoń vala ístem-
15 -be ígőn aýetatos • es ő zolgalat-
-ía ístennel ígőn foganatos-

64
vata / gahorta volo kizeth
nec miatta q vna domitor
Lozar anacletus papaual
ozue romada mene d hith
mellet vitezlegot tem nem
tyrrel sem fegverrel hanem
Lak hittel es kien zenedessel
istennet orzogot venm es az
q lerint hitoth remensogoth
es istem zecetoth az q minor
kal felesegenel hoga orzoga
dom nag kenzel es nag baz
dagzaggal annar vtmnor
domitor Lozar anacletus
papaual ozue adrianus ro
man Lozar mia hit deius

- vala / ġakorta valo kizteth-
-nec mifatta q vra dmqmqr
Lazar Anacletus papaua
qzue romaba mene / A hifh
5 mellet vitezsegqr teni / nem
tqrrel / sem feqverrel / hanem
Lak hiftel • es kenzenvedessel
ifstennec orzagat vennf • es az
q leañft / hifqth / remensegqth
10 es isteni zereteth az q añnoc-
-kal felesegeuel haqa orzaga-
-ban naq kenLel • es naq kaz-
-dagsaggal / Annac vtanna
Dmqmqr Lazar Anacletus
15 papaua qzue Adrfanus ro-
-maf Lazar mfa kft decfus

Laȝor halala vtan emele
 ner veuen marfironsag
 nar coronaiat. ȝon idob
 pntoron ȝent domgthner
 lelket angialor vinner me
 norȝagbi. ȝent Sofia ȝzon
 halla ȝ angali enekigth
 kinel ȝ ȝ vrat ȝstener
 elcibe vizirvala. met ȝmad
 ȝognac ȝelen vala. ȝelkhte
 ȝ ȝ leantit. es ȝ velgȝ ȝue
 ȝmadkoȝet amindgtharto
 ȝstengȝȝ. ȝogȝ mactolna ȝ n
 hi met ielontem ni leigt
 ȝ angali enek. es mit id
 ȝent. met nem tuffȝon

- Lazar halala vtan emele-
-nec veuen martíromsag-
-nac coronáfat / Azon időben
mícoron zent dömötörnec
5 lelket angaloc vinnec me-
-norzagba / Zent Sofia azzon
halla az angalí enekoth
kínel az q vrat ístennec
eleibe vizícvala / mert ímad-
10 -sagnac helen vala / felkölte
az q leaíít • es q veloc özue
ymadkozec amíndönható
ístenhöz / hog meltolna q ne-
-kí meg ielönteni mí legön
15 az angalí enek • es mít iedz-
zene¹ / mert nem tuéggava-

---

¹ Ad a scriptor sorközi betoldása.

613
302
la. Hornern Lak of enekige
halva vala. Corbat mind
az harom seoria lata ha-
rom angolt. es e harom
angol mindemik feye folot
tart vala. et et zepsegg
coronat kezebe. Zent sofia
azon feye folot heeth angol
tart vala heeth coronat. Az
angolot mondanac ez zi
Zeliner kallatoke em mi
enekonket, attu atyator
lekhet kit. Adrianus Lazar
meg glete. ez enek zovot
vügc isten deibe. es isten
vitet mortyom. gagnar co
ronaiaual gogke megro.

- la / hanem Lak az enekõt
halȳa vala • Tahat mĩnd
az harom leañia lata ha-
-rom anȳalt • es ez harom
5 anȳal mĩndenĩc feȳe fõlõt
tartvala eȳ eȳ zepsegõs
coronat kezebe / Zent sofia
azzoñ feȳe fõlõt heeth anȳal
tartvala heth 'coronat • Az
10 anȳaloc mondanac ez zĩ-
-zeknec / hallatoke emmũ
enekõnket / attũ atȳatoc
lelket kĩt / Adrĩanus Lazar
meg õlete / ez enek zoval
15 viuõc ĩsten elefĩbe / es ĩsten
vtet martĩromsagnac co-
-ronafauual õrõcke megco-

/ rona. Tynedgkes alach
 / van vagon or ggr coro
 / na viuid napocbor de iste
 / meg laqth. Kyuer endgmet
 / vortor. de attu anator fito
 / keth zent petyr. es zenth
 / pal eghen hos vighu ber
 / romaba. holot adrianos
 / lazone minat mind anator
 / ril ozue dlofegs corona
 / nal tztosseget neritgh. de
 / attu anator getzer hal
 / meg. es mind getzer isten
 / feltdmazttr. es keth coro
 / noual megroronolgya
 / Gert wistofnac melto lea

- ronaza / Tŷnectoques alcoh-
-van vaĝon az qroq coro-
-na ríuíd napocba vr ísten
meg laath / Kŷnec erdomet
5 vezitoc / De attú ańatoc títq-
-keth zent Petor • es zenth
Pal eĝhazahoz vizon bee
romaba / holot Adriános
Lazar miat mńnd anatoc-
10 cal qzue diŁoseĝos corona-
-nal títqosseĝet řerítok • de
attú ańatoc hetcer hal-
-meg • es mńnd hetcer ísten
feltamaztŷa • es heth coro-
15 -nauaľ megcoronazŷa
Azert crístosnac melto lea-

na Sofia xereðmeg Zi
vednet hazat Riðs hoz
allotvolna sent Sofia azon
vig es tizem or Luual fo
gada es naif iambore ieru
salemeli Janos posterior
mte. Rit utet kerezenfegge
forduta es meg kereztyle
mmd g leonidai gne hoz
ho guata mzerre! orza
got haggia g tole tanalot
kerde. Es ez Janos patri
or gha tanalga hoz sent
eghazat rakatna. Xere
sent Sofia azon eg' iqon
naif es lep eghazat rakata

- ria Sofia zerezdmeg zi-
-vednec hazat / kit hog
hallotvolna zent sofia azzon
vig • es tizta orlaval fo-
5 -gada ez nag iambort feru-
-salembeli Ianos patriar-
-chat / kit ytet kereztfensegre
fordita • es meg kereztole
mind o leaniival ozue hoz-
10 -za hiuata • mizerrel orza-
gat haggá o tole tanaLot
kerde • Es ez Ianos patri-
-archa tanaLoza hog zent
eghazat rakatna / Azert
15 zent sofia azzon eg igon
nag • es zep eghazat rakata

bodog azson neuen. Kinel
 zebbet nagobbat. soth meq
 olant semminemü embor
 zome nem latoth. Es zent
 eghazi zerrel mindyn ne
 müvel naq. Beuseggel
 zerze oxanhal ezütel ki
 lomb kilomb ngmgs lig
 uechel mondhatlan nag
 zent eghazi zerrel. es o
 polul mondot somos pa
 triarchat teve pispokke
 Mexe az iambor tomalo
 val bodog azson neuen
 vakatni hezdethe. Holot
 germagtal meqval van es

- bodog azzoñ neuen / kínel
zebbet nağobbat / sıṯh meg
oñant semmínemú embor
zome nem latoth / Es zent
5 eǵhazí zerrel mındon ne-
-múvel nağ beuseggel
zerze aranñal ezústel kí-
-lomb¹ kíłomb nımqs kọ-
-ueckel mondhatlan nağ
10 zent eǵhazí zerrel • es a
fılúl mondot İanos pa-
-tríarchat teve pıspokke
Mert az íambor tanaa-
-val bodog azzoñ neuen
15 rakatni kezdethe / holot
ǵermıctıl megvalvan ez

---

¹ Az ρ-t e-ből javította a scriptor.

617
iambor megkerestele ketg 319
negven eor embortent
sofiazon terquiliof nar o
vranac attafianac haca
es valla az orzogat es
istenet o igeiet akara
higuetni, bolot et monga
banemba valaki mind
azokat kikeet byr ellene
nem mondand, nem lehet
en tanitvanom es felveve
az o barom leornat amac
vanna hog o va meg
holt volna holtad ezendo
vton es mene romba
lot sagu ornat ezustot
vun o vele kinec romo

- íambor meg kereztele keth
negven ezor embort • Zent
sofiazzoñ terquíliosnac ɔ
vranac attáfíánac hağa
- 5 es valla az orzagot • es
isten nec ɔ ígeíet akara
kɔuetní / Holot ezt monga
hanemha valakí mínd
azokat kíket býr ellene
- 10 nem mondand / nem lehet
en tanítvañom Es fel veue
az ɔ három leañat annac
vtanna hoğ ɔ vra meg
holt volna íolczad eztendɔ
- 15 vtan • es mene romaba
socsagu arañat ezústɔth
vún ɔ vele / kíuel roma-

Sagðeli Zegen kereztenghick
 el æt van meq viga stol
 hizon neq eghazot roma
 ba vakota holot meq es
 napighes iken az g sentur
 diler tetir az idoben sent
 sofiazon sent zerzetner
 zomelt olat laregic vala
 romaba Naq vranknac es
 ngm gskinec felelegit trish
 nar hitre forditavala es
 soksagu ngm g azonohat
 kereztin hitre tornittan
 la kik g fer ygtol mindam
 be el kilen lezner vala g fer
 ior asjanac sem enyedner

- sagbelí zegerí kereztt'enqknek¹
 el oztvan meg vígaztala
 huzon neğ eghazat roma-
 -ba rakata / holot meeg ez
 5 napíghes ísten az q zentíuel
 díLertetíc / Az idqben zent
 sofiazzoí zent zerzetnec
 zomele alat laczícvála
 romaba / Nag vraknac / es
 10 nqmqsqknec felesegit crístus-
 -nac hítre fordíttýavala • es
 soksagu nqmqs azzoíokat
 kereztt'en hítre taníttá va-
 -la / Kík q ferýqctql mındqm-
 15 -be el kilen leznecvála q fer-
 -íqc áganac / sem engednec-

¹ A második n a scriptor sor fölötti betoldása.

619
vala i holot a vavros nar so
nepe kazzul eif so embor
anthiocus mef hoxayver
adrianus Lazorenac mon
do. Eif neminemu oizon
allat hoxom leornuol 19th
e vavrosda felesgonket to
lgne el valazotta hit mod
nar o3 eif isenmec iesus
reysus not a toxuehere es
bituxa tarritta feleb volo to
mitasa es hog m hazzassa
gonk nar Zevemetol m m
dognostol forvan magokot
mefzenvetesset es es zerenet
9 kizetthener engeoven van

- vala / holot a varosnac f̄o
nepe k̄ozzúl eḡ f̄o emb̄or
Anthíocus meg haragvec
Adrianus Lazarnac mon-
5 -da / Eḡ nemínemú azzoñ
allat harom leañíval īoth
e varosba / felesegonket t̄o-
l̄onc el valasztotta • kí^t m̄od-
-nac az eḡ ístennec íesus
10 crístusnac a t̄orueñere • es
hitire tanítta • feleeb valo ta-
-nítasa ez / ho^g mi hazassa-
-gonknac zerelmet̄ol m̄ín-
-d̄on̄ost̄olfogvan magokat
15 megzenvettesec • es ez zerent
o k̄íztethenec engedven van-

nar miu tölunt elhilomlot
 ter, annern hof or orstall
 sem ignet velunt egge en
 m Toghut a Lassar, vduar
 bixonar paranzla or or
 zont eleibe 9 palotnionda
 vmmie. Ez megleven. es
 Zent Sofia orzon 9 leonval
 Que adrianus eleibe vitet
 nenet 9 melohet. es hom
 lokocat Zent iefeucl me
 ergittikvala. Ez leonoc. Met
 ighon Zepoc valanar dyghog
 Egon el Lodalcoduan adria
 nos me ipegotvala. es
 iyetete for iderig eg zoth

- nac mú tqlonc elkíqlmqlt-
-tec / Annera hoğ az aztalhoz
sem íqlnec velqlnc egbe en-
-ní Tahat a Lazar az¹ vduar
- 5 -bíronac paranŁola az az-
-zont eleśbe q palotaiaba
vínnie • Ez megleven • es
zent sofia azzon q leańíval
qzue Adríanus eleśbe vítet
- 10 -nenec / q meľqlket • es hom-
-lokocat zent fegeuel meg-
erqsttíkvála / ez leańoc / Mert
íqln zepqc valanac / vğhoğ
ezqn elŁodalcoduan adrí-
- 15 -nos meg íyledqtvala • es
íyettebe soc ídeíq eg zoth

---

¹ A scriptor sorközi betoldása.

sem zolbatot vala. Ez keves
ideiglen fel vrodvan zolbat
ta zent szolozont. es megkezd
ven minemü meltsagbeli
embor germoke volna. es
honnen valo / onaf hommeg
ia volna kerduen romba
vra knar feleseit 9 vroc
val. mire gaborgattatna
efmaszol a valozvan. es 9
utenghet kik ez velagot
teremtötter vala mindkett
ez orokrol megtrgattat
na. de elgex hoy volna
neue. Ez havan zent so
flazzon / felele. es monda En
neuem kerestem. Monda

- sem zolhatotvala **Eg** keues
ideiglen fel vŁoduan zolít-
-ta zent sofíazzont • es megkerd-
-ven mínemú meltosagbelí
- 5 embor germokevolna • ees
honnen valo / auag honneg
íotvolna kerduen romaí
vraknac¹ felesegit o vroc-
-val mire haborgattatna
- 10 egmastol el valasztvan • es o
istenoket kik ez velagot
teromtottec vala miokert
az azzonokcal megtagattat-
-na / De elozer hog volna
- 15 neue • Ezt halvan zent so-
fiazzon / felele • es monda En
neuem kerezten • Monda

---

¹ Az o-ból javított a fölé megerősítésül még egy a-t beírt a scriptor.

adrianos Nenedet kerdm
 nem hitodet hit turtm
 felele zent sofiazon. Mi
 legon tiztoß. es nemgß
 minch a kerezten. Mosod
 neuem sofia persarom be
 li kernalnac zilotte. es gorg
 orzong beli Lazarenc azzon.
 Here igtem be romada
 leatrimmal elo istenner al
 dozatoty adnom. Tazat a
 Lazax ez azont leatrimval
 gze ada grizmi pelordius
 fo tomal hazorba. de mto
 ron volna gazetß alatz
 zent sofia azzon. tomittu
 vala az o leatrit e velagot

- Adriános • Neuedet kerdom
nem hitodet kit tartaz
Felele zent sofiazzon / Mi
legon tiztosb • es nemosb
5 minth a kerezten / Masod
neuem sofia persarom be-
-li kernalnac zilotte • es gorog-
orzag bel lazarne azzon •
Azert fottem be romaba
10 leanimmel elo istennec al-
-dozatoth adnom Tahat a
Lazar ez azzont leanival
ozue ada qrizni peladus
fo tanaL hazaba / de mico-
15 -ron volna qrfzeth alath
zent sofia azzon tanstta-
vala az q leanist e velagot

525
212
meg vatalm. es kenokort
Zen vedme / monduany
leannm vattor zent izalba
tamulvan. es iol tuigortor
hog meg vagon iruan
hog ez velaghi haboru
sognar ideien vigozator.
germog segyda fogva ki
remen seget tamultator
ha a mellet iesus cristus nar
hitig vallomgator keno
kath zenveduen / or isten
tu nedoc a koronakot
meg agyor. es en velem
gze meg coronazvom
menozogba haboztethi
Kinyer ez leancot feleven

- megvtalni • es kenokat
zenvednie / monduan /
Leańim vattoc zent írasba
tanulvan • es sol tuǵǵatoc
- 5 hoǵ meg vaǵon íruan
hoǵ ez velaghí haboru-
sagnac ídefen víǵaǵatoc •
ǵermǵkseǵtǵctǵl fogva kí
remenseǵǵt tanultatoc
- 10 ha a mellet íesus crístusnac
hítíth vallangatoc keno-
-kath zenveduen / Vr Isten
tú nectǵc a koronakat
meg aǵǵa • es en velem
- 15 ǵzue meg coronazvan
meńorzagba helhǵzteth /
Kýnec ez leańioc felelven

mondomac. Tizt gendz az
 zonont. es Zerety omant
 bolob mikent. Lazonnac
 kettinabon. es ez foldi. fentek
 ner. Gaboruszaghida. meg
 esmergo. in virdalontmar
 ezs vallosnath. Ma idig
 zitent iesus cristus miket
 meg. griz. es meg otalmar
 drina. Zola esmeg. az mon
 da. De icken tyneitoc. tegyn
 segydelmet. orba mit fogat
 tor. Meg. macadmi enes. in
 gam. titokiet. Aguetlet. Gox
 mod. nap. de. iguen. a. Lox
 vitethe. ez. Zizeket. eleide
 Zent. sofia. orbon. az. 9. an

- mondanac • Tiztqlendq az-
zononc • es zeretq añanc
bolas mikent lazarnac
keñnaba • es ez földí feñítek-
- 5 -nec haborusaghiba / meg
esmerqđ mí viadalonknac
erqs vallasaath • Mí íduq-
-zitenc íesus cristus mīket
meg qríz • es meg otalmaz
- 10 Añña zola esmeg azt mon-
-da / Vr ísten t̃ynectqc tegon
segodelmet abba m̃st fogat-
-toc / Meg maradñi enes ví-
-gan titqket k̃quetlec har-
- 15 -mad nap be íquen A Lazar
ṽtethe ez z̃ízeket eleíbe
zent sofía azzoñ az q an-

Li:
Nor vāgnor mēden
Tahat adrianos Lazor
latvān e zizeket monda
O ifv leānor kēncvū
ietor attū ifv/sagtokōn
es attū anātōk nat vense
gēn. hāgnassator enygnēty
aldosvator romvsgon val
kodo ifvngknet. En zamlal
lar titoket lelki learing. Kō
riben. es vduarombeli fo
tornal kellemes vitezim hā
zorbān zezedec. A hithi azson
zent sofia azsonnar gregb
leonia felele es monda. hitner
reyetv kerefom. hit semmi
keppen nem lelhetor. hānem
Lelki oval hōy en rētoset

- ñoc vtannoc menven
Tahat Adríanos Łazar
latvan e zřzeket / monda
O ířŷv leañoc keñerúl-
- 5 -ietq̄c attú ířŷvsagtokon
es attú ańatoknac vense-
gen / halgassatoc engq̄meth
Aldozŷatq̄c romasagon vral-
-kodo istenq̄knec / En zamlal-
- 10 -lac titq̄ket lelki leañím q̄-
-zřben • es vduarombeli řq̄-
tanaŁ kellemes vitezím ha-
-zocban zerezlec / A híth azzonń
zent sofia azzonnac q̄regb
- 15 leañá felele / es monda / hítnec
íeğeth keresq̄m / kít semmf-
-keppen nem lelhetq̄c / hanem
Łak awal / hog en crístosert

meÿ d'oloe Adrianos cristus
 huiuer haborgatoya naÿ
 hamarsaygol was rofist
 sedes tizbe meÿ tizet itte
 es es genye tizet reoria th
 tethe. de az sent hitz oÿon
 egetlen 9 rayto ingoucek
 muntz viznet hababa iaro
 kis havo Naÿ zoul kemlt
 monduan voram iesus
 cristus tehen en reom
 te zolgulo leandora Cristus
 legottom naÿ mondortath
 lom naÿ velangossaygol ne
 hi idgner. es vlet meÿt
 erofit ven. es monduom

- meg haloc / Adriános crístus
hiuinec haborgatoŷa naĝ
hamarsaggal vas rostelt
sebős tűzbe meg tűzesíttete •
- 5 es ez ġenge zizet reaŷa the-
-tethe / de az zent híth azzoŷ
egetlen ȝ raŷta řivgoueek
mínth víznec hababa řaro
kís haŷo Naĝ zoual kealta
- 10 monduan • vram řesus
crístus tekenŁ en ream
te zolgalo leañodra • Crístus
legottan naĝ mondhatath-
-lan naĝ velagossaggal ne-
- 15 -kí řelȝnec • es řtet megh
erȝsítven • es monduan

1
Lof alhatatos hitte mert
en te hitende ielognen na
vragoffaggen. Et hahom
Advincos hitner nakat
vragta. De minnet eigte
is naki vago heler vitet
neier az g anna. es az g
hugan dot ymadfagot ton
mondian. Vram iesus xps
hi vrag hitner kiezde. es
cpittore. tehenL te zalgallo
leamodra. es ymadfagora
Es kerlet hog mindon an
en kenom nar noppael
mey emlekigendic. es te
neuedert tistoffagot tezon

- Leg alhatatos híth / mert
en te hítdbe ielõnõm nag
velagossaggal Ezt halvan
Adrianos hítnec riakat
- 5 vagata / De mínece elõtte
az riakvago helere vítet-
-nefec az õ anria • es az õ
hugaí elõt ýmadsagot tõn
monduan vram iesus xp̄s
- 10 kí vag hitnec kezdetj • es
epíttõye / tekenL te zolgalo
leaíodra • es ýmadsagara
Es kerlec hog míndõn akí
en kenomnac naparol
- 15 meg emlekõzendíc • es te
neuedert tíztõsseget tezon

62
Es velonydol ki multomac
dote igy hitbe megtort
set te miattad meg engül
mi. Kynier ve ilyen felele.
En valasztottam igy en hoz
zom a szeretsegkibol az
en nagy Lodalatos velagy
sorgomban. Es amint en
talem kezet az adom vo
gyon te neked. Fejet lehoz
van a forner illetese fejet
tesetgi elvalazta. Tohoz az o
tesetbol nagy illat gater ki
mint ngmos baltamom
mal de rekesztes korso
megtortervolna. Es e nagy
edg illat mindongketh

- ez velagbol kí multanac
előtte igaz hitbe meltoltas-
-sec te miattad meg erőszál-
ni / Kíynec vr ísten felele /
- 5 En valasztottam így en hoz-
-zam a setetsegőkbelől az
en nag Lodalatos velagos-
-sagomban • es ammit en
tölem kertel az advan va-
- 10 -gon te neköd / feyet le háyt-
-van a törnec illetese feyet
testetöl el valazta • Tahat az ő
testeből nag illat ötlec kí
mint nömös balsamom-
- 15 -mal be rekeztöth korsot
megtörtetvolna • Es e nag
edös illat mindönöketh

mei hata / hog Lodaltod
vni monjar vala / hog
ninemu dolog lon e nag
illat. Legottan nemnemu
ordongos meifolala ke
altvni Ne atavator Lo
dalmi Egn. Meri zent hiti
aſon vitetic reſtufnar
eleibe. es mennei roſaln
ac veraghi hogot gadhog
tetic. Enner vtonna verer
o. remenſegot. es be veter
eg ego tyzes hordoba ielte
ſenne mef cyrie. de e hor
donat langa kigdeec po
gom nepner ſorſagora ho.

- meg hata / hoǵ Lodalcod-
-van mongacvala / hoǵ
míнемú dolog lõn ez naǵ
íllat / Legottan nemíнемú
- 5 ǵordǵoǵos megzolala ke-
-altvan / Ne acarǵatoc LO-
-dalni ezon / Mert zent híth
azzoń vitetíc crístusnac
elefbe • es meńńei rosakn-
- 10 -ac veraghi kǵzzǵt helhǵz-
-tetíc • Ennec vtanna veuec
a remenseǵot • es be vetec
eǵ eǵo tǵzes hordoba íelte
-lenne meg eǵńe / de ez hor-
- 15 donac lanǵa kí ǵtleec po-
-gan nepnec socsagara / ho-

loch a lang 9th e3or embax
 egete meq. Bent remenscy
 monda. En 3ylen mit
 ymagynat. Quag mit ker
 ic. ha in lortom en iego
 smet toxtom ixast en
 3omgm clath. Ker mit aarz
 mere valomnt keers mid
 meq dagon nehod ordom
 kynes anja felele. leanom
 ker yed aft. hog valammen
 embax te iego dner neve
 discretiert te kenodrod
 meq emlokozendic. ygal
 remenscybe oroch meq
 maradom es miron tel

- loth a lang ɔth ezor embort
egete meg / Zent remenseg
monda • En zúlem mǐth
ȳmaggac / Auaǵ mǐt ker-
5 -íec / ha ím latom en íégɔ
-sɔmet tartvan írast en
zomom eloth • kef mǐt acarz
mert valamǐt keerzs mǐd
meg vaǵon nekɔd advan
10 Kȳnec ańńa felele / leańom
kerȳed azt / hoǵ valaminemȳ
embor te íégɔsɔdnec neve
díLeretíert te kenodrod
meg emlɔkɔzendíc / ígaz
15 remensegbe ɔrɔcke meg-
-maradǵon / es mícoron lel-

44
8
he tefetel elfog farwom
Tahot atharon minem
dime vet fozot embor le
gon' semmikeppen karbo
sutra ne vetteſſet. Ez zered
ton ymord ſagot az zent
remenſeg. Kyner felde ar
ſtus. En zeredy hugom meg
adon vonon atte ymord
ſagot. es ez zered nakat
vagar. es helbeztet 9 nen
ne melle. Annac utanna
Sz zent zeredet igon na
gon oſtoroztatet. Kyner. Be
ſerſege zinet altal iara
es el annula 9 omnia cryſit

- ke testetql elfog tavezni /
 Tahat atkoron mínemú
 bínbe vetközöt¹ embor le-
 -gön / semmikeppen karho-
 5 -zattra ne vettessec / Ez zerrel
 tön ýmadsagot az zent
 remenseg / Kýnec felele crí-
 -stus / En zeretq hugom meg-
 halvan vágon atte ýmad-
 10 -sagod • es ez zerrel riakat
 vagac • es helheztetec q neí-
 -rie melle • Annac vtanna
 zíz zent zeretet ígön na-
 -gön ostoroztatec / Kýnec ke-
 15 -serúsege ziuet altal iara •
 es el amula q ańńa erqst-

---

¹ A k betű alját tintafolt takarja.

pen Bizlalanala, monduā
 En io leonrom bortofa
 gost mivalkoged / meret
 pen ilenghner otalma
 kik o Benne Bizner. Ez
 vltm az o keth kezet tyc
 el metec Targot Zent Zecet
 monda En apostolom
 Zent pol Engom tonitom
 monduom Az istem Zedem
 mindon naualot. es vege
 delmetz Bekesegget elvise
 es el tuc Es hog ez Zent
 Zecetet nag' vif Reduel
 allana adrianos paranto

- ven • bízlaſa vala / mondua[̄]
En ío leańom batorsa-
-gost mívelkõggel / mert
ísten ífenõknec otalma
5 kík ȝ benne híznec • Ez
vtan az ȝ keth kezet tȝbe
el metec Tahat zent zeretet
monda • En apastalom
zent pal Engõm tanítóth
10 monduan Az ístení zerelm
míndõn nauaſat • es veze-
-delmeth bekeseeggel elvísel
es el túr Es hog̃ ez zenth
zeretet nağ víg keduel
15 allana Adriános paranlo-

633
7
la riakot vaym Imordro
Zer Zent Zeretet es mon
dor. Vrom icus cristus
hi vay' ez Zent Zeretet nec
feve es tuze / engedyrd hof
valamminemni embax te
neved tztossgeiert en
kenomwol meg emlek9
Zendic / oyanodrozvoni
legon 9 Galalomas elge
te Zent Zeretet nec mi
vathigdetuel / hiner vz
yben meg holla ymord
sagot es fel vitetec men
ozzagban onyuloc mat
Es 9 313 vezolygi testet

- la riakat vagni Ímadco-
 -zec zent zeretet • es mon-
 -da / Vram íesus crístus
 kí vag ez zent zeretetnec
- 5 feýe • es túze / engedged hog
 valamínemú embor te
 neved tíztossegeiert en
 kenomrol meg emlekõ-
 -zendíc / aýandocozvan
- 10 legõn õ halalanac elõt-
 te zent zeretetnec mí-
 -velkõdetíuel / Kýnec vr
 ísten meg halla ýmad-
 -sagat • es fel vítetec meń-
- 15 -orzagban angaloc míat
 Es õ zíz veraghí testet

temeter az 9 keeth nenne
mellet Mindern leana
et3or smindzent sofia3on
nar ielgnener monduar
O Zereky anant menher
be mel nar dizoseg tegg
det war de sent sofia
offonnar ez lat3as niat
narp zinde valtozer 9 ort3a
ia. V33ag3 Adrianos es
mind az 9 vele valo neper
v33 alitt3ak3ala 3oy3 3on
ist3en volna. 3ohuag3 Adrianos
keerdivala ed3seget 3oy3
m volna ez lat3as bi fide
monduari. Ez lat3as me3nar

- temetec az ȝ keeth nenñe
mellet / Míndeníc leañá
etzȝr smínd zent sofiazzon-
-nac ielȝnenec / monduan
- 5 O zereȝ añanc menñec-
be meġ nağ díȝseg tegȝ-
-det war / De zent sofia
azzonnac ez lathas mías
nap zínbe valtozec ȝ orcza-
- 10 -ia / Vğhoğ / Adriános • es
mínd az ȝ vele valo nepec
vğ alíttȝakvala hoğ azzon
isten volna / zolvan Adriános
kerdí vala edȝsseget hoğ
- 15 mí volna ez latas / kí felele
monduan / Ez lathas meñíeí /

634
Mert latom az en korom
leothomok erdomit kike-
te meg kenzatal. Es mmedo-
va coronakrol varenac
enygmet. Es a keraloknac
kexalat onzobomuk naggyal
crof. es ngmof te toled. es
mind romai vrosagnal
hortalmasf az keral atte
socsagu kenzasodnac vtan-
na enygm meg coronas
Tegadet kediglen oroc kar-
hozattra vech. Adriano s
est bog hallotta volna Igon
meg karagvec. paramlala
az 9 rusoiabol mezitlen

- Mert latom az en három
leañomāk erdōmīt / kīket
te meg kenzatal / Es innecto-
-va coronakcal varnac
- 5 engōmet / Es a keraľoknac
keraľat onzolvan / kí naǵǵal
erqsb • es nqmqsb te tqled • es
mīnd romaí vrasagnal
hatalmasb az keral Atte
- 10 socsagu kenzasodnac vtan-
-na engōm meg coronaz
Tegōdet kedǵglen qroç kar-
-hozattra veeth / Adriános
ezt hoǵ hallotta volna Ĩǵon
- 15 meg haragvec / ParanLola
az q ruhaiabol meztēlen

foztama • es tizenket ma-
 roc vezsguel vter vermi
 mylen mind elzokodozna
 nar • es az o teste meg for
 sadozyon • annac vtmma
 elos vnsorbol oltotot zert
 Lenaltot • es nytor iartata
 mind oddig • mynem az
 o lobay nar yna • es exe el
 zakodozu • annac folotte vas
 vezsguel o feyet veretsee
 hog az o ogya velgie oroi
 rol ki iavala • de Zentk
 Sofia azon enne nay ken
 nar keferisegeben ingulat
 lom veztey alla Mondor

- foztanía • es tízenket ma-
-roc vezzquel útet verní¹
míglén mínd elzakadozna-
-nac • es az ȝ teste meg ha-
5 -sadozȝon • Annac vtanna
elȝs vasocbol alcotot zert
Lenaltata • es raȝta fartata
mínd addíg mígnem az
ȝ labaȝnac ȝna • es ere el-
10 -zakadoza / Annac fȝlȝtte vas
verȝuel ȝ feȝet verethee
hoȝ az ȝ aȝa velȝse orra-
-rol ki farvala / de zenth
Sofia azzoń enne naȝ ken-
15 -nac keserúsegeben índulat-
-lan vezteg alla / Monda

---

¹ A v betű fölött szándéktalan tintafolt.

697
Adrianos nat **O** te zegen /
kenor enyget en yfengm-
nec ygon kellemtosse te-
ner met profeta mony-
ia. Vram yfen alouytor-
mal aldogorn tenekod. es
vallom te zent neuedetk
Mert io vray en vram
yfen iesus Ez monduan a
tomloeden rekeztetker / Ho
lot mi wonkat iefut cris-
tust louta nag fengfegden
mey ergfiven vter. es
mey monda nehi wonc
iesus hoy meeg nag soc
kenokat. es keferus gohet

- Adrfanosnac O te zegeń / ez
kenoc engõmet en istenõm-
-nec ígõn kellemetõsse tez-
-nec / Mert¹ profeta mong-
5 -ía / Vram ísten akaratom-
-mal aldozõm tenekõd • es
vallom te zent neuedeth /
Mert ío vag en vram
ísten íesus Ez monduan a
10 tõmlõczben rekeztetheec / ho-
-lot mí vronkat íesust cris-
-tust lata nag fenyõssegben
meg erõsítven ýtet • es
meg monda nekí vronc
15 íesus hog meeg nag soc
kenokat • es keserúsegõket

---

¹ Az e-t o-ból javította a scriptor.

g neuereit kel Zentvedni
 az vian mitoron a torn-
 loz tator a tornloze lat
 tanak volna, tagat az g
 testet horkor megteleer. es
 hogz Adrianos ezt hallotta
 volna be vettette az ore
 nek zekben Masod napon
 hogz Adrianos zekiben ilt
 volna Zent Sofiazon om
 galoknac marta felamaga
 es legottan elmene. es alla
 per Adrianos Lazarnac
 eleibe. es hogz latta volna itt
 megth iude. es monda Ma
 nemu ordogas azon vaf

- q neueíert kel zenvední
Az vtan mícoron a tqm-
-lqcz tartoc a tqmlqczbe lat-
-tanak volna / tahat az q
5 testet halva megleleec • es
hoq Adriános ezt hallotta-
volna be vettethe az ar-
-ríek zekben / Masod napon
hoq Adriános zekíben ílt-
10 volna / Zent Sofiazzino an-
galoknac mífatta feltamada
es legottan elmene • es alla-
-pec Adriános Lazarnac
eleíbe • es hoq latta volna ítet
15 megh íýede • es monda Mí-
-nemú qrdqngqs azzon vag

61
thet / hog' meg' holtat' nala / Im
es' meg' meg' eleu' m' l' the
ient' / Josia' / Hon' mon' don' / d
en' / fest' m' a' t' om' id' u' e' s' e' y
es' ei' e' t' h' / iesus' / a' r' i' s' t' u' s' / k' i' d' e' n
en' / h' i' z' e' t' / t' o' b' s' o' r' t' / v' e' t' t' e' t' e' / v' i' t' e' t'
e' g' / s' e' n' s' / v' i' u' z' z' a' l' / f' o' r' r' o' / e' g' o'
h' e' m' e' n' c' e' p' e' / e' s' / t' u' z' e' t' / n' o' i' s' t' i' s'
b' e' u' s' e' g' g' e' l' / v' e' t' t' e' t' e' / o' l' a' y' o' / d' e'
v' e' n' i' a' t' / o' m' i' g' a' l' a' / l' e' z' a' l' l' o' r' / e' s'
a' / h' e' m' e' n' t' e' / h' i' g' e' p' i' t' / m' e' g' h' i'
v' e' s' i' t' t' e' / m' i' n' i' s' t' e' / o' z' z' e' l' / a' / h' a' r'
m' o' r' t' o' t' s' / a' / s' c' l' o' r' e' / f' u' y' n' / d' d'
r' i' a' n' o' s' / h' o' g' / h' a' l' l' a' / v' i' t' e' t' / a'
h' e' m' e' n' c' e' b' e' n' / v' i' g' a' d' m' i' / e' s'
h' o' g' / a' / t' u' z' / n' e' h' i' / n' e' m' / o' p' t' i' n' a

- thee / hoġ meg holtal vala Ím
esmeg meg eleuenúlthel 𐌆
Zent sofíazzon monda Az
en feltamaztom íduesseg
5 es eleth iesus crístus kíben
en hízec • Tahat vettete ýtet
eġ feríq viuzzal forro ego
kemencebe • es túzet naġh
beuseggel vettete alaġa / De
10 vrnac anġala le zalla • es
a kemenle közepít meghí-
-vesítte / mínt az zel a har-
-matoth le¹ / a földre fuġa • Ad-
-ríanos hoġ halla ýtet a
15 kemenceben vigadni • es
hoġ a tűz neki nem artana

---

¹ A scriptor jelzett sorközi betoldása.

Onnag hi vetethje. es nege
 vengathje. es oz edekner
 vetethje. de horom 33 leam
 oz 9 testet eyben gnyte. es
 ozue zerze. es angulor 19
 vener. es zent iofazzon.
 nac testet feltamazzar. leg
 ottan vr istennec hollath
 orda hog³ mibel 9 nehi^{adot}
 masodczoe electy³ volna
 23 idoben adrianos iorva
 la. es mulatvator oz olaz
 tapu vlarigba zent jamos
 es zent pal martiromor
 zent eygaza mellet. holot

- Onnag kí vetethe • es nege
vagatha • es az ebeknec
vettethe • de harom víz leañ
az o testet egeben gúýte • es
5 qzue zerze • es angaloc íq-
venec • es zent sofiazzon-
-nac testet feltamaztac / Leg-
-ottan vr ístennec halath
ada hog mível o neki
10 masodczor eletqth¹ adot² volna
Az idqben Adríanos íarva-
-la • es mulatvala³ az olaz
-capu vLafaba zent íanos
es zent pal martíromoc
15 zent eghaza mellet / holot

¹ A szó előtt vakarás nyoma.

² A scriptor jelölt sorközi betoldása.

³ A *vala* első *a*-ját *o*-nak indította a scriptor, majd javította.

64
elc lele adriamosē zent
eghōza mallet zent sofia
aBon kit hog lata vy
ivede hog egez hoth oz aig
lan eg tot sem zolhatotvala
Oha holt eleuen volt volna
de hog emeie hog igt volna
adrianos vtet meg kezeltet.
de minet elatte es meg meg
fotat volna ez cristus hitet
fordult aBonokant a hitet
alhatatos voltmetel meg eg
sittet es nag sokatat meg be
zelle minemü dolgotat a
amfot meg ielonte vtet

- elöl lele Adrianost zenth
éghaza mellett zent sofia
azzon / Kírt hog lara / vág
iýede / hog egez hath oraíg-
5 lan ég zot sem zolhatotvala
Olha holt eleuen voltvolna
De hog elmeíe hoza íotvolna
Adrianos ítet meg kerestete •
de míneç elötte esmeg meg-
10 foctac volna ez crístus hitire
fordult azzoníokat a hitnec
alhatatos volta<e>rol meg erq-
-sitte • es naág sokacat meg be-
-zelle mínemú dolgokat az
15 angal meg íelönte íteth

meşşogvan viuet adria
 noşnac eleiden, şolot o
 kengoc mereyye mint
 şalabra itatat. Zent şofia
 azzon veue o mereyye
 mint nomos veneretot.
 es meşşivon mindon se
 relm nekil. es semmit ne
 ki nem octa. Mıy şalva
 va kelenet tomlaşde vata
 şolot idugitenc az eyel
 naşş veşşogşşogşş neki
 ieloner naşş iştari edos
 Beşşedogşşel vıtet meşşvi
 gaştola. es meşşmonda
 neki. Roşş şoliderit o cıte

- megfogvan víuec adría-
-nosnac eleiben / holot a
kenzoc mereggel mínt
halalra itatac / zent sofia
5 azzoń veue a mergoþh
mínt nõmqos venerekot •
es meg íva míndõn se-
-relm nekí • es semmít ne-
-kí nem arta Mýg holval-
10 -ra kelenec¹ tõmlõczbe vetek
holot íduõzítenc az eýel
nağ velagossaggal nekí
felõnec nağ ístení edõs
bezedõckel ýtet meg ví-
15 -gaztala • es megmonda
nekí / hoğ sokacat õ erte

¹ Az első *n* betűt a második *e* fölé toldotta be a scriptor.

643
lezn' envedo. **Hobvaltra**
kelpen vitetir adqanos
elriben. kynir monda adri
onob **O** bodogtalan az
zon allat emmit te thez
ordngosseygel tezd. mer
ez minlen embgri allat
nat aduan. de ystem huta
Nern tudde hog' otte el
medner vokfoga meq
fozt oror eletyodol. **O** romar
vitezor ez velagnar kel
lemetysi. es iob reze. mel
nag' zemerngm tyneutyr
hog' ey' ordngos gyrgy
azon miallat tytohetz.

- lezon zenvedo / Holvalra
kelven vitetec adrfanos
elesben / kynec monda adrf-
-anos O bodogtalan az-
5 -zon allat emmit te thez
ordongosseggel tezo / mert
ez ninlen embori allat-
-nac advan / De isteni hatalm
Nem tudde hog atte el-
10 -mednec vaksaga meg-
fozt oroc eletodbol / O romaí¹
vitezoc ez velagnac kel-
-lemetosi • es job reze / mel
nag zemerom tynectoc
15 hog eg ordongos gorog
azzoníallat tytoketh /

---

¹ Az o-t valószínűleg a-ból javította a scriptor.

mind meq gōz. es meq
 zeger mit. Halvum est pal
 lodius neuu fō embor
 orxianos hac fō timalo
 zōyā. ki zent sofia orzōt
 9 fōgsayabā hozornal
 furtotta valor / monda...
 O Lazar & te es alte tō
 nachid vattoc mind
 elmetoc nekil. ki tegetre
 mind ezōet kiket es
 orzōn predial immor
 sokan a romayne iol meq
 es merter. Te kediglen nem
 akarod himmōd / tuggad
 orz hōg. vlamit sofia

- mínd meg gőz • es meg-
zegeñít / Halvan ezt pal-
-ladiús neuú fõ embõr
adríanosnac fõ tanaLO-
5 -zoŷa / ki zent sofia azzot
õ fogsagaba hazanal
tartotta vala / monda 𐌿𐌿𐌿
O LAzar <.> te • es atte ta-
-nachíd vattoc mínd
10 elmetõc nekíl / kí tehetne
mínd ezõket kiket ez
azzoñ predícal / Ímmar
sokan a romaŷac íol meg-
esmertec / Te kedíglen nem
15 akarod hínnõd / tuǵǵad
azt hoǵ valamít sofia

605
323
mond a3 mind bi3on
es tekelleys, legottom a
Lo3ax forduvorn reayn
nag haraggal. es o neki
nalkat vaxata. es zent
sofi3ont a tyberis vi
zebe. vettette. es a holt
te3 fel labadvorn Ky v3on
a papanac. es egebekner
sokaknac lattora. de vi
nac angala le3alla. es
zent sofi3onnac a iob
kezet fogga. es fel emchey
monda. Sofia zent ha
romsaggar. neu3e n
ke3fel. Ki legottom 3omeit

- mond az mind bizón /
es tekelletős / legottan a
Lazar fordulvan reaŷa
naŷ haraggal • es ȝ nekí
5 riakat vagata • es zent
soffiazzont a týberís ví-
-zebe vettethe • es a holt
test fel labadvan / Kŷ vza
a papanac • es egebeknec
10 sokaknac lattara • De vr-
-nac anŷala le zalla • es
zent sofiazzonnac a iob
kezet foga • es fel emelven
monda • Sofia zent ha-
15 -romsagnac neueben
keŷ fel / Ki legottan ȝomeít

fel mīta. es zenthorromsag
 nar neueben mmt cloze
 predital vala cristus nar
 g hitit. lat van est a laia
 vrom romasignat feve
 delme sebellius neuu hog
 zent sofiazon es meq ele
 ven predital vala. el lo
 dalcodvan monda O m
 nemu isten es zent sofia
 nar istene. mel iggn vter
 zereit. hog mironc vter
 semmikeppen megnem
 olgeti. gzie gorte g nem
 zetit. keruen vter hog
 meghereztelne. legottan pa

- fel níta • es zentharomsag-
-nac neueben mínt elqzer
predícal vala crístusnac
q hítít / Latvan ezt a Lazar
5 vtan romasagnac feýe-
-delme sebellíus neuú hog
zent sofíazzon esmeg ele-
-ven predical vala / el lo-
-dalcodvan / monda O mí-
10 -nemú ísten ez zent sofía-
-nac ístene / meí igõn ýtet
zeretí / hog mívrõnc ýteth
semmikeppen megnem
õlhetí / qzue gõýte q nem-
15 -zetít / keruen ýtet hog
megkereztelne / legottan pa-

paual megherezteltetge.
es samavala keth 303
embor germok nekil. es
azonniallat nekil / hog adri
mos est hallotta volnot. Rez
de melet verri. es nag
fel 3oual monda. Sai iori
minemui Zegeh. es naua
las embor en vagor. hog
en ey gregor azonniallat
meg gzelegu. Kulden
homar exte hozata eleide
ey 1ste. Ki hen onnal tel
ies forvala meghogtoven
de vettetge. Es mitoron
ez 1ste fekonnet. Monda

- paua! megkerezteltethe •
/ es zamavala heth zaz
embor germok nekil • es
azzoníallat nekil / hog adri-
5 -anos ezt hallotta volna / kez-
-de melet verni • es nag
fel zoual monda / Iai íai
mínmú zegeri • es náua-
-las embor en vagoc / hog
10 en eg gorog azzoníallattol
meg goretom / kuldven
hamar erte hozata elesbe
eg istbe / ki heu onnal tel-
-les forvala megkotozven
15 be vettethe / Es micoron
ez istbe fekon nec / Monda

Zent Sofia orzon Meiner
 keral exsil meg engomet
 Rýner monda adriamos
 Vagone eged keral en to
 lem. felele zent Sofia orzon
 Vagor, de nem dýorj
 mint tye. Ammernei
 keral orzorgomat minzen
 vegezeti. de te toled rýon
 gtoð nappig el vetlic te ke
 rallagtoð felokerdnamos. En
 meglatom, es megfogata
 sebellindt mind hozá torto
 zonal haktat vortotha.
 Zent Sofia orzon micoon
 volna enne nag kenda

- zent Sofía azzoñ / Meñíeí
keraí erqíL meg engqmet
Kýnec monda Adriános
Vágone egeb keraí en tq-
5 -lem • ffelele zent sofíazzoñ
Vágon / de nem olýan
mínt the / Ammeñíeí
keraí orzaganac nínlen
vegezetj / De te tqled tízqñ
10 tqtd napig el vetetíc¹ te ke-
-ralsagod • ffelele • Adriános / En
meg latom • es megfogata
sebellínost mínd hoza tarto-
-zoual nákat vagatha /
15 Zent sofia azzoñ mícoron
volna enne nág kenba

---

¹ A második *e* a scriptor javító betoldása az eredetűb i fölé.

644
65
Kecaltu sebellenof nar. es
hoza tartozok nar bontorja
gost unvelkidegetor meg
erofiven ty zuetoket me
m elignec tyelotoben
angalor attu lelkitor vern
kynec felele a Lazar te na
valas bmben feko megsem
zongol meg egyebeket meg
Lal nod. Es onnet ki vele
the es labaynal fogva gto
rore fel akasztatja es az o
husat Lontyaxol lefarac
tatja hog az ynat meg
ol vashtac volna hol o
harmad napig fugg es

- kealta sebellínosnac • es
hoża tartozoknac batorsa-
-gost mívelkõdegetõc¹ meg-
erõsilven tÿ zúetõket / mert
- 5 ím el íõnec tÿ elõtõcben
anǵaloc attú lelkõtõc v̄ení
kÿnec felele a Łazar / te ná-
-vaľas bínben fekõz megsem
zõnõlmeg eǵebeket meg-
- 10 -Łalnod • Es onnet kí vete-
-the • es labaľnal fogva õztõ-
-rõre fel akasztatha • es az õ
husat Łontÿarol le farac-
-tatha / hog az ŷnat megh
- 15 olvashattac volna / **holot**
harmad napíǵ fúǵge • es

---

¹ A g-t e-bõl javított a scriptor.

meg hala. a Lazor poram
 Loldi 9 teltet az edekner
 vetni. Neminemli azzon
 nepec. Kiket 9 arstos nac
 hitre tamtot vala, ezel fel
 veneer. es ey iambor ha
 zothoz viuer. ki 9 neki vto
 iara torgor lgn 9 keirhaba
 de neged nap sor iambor
 azon hoknac elotte es holot
 zent pispokor valanac
 vi isten vte fel torma sta
 Juta es meg adrianos Lazor
 eleibe. es monda adria
 nos. Eor bozzukat zender
 tem el en istengmere es

- meg hala / **A** Lazar paran-
-Lola q̄ testet az ebeknec
vetní • Nemínemú azzoñ
nepec / kíkēt q̄ crístosnac
5 hífíre tanítotvala / eřel fel-
-veueec • es eę iambor ha-
-zahoz víuec / kí q̄ nekí vtol-
-íara tarsa lõn q̄ keříńaba
De neęed nap soc íambor
10 azzoñoknac elõtte • es holot
zent **Pispøkq̄c** valanac
vr ísten ýtet feltamazta
Íuta esmeg **Adríanos** Lazar
eleíbe • **Es** monda **Adrí-**
15 **-nos** **Soc** bozzukat zenvet-
-tem el en ístenq̄mert ez

697

gonoz erdonypoz azson em
 dor mial azert vegetorku
 fogait. es ki terpestet hezeit eluay
 es el meter emleit. es azo
 Lontith mind eltyrpetor
 Tolam izes meghal. de
 hog mind ez meghaltet
 volna. meghala. de vnae
 angala es meghaltama3ta
 ez romayor hog lattar
 volna. hog menezet felta-
 mado3 volna. megheder
 vtet ki Loda vtet anri.
 3or feltama3tott volna. felc-
 le nehic. az isten ki feltama-
 datnac. es gorg elnet vna
 vlenoket. es egebetet sora

- gonoz erdönğos azzon em-
-bör mîat / Azert veğetoc kí
fogaít • es kí terýestec kezeít elvag
íatoc¹ • es el metec emleít • es az o
- 5 Lontíth mînd eltörýetoc
Talam íges meghal / De
hog mînd ezt meg töttec-
volna / meg hala / de vrnac
angala esmeg feltamazta
- 10 Ezt romaýac hog lattac
volna / hog menezer feltá-
-madot volna / megkerdec
ýtet kiloda ýtet anni-
-zor feltamaztotta volna • fele-
- 15 le nekíc / Az isten kí feltama-
-datnac • es oroc eletnec vra
ýlenöket • es egebeket soca-

¹ A kimaradt szót felében a jobb margón, felében a bal margón pótolta a másoló.

hat hog' meg mondott val
 na. tód honnem har meg
 keth ezer embege rístos/ha
 forduló annar vtorina
 adrianos igit meg harag
 ver. es legoum toru' altal
 iuttette. amnar vtorina
 nákot vagathat. Ezt a
 kereztenor hog' látar. leg
 ottam adrianos ríat tania
 danar. De adrianos elot
 ter elfutamat. es o fittat
 ordog nákot zakozta
 es meg hala. Fordulamat
 e kereztenor zent sósia
 azsonnar testegz' theven

- kat hoǵ meg mondotvol-
-na / tǵb honnem harmíc
keth ezǵr embǵr crístoshoz
fordula / Annac vtanna
- 5 Adríanos íǵon meg harag-
-vec • es legottan tǵrrel altal
úttethe / annac vtanna
ńakat vagatha • Ezt a
kerezťenǵc hoǵ latak / Leg-
- 10 -ottan Adríanosnac tama-
-danac / De adríanos elǵt-
-tec elfutamec • es ǵ futtaba
ǵrdǵ ńakat zakazta •
es meg hala • ffordulanac
- 15 e kerezťenǵc zent sofia
azzonnac testehǵz / theven

653
324
nag' swahmar. Tabat igue
het angul. es vter a faldyl
fel emeler / monduan. Im
mar te kenodnar. vege va
gon Bert. elenendil meg. es
vr istemmet aldormast. es a.
lohinar. hik tegadet. Zeratner
Tahot. ogon onyfalor. kegede
meg. elenendile. legottm. et
monda. Romai. iamborot
algotot. og vr istent. es ve
lem. ogue. gneki. vallast. te
getot. merre. mi. velone. g.
hon. iryalmaffogot. hiyar.
hamar. mathyas. papatt.
hi. a. kerzten. hitnet. attu.
Ezt. a. papa. hahom. hamar

- nağ síralmat • Tahat íque
het anğal • es ýtet a földroł
fel emelec / monduan / Ím-
-mar te kenodnac vege va-
5 -ğon / Azert eleuenúł meg • es
vr ístennec aldomast • es a-
-zoknac kík tegødet zeretnec
Tahat azon anğaloc kezebe
meg eleuenúle • Legottan ezt
10 monda / Romaí iamboroc
alğatoc az vr ístent • es ve-
-lem øzue ønekí vallast te-
-ğetøc / mert mú velønc ø
thøn írgalınassagot / hiýac
15 hamar Mathýas papath
ki a kerezten hıtneç attıa
Ezt a papa halvan hamar

d'wca. es monda zent/sofi
 azzon Altin, alyad nekom
 grot eletner zent/seget. legot
 tom papa nag' hysseggel
 zent eyhaz zerner zent/seget
 neh' zolgaltnin. Es hog' ve
 nar aldot zent tefet hazzon
 votte volna. Ur istendog ton
 inoadsagot. es monda Vunni
 zesus cristus ki en horom
 leatinmat. hitot. remensaget
 es zereimiet bodog veyget
 re. es engomet io veyget
 re hogal, tegoder lerlec en
 vram teromtem meind
 nec. es folchietner. es ten

- el ívta / es monda zent sofia
azzon Aſam ágáad nekõm
õrõc eletnec zentseget / legot-
-tan papa nağ tíztõsseggel
5 zent eghazí zernec zentseget
neki zolgaltata • Es hoğ vr-
-nac aldot zent testet hozza
võttevolna / Vr ístenhõz tõn
Ímadsagot • es monda Vram
10 íesus cristus kí en három
leańímat / hítõt / remensegõt•
es zerelmet bodog vegezet-
-re • es engõmet io vegezet-
-re hozal / tegõdet lerlec en
15 vram terõmtem meńńek-
-nec • es földíeknec • es ten-

gorickner vra. es keralok
nat kerala. hog valami.
nemu embor en kalalom.
rol. es kenomrol. es leam.
nat kalalokroi meg em.
lohagendit. Auga valam.
solgalattal tistossigot tsiend
es mu hogzant ovetotossig.
gal leyend. es konorgend
te sent istensgodner o nag.
irgalmassaga mint melta.
tasser meg hallom. Akar
begensyben. akar sog sagda
akar minem. naualaba
es hordor. usogdan. es vesedem
be legon. Te vum isten leg

- görfeknec vra • es keraflok-
-nac kerafa / hög valami-
-nemú embör en halalom-
-rol • es kenomrol • es leańím-
5 -nac halalokrol meg em-
-löközendíc / Auág valami
zolgalattal tíztössegöt theíend
es mú hazzanc aýetatossag-
-gal leýend • es köńörgend
10 te zent ístensegödnec q nağ
irgalmassaga míasat meltol-
-tassec meg hallani Akar
zegensegben / akar fogsagba
akar mínemú náuaľaba
15 es haborusagban • es vezedem-
-be legön / Te vram ísten leg

seged segos forbaditoyn: Carbat
 vz isten felele Meg vagon Bol
 von te ymad sagot: Nor hik
 nehod fi: tossegt: Herendner
 megle: nec halgat voni: Jort
 en valon totum en gozam
 Inmar eleg legon atte ke
 nod: tobbet nem Zenvet
 Carbat: nort: so: sagu: omgn
 loc: eliezdec a viga: sagos en
 agt: hit: Zent: ger: ga: papa
 her: gth: es: me: vege: lien
 papa: o: test: het: nort: tosse
 gel: mind: harom: leon: val
 o: ue: me: kamom: gila: ab
 vton: ig: henec: constantina
 poliar: fel: veuen: ab: o: Zent:

segedsegos zabaditoja / Tahat
vr isten felele / Meg vagon hal-
-van te ymadsagot / Azoc kik
nekod tiztossegot theiendnec¹

5 megleznec halgatvan Ioyel
en valasztottam en hozzam
Immar eleg legon atte ke-
-nod / tobbet nem zenvecz
Tahat nag socsagu anga-

10 -loc elkezdec a vigasagos ene-
-kot kit zent gergor papa
zerzoth • es meg vegezuen
papa o testhet nag tiztosseg-
-gel mind harom leanyiaval

15 ozue meg kanonizala Az
vtan squenec constantina-
-poliac / fel veuen az o zenth²

---

¹ Az első e betű fölött i betű áll. Valószínűleg a másoló javítása.

² A szó után tintafolt van.

64
testykhet . es viuek de con-
stantinapoltan bodog' asson
necyn raket sent eyghazban
jabeztenec . holot mind ad
dig my nem a tyroghok
constantinapolt meynveue
vindallas . es nay' Kilgmb Kilgmb
Codackal vr isten meyn tiz
tositte . de yrogyghner . es
eygh nemu gonog kereyten
kert . es sel kereytenghner a
byngkeret e sent testykhet
es eygh Zornitalan sentygh-
ner testyk a tyroghok saarba
louoc labottal meynromo
daac Hrtac e' kghndet isten

- testōket • es víuek be con-
-stantínapolban bodog azzon
nevõn rakot zent eghazban
helheztetenec / holot mĩnd ad-
- 5 -dĩg mĩg nem a tōrōkōk
constantĩnapolt meg veuec
viadallal • es nağ kılōmb kılōmb¹
Łodackal² vr ısten meg tız-
-tōsithe / de gōrōgōknec • es
- 10 egeb nemú gonoz kerez'tenō-
-kert • es fel kerez'tenōknec o
bȳnōkert e zent testōket
es egeb zamtalan zentōk-
-nec testıth a tōrōkōc saarba
- 15 louoc laboccal megńomo-
-daac / Irtac ez kōńıvet ısten-

¹ Ezt a szót a margóra írta a scriptor.

² Nem dönthető el, ki javítottatta a ł-t.

ner Zilefese vtorz, Ege Kilend
 Sah Holz stendoge Amen
 Dikertesse 15 v2 dlu
 es 9 sent muna muna
 mndanden es orokha
 groche Amen 17 d
 Maria egyptiana electa
Alla neminem sent electa
 Beli sent oportet kynet
 vula neue sent sozmose
 idoben kelleter nek men
 m az erodben lora nem
 nemu megitden embore
 fuffm bi or napnat hemse
 geth ighn mef sekodog
 volla kut or sent fufom

-nec ziletese vtan / ezqr¹ kílencz
zaz² íolcz eztendqbe Amen

Dílertessec az vr ísten
es q zent ańńa maría

5 mĩndqben • es qřqkkqñ
qřqcke Amen • 1 • 5 o 8³

María egýptíaca elele

VAla nemĩnemú zent elet-
belí zent apatur / Kýnec

10 vala neue zent Zozĩmas Eg
ídqben kelletec⁴ nekí men-
-ni az erdqben / lata nemí-
-nemú mezítelen embqřt
futhni kí a napnac hewse-

15 -getql ígqñ meg feketqđqth-
-vala • Kít a zent futvan

¹ A szó fölött későbbi kéztől számmal írva: 1508.

² A bal margóra az előbb említett későbbi kéz ezt írta: *erras*.

³ A 0 számjegy az 5-ös fölé van írva.

⁴ A t betű javítottúnak tűnik.

45
Komet valen. A komet meastud
ni hogh ki volna. ki seiele
neki. es oyt mondo. Komet
mes. Zent atyem. Schimab
imre fuch en vromnam
En vuyot es meitelan
alsonallat ki te gozzad
nem. merge menngm
de agynd nekom eygic
ruijoudat. Kinel fedyem be
moyommat. es oymetose
veled bezellor. Zent atyem
Dzymas el Lodakroder zag
to. Konnat az g neueth
tudna. el halvan neki
vethe eygic ruijuiat. es

- kquetvala¹ / Akara megtud-
-ni hog kí volna / Kí felele
neki • es azt monda • Kégel-
-mes zent atŷam zozimas
- 5 míre fucz en vtannam
En vagoc ég mezítelen
azzonállat / kí te hozzad
nem meroc mennom
De ágád nekom éggíc
- 10 ruhadat kíuel fedgem be
magamat • es orometost
veled bezelloc zent atŷam
Zozŷmas el Lodalcodec ray-
-ta honnat az o neueth
- 15 tudna • Az halvan nekí
vethe éggíc ruháíat • es

---

¹ Az oldalszám felett talán egykorú kéztől rubrummal ez van beírva: *hic p.*

al zent zoymas te dre escek
 o labornat esotte, kezen vter
 hog o rea aldornast vettne.
 Zola al azzon es est mondon
 zent alvorn al aldornas vettne
 te zent alvorn sngodhog iller dret
 alvorn meyn enyorniet, merte te
 pap bog. Al halvorn zent
 zoymas, hog o tudna al o
 pap sngofelot, naigon Local
 ipdet vortn. Es keze vter
 istennec zextetiert hog meyn
 aldorn vter. Al zent azzon
 fel emelven kezet, zent zorne
 vel meynnecken te kente. es
 fohzkhodum mondon. Regel

- az zent Zozímas terdre eseeek
o labanac elötte / kerven ýtet
hog ȝ rea aldomas vethne /
Zola az azzoń • es ezt monda
- 5 zent atȳam az aldomas vetes
te zent atȳasagodhoz íllic • Azert
alg meg engȝmet / mert te
pap vaȝ • Azt halvan zent
Zozȳmas / hog ȝ tudna az ȝ
- 10 papsaga felȝl / naȝon Łodal-
-codec raȳta / Es kere ýtet
ísten nec zeretetiért / hog meg
aldana ýtet / Az zent azzoń
fel emelven kezet / zent zȝme-
- 15 -vel meńńecben tekente / es
fohazkodvan monda¹ / Keȝel-

---

¹ Az a fölött szándéktalan tintafolt van.

667
mes iſten algärmeſt eſſoncket
ſelkonncket. hog 9 ſent ſolga
lattuon giorſor leſſonct.
Nerwen ſent ſozymas oß
oßomallatott. Enſort a foldor
ſett ſengel ſelyeb al. Myß
lattuon ſent ſozymas. gon
dola 9 benne hog 9 volna
heſertet Maria. egyptiaron
ſent ſeloc altal meſſemere
oß 9 gondolattat. monda ne
hi ſent atyom iſten nehad
meſſolaffon. hog enygmet
heſertetner olittat. Dem
Vogor ſent atyom heſertet.
de vogor eß vementelen in.

- mes ísten algameg testönket
lelkönket / hoǵ ǵ zent zolga-
-lattfara ǵorsoc lehessönc /
Nezven zent Zozýmas az
- 5 azzońfallatoth / tahat a földröl
keth sengel felýeb al / Azth
latvan zent Zozýmas / gon-
dola ǵ benne / hoǵ ǵ volna
kesertet • Maria egýptiaca
- 10 zent lelǵc által meg esmere
az ǵ gondolatfát / monda ne-
-ki / zent atýam Ísten nekǵd
megbolassa / hoǵ engǵmet
kesertetnec alíttaz / Nem
- 15 vaǵoc zent atýam kesertet
De vaǵoc eg rementelen bí-

1. nos azzomallat. Halvum azz
 Zent Zorimas nazz onter
 toffaggal felele neki. es
 Konigge neki istenert. Bog
 meg mondana neki kabol
 na. Zola az Zent azzon ne
 ki. es azz monda. Zent
 atvom en vafot egyptom
 belu Micoron vromc ristaf
 nac katala vrom volnet
 tize nket. ezender leomzo
 Iguet alexandria. es oth
 varet ey pazzna. Augu
 ey bynos azzomallat. Ez
 Konigstaknac vrom laro.
 Zam a bynbe tigon gth. Zten

- nqs azzońfallat / Halvan azt
zent zozímas nağ aŷeta-
-tossaggal felele neki • es
kõńqorqe nekí ístenert / hoğ
5 meg mondana neki ki vol-
-na • Zola az zent azzon ne-
-kí • es azt monda Zent
atŷam / en vağoc egŷptom-
-belí Mícoron vronc crístos
10 -nac halala vtan volnec
tízenket eztendeí leanzo
İquec alexandrfaba • es oth
valec eg parazna / Auag
eg býnqs azzońfallat • Ez
15 karhoztaknac vtaan¹ lako-
-zam a býnbe tızon qth ezten-

¹ A második *a* betű a másoló sorközi betoldása.

665
332
deig. Eij idag nec roboram
rutoron for kere?ten minne
galation ierusalembe. enes
el menec veloc. Mutoron
akourner be menngom oten
pionbia a toþ kereztenghel
Es allo eij test nuellem kit
en nem lator valges kitola
oz aytom. es nem akoura en
gom be bolatmi. **Et** harromze
teve ennekom. **En** ozt latvan
es meggondobvan. **hoy** oz en
byngom net sofagaert nem
loth melto be menngom oz
zent templomba. **Nay** kese.
russeggel kezder surnom. **oz**

- deíg / **E**g ídönec coraban
micoron soc kerezten menne
galakon ierusalembe • enes
el menec veloc / **M**ícoron
- 5 akarnec be mennom a tem-
-plomba a tob kereztenockel
Es alla eg test mellem kith
en nem latoc vala • es ki tola
az aytan • es nem akara en-
- 10 -gom bebolatni / **A**zt haromzor
teve ennekom **E**n azt latvan
es meggondolvan hog az en
bynomnec socsagaert nem
loth melto be mennom az
- 15 zent templomba **N**ag kese-
-ruseggel kezdec sirnom • oth

later eſt morianar kepeſt.
 Bi aſ 9 ſent. Bi 9 ſent gleben
 fiat iſeſt tontyovola letheur
 9 ſent glebol. es tordre eſer 9
 ſent fianar elotte. es eſt mon
 gaval. Keſelmeſſegs fiam
 ieſus. nam boſonſegs oña
 ſent eſt hāz mond engomet
 irgalin. iero bodog ananar
 hoy aſ leger ſegalmāz a bi
 nos oſſomallat nur. Lotode
 meſ ſive ſerent keer. es ſi
 ieſus oſt halvan ſent anhat
 nōkon glele. es meſ opola
 es monda nehi. en edos
 anam. ſegon vy mikappen
 te irgalmaſſagod oñkayn

- latec eġ maríanac kepeth
 ki az ɔ zent / ki ɔ zent ɔleben
 fíat iesost tartǵavala letheue
 ɔ zent ɔlebɔl • es terdre esec ɔ
 5 zent fíanac elɔtte • es ezt mon-
 -ǵavala / Keġelmesseġos fíam
 iesus / nam kɔzɔnseġos ańa
 zent eġhaz mond engɔmet
 írǵalm ńerɔ bodog ańanac
 10 hoġ az leġec Írǵalmaz a bi-
 -nɔs azzonǵallatnac / Latode
 meġ zńue zerent keer • es sír
 Iesus azt halvan / zent ańńat
 ńakon ɔlele • es meg apola •
 15 es monda neki / en edɔs
 ańam / Leġɔn vġ mikeppen
 te írǵalmassagod akarǵa

Es oth haller ef neminemu
 Joots ki meeg' æt mondon
 æromallat men iordam
 wize altal. es oth iduegūl
 es tord penitentiāt byngdrol
 Es en ki iguet a templom
 nac hōylakabol. es hog' megor
 wala a pparson. tolala ef
 embor. kit en nem es meag
 wala. es oda nekom hōrom
 penzth. es a hōrom penzōn
 vōk hōrom hynereet. On
 netth elmenet wōdan wize
 altal. es iguet æ hēetlenden
 ieth turtvorn penitentiāt
 neſven betth eſtendeig Lak

- Es oth hallec ég nemínemú
zooth / ki meeg azt monda
Azzońíallat / meń íordan
vize altal • es oth íduezúlz •
- 5 es tarcz penítenciát bŷnõdrõl
Es en ki íquec a templom-
-nac haŷlakabol • es hog meğõc-
-vala a pŷaczon / talala eg
embõr / kít en nem esmerõc-
- 10 -vala • es ada nekõm három
penzth • es a három penzõn
võk három kŷneret / On-
-neth elmenec ŷordan vize
altal • es íquec ez kŷetlenben
- 15 íth tartvan penitenciát
negven heth eztendeíg Lak

a hancum kenexvel e koraig
 eltem es a vltu zent aton
 endort nem lattamvult ha
 nem Loh tegodet mast lot
 loc de kerler tegodet zent
 aton hog ymay isent en
 extem byngs pformallatet
 es kerler tegodet zent aton
 hog estendo e husbet nap
 iam hogord nekum e helre
 wifusnac zent testet. Alro
 roy te zent hezerdtal hogam
 vennem Elvalanac eyma
 tol. De telven a estendo hus
 vetz napor elvne nekz aif
 husnac zent testet a helre

- a három kenerrel e koraíg
eltem • es az vlta zent a'ám
embört nem lattamvolt ha-
-nem Lak tegödet mast lat-
5 -lac / De kerlec tegödet zent
a'ám / hog' ýmag' ístent en
ertem bÿnqs azzoííallatert
es kerlec tegödet zent a'ám
hog' eztendw ez husvet nap-
10 -ian hozzað nekqm ez helre
crístusnac zent testet / Acco-
-ron te zent kezeidtql hozzam
vennem / El valanac egmas-
-tol / Betelven az eztendq hus-
15 -veth napá / el víue nekí crís-
-tusnac zent testet a helre

Lat van tſahat aſzent at
 iat. lezalla. es terore eſet
 nag. ſiraffol. es aſet ttoſſag.
 gal. Vene hozzaia ocloſnat
 ſent teſet. Eſmeg. kere vte
 hog. hozza ione eſtend meſ
 aſ napon. Es fogada ſent
 ſzmas hog. el ione. Be telven
 eſtend aſ nap. es el ione. es
 lata aſ ſent aſ ſent aſſonac
 kezent eſſe fogam. es ſgmet
 de hſnban. a ſoltol fel alom
 hozom ſengal. legottan le do.
 Lat Roger lat van tſahat meſ.
 holt. es napon kezde aſon
 ſizna aſ ſent iombor. es non
 meſ vala aſ ſent aſſonac

- Latvan / thahat az zent at-
iat / lezalla • es terdre eseece
nağ sirassal • es aŷetatossag-
-gal veue hozzaŷa crístosnac
5 zent testet / Esmeg kere ŷtet
hoğ hozza iqne eztendŷ meg
az napon Es fogada zenth
zozímas hoğ el iqne / Be telven
eztendŷ az nap • es el íque • es
10 lata az zent az zent azzonnac
kezeít egbe fogvan • es zŷmeít
be hvívan a fŷltŷl fel alvan
harom sengel / legottan le bo-
-Latkozec Latvan tahat meg-
15 -holt / es nağon kezde azon
siríŷa az zent íambor • es nem
merí vala az zent azzonnac

a Barom Benervel e Komug
 eltem. es os vltia Ze
 testet illetm. de sircum a falden
 terdon a vltia Tekente a faldre
 tagbat megritar a falden 303
 ma. te temessed el es maria
 egyptiaranar a Zent testet
 Es kejde sircum. mert nemba
 la sem kesi. duong valom
 allat kysel neki ropozot
 auang seet Lenalt volna es
 nang homar saggal el igne et
 ygn homar os orozom. ki a
 kromuel homar et seet a
 legottan el mene nang homar
 saggal onnaten Zent 303mab
 nang succsal. es item grom me

- <a harom kenerrel ekoraig
eltem • es ez vlt a ze>¹
testet² illetni / de sirvan a földön
terdön alvala • Tekente a földre
5 tahat meg írtac a földön Zozi-
-ma • te temessed el ez maría
egýptiácanac q zent testeth /
Es kezde sirrñ / mert nem va-
-la sem kesi / Auag valamí
10 allat kíuel nekí coporsoth
auag seert lenalt volna • es
nag hamarsaggal el ique eg
ígon haragos orozlan / ki az q
kormquel hamar eg seert asa
15 legottan elmene nag hamar-
-saggal onnaten zent zozímas
nag sirassal • es ístení qrommel

¹ A másoló ismét a 666. oldali szöveget kezdte írni, majd áthúzta.

² A margón fekete úttával meghúzott, majd rubrumozott vonal valószínűleg arra hívja fel a figyelmet, hogy itt kell kezdeni az olvasást.

669
335
terdon alom elbemette az
Szent orzon nar aldoot Szent
tefett dmen

Hocseus pispot mitoron.
Hogyan es hegysegyben
fenlener. Utolsó napvonnac
ideyere utvonn lelket edozon
thor. Es lathor keth angolt
hog kik hozza hozelgetner vala
Kormaditot lora hog elotte
fengs tyrel. es feyer vertel
meger vala anpar utanna
hallor az ordogynket xeuasit
es yvgtelohet. Elol vegor
es habozusagot. onag hodoat
hidenet vele. Mitoron m
mar elholattat volna meg
fordulannac. es fizes mital

terdön alvan eltemethe az
zent azzonnac aldot zent
testeth • **Amen**

FOrseus páspóc micoron

- 5 íozagban • es kégössegben
fenlenec / **V**tolso napŷanac
ideŷere íutvan lelket elbóla-
-tha / **E**s latha keth anŷalt
hoŷ kík hozza kőzelgetnec vala

- 10 **H**armadícat lata hoŷ előtte
fenős tőrrel • es feŷer vertel
megénvala / **A**nnac vtanna
halla az őrdőgők nec reuasít
es ŷvöltesők et • **E**lől veŷőc
15 es haborusagot / auag hadat
kezdenec vele • **M**icoron ím-
-mar elhalattac volna / meg-
fordulanac • es tizes níllal

070
 Tāt l'ngoldozm kezter volua
 e az angjal elotte meyon
 vola a vezet. es a tuzes
 jmlakiat meffogor vola. es
 legottom meff olthi vola
 Tāhat az gedogor az angjalor
 nac ellenc mondomat. Hymfayos
 bezedokiet jahortat mondat
 es ožert kezoz nekil. es se
 velm nekil nem kel a Bodo
 gošnac elotte am Mondn
 az angjal nekic. ha tñi
 byndoket ellene vetendogor
 hiz m byndoket el nem vez
 Tahat az gedogor mondor

- 5   útet lõvõldõzní • keztecvolna
      De az angal elõtte megõn-
      -vala a vertel • es a túzes
      ílakat megfogavala • es
 10 legottan meg olttýavala
      Tahat az õrdõgõc az angal <oc>
      -nac¹ ellene mondanac / hýwsagos
      bezedõket gákorta mondot
      es azert kenzas nekíl • es se-
 10 -relm nekíl nem kel a bodo-
      -goknac elõtte elní Monda
      az angal nekíc / Ha thú
      býnõket ellene vetendõtõc
      kíln býnõkert² el nem veez
 15 Tahat az õrdõg monda

¹ A *nac*-ot a sor elé toldotta be a scriptor, miután két betűt törölt (*oc*).

² Az *r* a másoló sorközi betoldása.

677
ha iſten iſgar ez embor
nem iouſſal mert iſgar
vagon ha meſnem for
dulandotoc es ſlanor ne
leſter mkenet kiſimkeek
nem mentor meſorſagda
kynet az anſal meſmquet
ven ſelele Bothmat gonha
tor vala de emborſkne
ſakafat meſtorſta kynet
az orog ſelele Maheppen
votſ gonoffogot ſokafabot
aſonheppen veyſn gogod
met a ſelleſſogſ bicoſol
aſent anſal monda ſtelſ
ſgnc iſten eloth: ſog az anſa

- Ha ísten ígaz ez embor
nem íduqzul¹ / Mert írvan
vagon / Ha meg nem for-
-dulandotoc • es oľanoc nē
- 5 leztec mikent kíLinkeek
nem mentoc meńorzagba
kýnec az angal meg mquet-
-ven felele Bochanat gonha-
-tovl vala / de emborqknec
- 10 zakasat meg tarta kýnec
az ordog felele Míkeppen
voth gonossagot zokasabol
Azonkeppen vegon gozodel-
-met a felsegos bírotol 𐌹
- 15 A zent angal monda Íteltes-
-sone ísten eloth / hog az angal

¹ A második u feletti folt áttűnés.

haborkodnet ellenfeji meg-
toritenec. Tobbat az igrdog
monda amig a Zolga tug-
ia vranac aharattat es
nem tegi soc sebockel ver-
nyec az angal monda.
Mit nem telesitoh Be o
vra akocottanac. Nyec
az angal monda Alexton
dog mindonkor penitenti-
at tartot vana az igrdog
monda Eleb kelot vana
kezefi a penitenciat la-
kodalmat. Es annac vana
na gymollet venni. Az
angal felele. Telteffonc

- haborkodnec / ellensegí meg-
töretenec / Tahat az őrđog
monda Am<íy>el¹ zolga tuğ-
-ia vranac akarattýat • es
- 5 nem tezi soc seböckel verý
kýnec az anğal monda 𐌆
Míth nem tešesitöth be ę
vra akarattanac / kýnec
az anğal monda Aleýtom
- 10 hog mındonökröl penitenci-
-at tartot volna • Az őrđo<.>g
monda Eleb kellötvolna
keresni a penitenciat la-
-kodalmat • Es annac vtan-
- 15 -na gymölet venni • Az
anğal felele • İteltessönc

¹ A scriptor törlése, javítása.

673
 1337
 isten clath de az graddes ef
 meff felkele a vradon
 es monda Eif istent alit
 forvala igaznac hog min
 don nem hiynez ki foldon
 a nem mosatit groke hat
 ta azt kenzen E embor
 kedor neminemu ruhat
 eif durastol von es arrol
 ingen sem kenzoth hol
 vagon azet istener igazsa
 gor hiynez az angol monda
 Vestegetor mert isten nec
 tickon valo tyuehit nem
 tuggator mert valamig
 a penitencia remenhotteit
 istenec igazmassagor kout

- ísten elõth / De az őrđõg es-
-meg felkele a vȳadalra
es monda Eg ístent alít-
-toc vala ígaznac / hoğ mín-
5 -dõn nemi býnert ki földõn
el nem mosatíc őrõkke hat-
-ta azt kenzani Ez embõr
kedeg nemínemú ruhat
eg vsurastol võn • es arrol
10 íngen sem kenzatõth / hol
vagon azert ístennec igassa-
-ga / kȳnec az anğal monda
Veztegetõc / mert istennec
títkon valo tõrueńít nem
15 tuggatõc / mert valamíg
a penítencia remenkõttetíc
istennec írgalmassaga kõuet

embort az ordog felele
 de itz penitencienet sem
 mi fele mplen kynes az
 anyfal monda Istemi tyru
 not nec melleget nem
 tudgator mitoron lezen
 Talbot az ordog a forseus
 pi pgt laket oth ol yon
 vere hoy mitoron eleiben
 vitetot volna mindenco
 ron a veresegnet iele
 meg tetot es a veresegget
 istennet engedeti maitz
 a rubornac valsegnet
 veue Mas ordog monda
 Meg yon honozu sign
 vid oda holot ggt meg

- embört / Az őrđog felele
De ith penetencenec sem-
 -mi hele nínlen / **ký**nec az
 anğal monda Istení tǫrue-
 5 **ń**ocnec melseget nem
 tuğğatoc mícoron lezen
 Tahat az őrđog a forseus
 pispoc lelket oth ol ıgön
 vére hoğ mícoron eleıben
 10 vıtetöt volna mındenco-
 -ron a vereseğnec fele
 -megtetöt¹ • es a vereseğoth
 ıstennec engedetı miath
 a ruhanac valtsagaert
 15 **veue** / Mas őrđog monda
Meg vağon ńomorusaga
 vıd oda holot ȳöt meg

---

¹ Az ρ-t e-ből javította a scriptor.

645
gōßheßet. Zereßed rohom
dath mihennen ten magat
dat felele az anfol Ez em
dor o rohom kōßet ioth
mivelhodot az ellenſcy felele
Nem elcgy az homem m
heppen on magat Zereßend
ky nec az anfol felele az
Zereßmner gymolte nem
eyeb homem iol mivelhod
m. Meret iſten ad mindon
nec q mivelhodeti Zereßet
Monda az goddy Meret
iſten nec Bezedet gromet
Be nem teßeffittotte. aßet
koxhoſando bog az abnoſa
gōß ſeregy vna az Zent

- gözhessöc¹ / zeressed rokoní-
-dath míkeppen ten maga-
-dat • Felele az angal Ez em-
-bör ö rokoní közöt foth
- 5 mívelködöt Az ellenseg felele
Nem elég az hanem mí-
-keppen ön magat zeretendi
kynec az angal felele / Az
zerelmnec gymöle nem
- 10 egeb / hanem íol mívelköd-
-ní / Mert ísten ad mindön-
-nec ö mívelködetí zerent
Monda az ördög Míert
ístennec bezedet örmest
- 15 be nem telýessíttötte / azert
karhozando hog ez alnoca-
-gos sereg vyna / az • zent²

¹ A második ö e-ből van javítva.

² A szó előtt piszokfolt van.

angaloc gozdesmesor lo
 net Mondor es meq az
 gregor. For isten nem ol
 nor es 9 bezedener de
 nem teljesitose vcalantos
 ez embor ken nekil nem
 lezen. fogador hog es ve
 lagmar ellene mond. 9
 kedeg Zerete e velagot az
 ellen meeq monduan va
 gont Ne akaryator Zeretm
 ez velagot sem azotot
 kik e velagbon vanna az
 Zent angal felele Nem
 Zerette magomor azokat
 kik e velage de Zerette

- anǵaloc ǵoƷoǵdelmesoƷ lo-
-nec Monda esmeg az
oǵoǵ / ha ísten nem al-
-noc • es o bezedenec be
5 nem teljesíttsoe vlatatos
ez embor ken nekíl nem
lezen / fogada hoǵ ez ve-
-lagnac ellene mond / o
kedeg zerete e velagot az
10 ellen meeg monduan va-
-ǵon<e> Ne akarǵatoc zeretni
ez velagot / sem azocat
kík e velagban vannak Az
zent anǵal felele / Nem
15 zerette maganac azokat
kík ez velage / de zerette

677
elsofarcslam emborokner
az ordog felele, akor miket
pen keresztesset isemmet pa
konzolattal ellen vagon
az bent angol az ellenszegoet
meg given Masodzor az
ordog alnosagos vadolasor
ra fordula, mondvan Meg
irvan vagon, ha nem hirtet
enditge alos azoknar o Pal
nosagat, o veret te keresztbol
keresom ki ez nem hirtetge
o bynosokner igaz peniten
ciat Bent angol felele Mi
coron o halgaltor valpar
a Besedot, a tomittonat helye

- elsafarlanf emborqknec
 Az ordog felele Akar mkep-
 -pen zerettessec ha¹ istennec pa-
 -ranLolattfa ellen vagon
- 5 Az zent angal az ellensegoket
 meg gozven Masodzor az
 ordog alnocsagos vadolasoc-
 -ra fordula / mondvan Meg
 frvan vagon / ha nem hyrde-
- 10 -tenditoc <alno> azoknac o <l> al-
 -noksagat / o veret te kezedbol
 keresom ki / ez nem hrdetoth
 a bynosoknec igaz peniten-
 -ciat / zent angal felele Mi-
- 15 -coron a halgatoc vtalyac
 a bezedot / a taniftonac rielve

---

¹ A scriptor sorközi betoldása.

.ees meg bantatic mitoron
 lottu hog' a predicatorio meg
 vtoltatit. Mext a bolzner
 e zohasa mitoron minz
 idere vsteglem tud or
 dogohner himdon uernu
 ellene mondosoben yon
 folotte nag' bad. es vetekods
 lon himd addiglan ring
 vz istenec okonaltva mat
 az angolot gszodelmesor
 lonet. es meg gszven ellen
 segobet. nag' mondbatatan
 fenosseggel ezent embor
 meg korinukosteter. ~~Agur~~
 az angolot kszul mikene

- ees meg bantatíc mícoron
latt'a hog' a predícacíó meg
-vtaltatíc / Mert a bqlꞤnec
e zokasa / mícoron nínꞤ
- 5 ídeýe vezteglení tud qr-
-dögqknec míncqn nemú
ellene mondasocban ígqn
fqlqtte nağ had • es vetekqdes
lqn mínc addíglan mág
- 10 vr ístennec akarattýa mías
az anğaloc gqzqdelmesqc
lqnec • es meg gqzven ellen-
-segqket / nağ mondhatatlan
fenqsseggel ez zent embqr
- 15 meg kqrnúlkqztetec / Egğíc
az anğaloc kqzzúl mikent

679

Beda mongr. Monda neh
Tehendede & Velagot. Te
Kente. es louta eg setet segs
volget. es neq tuzet az egde
kik nemine mi folca fol
don valamat tole Monda
neh az onyal & nag neq
tiz kik & velagot meg gyt
iac. Egit hazus sagnac hie
micoron embortoc fogattac
a kerezt viz folot. hoz gragg
nec. es mindon nemui ka
vesseneget ellene mondnac
Ut be nem telesittic Maab
tiz kevamatossagnac tize
micoron & velagot kardagsa
got maab Zerebic bontiem

- beda monga / Monda nekí
TekenczedLe ez velagot / Te-
-kente • es lata ég setetsegos
völget • es neg tűzet az egbe
5 kík nemínemú falca föl-
-don valanac tőle / Monda
nekí az angal Ez nag neg
tűz kik ez velagot meg gyöt-
-fac • Éggíc hazugsagnac tűze
10 mícoron emboroc fogattac
a kerezt víz fölöt / hog ordog-
-nec • es mindon nemú ke-
-velsegenec ellene mondnac
Azt be nem teljesített • Maas
15 tűz kevanatossagnac tűze
Mícoron ez velagí kazdagsa-
-got incab zeretic honnem

a meinnencket hore mad.
 tüz engedetlen seigner tüz
 Misoron rokominat selket
 himsagos marhak dom sen-
 tenie meg felner Negyed
 tüz Hegyöteleu seigner tüz
 Misoron alattavalo zere-
 nyket fogtarnia es onckir
 Lajard sagot tenyi semmit
 alit nar es velner an-
 nar vanna a tüzek
 egben kőzelgetven egye-
 loner es hozza kőzelgetner
 vala felven az onyálnar
 monda Sorom a tüz
 hozom kőzelget Mondor

- a meíneýeket / Harmad-
túz / engedetlensegnec túze
Mícoron rokonínac lelket
híwsagos marhakban ser-
5 -tenýíe meg felnec • Negýed
túz / Kegötlensegnec túze
Mícoron alatta valo zege-
-ríqket foztanía • es q nekíc
Lalardsagot tenní semmíe
10 alítnac • es velnec An-
-nac vtanna a túzek
égben közzelgetven égge
lq nec • es hozza közzelgetnec-
-vala felven az anqálnac
15 monda • Vram a tűz
hozzam közzelget Monda

341
64
az onyfol, kit nem gerjēz
töttel nem eg te benned
mert e tüz mindont o mi
velkig deti zerent kesert
ammar vttannor allelor
tessebe bolattater. Doko
mi kedeg or teset stont
ior vold. kit holtnar olit
nar valor. Aforseus pispör
kedeg nemmenmü ideig
ele es io mi velkig detben
o eleteth dilectose meg
veyjez amen. Amen.
Duesleg ez velagnar velagfaga
dhyannar igye. Bizon bolon
elo teth, felveg istenjeg.
Bizon embor. Ave maria :

az anǵal / kít nem gerýez-
-tǵttel nem eg te benned
mert e túz mǵndǵnt ǵ mǵ-
-velkǵdeti zerent kesert

- 5 Annac vtanna allelǵc
testebe bolattatec / Roko-
-ni kedeg a testǵt sirat-
-ǵacvala / kít holtnac alít-
-nacvala / A forseus pǵspǵc

- 10 kedeg nemǵnemú ídeǵ
ele • es ío mǵvelkǵdetben
ǵ eleteth díleretǵst meg
vegeze Amen Isten teste fel
emelese coron

- 15 Iduezleǵ ez velagnac velagossaga
Atǵyanac ǵgeýe • bizon hostýa •
elǵ testh / telýes ístenseg /
bizon embǵr • Aue maría¹

---

¹ A sor végén a díszítményt a scriptor rubrummal rajzolta.

Bent maria ystennec Zep
 Danna mindonhato orthe
 nar valaztych Zerefo Zep
 leanna Iesus nar 9 fiamac
 Zep segos Zileic Zentelohinet
 Zep itegose Zent Baromfagnat
 Zep Zouetnehe Angulohindic
 Zep orzonia Zentolinet Zep
 Vigoragor Zizehinet Zep gongt
 Menior Zagnat Zep fengossege
 Menier vouarnat Zep ekosse
 ge Vigoragnat Zep kerolne
 orzonia Byngsolinet Zep feng
 sege es balattalinet Zep byedel
 me Segel minhet mindon
 wor es otalnamer min
 don gonostal Amen

- Sent maría / istennec zep
aíña / mindõnhato atýa-
nac valaztoth zeretõ zep
leaíña Iesusnac õ fianac
5 zepsegõs zífefe / zentlelõknec
zep iegõse / zentharomsagnac
zep zõuetneke Angaloknac
zep azzonía / zentõknec zep
vígasaga / zizeknec zep gõngõe
10 Meñorzagnac zep fenõssege
Meñífeí vduarnac zep ekõsse-
-ge / Vígasagnac zep keralne
azzonía / bññõsõknec zep fenõs-
-sege • es halattaknac zep hýedel-
15 -me Segel mñnket mñndõn
fora • es otalmazmeg¹ mñn-
-dõn gonoztol Amen

---

¹ A z alatt törlés nyoma látszik.

683
42
Manah Neueke kezdet
es iras es hyuattatit zizh
net rosmagmar es ma
gumzatic dodogsdigos
ton ymagi exattit ziz
Hythaldssag es maria
zyseknet gongenet hy
vattatit es iras annar okact
magoxoztatit dodogsdigos
annar okact halgassator
mind tu ve istenec zolgallo
zizei es leornu hor a hor yator
megtomulma es megturnma
mikeppen es mizerrel clis
legyn az edys iesusnac o edys
zuleye az ziz maria a templom
ba es touadba mindgn yv

Vrnak Neuebe kezdetíc
ez íras • es hýuattatíc zízek-
-nec coronaíanac • es ma-
-garaztatíc bodogsagos

- 5 son ýmag erőtłonc zíz
Aýthatossag • es maría
zýzeknec gongenec hý-
vattatic ez íras / Annac okaert
mağaraztatíc bodogsagoson

- 10 Annac okaert halgassatoc
mínd tú vr istennec zolgalo
zízef • es leañi ha akarýatoc
meg tanulnía • es megtunnýa
mikeppen • es mí zerrel elth

- 15 legön az edös íesusnac ɸ¹ edös
zileýe az ziz maria a templom-
ba • Es touabba míndön w

---

¹ Az ɸ-t e-ből javítottá a scriptor.

detebe minth o Lelekogdot
 legon. Es iuc en titoket
 meg tamelac reaya ouag
 kedeglen orokron. Annar den
 er mutoron az ve mindon
 haro isten atva volna ez ve
 laura es edosseges 33 mari
 ath. es daykalkottanac vol
 na o vele. az o 33 lei harom
 este nde iglen. Enne utamno
 egyetymde fel veuet vte az
 o 33 lei. Tudna mint Jent
 johor Lin. es Jent amozon
 hog vte aldoznonac. es Jen
 tgl neyek a templomba az

- eletebe mínth q leleködöt
 legön / Es íme en titóketh
 meg tanítlac reaŷa / auag
 kedeglen azokra / Annac oca-
 5 -ert mícron az vr mindön-
 -hato ísten atŷa volna / Ez ve-
 -lagra ez edössegös zŷz marŷ-
 -ath / es daŷkalkottanac vol-
 -na q vele / az q zŷleŷ három
 10 eztendeŷglen / Ennec vtanna
 egetombe fel veuec ŷtet az
 q zŷleŷ / Tudŷa mŷnt zenth
 íohalín · es zent annazzoŷ
 hog ŷtet aldoznaiac / es zen-
 15 -tolneŷek a templomba az

645
Zizek nec kiziben. vz isten
nec Zolgotatara Annat
dianet mutoron vinar
templomanac eleibe nitten
nac volna o vele Tudria
mint a di Lossegos Ziz maria
val Ime isten nec Zolgot
Zizei es leain Lodasatpe do
log megleu Lak harom
estendos teamzo. a Ziz maria
es Ime mindon embori se
gedseg nekil a templomnac
a hizen oth gradylham mel
garadi Lokon megleu az geg
emborgies nag dolag vala
nugodas nekil fel mennye

- zizeknec kqziben vr ísten-
-nec zolgalattára / Annac
okaert mícoron vrnac
templomanac elesbe íutta-
5 -nac volna q vele Tudña-
-mínt / A dílqsegqs zíz maría-
-val / Íme ístennec zolgalo
zizeí • es leañí Lodalatos do-
-log meglén Lak harom
10 eztendqs leanzo • A zíz maría
es Íme míndqn embqrí se-
-gedseg nekíl a templomnac
o úízen qth gradýLchan meí-
garadíLokon meglén az qreg
15 embqroqkes naq dolog vala
núgodas nekíl fel mennýe

686 Ma' dalgokort latvum a tem
plomnanc o fevedehmi Tud
namint a3 3iz marcia felol
Lodalkozna vala o raytor
Es touabba vala mindo
ngitl Lodalatos vala Rik
e3 di Losseggs 3iz marion lat
iar vala Es ammar Varn
na Tudnamint a3 aldozat
meg leven ouag elvegezuen
meleket Zoktomak vala
temnie a3 o tyruenden es
Jme mind ezok meg leven
adar es Zentylteter vter
a3 3izekner Eoziben es oth
marindum e3 di Losseggs es
gengeleggs 3iz marion Tudna

Meġ dolgokat latvan A tem-
-plomnac q feġedelmí • Tud-
-ńámínt / Az zíz maría felől
Lodalkoznacvala q raġta •

- 5 Es touabba vala mındq-
-nqctöl Łodalatos vala kík
ez díŁşegşs zíz maríat lat-
-íac vala / Es annac vtan-
-na Tudńámínt az aldozat
- 10 meg leven / auag elvegezuen
meġeket zoktanak vala
tenníc az o tqruenben • es
Íme mınd ezqk meg leven
Adac • es zentqltetec ýtet
- 15 az zízeknec kqzşben • es oth
maradvan ez díŁşegşs • es
ġengesegşs zíz maria • Tudńa-

627
341
minte a templomba az zizek
ner hozotte evel. es nappal
megmaradvala az isteni
dilectokben. Es touabba e dy
losegos iz mara hi. Lik
y. i. e. m. i. e. u. d. o. s. l. e. m. z. o.
megyen oltym hevetul iax
vila. es eertz eakulul ym
magot tortya vala. es ol te
kellety seggel solvala. es isten
ner dilectibe megmaradva
la. hog ymond nem olttat
nevet hog ez dilesegos iz
maria volna kiseded lein
zu de nag es ol minty
harmis stendos az o nagb
tekellety zentsegos elety nek

-mínt a templomba az zizek-
-nec közötte eýel • es nappal
megmaradvala az ístení
dileretőkben • Es touabba e dý-

5 -Lősegős zíz maría ký Lak
harom eztendőz leanzo
meglen ollýgön heýertuul far-
-vala / es eerth erkúlulúlm-
-magat tartýa vala • es ol te-

10 -kelletősseggel zol vala • es ísten-
-nec dileretibe megmarad va-
-la / hogý vmond nem alíttat-
-neýec hogý ez dílősegős zíz
maría volna kisdéd lean-

15 -zu / de nág / es ol mínth
harmíczt eztendős az q nagh
tekelletős zentsegős eletýnek

62
O acert. es touardda e3onkep
pen maradvala meghys az
Zent ymadsagba. O ammar oha
ert di. Lo segos azorion. Zi2
Maria md' igon naq' att
erdmad az vr mmdenhto
istennet clotte O ammar oha
ert mint tu vr istennet him
Zolgallo. Zi2ey. es leorn iyeke
ietok kquebm az Zi2 mariat
ha akartoc meq Zentplatin
es akartoc o vele grecke m
gndmia az grek ozogban
Melet Zerzet vr isten az
vtet Zeretokinec. Zet mong
ia Zent Pal apostol ey lende

- okaert • es touabba • ezönkep-
-pen maradvala meghýs az
zent ýmadsagba / **O** annac oka-
-ert dílősegős azzońom zíz
- 5 **María** meľ ígön nağ atte
erdõmõd az vr mĩndenható
ísten nec elõtte **O** annac oka-
-ert mĩnt tú vr ísten nec híw
zolgalo zízeý • es leañí ígekõz-
- 10 -íetõk kõuetní az zíz maríat
ha akartoc meg zentõltetníe
es akartoc õ vele õrõcke ví-
-gadnía az õrõk orzagban
Meľet zerzõt vr ísten az
- 15 ýtet zeretõknec / **Azert** mong-
-fa zent **Pal** apastal eg leuele-

684
de hog embor nemlatta es
fil nem hallotta es Lak em
borner zuube sem jallat mi
nemü bodogsagot zerzet ve
iken az utet zeretokner

3vnek byne tizen
viols elp

Gono3 gondolat

Bünde valo genekodes

Gono3 kevansag

vizza valo akarat

hitelenseg

dyetation sag

Ketokodes

Zegenokner megvatalas

Nemzet hog valo kevansag

Ehtelen valo vigorsag

-be / hog embor nem latta • es
fil nem hallotta • es Lak em-
-bor nec zŕuebe sem zallot mŕ-
-nemú bodogsagot zerzot vr

5 isten az vtet zeretoknec¹

I Zýnek býne tizen

II ŕolcz Elsq

III

III 1 Gonoz gondolat

V 2 Býnbe valo geŕierkodes

10 VI 3 Gonoz kevansag 𐌵

VII

VIII 4 Vizza valo akarat

IX 5 Hŕitlenseegh 𐌵

X 6 Aŕetatlansaag 𐌵

XI 7 Ketokkodes 𐌵

15 XII 8 Zegeŕoknec meg vtalasa

XIII 9 Nemzethoz valo kevansag

XIV

XV X Ektelen valo vígasag 𐌵

XVI

XVII

¹ Az alábbiakban a számokat mai anyagból szedettük.

640

xviii Beketelenſey

xix " Joſagnar meſy vtorloſa

12 alſtatlanſag

13 keep mitatas

14 Joſagnar ſeyenleſe

15 Magamar valo erthes

16 vrasagnar kevamſaga

17 hym dyloſeſey

18 ſoloſnar auay' hetnek

19 o byne huzon neey'

20 Koromlas

21 Zwgodas

22 maga menthes

23 hamis hitz

24 haragoſſag

25 Kaga maſſag

	XVIII	Beketelenseg
	XIX	11 Iozagnac meg vtalasa
	a	12 Alhatatlansag
	b	13
	c	14 Keep mutatas¹
5	d	15 Iozagnac ze'genlese
	e	16 Maganac valo erthes
	f	17 Vrasagnac kevensaga
	g	18
		19 Hýw dýlqseeg
		20 Zolasnac / Auag' nelnek
10		21 q býne huzon neeg
		22
		23 Karomlas
		24 Zwgodas
		25 Maga menthes
		26
		27 Hamís híth
		28
15		29 Haragossag
		30 Ragalmassag

¹ A második *t* *l*-ből van javítva.

bazugsag 1 Duth Bezed
hyzelhodes 1 Greer seegh
dethogodas
Zornbe fengethes
Vetehodes
Jozagnar meymguetese
1 Bonoz tomash
haborusag Zeezes
Bo vifeles
Hyr Solas
Magas hamyas
Tytok meymguethes
Zertelen valo vestrysegh
Zertelen valo igereth
Zertelen valo fengethes
hepolkodo Bezed
Dok Solas a

bat

- Hazugsag / Ruth bezed
Hýzelkodes¹ Ígreceegh
Atkozodas
Zombe ferőgethes
5 • Vetekodes
Íozagnac meg mquetese
g² Gonoz tanaLh
Haborusag zerzes
Zo víseles
10 Hýr zolas
Magas hanyas
Týtok meg íelonthes
Zertelen valo veztegsegh
Zertelen valo igereth
15 Zertelen valo ferőgethes
Hevolkodo bezed
Sok zolas a³

---

¹ A szó után sorközi, rubrummal írt betoldás, nem biztos, hogy a scriptoré.

² Lapszéli betoldás, nem biztos, hogy a scriptortól.

³ Nem biztos, hogy a scriptor toldotta ide ezt a betűt.

El sagin þu o þyrr An
 þon heit u þu þættir
 Þenrol nem gondokodnir
 Þlent nem feelnir es nem
 Þennick heilat nem adni
 þo mvelkodetotþ þennet
 nem tulaydomitann

El mult þyrrrol nem þinnodin
 Malagtkra valo nem þerzes
 Malagttal nem elni es vter
 megnem tættam
 Þtem þyblese magat megnem
 nem tættam þuag megnem tættam
 Tulaydon okkættat þtem
 okkættat þoz nem eggesittam
 Solosmaxa þuag þmadþag
 ra nem ygekigtin mman

Elhaǵasnac ƣ býne hu

-zon heet XXVII

Istenrql nem gondokodnŷ

Istent nem feelnŷ • es nem zeretnŷ¹

5 Istennec halat nem adnŷ

Io mívelkødetøth ístennec

nem tulaŷdonítanŷ

El mult býnrql nem bancodnŷ

Malazthra valo nem zerzes

10 Malazttal nem elni • es ýtet

megnem tartanŷ

Isteni hŷhlesre magat meg-

-nem tartani / Auag megnem terítenj

Tulaŷdon akarattŷat ístenŷ

15 akarathhoz nem egǵesittenj

Zolosmara / Auag ýmadsag-

-ra nem ígekøzni 𐌆

---

¹ A scriptor jelölt betoldása. L. a 2. sorban.

^{latm 63}
 Is ymadagokat kikkhel tonto
 Sic auag felfogatta / auag
 item parantolatbol hoktes
 xana okokat elhammi es amu
 Itemmer testener vethdet es
 az jent gonost es eztendogbe
 elhammi Magat megueny
 es merin es bintol megueny
 tegi mezm lelaker es mereti
 vel y nem gondolmi
 Egghazak hoz es predicatora
 nem syetgm
 Deszetetner ellene nem allom
 Nagvot penitenciat elhalogatmi
 Mnith hammarab kellen meg
 torom es torab halasztom
 Baratoduat iazom nem
 gaulni es gonoszol ne barcodm

- Az ȳmadsagokat kíkkel tarto-
-zic / Auág felfogatta / Auág
istení paranŁolatbol kŁteles
reaia azokat elhanni • es elmulatnĳ¹
- 5 Istennec testenec vethelet / es
az zent ġonast eġ eztendŁbe
elhannĳ Magat meġnem
esmerni • es bĳntŁl meġnem
fegelmani / lelŁknec esmeretĳ-
- 10 -vel g² nem gondolni
Eġhazakhoz • es predicacŁora
nem sĳethnĳ
Kesertetnec ellene nem allanĳ
Hagĳot penĳtencĳat el halogatnĳ
- 15 Mĳnth hamarab kellene meġ-
tartani / es touab halasztani
Baratodnac ĳauan nem
ŁrŁlni • es gonozarol nĳ bancodnĳ

¹ A scriptor jelölt betoldása (az első sor fölött).

² Az elhamarkodottan elkezdett g betű nyoma.

Bogusayot megnem bolatm
 hitoth baratodnat megnem
 toxtam. Vetskhosoket megnem
 feddem. Borborusayot
 koth megnem lassittom
 Tudatlorokot nem tonittom
 Somorukot nem vignztalm
 Es io Intesokinet nem engedni
 Otin cactonigh et vram
 Kalene dijui serent io,
 parum Lolach et vram
 Keth kalalos byn
 et vram Kulenes ydzen by
 Sent leixinet ellene nile
 houth byn Vteme neeg
 Kcalto bynch evel. es
 nappu Testu lath irgn

- Bozzusagot megnem bolatni
Hitoth baratodnac megnem
tartani / Vethkozoket meg-
-nem feddeni / Haborusago-
5 -kath megnem lassittani
Tudatlanokat nem tanittani
Zomorukat nem vizgaltani
Es io intesoknec nem engedni
Oth erzekonsegh Ez utan
10 kellene butu zarent tyz
Paranlath Az utan
heth halalos byn
Az utan kilencz ydegen byn
Sent lelokenec ellene valo
15 hath byn Istenre neeg
kealto bynek evel • es
nappal Testy hath irgal-

695
243
massagok. Ielki hant
irgathmassagor. Nöle
dodogagor. sent ielak
ner heth mundoka

ut nec tizchus agath
ue salutis hostia filii dei
Hancq; matris Nam te fide
apprehensio. interiter plenq; cedo
Duoq; iduossagos hostia isten
nek tiztha ahanaki fya. Mert
tegoder hithben latlak. tiztan
es telyessagel hyleh. Nam tu
es meus saluator. totusq; re
demptor. qui es natus nimpia
dei qui in teute expassum es
Mert te vag en idugitum mind
ez velagnat meq; valtoha hizon

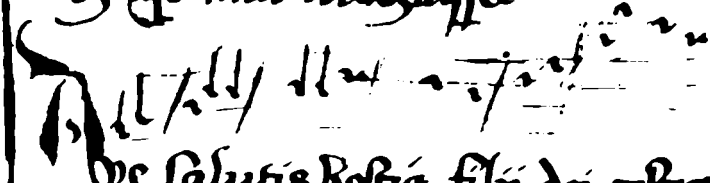
- massagok / lelki hath
írgalmassagoc Nólcz
bodogsagoc • Zent lelők-
nec heth aýandoka
- 5 Eghazí heth zentseghek
Híthnec tízeketh agazathí
Aue salutís hostía filý deí
castaque matrís Nam te fíde
apprehenso • síncter pleneque credo
- 10 Iduqzleg íduqssegos hosta ísten
-nek tıztha ańanak fýa / Mert
tegödet hýthben lathlak / tíztan
es telýesseggel hízlek Nam tu
es meus saluator • tociusque re-
- 15 -demptor / quí es natus nímpha
deí / qui ín cruce expassum est
Mert te vag en íduqzítom mınd
ez velegnac megvaltoýa • bízoń

istennec hent fia kv a kerege
fom feiziltetsek. Cum sacerdos
verbo finit. Nil de pane re
manebit sed est verum corpus
xpi quod nutrit ymolationem et
Major a pop a' igit a regezi
nem alhar k'nerenchi alhar
homem lezon cristus testa kv
a keregetfan aldaratsek . . . .
Deum meum te collaudo ani
mo te magnifico, te mita
recommendo verbo isto quo asse
An istenon tegod di Lerter. le
Kommel en fel mayzallak
Zenthaxomlag di Lerter es

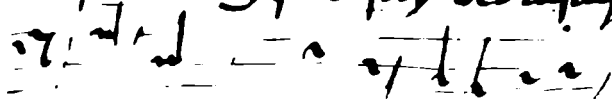

- ísten nec zent fía / kŷ a kerezt-
-fan fezültethek Dum sacerdos
verba fínít / Níl de pane re-
-manebit / sed est verum corpus
5 x̄pi / quod ín cruce ŷmolatum est
Míkor a pap az íget el vegezí
nem alhat kŷnernek alhattŷa
Hanem lezõn crístus teste / kŷ
a kereztfan aldoztathek ⁂
10 Deum meum te collando aní-
-mo te magnífico / trínítatŷ
recommenso / verbo isto quo assero
En ístenõm tegõd dílerlec · lel-
-kõmmel en felmagasztallak
15 zentharomsag dílertessec • es

8 ipe mia aldostasse

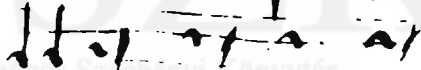
De salutis hostia filij dei castus

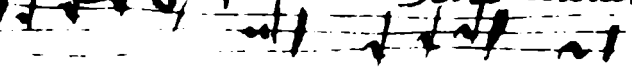
matris nam te fide apprehensio

plenius credo in istenon

supplex istemex zent auna

meritici zent ayandok. es

ez íge mía aldoztassec

Ave salutís hostía filý deí casteque

matrís nam te fíde apprehenso

sínceriter¹ pleneque credo en istenqm

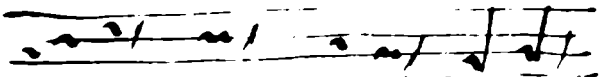
5 Iduqzleg istennek zent ańńa

meńńef zent ańandok · es

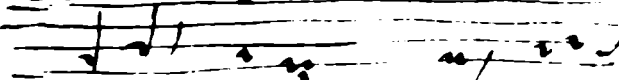

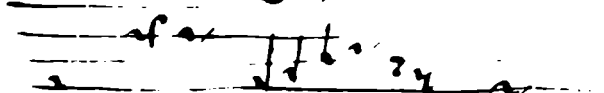
¹ A scriptor betoldása.

eggeten eg malage tekent

minket kegosen hog zaba

dulghassont az te v'olgo vittol
 Bodog sz maria istennet
 bent anna tornish minket
 taxtoma istennet poromlo
 latith es halalatost minket
 neki zolyahni Menner ma
 lathoth a felsegos orzaydol
 te sz maria her minchonc
 ana

- eggetlen eg malazt / teken
míneket keqosen / hog zaba-
-dulhassonc az tewolqo vttol
Bodog zíz maría / ístennec
5 zent aníia / tanílh míneket
tartania ístennec paranlo-
-latíth • es halalatost míneket
nekí zolgalní Meííeí ma-
-laztoth a felseqos orzagbol
10 te zíz aníia¹ maría íeí minekqnc

---

¹ A scriptor betoldása.

44
Dolanatoth. es Zent fideideth,
hoylad ala nehonc o marria
I. exv minchonc malažott
mert anha vau a malažnac
Ne vos minket el toled, mert
mū nekd kognorggnk Zent
ustennekner valažot Zent anha
!r tergnite adomoth, hi ol' nagon
vetškigžek a paranz olatoth mež
žegge, mert ož almat mež ewe
až vtom tegodet tergnite anadnat
meheben Zentglee Myattad vi
lagot mež mert žomki vetgth
volar, pokol aytgat mežthgze
žyngoket onnat hi žogžomnac
Vtanna menoxagba felvwee.

- bolanatoth • es zent fýleídeþ
haýlad ala nekõnc **O maría**
Nerý mínekõnc malaztoth
mert ańńa vaǵ a malaztnac
- 5 Ne ves mínket el tǵled / mert
mú nekõd kǵńqrgõnk / zent
ístenneknec valaztot zent ańńa
Vr terõmte adamoth / kí ol naǵorr
vethkõzek a paranlatoth meg-
- 10 zegee / mert az almat meg ewe
Az vtan tegõdet terõmte ańadnac
meheben zentõlee Mýattad ví-
-lagot meg mert zamkívetõth
wala / pokol aýthat meg thõree
- 15 býnõsqket onnat kíhoza / annac
vtanna meńorzagba felvíuee •

100 **M**ldoch the vag maria or
Zentharonfaytol / Keigne aze
tegodet tizil meff minket
ammi byngudol / Mext the
vag igralm nero kegos yz
maria **M**Bohoknar Kozotte
az Zenthokner folotte te vag
criftofnar Zent arina / mext
visled iftenner fiat / mext
atte mehoddol tefot fogonda
vr iften Segedsegod mnaff
atva fyw Zent lefor agyon
nekone malaztoch / Bog itela
ner napvorn minket meff
affogyon / de ynnket idug
Zidyon Amen w dolog ij

- Aldoth the vağ maría az
zentharomsagtol / kerõnc azert
tegõdet tíztí meg minketh
ammí býnõncbõl / Mert the
5 vağ írgalm ñerõ kegõs zíz
maría Azzoñoknac kòzõtte
az zenthõknec fõlõtte te vağ
cristosnac zent ańńa / mert
viseled istennec fiat / mert
10 atte mehõdbõl testõt fogada
vr ísten Segedsegõd míath
atýa fýw zent lelõc aggõn
nekõnc malaztoth / hoğ stelet-
-nec napýan minketh megne
15 atkozýon / de minket iduõ-
-zihõn Amen Io dolog ez

Misericordum pia adiutrix

et messorum omnium tu con-

solatricem reparatricem esto

michi domina auxiliatrix atq;

Misericordum pia ad-
iutrix et messorum

consolatrix omnium tu consolatrix
reparatrix esto
michi domina auxiliatrix atq;

Miserorum pia adiutrix
et mestorum omnium te tu¹ con-
solatrix reparatrix / esto
mihi domina auxiliatrix atque
5 Miserorum pia ad-
iutrix / et mestorum
omnium tu consola-
curatrix
trix reparatrix / esto
10 mihi domina auxiliatrix atque

---

¹ Bizonytalan, hogy a scriptortól származik-e a helyesbítés.

amatrix Arcus meus male
 veroritur morbo lupi veneno
 si sit sanuatur cruciatur no
 est per quem medetur seu leuc
 tur atq; ciretur. Rogito te ro
 sa virginum que diceris gra
 tiosa mater omnium fidelium
 Interpella pro languore tuo
 filio ut curas morbo ipse re
 um esse nosco et hanc pena
 condignam mihi vendico
 sed supplico commenda me
 filio tuo unico regi celis
 Mreant purget animam
 corporisq; conferat piam
 medelam det gratiam per

- curatríx Arcus meus male
vexatur / morbo lupí veneno-
-si sic sauciatur cruciatur nō
est per quem medetvr¹ seu leue-
5 -tur /atque curetur Rogíto te ro-
-sa vírginum / que dicerís gra-
-cíosa mater omníum flebilíu
Ínterpella pro languore tuo
fílío vt curar morbo Ipse re-
10 -um esse nosco / et hanc penam
condígnam mshí vendíco
sed supplíco commenda me
fílío tuo vníco regí celíco
Areatu purget aníma
15 corporísque conferat píam
medelam det gracíam / per

---

¹ Az eredeti *e* főlé a scriptor írta be a *v-t*.

وہ

Bhiosokner...
 Bhagos segedseg'es mindon
 nomorultak' nar vigasztaloia
 megvutoya' leg' ennekom az
 zonom io segedsegom'es io
 vnuom' Xere en testom na
 gon kenzatik fene farkas nar
 sebeuel sephesultetie'es gottce
 tie' minlen kitol gogittossék
 sem segeltessék'es vigasztossék
 Kerlek tegod zizekner rosaya
 ki mondatol mindonok' ner
 malasztos an'nekak siralma
 sok' nar'esedgyel cosagomere

- quam ex hoc adípíscar ín-
-dulgenciám vítam eternam
Bínq̄soknec Maǵasaga ez
keǵos segedseg • es mǐndq̄n
5 nómorultaknac vígaztaloía
meg vȳtoýa / leǵ ennekq̄m az-
-zońiom ío segedsegq̄m • es ío
vruosom **Mert** en testq̄m na-
-ǵon kenzatík fene farkasnac
10 sebeuel / sephesúltetíc • es ǵóttre-
-tíc / nínlen kítoł ǵogíttassek
sem segeltessek • es vígaztassek
Kerlek tegq̄d zízeknec rosaýa
kí mondatol mǐndq̄noknec
15 malaztos ańńanak¹ síralma-
-soknac / esedq̄zýel corsagomert

---

¹ A második a c-ből van javítva.

764 iesus fjadnal gogvbon meg
engom

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

704
352v

íesus fŷadnal gogŷhonmeg
engom

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Az eredeti kéziratban néhány betű, jel igen halvány, ezért a hasonmásan alig vagy egyáltalában nem vehető ki. Átiratunk természetesen ezeket is tartalmazza.

ISBN: 963 7530 37 1

ISSN: 0237-644X

Felelős kiadó: Benkő Loránd

Felelős szerkesztő: Benkő Loránd

A kiadvány és a szedés a TEXTEDITOR Bt. gondozásában készült

Példányszám: 400

Nyomta és kötötte: Széchényi Nyomda Kft., Győr 94.K—2768

Felelős nyomdavezető: Nagy Iván igazgató

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár